BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XXXIX
C
7
NAPOLI

XXXIX C 7

150.74

Digitized by Google

Digitized by Google

MENANDRI
ET
PHILEMONIS
RELIQUIÆ,

Quotquot reperiri potuerunt;

GRÆCE ET LATINE,

CUM NOTIS

HUGONIS GROTII

ET

JOANNIS CLERICI,

Qui etiam novam omnium verſionem adornavit,
Indicéſque adjecit.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" NAPOLI

AMSTELODAMI,
Apud THOMAM LOMBRAIL.

cIↄ Iↄ cc ix.

Google

Digitized by Google

NOBILISSIMO
ET
HONORATISSIMO VIRO,
ANTONIO ASLEIO COOPERO,
COMITI SAFTESBURIO,
S. P. D.
JOANNES CLERICUS.

SINE ſingulari lætitia , VIR HONORATISSIME , numquam memini ejus diei , quo , ante paucos annos , cùm in Hollandia verſareris , in ædibus meis , de veteribus Græcis , Græcorúmque librorum lectione colloqueremur. Lætus audiebam te haud paullò aliter de iis differentem , quàm vulgò ſolent Tuæ Dignitatis viri ; quorum nimis multi non tantùm eos qui Græcè ſciunt, libróſque Græcos lectitant , quaſi pædagogicâ quadam ſtultitiâ laborantes , ſed & ipſos Auctores aſpernantur. Tu contrà cultiores Græcos fuiſſe contendebas & humaniores , quàm nunc ſumus ; quamvis morum & ingenii culturâ ſuperbire ſummopere ſoleamus.

DEDICATIO.

Nunc Europæi omnes melioris educationis, culturæque ingenii indicium eſſe putant, ſi ſe invicem honorificis verbis, pro ſorte quemque ſua, adpellent; ruſticitatiſque continuò damnatur, quiſquis ejuſmodi verborum ambagibus ſatis dextrè uti neſcit. Hinc nata conſuetudo unius hominis, dignitate nequaquam ſuperioris, plurali numero compellandi, nec ſingulari umquam utendi; niſi fortè adverſus amiciſſimos, aut multò inferiores. Hinc mira illa loquendi genera, *Dominatio*, *Excellentia*, *Celſitudo*, *Serenitas*, *Majeſtas*, & olim etiam, labente Imperio, *Divinitas Veſtra*, aliáque id genus, quæ in dies nova inveniuntur & quæ utramque paginam faciunt, à multis jam ſæculis, in Scriptis, quibus ſingulos homines alloquimur; cùm ſolerent olim Græci monoſyllabà voculà Σὺ & Romani ſuà, inde natâ, *Tu*, addito nomine proprio, omnes adpellare, etiam Reges, ac Cæſares; quos ſolo nomine dignitatis, βασιλέας, vel αὐτοκράτορας ſalutabant. Hæc aliáque ſi bene penſitentur, ut optimè, VIR NOBILISSIME, judicabas, non libertatis tantùm, ſed & humanitatis imminutæ clara ſunt indicia. Nos tamen, quaſi ea in re Veteribus cultiores, hanc *Civilitatem* vocamus; nomine quo aliud prorſus ſignificabatur, apud Romanos, cùm *civilis animus* is eſſet qui ſupra civis ſortem non ſapiebat, & *civilitas* virtus ejus, qui cum civibus inſtar civis verſabatur, licèt dignitate & opibus eos anteiret.

Sed

Sed difficiles in ejuſmodi verbis, quæ uſus jam dudum emollivit, & neceſſaria fecit, nos eſſe non oportet. Utinam modò libertas, hoc eſt, legitimis & æquis legibus ſolis parendi neceſſitas, ubique vigeret! Utinam loquendi ſcribendique, ſi ita videretur, ea ubique omnibus fieret poteſtas, quâ, quæcumque nec rectæ Rationi, nec cœleſti Revelationi contraria eſſent, & dicere & in publicum edere liceret! Utinam diſceptare de rebus dubiis ac obſcuris non haberetur paſſim ſcelus divinis, ut vulgus putat, humaniſque legibus damnatum, & exquiſitis ſuppliciis expiandum! Verùm ne apud Græcos quidem olim & Romanos ea fuit, hiſce in rebus, libertas, quæ eſſe debuit; quamquam multò major erat, quàm uſquam hodie, ut ex contrariis Philoſophorum ſectis, quarum nulla tamen erat vetita, intelligere poſſumus.

Nec, ut de Poëtis loquar, apud *Ariſtophanem* tantùm, cujus unius Comici Græci fabulæ integræ ſuperſunt, ſcriptæ eo tempore quo ſumma erat Comicorum licentia; ſed etiam in recentioris Comœdiæ, quæ modeſtior multò fuit, Poëtarum reliquiis, ea ſunt libertatis ſpecimina, quæ ſine admiratione nunc legere non poſſumus. *Juſtinus*, *Clemens* Alexandrinus, *Euſebius* Cæſarienſis, alii, ex primæva antiquitate, Patres multas ex iis ſententias inſignes protulere; quibus non modò ridentur Græcorum mores, caſtigantúrque vitia, ſed etiam Ethnica Religio prorſus evertitur,

titur, melioráque de Deo, quàm quæ vulgò ſolebant, dicuntur; ut Chriſtianos propemodum loqui crederes, ſi, diſſimulato nomine, verba proferrentur, Colligere hinc licet Græcorum ingenia hujusmodi fuiſſe, ut contraria, etiam in rebus gravibus, iis quæ ſentiebant, dicentem ſine ira audire poſſent; quod quàm rarum ſit hodie videmus, cùm plerique aliter ſentientes ne audire quidem ſuſtineant, & inexpiabili odio proſequantur.

Verùm hæc non ſunt hujus loci, quo nihil mihi dicendum ſupereſt, niſi me Tibi, VIR ILLUSTRISSIME, grati animi cauſâ, & ut obſervantiam erga Te meam teſtatam facerem, fragmenta hæc eximiorum Comicorum, *Menandri* & *Philemonis*, offerre voluiſſe; quæ Tu eâ comitate & humanitate, quibus omnes Tibi devincire ſoles, excipias etiam atque etiam oro. Vale.

Dabam Amſtelodami, *Nonis Septembribus*
Anni MDCCIX.

CAN-

CANDIDO LECTORI

S. P. D.

JOANNES CLERICUS.

NOn longâ hic, LECTOR CANDIDE, *Præfatione te morabor. Libellum hunc edidi non ut mea, ſed ut aliena legerentur; ad quæ te quàm primùm dimittere non minùs cupio, quàm tu.* Menandri *&* Philemonis *reliquias colligere in unum volumen & edere dudum ſtatueram, eáſque illuſtrare decreveram, veluti totius Antiquitatis conſenſu, collectis undequaque paribus ſententiis. Poſtea conſilium hoc meum mutavi, & pro commentario notulas tantùm emiſi; quòd non viderem quî ex gravioribus occupationibus tantùm otii decerpere umquam poſſem, quantum eam in rem poſtulabatur. Dicam ergo paucis quid nunc præſtiterim. Primùm fragmenta omnia quæ collegit* Hugo Grotius, *in Excerptis Tragicorum & Comicorum, & quæ apud* Joan. Stobæum *erant, huc tranſtuli, & ſingula in Comœdias, ad quas referebantur, digeſſi, alia, quæ unde depromta eſſent non conſtabat, ad finem rejeci, quemadmodum videbis. Facilè autem invenientur Fabulæ, quia ſecundùm ordinem litterarum alphabethi diſpoſitæ ſunt. Conatus præterea ſum ea fragmenta augere, iis quæ ex multis Scriptoribus colligi poterant; ſed quæ, ut verum fatear, tanti non erant, atque ad Grammaticam potiùs, quàm ad Ethicam, pertinebant. Etiam voculas collegi, eáſque, quà licuit, ad Fabulam quamque ſuam retuli, cùm ex qua petita eſſet notum erat, aut ſeorſim in Indice Græco exhibui. Inter eas eminent voces & loca à* Photio, *in MS. Lexico, quod* Oxonii

exſtat, prolata. Eas debeo comitati V. C. Chriſt. Friderici Bœrneri, *nunc Lipſiæ Philoſ. Moralis Profeſſoris digniſſimi; qui, cùm Oxonii ageret, loca* Photii, *in quibus* Menandri, *aut* Philemonis *mentio fiebat, exſcripſit, & ad me tranſmiſit. Qua de cauſa, ei ſummas habeo gratias. Cùm autem id* Photii *exemplar ſit mutilum, quædam deerant, quæ nanciſci non potui. Addent ea qui melius exemplar nacti fuerint. Quin &, me volente & plaudente, collectionem hanc noſtram augebunt, emendabunt & ornabunt quicumque ea nanciſci poterunt, quæ non habui, aut mihi aliis occupato quærere non licuit; aut qui animadvertent quæ me fugerunt, melioráve meis habebunt. Cùm* Grotius, *ſi Stobæana excipias, & petita ex* Comparatione Menandri *&* Philemonis, *fragmenta protuliſſet, non indicato loco Scriptoris, & paſſim etiam ipſo Scriptore omiſſo; non levis fuit moleſtia quærere ubi exſtarent. Quod tamen fecimus, eâ felicitate, ut in Grotiana fide adquieſcere de pauciſſimis, quæ nos fugerunt, neceſſe habuerimus. Quæſivimus etiam omnia loca* Menandri *à* Joan. Meurſio, *in Bibliotheca Attica laudata, nec ulla putamus prætermiſſa; cùm multa ſint addita, quæ non indicarat vir diligentiſſimus.*

Plerumque auctoritatem Grotii, *in iis quæ habet, ſequutus ſum, ad conſtituendum Græcum contextum; quòd Codd. MSS. Pariſienſibus* Stobæi *uſus eſſet, & feliciſſimè ut plurimum cùm ipſe per ſe, tum à* Claud. Salmaſio *adjutus conjeciſſet. Attamen eſt, ut videbis,* LECTOR, *ubi ab eo diſceſſimus, alienáſque aut noſtras conjecturas prætulimus; quorum omnium rationem in notis breviter reddidimus. Sed ſunt multa loca, ex* Athenæo, *aliiſque depromta, in quibus nihil conjecturæ conceſſimus; quòd nimis hiulca & depravata eſſent, quàm ut tutò emendari poſſent. Ea fermè protulimus, qualia exſtabant, licèt verſibus ſua menſura minimè conſtaret. Itaque etiamſi ea in verſus digeſta, ut cetera, vides, nec quidquam ea de re in Notis dixi; cave credas omnia à nobis pro bonis*

&

& integris verſibus proponi. Satis quidem liquet fuiſſe verſus, ut ex nonnullis integris, pedibúſque extremis videre licet; ſed additiones, detractiones, inverſionéſque, & alienarum etiam vocum admiſſiones obſtant quominùs poſſint in integrum reſtitui.

Cùm verſio Grotii *totidem verſibus conſtaret, obſcuraque ideò ſæpe eſſet & minùs accurata; viſum eſt, in gratiam adoleſcentium, aliam conficere proſâ oratione; in qua verbum verbo, quatenus licuit, reſponderet; quod quàm difficile ſit nemo novit, niſi qui facere & ipſe tentarit.*

Notas Grotianas omnes ſubjecimus, quæ plerumque rationes complectuntur mutationum. Eas ſubinde confirmavimus, aut etiam interdum confutavimus; eâ adhibitâ reverentiâ, quæ tanto viro debebatur. Nunc loquutiones, nunc res illuſtravimus, paucis & prout neceſſe fuit. Facile alioqui nobis fuiſſet, ſi tempore abundaremus, ingentem animadverſionum, obſervationúmque molem huc congerere. Sed in minoribus fragmentis plerumque ſatis erat occaſionem, ob quam laudata fuerant, indicare; & paullò longiora, quæ fermè Ethica ſunt, tam perſpicua erant ut interpretatione, aut illuſtratione nulla indigerent.

Subjecimus denique duos Indices, rerum unum, alterum verborum. Utinam tales Grotius *confeciſſet! Non contigiſſet ei interdum eadem repetere, cùm non recordaretur, in hiſce Sibyllæ foliis, antea à ſe allata fuiſſe; quod & ſemel mihi contigit, dum collectionem ejus paullò ſecuriùs ſequor. Si hæc recudantur, facilè ſuperflua deleri, & ſi quæ alieno loco ſunt poſita, quæ perpauca ſunt, ſuo collocari poterunt. Indices adjumento erunt quærentibus an fragmenta, quæ inter legendos Græcos Scriptores invenient, hîc exſtent. Si quis eximium quiddam præſertim Ethicum, invenerit, quod hîc omiſſum ſit, aut emendarit feliciùs, quàm à* Grotio *factum eſt, velitque rem mecum communicare; gratias ei habebo & commodâ occaſione*

 datâ

datâ, palam agam. Vehementer enim his Comicorum noſtrorum Fragmentis delector, nec eorum lectione ſatiari poſſum; qua de cauſa, cùm multa memoriâ tenerem, typothetæ omnia παροράματα non emendavi, quæ alioquin emendaſſem. Verùm quæ ſunt alicujus momenti in Erratorum Indice notavi. Vale.

Dabam Amſtelodami, Nonis Septembribus
Anni MDCCIX.

TESTI-

TESTIMONIA VETERUM

aliquot de *Menandro* & *Philemone.*

C. Julii Cæſaris Epigr. de Terentio.

Tu quoque, tu in ſummis, ô DIMIDIATE MENANDER,
Poneris & meritò, puri ſermonis amator.
Lenibus atque utinam ſcriptis adjuncta foret vis
Comica, ut æquato virtus polleret honore
Cum Græcis, neque in hac deſpectus parte jaceres!
Unum hoc maceror & doleo tibi deeſſe, Terenti,

Quanti fecerint Romani *Menandrum* vel hinc liquet, cùm *Cæſar Terentium*, eximium Comicum, *dimidiatum* tantùm *Menandrum* vocare ſuſtinuerit.

P. Ovidius Triſtium Lib. II. El. I, 369.

Fabula jucundi nulla eſt ſine amore MENANDRI,
Et ſolet hic pueris virginibúſque legi.

Quòd, nimirum, honeſtis & pudentibus verbis de eo ageret, nec mores corrumperet legentium, ut *Petronius* poſtea, ejuſmodique obſcœni & impudici Scriptores, qui impudenter nunc recoquuntur.

M. Fabius Quintilianus Inſt. Lib. X. c. I.

Hunc (Euripidem) *& admiratus maximè eſt (ut ſæpe teſtatur) & ſequutus, quamquam in opere diverſo*, MENANDER, *qui vel unus meo quidem judicio diligenter lectus ad cuncta quæ præcipimus efficienda ſufficiat; ita omnem vitæ imaginem expreſſit; tanta in eo inveniendi copia & eloquendi facultas; ita eſt in omnibus rebus, perſonis, adfectibus adcommodatus. Nec nihil profectò viderunt, qui orationes quæ* Chariſii *nomine eduntur, à* Menandro *ſcriptas putant, ſed mihi longè magis orator probari in opere ſuo videtur; niſi fortè, aut illa mala judicia, quæ* Epitrepontas, Epicleros, Locros *habent; aut meditatio-*
nes

nes in Pſophodei *&* Nomotheta *&* Hypobolimæo *non omnibus oratoriis numeris ſunt abſoluta. Ego tamen plus adhuc quiddam Declamatoribus collaturum puto, quoniam his neceſſe eſt, ſecundùm conditionem controverſiarum, plures ſubire perſonas, patrum, filiorum, maritorum, militum, ruſticorum, divitum, pauperum, iraſcentium, deprecantium, mitium, aſperorum, in quibus omnibus mirè cuſtoditur ab hoc Poëta decorum. Atque ille quidem omnibus ejuſdem operis auctoribus abſtulit nomen & fulgore quodam ſuæ claritatis tenebras obduxit. Habent tamen alii quoque Comici, ſi cum venia legantur, quædam quæ poſſis decerpere, & præcipuè* PHILEMON; *qui, ut, pravis ſui temporis judiciis,* Menandro *ſæpe prælatus eſt: ita conſenſu omnium meruit credi ſecundus.*

Demetrius de Eloquutione §. CXCVII.

Ἐναγώνιος μὲν οὖν ἴσως μᾶλλον ἡ διαλελυμένη λέξις· ἡ δ' αὐτὴ καὶ ὑποκριτικὴ καλεῖται· κινεῖ γὰρ ὑπόκρισιν ἡ λύσις, γραφικὴ δὲ λέξις ἡ εὐανάγνωστος· αὕτη δέ ἐστιν ἡ συνηρτημένη καὶ οἷον ἠσφαλισμένη τοῖς συνδέσμοις· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ΜΕΝΑΝΔΡΟΝ *ὑποκρίνονται λελυμένον ἐν τοῖς πλείστοις,* ΦΙΛΗΜΟΝΑ *δὲ ἀναγινώσκουσι.*

C. Plinius Hiſt. Nat. Lib. VII. c. 29.

Magnum MENANDRO *in Comico ſocco teſtimonium regum Ægypti, & Macedoniæ contigit, claſſe & per legatos; majus ex ipſa regia fortuna prælata litterarum conſcientia.*

Idem Lib. XXX. c. 1.

Menander *litterarum ſubtilitati; ſine æmulo, genitus.*

Plutarchus *in Comparatione Ariſtophanis & Menandri* T. II. p. 853.

Ὁ Μένανδρος μετὰ χαρίτων μάλιστα ἑαυτὸν αὐτάρκη παρέσχηκεν ἐν θεάτροις, ἐν διατριβαῖς, ἐν συμποσίοις, ἀνάγνωσμα, καὶ μάθημα, καὶ ἀγώνισμα κοινότατον ὧν ἡ Ἑλλὰς ἐνήνοχε καλὸν παρέχων τὴν ποίησιν &c. Toto illo opuſculo ſummis laudibus *Menandrum* extollebat *Plutarchus*, optimus.rerum ejuſmodi judex; ut videmus ex epitome opuſculi illius, quæ ſola ſupereſt.

A.

TESTIMONIA.

A. Gellius N. A. Lib. XVII. c. 4.

MENANDER à PHILEMONE, *nequaquam pari ſcriptore, in certaminibus Comœdiarum, ambitu, gratiâque & factionibus ſæpe numero vincebatur. Eum quum fortè habuiſſet obviam*, quæſo, *inquit*, Philemo, bonâ veniâ, dic mihi, quum me vincis, non erubeſcis? —— Menandrum *autem alii centum octo, partim centum novem comœdias reliquiſſe ferunt; ſed* Apollodori *Scriptoris celebratiſſimi hos de* Menandro *verſus legimus, in libro qui* Chronica *inſcriptus eſt:*

> Κηφισιεὺς ὢν ἐκ Διοπείθους πατρὸς
> Πρὸς τοῖσιν ἑκατὸν πέντε γράψας δράματα
> Ἐξέλιπε, πεντήκοντα καὶ δυοῖν ἐτῶν.

Ex his tamen centum & quinque omnibus, ſolis eum octo viciſſe idem Apollodorus, *eodem in libro, ſcripſit.*

Si numerus Fabularum verè à Veteribus editus ſit, magna eſt noſtra jactura, qui ne nomina quidem Comœdiarum omnium ſervavimus. Qui fragmenta, quæ ſuperſunt, legerint non poterunt non mirari fecunditatem & facilitatem *Menandri*, quem oportuit tres minimùm Comœdias quotannis componere, ſi à vigeſimo anno ætatis cœperit ei rei operam dare. Sanè juvenem cœpiſſe eum teſtatur *Plutarchus*, in opere laudato, nec æquiparat primas Fabulas mediis aut poſtremis, quibus tamen meliores compoſiturum fuiſſe putat, ſi diutiùs vixiſſet. Scholiaſtes vetus *Horatii* ad Artem Poët. p. 633. Ed. Cruquianæ, hæc habet, ex quibus intelligere licet quâ facilitate verſus funderet. *Menander*, inquit, *cùm fabulam diſpoſuiſſet, etiamſi nondum verſibus adornaſſet, dicebat ſe jam compleſſe.* Non defuerunt tamen, qui eum furti inſimularent, ut docet *Euſebius* ex *Porphyrio*, cujus locum vide ad Δεισιδαίμονα.

Auſonius in Protrept. num. 265.

Conditor Iliados & amabilis orſa MENANDRI
Sunt legenda tibi.

In Baſi ſtatuæ *Menandri*, apud Gruter. pag. MXXVII. 2.

Μένανδρος Διοπείθους Κηφισιεὺς ἐγεννήθη ἐπὶ ἄρχοντος Σωσιγένους· ἐτελεύτησεν ἐτῶν ν. καὶ β. ἐπὶ ἄρχοντος Φιλίππου, κατὰ τὸ β. καὶ λ. ἔτος Πτολεμαίου τοῦ σωτῆρος βασιλείας. Malè hic ſunt calculi poſiti, nam à Soſigene ad Philippum fuerunt tantùm anni XLIX. nec à natalibus *Menandri* ad XXXII. Ptolemæi fuere anni LII, ſed tantùm L. Vide *Petavium*.

In baſi alterius ſtatuæ *Menandri*, cui caput deeſt.

M E-

TESTIMONIA.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΣ.

Ἐχρῆν μὲν στῆσαι σὺν Ἔρωτι φίλῳ σε, Μένανδρε,
  Ὧι συνζῶν ἐτέλεις ὄργια τερπνὰ Θεοῦ.
Δῆλος δ' εἶ φορέων αἰεὶ Θεὸν, ὁππότε καὶ νῦν
  Σὴν μορφὴν κατιδὼν αὐτίκα πᾶς σε φιλεῖ.

Φαιδρὸν ἑταῖρον Ἔρωτος ὁρᾷς Σειρῆνα θεάτρων
  Τόνδε Μένανδρον, ἀεὶ κρᾶτα πυκαζόμενον.
Οὕνεκα ῥ' ἀνθρώπους ἱλαρὸν βίον ἐξεδίδαξας,
  Ἡδύνας σκηνὴν, δράμασι πᾶσι * γανῶν.

* Sic legendum, non *γάμων*: ut eſt apud *Gruterum*, ſine ſenſu.

Οὐ φαύλως ἔστησα κατ' ὀφθαλμούς σε, Μένανδρε,
  Τῆσδε γ' οἰκοείης φίλτατέ μοι, κεφαλῆς.
Ἀλλά σε δεύτερ' ἔταξε σοφὸς κρίνειν μετ' ἐκεῖνον
  Γραμματικὸς κλεινὸς πρόσθεν Ἀριστοφάνης.

Vide etiam in Anthologia Lib. I. c. LXVII. Ep 17. Lib. III. c. V. Ep. 39. & Lib. V. Ep. 65. quæ ſunt in laudem *Menandri*, nam brevitatis cauſa à nobis omittuntur.

Suidas in Lexico, de Menandro.

Μένανδρος Ἀθηναῖος Διοπείθους καὶ Ἡγησιστράτης, περὶ οὗ πολὺς παρὰ πᾶσιν ὁ λόγος, Κωμικὸς τῆς νέας Κωμῳδίας, στραβὸς τὰς ὄψεις, ὀξὺς δὲ τὸν νοῦν, καὶ περι γυναῖκας ἐκμανέστατος· γέγραψε κωμῳδίας ρη'. καὶ ἐπιστολὰς πρὸς Πτολεμαῖον τὸν βασίλεα καὶ λόγους ἑτέρους πλείστους καταλογάδην. Si hæc vera ſunt, major erit noſtra jactura, & diligentia *Menandri* admiranda prorſus fuerit.

Idem de Philemone.

Φιλήμων, Συρακούσιος, υἱὸς Δάμωνος, καὶ αὐτὸς Κωμικὸς τῆς νέας Κωμῳδίας. ἤκμαζεν ἐπι τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας, βραχὺ Μενάνδρου πρότερος. ἔγραψε δὲ κωμῳδίας πρὸς ἐννενήκοντα καὶ ἐβίωσεν ἔτη ἐννενήκοντα ἕξ. εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσιν α'. καὶ ρ'. ἐτελεύτησε δὲ ὑπὸ σφοδροῦ γέλωτος. Οὗτος ὁ Φιλήμων ἄπηρος ἦν τὸ σῶμα καὶ μέντοι καὶ τὰς αἰσθήσεις πάσας ἀσινεῖς εὐμοιρίᾳ τινὶ διεσώσατο· ὁμολογοῦσι δή που καὶ τοῦτο. πολεμούντων Ἀθηναιων καὶ Ἀντιγόνου, Πειραιεῖ διαιτώμενος ὁ Φιλήμων ὄναρ ὁρᾷ κόρας ἐξιούσας θ'. τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ἐδόκει δὲ ἐρέσθαι αὐτὰς, τί βουλόμεναι καταλείπουσιν αὐτὸν, αὐτῶν τε ᾤετο ἀκοῦσαι λεγουσῶν ἔξω θυρῶν ἰέναι, μὴ γὰρ εἶναι θεμιτὸν ἀκοῦσαι αὐτάς· καὶ τὸν μὲν ὄνειρον ἐνταῦθα παύσασθαι· αὐτὸς δὲ διυπνισθεὶς τῷ παιδὶ περιηγεῖται ἅ τε εἶδε καὶ ὅσα ἤκουσε, καὶ ἅτινα εἶπεν·

εἶτα

εἶτα μέντοι ἔγραψε τὰ λοιπὰ τοῦ δράματος, ὅπερ οὖν ἔτυχε διὰ τῆς παρούσης ἄγων φροντίδος. καὶ ἐπειλυσάμενος ἡσυχῇ ἔκειτο· κα[illegible] ὑπερέσχε, καὶ οἵ γε ἔνδον ᾤοντο καθεύδειν αὐτόν· ἐπεὶ δὲ μακρὸ[illegible] τοῦτο ἦν ἐκκαλύψαντες τεθνεῶτα ἐθεάσαντο, &c.

Ex ſequentibus liquet hanc hiſtoriam eſſe petitam ex libris *Æliani* de Providentia. Si vera eſt, falſa erit ſuperior, de morte ex nimio riſu. Attamen ſic res narratur à *Luciano*, in Macrobiis: Φιλήμων ὁ Κωμικὸς ἑπτὰ καὶ ἐννενήκοντα ἔτη βιοὺς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἠρεμῶν, θεασάμενος δὲ ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ὥρμησε μὲν εἰς γέλωτα, καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην καὶ ἀθρόῳ γέλωτι εἰπὼν προσδοῦναι τῷ ὄνῳ ἀκράτου ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος ἀπέθανε. En aliud rurſus è *Plutarcho*, an ſeni ſit gerenda Reſp. [illegible]85. Φιλήμονα δὲ τὸν Κωμικὸν καὶ Ἄλεξιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ στεφανουμένους ὁ θάνατος κατέλαβε.

L. Apuleius in Floridis, §. XVI.

Poëta fuit hic PHILEMON, *mediæ Comœdiæ ſcriptor. Fabulas cum* Menandro *in ſcena dictavit, certavitque cum eo; fortaſſe impar, certè æmulus. Namque eum etiam vicit ſæpe numero, pudet dicere. Reperies tamen, apud ipſum, multos ſales, argumenta lepidè inflexa, agnatos lucidè explicatos, perſonas rebus competentes, ſententias vitæ congruentes, joca non infra ſoccum, ſeria non uſque ad cothurnum. Raræ apud eum corruptelæ & , uti errores, conceſſi amores. Nec eo minùs & leno perjurus & amator fervidus & ſervulus callidus & amica illudens & uxor inhibens & mater indulgens & patruus objurgator & ſodalis opitulator & miles prœliator; ſed & paraſiti edaces & parentes tenaces & meretrices procaces. Hiſce artibus diu in arte Comœdica nobilis fortè recitabat partem fabulæ, quam recens fecerat; cúmque jam in tertio actu, quod genus in Comœdia fieri amat, jucundiores adſectus moveret; imber repentinò coortus —— differri auditorii cœtum & auditionis cœptum coëgit. Reliquum autem variis poſtulantibus, ſine intermiſſione, deincipiti die perrecturum. Poſtridie igitur, maximo ſtudio, ingens hominum frequentia convenere —— Qui non adfuerant percunctari ante dicta, qui adfuerant recordari audita; cunctiſque jam priorum gnaris, ſequentia exſpectare. Interim dies ire, neque* Philemon *ad condictum venire. Quidam tarditatem Poëtæ murmurari, plures defendere. Sed ubi diutiùs æquo ſedetur, nec Philemon uſpiam comparet, miſſi ex promtioribus qui accirent, atque in ſuo ſibi lectulo mortuum offendunt. Commodùm ille animâ editâ obriguerat, jacebatque incumbens toro, ſimilis cogitanti &c.* Hinc colligere licet quàm difficile ſit interdum, in priſca hiſtoria, ſcire quid verum ſit, propter varias, quæ ad nos pervenerunt, narrationes.

Alia loca Veterum ad *Menandrum* & *Philemonem* ſpectantia adfatim ſunt in notis adlata. Ex Recentioribus vide *G. J. Voſſium* de Poëtis Græcis, & *Franciſc. Vavaſſorem* de Ludicr. dictione Sect. I. c. 6.

Ad-

Addenda & Emendanda.

Pag. 4. v. 22. pro ὑποσχεῖν lege ὑποχεῖν, ut in notis.

p. 11. v. 1. in notis pro Φάρυνγος, lege Φάρυγγος.

p. 34. in not. ad vers 16. pro μεταπιπτεται, lege μεταπίπτει.

p. 44. vers 3. ante ἔφη, adde ὡς.

p. 46. *Ad Titulum, adde:* Meminit etiam hujus Comœdiæ *Martialis*, Epigrammate quod proferemus ad Μισούμενον.

p. 89. in notis ad Antiſtitam, v. 7. pro *Miſogyno*, lege *Miſogyne.*

p. 94. vers. 5. Caniſtr. pro κήραν, lege χήραν.

p. 100. in not. ad vers 3. pro πεταπίπτοντα, lege μεταπίπτοντα.

p. 106. Adſentatoris ℣. 2. pro ἀπολουθῶν, lege ἀκολουθῶν.

p. 140. *In Titulo* pro παιλίου, lege παιδίου.

p. 142. Pellicis verſu 4. pro ἐπεμείνας, lege ἐπιμείνας.

p. 158. poſt ultimum Plocii verſum, adde: Γυνὴ κυεῖ δεκάμηνος. *Mulier parit decimo menſe*, apud *A. Gellium* Lib. III. c. 16. quem vide.

p. 162. Samiæ vers 1. pro βιβανωτὸν lege λιβανωτὸν.

p. 289 & 290. & in ſequentium pagin. inſcriptione pro Φιλέμονος, lege Φιλήμονος.

p. 334. Ad Hypobolimæi titulum, adde: Hanc fabulam ex *Ariſtophanis* Cocalo deſumtam teſtatur *Clemens* Alexandrinus Lib. VI. Strom. p. *628*.

Peccata in ſpiritibus & accentibus facilè Lector per ſe emendabit.

MENAN-

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΛΕΙΨΑΝΑ.

MENANDRI
RELIQUIÆ.

Digitized by Google

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΑ.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ.

α΄.

Τί πολλὰ τηρεῖν πολλὰ δεῖ δεδοικότα;

β΄.

——— Ἔργον εὑρεῖν συγγενῆ
Πένητός ἐστιν. ὐδεεὶς γὰρ ὁμολογεῖ
Αὑτῷ προσήκειν τὸν βοηθείας τινὸς
Δεόμενον. αἰτεῖσθαι γὰρ ἅμα τι προσδοκᾷ.

γ΄.

Εἴπερ τὸν ἀδικȣ̃ντ' ἀσμένως ἠμύνετο

NOTÆ IN MENANDRUM.

In Titulum] Præter Scriptores, in quibus hujus Comœdiæ fragmenta inveniuntur, meminit ejus *Donatus*, in Præfat. in Adelphos *Terentii*, qui Græcam Latinè vertit. *Potuit eam*, inquit, *Terentius* Fratres *dicere*, *ſed & Græci nominis εὐφωνίαν perderet & præterea togata videretur. Ad ſummam non ſtatim intelligeretur* Menandri *eſſe*, *quod Terentius inprimis Lectorem ſcire cupit* — *Eſt igitur* Menandri *& à* Fratrum *facto*, *quibus argumentum nititur*, *nomen accepit*. Attamen teſtatur ipſe *Terentius*, in Prologo, ex Commorientibus *Diphili* locum in *Adelphos* ſuos ſe tranſtuliſſe. *Adelphos* etiam *Pomponii* laudat *Nonius Marcellus*, & *Priſcianus* Fratres *Afranii*; nec quidquam vetat plures Latinos Poëtas hanc *Menandri* fabulam vertiſſe.

1. *Τί πολλὰ* &c.] Duplex ſenſus verſiculi eſſe poteſt. Intelligi enim queat, de homine divite, qui, quia multas divitias habet, multa timet infortunia, quibus eripi ſibi poſſint; ita ut hoc velit *Menander*, præſtare non habere tantas divitias, quàm tam multa timere. Sed dici hæc etiam queant de eo, qui cavere ſibi debet à multis, quòd multos offenderit. Ambiguum eſt verbum *τηρεῖν*, quod *ſervare* ut cuſtodias, & *obſervare* animo cavendi, aut etiam nocendi ſignificat. Verùm cùm *Stobæus* hunc ſenarium protulerit in Tit. de timiditate, credibile eſt poſteriori ſenſu ab eo intellectum; niſi alieno loco collocarit, quod non raró fecit. *Grotius* vertit:

Quid-

MENANDRI FRAGMENTA.

EX FRATRIBUS.

1. *Ex J. Stobæi Floril. Tit.* VIII.

Quid neceſſe eſt multa timentem multa ſervare?

2. *Ex eod. Tit.* X.

——— Difficile invenire cognatum
Pauperis eſt, nemo enim fatetur
Se cognatione contingere eum, qui auxilio quopiam
Indiget; nam ſimul exſpectat à ſe quidpiam poſtulatum (iri.

3. *Ex eodem Tit.* XLIII.

Si injuriam inferentem alacriter propulſaret

Quid multa cauto, multa cùm timeas, opus? Quorum verborum primâ ſpecie obſcurorum ſenſus eſt, præſtare relinquere eam vitæ rationem, in qua multa ſunt timenda, ne perpetua anxietate, ad cavendas inſidias, opus ſit. Sic Tyrannus *neceſſe eſt multos timeat, quem multi timent*, ut eſt in nobili *P. Syri* ſenario, præſtátque tyrannide ſe abdicare, quàm multa timentem tam multa cavere. Attamen cùm Comœdiam, non Tragœdiam, in qua ſola Tyrannis eſt locus, ſcripſerit *Menander*, malim priori ſenſu intelligere, ſeu de anxietate divitis timentis ne quam divitiarum particulam amittat. Vide *Philemonis* fr. XXXVIII. incertæ Comœdiæ.

2. Ἔργον εὑρεῖν &c.] Hos verſus adducit *M. Ant Muretus* Var. Lect. Lib. II. c. 6. ut illuſtret hoſce Terentianos. Phormionis Act. II. S. II, 10.

Quia egens relicta eſt miſera, ignoratur parens,
Negligitur ipſa; vide, avaritia quid facit.

6. Εἴπερ τὸν ἀδικοῦντ' &c.] Egregia ſanè ſententia atque ex intima Philoſophia deſumta. *Solon* interrogatus *quo modo fieri poſſet ut quàm minimè homines* alios *injuriâ adficerent?* reſpondit, *ſi qui injuriâ non adficiuntur haud aliter doleant ac injuriâ adfecti*: πῶς ἥκιστα ἀδικοῖεν οἱ ἄνθρωποι; εἰ ὁμοίως, ἔφη, ἄχθοιντο τοῖς ἀδικουμένοις οἱ μὴ ἀδικούμενοι. *Diog. Laërtius* I, 59. Ideò inter præcepta Pythagoræ hoc fuit: *Legibus opem ferendam, iniquitatem oppugnandam*: νόμῳ βοη-

Ἑκαςος ἡμῶν, καὶ συνηγωνίσατο,
Ἴσως νομίζων ἴδιον εἶναι τὸ γεγονὸς
Ἀδίκημα, καὶ συνέπραττον ἀλλήλοις πικρῶς,
Οὐκ ἂν ἐπὶ πλεῖον τὸ κακὸν ἡμῖν ηὔξατο
Τὸ τῶν πονηρῶν, ἀλλὰ παρατηρέμενοι
Καὶ τυγχάνοντες ἧς ἔδεε τιμωρίας,
Ἤτοι σπάνιοι σφόδρ᾽ ἂν ἦσαν, ἢ πεπαυμένοι.

δ'.

Χαῖρ᾽, ὦ φίλη γῆ, διὰ χρόνε πολλε σ᾽ ἰδὼν
Ἀσπάζομαι. τετὶ γὰρ ἐ πᾶσαν ποιῶ
Τὴν γῆν, ὅταν δὲ τεμὸν ἐσίδω χωρίον.
Τὸ γὰρ τρέφον με τετ᾽ ἐγὼ κρίνω Θεόν.

έ.

——— Θεός ἐςι τοῖς χρηςοῖς ἀεὶ
Ὁ νες ἄρ᾽, ὡς ἔοικε τοῖς σοφωτάτοις.

ς'.

Τὰ τῶν φίλων κοιν᾽ ἐ μόνον τὰ χρήματα,
Καὶ νε δὲ καὶ φρονήσεως κοινωνία.

ζ'.

Ὀκτὼ τις ὑποσχεῖν ἀνεβόα καὶ δώδεκα
Κυάθες, ἕως κατέσεισε φιλοτιμέμενος.

βοηθεῖν, ἀνομίᾳ πολεμεῖν. Idem Lib. VIII, 23. Ideò etiam Heraclitus dicere ſolebat *contumeliam exſtinguere oportere, magis quàm incendium, & populum oportere pugnare pro lege, quaſi pro muro.* Ὕβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊὴν, καὶ μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τε νόμε, ὅκως ὑπὲρ τε τείχεος. Idem Lib. IX, 2.

17. Τὸ γὰρ τρέφον με] Hunc verſum ex Piſcatoribus citat *Juſtinus.* Grotius. *Juſtinus*, nempe, in libro de Monarchia Dei p. 109. ubi addit: τὸ εἰθισμένον τρέφειν ἐ δεῖται παρὰ τε δεομένε χορηγίας, *quod ſolet alere non opus habet ſuppeditari quidquam ſibi ab indigo*; cùm notum ſit agro fimum & cultum ab agricola ſuppeditandum. Verba *Menandri* confert *Pet. Victorius*, Var. Lect. Lib. II. c. 20. cum hiſce Phormionis Terentiani, de eo qui Paraſitum alit, Act. II. S. II, 30.

Hæc tu cùm rationem ineas, quàm ſint ſuavia & quàm cara ſint,
Ea qui præbet, non tu hunc habeas planè præſentem Deum?

18. Θεός ἐςι &c.] Vide ad fragm. CCXIII. ex incertis Comœdiis.

Unuſquiſque noſtrûm, & auxilium ferret,
Æquè credens ſuam eſſe, quæ facta eſt,
Injuriam, & ſe invicem (*omnes*) acriter adjuvarent;
Non tantopere malum adauctum eſſet
Quod fit à malis; ſed cùm obſervarentur,
Et luerent pœnas, quas oporteret,
Aut rari valde eſſent, aut deſiiſſent.

4. *Ex eodem Tit.* LVI.

Salve, ô amica terra, à longo intervallo te conſpicatus
Saluto; hoc enim non cuivis facio
Terræ, ſed cùm meum video prædium.
Quod enim me alit, hoc judico eſſe Deum.

5. *Ex Juſtino de Monarchia Dei* p. 109.

——— Deus eſt bonis ſemper
Mens, ut videtur ſapientiſſimis.

6. *Ex Suida* in κοινὰ τὰ τῶν Φίλων.

Amicorum communes non tantùm divitiæ,
Sed & mentis ac prudentiæ eſt communio.

7. *Apud Athenæum* Lib. X. p. 431.

Octo aliquis ſuffundere clamabat & duodecim
Cyathos, donec caput demiſit contentione *bibendi*.

20. Τὰ τῶν φίλων &c.] Eſt quoque hoc fragmentum apud *Photium*. Vide Indicem ſingularum vocum. Hoc vult *Menander*, non eſſe confugiendum ad amicos, eò tantùm ut mutuam pecuniam ab iis capiamus, ſi qua indigemus; ſed præſertim ut eorum conſilio utamur. Nam ſunt homines ſtolidi, qui cùm non ſoleant audire amicorum conſilia, ſolent tamen ad eorum opem confugere, ſi qua indigeant pecunia. Vide *Ciceronem* de Amicitia Cap. XIII.

22. Ὀκτώ τις &c.] Hæc profert *Athenæus*, ubi de bibacitate agit. Ὑποχεῖν ſignificare hîc videtur *largius fundere*, ut ὑποπίνειν eſt *largiùs bibere*. Poſterius à Lexicographis obſervatum, prius non item. Dixerunt etiam Græci eodem ſignificatu ὑποβρέχειν, de quo vide *Iſ. Caſaubonum* in *Athenæum* Lib. I. c. 22.

23. Κατέσεισε] Καταςείειν, ut docet loco laudato *Athenæus*, dicebantur ii qui in compotationibus ſuccumbebant, metaphorâ ſumtâ ab iis qui fructus decutiunt. Subaudiendum verò videtur κεφαλὴν, quam nimis poti, vini vaporibus agitatam, demittunt.

Φιλοτιμούμενος] Erant enim olim, ut hodie, qui multum biben-

η′.

Εἰ δ' ἐςὶ τὴν κόρην διεφθορώς.

θ′.

Α. Σέβειν δὲ τὰς κρατῦντας ἀρχαῖος νόμος.
Β. Οὐ παντελῶς δεῖ τοῖς πονηροῖς ἐπιτρέπειν,
Ἀλλ' ἀντιτάττεσθ'· εἰ δὲ μὴ, τ' ἄνω κάτω
Ἡμῶν ὁ βίος λήσει μεταςραφεὶς ὅλος.

ι′.

——— ἐξακεῖσθαί μοι δοκῶ τὸ δίκτυον

ια′.

Ω μακάριόν με, γυναῖκα γὰρ ὐ λαμβάνω.

ιβ′.

Ος δ' ὖτ' ἐρυθριᾶν οἶδ', ὐδὲ δεδοικέναι,
Τὰ πρῶτα πάσης τῆς ἀναιδείας ἔχει.

ιγ′.

Οὐκ ἐς' ἀνοίας ὐδὲν τολμηρώτερον.

ιδ′.

Οἴ μοι, τὸ γὰρ ἄφνω δυςυχεῖν μανίαν ποιεῖ.

ιε′.

Πρὸς ἅπαντα δειλὸς ὁ πενὴς ἐςι πράγματα,
Καὶ πάντας αὑτῦ καταφρονεῖν ὑπολαμβάνει.

di gloriam ambiebant, ſeu ἐφιλοτιμῦντο, nec opus eſt exempla quærere. Præmia etiam proponebantur auferenda ab iis, qui maximè omnium bibiſſent in feſto χόων, apud Athenienſes, de quo vide *Diog. Laërtium* Lib. IV, 8.

24. Εἰ δ' ἐςὶ &c.] *Ammonius* profert hæc verba, ut oſtendat διέφθαρται paſſivè ſumi, διέφθορε verò activè; quod nemo ignorare poteſt.

26. Οὐ παντελῶς δεῖ &c.] Qui tyrannidem vi invaſerunt, ſi vi dejiciantur, queri jure non poſſunt. Qui verò certis legibus imperant, ſibi pareri, præter illas leges, non magis poſtulare poſſunt; quàm cives concedere quod poſtulant. Alioquin invadere aliena licet, ſua recuperare amiſſa, aut tueri non licet; quod abſurdiſſimum eſſe nemo non videt.

29. Ἐξακεῖσθαι] Profert *Euſtathius*, ut verbi uſum oſtendat, ex *Ælio Dionyſio*. Pertinere hoc fragmentum videtur ad *Piſcatores*.

30. Ὦ μακάριόν &c.] Utinam plura loca *Menandri* cum Terentianis contuliſſet *Donatus!* Plura haberemus fragmenta, quæ pauciſſima

8. *Ammonius de Diff. Voc.* in διέφθαρται.

Si is eſt qui puellam corrupit.

9. *Apud J. Stobæum Fl. Tit.* XLIV.

A. Colendos eſſe Magiſtratus antiqua lex habet.
B. Non omnino oportet malis *quidvis* permittere,
Sed reſiſtere; ſin minùs, ſurſum deorſum
Tota vita noſtra inverſa ſenſim agetur.

10. *Euſtath. in Hom.* MDCXLVII, 58.

——— reſarcire mihi videor rete.

11. *Donatus in Adelph. Act.* I. *S.* I, 18.

O beatum me! uxorem enim non duco.

12. *Intt. ad Terent. Adelph. Act.* I. *Sc.* II, 4, 5.

Qui neque erubeſcere novit, neque timere,
Impudentiæ primas partes attigit.

13. *Ibidem ad* ℣. 18.

Imperitia nihil eſt audacius.

14. *Ibid. ad* ℣. 43. *Act.* II. *S.* I.

Hei mihi! ſubitò enim infelicem fieri furorem creat.

15. *Stobæus Flor. Tit.* XCVI.

Ad omnia timidus pauper eſt negotia,
Et omnes ſe contemnere putat.

ciſſima ex ejus Commentariis hauriri potuerunt. Sed ars illuſtrandi Veteres, eo ævo, non ſatis nota erat.

31. Ὅς δ' ἄτ' ἐρυθριᾷν &c.] Proferuntur hæc *Menandri*, ab Interprete *Terentii Frid. Lindenbrogio*, quaſi è *Priſciani* Lib. XVIII. ubi tamen invenire non potui.

33. Οὐκ ἐστ' ἀνοίας &c.] Idem hunc verſiculum *Menandro* tribuit & confert cum hoc *Terentii* Act. II. S. I, 18.

Homine imperito numquam quidquam injuſtius.

34. Οἴ μοι &c.] *Menandro* tribunt & conferunt cum his Terentianis Act. II. S. I, 43.

Minimè miror, qui inſanire occipiunt ex injuria.

35. Πρὸς ἅπαντα &c.] Ideò ad hanc Comœdiam hæc verba retuli, quod ex iis expreſſa videantur hæc Terentiana Act. IV. Sc. III, 14.

Omnes, quibus res ſunt minùs ſecundæ, magis ſunt neſcio quomodo
Suſpicioſi, ad contumeliam omnia accipiunt magis;
Propter ſuam impotentiam, ſe ſemper credunt negligi.

„Ο δὲ μετρίως πράττων περισκελέςερον
Απαντα τ' ἀνιαρὰ, Λαμπρία, Φέρει.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΛΙΕΩΣ.

α'.

ΠΡῶτος εὑρὼν διατροφὴν πτωχῷ τέχνην,
Πολλὰς ἐποίησεν ἀθλίας. ἁπλᾶν γὰρ ἦν
Τὸν μὴ δυνάμενον ζῆν ἀλύπως, ἀποθανεῖν.

β'.

Χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα, καὶ δυσδιάθετον.

γ'.

Δύναται τὸ πλατεῖν καὶ Φιλανθρώπας ποιεῖν.

δ'.

——— Παχὺς γὰρ ὗς ἔκειτ' ἐπὶ ςόμα.
'Ετρύφησεν ὥςε μὴ πολὺν τρυφᾷν χρόνον.

In Titulum] Hæc Comœdia ἁλιεὺς & ἁλιεῖς ſingulari & plurali numero dicitur à *Polluce* & aliis; nám unam & eamdem fuiſſe puto, quamvis aliter cenſeat *Joan. Meurſius* in Biblioth. Græca. Piſcatores *Pomponii* laudantur à *Nonio*, qui fortè ex *Menandro* verſi. *Plauti* Rudens meliùs fuiſſet inſcripta *Piſcatori*, nec ſcio annon ex noſtro deſumta fuerit.

1. Πρῶτος εὑρὼν] Hæc ſunt artificis βαναύσα ægrè labore manuum victitantis, eáque hyperbolica. Aut in eamdem cogitationem, ac *Antiphanes*, incidit noſter, aut eum eſt imitatus. Sic enim neſcio quis, in Comœdia ejus Fullone, loquebatur; ſi *Stobæo*, in eodem Titulo, credimus:

"Οςις τέχνην κατέδειξε πρῶτος τῶν Θεῶν,
Οὗτος μέγιςον εὗρεν ἀνθρώποις κακόν.
"Οταν γὰρ ἀπορῆται τις, ἂν μὲν ἀργὸς ἦν,
'Ελθὼν ἀπεκινδύνευσεν ἡμέραν μίαν,
"Ως' ἢ γεγονέναι λαμπρὸν, ἢ τεθνηκέναι.
'Ημεῖς δ' ἔχοντες ἀῤῥαβῶνα τὴν τέχνην
Τᾶ ζῆν, ἀεὶ πεινῶμεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν.
'Εξὸν τε μικρὸν διαπορηθῆναι χρόνον,
Τὸν βίον ἅπαντα τᾶτο δρᾷν αἱρᾶμεθα.

Quisquis Deorum primus artem monſtravit, is maximum invenit ho-

Cujus mediocris eſt res conſtantiùs
Omnia moleſta, Lampria, fert.

EX PISCATORE.

1. *Apud Joan. Stobæum* Fl. T. LXI.

QUi primus invenit artem, quæ pauperem aleret,
Multos fecit miſeros; ſimplicius erat
Eum, qui non poterat ſine moleſtia vivere, mori.

2. *Ibid. Tit.* LXXVII.

Moleſta eſt filia poſſeſſio & incommoda.

3. *Ibid. Tit.* XCI.

Poſſunt efficere divitiæ ut homines humani videantur.

4. *Apud Athenæum* Lib. XII. p. 549.

——— craſſus enim ſus in os jacebat.
Ita deliciis ſe immerſit, ut longo tempore non poſſet.

hominibus malum; cùm enim aliquis egenus eſſet, ſi otiaretur quidem, profectus per unum diem periculum adiret; ut ſplendidus fieret, aut interiret; nos vero qui artem habemus, quaſi *pignus vitæ, ſemper eſurimus propter ſpes noſtras; & cùm liceret* alioquin *exiguo tempore egere, per totam vitam id facere malumus.* Facilè hæc poſſent confutari, oſtendendo, ſine artium varietate & neceſſitate eas exercendi, vix fore vitalem vitam. Vide Dialogum Paupertatis & Pluti, in Pluto *Ariſtophanis*.

4. Δυσδιάθετον] Satis commodè hæc vox unâ Latinâ exprimi nequit. Gallicè dixeris, *dont il eſt difficile de diſpoſer; dont il n'eſt pas facile de ſavoir que faire. Menandro* in Conſobrinis dicitur puella patri κτῆμα ἐργῶδες, *poſſeſſio quæ negotium faceſſit.* Alia in eamdem ſententiam, apud *Stobæum*, videre licet.

5. Φιλανθρώπους ποιεῖ] Faciunt opes ut divites humani videantur, quia omnia eorum dicta & facta in meliorem partem accipiuntur, & vel tenuis virtutis umbra in iis laudatur. *Menander* in *Hypobolimæo* & in *Bœotia* docet vitia occultari divitiis.

6. Παχὺς γὰρ &c.] Hæc habebat de Dionyſio, Clearchi F. Heracleotarum tyranno, ut docet *Athenæus*, qui deſcriptâ ejus nimiâ pinguedine, addit: μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μένανδρος, ἥκιστα γ' ὢν λοίδορος, ἐν τοῖς Ἁλιεῦσι τὸν μῦθον ὑποστησάμενος ὑπέρ τινων φυγάδων ἐξ Ἡρακλείας: *meminit ejus & Menander, qui minimè conviciatur,*

έ.

Ἴδιον ἐπιθυμοῦντι μόνος μοι θάνατος οὗτος φαίνεται
Εὐθάνατος, ἔχοντα πολλὴν τὴν χολάδα κεῖσθαι παχὺν,
Καὶ μόλις λαλοῦντα καὶ τὸ πνεῦμ' ἔχοντα πᾶν ἄνω,
Ἐσθίοντα καὶ λέγοντα, σήπομ' ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

ϛ'.

Εὐπορουμένου δὲ μετρίως, ἐκ κυλίκων χρυσέων,
Περτικαὶ ϛολαὶ δ' ἐκεῖναι πορφυραῖ, τορεύματα.
Ἔνδον εἰσ' ἄνδρες, ποτηρίδια, τορεύματα,
Κὰν τυπωμάτων πρόσωπα, τραγέλαφοι, λαβρώνια.

ζ'.

Λαμπήνη

ή.

Καὶ χρυσόλαβες καλὸν πάνυ ἐγχειρίδιον.

θ'.

Τὸ γὰρ τρέφον με, τοῦτ' ἐγὼ κρίνω Θεόν.

in Piſcatoribus, loquentes inducens exſules quoſdam ex Heraclea. Tum ſubdit ſex ſequentes verſiculos.

8. Ἴδιον ἐπιθυμοῦντι &c.] Sardanapali cujusdam hæc ſunt, hoc eſt, feræ non hominis, qualis erat Dionyſius, ad cibum quod adtinet; ceteroqui non inhumanus.

Ἴδιον] Hoc addidimus, ad verſum & ſenſum implendum, & hæc in tetrametros digeſſimus confuſa apud *Athenæum.* Grotius.

9. Πολλὴν τὴν χολάδα] Legebatur πολλάς γε χολάδας. *Idem.*

10. Καὶ μόλις] Hoc καὶ addidimus, ut & πᾶν. *Idem.*

Πνεῦμ' ἔχοντα πᾶν ἄνω] Intelligit, ut cenſet *Caſaubonus*, quam Medici vocant ὀρθόπνοιαν. Non tam hunc morbum ſignari putem, quo fit ut homines, non niſi erecto corpore, ſpiritum ducere queant, quàm difficultatem reſpirandi ex ſagina nimia ortam; quâ, conſtrictis pulmonibus, reſpiratio fit frequentior. Dicitur autem πνεῦμα eſſe ἄνω, quòd aër admiſſus tam citò rejiciatur, ut vix videatur deſcendere in intimos pulmonum receſſus, ſed in ſumma tantùm eorum parte æſtuare & reciprocari. Ejuſmodi reſpiratio dicta eſt ab *Hippocrate* πνεῦμα μετέωρον, *ſublimis ſpiritus*, de quâ loquutione agit *Galenus* de Reſpirationis Difficultate Lib. III. c. 11. Dixerat *Hippocrates* Epidemiorum II. de nonnullis angina laborantibus: πνεῦμα δὲ τούτοισιν οὐ πάνυ μετέωρον, *his ſpiritus non admodum ſublimis erat.* Quod ſic interpretatur *Galenus*: ὡς δηλονότι μετεώρου τὰ πολλὰ τοῖς κυναγχικοῖς γιγνομένου τοῦ πνεύματος. οὕτως δὲ καλεῖν ἔθος αὐτῷ τὸ μικρὸν πνεῦμα, καὶ, ὡς δόξειε τινι αὐτόθι που μέχρι

τῆς

5. *Ibidem.*

Propriam mortem optanti ſola hæc mihi videtur
Bona, oppletum inteſtinis multis jacere pinguem,
Et vix loquentem ac ſpiritum ægrè ducentem,
Comedentem ac dicentem, putreſco præ voluptate.

6. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 486. & 500.

Divitis verò mediocriter è calicibus aureis,
Perſicæ verò illæ ſtolæ purpureæ, cælata vaſa.
Intus ſunt viri, minora pocula, vaſa cælata,
Ex ſculpturis facies, tragelaphi & labronia.

7. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 12. §. 52.

Lectica.

8. *Ex eodem* Lib. X. c. 31. §. 145.

Aureum manubrium habens pulcherrimus pugio.

9. *Apud Juſtinum de Monarch.* p. 109.

Quod me alit hoc ego judico Deum.

τῆς φάρυγγος εἰσιὸν, ἐκ εἰς τὸ βάθος τῦ θώρακος καλερχόμενον: *tamquam, videlicet, ut plurimùm anginoſis ſublimis ſpiritus fiat. Sic autem vocare ei mos eſt ſpiritum parvum &, ut videri cuipiam poſſit, ad fauces uſque circiter ingreſſum, non autem in thoracis profunditatem deſcendentem.* Idem *Galenus* Lib. IX. de Compoſ. medicamentorum, ſecundùm locos Cap. I. ſub finem, ubi de remediis ab Archigene Ictericis præſcriptis: εἶλα περιπαλήσαντα πολλὰ τρίψας εὖ μάλα, ἔτι μελεωρολέρε τῦ πνεύματος ὄντος, δὸς πιεῖν: *deinde poſtquàm à multa ambulatione ægrum bene defricueris, cùm erit adhuc ſublimis ſpiritus, da bibendum.* Eodem planè ſenſu *Horatius* dixit *ſublimem ſpiritum* ex curſu, Od. XV, 31. Lib. I. Quod cur in dubium à viris doctiſſimis revocatum ſit non video. Quare attuli loca Galeni integra.

12. Εὐπορεμένε &c.] *Athenæus* hæc p. 486. adfert, ut oſtendat λαβρώνια eſſe vaſa Perſica ἀπὸ τῆς ἐν τῷ πίνειν λαβρότητος dicta; at p. 500. maſculino genere vocat λαβρωνίες. *Photius* in Lexico habet λαβρωνεῖον, citátque etiam *Menandrum.* Verbis hiſce videtur deſcribere neſcio cujus Perſicas divitias. Locum diſruptum rectè cenſet *Iſ. Caſaubonus*, nec ſanatu facilem.

16. Λαμπήνη] Vide etiam *Photium*, in indice noſtro.

17. Χρυσόλαβις] Sic dictum quòd haberet auream λαβὴν, quam in rem hic locus citatur à *Polluce.*

18. Τὸ γὰρ &c.] Vide ad vſ. 18. Adelphorum.

ί.

——— Ἐκλελάκησεν

Ὁ χρηϛὸς ἡμῖν μοιχὸς, ἀλλ' ἀντάλλαγος.

ια'.

Δύ' οἰκίας Φηλῶν γερόντων, ὡς λέγεις,
Ἀβελτέρων.

ιβ'.

ἀναπετῶ.

Τοὐτὶ προσελθὼν καὶ οὐκ ἀνέξομ' οὐκέτι.

ιγ'.

——— ἀμφιβλήϛρῳ περιβάλλεται.

ιδ'.

Προσιὼν γέρων ἁλιεὺς, παρ' οὗ τό Φέρνιον
Τρίτην ταύτην ἐπριάμεθ' ἡμέραν

ιε'.

——— Θάλασσα
Καὶ βορβορώδης ἣ τρέφει θύννον μέγαν.

ιϛ'.

Ἡδυλίζειν·

19. Ἐκλελάκησεν Citantur hæc à *Suida*, propter ultimam vocem, quâ ſignificatur is, qui alius loco ſubſtituitur; ſed quid locus ſibi velit obſcurum.

20. Δύ' οἰκίας &c. Profertur à *Suida*, ut oſtendat φηλῶν eſſe *decipere*.

27. Ἀναπετῶ] Adfert *Suidas*, ut probet idem eſſe ac ἀναπετάσω, *expandam*.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΑΤΙΘΕΜΕΝΗΣ.

α'.

Ὄρα Μεσσηνίαν.
Ἀράβιος ἄγγελος

β'.

——— Πρὸς ταῖς δώδεκα
Δραχμαῖς καὶ τριώβολον μέτοικος τελεῖ.

In Titulum. Eadem eſt ac Meſſenia, ut liquet ex *Suida* & *Apoſtolio* Cent. IV, 2. in verbis prolatis.

2. Πρὸς ταῖς &c.] *Harpocration* profert hunc & alia loca Veterum, ut

10. *Apud Suidam in ἀντάλλαγον. Schol. Ariſtoph. ad Pacem.*

——— Increpuit
Benignus erga nos moechus, ſed alius loco ſuffectus.

11. *Apud eumdem in Φηλῶν. Schol. Ariſt. in Pacem* 1165.

Duas domos fallere ſenum, ut ais,
Stupidorum.

12. *Apud Suidam in ἀνατετῶ.*

Expandam
Hoc accedens, neque amplius me cohibebo.

13. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 30. §. 132.

——— Sagenâ circumdatur.

14. *Euſtath. in Iliad.* DCCXLII, 59.

Accedens ſenex piſcator, à quo cophinum
Ante tres hoſce dies emimus.

15. *Apud Athenæum* Lib. VII. p. 303.

——— Mare
Etiam lutulentum, quod magnum thynnum alit.

16. *Apud Photium in Lexico.*

Adulari.

25. Ἀμφιβλήστρῳ] Hunc locum profert *Pollux*, ubi inſtrumenta piſcatorum enumerat, inter quæ eſt *ἀμφίβληστρον.*

26. Προσιὼν &c.] Hæc recitat *Euſtathius*, oſtenſurus *φέρμια* eſſe *ἰχθύων σπυρίδας piſcium cophinos.*

29. Καὶ βορβορώδης &c.] Agit eo loco *Athenæus* de Thynnis multáque habet ad eos pertinentia, ex variis Scriptoribus.

30. Ἡδυλίζειν.] Vide *Photium*, in Indice noſtro.

EX CONSECRATA.

Vide *Meſſeniam.* 1. *Apud Suidam in his vocibus.*

Arabicus nuncius.

2. *Apud Suidam & Harpocrationem in voce μετοίκιον.*

——— Præter duodecim
Drachmas, &. triobolum inquilinus ſolvit.

ut oſtendat *μετοίκιον* fuiſſe tributum quod ſolvebant *μέτοικοι, inquilini.* Sic & *Suidas.* Utrumque vide.

Ad

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΔΡΙΑΣ.

α.

—— Τὸ ἐρᾷν ἐπισκοτεῖ
Ἅπασιν, ὡς ἔοικε, καὶ τοῖς εὐλόγως,
Καὶ τοῖς κακῶς ἔχȣσι.

β.

Καὶ τεττάρων ὠῶν μετὰ τȣ̃το, Φιλτάτη,
Τὸν νεοττόν.

γ.

Νῦν δὲ ȣ̓δὲν λέληθάς με ἄν.

δ.

Εὑρετικὴν μὲν εἶναί φασι τὴν ἐρημίαν
Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες.

ε.

Λȣ́σατε αὐτὴν τάχιςα.

ς.

Μὴ λιτάνευε, μὴ μάχȣ.

ζ.

Τί δήποτ' ἀκȣ́σω;

η.

Ἔνθεν ἀποφεύγων ȣ̓κ ἂν ἀπολοίμην ποτέ.

Ad Titulum. Andriam ſuam *Terentius* ex hac fabula & Perinthia ejuſdem Poëtæ conflavit, ut fatetur ipſe in Prologo. *Andria* etiam fuit *Afranii*, ut teſtatur *Nonius*.

3. Τοῖς κακῶς ἔχȣσι] Sic ſcripſi pro τοῖς καλῶς, eſt enim clara oppoſitio, inter eos qui εὐλόγως, hoc eſt, bene & convenienter rectæ rationi adfecti ſunt, & eos qui κακῶς, id eſt, malè, ſeu qui adfectus ſequi ſolent. Repetitio copulæ & articuli καὶ τοῖς rem ita intelligendam oſtendit. *Menander* docet non homines tantùm nihili, ſed etiam bonos amore occæcari; nec opus eſt rem argumentis, vel auctoritatibus Veterum firmari.

5. Τὸν νεοττὸν] Hæc verba proferunt *Suidas* & *Photius* in Lexico, ut oſtendant hac voce ſignificari *vitellum ovi*.

7. Εὑρετικὴν &c.] His verbis *Donatus*: illuſtrat hæc *Terentii*.

Venit meditatus alicunde ex loco ſolo:

Ora-

EX ANDRIA.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* LXIV.

——— Amor obtenebrat *mentem*
Omnibus, & iis qui convenienter rationi,
Et iis qui malè adfecti ſunt.

2. *Apud Suidam in* Νεοττὸν.

Et quatuor ovorum poſtea, cariſſima,
Vitellum.

3. *Apud Donatum* in Andr. A. I. S. II, 33.

Nunc verò nihil me fallis.

4. *Idem in Andr. Act.* II. S. IV, 4.

Inventricem quidem eſſe aiunt ſolitudinem
Qui ſupercilia tollunt.

5. *Idem in Andr. Act.* III. S. II, 3.

Hanc quantocyus lavate.

6. *Idem in Andr. Act.* III. S. III, II, 12.

Ne precare, ne pugna.

7. *Donat. in Andr. Act.* III. S. IV, 13.

Quid tandem audiam?

8. *Idem in Andr. Act.* III. S.V, 5.

Hinc elapſus, numquam periero.

Orationem ſperat inveniſſe ſe &c.

Dio Chryſoſtomus Orationem XX. εἰς τὴν ἀναχώρησιν conſcripſit, quam nocere etiam Philoſophis & Philologis plus putat, aut putare ſe fingit, quàm prodeſſe. Sed omnia nimia nocent, ſive in ſolitudine verſeris nimis longa, ſive in perpetua hominum frequentia vitam teras.

8. Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες] Sunt Philoſophi, qui ſupercilia attollentes, ut gravem vultum fingant, paſſim deſcribuntur. Sic in Timone *Luciani*, Thraſycles Philoſophus deſcribitur τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας, *ſubductis ſuperciliis.* Vide & frag. LIV. ex incerta Comœdia. Hoc unum fermè alicujus pretii eſt *Menandri* fragmentum, apud *Donatum*. Sequentia ex veſtigiis corruptæ ſcripturæ collegerunt, ut potuerunt, viri docti, & præſertim *Frid. Lindenbrogius*, in obſervationibus ad *Donatum.*

12.

θʹ.

Ὑγιῆς νοσοῦντα ῥᾷστα πᾶς τις νουθετεῖ.

ιʹ.

Σκολύψασα σὺ μυῤῥίνας τῇδε ἔκτεινε.

ιαʹ.

Οὕτως αὐτός ἐστιν

ιβʹ.

Ἐγώ σε δοῦλον ὄντ' ἔθηκ' ἐλεύθερον.

ιγʹ.

Ὀργὴ φιλούντων ὀλίγον ἰσχύει χρόνου

ιδʹ.

Οὐδέποτ' ἑταίρα τοῦ καλοῦ πεφρόντικε.

12. Ὑγιῆς &c. Hunc verſiculum, præfixo nomine *Menandri* teſtatur *M. Ant. Muretus* à ſe lectum.

13. Σκολύψασα &c.] Ex veſtigiis depravatiſſimæ, apud *Donatum*, ſcripturæ hæc verba collegi. Ea profert ad illuſtranda Davi verba, jubentis Myſin ſubſternere verbenas puero, ante januam adponendo, ne durum & frigidum ſolum teneris membris noceret:

—— *Ex ara hinc ſume verbenas tibi,*
Atque eas ſubſterne.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΥ.

αʹ.

Τὸ γὰρ συνῆθες οὐδαμοῦ παροπτέον.

βʹ.

Τὰ προσπεσόντα προσδοκᾷν ἅπαντα δεῖ
Ἄνθρωπον ὄντα. παραμένει γὰρ οὐδὲ ἕν.

In Titulum] *Athenæus* Lib. VI. p. 243. ubi de Chærephonte Paraſito agit, poſtquàm alia Menandri loca è *Kekryphalo* & *Methe* protulit, addit: μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί: *meminit etiam ejus, Androgyno, vel Cretenſi.*

1. Τὸ γὰρ &c.] De legibus & conſuetudinibus patriis agit illic *Stobæus.* Intelligenda hæc verba de conſuetudinibus innoxiis, nec cum recta ratione pugnantibus.

2.

Apud Muretum Var. Lect. I, 9.

Facilè omnes,cùm valemus,recta conſilia ægrotis damus.

10. *Donat. ad Andr. Ac.* IV. Sc. 3, 11.

Evulſos myrteos ramos hac extende

11. *Idem ad Andriæ Act.* V. Sc. 4, 16.

Sic eſt ille.

12. *Ex Int. ad. Terent. And. Act.* I. Sc. I, 10.

Ego te, ſervus cùm eſſes, feci liberum.

13. *Act.* III. *Sc.* III, 23.

Ira amantium brevi viget tempore.

14. *Act.* IV. *Sc.* IV, 16.

Numquam meretrix honeſti rationem habuit.

In Græcis *μυῤῥίνας* evellere jubetur ancilla, pro *verbenis*, quia diſcubituri ruri interdum myrteas frondes ſubſternebant. *Plato* de Republ. Lib. II. p. 427. Ed. Lugd. 1590. deſcribit cives *κατακλινέντας ἐπὶ ϛιβάδων ἐϛρωμένων μίλακί τε καὶ μυῤῥίναις*, *diſcumbentes in lectis ſmilace & myrto ſtratis.*

17. Ὀργὴ φιλούντων &c.] *Terentius:*

Amantium iræ amoris redintegratio eſt.

EX ANDROGYNO.

1. *Apud. J. Stobæum Fl. Tit.* XLIV.

Conſuetudo enim nuſquam negligenda.

2. *Ibid. Tit.* CVIII.

Quæ contingunt exſpectare omnia oportet
Eum, qui homo eſt; nihil enim permanet.

2. Τὰ προσπεσόντα &c.] Nempe, ut rectè P. Syrus:
Cuivis poteſt accidere quod cuiquam poteſt.
Quo Senario etiam *Seneca* uſus eſt, Conſol. ad Marciam Cap. IX. & de Tranquil. Animi Cap. XI.

4. Παραμένει γὰρ] Ad omnes eventus paratus eſt; quam in rem multa *Seneca*, locis laudatis & alibi.

γ'.

Μαρτύρομαι τὸν Φίλιον, ὦ Κράτων, Δία.

δ'.

Πλήξας γὰρ ἔφθειρεν ἐκ παρατάξεως
Πόθεν τὰς ἐν Λαμίᾳ πάσας.

5. Πλήξας] Præter *Suidam* & *Apoſtolium*, adde *Photium* in Lexico. Lamia fuit Theſſaliæ urbs, ad quam Athenienſes, poſt mor-

ΕΚ ΤΩΝ ΑΝΕΨΙΩΝ.

α'.

Εὐδαιμονίας τοῦτ' ἐςιν υἱὸς νοῦν ἔχων·
Ἀλλὰ θυγάτηρ κτῆμ' ἐςὶν ἐργῶδες πατρί.

β'.

Ὁ Φανός ἐςι μεςὸς ὕδατος· οὑτοσί·
Δεῖ τ' οὐχὶ σείειν αὐτὸν, ἀλλα γε σποδιεῖν.

γ'.

——— εἰσιὼν
Πανὸν, λύχνον, λυχνοῦχον, ὅτι πάρεςι, Φῶς
Μόνον πολὺ ποίει.

δ'.

——— Φύσει γὰρ ἐς' ἔρως

Ad Titulum. Afranii Conſobrini laudantur à *Feſto* & *Chariſio*, & cùm notum ſit multas noſtri Comœdias ab *Afranio* eſſe verſas, credibile eſt Conſobrinos ex hoc Dramate fuiſſe deſumtos.

2. Ἐργῶδες] Vide ad ŷ. 4. Piſcatorum.

3. Ὁ Φανὸς] *Athenæus* hæc fragmenta profert, ut oſtendat φανὸν dici quoddam facis genus; ubi agit etiam de λύχνῳ & λυχνούχῳ, quorum prius propriè μύξαν, poſterius vas quo continetur ſignificat.

4. Δεῖ τ' οὐχὶ &c.] Ita rectiſſimè ad Athenæum *Caſaubonus*, pro ποδιεῖν. Sed eidem placebat integrum verſum ſic efficere: *δεῖ τ' οὐχὶ σείειν αὐτὸν, ἀλλά γε σποδιεῖν. Grotius.*

5. *Caſaubonus* Animadverſ. in Athenæum Lib. XX. c. 18. vult etiam ſuperiore loco ſcribi πανὸς, *Athenæúmque* id ſtatim docere; appellare enim eum plenam aquæ facem, quæ erat confecta ex ligno

3. *Ex Suida* in Φίλιος.

Teſtor amicitiæ præſidem, ô Crato, Jovem.

4. *Ex eodem in* Λαμία *&* *Apoſtolio* Cent. XI, 75.

Percuſſas enim perdidit ex acie
Alicunde omnes quæ in Lamia erant.

tem Alexandri, Antipatrum vicerunt. Vide memoratos Scriptores.

EX CONSOBRINIS.

1. *Apud Stobæum Floril. Tit.* LXXVII.

Felicitatis eſt, ſi ſit filius ſapiens,
Sed filia poſſeſſio eſt moleſta patri.

2. *Apud Athenæum* Lib. XV. p. 700.

Fax hæc eſt plena aqua,
Oportétque eam non concutere, ſed cinere tegere.

3. *Ibidem.*

——— ingreſſus
Phanum, lychnum, lychnuchum, quia adeſt, lumen
Tantùm multum excitato.

4. *Apud Stobæum Tit.* LXIV.

——— Natura enim eſt amor

gno viridi & ſucci adhuc pleno. *Euſtathii* deinde verba profert, πανῦ δέ φασι χρῆσις καὶ παρὰ Διφίλῳ (Menandrum debuit dicere) οἷον, ὁ πανὸς ὕδατός ἐςι μεςός· ἤτοι ὁ φανὸς ξύλα ἔχει χλωρότατα, καὶ διὰ τῦτο ὑδατηρά. Altero verſu negat, inquit idem *Caſaubonus*, poſſe hanc madentem facem accendi, ſi quis eam quatiat, ut fieri ſolet; ſed in calentibus cineribus eſſe ſiccandam, inſtar acapnorum lignorum. Legendum, δεῖ δ' ὐχὶ σείειν αὐτὸν ἀλλά γε σποδιεῖν. Hæc vir doctiſſimus, quæ tamen non oſtendunt legendum eſſe πανὸς potiùs quàm φανός. Malim, apud Atticos & Græcos pleroſque, φανὸς fuiſſe in uſu, ἀπὸ τῦ φαίνειν, quod omnia oſtendat in tenebris eo utentibus, deinde ab Æolibus, τὸ φ in π mutantibus, dictum πανὸς; quæ fuit etiam ſententia *Angeli Caninii*, in Alphabetho.

Φύσει γὰρ &c.] Ex hoc partem verſûs fecimus, cùm ſequenti malè cohæreret. *Grotius.*

Τοῦ νȣθετοῦντος κωφὸν, ἅμα δ' οὐ ῥάδιον
Νεότητα νικᾷν ἐςὶ, καὶ Θεὸν λόγῳ.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΥ.

α'.

Εἰς τὸ δέον.

In Titulum. Scribit *Suidas* ἀπαγγελλόμενον, ſed *Stobaus* ἐπαγγελλό-

ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΙΣΤΟΥ.

α'.

——— Ὤιμην, εἰ τὸ χρυσίον λάβοι
Ὁ γέρων, θεράπαιναν εὐθὺς ἠγορασμένην
Ἅβραν ἔσεσθαι.

In Titulum. Hujus Comœdiæ nomen ſolus nobis ſervavit *Suidas*, ut rectè obſervavit ad eum ſcriptorem is, cui vitam propemodum debet, *Lud. Kuſterus*, vir doctiſſimus. Vult *Suidas* ἅβραι dictam ancillam honoratiorem apud heram ſuam. *Heſychius* verò : ἅβρα,

ΕΚ ΤΩΝ ΑΡΡΗΦΟΡΩΝ.

α'.

Τὰ γὰρ πατρῷα μὲν ποιεῖ καιρὸς ποτε
Ἀλλότρια, σώζει δ' αὐτά πȣ τὰ σώματα.
Βίȣ δ' ἔνεςιν ἀσφάλει' ἐν ταῖς τέχναις.

In Titulum. Hæc Comœdia non Ἀῤῥηφόροι tantùm, aut Ἀῤῥηφόρος, ſed & Αὐλητρὶς vel Αὐλητρῖδες à Scriptoribus, unde petita ſunt fragmenta, dicitur. Pluralia ſunt ac ſingularia hæc nomina ; ut *Piſcator* & *Piſcatores*, non ex conſilio, ut puto, Poëtæ ; ſed quòd compendiariam ſcripturam Ἀῤῥηφορ. vel Αὐλητ. alii ſingulari numero, alii plurali intellexerint. Ἀῤῥηφόρια fuit feſtum Minervæ, quo ἄῤῥητα in ciſtis Deæ ferebant quatuor virgines nobiles, unde feſto

Monenti ſurdus, ſimúlque non facile eſt
Vincere juventutem & Deum ratione.

EX NUNCIATO.

1. *Apud Suidam, in his vocibus.*

IN id quod opus erat *factu.*

μηροι, quod ideò profert *Joan. Meurſius.* Vide ergo quæ ſub eo titulo.

EX INFIDO.

1. *Apud Suidam* Ἅβρα.

——— Putabam ſi aurum acciperet
Senex, ancillam continuò emtam
Delicatam futuram.

δούλη, παλλακή. Ac ſanè ejuſmodi concubinas non apud heram, ſed apud herum, honoratiores, vocabant Latini *delicatas*; ut ex pluribus priſcis Inſcriptionibus intelligere licet, ubi ſæpe *delicatarum* monumenta occurrunt..

EX MINERVÆ SACRA FERENTIBUS.

1. *Apud Stobæum Floril. Tit.* LX.

PAtria enim quæ fuerant facit tempus aliquando
Aliena, ſervátque & ipſa aliquando corpora.
Vitæ verò ſecuritas artibus ineſt.

feſto nomen. Virgines verò vocabantur ἀῤῥηΤοφόροι & per ſyncopen ἀῤῥηφόροι, unde nomen huic Dramati. Vide quæ de eo feſto collegit *Joan. Meurſius*, in Græcia Feriata.

1. Τὰ γὰρ πατρῷα] Γὰρ ob verſum addidimus. *Grotius.* Senſus eſt, ſublatis patriis bonis, remanere artifici ſuam peritiam, ſi modò vivat; cùm deſtituti omni arte, amiſſis bonis, ſibi proſpicere nequeant.

β'.

Πάντας συ μεθύσους, Βυζάντιον,
Τοὺς ἐμπόρους ποιεῖς· ὅλην ἐπίνομεν
Τὴν νύκτα διὰ σέ· καὶ σφόδρ' ἄκρατόν μοι δοκῶ·
Ἀνίσαμαι γοῦν τέσσαρας κεφαλὰς ἔχων.

γ'.

Α. Οὐ γαμεῖς ἂν νοῦν ἔχῃς,
Τοῦτον καταλιπὼν τὸν βίον· γεγάμηκα γάρ.
Αὐτὸς, διὰ τοῦτό σοι παραινῶ μὴ γαμεῖν.
Β. Δεδογμένον τὸ πρᾶγμ', ἀνεῤῥίφθω κύβος.
Α. Πέραινε· σωθείης δὲ νῦν· ἀληθινὸν
Εἰς πέλαγος αὐτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων,
Οὐ Λιβυκὸν, οὐδ' Αἰγαῖον, οὐδ' Αἰγύπτιον.
Οὗ τῶν τριάκοντ' οὐκ ἀπόλλυνται τρία
Πλοιάρια· γήμας δ' οὐδὲ εἷς σέσωσθ' ὅλως.

δ'.

——— Πάντ' ἐςὶ τῷ καλῷ λόγῳ
Ἱερόν· ὁ νοῦς γάρ ἐςιν ὁ λαλήσων Θεῷ

4. Πάντας &c.] Oſtendit *Ælianus* Var. Hiſt. Lib. III, 14. vino deditiſſimos fuiſſe Byzantios, adfértque hujus loci particulam, qui plenior legitur apud *Athenæum*.

Σὺ μεθύσους] Omnino per adloquutionem hoc legendum docet quod ſequitur διὰ σέ. Legitur apud *Athenæum*, πάντας μεθύσους τοὺς ἐμπόρους ποιεῖ τὸ Βυζάντιον & cetera verſuum confuſa. *Caſaubonus* ποιεῖ Βυζάντιον, deinde ἐπίνομέν γε & ἄκρατον οἶνον, ὥς γέ μοι δοκῶ. *Grotius*.

7. Ἀνίσαμαι γοῦν &c.] Hunc verſiculum & particulam aliquam aliorum ex Naucratita ſapiente, hoc eſt, ex *Athenæo* profert *Euſtathius* in *Homerum* p. MD IV, 63 δοκοῦσι δὲ, inquit, πολυκέφαλοι καὶ οἱ μεθύοντες καὶ οἷον πολλὰ βλέποντες τῇ συγχύσει τῆς ὁράσεως. ἔμπορος γοῦν τις μέθυσος παρὰ Μενάνδρῳ παίζει κατὰ τὴν ἱςορίαν τοῦ Ναυκρατίτου σοφοῦ οὕτως· ὅλην ἐπίνομεν τὴν νύκτα, καὶ σφόδρα ἄκρατόν μοι δοκῶ, ἀνίσαμαι γοῦν τέσσαρας κεφαλὰς ἔχων: *Videntur plura capita habere & qui ebrii ſunt, quaſi plura videntes confuſo adſpectu. Mercator ergo aliquis apud Menandrum ludit, ut prodidit ſapiens Naucratita, ſic: totam bibimus noctem & valde merum, ut mihi videor, ſurgo igitur habens quatuor capita.* Imò hoc dicitur ob gravedinem capitis, quæ tanta erat poſtero die, ut quatuor capita geſtare ſibi videretur.

2. *Apud Ælian. Var. Hiſt.* L. III. c. 14. *Athen.* L. X. p. 442.

Omnes tu ebrios, ô Byzantium,
Mercatores facis, totam bibimus (detur,
Noctem propter te, & quidem planè merum, ut mihi vi-
Surgo enim habens quatuor capita

3. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 559.

A. Uxorem non duces, ſi ſapias,
Hac relictâ vitâ; duxi enim uxorem
Ipſe, quare tibi ſuadeo ne ducas.
B. Res eſt mihi certa, jaciatur alea.
A. Perge, incolumis nunc eſto, verum *enim*
In mare moleſtiarum te conjicies,
Non Libycum, neque Ægæum, neque Ægyptium,
Ubi ex triginta non pereunt tria (incolumis evaſit.
Navigia; at ne unus quidem eorum, qui uxorem duxerunt,

4. *Apud Juſtinum de Monarchia Dei* p. 109.

——— Omnia ſunt rectæ Rationi
Templum, mens enim eſt quæ Deum alloquitur.

8. *Οὐ γαμεῖς ἂν*] Pro *ἐὰν*. *Grotius.*

11. *Δεδογμένον τὸ πρᾶγμ'*] Hoc & ſequente verſu, perſonarum diſcrimen adnotavimus. *Idem.*

14. *Οὐδ' Αἰγύπτιον*] Addidimus implendo verſui has duas voces; & facilè potuerant excidere, ob ſimilitudinem præcedentium. *Idem.*

16. *Γῆμας δ' οὐδὲ εἷς*] Ejusmodi ſententia, quæ non ſemel occurrit in hiſce fragmentis, ceteræque de mulierum nequitia, quibus ſimiles ex aliis Comicis, Tragiciſque poſſent ingenti numero colligi, olim, ut hodie, hyperbolicæ habebantur. Hujusmodi dicta ſatis eſt ſæpe eſſe vera, & quodam modo poſſe defendi. Non ſunt axiomata moralia æternæ, ut loquuntur, veritatis, nullâ exceptione laborantia.

17. *Πάντ' ἐστὶ τῷ καλῷ λόγῳ* &c.] Hæc dicuntur contra eos, qui putabant gratiores eſſe preces Numini, quæ in Templo ei ſacro funduntur. Non tam corpore, quàm animo, Deum colimus; nec multùm intereſt ubicumque ſit corpus, cùm animus ubique præſentem Deum poſſit alloqui. *Non ſunt ad cœlum elevandæ manus, nec exorandus æditus ut nos ad aures ſimulacri, quaſi magis exaudiri poſſimus admittat; prope eſt à te Deus, intus eſt, tecum eſt,* &c. quæ legentur apud *Senecam* Ep. XLI.

δ'.

——— Ἡ χαλκοῦν μέγα ὄλκιον

ς'.

Δωδωναῖον χαλκεῖον.

ζ'.

Β. Ἐς κόρον ἤδη πώποτ' ἔπιες, Σωσίλα,
Πᾶσι νῦν, πῖθι γὰρ κακῶς.

19. Ἡ χαλκοῦν &c.] Hæc profert *Pollux*, ubi agit de ὀλκίῳ liquidorum ſimul & aridorum vaſe, eoque plerumque æneo. *Heſychius:* ὄλκιον, μέγας κρατὴρ, λητήρ.

20. Δωδωναῖον] De Garrulo dicebatur parœmia, cujus rationem docebit, præter auctores memoratos, *Stephanus* in Dodone. Lebetes, nimirum, ænei in Dodonæo Templo, ita ſuſpenſi erant, ut unus motus proximum pulſaret, ille ſequentem; donec per omnes lebetes motus tranſiret, atque ex omnibus exaudiretur tinnitus. Alii aliter.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

α'.

O βούλεται γὰρ μόνον ὁρῶν καὶ προσδοκῶν.
Ἀλόγιςός ἐςι τῆς ἀληθείας κριτής.

β'.

——— Ὦ τρισάθλιοι
Βασιλεῖς, τί πλέον ἔχουσι τῶν ἄλλων; βίον
Ὡς οἰκτρὸν ἐξαντλοῦσιν οἱ τὰ Φρούρια
Τηροῦντες, οἱ τὰς ἀκροπόλεις κεκτημένοι.

1. Ἃ βούλεται] Sive de negotiis ſuis judicet, ſive de alienis, ei verum videtur, quod cupit verum eſſe. Ea de re egimus Logicæ noſtræ Lib.II, c. IX, 16. eámque illuſtravimus Veterum teſtimoniis, quibus adde hoc ex *T. Livio* Lib. VIII, 18, 2. *Illud pervelim (nec omnes auctores ſunt) proditum falſò eſſe venenis abſumtos*; nimirum, multos ex primoribus Romanorum, à matronis; quod optabat falſum eſſe *Livius*, ne priſci Romani, quorum virtutes vulgò in cœlum ferri ſolebant, infamarentur.

3. Ὦ τρισάθλιοι &c.] Multa hanc in rem habet *Seneca*, Lib. I. de

5. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 45. §. 176.
Aut æneum magnum holcium.

6. *Zenobius* Cent. VI, 5. *Vide & Suidam*..
Dodonæus lebes.

7. *Apud Athenæum* Lib. X. p. 446.
B. Jam ad ſatietatem bibiſti, Soſila,
Omnibus nunc, bibe enim malè.

21. B. Ἐς κόρον] Apud Athenæum eſt *βάλλ' ἐς κόρον*, quod vertit Interpres: *abi in malum crucem*, quaſi eſſet legendum: *βάλλ' ἐς κόρακας*. Sed cùm ſit integer Senarius ſine Βάλλε, cúmque non ſit mutanda vox *κόρος*, quæ rectum ſenſum fundit, credidi B. aut Βαλλ. fuiſſe initium nominis perſonæ Soſilam alloquentis. Sequentis verſûs verba vix ſana eſſe videntur. *Athenæus* autem profert hunc *Menandri* locum, & alia aliorum, ut oſtendat πῖθι Græcè, non minùs ac πῖνε dici; quod miror cuiquam neceſſarium fuiſſe probatu. Proverbium eſt notum ἢ πῖθι, ἢ ἄπιθι.

EX CLIPEO.

1. *Apud Joan. Stobæum. Flor. Tit.* XXIII.
QUi id tantùm videt & exſpectat quod cupit
Ineptus eſt veritatis judex.

2. *Apud eumdem Ib. Tit.* XLIX.
——— O ter infelices
Reges! quid ampliùs habent quàm alii? vitam
Quàm miſerandam ducunt, qui præſidia (*urbes munitas*)
Servant, qui poſſident arces!

de Clementia à Cap. IX. ad finem. Inter alia, hæc Cap. XIX. de Tyranno huc egregiè faciunt: *Tantùm enim neceſſe eſt timeat, quantum timeri voluit; & manus omnium obſervet & eo quoque tempore, quo non captatur, peti ſe judicet, nullúmque momentum immune à metu habeat* &c.

4. Βασιλεῖς] Quod præcedit, *ὦ τρισάθλιοι*, finem facit verſûs antecedentis, & vocem *βασιλεῖς* addidi, ut verſui ſua ratio conſtaret. *Grotius*.

Εἰ πάντας ὑπονοῦσιν οὕτω ῥαδίως
Ἐγχειρίδιον ἔχοντας αὐτοῖς προσιέναι,
Οἵαν δίκην διδόασιν;

γ'.

Στρατιώτην καὶ μικρὰν σωτηρίας
Ἔς' ἔργον εὑρεῖν πρόφασιν, ὀλέθρου δ' εὔπορον.

δ'.

Κανδύταλις

ε'.

Πολλοὶ γὰρ ἐκλελοιπότες τὸν χάρακα
Τὰς κώμας ἐπόρθουν

ς'.

Ἔμυξεν·

ζ'.

Ἑλληνὶς οὐκ Ἰβηρίς

η'.

——— Ἔχων τὴν ἀσπίδα
Ἔκειτο συντετριμμένην.

10. Στρατιώτην] Ita reſtituenda lectio, *Salmaſio* auctore; vulgò ςρατιώτην σμικρόν. *Grotius.*

11. Πρόφασιν] Hoc eſt, *cauſam* ut paſſim, etiam in his fragmentis. Difficulter miles vel probabilem rationem evadendi periculi invenit, facilè exitium.

12. Κανδύταλις.] Dubium eſſe docent Interpretes *Pollucis* an καν-

ΕΚ ΤΩΝ ΑΥΛΗΤΡΙΔΩΝ.

Ὅρα Ἀῤῥηφόρους.

ΕΚ

Si omnes ſuſpicantur tam facilè
Pugionem habentes ad ſe venire,
Quas dant pœnas?

3. *Ibid. Tit.* LIII.

Militem etiam exiguam ſalutis
Difficile eſt rationem invenire, exitii facilè.

4. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 31. §. 137.

Candytalis.

5. *Apud Harpocrationem, in* χαράκωμα.

Multi enim, relicto vallo,
Villas diripiebant.

6. *Erotianus in Lex Hippocrat. in voce.*

Gemuit.

7. *Conſtantin. Porphyrog. dè Admin. Imperii* c. XXIII.

Græca non Ibera.

8. *Apud Ariſtoph. Schol.* ℣. 283. *Acharn.*

—— Habens clipeum
Fractum jacebat.

δύταλις ſit legendum. Vas eſſe ait *Pollux* arculæ ſimile.

13. Πολλοὶ &c.] Habet etiam *Suidas* in χάρακα, ſed ſine nomine Comœdiæ.

15. Ἔμυξεν] Ἐστέναξε, ait *Erotianus*, μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι. *Heſychius*: Ἔμυξεν, ἔστενεν, ἀπελίθαζεν.

E TIBICINIS.

Vide Arrephoros.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΥΤΟΠΕΝΘΟΥΝΤΟΣ.

α'.

Στεφανοῦν.

β'.

——— ὁ δὲ πλοῦτος τυφλὸν,
Τυφλοὺς δ' ἐς αὐτὸν ἐμβλέποντας δεικνύει.

1. Στεφανῶν] In Codd. Harpocrationis erat αὐτῷ πενθοῦντι, unde unam vocem rectè *Phil. Mauſſacus*, qui & αὐτοπενθοῦντα fieri poſſe obſervavit, ut Ἑαυτοντιμορούμενον. Sic citat *Stobæus*.

2. Ὁ δὲ πλοῦτος] Hæc in verſus digeſſimus, cùm vulgò confuſa in hunc modum exſtarent: *τυφλὸν ὁ πλοῦτος καὶ τυφλοὺς ἐμβλέποντας εἰς αὐτὸν δεικνύει Grotius.*

3. Τυφλοὺς δ' ἐς αὐτὸν &c.] Imitatus videtur *Euripidem*, cujus

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΡΟΔΙΣΙΩΝ.

α'.

Ἀλλ' ὅταν ἐρῶντα νοῦν ἔχειν τὶς ἀξιοῖ,
Παρά τινι τὸ ἀνόητον οὗτος ὄψεται;

β'.

Μόνον ἔστ' ἀπαρηγόρητον ἀνθρώποις ἔρως.

γ'.

——— Ἐκφυγοῦσα δ' ἣν εἶχεν νόσον,
Οὐκ ἔσχε τοὺς ῥηθέντας ἀναθέσθαι λόγȣς.

In Titulum. Suidas hoc Dram[a] Ἀφροδίσιον vocat, *Stobæus* ἀφροδίσια, quod *Grotio* magis placuit, cui adſentior. De eo feſto, vide *Joan. Meurſium* in Græcia Feriata.

2. Παρά τινι] Ita nos loco deſperato ſuccurrimus. Erat *παρά τινι τ' ἀνώνητος ὅλος ὄψεται. Grotius.* Suſpicabatur *Conr. Geſnerus παρά τινι τ' ἀνόνητον in aliquo inanem ſuam operam*, incommodè. Inſanire amantes probatu opus non eſt.

3. Ἀπαρηγόρητον] Vertit *Conr. Geſnerus*, *quod nullo ſermone conſiliove movetur*; Grotius, *conſilii expers*. Sed ἀπαρηγόρητον dicitur quod

EX SE IPSUM LUGENTE.

C 1. *Ex Harpocratione in* Στεφανῶν.
Oronare, *hoc eſt*, *honoris cauſâ donare.*
2. *Apud Stobæum Floril. Tit.* XCIII.
——— Divitiæ cæca res ſunt,
Reddúntque cæcos, qui eas intuentur.

verba ex Phaëthonte profert *Stobæus*, eodem titulo:

Δεινόν γε τοῖς πλουτοῦσιν τοῦτο δ᾽ ἔμφυτον
Σκαιοῖσιν εἶναι. τί ποτε τούτῳ δ᾽ αἴτιον;
Ἆρ᾽ ὄλβος αὐτοῖς ὅτι τυφλὸς συντρέφει,
Τυφλὰς ἔχουσι τὰς φρένας καὶ τῆς Τύχης;

Malum hoc divitibus ineſt, ut ſint lævo animo. Quæ hujus rei cauſa? An quia divitiæ cæcæ cum iis habitant, ideò cæcam Fortunæ mentem habent?

EX VENERALIBUS.

1. *Joan. Stobæi Fl. Tit.* LXIV.
SEd ſi quis amantem mentis compotem eſſe putet,
Inſaniam apud quem is videbit?
2. *Ibidem.*
Amor ſola res eſt, quæ ſolatium reſpuat apud homines.
3. *Suidas in* ἀνάθεσθαι.
Cùm autem fugiſſet morbum, quo laborabat
Non poterat prolatos ſermones revocare.

quod non eſt παρηγορητόν, ſeu *conſolabile*, à παρηγορέω, *conſolor*. Vulgò ἀπαραμύθητον dicunt. Rei, nimirum, amatæ jactura conſolationem non admittit. Profertur ab *Henr. Stephano* & *Rob. Conſtantino* ἀπαρηγόρητος hoc ſenſu, ex *Plut. in Galba*; nec mirum, cùm *Menandri* diligens lector & admirator fuerit Chæranenſis Philoſophus, ut & collatione *Ariſtophanis* & *Menandri* liquet. Res Pyrami & Thisbes, Phædræ, aliorumque amantium ſimilibus exemplis illuſtrari poteſt.

5. Ἀναθέσθαι] Hujus vocis cauſâ, hunc locum citat *Suidas*, atque ex eo probat dici ἀναθέσθαι λόγους, ut ἀναθέσθαι ψήφους, *calculos*

δ'.

Εἰ τὰς ἀληθείας ἁπλῶς τίς σοι λέγει.

los loco movere. Eodem modo interpretatur *Harpocration*, qui profert hunc locum *Antiphontis* de concordia: *ἀναθέσθαι δὲ ὥσπερ πεττὸν τὸν βίον οὐκ ἔξεστι: vitam velut calculum revocare non licet.*

6. Τὰς ἀληθείας,] Adfert hunc locum *Suidas*, ut probet ἀληθείας multitudinis numero dici, quod verum eſt. Notiſſimi ſunt verſus *Sophoclis* prolati à *Juſtino* M in adhortatione ad Græcos, & aliis.

ΕΚ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ.

α'.

Οὐ δεῖ διαβολῆς καταφρονεῖν, οὐδ' ἂν σφόδρ' ᾖ
Ψευδής· ἐπίςαντ' αὐξάνειν αὐτήν τινες,
Δι' οὓς φυλάττεσθαι τὰ τοιαῦτ' ὀρθῶς ἔχει.

β'.

Πλοῦτος δὲ πολλῶν ἐπικάλυμμ' ἐςὶν κακῶν.

γ'.

——— *Πολλὰ δύσκολα*
Ἐν τοῖς πᾶσιν εὕροις πράγμασ'· ἀλλ' εἰ πλείονα
Τὰ συμφέροντ' ἔνεςι, τοῦτο δεῖ σκοπεῖν.

δ'.

Οὐκ ἔςιν ἐκτεὺς τουτὶ, μὰ τὸν Ἀσκληπιόν,

ε'.

Πέντε καινὰ μὲν καὶ περίνησα πορφύρα.

In Titulum, *Bœotiam* Comœdiam ſcripſerat *Plautus*, cujus paucula dumtaxat fragmenta ſuperſunt.

1. Οὐ δεῖ διαβολῆς &c.] Alios etiam verſus *Menandri*, quos in Fragmentis ex incertis Comœdiis invenies, in eamdem rem adtulit *Stobæus*. Digniſſimus lectu eſt hanc in rem libellus *Luciani*, quo demonſtrat *non temerè credendum calumniæ*. Sed ad ſenſum hujus loci quàm maximè facit monitum *Iſocratis* ad Demonicum: Εὐλαβοῦ τὰς διαβολὰς, κἂν ψευδεῖς ὦσιν· οἱ γὰρ πολλοὶ τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τὴν δόξαν ἀποβλέπουσι: *cave tibi à calumniis, quamvis falſæ ſint; plerique enim veritatem ignorant, reſpiciunt autem opinionem.*

4. Πλοῦτος δὲ &c.] Mala hæc *vitia* interpretatur rectè *Grotius*. Vide locum *Menandri* Hypobolimæo, huc facientem.

4. *Apud Suidam in* Ἀλήθεια.

Si quis veritatem ſimpliciter tibi dicat.

quorum initium eſt:

Εἷς ταῖς ἀληθείαισιν, εἷς ἐςὶν Θεὸς,
Ὃς ὠρανόν τ' ἔτευξε καὶ γαῖαν μακράν.

Unus re verâ, unus eſt Deus; qui cœlum creavit & terram magnam &c.

EX BOEOTIA.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. Tit.* XLII.

NOn oportet calumniam contemnere, ne ſi quidem
Mendax eſt; quidam norunt eam augere, (valde
Propter quos à talibus ſibi cavere rectum eſt.

2. *Ibid. Tit.* XCI.

Divitiæ ſunt velum multorum malorum.

3. *Ibid. Tit.* CVIII.

——— multa moleſta
In omnibus negotiis inveneris; ſed an plura
Quæ proſint inſint, hoc te oportet conſiderare.

4. *Erotianus in Lexico Hippocrat. in* ἡμιεκτέα.

Non eſt hoc menſura ſex Chœnicum, per Æſculapium.

5. *Photius in Lexico.*

Veſtes quinque novas & purpurâ prætextas.

5. Πολλὰ δύσκολα &c.] Vide duo prima fragmenta τῦ Μισογύνυ.

8. Ἑκτέυς] *Erotianus* in Onomaſt. *Hippocratis*: Ἡμιεκτέα τὸ ἥμισυ τῦ ἑκτέυ, ἑκτεὺς δὲ λέγεται Ἀττικὸν μέτρον ἔχον χοίνικας ὀκτὼ, ὥς φησι Μένανδρος ἐν Βοιωτίᾳ.

9. Περίνητα] Vide verba *Photii*, in indice, ad hanc vocem. Similia de hac voce habet *Pollux* Lib. VII. §. 52, 53. Sed ſcribit περίνησα, quod mendoſum eſt, ſi ſit deducendum à νῆσος *inſula*. Neſcio annon meliùs deducatur à περινέω, *circum neo*, hoc eſt, νῆμα ſeu filum, aut textum filis conſtans veſti circumpono. Scio *Anaxilæ* locum proferri à *Polluce*, ubi veſtis ejus modi vocatur νῆσος, ſed comico fortè more ad ſonum vocis, potiùs quàm ad veram ejus originem, adluſit. Viderint eruditi.

In

ΕΚ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ Η ΓΟΡΓΙΟΥ.

α'.

Οὗτος κράτιςος ἔς' ἀνὴρ, ὦ Γοργία,
Ὅστις ἀδικεῖσθαι πλεῖστ' ἐπίσταται βροτῶν.

β'.

Ἀγρὸν εὐσεβέστερον γεωργεῖν οὐδένα
Οἶμαι· Φέρει γὰρ ὡς Θεοῖς ἄνθη καλὰ,
Κίττον, δάΦνην. κριθὰς δ' ἐὰν σπείρω πάνυ
Δίκαιος ἀπέδωκεν τόσ' ὅσ' ἂν καταβάλω.

γ'.

ΕὐκαταΦρόνητόν ἐστι, Γοργία, πένης,
Κἂν πάνυ λέγῃ δίκαια· τούτου γὰρ λέγειν

In Titulum. Nunc Γεωργὸς, nunc Γοργίας vocatur *Menandri* Drama, ſive utroque nomine re verâ vocatum ſit; ſive errore Librariorum, qui Γοργίαν vocarint ἀντὶ τοῦ Γεωργοῦ, quod fuerit verum nomen; ſive duplex fuerit Fabula. *Agricola Pomponii* citatur à *Nonio.*

1. Οὗτος κράτιςος &c.] Pulcherrima ſententia, atque ex intima Philoſophia petita, quin & Evangelicâ revelatione confirmata. Notiſſimus ille inſignis eſt locus Gorgiæ *Platonis*, in quo Socrates probans inducitur τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιον εἶναι, *deteriorem eſſe ſortem injuriam facientis, quàm patientis*, & μέγιστον τῶν κακῶν τυγχάνειν τὸ ἀδικεῖν, *maximum malorum eſſe injuriâ afficere*; ita ut multò beatior ſit injuria affectus, quàm qui fecit. Quam ſententiam & alii, poſt *Platonem*, defenderunt Philoſophi & præſertim *Maximus* Tyrius Diſſ. II. περὶ τοῦ εἰ τὸν ἀδικήσαντα ἀνταδικητέον. Videntur hæc imperitis ac pravis hominibus Philoſophicæ aut Theologicæ jactantiæ, & paradoxæ ſententiæ. Sed ut omittam rationes Theologicas, nemo, qui quidem non deſipiat, negabit quin ille præſtantiſſimus ſit qui ea, quæ maximè conveniunt & proſunt humanæ Societati, facit. Ei autem planè eſt contrarium injuriam inferre, cùm injuriis diſſolvatur, præſertim mutuis. Qui injuriam facit ſocietatem incipit diſſolvere, hac quidem in re, & quatenus licet; qui patitur (de privato loquor) eam conſervat, ſi ignoſcat injuriæ; impedit enim ne ultione diſſiliat, quod fieret ſi numquam eſſet injuria ferenda. Fateor Magiſtratûs eſſe & obviam ire injuriæ, & commiſſam, pro noxæ gravitate, ulciſci; quia privati jus omne

ſuum

EX AGRICOLA, aut GORGIA.

1. *Ex Stobæo Fl Tit.* V.

ILle eſt vir optimus, ô Gorgia,
Qui inter mortales maximè novit injuriam ferre.

2. *Apud Joan. Stob. Fl. T.* LVII.

Agrum religioſiorem colere neminem
Puto, fert enim, tamquam Diis, pulcros flores,
Hederam, laurum; hordeum verò ſi ſcvero,
Juſtiſſimus ille reddit tantum quantum dejeci.

3. *Ibid. Tit.* XCVI.

Res eſt facilis contemtu pauper, ô Gorgia,
Quamvis juſtiſſima proferat, ideò enim dicere

ſuum in eum tranſtulerunt, ad conſervationem Societatis. Vide hac de re *Platonem* Lib V. de Legibus non procul ab initio, & dicta ad Fragm. 3. Adelphorum.

2. Ἀδικεῖσθαι] Res ipſa oſtendit ſignificari non ſimpliciter *injuriâ affici*, ſed eam æquo animo & ſine ulciſcendi cupidine ferre.

3. Ἀγρὸν &c.] Hæc joco dicebantur ab agricola, ſterilem agrum Atticæ colente.

4. Οἶμαι &c.] Vulgò ὅσα θεοῖς. Sed & οἶμαι in hunc verſum tranſtulimus. *Grotius.*

Ἄνθη καλὰ] Floribus enim ornabantur templa Deorum, corollæque eorum ſtatuis imponebantur. Sacra facientes etiam erant floribus coronati. A floribus dicta feſta Athenienſium Ἀνθεστήρια & Ἀνθοφόρια, ad quæ adi *Joan. Meurſium.* Vide & deſcriptionem pompæ Iſidis apud Apuleium Metam. Lib. XI. ubi memorantur *mulieres candido ſplendentes amicimine, vario lætantes geſtamine, verno florentes coronamine, quæ de gremio per viam, quâ ſacer incedebat comitatus, ſolum ſternebant floſculis.* Qui plura volent conſulant *Joan. Saubertum* de Sacrificiis Cap. XXIV.

5. Κρίθας δ' ἐὰν &c.] Ita poſuimus pro κρίθας τε ἂν *Grotius.*

6. Δίκαιος &c.] Fuerat δικαίως ἀπέδωχ' ὅσα ἂν καταβάλω. Monuit autem *Salmaſius* δίκαιος rectè hîc ſcribi, non δικαίως, *Polluce* auctore, qui ſic ſcribit: Μένανδρος δίκαιον γήδιον καλεῖ ὃ μηδὲν πλέον τοῦ σπέρματος ἐκφέρει, hunc ipſum, ni fallor, locum reſpiciens. *Grotius.* Vide *Pollucem* Lib. I. §. 227. Similem ſenſum invenies Frag. 27. *Philemonis.*

Ἕνεκα μόνȣ νομίζεθ' οὗτος τοῦ λαβεῖν,
Καὶ συκοφάντης εὐθὺς ὁ τὸ τριβώνιον
Ἔχων καλεῖται, κἂν ἀδικούμενος τύχῃ.

δ'.

Ὁ δ' ἠδικηκὼς ὅστις ἔστ' οὗτός ποτε
Τὴν ὑμετέραν πενίαν, κακοδαίμων ἔστ', ὅτι
Τοῦτ' ἠδίκηκεν, οὗ τυχὸν μεταλήψεται.
Εἰ καὶ σφόδρ' εὐπορεῖ γὰρ, ἀβεβαίως τρυφᾷ·
Τὸ τῆς τύχης γὰρ ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ.

ε'.

Ἐμβεβρόντησαι γελοῖον, ὃς κόρης ἐλευθέρας
Εἰς ἔρωθ' ἥκων σιωπᾷς καὶ μάτην ποιȣμένȣς
Περιορᾷς γάμȣς σεαυτῷ.

ς'.

Ἐν πράγμασιν, ἐν μάχαις

ζ'.

Βȣβῶν ἐπήρθη τῷ γέροντι.

16. Τὸ τῆς τύχης &c.] Hic verſus profertur etiam, quaſi *Menandri*, ab Etymologici Magni auctore, ad vocem ποτιμὸς. Ῥεῦμα autem fortunæ dicitur ejus favor, metaphorâ ex maris æſtu petitâ, qui μεταπίπτεται ταχὺ, cùm aqua pondere ſuo in alveum maris relabitur.

17. Ἐμβεβρόντησαι] Confuſè hæc exſtant apud *Hermogenis* Scho.

ΕΚ ΤΗΣ ΓΛΥΚΕΡΑΣ.

α'.

——— Τί κλαίεις;
Ὀμνύω σοι τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον,

Ad Titulum. Nomen eſt nobilis meretricis, cujus amore captus erat *Menander*. Neſcio an ad hanc Comœdiam non reſpexerit *Athenæus* Lib. XIII. p. 594. ubi hæc leguntur: Ὅτι δὲ καὶ Μένανδρος ὁ ποιητὴς ἤρα Γλυκέρας κοινόν· ἐνεμεσήθη δέ. Φιλήμονος γὰρ ἑταίρας ἐρασθέντος, καὶ χρηστὴν ὀνομάσαντος, διὰ τȣ̃ γράμματος (fortè δράματος) ἀντέγραψε Μένανδρος, ὡς ȣ̓δεμιᾶς ȣ̎σης χρηστῆς. *A Menandro* poëta

Putatur hic tantùm, ut *aliquid* accipiat,
Et ſycophanta ſtatim pallium tritum
Gerens vocatur, quamvis injuriam patiatur.

4. *Ibid. Tit.* CV.

Quiſquis eſt, qui aliquando injuriâ affecit
Paupertatem veſtram, nequam eſt, quia
Hoc injuriâ affecit, cujus fortè particeps fiet.
Licèt enim valde dives ſit, non firmis deliciis fruitur,
Fortunæ enim fluxus celeriter mutatur.

5. *Apud Hermogenis Scholiaſten.*

Ridiculè ſtupes, qui, in puellæ ingenuæ
Amorem cùm incideris, ſiles, & ſtultè quæ fiunt
Tibi nuptias negligis.

6. *Apud Scholiaſten Ariſtoph. in Plut.* ℣. 652.

In moleſtiis, in pugnis.

7. *Etymol. Magnum*, *in* Βυβὼν. *Suidas in eadem voce.*

Exortus eſt ſeni inguinis tumor.

liaſten. *Grotius.*

20. Ἐν πράγμασιν] Profert hunc locum *Menandri* Scholiaſtes *Ariſtophanis*, ut oſtendat hac voce negotia moleſta ſignificari. Similia habet *Suidas* in πράγματα.

21. Βυβὼν] *Suidas* nomen *Menandri* reticet.

EX GLYCERA.

1. *Apud Priſcianum* Lib. XVII. col. 1192.

—— Quid fles?
Juro tibi per Jovem Olympium

poëta amatam Glyceram vulgò notum eſt. In eam autem indignatus eſt. Cùm enim Philemon, meretricis illius amore captus, eam vocaſſet bonam, *in Comœdiâ contrarium ſcripſit Menander, quippe cùm nulla meretrix bona ſit.*

Τί κλαίεις &c.] Hæc verba profert *Priſcianus*, ut oſtendat verbum ὄμνυμι, apud Græcos, regere accuſativum.

Καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, Φιλτάτη, ὠμωμοκὼς
Καὶ πρότερον ἤδη πολλάκις.

ΕΚ ΤΩΝ ΔΑΙΤΑΛΕΩΝ.

α'.

Εἶτ' ἀπέδρα μόνος

In Titulum. *Ariſtophanes* etiam ſcripſerat Comœdiam, cui nomen erat Δαιταλεῖς, quæ ſæpe citatur à Veteribus; nec uſquam occurrit mentio Menandrianæ hujus nominis, niſi in uno loco *Suidæ*.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΑΚΤΥΛΙΟΥ.

α'.

——— Οἰκόσιτον νυμφίον
Οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν.

β'.

——— Ἀνεμιαῖον ἐγένετο,
Τοῦ σπέρματος δίχ' ἄῤῥενος.

γ'.

Ἔπει δ' ἄνυς οὕτως ὁ κακοδαίμων ἔφυ,

In Titulum. *Annulus* poſterior *Pomponii* citatur à *Nonio*.

1. Οἰκόσιτον &c.] Profert hunc locum *Menandri Athenæus*, ut oſtendat uſum vocis οἰκόσιτος, qui & antea & ab ejus ævo frequens fuit. Diceretur οἰκόσιτος νυμφίος, qui puellam duceret domum, ſine ullo nuptiali convivio à ſponſæ parentibus apparando, ac proinde ſumtus nullos eam in rem illis crearet, quippe domi parata cœna contentus. Profert *Athenæus*, loco citato, verba hanc in rem Cratetis Comici:

——— Ἀστεῖον τὸ μὴ
Συνάγειν γυναῖκας, μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον,
Ἀλλ' οἰκοσίτοις τὰς γάμους πεποιηκέναι.

Facetum eſt non congregare mulieres, neque multitudinem convivio excipere, ſed domi cœnantibus nuptias facere. Inter illiberalitatis characte-

Et Minervam, ô cariſſima, juratus
Etiam priùs jam ſæpe.

EX CONVIVATORIBUS.

1. *Suidas in ἀπέδραν.*

Deinde aufugi ſolus.

1. Ἀπέδρα] Citatur hujus vocis cauſâ, quæ eſt, ut volunt Grammatici, 1. perſona ſingularis Aoriſti primi, pro ἀπέδρασα.

EX ANNULO.

1. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 247.

——— domi cœnantem ſponſum,
Nec dote egentem invenimus.

2. *Suidas in voce ὑπηνέμια.*

——— ventoſum erat,
Sine ſemine maſculi.

3. *Ammonius de differentia Voc. in παιδίσκη.*

Quando quidem ita inſanus erat ille infelix,

racteres recenſet *Theophraſtus*: ἐκδιδόντα αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ μὲν ἱερείου, πλὴν τῶν ἱερείων, τὰ κρέα ἀποδίδοσθαι, ἐν τοῖς γάμοις οἰκοσίτους μισθώσασθαι: *filiam ſuam collocantem mactatæ victimæ carnes, iis exceptis ex quibus fiunt ſacra, vendere, & ad miniſtrandum in nuptiis mercede conductos adhibere, qui ſuo quiſque cibo veſcantur.* Vide *Iſ. Caſaubonum* ad eum locum.

3. Ἀνεμιαῖον.] A *Suida* profertur, ut oſtendat Atticos ἀνεμιαῖον vocare, quod ὑπηνέμιον vulgò ſolebat, ſeu ovum ſine Galli coïtu conceptum. Vide doctiſſimum *Suidæ* interpretem ad ἄνεμος & ὑπηνέμια.

4. Τοῦ σπέρματος &c.] Apud *Suidam* eſt δίχα σπέρματος. *Grotius.* Sed fortè hæc eſt explicatio ipſius *Suidæ*.

5. Ἐπεὶ δ' ἄνους] Profert hæc *Ammonius*, ut probet apud Atticos

Ὡς οὐκ ἂν ἐκδοίη θυγατέρ' ἀσμένως,
Καὶ ταῦτα πεντήκοντα παιδίσκας ἔχων.

δ'.

Αὐτολήκυθοι.

cos *παιδίσκας* dictas liberas, *παῖδας* verò ſervas, quod vix ex his liquere crediderim. *Phrynichus* etiam ait ſuo ævo *παιδίσκας* dictas eſſe *θεραπαίνας*, at Veteres ea voce ſignificaſſe tantùm *νεανίδας*. Sed *Thomas* Magiſter veriùs, ut puto, *παιδίσκας* cenſet dictas & liberas, & ſervas.

8. *Αὐτολήκυθοι*] Vox obſcura, ut liquet ex *Harpocratione*, qui

ΕΚ ΤΟΥ ΔΑΡΔΑΝΟΥ.

α'.

ἈΝδρὸς πένητος υἱὸς ἐκτεθραμμένος
Οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων, ὁρῶν ᾐσχύνετο
Τὸν πατέρα μικρ' ἔχοντα. παιδευθεὶς γὰρ εὖ
Τὸν κάρπον εὐθὺς ἐδίδου χάριτος καλόν.

β'.

Δρία παῖ.

γ'.

Ἡδύσμασι.

δ'.

Καὶ λαῖμα βακχεύει λαβὸν τὰ χρήματα.

In Titulum. Comœdiam hanc *Dardanium* vocant *Priſciani* Codices. *Dardanum Afranii* citat *Nonius*.

1. Ἀνδρὸς &c.] *Theon* hæc verba profert ſub finem Cap. IV. ubi agit de narratione, ut oſtendat Comicos ſolitos fuiſſe, ſingulis narrationis partibus, *γνώμην ἐπιλέγειν*, ut plauſum Theatri excitarent. *Nam ultimus*, ut putat, *verſus ſuperfluus eſt, & tantùm ad captandum ſpectatorum plauſum adhibitus: ὁ γὰρ τελευταῖος στίχος ἐκ περιττοῦ πρόκειται, θηρώμενος μόνον τὸν παρὰ τῶν θεατῶν ἔπαινον.*

5. Δρια] Pro Δρίαν, ut obſervat *Priſcianus*.

6.

Ut filiam non libenter elocaret;
Idque cùm haberet quinquaginta ancillas.

4. *Harpocration in voce.*

Autolecythi.

quinque, aut ſex rationibus eam explicari docet; ut non conſtet an ſignificarit paratos ad omnia obeunda, vel pauperes, qui nihil habent præter Lecythum, vel manibus victum ſibi quærentes, vel ad plagas infligendas promtos, vel ad erogandam pecuniam faciles &c.

EX DARDANO.

1. *Apud Theonem Progymnaſm.* p. 63. Ed. Lugd.

Viri pauperis filius educatus
Ex iis quæ *pater* non habebat, videns erubuit
Patrem parva habere, bene enim eruditus
Egregium ſtatim reddidit beneficii fructum.

2. *Priſcianus* Lib. VI. *col.* 702.

O puer Dria.

3. *Erotianus in Lex. Hippoc. in voce.*

Dulciariis.

4. *Schol. Ariſtoph. Avium* ℣. 1562.

Et bacchatur guttur quod pecunias ſumſit.

6. Ἡδύσματι] *Erotianus* probat ἡδύσματα dicta χλωρὰ καὶ ξηρὰ ἀρτύματα, *viridia & ſicca condimenta* apud Atticos, quod oſtendit auctoritate *Ariſtophanis*, *Eupolidis* & *Menandri* Dardano.

7. Καὶ λαῖμα &c.] Crediderim eſſe λαιμὸν, hoc eſt, *guttur*, & ſignificari hominem, qui, poſt abſumtam pecuniam epulis, indignabatur. Ideò ſcripſi λαβὸν, in neutro, non λαβὼν, ut legitur in *Ariſtophanis* Scholiaſte. Attamen putat ille ſignificari, ut apud Aſiaticos nonnullos, hac voce, impudentem & audacem hominem.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΟΣ.

α'.

Οὐ δεῖ γὰρ ἀδικεῖν οἰκέτας· ἄλλως τε καὶ
Ὅταν οὐ πονηρῶς, ἀλλὰ μετ᾽ εὐνοίας τινος
Παίσωσιν· αἰσχρὸν τοῦτο γὰρ πέλεται πάνυ.

β'.

Κ. Ἀγαθὸν γένοιτό μοι, ὦ πολυτιμητοὶ Θεοί.
Ὑποδούμενος γὰρ δεξιᾶς τῆς ἐμβάδος
Τὸν ἱμάντα διέῤῥηξ᾽. Β. Εἰκότως γ᾽, ὦ Κλεινία.
Σαπρὸς γὰρ ἦν. σὺ δὲ σμικρολόγος οὐ θέλων
Καινὸν πρίασθαι.

γ'.

——— Παράδειγμα τοὺς Σύρȣς λάβε,
Ὅταν φάγωσιν ἰχθὺν ἐκεῖνοι, διά τινα

In Titulum.] Profert *Euſebius* locum *Porphyrii* è Lib. I. τῆς φιλολογίας ἀκροάσεως, ubi agebatur de ſurtis Scriptorum Græcorum, memoratiſque aliis ad Menandrum venit: *Et Menander*, inquit, *hoc morbo plenus fuit, quem leviter quidem arguit, quòd eum nimiùm amaret Ariſtophanes Grammaticus, in excerptis; quibus illum cum aliis, unde furatus eſt, componit. At verò Latinus ſex libris, quos ſcripſit de ſcriptis Menandri non propriis, furtorum ejus multitudinem patefecit: quemadmodum Philoſtratus Alexandrinus de Sophoclis Poëtæ furtis opus confecit. Imò Cæcilius, quaſi magni quidpiam deprehendiſſet, fabulam Antiphanis, quam Augurem inſcripſerat, à Menandro totam, à capite ad calcem, in ſuperſtitioſum ſuum tranſcriptam eſſe teſtatur:* ὅλον δρᾶμα ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος Ἀντιφάνȣς τὸν οἰωνιστὴν μεταγράψαι φησὶ τὸν Μένανδρον εἰς τὸν Δεισιδαίμονα. Pr. Evang. L. X, 2.

2. Ὅταν ȣ̓ πονηρῶς] Ita verſui conſuluimus, cùm vulgò eſſet, ὅταν μετ᾽ εὐνοίας τινος μὴ πονηρῶς. In MS A erat ȣ̓ πονηρῶς· *Grotius.*

Πέλεται] Πέλεται pro ἐςὶ poſuimus ob verſum. *Idem.*

4. Ἀγαθὸν &c.] Ita verſus poſtulat & ſenſus rectior. Apud *Clementem*, ἀγαθόν τι μοι γένοιτο. *Idem.*

5. Ὑποδȣ́μενος γὰρ] Apud *Clementem*, ὑποδȣ́μενος τὸν ἱμάντα τῆς δεξιᾶς ἐμβάδος διέῤῥηξα· εἰκότως, ὦ φλήναφε, σαπρὸς γὰρ ἦν· σὺ δὲ σμικρολόγος ȣ̓κ ἐθέλων καινȣ̀ς πρίασθαι: nullâ verſuum ſpecie *Idem.*

6. Τὸν ἱμάντα &c.] Cùm hæc ſit abſurdiſſima & ſtultiſſima ſuper-

EX SUPERSTITIOSO.

1. *Ex Joan. Stob. Flor. Tit.* IX.

NOn oportet te malè habere ſervos, cùm aliàs, tum
Quum non ex nequitia, ſed ex benevolentia quadam
Deliquerint, turpiſſimum enim hoc eſt.

2. *Apud Clement. Strom.* VII. p. 712.

C. Bene mihi eveniat, ô multùm colendi Dii,
Cùm enim induerem dextrum calceum,
Vinculum fregi. B. Non mirum, ô Clinia,
Putridum enim erat, tu verò parcus nolueras
Novum emere.

3. *Apud Porphyrium de Abſtinentia* Lib. IV, 15.

—— Exemplum Syros accipe,
Poſtquàm comederunt illi piſcem, quadam

perſtitio, haud multò magis ſapiebat Auguſtus, in hac re, qui, ut auctor eſt *Suetonius* Cap. XCII. *auſpicia quadam & omina pro certiſſimis obſervabat. Si mane ſibi calceus perperam, ac ſiniſter pro dextro induceretur, ut dirum: ſi terrâ, marive, ingrediente ſe longinquam profectionem, fortè roraſſet; ut lætum, maturique & proſperi reditûs.* Hoc ipſe prodiderat Auguſtus, ut docet *Plinius* Hiſt. Nat. Lib. II. c. 7. ubi eum meritò irridet. Profert *Clemens*, loco laudato, dicta ſapientium virorum, quæ digna ſunt quæ hîc quoque legantur: *Χαρίεν τὸ τῦ Ἀντιφῶντος· οἰωνισαμένυ τινὸς ὅτι κατέφαγεν ὗς τὰ δελφάκια, θεασάμενος αὐτὴν ὑπὸ λιμῦ, διὰ μικροψυχίαν τῦ τρέφοντος, κατισχναμμένην, ΧΑΙ͂ΡΕ, εἶπεν ἐπὶ τῷ σημείῳ, ὅτι ὕτω πεινῶσα τὰ σὰ ὐκ ἔφαγε τέκνα. ΤΙ΄ δὲ καὶ θαυμαςὸν, εἰ ὁ μῦς, φησὶν ὁ Βίων, τὸν θυλακὸν διέτρωγεν, ὐχ εὑρὼν ὅ, τι φάγῃ; τῦτο γὰρ ἦν θαυμαςὸν, εἰ ὥσπερ Ἀρκεσίλαος παίζων ἐνεχείρει, τὸν μῦν ὁ θύλαξ κατέφαγεν. εὖ γῦν καὶ Διογένης πρὸς τὸν θαυμάζοντα ὅτι εὗρεν τὸν ὄφιν ἐν τῷ ὑπέρῳ περιειλημμένον, ΜΗ΄ θαύμαζε ἔφη· ἦν γὰρ παραδοξότερον ἐκεῖνο, εἰ τὸ ὕπερον περὶ ὀρθῷ τῷ ὄφει κατειλημμένον ἐθεάσω.* Omittam verſionem, brevitatis cauſâ. Vide ſimilia apud *Ciceronem* de Divin. Lib. II. c. 27. & 28. Ceterùm hæc *Menandri* verba profert etiam *Theodoretus* de Cur. Gr, Lib. VI.

9. *Παράδειγμα* &c.] Verſus hoſce adfert *Prophyrius*, ut oſtendat ad tempora uſque *Menandri* Syros à piſcibus abſtinuiſſe. Ad

Αὐτῶν ἀκρασίαν, τοὺς πόδας καὶ γαστέρα
Οἰδοῦσιν· ἔπειτα σακκίον ἔλαβον, εἰς θ' ὁδὸν
Ἐκάθισαν αὐτοὶ ἐπὶ κόπρȣ, καὶ τὴν Θεὸν
Ἐξιλάσαντο τῷ ταπεινῶσαι σφόδρα.

δ'.

Ὄλολοι.

eamdem ſuperſtitionem reſpexit *Plutarchus* de ſuperſtitione T. II. p. 170. *Τὴν δὲ Συρίαν Θεὸν οἱ δεισιδαίμονες νομίζȣσιν, ἂν μαινίδα τὶς ἢ ἀφύας φάγῃ, τὰ ἀντικνήμια διεσθίειν, ἕλκεσι τὸ σῶμα πιμπλᾶναι, συντήκειν τὸ ἧπαρ. Syriam verò Deam ſuperſtitioſi putant, ſi quis ma-*

ΕΚ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥ.

α'.

Τί τȣ̃το παῖ; διακονικῶς, νὴ Δία,
Προελήλυθας. Β. Ναί· πλάττομεν γὰρ πλάσματα,
Τὴν νύκτα δ' ἠγρυπνήκαμεν· καὶ νῦν ἔτι
Ἀποίητα πάμπολλ' ἐςὶν ἡμῖν.

β'.

Ἀγνός.

In Titulum. Demiurgum *Turpilii* citat *Nonius*, quod Drama ex hoc tranſlatum eſſe potuit. *Suidas : Δημιȣργȣ̀ς ἐκάλȣν καὶ τὰς νῦν λεγομένας ὑπονυμφίδας, τȣτέςι τὴν παρεςῶσαν τῇ νύμφῃ γυναῖκα, ὅθεν ἐςὶ καὶ Μενάνδρῳ Δημιȣργός : eo nomine vocabant fœminas, quæ nunc Hyponymphides dicuntur ; id eſt, mulieres, quæ ſponſæ adſunt, unde & Menandro* Demiurgos. Similia habet Scholiaſtes *Ariſtophanis* ad Equites, ℣. 647. Qua de cauſa, repudiavimus ſententiam *Grotii*, qui *Δημιȣργὸν libificam* vertit.

1. *Τί τȣ̃το* &c.] Hunc locum profert *Athenæus*, poſtquàm dixit

mu-

Ipſorum intemperantiâ, pedibus & ventre
Tument; deinde ſaccum ſumunt, inque via
Sedent ipſi in ſtercore & Deam
Propitiant, dum *ſe* valde demittunt.

4. *Photius in Lexico MS.*

Superſtitioſi, *aut* ſtulti.

nam aut apuas edat ejus, crura corrodere, corpus ulceribus opplere, jecur colliquare. Hoc autem *Menandri* fragmentum, ut ad hanc Comœdiam referremus, effecit res ipſa; nam *Porphyrius*, ex qua Comœdia depromſerit, non dicit.

EX HYPONYMPHIDE.

1. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 172.

A. QUid hoc eſt, puer? miniſtri enim inſtar, per Jovem,
Proceſſiſti. B. Imò, fingimus enim opera piſtoria,
Noctémque evigilavimus, & nunc etiam
Nondum perfecta multa nobis ſuperſunt.

2. *Ex Polluce* Lib. X. c. 24. §. 102.

Mactra.

mulieres δημιυργὺς curaviſſe *πέμματα*, ſeu *bellaria*, coquos verò ὀψαρτυτικὴν *obſoniorum parationem.*

Διακονικῶς] Hoc eſt, feſtinanter, ut ſolent ſervi, qui multis occupationibus diſtinentur, deproperandúmque aliquid habent.

2. Πλάτματα] *Opera piſtoria* ex re ipſa vertit *Jac. Dalecampius*, quid enim aliud fingere poſſent coqui?

5. Λῃνός] Ita vocavit *Menander* Demiurgo *τὴν κάρδοπον mactram*, ut docet *Pollux.*

In

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΔΥΜΩΝ.

α'.

Συμπεριπατήσεις γὰρ τρίβων' ἔχȣσ' ἐμοὶ,
Ὥσπερ Κράτητι τῷ Κυνικῷ ποθ' ἡ γυνὴ·
Καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε κεῖνος, ἔΦη
Αὐτὸς, ἐπὶ πείρᾳ δȣ̀ς τριάκονθ' ἡμέρας.

β'.

——— ὄρνεις Φέρων ἐλήλυθα.

γ'.

Ὄρνιθας ἀποςέλλει

δ'.

——— Πρός ταῖς δώδεκα.
Δραχμαῖς, καὶ τριώβολον μέτοικος τελεῖ.

ε'.

Ἐκωμῳδȣ̃ντο δὲ (Ποτάμιοι) ὡς ῥαδίως δεχόμενοι τȣ̀ς παρεγγράπτȣς, ὡς ἄλλοι τε δηλȣ̃σι, καὶ Μένανδρος ἐν ταῖς Διδύμαις.

In Titulum. Διδύμȣς hanc Comœdiam vocant Diogenis Codices, ſed cum *Harpocratione* & *Athenæo* Διδύμας vocavimus.

1. Συμπεριπατήσεις &c.] Reſpicit ad Hipparchiam Cratetis Cynici uxorem, quæ ταὐτὸν ἀναλαβȣ̃σα σχῆμα συμπεριῄει τἀνδρὶ, *ſumto eodem habitu, cum viro circuibat*, ut habet *Diogenes* Lib. VI, 97.

Καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε κεῖνος] Κείνοις apud *Laërtium*. Grotius.

Ibidem. Eſt apud *Diogenem:* καὶ θυγατέρ' ἐξέδωκε μαθηταῖς αὐτȣ̃, *& filiam dedit diſcipulis ſuis.* Κείνοις ἐπὶ πείρᾳ δȣ̀ς τριάκονθ' ἡμέρας, *illis dans ut experirentur triginta dies*; quaſi hic ſit verſus *Menandri*, reliqua verò verba *Laërtii*, ut & ſequentia ὡς αὐτὸς ἔφη, *ut ipſe dicebat*. Sed mihi Grotiana conjectura perplacet. Μαθηταῖς αὐτȣ̃ gloſſema ſunt, quæ abſunt è *Diogenis* Codice Regis Galliæ, éque editionibus Baſileenſi & Stephani. Alia conjiciebat *Sam. Petitus*,

ut

EX SORORIBUS GEMINIS.

1. *Apud Diogenem Laërtium* Lib. VI. §. 95. *in Cratete.*

MEcum ambulabis enim pallium tritum gerens,
Ut aliquando uxor cum Cratete Cynico;
Et filiam elocavit ille, ut dicebat
Ipſe, dans eam in triginta dies, ut periculum ejus fieret.

2. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 373.

——— Aves ferens veni.

3. *Ibid.*

Aves mittit.

4. *Suidas & Harpocration in voce μετοίκιον.*

——— Præter duodecim
Drachmas, & triobolum inquilinus ſolvit.

5. *Harpocration in ποταμός.*

In Comœdiis carpebantur Potamienſes, quaſi facilè acciperent adſcriptitios, ut cùm alii ſignificant, tum Menander in Geminis.

ut animadvertit *Menagius*, ſed conjector fuit parum felix.

5. Ὄρνεις] Hæc duo loca profert *Athenæus*, ut oſtendat ὄρνεις & ὄρνιθας plurali numero dici.

7. Πρὸς ταῖς &c.] Athenis μέτοικοι dicebantur *inquilini*, ſeu qui domicilium ſibi Athenis comparaverant. Ii ſolvebant urbi tributum, quod μετοίκιον vocabatur. Id duodecim drachmarum fuiſſe oſtendit, ex non uno ſcriptore, *Harpocration*, ad eam vocem, quibus ſubjicit *Menandrum*, Conſecrata, & Geminis, dicere præter duodecim drachmas triobolum ſolviſſe; quod ille ſuſpicatur Publicano perſolutum. Eadem habet *Suidas* ad eamdem vocem, niſi quod nomina Comœdiarum *Menandri* non profert. Vide ad Ἀνατιθεμένην.

In

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΣ ΑΠΑΤΟΥΝΤΟΣ.

α΄.

Ὃν οἱ Θεοὶ φιλȣ̃σιν, ἀποθνήσκει νέος.

β΄.

——— βȣληφόρος ἡμετέραν, Δημέα,
Προκατέλαβες ὄρασιν.

γ΄.

Οὐ Μεγάβυζος ἦν, ὅςις γένοιτο ζάκορος.

δ΄.

——— Ἐμοὶ
Παράςα, τὴν θύραν κόψας ἐγὼ καλῶ
Τιν' αὐτῶν.

In Titulum. Ad hanc Comœdiam reſpexiſſe puto *Galenum* de Nat. Fac. Lib. I. c. 17. Pariſ. Ed. T. V. p. 29. ubi de Eraſiſtrateis & Aſclepiadeis Medicis : *ὁμοίως τοῖς ὑπὸ τȣ̃ βελτίςȣ Μενάνδρȣ κατὰ τὰς Κωμῳδίας εἰσαγομένοις οἰκέταις, Δάοις δέ τισι καὶ Γέταις, ȣ̓δὲν ἡγȣμένοις φησὶ πεπράχθαι γενναῖον, εἰ μὴ τρὶς ἐξαπατήσειαν τὸν δεσπότην, ȣ̔́τω καὶ αὐτοὶ κατὰ πολλὴν σχολὴν ἀναίσχυντα τὰ σοφίσματα συνέθεσαν: quemadmodum inducti in Comœdiis ab optimo Menandro ſervi, Davi quidam Getaque, qui generoſum nihil ſe feciſſe putant, niſi ter herum fefellerint: ſic hi, per multum otium, impudentia compoſuerunt ſophiſmata.*

1. Ὃν οἱ Θεοὶ &c.] Præter *Plutarchum*, hunc verſiculum habent, ex *Menandro*, Scholiaſtes minor *Homeri* ad Odyſſ. O, 246. & *Euſtathius* in eumdem Poëtam, p. MDCCLXXXI, 2. Ed. Rom. Sed nomen Comœdiæ, ex qua verſus depromtus, addit *Stobæus* Tit. CXXI. Multa de re ipſa ſuppeditabit *Plutarchus*, in Conſolatione ad Apollonium. Vide p. 108. & 109. T. II. ubi Deorum teſtimonio probare conatur beatiſſimam eſſe mortem, quam nos præmaturam vocamus, nec opus eſt à nobis talia probari. Adi, ſi libet, & *Ciceronem* Tuſcul. Quæſt. Lib. I. c. 47. & 48. & ad eum commen-

EX BIS FALLENTE.

1. *Apud Plutarchum Conſol. ad Apollon.* p. 119.
QUem Dii amant, is moritur juvenis.
2. *Ex Fulgentii Mythol.* Lib. III. c. 1.
——— Conſiliarie noſtram, Demea,
Præoccupaviſti viſionem.
6. *Ex Suida in ζάκορος.*
Non erat Megabyzus, qui fieret ædituus.
4. *Apud Suidam in ἀπόςα.*
——— Mihi
Adſta, pulſatâ januâ, ego voco
Aliquem illorum.

tarium doctiſſimi & elegantiſſimi *Joan. Daviſii.*

2. Βυληφόρος &c.] *Fulgentius* hæc adfert, ad confirmandum quod dixit *Homerus* Il. B, 24.

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βυληφόρον ἄνδρα.

Si pleniorem locum noſtri adtuliſſet, meliùs quid vellet intelligeremus.

4. Οὐ Μεγάβυζος] Habet hunc quoque verſum *Photius* in Lexico. Probant hinc ζάκορον & νεωκόρον unum, eumdemque eſſe. Etymologici Magni Scriptor vult, apud Atticos & Æoles, ζὰ dici pro διὰ, ut ζάκορος ſit pro διάκορος. In Leucadia, eadem voce uſus erat *Menander*. *Megabyzi* verò dicebantur Sacerdotes Dianæ Epheſiæ, ut auctor eſt *Strabo* Lib. XIV. p. 641. Ἱερέας δ' εὐνέχυς εἶχον, ὓς ἐκάλυν Μεγαβύζυς, *habebant Sacerdotes eunuchos, quos vocabant Megabyzos.* Vide & *Frid. Taubmannum* ad Bacchides *Plauti* Act. II. Sc. III, 74.

5. Ἐμοὶ παράςα &c.] Habet hunc quoque locum Scholiaſtes *Ariſtophanis* ad Nubes, ℣. 132. ubi docet Atticos dixiſſe eos, qui extrinſecus pulſarent januam, κόπτειν, qui vero intrinſecus ψοφεῖν, quam in rem duo *Menandri* loca adfert.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΦΙΛΟΥ.

α′.

Τὸν ὄντα πάντων κύριον γενικώτατον,
Καὶ πατέρα, τȣ̃τον διατέλει τιμᾷν μόνον,
Ἀγαθῶν τοιȣ́των εὑρετὴν καὶ κτίςορα.

1. Τὸν ὄντα &c.] Hunc locum adfert *Juſtinus* inter alios, qui opinioni Græcorum de Diis adverſantur.

Ibidem. Γενικώτατον] Poſtremam hanc vocem ex *Euſebio* addidimus, cùm apud *Clementem* legatur γνωμικώτατα· Et ſequente verſu pro διὰ τέλȣς poſui διατέλει, quia quod ſequitur τιμᾷν legitur libro de Monarchia pro τίμα. *Grotius.*

Ibidem. Mirum eſt à viro ſummo monitos hîc non fuiſſe Lectores, de re quam eos ſcire intererat; de varietate, nimirum, lectionis, quæ apud tres memoratos Patres occurrit. I. *Juſtinus* quidem diſertè habet: Καὶ Μένανδρος ἐν Διφίλῳ, quæ ſi vera eſt lectio, ſine dubio à *Menandro* Comœdia ſcripta eſt, cui Diphilo nomen erat. Verùm *Clemens* Alexandrinus Stromat. V. p. 611. prolato loco *Orphei*, in quo unus Deus eſſe adfirmatur, ſubdit: ᾧ πειθόμενος ὁ Κωμικὸς Δίφιλος γνωμικώτατα· τὸν ὄντα πάντων φησὶ πατέρα· τȣ̃τον διὰ τέλȣς τίμα μόνον,
Ἀγαθῶν τοσȣ́των εὑρέτην καὶ κτίςορα.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΥΣΚΟΛΟΥ.

α′.

Περὶ χρημάτων λαλεῖς ἀβεβαίȣ πράγματος,
Εἰ μὲν γὰρ οἶσθα ταῦτα παραμενȣ̃ντά σοι

In Titulum. Videtur hanc Comœdiam vertiſſe *Plautus*, cujus exſtitit olim *Dyſcolus*, è qua pauca dumtaxat fragmenta ſuperſunt. Laudat hoc noſtri Drama *Julianus* in Miſopogone p. 63. Ed. Petavianæ. Οὕτω μὲν ȣ̃ν ἐγὼ ἐν Κέλτοις, κατὰ τὸν τȣ̃ Μενάνδρȣ Δύσκολον, αὐτὸς ἐμαυτῷ πόνȣς προσετίθȣν: *ad hunc modum ego apud Gallos, ſicut Menandri Dyſcolus, ipſe mihi labores addebam.* Δύσκολος, ut rectè animadvertit *Iſ. Caſaubonus* in Athenæum Lib. IV. c. 11. eſt moroſus homo, cui nihil placet, niſi quod ipſe faciat; imò ne illud quidem. Talis fuit olim, ut putat, Timon ille

oſor

EX DIPHILO *aut* DUARUM AMANTE.

1. *Apud Juſtin. de Monarchia Dei* p. 108.

EUm qui eſt omniūm dominus qui ea maximè genuit,
Et pater, hunc conſtanter ſolum colito,
Cùm ſit talium bonorum inventor & conditor.

Cui credens Diphilus *Comicus*, *inſigni ſententiâ ait hunc eſſe omnium patrem :* Hunc ſemper honora ſolum bonorum tantorum inventorem & conditorem. In quibus verbis, ſi nullum ſit mendum Librariorum, aut peccatum memoriæ *Clementis*; hæc ſunt *Diphili* Comici celeberrimi, non *Menandri* in *Diphilo*. Locum certè exſcripſit *Euſebius* Præp. Evang. Lib. XIII. c. 13. totidem verbis, niſi quòd pro *γνωμικώτατα* habet, ut obſervavit *Grotius*, *γεννικώτατον*. Nec quiſquam, præter *Juſtinum*, meminit Comœdiæ *Menandri*, quæ *Diphilus* vocaretur. Denique, in primo verſu, ſic habet *Juſtinus*:

Διότι τὸν ὄντα κύριον πάντων ἀεὶ.

Attamen & titulum Comœdiæ retinuimus, ex ſententia *Joan. Meurſii* atque *Hug. Grotii*; &, ut poſterior cenſuit, verba concepta reliquimus; ſive ea ſint *Menandri*, ſive *Diphili*; quòd res eſſet paullò obſcurior. Multa autem invenientur, ab Ethnicis aut ſeriò, aut aliud agentibus prolata, de uno Deo, apud *Clementem* & *Euſebium*.

E MOROSO.

1. *Apud Joan. Stobæum* Fl. T. XVI.

DE divitiis loqueris, re parum firma;
Si enim tibi conſtat haſce remanſuras tibi

oſor & odium mortalium. Mores hominum hujuſmodi deſcripſerat *Menander* hac fabulâ. *Libanius* quoque Rhetor hoc ipſum præſtiterat, integrâ oratione, quæ cùm Athenis recitata eſt miros tulit plauſus, ut in Epiſtolis ſcribit *S. Baſilius*. Hæc *Caſaubonus*. *Δύσκολον* re verâ *Athenæus* Lib. VI. p. 262. docet talem eſſe. *Κόλον alimentum*, unde *βυκόλος* & *δύσκολος*, *ὅς ἐςι*, inquit, *δυσάρεςος καὶ σιχχός*, *qui eſt moroſus & faſtidioſus*. Vide Declamationes *Libanii* VI. & XXXVI.

Εἰς πάντα τὸν χρόνον, Φύλαττε μηδενὶ
Ἄλλῳ μεταδιδȣ̀ς· αὐτὸς ὢν δὲ κύριος
Εἰ μηδ᾽ ἑαυτȣ͂, τῆς Τύχης δὲ πάντ᾽ ἔχεις,
Τί ἂν φθονοίης, ὦ πάτερ, τȣ́των τινί;
Αὐτὴ γὰρ ἄλλῳ τυχὸν ἀναξίῳ τινὶ
Παρελομένη σȣ πάντα προσθήσει πάλιν.
Διόπερ ἐγώ σέ φημι δεῖν ὅσον χρόνον
Εἶ κύριος, χρῆσθαί σε γενναίως, πάτερ,
Αὐτὸν ἐπικȣρεῖν πᾶσιν, εὐπόρȣς ποιεῖν,
Ὡς ἂν δύνῃ πλείςȣς, διὰ σαυτȣ͂, τȣ͂το γὰρ,
Ἀθάνατόν ἐςι, κἂν ποτε πταίσας τύχῃς,
Ἐκεῖθεν ἔςαι ταὐτὸ τȣ͂τό σοι πάλιν.

β΄.

——— Οὐδενὸς χρὴ πράγματος
Τὸν εὖ πονȣ͂νθ᾽ ὅλως ἀπογνῶναι ποτέ.
Ἁλωτὰ γίγνετ᾽ ἐπιμελείᾳ καὶ πόνῳ
Ἅπαντα.

γ΄.

——— Οὐδὲ εἷς
Μάγειρον ἀδικήσας ἀθῷος διέφυγεν·

5. Εἰ μηδ᾽ ἑαυτȣ͂] Ita nos ſenſum verbis reddidimus, nam vulgò εἰ δὲ μὴ δ᾽ ἑαυτὸν, ſed MS. ἑαυτȣ͂, & interpunctionem ſuſtulimus poſt κύριος. *Grotius.* Hîc ἑαυτȣ͂ in ſecunda perſona intelligendum, quaſi eſſet σεαυτȣ͂, quod apud Atticos Scriptores ſæpe occurrit.

8. Προσθήσει πάλιν] Quòd jam ea alii ſublata homini indigno, quem filius alloquiiur, dediſſet.

12. Τȣ͂το γὰρ] Illa τȣ͂το γὰρ ad verſum, qui mutilus erat, ſupplendum ex ſequenti retraximus, atque ibi poſt ἀθάνατον addidimus ἐςί. *Grotius.*

13. Ἀθάνατον] Quòd apud amicos veluti depoſita ſit pecunia, quam repetere liceat, ſi opus ſit. Quò pertinet quod dicens inductus eſt Pompeius Magnus: *Hæc habeo quæcumque dedi.*

Πταίσας] In infortunium incideris, metaphorâ ductâ ab iis qui in lapidem offendunt, ideoque ceſpitant & propemodum cadunt. Ideò *Suidas* interpretatur προσκρȣ́ειν & adfert proverbium, μὴ πολλάκις πρὸς τὸν αὐτὸν λίθον πταίειν. Sic & *Euſtathius* ait eſſe προσκόπτειν in Hom. MCCCCXXVI, 43. Exempla ſunt frequentia.

16. Τὸν εὖ πονȣ͂νθ᾽] Sic ſcriptum à *Grotio*, & quidem rectè, cùm *Stobæus* hæc ad φιλοπονίαν retulerit; nam vulgò editur perperam

ram

In omne tempus, cave ne ullum
Alium participem earum facias; at ipſe dominus
Si ne tui quidem ſis, ſed omnia habeas à Fortuna,
Cur, Pater, hæc cuiquam invideres?
Ipſa enim alii fortè cuipiam indigno,
Cùm à te abſtulerit, omnia iterum conferet.
Quare aio oportere te, tantiſper dum *eorum*
Es dominus, generoſè iis uti, Pater,
Ipſum adjuvare omnes, locupletéſque facere
Quàm plurimos poteris, per te; hoc enim
Immortale eſt, &, ſi quando fortè offenderis,
Illinc hoc ipſum tibi iterum erit.

2. *Ibid. Tit.* XXIX.

——— Rem nullam oportet
Gnaviter laborantem prorſus deſperare.
Conſequi poſſumus, curâ & labore
Omnia.

3. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 383.

——— Nemo,
Coquo injuriâ adfecto, impune abiit

ram εὖ ποιῦνθ', apud *Stobæum.*

17. Ἀλωτὰ] Hæc verba *incerto* Poëtæ tribuit *Grotius*; ſed cùm vix abſolutus eſſet ſuperiorum verborum ſenſus, ſequentia *Menandro* etiam tribuimus. Ἀλωτὰ autem dicuntur, vel *expugnabilia*, quæcumque fieri poſſunt; tranſlatione ſumtâ à locis munitis, quæ tametſi captu difficilia, tamen pertinaciore oppugnatione, aut obſidione capiuntur. Similem, eodem Titulo, loquutionem & ſententiam ex *Sophoclis* Oedipo adducit *Stobæus:*

——— τὸ ζητύμενον
Ἀλωτὸν, ἐκφεύγει δὲ τ' ἀμελύμενον.

Quod quæritur poteſt inveniri (capi) *fugit verò quod negligitur.* Non abſimilem γνώμην habet noſter in *Eunucho* & inter fragmenta incertarum Comœdiarum, fr. LX. Invenies & apud *Philemonem* in *Calumniam paſſo.*

19. Οὐδὲ εἷς &c.] Plenæ erant veteres Comœdiæ coquorum ineptiis, ut paſſim oſtendit *Athenæus*, & præſertim loco laudato & Lib. XIV. p. 659. *Μάλιϛα εἰσάγονται οἱ μάγειροι σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπυσι: maximè inducuntur coqui quidam irriſores, ut apud Menandrum, in Arbitros eligentibus.*

Ἱεροπρεπής πως ἐςὶν ἡμῶν ἡ τέχνη.

δ΄.

——— Ὡς θύȣσι δ᾽ οἱ τυμβορύχοι,
Κοίτας Φέροντες καὶ ςαμνί᾽, ȣ̓χὶ τῶν Θεῶν
Ἕνεκ᾽, ἀλλ᾽ ἑαυτῶν· ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς
Καὶ τὸ πόπανον· τȣ̃τ᾽ ἔλαβεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ
Ἅπαν ἐπιτεθέν· οἱ δὲ τὴν ὀσΦῦν ἄκραν,
Καὶ τὴν χολὴν, ὀςᾶ τ᾽ ἄβρωτα τοῖς Θεοῖς
Ἐπιθέντες, αὐτοὶ τ᾽ ἄλλα καταπίνȣσι.

ε΄.

Τὸ ΝυμΦαῖον δ᾽ ὅθεν προέρχομαι Φυλὴν
Ἰών.

21. *Ἱεροπρεπής* &c.] Docet in ſequentibus Athenæus, probátque ex antiquioribus Scriptoribus coquorum artem ſic prædicari, quia *θυτικῆς ἦσαν ἔμπειροι οἱ παλαίτεροι μάγειροι*, *rationis quâ ſacra fiebant periti erant antiquiores coqui.* Ipſum, ſi tuâ intereſt, vide. Exiſtimabat *Pet. Victorius*, V. L. Lib. XIX, 23. verba *C. Carbonis*, quæ *Cicero* profert in Oratore c. LXIII. imitationem eſſe Menandrianorum: *ô M. Druſe; patrem appello; tu dicere ſolebas, ſacram eſſe Rempublicam, quicumque eam violaſſent ab omnibus ei eſſe pœnas perſolutas.* Rei vero nugatoriæ, ut putabat, *Victorius*, ac levi, tribuit hoc, ut riſum ſpectatoribus moveret, venuſtiſſimus Græcorum Comicorum *Menander.* Videtur viro doctiſſimo gravis Romanus civis Græci Poëtæ ſententiam æmulatus eſſe; illincque tranſlatam, ubi minimè conveniebat, in ſuam ſedem comportaſſe; vel potiùs (hoc enim magis ei veri ſimile eſt) vetus aliquis Græcus Scriptor, antea illa, de Rep. loquens, uſus fuerat; unde, joci cauſâ, *Menander* eam ſumſit, ad ſtudiúmque tenue ac ſordidum tranſportavit. Ita cenſebat *Victorius*, quod argutius videbitur, cùm conſtet ex *Athenæo* cur coquus artem ſuam ſacram vocaret.

22. *Ὡς θύȣσι* &c.] Hæc emendata ſunt ad mentem *Iſ. Caſauboni* ad *Athenæum* Lib. IV. c. 11. Irridet autem *Menander* ſacra facientes, non tam Deorum cauſâ, quàm ut ipſi convivarentur. Similem locum habemus *ἐν Μέθῃ.*

23. *Κοίτας Φέροντες* &c.] *Κίςας.* Sic *Caſaubonus* ad *Athenæum*, nam erat *κοίτας* & *καὶ* deerat. *Grotius.* Re verâ *Caſaubonus* primùm judicaverat ſcribendum *κίςας*, non *κοίτας*. Sed in additamentis ad calcem animadverſionum in *Athenæum*, ait veterem eſſe conſuetudinem, ſive errorem librariorum, ſcribere *κοίτη* pro *κίςη* & *κοιτὶς* pro *κιςὶς*, quod probat ex *Ptolemæo* Hephæſtionis F. & *Heſychio.* Quare

Etenim quodam mòdo ſacra eſt ars noſtra.

4. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 146. *Etym. M. in* ἱερὸν ὀςῶν.

Ut ſacrificant ſepulcrorum effoſſores
Ciſtas ferentes & ſerias, non Deorum
Cauſâ, ſed ipſorum. Tus pium *eſt*
Et libum, hoc accipit Deus igni
Totum impoſitum. Illi verò ſummos lumbos
Et bilem, oſſáque quæ edi non poſſunt Diis *adolenda*
Cùm impoſuerunt *aris*, ipſi devorant reliqua.

5. *Ex Harpocratione*, *in* Φυλή.

Nymphæum unde progredior Phylam
Iens.

Quare reliquimus hîc κοίτας, quod idem eſt ac κίςας. Quin etiam *Suidas* & Etymologici Magni auctor Atticis hoc peculiare eſſe putabant, ut κοίτὶς dicerent, pro κιςὶς. Κοίτὶς Ἀττικῶς ἡ μικρὰ κίςη, τὴν γὰρ κίςην κοίτην λέγουσι. Nihil ergo mutandum. De ciſtis autem, ut rectè *Caſaubonus*, loquitur Poëta, in queis deferre moris erat cibos; & ciſtæ adpoſitè conjunguntur cum ςαμνίοις, quod fuit Oenophori genus.

20. Τοῦτ' ἔλαβεν &c.] Hîc aliquid in verſu luxatum eſt, quod facilè emendari nequeat. *Porphyrius* de Abſtinentia Lib. II, 17. hanc particulam hujus loci recitat: ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὴς καὶ τὸ πόπανον, Τοῦτ' ἔλαβεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ ἅπαν τεθέν. *Clemens* verò Alexandrinus Lib. VII. p. 716. ſenſum loci profert, potiùs quàm verba: Μένανδρός τε τὴν ὀσφῦν ἄκραν πεποίηκεν, τὴν χολὴν, ὀςέα τε ἄβρωτα, φησὶ, τοῖς Θεοῖς ἐπιτιθέντες αὐτοὶ τὰ ἄλλα ἀναλίσκουσι: *& Menander ſummos lumbos dixit, bilem & oſſa, quæ comedi nequeunt, Diis cùm impoſuerunt, ipſi alia abſumunt.* Quæ verba ſatis ſana eſſe non videntur. Qui ingenio & otio abundant, quærant quî emendari poſſint.

26. Καὶ τὴν χολὴν ὀςᾶ τ' ἄβρωτα.] Ejuſdem (*Caſauboni*) eſt pro ἔτ' ἐς τὰ βρώματα. Dux ad hanc emendationem *Clemens*, apud quem eſt ὀςέα τὰ ἄβρωτα. *Grotius.*

27. Καταπίνουσι] Laborat hic verſus, licet ſenſus ſit optimus. Sed quomodo emendandus ſit vix, ſine Codicibus MSS. quiſquam dixerit. *Dalecampius*, eóque doctiores multò *Caſaubonus* & *Grotius* manum hinc abſtinuerunt.

28. Τὸ Νυμφαῖον &c.] Templum Nympharum. Profert hunc locum *Harpocration*, poſtquàm dixit Phylen eſſe pagum Tribûs Oeneïdis in Attica. Vide ℣. 35.

ϛ'.

Εὕρηκώς κἀγὼ τѢτѢ τέχνην.

ζ'.

Τί φῆς ἰδὼν; ἔνθεν γε πᾶς δ' ἐλευθερῶν.
Ἀπῆλθες εὐθὺς ὡς θαχύ.

ή.

——— Σιωπῆ τѢτῳ τῷ Θεῷ
Οὐ δεῖ προσιέναι.

θ'.

Νομίζετ' εἶναι τὸν τόπον Φυλήν.

30. *Εὕρηκὼς* &c] Hæc habet *Ammonius*, ut exemplum proferat *τѢ εὑρίσκειν*, in vulgari ſignificatu.

31. *Τί φῆς* &c.] Idem protulit, ubi agit de differentia *τῶν εὐθὺς, εὐθὺ* & *εὐθίως*. Sed corrupta videntur.

33. *Σιωπῆ τѢτῳ τῷ Θεῷ*] Docet *Suidas* mulieres ſolitas eſſe huic

ΕΚ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΝΤΙΜΩΡΟΥΜΕΝΟΥ.

ά.

Οἶκοι μένειν χρὴ, καὶ μένειν ἐλεύθερον,
Ἢ μηκέτ' εἶναι τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

β'.

ἈѢτρὸν, θεραπαίνας, ἀργυρώματα.

γ'.

Μετ' ἄριςον γὰρ ὡς ἀμυγδαλὰς ἐγὼ
Παρέθηκα, καὶ τῶν ῥοϊδίων ἐτρώγομεν.

In Titulum. *Galenus* in Lib. *Hippocratis* de articulis ad text. LI. poſtquàm oſtendit, apud *Hippocratem*, *τιμωρέειν* eſſe *auxiliari*, ſubdit: *διαφέρει γὰρ τὸ τιμωρῶν τѢ τιμωρѢμενος, ὃ, μετὰ τῆς αἰτιακῆς πτώσεως, σημαίνει τὸ κολάζον. ὕτως γѢν καὶ ἑαυτοντιμορѢμενος ἐπιγέγραπται τὸ Μενάνδρѣ δρᾶμα.* *Differunt enim τιμωρῶν à τιμωρѢμενος, quod cum accuſativo caſu punientem ſignificat, unde inſcripta eſt Menandri fabula Heautontimorumenos.* Verſam à *Terentio* habemus, ut minùs Græcæ fabulæ jacturam doleamus.

1. *Οἶκοι μένειν* &c.] Senſus eſt, non poſſe beatè quemquam vivere, niſi in patria & liberum, quæ ſi deſint, ſatius eſſe mori. Imita-

6. Ammonius de Diff. Voc. in εὑρεῖν.

Inveni etiam ego hujus artem.

7. Ibid. in εὐθὺς.

Quid ais vidiſſe te? inde quivis manumittens.
Statim abibas, quàm celerrimè.

8. *Suidas in* πανικῷ δείματι.

—— Silentio ad hunc Deum
Non oportet accedere.

9. Scholiaſtes Ariſtoph. in Archanenſ. ỹ. 1022.

Credite eſſe hunc locum Phylam.

Deo ὀργιάζειν μετὰ κραυγῆς, *feſtum celebrare cum clamore*, quod confirmat hiſce verbis.

35. Νομίζετ' &c.] Adfert Scholiaſtes ad illuſtranda *Ariſtophanis* verba, in quibus hujus pagi, aut δήμου meminit.

EX SE PUNIENTE.

1. *Apud Joan. Stobæum Tit.* XXXIX.

DOmi remanere oportet & remanere liberum,
Aut deſinere eſſe, eum qui verè beatus ſit.

2. *Athenæus* Lib. VI. p. 231.

Balneum, ancillas, argentea vaſa.

3. *Ibidem* Lib. XIV. p. 651.

Poſt prandium enim, cùm amygdalas ego
Adpoſui, & mala punica adroſimus.

mitatio eſt *Æſchyli*, cujus hos verſus in eodem Titulo legimus:

Οἴκοι μένειν δεῖ τὸν καλῶς εὐδαίμονα,
Καὶ τὸν κακῶς πράσσοντα καὶ τοῦτον μένειν.

Domi manere oportet verè felicem, & adverſis jactatum manere etiam oportet.

3. Λουτρὸν &c.] Hæc citat *Athenæus*, ubi de vaſorum argenteorum uſu agit.

4. Μετ' ἄριστον &c.] Profert *Athenæus*, ut oſtendat ab Atticis mala Punica dicta ῥοίδια.

δ′.

Ἐξ ἰςαρίȣ ἐκρέματο Φιλοπόνως πάνυ.

έ.

——— καὶ θεραπαινὶς ἦν μία.
Αὕτη συνύφαινεν ῥυπαρῶς διακειμένη.

ς′.

Καλὸν
Οἱ νόμοι σφόδρ' εἰσιν, ὁ δ' ὁρῶν τȣ̀ς νόμȣς
Λίαν ἀκριβῶς, συκοφάντης μοι φαίνεται.

6. Ἐξ ἰςαρίȣ &c.] Hæc habet *P. Victorius* ex libro *Angeli Politiani*, qui adſcripſerat margini, non ex ingenio, ut videtur, ſed ex fragmento Græco *Menandri*, quod alicubi repererat.

7. Καὶ θεραπαινὶς] Hoc indidem petitum eſt.

9. Καλὸν &c.] Non citatur apud *Stobæum* nomen Comœdiæ, ex qua hoc depromtum; nos tamen ad hanc retulimus, quòd hujus ſententiæ ſenſum expreſſerit *Terentius* Act. IV. Sc. V, 48. his verbis: *jus ſummum ſæpe ſumma malitia eſt*; ad quæ vide Interpretes. Mul-

ΕΚ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ.

α′.

Οὐδέ ποτ' ἂν ᾠμην. ἡ Τύχη δ', ἅπαντά τε
Τὰ μηδὲ προσδοκώμεν' ἔκςασιν φέρει.

β′.

Οὐκ ἔςιν εἰπεῖν ζῶντα, τȣ̃τ' ȣ̓ πείσομαι.

* *In Titulum. Cl. Salmaſius* Animadverſ. in *Epictetum* & *Simplicium* p. 6. multis oſtendit ἐγχειρίδιον nomen eſſe adjectivum, quod ſonat quidem quidquid eſt *ad manum*, ſed pro ſubſtantivo, quod ſubauditur, varia ſignificat, & quando ξίφος, *pugionem*, quod frequenter fit. Eum adi, ſi opus ſit.

1. Οὐδέ ποτ' &c.] Ita ſenſum reſtitui, cùm eſſet ȣ̓́ποθεν ἂν ᾤμην ἡ Τύχη, καὶ πάντα δέ. *Grotius.*

2. Ἔκςασιν φέρει] Propriè ἔκςασις eſt ea animi adfectio, quâ de ſtatu dejicitur. Sed ſignificat & maximum ſtuporem, quo attoniti ſimus, vel etiam ipſam alienationem mentis. *Suidas*: ἔκςασις θαυμασ-

4. *Apud P. Victorium Var. L.* Lib. IX. c. 15.

E tela ſtudioſiſſimè pendebat.

5. *Ibidem.*

—— Ancilla erat una,
Ipſa unà texebat ſordidè veſtita.

6. *Apud Stobæum Fl. Tit.* XLIV.

Pulcra res
Admodum leges ſunt, ſed reſpiciens leges
Nimis accuratè; calumniator mihi videtur.

ta ſunt legum, minimè abrogatarum, capita, quæ tamen nimis urgeri, ſine calumnia, non poſſunt; cùm ratio haberi debeat æquitatis, quæ & animum Legiſlatoris ſæpe magis ſpectat, quàm verba, & circumſtantias etiam rei expendit. *Modeſtinus* Tit. de Legibus l. 25. *Nulla juris ratio, aut æquitatis benignitas patitur ut quæ ſalubriter pro utilitate hominum introducuntur, ea nos duriore interpretatione, contra ipſorum commodum, producamus ad ſeveritatem.* Qua de re, multa dici poſſent, multa exempla adferri, quæ omitto.

E PUGIONE.

1. *Apud Joan. Stobæum Tit.* CIV, *&* CXII.

NUmquam credidiſſem. Fortuna & omnia, (ferunt.
Quæ non exſpectabantur, mentis alienationem ad-

2. *Ibid. Tit.* CXII.

Non licet dicere vivo, hoc mihi non continget.

μασμὸς καὶ ἀλλοίωσις. Sic & Tit. CXII. Vide ad Adelph. fr. 14.

3. Οὐκ ἔστιν &c.] *Plutarchus* Lib. de tranquillitate animi T. II. p. 476. Πολλοὶ καὶ τὸ τοῦ Μενάνδρου πεφρίκασιν, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα, τοῦτ᾽ οὐ πείσομαι, ἀγνοοῦντες ὅσον ἐστὶ πρὸς ἀλυπίαν ἀγαθὸν τὸ μελετᾶν καὶ δύνασθαι πρὸς τὴν Τύχην ἀνεῳγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀντιβλέπειν. *Multi ad hoc Menandreum expaveſcunt:* non licet vivo dicere: hoc non patiar; *ignorantes quantum ſit, ad vacuitatem doloris, bonum, meditari ac poſſe apertis oculis Fortunam contrà intueri.* Multa ibidem hanc in rem habet. Vide Androgyni ℣. 3. Occurrit iterùm hic verſus in *Xenologia.*

γ΄.

Τοῦ δ᾽ ἄρα ὁ Κωρυκαῖος ἠκροάζετο.

δ΄.

Πῖε ——— πιεῖν ἀναγκάσω

Τὴν ἱερόσυλον πρῶτα.

ε΄.

Ὑπὲρ ὄνου σκιᾶς.

4. Τοῦ δ᾽ ἄρα &c.] Hoc eſt, res prodetur, aut prodita eſt ab aliquo qui audivit. Originem proverbii vide apud *Suidam.* Id etiam *Photius* & *Zenobius* habent ex *Menandro.*

5. Πῖε &c.] Teſtatur illic *Athenæus* noſtrum dixiſſe *πῖε διοσυλλάβως*, tum ſequentia verba addit. Hæc verba poſſent adhiberi in hiſtoria ſimili ei, quæ de Grypo Syriæ Rege narratur, qui matrem

ΕΚ ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ.

Ἀφθόνιος, ἐν ὅρῳ Ἠθοποιίας. c. 21.

Προσωποποιΐα ὅταν ἅπαντα πλάττηται, καὶ ἦθος, καὶ πρόσωπον· ὥσπερ ἐποίησε Μένανδρος Ἔλεγχον.

Θέων, ἐν Προγυμνάσμασι, p. 19.

Προσωποποιΐας τὶ ἔιη παράδειγμα κάλλιον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, καὶ τῶν Πλάτωνος, καὶ τῶν ἄλλων Σωκρατικῶν διαλόγων, καὶ τῶν Μενάνδρου δραμάτων;

α΄.

——— Ἔλεγχος γὰρ Θεὸς

Τῇ Παῤῥησίᾳ, τῇτ᾽ Ἀληθείᾳ Φίλος.

In Titulum] Videtur *Menander* ἔλεγχον perſonam in hac fabula feciſſe. Sic priùs *Æſchylus*, in Prometheo vincto, *Κράτος καὶ Βίαν* cum Vulcano colloquentes induxit. Plenus etiam eſt *Lucianus* ejuſmodi Proſopopœis. Subdit *Aphthonius* verbis prolatis. *Ὁ γὰρ Ἔλεγχος πρᾶγμα μὲν, οὐ μὴν ἔτι καὶ πρόσωπον· ὅθεν καὶ προσωποποιΐα προσαγορεύεται. Argumentum res quidem eſt, ſed non perſona, ideóque Proſopopœa dicitur.* Idem colligere licet ex initio Pſeudologiſtæ *Luciani*, qui nos docet Prologum hujus Fabulæ egiſſe Deum Ἔλεγχον.

I.

Suidas in Κωρυκαῖος.

Hunc ergo audivit Corycæus.

4. *Athenæus* Lib. X. p. 446.

Bibe —— bibere cogam
Sacrilegam priùs.

5. *Zenobius in hoc proverbio cent.* VI, 28. *& Schol. in Veſpas Ariſtoph.* ℣. 191.

De umbra aſini.

venenatum poculum præbentem priorem bibere juſſit. Vide *Juſtinum* Lib. XXXIX, 2.

7. Ὑπὲρ ὄνου σκιᾶς] Hoc eſt, de re nihili. Hiſtoriam unde natum proverbium narrat *Zenobius*, poſtquàm exſtare in hac fabula dixit. Hiſtoriam eamdem habet *Suidas*, at noſtri non meminit.

EX ARGUMENTO.

Aphthonius in definit. imitationis morum c. XXI.

PRoſopopœa *dicitur*, cùm omnia finguntur, & mores & perſona, ut fecit Menander Argumentum.

Theon in Progymnaſm. p. 19.

Proſopopœæ quodnam eſſe queat pulcrius exemplum Poëſi Homeri, Platonis, aliorúmque Socraticorum dialogis & Menandri Dramatibus?

5. *Apud Lucianum in Pſeudologiſta* p. 888. Ed. Par.

—— Argumentum enim Deus
Libertati loquendi & Veritati amicus.

1. Ἔλεγχος] *Luciani* hæc ſunt verba: *παρακλητέος ἡμῖν τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ Ἔλεγχος φίλος Ἀληθείᾳ καὶ Παῤῥησίᾳ Θεός, οὐχ ὁ ἀσημότατος τῶν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαινόντων*: *invocandus nobis eſt unus Prologorum Menandri* Argumentum, amicus Veritatis & Libertatis in loquendo Deus, *non obſcuriſſimus eorum qui in ſcenam adſcendunt*. Hinc *Menandri* verba deſumſimus. Videtur eum imitatus *Lucianus* in Piſcatore, ſive Reviviſcentibus, ubi Ἔλεγχος eſt Perſona, quæ Philoſophiam, cum Veritate, Ingenuitate, Libertate in loquendo & aliis comitatur.

I.

ΕΚ ΤΗΣ ΕΜΠΙΠΡΑΜΕΝΗΣ.

α'.

Τὸ σὸν ταπεινὸν, ἂν συ σεμνύνῃ, καλὸν
Ἔξω φανεῖται, φίλ' ἄνερ, ἂν δ' αὐτὸς ποιῇς
Ταπεινὸν, αὐτὸ καὶ τίθῃς ἐν μηδενὶ,
Οἰκεῖος ὗτος καταγέλως νομίζεται.

β'.

—— Τρία γάρ ἐςι, δέσποτα,
Δι' ὧν ἅπαντα γίνεται, ἢ κατὰ νόμȣς,
Ἢ ταῖς ἀνάγκαις, ἢ τρίτον γ' ἔθει τινί.

γ'.

Ὡς ἀγαθόν ἐςι πρᾶγμα τὸ γενέσθαι τινὸς
Πατέρα.

δ'.

—— Ἐξώλης ἀπόλοιθ' ὅςις ποτὲ
Ὁ πρῶτος ἦν γήμας, ἔπειθ' ὁ δεύτερος,
Εἶθ' ὁ τρίτος, εἶθ' ὁ τέταρτος, εἶθ' ὁ μεταγενής.

έ.

—— Καὶ νῦν ὑπὲρ
Τούτων συνάγȣσι κατὰ μόνας ——
Ἐπλήρωσέν τε τὸ συναγώγιον,

1. Τό σὸν ταπεινὸν &c.] Verba modeſta, ſi quis ceteroqui graviter & ut decet virum magnanimum ſe gerat, utilia ſunt; ſed ſi abjecti animi factis indicia edat, ſemet ipſe humilia loquens deprimere meritò cenſetur.

Ib. Ἂν συ σεμνύνῃς] Noſtra emendatio. Vulgò ἂν ὑ contra ſenſum & verſum. Pro ὑ legebat *Geſnerus* γέ.

4. Οἰκεῖος ὗτος] Quod hîc in *Stobæi* Codicibus ſequitur, τὸ γὰρ προθύμως μὴ πονῆσαι εὐτύχησεν, neque hîc quid faciat video, neque aut ſenſus ſatis, aut verſus conſtat. Itaque omiſimus. *Grotius.* Idem cenſuerat & *Conr. Geſnerus.*

7. Ἢ τρίτον γ' ἔθει τινί.] Addimus γ' illud. Reſpexiſſe autem videtur hanc *Menandri* ſententiam *Modeſtinus*, cujus fragmentum extat titulo de Legibus. *Grotius.* Verba Modeſtini ſunt è Lib. I. Regula-

EX INCENSA.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. Tit.* XXII.

MOdeſtia tua, ſi modò ſis gravis, pulcra
Extrinſecus videbitur; ſi verò ipſe facias, mi vir,
Te humilem, idque flocci facias,
Domeſticus is contemtus exiſtimatur.

2. *Ibidem Tit.* XLIII.

—— Tria enim ſunt, here,
Per quæ omnia fiunt, aut ſecundùm leges,
Aut neceſſitate, aut tertiò conſuetudine quadam.

3. *Ibid. Tit.* LXXV.

Quàm bona res eſt eſſe alicujus
Patrem!

4. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 559.

Pereat prorſus quiſquis aliquando
Primus duxit uxorem, deinde ſecundus,
Tum tertius, exin quartus, pòſt ſequens.

Apud eumdem Lib. VIII. p. 365.

—— Et nunc propter
Hos convivantur privatim ——
Implevitque convivium.

gularum: *Ergo omne jus aut conſenſus fecit, aut neceſſitas conſtituit, aut firmavit conſuetudo.*

9. Πατέρα] Initium feci verſûs novi. *Grotius.*

12. Εἶθ' ὁ μεταγενής] Hic quidem non eſt finis Senarii & aliquot ſyllabæ abundant. Sed quis emendare ſine libris poſſit? Ex hoc & ſimilibus multis fragmentis aliiſque aliorum Comicorum, quorum multa adfert *Athenæus*, loco laudato, ut & ex *Euripide* Atticas mulieres liquet non fuiſſe matres familias, quæ viros ſuos bearent. Hoc fragmentum non habuit *Grotius*, uti nec ſequens.

13. Καὶ νῦν ὑπὲρ &c.] Adfert hæc verba *Athenæus*, ut oſtendat συνάγειν eſſe *compotare* & συναγώγιον *convivium*. Quæ poſterior vox etiam ab *Heſychio* explicatur συμπόσιον. Vide *Iſ. Caſaubonum* ad *Athenæum* Lib. VIII. c. 16.

1.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΟΥ.

α᾽.

Ἐφ᾽ ᾧ φρονεῖς μέγιστον, ἀπολεῖ τοῦτό σε,
Τὸ δοκεῖν τιν᾽ εἶναι, καὶ γὰρ ἄλλους μυρίους.

β᾽.

Τοῖς ἀναιδέσιν βοηθεῖ γὰρ λόγοις τοῦθ᾽ ἓν μόνον,
Ἂν βραχεῖς αὐτοὺς ποιῇ τις, τόν τε καιρὸν εὖ λάβῃ.

γ᾽.

—— Τὰ γὰρ τολμηρὰ τῶν ὄχλων, ἔχει
Ἐν τοῖς λογισμοῖς μὲν ἐπιδείξεις δυσκόλους,
Ἐν τῷ δὲ πράττειν, ἂν λάβῃ τὸν καιρὸν εὖ,
Ἀπροσδόκητον τὴν τέχνην ἐξεύρατο.

δ᾽.

Εἰς τὸ δέον.

1. Ἐφ᾽ ᾧ φρονεῖς &c.] Alias ſimiles ſententias non aliorum tantùm, ſed & ipſius *Menandri* invenies in eo *Stobæi* Titulo, quæ ſuis locis ſunt hîc quoque prolatæ.

6. Ἐν τοῖς λογισμοῖς &c.] Hoc eſt, multitudo in deliberationibus eorum, quæ fieri oporteat, rationes difficulter reddit, nec poteſt

E

E SPONSORE.

1. *Apud Joan. Stobæum. Flor. Tit.* XXII.

QUia maximos ſpiritus geris, hoc perdet te,
Quod videaris tibi aliquis eſſe, nam & ſexcentos alios
(perdidit.

2. *Ibid. Tit.* XXXV.

Impudentes ſermones hoc unum juvare queat,
Si quis breves eos fecerit & tempus bene elegerit.

3. *Ibid. Tit.* LI.

—— audax multitudo habet
In ratiocinationibus difficiles demonſtrationes;
In agendo verò ſi bene tempus elegerit,
Inopinatam artem invenerit.

4. *Suidas in verbis Græcis.*

In id quod neceſſe erat.

oſtendere quî quidpiam bene ſit ceſſurum; ſed multa feliciter expedit, ſi in tempore agat.

9. *Εἰς τὸ δέον*] *Suidas Ariſtophanis* exemplum adfert, additque cùm in hac fabula, tum alibi hac uſum loquutione noſtrum.

ΕΞ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ

πρώτης καὶ δευτέρας.

α'.

——— Ἢ δεῖ ζῆν μόνον,
Ἢ πατέρα παίδων ἀποθανεῖν γεννωμένων;
Οὕτω τὸ μετὰ ταῦτ' ἐςὶ τȣ̃ βίȣ πικρόν.

β'.

Οὔπω σοι πεπίςευμαι.

γ'.

——— Ἀλεκτρύων τις ἐκεκράγει μέγα.
Οὐ σοβήσετ' ἔξω, Φησὶ, τὰς ὀρνίθας
Ἀφ' ἡμῶν; ———
Αὕτη ποτ' ἐξεσόβησε τὰς ὄρνεις μόλις.

In Titulum. Veteres Comici interdum geminas Comœdias eodem titulo fecerunt, quæ poſtea appellationibus *prioris* & *poſterioris* diſtinctæ ſunt. Sic & ab *Ariſtophane* conſcripta eſt duplex fabula, nomine *Pluti*, quarum altera *prior*, altera *poſterior* dicebatur; ex quarum utraque conflata videtur ea quæ ad nos pervenit, ut eruditè animadvertit *Lud. Kuſterus*, ad titulum pulcherrimæ Editionis *Ariſtophanis*, cui nondum colophon erat impoſitus, cùm hæc ſcriberemus. Hanc quoque Latini expreſſiſſe videntur, nam Epicleros quidem *Turpilii* citatur à *Priſciano*, Dotata verò *Nigidii* & *Pomponii* à *Nonio*. Hæc Comœdia *Menandri* laudata eſt non à Græcis tantùm, ex quibus deſumta ſunt fragmenta, ſed etiam à *Quintiliano* Lib. X. c. 1. his verbis, ubi *Menandro*, quaſi utiliſſimo eloquentiæ comparandæ cupidis, laudato, ſic loquitur: *Nec nihil profectò viderunt, qui orationes, quæ* Chariſii *nomine eduntur, à* Menandro *ſcriptas putant. Sed mihi longè magis orator in opere ſuo probari videtur, niſi fortè aut illa mala judicia quæ Epitrepontas, Epicleros, Locros* (malim nominativo, *Epitrepontes, Epicleros, Locri*) *habent, aut meditationes in * Pſophode & Nomotheta & Hypobolimæo, non omnibus oratoriis numeris ſunt abſoluta.* De ſignificatione vocis ἐπίκληρος vide ad Plocium.

Iδ

* *Malè legitur* Pſophoda.

EX ORBA

priore & poſteriore.

1. *Apud. Joan. Stobæum Tit.* LXXVI.

——— Aut vivere oportet ſolum,
Aut mor patrem genitorum liberorum,
Uſque adeò amarum eſt quidquid poſtea eſt vitæ!

2. *Priſcianus* Lib. XXIII. *col.* 1198.

Nondum mihi crediſti.

3. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 373.

——— Quidam gallus vehementer glocitaverat.
Annon foràs expelletis, inquit, gallinas
A nobis?
Hæc aliquando vix expulit gallos.

1. Ἢ δεῖ ζῆν·μόνον] Sequor ita hæc digerentem *Salmaſium.* Vulgò erat: ἢ μόνον δεῖ ζῆν, ἢ παίδων γενωμένων πατέρα ἀποθανεῖν ὕτω &c. *Grotius.*

3. Τὸ μετὰ ταῦτ'] Videtur neſcio quid hîc eſſe corruptum, niſi fortè hoc velit *Menander*; poſtquàm decreveris cœlibem vitam agere, aut duxeris uxorem, quidquid eſt ævi reliquum id amarum eſſe; unde colligeret quiſpiam infelicem eſſe gentem humanam, quodcumque vitæ iter elegiſſet. Quam in rem multa à Veteribus dicta ſunt, qualia ſunt hæc Anthol. Lib. I. c. 13.

——— ἔχεις γάμον; ὐκ ἀμέριμνος
Ἔσσεαι· ὐ γαμέεις; ζῇς ἔτ' ἐρημότερον.

Τέκνα πόνοι· πήρωσις ἄπαις βίος. *Duxiſti uxorem? non ſine anxietate eris. Non ducis? vives adhuc magis deſtitutus. Liberi ſunt labores, & vita ſine liberis mutila.*

4. Πεπίστευμαι] *Creditus ſum tibi*, hoc, eſt à te.

5. Ἀλεκτρυών &c.] Hæc verba ex prima Epiclero profert *Athenæus*, ut oſtendat ὄρνιθας fœminino genere dici interdum *gallinas*, quamvis alioqui Veteres qualvis aves eâ voce ſignificarent. Multa loca hanc in rem adducit. Eum ſequitur *Euſtathius* in *Homerum* p. MCCCCXL, 50. Ed. Rom. ubi etiam *Menandri* verba citantur.

δ'.

Ἀρ' ἐςὶ πάντων ἀγρυπνία λαλίςατον;

ε'.

Ἐμὲ γȣ̃ν ἀνας ήσασα δευρὶ προάγεται.
Λαβεῖν ἀπ' ἀρχῆς πάντα τὸν ἐμαυτȣ̃ βίον.

ς'.

Θρᾶκες ὅρκια ȣ̓κ ἐπίςανται.

ζ'.

Ὅρον.

9. Ἀρ' ἐςὶ &c.] Adfert hæc *Theon*, ut oſtendat dubitationem; qualis hic eſt, eodem modo efferri ac interrogationem. Idem poſtea hæc verba iterum citat, quaſi ſententiam, quæ præcedit narrationem ſequentem, cujus initium ſunt duo ſequentes verſiculi. Inſomnia autem dicitur hîc eſſe λαλίςατος, quòd qui unà vigilant tempus ſermonibus fallant.

12. Θρᾶκες &c.] Suidas: ταύτης μέμνηται Μένανδρος ἐν τῇ πρώτῃ (adde Ἐπικλήρῳ, quamvis etiam apud *Zenobium* hæc vox omiſſa

ΕΚ ΤΩΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΩΝ.

α'.

——— Οὐκ οἰμώξεται
Καταφθαρεὶς ἐν ματρυλλείῳ τὸν βίον;

In Titulum. *Harpocration* in ἐπιτροπὴ poſtquàm oſtendit apud *Demoſthenem* ἐπιτρέπειν eſſe *eligere arbitros*, quibus litem diſceptandam committas, ἀντὶ τȣ̃ διαιτητὰς αὐτȣ̀ς αἱρεῖσθαι, ὅθεν καὶ Μενάνδρȣ δρᾶμα Ἐπιτρέποντες, *unde*, inquit, *Menandri fabula*, *Arbitros eligentes.* Vide fragm. 7. Præter eos, qui fragmenta protulerunt, citatur à *Quintiliano* Lib. X. c. 1. cujus verba adtulimus ad Epicleron, & *Apollinari Sidonio* Ep. 12. Lib. IV. qui ſimilis argumenti ac Terentianam Hecyram fuiſſe docet: *Nuper ergo*, inquit, *filiúsque communis Terentianæ Hecyræ ſales ruminabamus. Studenti adſidebam, naturæ meminens & profeſſionis oblitus. Quóque abſolutius rythmos Comicos incitatâ docilitate ſequeretur* Epitrepontem Menandri *in manibus habebam.* Felices Gallos illius æta-

4. *Theon in Progymnaſm.* pag. 65.

Eſtne inter omnia quidquam loquacius vigiliâ?

5. *Ibid.* p. 65.

Me igitur excitatum huc producit
Ut revocem ab initio totam meam vitam.

6. *Zenobius* Cent. VI, Pro. 32. *& Suidas.*

Thraces fœderum ſunt neſcii.

1. *Ex Harpocration in voce.*

Lignum quo calcatam uvam premunt.

ſit) *λέγει γὰρ ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ γῇ πρεσβεύς τις ἀκοντισθεὶς διὰ τοῦ στήθους ἀπώλετο, καὶ ἐντεῦθεν Ἴωσι καὶ Αἰολεῦσιν αἴνιγμα ἐγένετο*: *Hujus meminit Menander, in prima* Epiclero, *ait enim in hac terra legatum, jaculo per pectus acto, periiſſe & inde Ionibus & Æolibus proverbium eſſe factum.* Similia apud *Zenobium* leguntur, niſi quod vitioſè habeant Codices *πρεσβύτατος* pro *πρεσβεύς τις.*

"Ορον] *Harpocration* hoc ſenſu ſuſpicatur occurrere *ὄρον* in *Æſchyli* Cercyone, & in *Menandri* ſecunda Epiclero.

EX ARBITROS ELIGENTIBUS.

1. *Ex Harpocratione & Suida in voce ματρυλλεῖον.*

—— non flebit,
Corruptâ vitâ in lupanari?

ætatis, quibus *Menandrum* legere licuit! *Alciphron* etiam hujus Comœdiæ in Epiſt. Glyceræ meminit. In hac quoque dicaces coquos induxerat Poëta, ut docet *Athenæus* Lib. XIV. p. 659. *Μάλιστα δὲ, εἰσάγονται μάγειροι σκωπτικοί τινες, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Ἐπιτρέπουσι.* Malè in ſingulari *ἐπιτρέπων*, deteriùs *ἐπιτροπεὺς* à Scholiaſte *Ariſtophanis* dicitur. Demandata *Cæcilii* laudat *Nonius*, quæ fabula an huc faciat neſcio. *Grotius* etiam *Mandatores* verterat, ſed perperam, ut ex allato *Harpocrationis* loco intelligere eſt.

1. Οὐκ οἰμώξεται] Proferunt *Suidas* & *Harpocration*, ſed hic emendatiora, cùm corrupta ſint apud *Suidam*; ut oſtendant uſum vocis *ματρύλειον*, aut *ματρυλεῖον*, quæ *lupanar* ſignificabat. Eos vide.

β΄.

——— Ἐξετύφην μὲν οὖν
Κλαίουσα.

γ΄.

Ἀργὸς δ᾽ ὑγιαίνων, τοῦ πυρέττοντος πολὺ
Ἀθλιώτερος, διπλάσια γὰρ ἐσθίει μάτην.

δ΄.

Ἐλευθέρῳ γὰρ τὸ καταγελᾶσθαι πολὺ
Αἴσχιόν ἐστι. τὸ δ᾽ ὀδυνᾶσθ᾽ ἀνθρώπινον.

ε΄.

Ἔισειμι πρός σε. Κείνην λέγεις, ἄρτι γὰρ νοῶ.

ς΄.

Ἐχῖνος καινός.

ζ΄.

——— Ἐπιτρεπτέον
Τινί ἐστι περὶ τούτων.

η΄.

Ἐπέπασ᾽ ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, ἂν οὕτω τύχῃ.

3. Ἐξετύφην] Adfertur hic locus, & alius è Philadelphis, ut liqueat τύφεσθαι eſſe τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκεχύσθαι, *oculis turbari.*

5. Ἀργὸς &c.] Elegans ſententia, quam vertit *Auſonius* Epig. CX.

Sanus piger febriente multò eſt nequior,
Potat duplum, dapeſque duplices devorat.

Ἀθλιώτερος] Ita verſum hunc concinnavimus, inducto ἐστ᾽ quod in capite verſûs ſupererat, & pro γοῦν poſito γάρ. *Grotius.*

ΕΚ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ.

α΄.

Ἀνάπετω.

In Titulum. Cæcilii *Meretrix* memoratur à *Nonio Marcello.* Hæc fabula neque à *Meurſio*, neque à *Grotio* memorata fuerat.

I.

2. *Euripidis Schol. in Phœniſſ.* ỳ. 1161.

——— Igitur confuſus mihi eſt viſus,
Flendo.

3. *Stobæi Floril. Tit.* XXX.

Otioſus valens febricitante multò
Miſerior eſt, duplò enim plus comedit fruſtra.

4. *Apud Joan. Stobæi Fl. Tit.* LXXXIX.

Libero enim irrideri multò
Turpius eſt; dolere verò humanum eſt.

5. *Priſcianus* Lib. XVII. *col.* 1168.

Ingredior ad te. Illam dicis, nunc enim intelligo.

6. *Erotianus in Lex. in voce.*

Olla nova.

7. *Scholiaſtes Ariſtoph. in Acharnenſ.* ỳ. 1114.

——— permittendum judicium
Cuipiam, his de rebus.

8. *Apud Athenæum* Lib. III. p. 119.

Inſperſi in ſalſamenta ſalem, ſi ita *res* ſit.

7. Ἐλευθέρῳ γὰρ] Illud γὰρ ob verſum addidimus. *Grotius.*

9. Εἴσειμι] Adfert *Priſcianus*, ut oſtendat ἄρτι paullò antè & præſens ſignificare.

13. Ἐπέπασ'] Malè eſt, ut rectè vidit *Caſaubonus* Lib. III. c. 33. apud *Athenæum* τρέπουτι pro Ἐπιτρέπουσι. Citat hunc locum *Euſtathius* in Iliad. p. LXXIII, 43. ut oſtendat τάριχος neutro genere dici.

EX MERETRICIBUS.

1. *Ex Suida in voce.*

APeriam, expandam.

1. Ἀναπετῶ] Habet *Suidas*, ut probet idem eſſe ac ἀναπετάσω, cùm ex hac fabula, tum ex Rivalibus.

β'.

——— ἕκαςος

Κύψας εἰς αὐτὸν τῶν τραγημάτων ἔΦλα.

2. Ἕκαςος &c.] *Plutarchi* verba ſunt : Τῶν μὲν γὰρ παρὰ τῷ Μενάνδρῳ νεανίσκων ὑπὸ τῦ πορνοβοσκῦ παρὰ πότον ἐπιβυλευομένων καλὰς καὶ πολυτελεῖς εἰσάγοντος ἑταίρας , ἕκαςος (ὥς φησι) κύψας εἰς αὐτὸν τῶν τραγημάτων ἔφλα , φυλαττόμενος καὶ φοβύμενος ἐμβλέπειν :

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΝΟΥΧΟΥ.

α'.

——— Πάντα τὰ ζητύμενα

Δεῖσθαι μερίμνης, Φασὶν οἱ σοΦώτεροι.

β'.

Μὴ θεομάχει, μηδὲ προσάγυ τῷ πράγματι

Χειμῶνας ἑτέρυς, τὺς ἀναγκαίυς Φέρε.

γ'.

Σιτοβόλια.

δ'.

Συςομώτερος σκάΦης.

ε'.

Οὗτός ἐςι γαλεώτης γέρων.

In Titulum. Notum eſt hanc verſam à *Terentio* , cujus auctoritas facit ut potiùs *Eunuchum* vocemus , quàm *Eunuchos* plurali numero , ut vocatur à *Zenobio.* Diximus ex compendiaria ſcriptura natam hanc eſſe appellationis varietatem. Sic *Epheſius* & *Epheſii* vocatur ſequens fabula.

1. Πάντα &c.] Alia hanc in rem habet ibidem plura *Stobæus* , etiam ex *Menandro.* Vide ad Dyſcoli frag. 2.

2. Σοφώτεροι] Philoſophi. Vide Adelphorum fragm. 5.

3. Μὴ θεομάχει &c.] Pulcra ſententia , ſi modò Chriſtiano ſenſu de unius Dei providentia intelligatur ; nam is verè θεομαχεῖ qui quæ facta ſunt ſatis conſtanter non fert. Niſi ea efficere , aut certè pati voluiſſet Deus , non permiſiſſet ea contingere ; ideóque cum eo pugnat , qui non adquieſcit in præteritis. Aliæ ſunt hanc in rem ſententiæ , apud *Stobæum* , eodem titulo , quæ eò magis neceſſariæ Ethnicis erant , quòd infelices Diis conviciarentur. Vide quæ diximus

2. *Plutarchus de Sanitate tuenda* p. 133. T. II.

——— quiſque
Inclinato in ſe capite bellaria comedebat.

Apud Menandrum leno quibusdam inſidiatur adoleſcentulis in convivio, introducens formoſa & ſumtuoſa ſcorta; ſed eorum quiſque, ut dicit, in ſe inclinatus bellaria comedebat, ſibi cavens & timens intueri. Ad hanc fabulam retulimus.

EX EUNUCHO.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* XXIX.

——— Quæcumque quæruntur
Indigere cura aiunt ſapientiores.

2. *Ibid. Tit.* CVIII.

Neque contra Deum pugna, neque rei adde
Alias procellas, *ſed* fer neceſſarias.

3. *Pollux* Lib. IX. c. 5. §. 45.

Granaria.

4. *Zenobius Cent.* V. *Prov.* 95.

Magis mutus, quàm ſcapha.

5. *Donatus in Eunuch. Act.* VI. *Sc.* IV, 22.

Hic eſt ſenex ſtellio.

ximus ad *Albinovani* El. I, 130. & 134. Sic & Act. V, 29. *θεομάχοι* dicuntur, qui Dei conſiliis adverſantur, ubi vide Interpretes.

6. Συστομώτερος] Vide & *Suidam*, in hoc Proverbio.

7. Οὗτος &c.] *Suidas* in ἀσκαλαβώτης hunc locum profert, ubi docet γαλεώτην eſſe animalculum lacertæ ſimile. Malè vertiſſe *Terentium colore muſtelino* veteres Critici notarunt, quod γαλεώτην ἀντὶ τῆς γαλῆς accepiſſet, & ſic *muſtelam* pro ſtellione poſuiſſet. Eorum ſententiam probat *Claud. Salmaſius*, in Plinianis Exercit. p. 532. Ed. Ultraject. nec putat rectè ſenſiſſe *Donatum*, qui *Terentium* exiſtimabat colore muſtelino dixiſſe coloratum, veluti ſublivido. Γαλεώτης γέρων *Menandro* dicitur, judice *Salmaſio*, Eunuchus rectè, qui faciem lentiginibus maculoſam habet: ut ſtellio, ſeu γαλεώτης corium. Ipſum adito, multa erudita hac de re tradentem.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΦΕΣΙΟΥ.

α΄.

——— ἐπ᾽ ἀρίστῳ μὲν λαβὼν
Ὀψάριον ———

β΄.

Α. Ἰχθυοπωλῶν ἀρτίως τις τεττάρων
Δραχμῶν ἐτίμα κωβιὸς· Β. σφόδρα.

γ΄.

Τενέδιος ἄνθρωπος.

δ΄.

——— Παρέσομαι γὰρ ἔνδυο.

ε΄.

Ἐγὼ μὲν ὢν ἤδη μοι δοκῶ, νὴ τὸς Θεὸς
Ἐν τοῖς κύκλοις ἐμαυτὸν ἐκδεδυκότα
Ὁρᾷν κύκλῳ τρέχοντα καὶ πωλὀμενον.

2. Ὀψάριον] Hunc locum adfert & multa alia *Athenæus*, ut oſtendat ὀψάριον in uſu fuiſſe. Mox apud *Menandrum* lecta fuiſſe verba ſequentia addit.

5. Τενέδιος] Sic dicebatur homo truculentus, quia, ut docet *Zenobius*, apud Tenedios capitis cauſam dicenti à tergo erat carnifex ſecurim tenens, unde natum proverbium.

ΕΚ ΤΟΥ ΗΝΙΟΧΟΥ.

α΄.

——— Ὧν δὲ μὴ τρόπος αἴτιος,
Τὰ Τύχης φέρειν δεῖ γνησίως τὸν εὐγενῆ.

Ὧν δὲ μὴ] Ita hæc reſtituimus ſuis verſibus; antea legebatur:
Ὧν δὲ μὴ αἴτιος τρόπος τόγ᾽ ἀπὸ τῆς Τύχης φέρειν δεῖ.
Grotius. Quando culpâ noſtrâ quidpiam contigit, vitari potuiſſe

à

EX EPHESIO.

1. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 385.

—— in prandium cùm ſumſiſſem
Aliquantulum opſonii. ——

2. *Ibidem & Lib.* VII. p. 309.

A. Ichthyopolarum aliquis nuper quatuor
Drachmis æſtimabat gobios. B. valde *carò*.

3. *Apud Zenobium iu his vocibus Cent.* VI. 9.

Vir Tenedius.

4. *Apud Suidam in* ἔνδυο.

—— Adero enim celeriter.

5. *Harpocration in* Κύκλοι.

Ego quidem jam mihi videor, per Deos,
Memet in circulis *veſtibus* exutum
Videre in orbem currentem & venumdatum.

5. Ἔνδυο] Profert *Suidas*, ut oſtendat hac voce ſignificari ταχέως. Suſpecta tamen eſt vox, cujus formatio & etymologia nullæ occurrunt, nec ipſa uſquam alibi invenitur.

Ἐγὼ μὲν] Hinc probat *Harpocration* κύκλους locum fuiſſe, in quo vendebantur mancipia, ἀπὸ τοῦ κύκλῳ περιιστάναι τοὺς πωλουμένους.

EX AURIGA.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. T.* CVIII.

—— Quorum mores cauſa non ſunt,
Ea à Fortuna illata virum nobilem generoſè ferre oportet.

à nobis putamus, ſi modò culpam fugiſſemus; ſed alia conſtantiùs ferimus, quæ ſæpe vitari non potuerunt.

β'.

Οὐδείς μ' ἀρέσκει περιπατῶν ἔξω Θεὸς
Μετὰ γραὸς· ὐδ' εἰς οἰκίας παρεισιὼν
Ἐπὶ τῦ σανιδίυ. τὸν δίκαιον δεῖ Θεὸν
Οἴκοι μένειν σώζοντα τὺς ἱδρυμένυς.

γ'.

—— Τὸν παῖδα δ' ὐ δίδομεν, ἀλλ' ἁρπάγην
Αὐτῷ κατασκευάζομεν.

δ'.

Χειμάζειν.

ε'.

Αὐτολήκυθοι.

ϛ.

Παρῶμμαι.

3. Οὐδείς &c.] Hic locus à *Juſtino* citatur, quaſi ex Auriga tantùm; ſed apud *Clememem* Alexandrinum in Admonit ad Gentes, p. 49. ubi etiam profertur, ſic habetur: *Μένανδρος γῦν ὁ Κωμικὸς ἐν Ἡνιόχῳ, ἐν Ὑποβολιμαίῳ τῷ δράματι.* Tum ſubſequuntur verba. Si repetita hæc ſint in duabus fabulis, interponi oporteret *καὶ*, ſin minùs, erit aliquid mendoſi, & alterutrius fabulæ nomen delendum. Malim deleri *ἐν Ὑποβολιμαίῳ.*

3. Περιπατῶν ἔξω Θεὸς &c.] Hîc deſcribit *Menander* pauperculam anum circumferentem tabulam pictam Magnæ Matris Deorum, ſtipémque petentem. Sed apud *Apuleium* Metam. Lib. VIII. ſub finem, deſcribitur grex fanaticorum Syriam Deam circumferens, ſuiſque coloribus pingitur. Fingit emtorem ſuum fuiſſe (p. 138. Ed. Colvianæ:) *cinædum & ſenem, calvum quidem, cincinnis ſemicanis ac pendulis capillatum; unum de triviali popularium fece, qui per plateas ac oppida cymbalis & crotalis perſonantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Ubi vide ſequentia.

4. Παρεισιὼν] Sic meliùs habet *Clemens*, quàm *Juſtinus*, qui *παρειπὼν* legit, ſi codicibus credimus.

5. Ἐπὶ τῦ σανιδίυ] Quod hîc, apud *Clementem*, ſequitur *μητραγύρτης* additamentum eſt interpretis malè ſenſum adſequuti. De ipſo Deo ſermo eſt, quem fert circulator, non de circulatore. Et hac demtâ voce, quæ ſequuntur, *τὸν δίκαιον δεῖ* &c. (exſtant autem in libro de Monarchia) optimè cohærent, ſive ſenſum, ſive verſum ſpectes. *Grotius.*

Τὸν δίκαιον &c.] Facetè de Deo loquitur, quaſi de homine,

2. *Apud Juſtinum de Monarchia Dei* p. 107.

Nullus mihi placet foris ambulans Deus
Cum anu, neque qui ingreditur domos
In tabella, juſtum oportet Deum
Domi manere ſervantem eos, qui ſtatuam collocarunt.

3. *Apud Ammonium de differ. voc. in* ἁρπαγή.

——— puerum non damus, ſed harpagam
Ei paramus.

4. *Ammonius de voc. diff.*

Incommodum eſſe.

5. *Harpocration in voce.*

Autolecythi.

6. *Photius in Lexico.*

Suſpectum me habent.

vúltque eum, ſi probus Deus haberi velit, *domi*, id eſt, in templo, nuſquam circumlatâ imagine, aut ſtatuâ, manere. Videtur *Menander* induxiſſe hæc dicentem quempiam, qui ſtipem vetulæ erogare nolebat. Quam in rem *Clemens* Alexandrinus, loco laudato, facetum adfert Antiſthenis dictum, ubi deſcriptis Metragyrtis, *εἰκότως*, inquit, *Ἀντισθένης ἔλεγεν αὐτοῖς μεταιτοῦσιν, οὐ τρέφω τὴν μητέρα τῶν Θεῶν, ἣν οἱ Θεοὶ τρέφουσι: Meritò Antiſthenes iis mendicantibus dixit: non alo matrem Deorum, quam Dii alunt.*

6. Τοὺς *ἱδρυμένους*] *Ἱδρύσασθαι Θεὸν* ii dicuntur, qui ſtatuam ei collocarunt. *Ariſtophanes* Pluto, verſu 1192.

Ἱδρυσόμεθ' οὖν αὐτίκ'. ἀλλὰ περίμενε
Τὸν Πλοῦτον. οὗπερ πρότερον ἦν ἱδρυμένος.

Collocabimus igitur ſtatim (ſed exſpecta Plutum) ubi prius, Jupiter, nempe, *erat collocatus*. Sic paſſim loquuntur, dum Deos cum ſtatuis veluti miſcent.

7. Τὸν *παῖδα* &c.] Profert hæc verba *Ammonius*, ut oſtendat apud veteres Atticos vocatum *ἁρπάγην βαρυτόνως, ἐν ᾗ τῶν Φρεάτων τοὺς κάδους ἀναιροῦσι, inſtrumentum quo cados è puteis educunt*; harpagonem, nempe.

9. *Χειμάζειν*] Idem ait apud *Menandrum*, in hac fabula, hoc verbum ſignificaſſe *ἐνοχλεῖν, incommodum, moleſtum eſſe.*

10. *Αὐτολήκυθοι*] De hac voce quid habeat *Harpocration* diximus ad Annulum. Conſuli præterea poteſt *Petrus Colvius* ad Lib. II. Floridorum *Apuleii*, ubi hanc vocem copioſè explicat. Cùm ſit hic ſola, non eſt operæ pretium diutiùs de ea à nobis agi.

Δέσ-

ΕΚ ΤΟΥ ΗΡΩΟΣ.

α.

Δέσποιν', Ἔρωτος ȣ̓δὲν ἰσχύει πλέον·
Οὐδ' αὐτὸς ὁ κρατῶν ἐν ȣ̓ρανῷ Θεῶν
Ζεὺς, ἀλλ' ἐκείνῳ πάντ' ἀναγκασθεὶς ποιεῖ.

β.

Ἐχρῆν γὰρ εἶναι τὸ καλὸν εὐγενέϛατον,
Τὸ δ' ἐλεύθερον δεῖ πανταχȣ͂ φρονεῖν μέγα.

γ.

Ὡς οἰκτρὸν, ἡ τὰ τοιαῦτα δυςυχῶ μόνη,
Ἃ μηδὲ πιθανὰς τὰς ὑπερβολὰς ἔχει;

δ.

Χȣ͂ν κεκραμένȣ οἴνȣ λαβὼν ἔκπιθι
Τȣ͂τον.

ε.

Εὖ ἴσθι, κἀγὼ τȣ͂το συγχωρήσομαι.

ς.

Ἐπιφαρμάκευσον, γλυκύτατ', ἀναλυθεὶς μόλις.

Δέσποιν', Ἔρωτος &c.] Ex aliis Poëtis ſimiles ſententias, aut ſimilia dicta profert *Stobæus*. Sic ſolebant vitiis ſuis Deum prætexere, idque è poëticis fabulis, aut priſcis hiſtoriis Deorum, qui homines re verâ fuerant. Vide & Eunuchi Terentianæ Act. III. Sc. V, 36. & ſeqq.

5. Τὸ καλὸν] Emendationem hanc noſtram, pro τὸν καλὸν firmat MS. A. Quare & in ſequenti, pro τὸν ἐλεύθερον δὲ δεῖ, poſuimus τὸ δ' ἐλεύθερον δεῖ, ſimul verſui conſulentes. *Grotius.* Subaudiendum γένος.

8. Χȣ͂ν &c.] Multis illic agit *Athenæus* de vino aqua temperato.

10. Εὖ ἴσθι] Profert *Ammonius*, ut oſtendat τὸ ἴσθι ἐπὶ τȣ͂ γίνωσκε τάττεσθαι.

11. Ἐπιφαρμάκευσον] Citat *Suidas*, ut probet ἀναλυθῆναι eſſe κα-

EX HEROE.

1. *Apud Stobæum Floril. Tit.* LXIII.

HEra, Amore nihil eſt potentius,
Ne ipſe quidem qui in cœlo Deorum eſt dominus
Jupiter, ſed ab eo coactus omnia facit.

2. *Ibid. Fl. Tit.* LXXXIX.

Oporteret enim eſſe quod honeſtum eſt nobiliſſimum,
Et quod liberum eſt par eſſet magna ſentire.

Ibid. Tit. CIV. (flictor,

Quàm miſerandum,quod ſola cum talibus infortuniis con-
Quæ magnitudinem incredibilem habent?

4. *Ex Athenæi Dipn.* Lib. X. p. 426.

Sumto congio vini temperati aquâ, ebibe
Hoc.

Ammonius de diff. voc. in ἴσθι.

Probè ſcito, & ego hoc concedam.

1. *Apud Suidam in* ἀναλυθῆναι. (fuiſti.

Remedium præterea ſume, ô dulciſſime, qui vix purgatus

θαρτικῷ τινι φαρμάκῳ χρήσασθαι. Eſt potiùs effectus remedii, quàm uſus, ut à Latinis *alvus ſolvi* dicitur. Qui, pharmaco quopiam purgante epoto, vix alvum ſolvere poſſunt, eos oportet ἐπιφαρμακεύειν ἑαυτοὺς, hoc eſt, novum, remedium purgans adhibere, qualis eſt ptiſana. *Galenus*, Libro quos, quibus & quando purgare oportet. Edit. Charterii Tom. X. p. 373. Μετὰ τὸ ληφθῆναι τὸ καθαρτήριον συμφέρει τῆς πτισσάνης ἐπιῤῥοφεῖν, ὥς φησιν Ἱπποκράτης: *poſt ſumtum remedium purgans, conducit præterea ptiſanam ſorbere, ut ait Hippocrates.* Poſtea: χρήσιμος ὢν χύλος τῆς πτισσάνης ἐπιῤῥοφούμενος: *utilis ptiſanæ liquor inſuper potus.* Ἐπιφαρμακεύειν ſimiliter formatum eſt ac ἐπιῤῥοφεῖν, ut ſignificetur remedii acceſſio. In Lexicis non invenitur hoc verbum.

ΕΚ ΤΗΣ ΘΑΙΔΟΣ.

α'.

'ΕΜοὶ μὲν ȣ̃ν ἄειδε τοιαύτην, Θεὰ,
Θρασεῖαν, ὡραίαν δὲ καὶ πιθανὴν ἅμα,

'Αδικȣ̃σαν, ἀποκλείȣσαν, αἰτȣ̃σαν πυκνὰ,
Μηδενὸς ὀρῶσαν, προσποιȣμένην δ' ἀεί.

β'.

Φθείρȣσιν ἤθη χρησθ' ὁμιλίαι κακαί.

γ'.

Μυὸς ὄλεθρος.

In Titulum.] Thaïdis *Menandri* meminit *Athenæus* , cujus verba vide ad *Nannium*. Thaïs *Afranii* laudatur à *Nonio*. De hac fabula *Martialis* Lib. XIV. Ep. 187.

Hæc primùm juvenum laſcivos luſit amores;
Nec Glycere, verè Thaïs amica fuit.

Quæ verba ſic interpretatur *Hadr. Turnebus* Adverſ. Lib. IX, 24. Glycere *erat Menandri Poëtæ amica*, *quod ex* Glyceræ *Græcis ad eum Epiſtolis*, *quæ hodiéque exſtant*, *cognoſcimus.* Thaïs *tamen ab eo ſic in Comœdiis introducta frequenter & celebris reddita eſt* , *ut ipſa videatur*, *non* Glycere , *Menandri amica fuiſſe.* Malim ſic interpretari, non tam Glyceram meretriciis artibus excelluiſſe , quàm Thaïdem, quæ verè amica, ſeu meretrix fuerit. Egregiè deſcribitur in primo fragmento. Vult ergo *Martialis* veram callidæ meretricis deſcriptionem inveniri , non tam in *Glycera* Menandri , quàm in Thaïde.

1. 'Ἐμοὶ μὲν ȣ̃ν &c.] Verba hæc ſunt è Prologo , ubi Poëta comicè Heroïcos Poëtas imitatus Muſam invocabat , ùt ſe doceret mores meretricis , quos erat mox in fabula deſcripturus. *Plutarchus* rectè animadvertit ex hiſce verbis liquere, Poëtæ improbatam fuiſſe meretriciam vitam ; quod à Poëtarum lectoribus diligenter attendendum, ne laudari putent quæ ab iis vituperantur: *ἐν δὲ τȣ́τοις*, inquit, *εὖ μάλα προσεκτέον· εἴ τινας ὁ ποιητὴς αὐτὸς ἐμφάσεις δίδωσι κατὰ τῶν λεγομένων, ὡς δυσχεραινομένων ὑπ' αὐτȣ̃, καθάπερ ὁ Μένανδρος ἐν τῷ προλόγῳ τῆς Θαΐδος πεποίηκεν. 'Εμοὶ μὲν ȣ̃ν καὶ τὰ ἑξῆς : in hiſce valde attendendum num quas poëta ipſe ſignificationes ediderit contra ea quæ dicuntur , ut à ſe improbata : quemadmodum Menander in Prologo Thaïdis fecit, mihi igitur* &c.

4.

EX THAIDE.

1. *Apud Plutarchum de audiendis Poëtis*, p. 19. T. II.

Mihi igitur cane, ô Dea, ejusmodi mulierem,
Aſperam, formoſam tamen & perſuadendi arte pollentem,
(frequenter,
Injuriâ afficientem *&* excludentem *amaſios*, petentem
Neminem intuentem & ſemper fingentem.

2. *Apud Paulum* 1. Cor. XV, 33.

Corrumpunt mores bonos conſortia prava.

3. *Apud Ælianum H. A.* Lib. XII, 10.

Muris interitus.

4. Ὁρῶσαν] Hoc eſt; rationem habentem neminis, ſed fingentem tantùm. Sic verbum ὁρᾷν ſumitur in Heautontimor. ℣. 10.

5. Φθείρουσιν] Teſtatur *Henr. Stephanus*, in notis ad γνώμας μονοστίχους *Menandri* & aliorum, pag. 351. ſe vidiſſe in margine exemplaris MS. Novi Teſtamenti, quo pater ejus uſus fuerat, Μενάνδρου τοῦ Κωμικοῦ γνώμη ἐν Θαδίᾳ, pro quo meritò legendum conjiciebat Θαΐδι, cùm præſertim tres poſteriores litteræ oculos fugerent. *Hieronymus* in Tit. I. & in Gal. IV. *Menandri* in Comœdia fuiſſe ait, ſed in qua non docet. Similes ſententias collegit *Thomas Gatakerus* Adverſ. Miſcell. Lib. I. c. 1. Sed in re, quotidianâ experientiâ, omnibus nota, nihil opus eſt Veterum teſtimoniis.

Ἤθη χρηστ'] *Chryſoſtomus* ad 1. Cor. XV. 33. vult à Paulo ſic εὐφήμως τὰ εὐεξαπατητὰ ἤθη vocari, eúmque ſequitur, ut ſolet, *Theophylactus*; nec negare poſſumus quin interdum *boni* & *minimè mali* homines ſimpliciores & qui facilè decipiuntur, ſoleant appellari. Sed rectè *Henr. Stephanus* hoc dictum nimiùm ſic reſtringi putabat, meritóque rejiciebat σχόλιον ejuſdem Codicis, ubi erat χρηστὰ ἀντὶ τοῦ κοῦφα, ſenſim enim fit ut homines etiam probi, improborum conſortio, in improbitatem delabantur, quamvis alioqui levi indole non eſſent.

6. Μυὸς ὄλεθρος] Ita de hoc proverbio *Ælianus*: *Οἱ μῦες ἀποθνήσκοντες καθ' αὑτοὺς καὶ ἐκ μηδεμιᾶς ἐπιβουλῆς, ἀποῤῥεόντων αὐτοῖς τῶν μελῶν, κατὰ μικρὰ ἀπέρχονται τοῦ βίου· ἔνθεν καὶ ἡ παροιμία λέγει τὸν μυὸς ὄλεθρον*: *Mures qui non ex inſidiis, ſed ſuâ ſponte moriuntur, defluentibus membris, è vita paullatim excedunt; unde proverbium dicit muris mortem.* Subdit: Μέμνηται δὲ αὐτῆς Μένανδρος ἐν Θαΐδι: *meminit autem ejus Menander in Thaïde.*

7.

δ'.

Μέταυλος.

ε'.

Πτωχότερος κίγκλȣ.

7. Μέτ*αυλος*] *Harpocration* teſtatur ſic dictam ῥυπαρὰν αὐλὴν ȣ̃ ὄρνιθες ἦσαν, ſordidum atrium, in quo erant gallinæ, aliæque id genus aves.

8. Κίγκλȣ] *Suidas* docet ſic motacillam vocari, quod liquet etiam ex *Æliano* de H. A. Lib. XII, 9. ubi hanc tradit proverbii originem: ὁ δὲ κίγκλος ζῶόν ἐςι πτηνὸν, ἀσθενὲς τὸ κατόπιν, καὶ διὰ τȣ̃-

ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΟΦΟΡΟΥΜΕΝΗΣ.

α'.

——— Ὁ πλεῖςον νȣ̃ν ἔχων
Μάντις ἄριςός ἐςι, σύμβȣλός θ' ἅμα.

β'.

Ἆρ' ἔςιν ἀγαθῶν παντατλείςων αἰτία
Ἡ σύνεσις, ἂν ᾖ πρὸς τὰ βελτίω σοφή.

In Titulum. Θεοφορȣμένη vates dicitur, quæ ſe à Deo adflatam ait, ſeu verè, ſeu falſò. Hujusmodi mulierculas riſiſſe in hac Comœdia videtur *Menander*, vir minimè ſuperſtitioſus, aut credulus. Hac voce uſus eſt Sophiſta, quiſquis ille ſit, qui *Heracliti* ad *Hermodorum* Epiſtolas finxit, ubi, cùm loqueretur de Sibylla, quæ prædixerat, ut ait,

Ἐξ Ἰάδος χώρης ἥξειν σοφὸν Ἰταλίησιν.

Venturum ſapientem ex Ionia in Italiam, addit: Ἐφέσιοι δὲ ȣ̓δὲ νῦν βȣ́λονται ὁρᾷν, ὃν διὰ θεοφορȣμένης γυναικὸς ἀλήθεια ἔβλεπε: *Epheſii ne nunc quidem volunt videre eum, quem per adflatam mulierem proſpexit veritas.*

1. Ὁ πλεῖςον &c.] Vulgò corrupta hæc & mutila legebantur. Nos auctoritatem ſequuti MS. A. ex una ſententia duas fecimus, ſuppletis quæ deerant, niſi quòd ille cum Vulgatis habeat παμπλείςων, pro quo παντατλείςων, ſignificatu eodem, lex verſus imperabat. *Grotius.* Sequentes nempe verſiculos ſeu Fragm. 2. reſpicit, quos ad hanc Comœdiam quoque retuli, cùm non viderem eos referri

4. *Harpocration in voce.*

Atrium gallinarum.

4. *Apud Suidam in κίγκλος.*

Pauperior cinclo.

τό φασι μηδ' ἰδίᾳ, μηδὲ καθ' αὐτὸν δυνάμενον αὐτὸν νεοττίαν συμπλέξαι, ἐν τοῖς ἄλλοις δὲ τίκτειν, ἔνθεν καὶ τοὺς πτωχοὺς κίγκλους ἐκάλουν αἱ τῶν ἀγροίκων παροιμίαι. Cinclus animal eſt volucre, debile à tergo, proptereáque aiunt neque ſeorſim, neque per ſe poſſe ſibi nidum contexere, & in alienis parere; unde & pauperes Cinclos *vocant ruſticorum proverbia.*

EX ADFLATA.

1. *Stobæus Flor. Tit.* III.

——— Qui plus ingenii habet
Is eſt optimus vates & conſiliarius.

2. *Ibidem.*

Certè eſt bonorum quàm plurimorum cauſa
Prudentia, ſi ad meliora ſit ſapiens.

ferri ad aliam, nec inter fragmenta incertarum legerentur.

Μάντις ἄριστος] Celebrem *Euripidis* Senarium imitatus eſt:

> *Μάντις ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.*
> *Vatem optimam putato, bene qui conjicit.*

Quibus verſibus duo egregii Poëtæ eorum, qui *θεοφορεῖσθαι* ſe fingebant, artem magna ex parte oſtenderunt. Vates enim, ex præteritorum & præſentium cognitione, de futuris conjiciebant, iique optimi vates habebantur, qui quàm maximè conjecturâ valebant. Verſiculum *Euripidis* profert etiam *Cicero* de Divin. Lib. II, 5. Sed poëtæ nomen reticet.

Σύμβουλος θ' ἅμα] Viri prudentes meliora conſilia dabant, quàm fatidicæ mulierculæ, quas vulgus conſulebat, quia de futuris meliùs conjicere poterant. Videtur *Menander* quempiam ſic loquentem induxiſſe contra eos, qui conſulebant ejusmodi mulierculas, de iis quæ adgredi cupiebant.

4. *Ἂν ᾖ πρὸς τὰ βελτίω*] Nihil enim alioquin exitialius homine acuti ingenii, qui eo ad nocendum aliis abutitur.

γ'.

Μέσως μεθύων θηρίκλειον ἔσπασε.

δ'.

Καὶ ταχὺ πάλιν τὸ πρῶτον περισοβεῖ
Ποτήριον αὐτοῖς ἀκράτου.

5. *Μέσως μεθύων*] Profert *Athenæus*, ut oſtendat *θηρίκλειον* fœminino genere dici, ſed ut hoc nobis liqueret, plura verba recitari oportuit, quæ fortaſſe è codicibus *Athenæi* exciderunt.

Θηρίκλειον] De Thericleis poculis, eorúmque inventore, copioſiſſimè egit vir doctiſſimus *Ric. Bentleius*, Diſſertat. Anglicæ de Epiſt. Phalaridis Sect. III.

6. *Περισοβεῖ*] Citat hæc *Athenæus* obiter loquens de poculo in

ΕΚ ΤΗΣ ΘΕΤΤΑΛΗΣ.

α'.

ΜΙκρά γε πρόφασίς ἐστι τοῦ πρᾶξαι κακῶς.

β'.

Εὐθυμία γὰρ βίοτον τῶν δούλων τρέφει.

γ'.

Λυχνοκαΐα.

δ'.

Ὁλόκληρος οὗτός σοι, ξένε.

In Titulum. De inſcriptione hujus fabulæ ſic *Plinius*, Hiſt. Nat. Lib. XXX. c. 1. ubi de Màgia: *Miror equidem Achillis populis famam ejus in tantum adhæſiſſe, ut* Menander *quoque, litterarum ſubtilitati ſine æmulo genitus, Theſſalam cognominaret fabulam complexam ambages feminarum detrahentium Lunam.* Stephanus in *Θεσσαλία*: *Τὸ Θεττάλη δρᾶμα Μενάνδρου βαρύνεται παρὰ Ἀττικοῖς, εἰς ἰδιότητα τεθέν*: *Theſſala fabula Menandri accentu in penultima notatur apud Atticos, quod quaſi proprium ponitur.* Similia leguntur apud Scholiaſten *Ariſtophanis* in Nubes. Malè Theſſalica à *Polluce* vocatur.

1. *Μικρά γε πρόφασις*] Hoc vult *Menander*, exiguum in Prudentiam delictum ſatis eſſe, ut quiſpiam in res adverſas incidat; hunc enim *Menandri* verſiculum habet *Stobæus*, in Titulo de Imprudentia. *Grotius* tamen, poſt *Geſnerum*, intellexit de malis factis,

3. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 472.

Cùm eſſet ſemi-ebrius, thericleum poculum hauſit.

4. *Ibidem.* p. 504.

Et celeriter iterum primum circumagit
Poculum illis meri.

orbem à convivis hauriendo. Interpretatur ſimul illic *περισοβεῖν* eſſe *τὸ κύκλῳ πίνειν.* Attamen res ipſa & ſignificatio ſimplicis *σοβεῖν* oſtendit potiùs ſignificari hìc propriè actionem ſervuli poculum celeriter circumferentis. Nihilo minùs ſic etiam habet *Heſychius*: *περισοβεῖν, ἐν κύκλῳ πίνειν, ἢ περιτρέχειν, ἢ φωνεῖν, ἢ διώκειν.* De ratione bibendi in orbem Græcorum etiam hodiernorum vide *Petri Belonii* Obſerv. Lib. I. c. 4.

EX THESSALA.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* IV.

Exigua cauſa opus eſt, ut in adverſa incidas.

2. *Ibid. Tit.* LXII.

Bonus animus vitam ſervorum ſuſtentat.

3. *Pollux* Lib. X. c. 26. §. 115.

Candelæ accenſio.

4. *Photius in Lexico MS.*

Integer hic tibi eſt, hoſpes.

quibus prætextus facilè ab improbis & malè facere cupientibus invenitur, putátque rectiùs à *Stobæo* hæc verba referri potuiſſe ad Tit. II. qui eſt de Vitio. Vertit:

Malè agere qui vult facilè prætextum invenit.

Fallitur, nam *πρόφασις* hìc eſt cauſa, ut alibi apud *Menandrum*, ut vidimus Clipei Fragm. 3. *Heſychius*: *Πρόφασις, αἰτία, ἀφορμή.* Sed & *πράττειν κακῶς* eſt cum adverſis conflictari, ut omnes norunt.

2. *Εὐθυμία γὰρ βίοτον*] Ita nos, pro *εὐθυμία βίε τῶν*, quod vulgò exſtat. *Grotius.*

3. *Λυχνοκαΐα*] Vox eſt *Herodoti*, ut docet illic *Pollux*; quâ ſignificatur feſtum Ægyptiorum, quo lucernæ accendebantur, Lib. II. c. 62. Eamdem vocem eodémne ſenſu, an alio, uſurpaſſet *Menander* non dicit.

ΕΚ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ.

α'.

Τῆς οὐσίας ὅσοις μὲν οὖν πρᾴως ἔχει,
Νέοις ἔτ' οὖσι τοῦτο προσάττειν ποιεῖν.
Οἱ δ' εἰς τὸ γῆρας ἀναβολὰς ποιούμενοι,
Οὗτοι προσαποτίνουσι τοῦ χρόνου τόκους.

β'.

Πολλοῖς ὑπέκκαυμ' ἐς' ἔρωτος μουσική.

γ'.

Ὅταν ἔρωτος τόλμα ἀφέλῃς, οἴχεται,
Εἰς τοὺς Ἰαλέμους δὲ τοῦτον ἔγγραφε.

δ'.

——— καὶ Κανθάρου σοφώτερος.

ε'.

Ἄσιτος ἑπτὰ μῆνας ὕδατος ςράγγα ἔχων.

In Titulum. Hanc fabulam verterat *L. Lavinius Terentii* æmulus. Vide Eunuchi Prologum ℣. 10. Plautina *Trinummus* meliùs inſcripta fuiſſet *Theſaurus*.

1. Τῆς οὐσίας] Elliptica eſt loquutio, pro χρῆμα τῆς οὐσίας πρᾴως ἔχει ἑαυτὸ, *res facultatum modicè ſe habet.* Quia homines πρᾶοι, *manſueti* modum ſervant in alienis delictis, ideò πρᾴως ſignificavit *modicè.* Exemplum adfert *Rob. Conſtantinus* ex recentiore Scriptore, quo Menandrianum hoc majoris eſt ponderis.

2. Τοῦτο προσάττειν] Nempe, amare, refert enim hæc *Stobæus*, in titulo περὶ Ἀφροδίτης πανδήμου, *de Venere vulgivaga.*

3. Τοῦ χρόνου τόκους] Neceſſe habent majores ſumtus facere, quàm juvenes feciſſent, ut ſibi puellarum amorem concilient; qui

EX THESAURO.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. Tit.* LXIII.

OMnibus quibus eſt ſat divitiarum,
Qui ſunt adhuc juvenes, auctor ſis ut hoc faciant.
Qui verò *amare* differunt in ſenectutem
Hi ſolvunt temporis uſuras.

2. *Ibidem.*

Multis incitamentum amoris eſt cantiuncula.

3. *Ibid. Tit.* LXIV.

Amori poſtquàm audaciam abſtuleris, perit.
Tum hunc frigentium numero adſcribe.

4. *Suidas in hoc proverbio.*

——— & Cantharo callidior.

5. *Photius in Lexico MS. in* *ϛράγγα.*

Sine cibo per ſeptem menſes, aquæ guttam habens.

ſumtus eleganter dicuntur *χρόνȣ τόκοι.*

5. Μȣσικὴ] Aut cantiuncula, aut peritia canendi, quâ multæ puellæ amaſios ſibi conciliarunt.

7. Εἰς τȣ̀ς Ἰαλέμȣς] Proverbium fuit Ἰαλέμȣ ψυχρότερος, *frigidior Ialemo*; cujus origo quæ ſit non conſtat. Vide *Zenobium* Cent. IV, 39. Hoc certum eſt, τȣ̀ς Ἰαλέμȣς vocari hìc *frigidos*, fortè quaſi lugendos, nam ἰάλεμος eſt *ejulatus.*

8. Κανθάρȣ σοφώτερος] *Zenobius* Cent. IV, 65. Sic vocatum ait fuiſſe callidum quemdam cauponem Athenis, è quo nata eſt Parœmia. Ejus proverbii meminerunt etiam *Diogenianus* & *Photius* in MS. Lexico.

ΕΚ ΤΟΥ ΘΡΑΣΥΛΕΟΝΤΟΣ.

α'.

ΚΑτὰ πόλλ' ἄν ἐςιν οὐ καλῶς εἰρημένον
Τὸ γνῶθι σεαυτόν· χρησιμώτερον γὰρ ἦν,
Τὸ γνῶθι τοὺς ἄλλους.

β'.

Ὁ δεύτερος πλοῦς ἐςὶ δήπου λεγόμενος,
Ἄν νηὸς ἀποτύχῃ τις, ἐν κώπαισι πλεῖν

γ'.

Ὁ πανταμέλλων, σιτόκουρος, ἄθλιος,
Ἄχρηςος εἰς γῆν, παρατρέφεσθ' ὁμολογῶν.

δ'.

——— Φιλοσοφεῖ δὲ
Τοῦτο, ὅπως καταπράξηται τὸν γάμον.

In Titulum. Turpilii Thraſyleon memoratur à *Nonio*.

Κατὰ πόλλ' &c.] Ingenioſiſſimum dictum, nam ſæpe res nobis infeliciùs cedunt, non tam quòd noſmet ipſi ignoremus, quàm quia non ſatis novimus eos quibuſcum nobis res eſt; ut cùm bonos putamus eos, qui ſunt nequam, nóſque ideò fallunt. Alioquin Apollinis effatum vehementer probabat noſter & probè intelligebat. Vide Καταψευδομένου Fragm. 1.

4. Ὁ δεύτερος πλοῦς] Feſtiva interpretatio adagii πλοῦς δεύτερος. Eſt autem & hoc à noſtra conjectura, cùm legeretur in editis ἂν ἀποτύχῃ τις πρῶτον ἐν ταῖς κώπαισι πλεῖν. Favet ex parte MS. A. qui non habet iſtud πρῶτον. *Grotius*.

Ibidem. Proverbium in Stromateo ſic expreſſit *Joſephus Scaliger*:

Ὁ δεύτερος πλοῦς ἐςὶ δήπου λεγόμενος
Ἄν ἀποτύχῃ τις πνεύματος, κώπαισι πλεῖν.

EX

EX THRASYLEONTE.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XXI.

MUltis in rebus, bene non dixeris:
Noſce te ipſum; ſatius enim eſſet *dicere:*
Noſce alios.

2. *Ibid. Tit.* LIX.

Secunda navigatio eſt aliquando dicta,
Si quis navem amiſerit, in remis navigare.

3. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 248.

Qui omnia differt, fruſtra comedens, miſer
Inutilis in terram, fruſtra ſe nutriri profitens.

4. *Ex Harpocratione in* φιλοσοφεῖν.

——— Philoſophatur verò
Hoc, ut conficiat nuptias.

Curſus ſecundus ille paſſim dicitur
Movere remis, aura ſi deſit, ratem.
Sic fortè, etiam apud *Menandrum*, legendum eſt.

6. Ὁ πανταμέλλων &c.] Egregia deſcriptio hominis pigri & otioſi. *Athenæus* adfert ut oſtendat uſum vocis σιτόκυρος, ad ſignificandum ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον, quod totidem verbis repetit *Heſychius.* Sic dictus ἀπὸ τῦ κείρειν τὸν σῖτον, homo *fruges conſumere natus.*

Παρατρέφεσθ' ὁμολογῶν] Apud *Athenæum* legitur ὁμολογῶν παρατρέφεσθαι. *Grotius.*

8. Φιλοσοφεῖ] Hæc verba profert *Harpocration*, ut oſtendat τὸ φιλοσοφεῖν aliquando eſſe ποιεῖσθαι φάσκειν, *dare operam ut dicas*; nimirum, elegantiùs & acutiùs quàm vulgò fieri ſolet.

Ibid. Apud *Athenæum*, eſt ὀκνηρὸς πάντα μέλλων, nos articulum addidimus ob verſum, omiſſo ὀκνηρὸς, ut quod ſequentis vocis inuſitatæ eſſet interpretamentum. *Grotius.*

ΕΚ ΤΟΥ ΘΡΑΣΩΝΙΔΟΥ ΜΙΣΟΥΣ.

Λιβάνιος ἐν προθεωρίᾳ τῆς λα΄. μελέτης.

Ἔχεις ἐκ τῆς Κωμῳδίας παραλαβὼν, ὡς ὑπερογκόν τι καὶ σεβαρὸν καὶ πολλή τις ἀλαζονεία, στρατιώτης ἀνὴρ. εἴ τις ὑμῶν Φαντάζεται τὸν Μενάνδρου Θρασωνίδην οἶδεν ὃ λέγω· στρατιωτικὴν γάρ Φησιν ἀηδίαν νοσοῦντα τὸν ἄνθρωπον εἰς ἀπέχθειαν αὐτῷ κινῆσαι τὴν ἐρωμένην· καὶ γέγονεν ἀμέλει προσηγορία τῷ δράματι τοῦ Θρασωνίδου τὸ Μῖσος.

In Titulum. Nullum fragmentum, quod conſtaret ex hac Comœdia eſſe, inveniri à nobis potuit. Fortè nonnulla huc perti-

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΕΙΑΣ.

α΄.

Οὐδεὶς δι' ἀνθρώπου Θεὸς σώζει, γύναι,
Ἑτέρου τὸν ἕτερον· εἰ γὰρ ἕλκοι τὸν Θεὸν,
Τοῖς κυμβάλοις ἄνθρωπος εἰς ὃ βούλεται,

Οὐδεὶς δι' ἀνθρώπου &c.] *Juſtinus* hunc locum profert, inter alia quæ putat Ethnicorum ſuperſtitioni, apud Scriptores Græcos, contraria eſſe. Videtur autem reſpicere Poëta ad ſacerdotem aliquam Matris Deorum, quæ jactaret cymbalorum pulſu à ſe elici ipſam Deam poſſe, & propitiam cuicumque vellet reddi.

1. Οὐδεὶς &c.] Hoc vult *Menander*, minimè propitium fieri alicui, propter ritus, aut preces aliorum, quales erant mulierculæ & ſacrificuli, qui circuibant domos, quaſi artis expiandorum ſcelerum periti. Abſurdum ſanè eſt, moribus minimè mutatis, pacem Numinis alienis precibus redimere velle. Noſter ſæpe ridet ejusmodi ſuperſtitiones. Vide Μητραγύρτου fragm. II.

3. Τοῖς κυμβάλοις] Inſtrumento hoc maximè uti ſolebant in ſacris Magnæ Matris Deûm. *Ovidius* Faſt. IV, 213. ubi dixit Corybantas

EX ODIO THRASONIDIS.

Libanius in Protheoria Declam. XXXI.

NOſti quod accepiſti ex Comœdia, tumidum, faſtuoſum, & multa arrogantia plenum eſſe quiddam militem. Si cui veſtrûm Menandri Thraſonides animo obverſatur, novit quid dicam. Militari enim inſulſitate laborantem hominem ſibi contraxiſſe ait odium amicæ; unde meritò factum nomen Dramatis *Thraſonidis Odium.*

nent, quæ retulimus ad Στρατιώτας.

EX ANTISTITA.

1. *Apud Juſtinum de Monarchia Dei* p. 107.

NUllus Deus ſervat, ô mulier, per hominem
Alterum, alterum; ſi enim traheret Deum
Cymbalis ad quod vult homo,

bantas galeas & clipeos pulſaſſe, ne Jovis vagitus audiretur à Saturno:

Res latuit patrem priſcique imitamina facti
Æra Deæ comites, raucáque terga movent
Cymbala pro galeis, pro ſcutis tympanà pulſant,
Tibia dat Phrygios, ut dedit antè, modos.

Vide in Miſogyno ℣. 9. Hoc meritò ridet *Arnobius* Lib. VII. *Sit, ut vultis, honor in vino, ſit in ture; immolatione & cædibus hoſtiarum, iræ Numinum offenſionéſque placentur; etiam Dii ſertis, coronis adficiuntur & floribus? etiámne æris tinnitibus & quaſſationibus cymbalorum? —— Numquid, ut parvuli puſiones —— ad numerum cymbalorum mollitâ indignatione flacceſcunt?* Adi & *Minucium Felicem* Cap. XXI.

Ὁ τοῦτο ποιῶν ἐστὶ μείζων τοῦ Θεοῦ.
Ἀλλ' ἔστι τόλμης καὶ βίας ταῦτ' ὄργανα,
Εὑρημέν' ἀνθρώποις ἀναιδέσιν, Ῥόδη,
Εἰς καταγέλωτα τῷ βίῳ πεπλασμένα.

β'.

Τοὺς τῆς γαμετῆς ὅρους ὑπερβαίνεις, γύναι,
Δι' αὐθάδειαν, πέρας γὰρ αὔλιος θύρα
Ἐλευθέρᾳ γυναικὶ νενόμιστ' οἰκίας.
Τὸ δ' ἐπιδιώκειν, εἴς τε τὴν ὁδὸν τρέχειν,
Ἔτι λοιδορουμένην, κυνός ἐστ' ἔργον, Ῥόδη.

γ'.

Ὄνου παράκυψις.

Ὁ τοῦτο ποιῶν] Certè ſi neceſſe habebat Numen, precibus aut ritibus evocatum adeſſe, iis precibus, ritibuſve reſiſtere non poterat. Quod mirum etiam viſum eſt *Porphyrio*, homini ceteroqui ſuperſtitioſo; unde factum ut Aneboni Prophetæ Ægyptio rem ita proponeret, in Epiſtola cui reſpondit *Jamblichus*: *Πάνυ δέ με θράττει, πῶς ὡς κρείττους παρακαλούμενοι ἐπιτάττονται ὡς χείρους, καὶ δίκαιον εἶναι ἀξιοῦντες τὸν θεράποντα, τὰ ἄδικα αὐτοὶ κελευσθέντες δρᾶν ὑπομένουσι: valde me conturbat, quî fieri queat, ut qui quaſi potentiores invocantur, ii mandata accipiant quaſi debiliores, & juſtum eſſe oportere judicent colentem, dum ipſi juſſi prava facere ſuſtinent.* Hiſce quæſtionibus reſpondere conatur *Jamblichus* de Myſteriis Sect. IV. Sed nihil verius eo, quod habet hîc *Menander*.

5. Ἀλλ' ἔστι τόλμης &c.] Audacium, nempe, deceptorum, quibus res tam bene cedit, ut fraudibus ſuis ſibi victum comparent. Hos verſus contulimus cum Oraculis Chaldaïcis ℣. 289. ubi de ſacris ejuſmodi:

ΕΚ ΤΩΝ ΙΜΒΡΙΩΝ.

α'.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν, πάτερ, ἐν ἀνθρώπου φύσει
Μεῖζον λογισμοῦ. τῷ διαθέσθαι πράγματα

In Titulum. Imbrii *Cæcilii* laudantur à *Nonio Marcello.*

2. Λογισμοῦ] Quod verti etiam queat *ratio*, ut λόγος, quamvis propriè ſit *ratiocinatio.* Heſychius: *Λογισμὸς, φροντὶς, κίνησις ψυχῆς,*

Qui hoc faceret major eſſet Deo.
Sed ſunt hæc audaciæ & victûs *quærendi* inſtrumenta,
Inventa ab hominibus impudentibus, ô Rhode,
In vita ad ludibrium ficta.

2. *Joan. Stobæus Flor. Tit.* LXXIX.

Nuptæ fines tranſgrederis, ô mulier,
Præ audacia, finis enim eſt veſtibuli janua
Liberæ mulieri domûs præſtitutus.
Perſequi verò & in viam currere
Adhuc conviciantem, canis eſt opus, ô Rhode.

3. *Apud Zenobium Cent.* V. *Prov.* 39.

Aſini proſpectus.

——— *τὰδ᾽ ἀθύρματα πάντα*
Ἐμπορικῆς ἀπάτης ϛηρίγματα.

Hæc omnia ludibria ſunt mercatoriæ deceptionis fulcra. Utinam verò hodiéque non eſſent, inter excultiſſimas gentes, de quibus eadem, quæ hîc noſter habet, dici poſſent!

8. *Τὰς τῆς γαμετῆς* &c.] Non ſolebant, nimirum, mulieres exeuntes ex ſuis ædibus comitari, aut deducere ultra fores veſtibuli.

9. *Αὔλιος θύρα*] Puto ad hunc locum reſpexiſſe *Harpocrationem*, cujus hæc ſunt verba: ΑΥΛΕΙΟΣ, *ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας, ὡς δηλοῖ Μένανδρος*: *Janua atrienſis, quæ à via occurrit prima, ut Menander declarat.* *Τὴν θύραν τὴν αὐλείαν* memorat etiam *Theophraſtus περὶ ἀπιϛίας*, ſeu Cap. XVIII.

13. *Ὄνου παράκυψις*] Abſurda accuſatio ſic dicebatur, ut docebit *Zenobius*, qui proverbii occaſionem habet. Similia inveniuntur apud *Suidam*, ſed qui *Menandri* non meminit.

EX IMBRIIS.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* III.

Nihil eſt, pater, in humana natura,
Melius raticionatione; nam ordinando res *ſuas*

χῆς, πρός τι ἐπιθύμησις.

Διαθέσθαι πράγματα] Ita omnia diſponere, ut uſum cui comparata ſunt præſtent.

1.

Ἕκαστός ἐστιν, καὶ λογίσασθαι κατὰ τρόπον
Ἄρχων, στράτηγος, ἡγεμὼν δήμου, πάλιν
Σύμβουλος. ὁ διαφέρων λογισμῷ, πάντ' ἔχει.

ΕΚ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΟΜΟΥ.

α'.

Μόνιμος ἄνθρωπος ἦν τις, ὦ Φίλων, σοφὸς,
Ἀδοξότερος· μίαν δὲ μὴ πήραν ἔχων,
Πήρας μενοῦν τρεῖς, ἀλλὰ κυνὸς ἐν σχήματι,
Ἐφθέγξατ' οὐδὲν ἐμφερὲς, μὰ τὸν Δία,
Τῷ Γνῶθι σαυτὸν, οὐδὲ τοῖς βοωμένοις
Τούτοις. ὑπὲρ ταῦτ' οὐ προσαιτῶν, οὐ ῥυπῶν·
Τὸ γὰρ ὑποληφθὲν τῦφον εἶναι πᾶν ἔφη.

1. Μόνιμος] Ita conſtat verſus, nam apud *Laërtium* eſt ἦν τις ἄνθρωπος. Deeſt autem verſui pes primus. *Grotius.* At in editione H. *Stephani* nihil deeſt, habet enim, in fine verſûs ἦν τις, ὦ Φίλων, σοφὸς, non φιλόσοφος, ut edidit *Grotius.* Cùm Codices MSS. *Stephano* faveant, ut docet ad *Diogenis* locum *Ægid. Menagius*, eum ſequuti ſumus.

2. Ἀδοξότερος] Cùm hic dicatur *Laërtio* ἀνὴρ ἐλλόγιμος, ideóque à *Menandro* memoratus, conjiciebat *Menagius* ἐνδοξότερος, *illuſtrior.* Fortè Comicâ licentiâ vocabat Monimum ἄδοξον, quod expers eſſet δοξῶν vel *opinationum*, erat enim inter eos, qui adſenſum ſuſtinendum eſſe dicebant, ut mox videbimus; niſi quis malit ἄδοξον hîc ſumi pro παραδόξῳ, quem vocis ſignificatum *Heſychio* debemus.

Μίαν δὲ μὴ πήραν ἔχων] Ita nos correximus, pro μικρᾷ ὁ τὴν π. ε. Eſt autem ἀπροσδόκητον, nam cùm Iavernionem hunc Philoſophum vocaſſet, ait ei unam peram non fuiſſe, planè quaſi defuiſſet illi pera. At ſubjicit non unam peram, ſed tres ei fuiſſe peras. *Grotius.* Habet Cod. Florentinus μίαν οὐκ, ſenſu, ut putabat *Menagius*, optimo; quare probabat correctionem *Grotii*, niſi quis mallet legere μίαν δ' οὐ τὴν πήραν ἔχων. Grotianam emendationem prætuli. Sed *Menagius* furti incuſari Monimum ægrè patitur.

Πήρας μενοῦν &c.] Et hoc à nobis. Ait habitum induiſſe Canis, id eſt, Cynici. Erat, apud *Laërtium*, ἀλλὰ καὶ εἰκόνος ῥήματι. *Grotius.* Palatinus Codex, teſte *Menagio*, habet ἐν εἰκόνος μέρει, quod ille non improbat, ſed interpretatur, in *parte aliqua ſuæ imaginis.* Non intelligo quid hæc velint. Florentinus habet ῥῆμά τι,

unde

Et ratiocinando eo modo, *quo par eſt*, unuſquiſque eſt
Archon, imperator, rector populi, præterea
Conſiliarius; excellens ratiocinatione omnia habet.

EX EQUISONE.

1. *Apud Diogenem Laërt. in Monimo* §. 83. Lib. VI.

Erat quidam vir *nomine* Monimus, ô Philo, ſapiens,
Ignobilior, qui non unam peram habebat,
Sed tres, verùm in Cynico veſtitu.
Nihil ſimile dicebat, per Jovem, *huic ſententiæ:*
Cognoſce te ipſum, neque decantatis *dictis*
Ejuſmodi. Præterea neque mendicus, neque ſordidus,
Etenim omnes opiniones fumum eſſe dicebat.

unde conficiebat vir ille doctus, *ἀλλ' ἐκεῖνος ῥῆμά τι*, quod minimè abſurdum. Nam *εἰκόνος ῥῆμα* pro *ſimilitudine*, ut vertit *M. Meibomius*, dici non puto, nec patitur verſus poſtremam vocem eſſe *ῥῆμα*.

5. Τοῖς *βοωμένοις*] Cùm è MSS. diverſum nihil proferri videam, hanc vocem mutandam non cenſui, quam bene interpretatur *Menagius*, *decantata*, *πολυθρύλλητα*. *Grotius* tamen maluit *βιωμένοις*, *coactis*.

6. Τούτοις, *ὑπὲρ ταῦτ'* &c.] Hoc differebat à Cynicis, quod nec ſordidus erat, nec mendicabat. Legebatur *ὑπὲρ ταῦθ' ὁ προσαιτῶν καὶ ῥυπῶν*. *Grotius*. *Scaliger*, teſte *Menagio*, margini adſcripſerat *ὑπερεῖδε ταῦτα hac ſpernebat*; at vir doctus vulgatam lectionem præfert. Ego verò vix Græcam & ſenſu carere puto. Optima eſt Grotiana.

7. Τὸ *γὰρ ὑποληφθὲν τῦφον*] Τὸ *ὑποληφθὲν* vel *ὑπολαμβανόμενον* eſt id quod opinamur, non ſcimus. Id *cæcum eſt (legit, nempe, τυφλὸν)* id eſt, non eſt certum, non conſtat. Hunc ſenſum philoſophicum habebat hoc dictum. At ille innuebat quidquid furto aliis ſubducitur id alios latere, nam furto vivebat obvia in tres peras corradens. Apud *Laërtium τῦφον* legitur. *Grotius*. At vir eruditus *Thom. Gatakerus* probè vidit *τῦφον* eſſe relinquendum, ad *M. Antonini* Lib. II, 15. Sed copioſiùs & certiùs probavit *Ægid. Menagius* è *Sex Empirico*, qui recenſet Monimum inter eos qui criterium tollebant, aitque hoc ejus dictum fuiſſe *τῦφον εἶναι τὰ πάντα*, nimirum, *δόγματα*, aut *ὑποληφθέντα*. Sive *τῦφον arrogantiam*, ſive *fu-*

mum

β'.

Ὑπόφαυλοι

γ'.

Ὥσπερ καὶ τριπόδια.

mum interpreteris, eodem res recidit; nam ſi omnes opiniones natæ ſint ex humana *arrogantia*, ſunt τῦφος, *fumus*, hoc eſt, inanes omnes. Hinc *Heſychius*: τῦφος, ἀλαζονεία, ἔπαρσις, κενοδοξία. Ce-

ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΝΗΦΟΡΩΝ.

α'.

——— Ἀλογίστου τρόπου
Ἀτύχημα φεύγειν ἐστὶν οὐκ αὐθαίρετον.

β'.

Τί γὰρ προθύμως μὴ πονῆσαν εὐτυχεῖς

γ'.

Ἐδεῖτο χρῆσαι τὴν σεαυτῆς θυγατέρα
Ἀντάλλαγον κήραν.

δ'.

Αἰξωνεύεσθαι.

In Titulum. Titinnii Canephori laudantur à *Nonio Marcello. Harpocration & Suidas* è *Philochoro* de Attica Lib. II. narrant, Erichthonio regnante, lectas primùm puellas nobiles φέρειν τὰ κανᾶ τῇ Θεῷ, ἐφ' οἷς ἐπέκειτο τὰ πρὸς τὴν θυσίαν, τοῖς τε Παναθηναίοις, καὶ ταῖς ἄλλαις πομπαῖς: *ut ferrent caniſtra Deæ, quibus inerant quæ ad ſacrificium neceſſaria erant, cùm Panathenæis, tum aliis pompis.* Hinc dicta hæc fabula, cujus tamen argumentum ceteroquin ignotum eſt.

1. Ἀλογίστου τρόπου] *Indolem imprudentem*, aut *mores imprudentes* & *inconſideratos* vertendum credidimus, licèt *Grotius* ἀλογίστου τρόπου ἀτύχημα vertat *infortunia incpina.* Maluimus ad perſonam referre, quàm ad rem, quòd neſciremus an ſatis Græcè dicatur ἀτύχημα ἀλογίστου τρόπου pro infortunio, quod inopino modo accidit; cùm ἀλόγιστον ἄνδρα, ac proinde ἀλόγιστον τρόπον dici conſtet.

Αὐθαίρετον] Ita dicitur quod eſt noſtri arbitrii, quippe quod liberè ipſi eligimus αὐτοὶ αἱρούμεθα, unde factùm ut αὐθαίρετον vo-

2. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 24. §. 98.
Sartagines.

3. *Ibid.* Lib. X. c. 23. §. 80.
Ut & tripedes menſæ.

terùm qui aliam hujus loci interpretationem videre avebit adeat *M. Meibomium* ad *Diogenem Laërtium.*

E CANISTRIFERIS.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* CVIII.
——— Imprudentis indolis
Infortunium fugere non eſt in poteſtate.

2. *Ibidem Tit.* XXII.
Quid ſine alacri labore felix eſt?

3. *Suidas in voce ἀντάλλαγος.*
Rogabat ut commodares filiam ſuam
Permutatam viduam.

4. *Harpocration in* Αἰξωνεῖς, *& Zenobius Cent.* I, 92.
Maledicere.

cetur quod ſponte accerſitum eſt, & vitari alioqui poterat. Hîc vero, additâ negatione, οὐκ αὐθαίρετον eſt quod vitari nequit; fieri enim non poteſt ut homo imprudens imprudentiæ ſuæ pœnas ſubinde non luat. Verùm nullâ neceſſitate adigitur ut imprudens ſit, imprudentérve ſe gerat.

2. Τί γὰρ &c.] Hic Senarius alieno loco adfertur à *Stobæo*, quid enim facit ad ſuperbiam? Pertinet potiùs ad φιλοπονίαν, vel induſtriam.

4. Ἐδεῖτο &c.] Adfert *Suidas*, ut oſtendat ἀντάλλαγον dici ἀντὶ τοῦ ἄλλου ἠλλαγμένον. Verba quædam ſequuntur, ſed adeò corrupta, ut careant ſenſu.

6. Αἰξωνεύεσθαι.] Æxonenſes populus fuerunt tribûs Cecropidis, iique maledici, unde hoc verbum κακῶς λέγειν ſignificat. Vide *Harpocrationem* ipſum & *Zenobium.*

ΕΚ ΤΗΣ ΚΑΡΙΝΗΣ.

α΄.

——— Ὦ μεγίστη τῶν Θεῶν
Νῦν οὖσ᾽ Ἀναίδει, εἰ Θεὸν καλεῖν σε δεῖ.
Δεῖ δέ· τὸ κρατοῦν γὰρ νῦν νομίζεται Θεός.

Ἐφ᾽ ὅσον βαδίζεις; ἐφ᾽ ὅσον ἥξειν μοι δοκεῖς;

β΄.

Γίγγροι.

γ΄.

Περὶ τὸν τράχηλον ἁλύσιον τί σοι δόσω.

1. Ὦ μεγίστη τῶν Θεῶν] Apparet hemiſtichium eſſe, atque ita nos poſuimus. *Grotius.* Qui Amorem Deum eſſe dictitabant, & quidem rerum turpium ſuaſorem, ii eodem jure quævis vitia, adeóque Imprudentiam ipſam, quæ cum Amore conjuncta eſſe ſolet, in Deorum numerum referre poterant, cùm præſertim ejus ope maxima quæque interdum obtineantur.

2. Τὸ κρατοῦν] Ut Reges, qui ſe Deos nuncupari volebant, ſolebántque; quales Syriæ & Ægypti Reges, qui Alexandro ſucceſſerunt; quod ex nummis & hiſtoriis omnibus notum.

4. Ἐφ᾽ ὅσον βαδίζεις;] Verſus *Theodectis*, de augmento incredibili impudentiæ, eodem titulo profert *Stobæus:*

> Ἅπαντ᾽ ἐν ἀνθρώποισι γηράσκειν ἔφυ,
> Καὶ πρὸς τελευτὴν ἔρχεται τὴν τοῦ χρόνου,
> Πλὴν, ὡς ἔοικε, τῆς ἀναιδείας μόνον.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΡΧΗΔΟΝΙΟΥ.

α΄.

Τὸ καλῶς ἔχον που κρεῖττόν ἐστι καὶ νόμου.

In Titulum. Plautus Pœnulo ſuo Prol. ℣. 53. ait ſe *Carchedonium* expreſſiſſe, ſed ſit ne *Menandri*, an ſecus mihi non conſtat. Plurali numero Scholiaſtes *Ariſtophanis* Καρχηδονίους vocat, *Stobæus*

&

E X C A R I A.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. Tit.* XXXII.

——— ô maxima Dearum
Quæ nunc es, Impudentia, ſi Deam vocari te fas eſt.
Sed fas eſt. Quod enim rerum potitur nunc putatur
Numen. (deris?
Quantùm progrederis? quò uſque perventura mihi vi-

2. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 175.

Tibiæ.

3. *Apud Suidam in voce* ἀλύσιον.

Circa collum catenulam quamdam tibi dabo.

Αὔτη δ' ὅσῳ περ αὔξεται θνητῶν γένος,
Τοσῷδε μείζων γίγνεται. καθ' ἡμέραν.

Omnia apud homines, ut ſeneſcant, nata ſunt, & ad finem temporis ſui perveniunt, exceptâ ſolâ, ut videtur, impudentiâ. Hæc enim quantò plus augetur mortalium genus, tantò major fit in dies. Sed nec minores ſunt hodie impudentiæ partes.

5. Γίγγροι] Poſtquàm oſtendit *Athenæus* Phœnices ſolitos fuiſſe γιγγραίνειν, quod interpretatur χρᾶσθαι αὐλοῖς σπιθαμιαίοις τὸ μέγεθος ὀξὺ καὶ γοερὸν φθεγγομένοις, *uti tibiis palmum longis ſonitum acutum & lugubrem edentibus*, quod Caribus etiam tribuit, probat ex *Antiphane*, *Menandro* & *Amphi tibias* ab illis γίγγρους dictas.

6. Περὶ &c.] Adfert *Suidas*, ut probet ἀλύσιον dici monile. Citat *Menandrum* ἐν Καρίνῳ, ſed Καρίνῃ legendum; nam vir in Caria natus non dicitur Καρῖνος, ſed Κάρ. Sic efferunt nomen fabulæ *Athenæus* & *Stobæus*.

E CARTHAGINIENSE.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* IX.

ID quod bene habet melius eſt etiam lege.

& *Apoſtolius* Χαλκηδόνιον.

1. Τὸ καλῶς] Quod contigit quando aut leges pravæ ſunt, in ſe ſpectatæ, aut certè quando, circumſtantiis mutatis, nocerent le-

β'.

——— Ἐπιθυμήσας τῷ βορέᾳ ἥδιον
Ὀψάριον, ȣ̓δὲν λαβὼν ἐψήσω φακῆν.

γ'.

Μέσατος.

δ'.

Ἄιδοντα Λιτύερσην ἀπ᾽ ἀρίςȣ τέως.

ε'.

Ἀσκοπυτίνη.

ges ſi exſequutioni mandarentur. Cujus rei exemplum habemus inſigne in vita Epaminondæ. *Lex erat Thebis*, ait Cornelius Nepos, *quæ morte mulctabat, ſi quis imperium diutius retinuiſſet, quàm lege præfinitum foret. Hanc Epaminondas, cùm Reip. conſervandæ cauſa latam videret, ad perniciem civitatis conferre noluit, & quatuor menſibus diutius, quàm populus juſſerat, geſſit imperium.* Ad quem locum vide *Dionyſ. Lambinum.*

2. Ἐπιθυμήσας] *Iſ. Caſaubonus* emendabat ἐπεὶ δὲ θύσας τῷ Βορέᾳ. Sed in tam brevi fragmento ſenſus non ſatis liquet, nec facilè quidquam mutem. Idem tamen rectè pro ἴδιον ſcripſit ἥδιον, quod ſe-

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΥ.

α'.

Τὸ γνῶθι σαυτόν ἐςιν, ἂν τὰ πράγματα
Ἴδῃς τὰ σαυτȣ͂, καὶ τί σοι ποιητέον.

β'.

Μυλασεύς·

γ'.

Ἀφ᾽ ἱερᾶς γραμμῆς ἐν τῇ τῶν πεττῶν παιδιᾷ.

Τὸ γνῶθι &c.] Non ſatis eſt animum & corpus noſſe, ne quid ſuperbiamus, aut ne quid adgrediamur, quod ſit ſupra eorum vires; ſed oportet præterea probè ſcire quænam ſint res noſtræ & quid ex uſu ſit, nam hæc quoque ad nos pertinent. Multa egregia, hanc in rem, ſuppeditabit *Stobæus* titulo laudato.

2. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 385.

—— Cùm cuperum, Boreâ *flante*, ſuavius
Opſonium, nihil nactus elixabo lentem.

3. *Scholiaſtes Ariſtoph. ad Veſpas, ad* ỷ. 493.

Medius.

4. *Apoſtol. Cent.* XII, 7. *Suidas in voce.*

Canentem Lityerſen nuper à prandio.

5. *Pollux* Lib. X. c. 20. §. 73.

Lagena coriacea.

quuti ſumus.

'Οψάριον] Hujus vocis cauſâ, adfertur hoc fragmentum, ut liqueat antiquiores Græcos ea voce eſſe uſos, ad *piſciculos* ſignificandos.

5. Ἄιδοντα Λιτυέρσην] Lityerſes Midæ filius fuit, qui invenit cantilenam, quam ruſtici & meſſores canebant. Præter laudatos Scriptores, vide *Pollucem* Lib. I, 38. & IV, 54. *Suidas* autem & *Apoſtolius* hîc *Menandri* Χαλκηδόνιον citant, ἀντὶ τοῦ Καρχηδονίου, quæ voces ſæpe confuſæ ſunt à Librariis, ut rectè ad *Pollucem* L. X, 73. obſervavit vir doctiſſimus *Tib. Hemſterhuſius.*

IN CALUMNIANTIBUS.

1. *Stobæus Floril. Tit.* XXI.

D*Ictum* illud, noſce te ipſum, hoc ſibi vult, ſi res
Noris tuas, & quid tibi ſit faciendum.

3. *Stephanus in Mylaſa.*

Mylaſenſis

3. *Apud Suidam, in* τὸν ἀφ' ἱερᾶς.

A ſacra linea in calculorum ludo.

4. 'Αφ' ἱερᾶς .&c.] Hujus proverbii meminit præterea *Suidas* in κινήσω ἀφ' ἱερᾶς & in ἀφ' ἱερᾶς. In calculorum ludo linea fuit, quæ vocabatur *ſacra*, à qua calculum movere erat extremum auxilium tentare.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΕΚΡΥΦΑΛΟΥ.

α΄.

Ταυτόματον ἡμῖν ἀφανὲς ὂν συλλαμβάνει·
Αὐτόματα γὰρ τὰ πράγματ' ἐπὶ τὸ συμφέρον
Ῥεῖ, κἂν καθεύδῃς, ἢ πάλιν τοὐναντίον.

β΄.

——— Παρὰ
Τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις
Διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυθόμενος
Πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινόν τινα,
Ἵνα πυνθάνωνται τοὺς κεκλημένους, ἐὰν
Πλείους τις ὧν ἔξεστιν ἑστιῶν τύχῃ.

γ΄.

Πτερνοκοπίς.

1. Ταὐτόματον] Ὂν ſcripſi pro ὂν, adſtipulante MS. *Grotius*. Ταὐτόματον aut Ταὐτοματία, ut loquitur *Plutarchus* in Timoleontis vita, idem planè hic ſunt ac Fortuna, quamvis ab *Ariſtotele* diſtinguantur. Qua de re, vide *Artis Criticæ* Part. 2. Sect. I. c. IX.

2. Αὐτόματα &c.] Hi duo verſus alibi repetiti videntur à *Menandro*. Vide fragm. LIV.

3. Ῥεῖ] Fortunæ fluxus & refluxus, ut mari, quemadmodum jam vidimus, tribuitur. Incertus eodem *Stobæi* titulo:

——— ἅπανθ' ὁρῶ
Ἅμα τῇ Τύχῃ ῥέοντα, πεταπίπτοντά τε.

Omnia video ſimul cum Fortuna fluere, & retro cadere, aut refluere.

Κἂν καθεύδῃς] Hoc eſt, quamvis rem nullo tuo labore juveris, quod voluerunt oculis ſpectandum dare inimici Timothei, qui pinxerant *κοιμώμενον ἐκεῖνον, τὴν δὲ Τύχην δικτύῳ τὰς πόλεις περιβάλλουσαν, dormientem illum, Fortunam verò retibus urbes ambientem*, ut habet *Plutarchus* in Vita Sullæ p. 454.

4. Παρὰ] Ut ſequens verſus conſtaret, hanc vocem quaſi ultimum pedem præcedentis Senarii ſejunximus.

5. Τοῖς γυναικονόμοις] Magiſtratus erant minores, qui curabant leges, quæ ad mulieres pertinebant, exſequutioni mandari. Meminit eorum *Pollux* Lib. VIII, 112. ſi MS. *Jungermanni* credimus,

alii

EX VITTA.

1. *Joan. Stobæus Ed. Phyſ. Tit.* X.

CAſus, qui inconſpicuus eſt, nos juvat.
Res enim ſponte ſuâ in utilitatem *noſtram*
Cedunt, ſi dormiveris, aut rurſus in contrariam partem.

2. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 245.

——— Apud
Præfectos mulieribus, qui in nuptiis
Miniſtrant deſcribi cùm audiviſſem
Coquos omnes, ex nova quadam lege,
Ut interrogent vocatos an
Quis plures convivio excipiat quàm licet.

3. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 241.

Quæ calcibus ſtrepitum edit.

alii enim habent γυναικοκόσμυς. Sed digna ſunt quæ huc transferantur quæ habet *Athenæus* de eo Magiſtratu antequàm Menandri verba proferat: ὅτι δὲ ἦν ἔθος τὺς γυναικονόμυς ἐφορᾷν τὰ συμπόσια, καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθμὸν, εἰ κατὰ νόμον ἐςὶ, Τιμοκλῆς ἐν Φιλοδικαςῇ φησιν ὕτως;

Ἀνοίγετ' ἤδη τὰς θύρας, ἵνα πρὸς τὸ φῶς
Ὦμεν καταφανεῖς μᾶλλον, ἐφοδεύων ἐὰν
Βύλη θ' ὁ γυναικονόμος λαβεῖν ἀριθμὸν,
Κατὰ τὸν νόμον τὸν καινὸν, ὅπερ εἴωθε δρᾷν
Τῶν ἑςιωμένων· ἔδει δὲ τὔμπαλιν
Τὰς τῶν ἀδείπνων ἐξετάζειν οἰκίας.

Moris fuiſſe Gynæconomos inſpicere convivia, & examinare vocatorum numerum, an eſſet ſecundùm legem, Timocles in Philodicaſte ſic oſtendit: Aperite jam fores, ut ad lucem ſimus magis conſpicui, ſi ingreſſus voluerit Gynæconomus accipere numerum, ex lege nova, quod ſolet facere convivantibus. Oportuiſſet contrà eorum, qui non cœnant, examinare domos. *Menander in Kekryphalo* &c.

6. Ἀπογεγράφθαι] Ut omnibus eſſent noti & mandata Gynæconomorum acciperent, de obſervando convivarum numero. Vide *Iſ. Caſaubonum* ad *Athenæum* Lib. VI. c. II.

10. Πτερνοκοπίς] Cognomen Philoxeni Paraſiti, nt docet *Athenæus*.

δʹ.

Χαιρεφῶν.

εʹ.

——— Α. ἡδὺ τὸ
Μύρον παιδίον. Β. ἡδύ· πῶς γὰρ οὔ; νάρδινον.

ςʹ.

Ἀβυρτάκη.

ζʹ.

Εἶτ' εὐθὺς οὕτω τὰς τραπέζας αἴρετε,
Μύρα, ςεφάνους ἑτοίμασον, σπονδὰς ποίει.

11. *Χαιρεφῶν*] Nobilis Paraſitus, cujus, ut prodidit *Athenæus*, hîc & in Orge meminerat *Menander*. De eo multa in ſequentibus idem *Athenæus*.

12. Ἡδὺ &c.] Hæc adfert idem, agens de variis unguentis, inter quæ Nardinum recenſet; de quo Evangeliorum Interpretes ſat multa.

Εἶτ'] Locum hunc citat *Suidas*, ut oſtendat *αἴρειν* eſſe *προσφέρειν*,

ΕΚ ΤΟΥ ΚΙΘΑΡΙΣΤΟΥ.

αʹ.

ΩΣ ποικίλον πρᾶγμ' ἐςὶ, καὶ πλάνον Τύχη.

βʹ.

Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας, πάτερ, φευξόμεθα,
Τίσιν ἂν βοηθήσοιμεν ἄλλοις ῥαδίως;

γʹ.

Τὸ κουφότατόν σε τῶν κακῶν πάντων δάκνει
Πενία; τί γὰρ τοῦτ' ἐςιν, ἧς γένοιτ' ἂν εἷς
Φίλος βοηθήσας ἰατρὸς ῥαδίως;

In Titulum. Citharista *Pomponii* citatur à *Nonio. Stobæus* Eclog. Phyſ. t. X. & alibi *Citharistam* vocat, in Flor. Tit. IX. plurali numero *Citharistas*.

3. *Εἰ τοὺς ἀδικηθέντας* &c.] Injuriâ adſectis plerique opem ferre nolunt, ne ſibi inimicos concilient, præſertim ſi ſint potentiores. Attamen Reipublicæ cauſâ fieri ſummopere intereſſet, ut vidimus

ad

4. *Ibid.* p. 243.

Chærephon.

5. *Apud eumdem* Lib. XV. p. 691.

—— A. Suave eſt (Nardinum.
Unguentum, ô puer. B. Suave; quid ni enim eſſet? Eſt

6. *Suidas in voce.*

Intritum Perſicum.

7. *Suidas in* αἴρειν.

Tum ſtatim ſic menſas adferte,
Unguenta, coronas para, libationes facito.

admovere.

Μύρα &c.] Ea ſolebant convivium antecedere, ideoque *αἴρειν* eſt hic admovere. Notum eſt omnibus accubantibus jam convivis menſam admotam, deinde ſublatam. Vide eos qui de Triclinio, aut Conviviis Veterum ſcripſerunt.

E FIDICINE.

1. *Apud Stobæum de R. N. Tit.* X.

QUàm varia res eſt & fallax Fortuna!

Apud eumdem Flor. Tit. IX.

Si injuriâ adfectos, Pater, fugiamus,
Quibusnam aliis facilè auxilium ferre poterimus?

2. *Ibid. Tit.* XCV.

Leviſſimúmne te malorum omnium mordet
Paupertas? quidnam enim hoc eſt, cujus fuerit vel unus
Amicus opitulatus facilè medicus?

ad fragm. III. Adelphorum.

6. Φίλος βοηθήσας] Si modò ſit ſatis potens & ſatis liberalis, quales pauciſſimi ſemper fuerunt. Itaque ridentem hanc ab amicis exſpectationem vide *Philemonem* fragm. 23. incert. Comœd. Huc reſpicit *Plutarchus*, de Cupid. Divit. T. II. p. 524.

δ´.

Ὤιμην ἐγὼ τὲς πλεσίες, ὦ Φανία,
Οἷς μὴ τὸ δανείζεσθαι πρόσεςιν, ἐ ςένειν
Τὰς νύκτας, ἐδὲ ςρεφομένες ἄνω κάτω
Οἴμοι λέγειν· ἡδὺν δὲ καὶ πρᾷόν τινα
Ὕπνον καθεύδειν, ἀλλὰ τῶν πτωχῶν τινά.
Νυνὶ δὲ καὶ τὲς μακαρίες καλεμένες
Ὑμᾶς ὁρῶ ποιἕντας ἡμῖν ἐμφερῆ.

έ.

Ἆρ᾽ ἐςὶ συγγενές τι λύπη καὶ βίος.
Τρυφερῷ βίῳ σύνεςιν· ἐνδόξῳ βίῳ
Πάρεςιν, ἀπόρῳ συγκαταγηράσκει βίῳ.

ς´.

Οὐκ οἰκοσίτες τὲς ἀκροάτας λαμβάνεις.

ζ´.

——— Φιλόμεσον εἶν᾽ αὐτὸν πάνυ,
Ἀκέσματ᾽ εἰς τρυφήν τε παιδεύεσθ᾽ ἅμα.

7. Ὤιμην &c.] Hæc uſque ad vocem *καθεύδειν* leguntur, apud *Plutarchum* de Tranquill. Vitæ p. 466 Tom. II. Similem huic locum *Philemonis* habet ibidem *Stobæus*. Eſt inter fragm. incert. Comœd. XXXVI.

14. Ἆρ᾽ ἐςὶ] Primus dumtaxat verſus legitur apud *Stobæum*, duo ſequentes ei ſubjicit *Plutarchus*. Multa habet *Stobæus*, eodem titulo, de miſeriis vitæ, quæ cuiquam probari non opus eſt. Sed ſunt interdum ad ſaniorem mentem revocandi, qui delicatam vitam beatam putant; quam in rem legendus *Plutarchi*, quem dixi, libellus. Pauca tantùm verba exſcribam, quæ paullò poſt *Menandri* locum leguntur: *αἱ τῶν βίων ἀντιμεταλήψεις ἐκ ἐξαιρέσι τῆς ψυχῆς τὰ λυπἕντα καὶ ταράττοντα. ταῦτα δέ ἐςιν ἀπειρία πραγμάτων, ἀλογιςία, τὸ μὴ δύνασθαι μηδ᾽ ἐπίςασθαι χρῆσθαι τοῖς παρἕσιν ὀρθῶς.*

7. *Ibid. Tit.* XCVII.

Ego quidem credebam divites, ô Phania,
Quibus non eſt æs alienum, non gemere
Noctibus, neque ſurſum deorſum jactatos *per lectum*
Dicere, hei mihi! ſed dulcem quemdam & ſuavem
Somnum dormire; verùm *talia pati* pauperem quempiam.
Nunc verò etiam qui beati vocamini
Vos video facientes ſimilia, ac nos.

5. *Ib. Tit.* XCVIII. *Plut. de tranquil. vitæ* T. II. p. 466.

Certè cognatio quædam eſt inter mœrorem & vitam.
Ineſt vitæ deliciis fluenti, illuſtri vitæ
Adeſt, cum inope vita *etiam* conſeneſcit.

6. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 147.

Non ſumis auditores domi comedentes.

7. *Apud eumdem* Lib. XII. p. 510.

——— Aiunt eſſe litterarum amantiſſimum,
Et delicatas cantiones ſimul diſcere.

ταῦτα καὶ πλουσίους χειμάζει καὶ πένητας, ταῦτα καὶ γεγαμηκότας ἀνιᾷ καὶ ἀγάμους· διὰ ταῦτα φεύγουσι τὴν ἀγορὰν, εἶτα τὴν ἡσυχίαν οὐ φέρουσι· διὰ ταῦτα προαγωγὰς ἐν αὐλαῖς διώκουσι, καὶ παρελθόντες εὐθὺς βαρύνονται: *vitæ mutationes non tollunt ex animo quæ angunt & turbant: hæc verò ſunt imperitia in rebus, imprudentia, non poſſe, nec ſcire rectè frui præſentibus. Hæc & divites vexant & pauperes, hæc & conjugatos & cœlibes dolore adficiunt. Propter hæc fugiunt forum, deinde quietem ferre nequeunt. Propter hæc intromitti in aulas conantur, & intromiſſi ſtatim ægrè ferunt.*

17. Οὐκ οἰκοσίτους] Adfert *Athenæus*, ad oſtendendum uſum vocis οἰκόσιτος.

18. Φιλόμουσον] Loquitur *Athenæus*, de iis qui voluptates ſectabantur.

ΕΚ ΤΗΣ ΚΝΙΔΙΑΣ.

α'.

Ταυτόματόν ἐστιν, ὡς ἔοικέ που Θεός,
Σώζει τε τε πολλὰ τῶν ἀοράτων πραγμάτων.

β'.

Οὐθὲν γένους γένος γὰρ οἶμαι διαφέρειν,
'Αλλ' εἰ δικαίως ἐξετάσεις, καὶ γνήσιος
'Ο χρηστός ἐστιν· ὁ δὲ πονηρὸς καὶ νόθος.

2. Τῶν ἀοράτων &c.] Crediderim hunc eſſe ſenſum *Menandri*, Fortunam multa ſervare incolumia, modo quodam quem non videmus. Sic *Grotius:*

Quod res pleraſque nos latendo ſoſpitat.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΟΛΑΚΟΣ.

α'.

Οὐδεὶς ἐπλούτησε ταχέως δίκαιος ὤν.

β'.

Α. Σπονδή· δίδου σὺ σπλάγχν' ἀπολουθῶν. ποῖ βλέπεις;
Σπονδή. Β. Φέρω πλείω ὅσια. Α. Σπονδή. Β. Καλῶς.
Εὔχου Θεοῖς. Α. 'Ολυμπίοις εὐχώμεθα,
Ἦ ὀλυμπίαισι, πᾶσι, πάσαις. Β. Λάμβανε.
Τὴν γλῶτταν. Α. 'Εν τούτῳ διδόναι σωτηρίαν,

In Titulum. Hanc Comœdiam verterant *Plautus & Nævius*, ut teſtatur *Terentius*, Prologo Eunuchi ℣. 25. & Colacem quidem Plautinam citat etiam *Nonius*. *Terentius* partem ejus in Eunuchum ſuam tranſtulit, quod fatetur his verbis, ℣. 30.

Colax Menandri *eſt, in ea eſt paraſitus Colax*
Et miles glorioſus; eas ſe non negat
Perſonas tranſtuliſſe in Eunuchum ſuam,
Ex Græca.

Athenæus Lib. VI. p. 258 κεχαρακτήρικε δὲ ὡς ἔνι μάλιστα ἐπιμελῶς τὸν Κόλακα Μένανδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, ὡς καὶ τὸν Παρά-

σιτον

E CNIDIA.

1. *Apud Stobæum de R. N. Tit.* X.

CAſus eſt, ut videtur, neſcio quis Deus,
Servat enim res multas, quas non videmus.

2. *Ibid. Flor. Tit.* LXXXVI.

Genus enim à genere non puto differre;
Sed ſi juſtè inquiſiveris, legitimus *eſt* etiam
Qui bonus eſt, malus verò eſt etiam ſpurius.

Cùm, ſi verum quæramus, nihil ſit *αὐτόματον*, præter Mentes liberas, & earum cogitationes, merum commentum, idque abſurdiſſimum fuit quod de Caſu & Fortuna vulgò dicebatur. Vide quæ diximus ea de re, *Artis Criticæ* P. 1. Sect. 2. C. IX.

EX ADSENTATORE.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* X.

NEmo vir juſtus ſubitò dives factus eſt.

2. *Apud Athenæum* Lib. X. p. 659.

A. Libatio. Da tu viſcera ſequens, quò reſpicis?
Libatio. B. Fero plura ſacra. A. Libatio. B. Rectè.
Precare tu Deos. A. Cœleſtes Deos precemur
Et cœleſtes Deas omnes. B. Accipe
Linguam. A. In hoc ut dent ſalutem.

σιτον Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ: *expreſſit adcuratiſſimè Adſentatorem Menander in fabula cognomine, ut Diphilus Paraſitum in Teleſia.*

2. Σπονδή] Diſtinximus hæc in perſonas, ſacrificum & eum qui ſacrificio verbis ac manu miniſtrat. *Grotius.* Videtur ſacra faciens petere vinum, quod libaret.

3. Ὅσια] Erat ὥσια. *Grotius.*

4. Εὐχώμεθα] Erat εὐχόμεθα. *Idem*

5. Ἢ ὀλυμπιαισι πᾶσι, πάσαις] Ita nos ſupplevimus. Erat ὀλυμπιάσι πάσαις. *Grotius.* Sic in hoc & antecedente verſu emendatum erat, in Athenæo Commeliniano anni 1611. quo utor.

8.

Ὑγίειαν, ἀγαθὰ πολλὰ, τῶν ὄντων τε νῦν
Ἀγαθῶν ὄνησιν· πᾶσι ταῦτ' εὐχώμεθα.

γ'.

——— A. Κοτύλας χωρῶν δέκα
Ἐν Καππαδοκίᾳ κόνδυ χρυσῶν, Στρεβίλα,
Τρὶς ἔπιον μεςόν γε. B. Ἀλεξάνδρου γὰρ πλέον
Πέπωκας τοῦ βασιλέως, οὐκ ἔλαττον ——
A. Οὐ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν μέγα γε ——

δ'.

Κώβιος, ἠλακατῆνες, καὶ κυνὸς οὐραῖον.

ε'.

Χρυσίδα, Κορώνην, Ἀντίκυραν, Ἰσχάδα,
Καὶ Νάννιον ἔσχηκας ὡραίαν σφόδρα.

8. Ὄνησιν] Ὀνησίαν apud *Athenæum*. *Grotius*. Rectè ὄνησιν in editione mea. Optimè autem *Menander* præſentium bonorum uſum à Diis petentem inducit, multa enim ſunt, quæ obſtare poſſint quominus iis utamur, quæ habemus, ut avaritia, mœror immodicus, anxietas & ſimilia.

9. A. Κοτύλας &c.] Hæc habet *Athenæus* loco, quo agit de temulentia Alexandri Macedonis. Emendata autem ſunt hæc ad mentem *Iſ. Caſauboni*, Anim. in *Athenæum* Lib. X. c. 9.

10. Κόνδυ] Nomen Perſicum vaſis cujus meminit *Athenæus* Lib.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΟΝΙΖΟΜΕΝΩΝ.

α'.

——— Ὥςε μηδεὶς πρὸς Θεῶν
Πράττων κακῶς λίαν ἀθυμήσῃ ποτέ.
Ἴσως γὰρ ἀγαθοῦ τοῦτο πρόφασις γίνεται.

Πρόφασις] Vel *cauſa*, ut antea notavimus. Sæpe calamitas occaſio fuit melioris ſortis, ut Jubæ Numidiæ Regi, alterius Jubæ

Valetudinem, bona multa, eorum verò quæ nunc ſunt
Bonorum uſum; ab omnibus hæc petamus.

3. *Apud eumdem* Lib. X. p. 434.

——— A. Cotylas continens decem
In Cappadocia condy aureum, Struthia,
Ter ebibi plenum. B. Plus enim Alexandro
Rege bibiſti, non minùs ——
A. Non magnum hoc per Minervam.

4. *Apud Athenæum* Lib. VII. p. 301.

Gobius, Elacatenes, & Canis cauda.

5. *Apud eumdem* Lib. XIII. p. 587.

Chryſidem, Coronam, Anticyram, Iſchadem
Et Nannium habuiſti valde formoſam.

XI. Ad quem vide *Caſaubonum* Cap. 7.

11. Γὰρ] Addidi hoc propter verſum. Sequentia ita hiulca ſunt, ut emendari nequeant.

14. Ἠλακατῆνες] Citat hæc *Athenæus* agens de piſcibus cetaceis, & aptis ad ſalſamenta, qui *Elacatenes* dicebantur. Mendoſè autem habetur ἐν Κόλωσι pro ἐν Κόλακι.

15. Χρυτίδα &c.] Nomina ſunt Meretricum, de quibus agit illic *Athenæus*.

EX LUCTATRICIBUS.

1. *Apud Stobæum, in Floril. Serm.* CVIII.

——— Itaque nemo, per Deos,
In rebus adverſis, nimis umquam animum deſpondeat,
Forſitan enim hoc eſt occaſio boni.

filio, de quo vide *Dionem* Lib. LI.

E K

ΕΚ ΤΟΥ ΚΡΗΤΟΣ.

Ὅρα Ἀνδρόγυνον.

ΕΚ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΩΝ.

α΄.

——— Ὦ τρισάθλιοι
Ἅπαντες οἱ φυσῶντες ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα,
Αὐτοὶ γὰρ οὐκ ἴσασιν ἀνθρώπου φύσιν.

β΄.

Ἐπελάθετ' αὐτὸν ὅστις εἴη.

1. Ὦ τρισάθλιοι] Multa contra ſuperbiam digniſſima lectu habet eo titulo *Stobæus*. Res notiſſima eſt, fateor; ſed quotidie in notiſſimas Ethicæ & Prudentiæ leges peccatur, nec umquam hæc ani-

ΕΚ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΑΣ.

Ἐκ τοῦ Προλόγου. α΄.

——— τὸν ὑπέρκομπον
Θηρῶσα φαῶν' οἰστρῶντι πόθῳ,

In Titulum. Hujus fabulæ, præter eos qui fragmenta ejus protulerunt, meminere *Harpocration* in Λευκὰς, & *Hephæſtionis* Scholiaſtes, cujus verba proferemus. Citatur & à *Nonio* Leucadia *Turpilii*.

Ἐκ τῦ προλόγυ] Hæc ad Prologum retulimus, ob hæc verba Scholiaſtæ *Hephæſtionis* p. 73. ubi de ſtrophis & antiſtrophis inæqualibus quas teſtatur fuiſſe, καὶ περιορισμοὺς ἀνίσους, οἷα ἐστιν εἰσβολὴ τῆς Λευκαδίας Μενάνδρου. Cetera apud ipſum vide. Prologus hîc ſtylo ſublimiore fuit, inſtar ſtyli chororum *Ariſtophanis*.

1. Τὸν ὑπέρκομπον &c.] Hæc diſtinximus, prout juſſit *Joſ. Scaliger* ad Auſonium L. II. c. 18. Melior interpres hiſce dari nequit præter *Strabonem*, unde petita ſunt, Lib. X. p. 452. Ed. Par. ubi poſtquàm dixit Leucadem fuiſſe ἐπώνυμον τῦ Λευκάτα, addit: πέ-

τρα

E CRETENSI.

Vide Androgynum.

E GUBERNATORIBUS.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XXII.

—— O ter miſeros.
Omnes, qui ſpiritus magnos gerunt.
Naturam enim humanam non norunt.

2. *Priſcianus* Lib. XVIII. *col.* 1183.

Ignorabat ipſe quis eſſet.

mo nimis obverſantur. Quare quotidie lectitanda ſunt.

4. 'Επελάθετ'] Apud *Priſcianum* ἐπελάθετο. *Grotius.*

EX LEUCADIA.

1. *E Prologo. Strabo* Lib. X. p. 452.

—— ſuperbiſſimum
Venata Phaonem œſtro libidinis concita

τρα γάρ ἐςι λευκὴ τὴν χρόαν, προκειμένη τῆς Λευκάδος, εἰς τὸ πέλαγος καὶ τὴν Κεφαλληνίαν, ὡς ἐντεῦθεν τοὔνομα λαβεῖν. Ἔχει δὲ τὸ τοῦ Λευκάτα Ἀπόλλωνος ἱερὸν, καὶ τὸ ἅλμα τὸ τοὺς ἔρωτας παύειν πεπιςευμένον, οὗ δὴ λέγεται πρώτη Σαπφὼ, ὥς πȣ φησὶν ὁ Μένανδρος, τὸν ὑπέρκομπον. &c. *Rupes enim eſt albo colore, ſita ante Leucadem ad mare & Cephalleniam, ita ut ex ea nomen acceperit. Habet enim Apollinis Leucatæ fanum, & ſaltum qui amores exſtinguere credebatur, ubi dicitur* (ſaltaſſe) *prima Sappho, ut alicubi dicit Menander, ſuperbiſſimum* &c. Reſpicit ergo *Menander* ad Hiſtoriam, quâ ferebatur Sappho ſe præcipitem in mare illic jeciſſe, cùm aliter amorem in Phaonem, à quo ſpernebatur, ſedare non poſſet. Vide interpretes *Strabonis*, & *Sapphûs* Epiſtolam ad *Phaonem* ab *Ovidio* ſcriptam.

9.

Ῥίψαι πέτρας ἀπὸ τηλεφανοῦς,
Ἀλλὰ κατ' εὐχὴν σὴν, δέσποτ' ἄναξ.

β'.

Εὐφημείσθω τέμενος
Περὶ Λευκάδος ἀκτῆς.

γ'.

——— Ὅςις ὑπέχει χρυσίῳ
Τὴν χεῖρα, κἂν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται.

δ'.

Ἀεὶ νομίζονθ' οἱ πένητες τῶν Θεῶν.

ε'.

Ἐπίθες τὸ πῦρ, ἡ ζάκορος, οὑτωσὶ καλῶς.
Ἡ δ ἱερεὺς τὸν ναὸν κοσμῶν καὶ σαρῶν.

ς'.

Συντριβείη

ζ'.

Ζάκορος ἡ κοσμοῦσα τὸν ναὸν, τέκνον.

η'.

Ἡμέρα λευκή.

9. Ἀεὶ νομίζονθ' &c.] Reſpicere videtur ad locum *Homeri* Odyſſ. Ξ. 56. ubi ſic Eumæus Ulyſſem, ſub mendici ſpecie latentem & ſtabulo à ſe exceptum, alloquitur:

Ξεῖν', ὔ μοι θέμις ἐς', ὐδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀτιμῆσαι, πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε.

Hoſpes, non mihi fas eſt, ne ſi quidem deterior te venerit, hoſpitem ſpernere, à Jove enim ſunt omnes & hoſpites & mendici. Excipien-

ΕΚ ΤΩΝ ΛΟΚΡΩΝ.

α'.

Ὑγιέστερος κρότωνος.

In Titulum] Hanc fabulam laudat *Quintilianus* Inſt. Or. Lib. X. cujus verba protulimus ad Ἐπίκληρον.

Jeciſſe *ſe* alta ex rupe,
Sed ex voto tuo, domine Rex.

2. *Apud Heſychium in Leucados.*

Celebretur Templum
Juxta Leucadis littus.

3. *Apud Stobæum Flor. Tit.* X.

—— Quiſquis auro manum ſubjicit,
Quamvis non dicat, prava *facere* vult.

4. *Ibid. Tit.* XCV.

Semper pauperes creduntur Deorum eſſe.

5. *Ex Suida in* ζάκορος. *Etymol. in eadem voce.*

Impone ignem, æditua, ſic rectè;
Aut ſacerdos, qui Templum exornat & verrit.

6. *Schol. Ariſtoph. in Archanenſ.* ℣. 283.

Conteretur.

7. *Apud Etymol. in* Ζάκορος.

Æditua eſt, ô fili, quæ templum exornat.

8. *Apud Zenobium Cent.* VI, *Prov.* 13.

Dies alba.

dos, nempe, putabant pauperes, quaſi à Jove mitterentur, ut eorum humanitatem exploraret. Quâ opinione deteriorem utinam nullam habuiſſent!

10. Ἐπίθες &c.] Vide ad Δὶς ἐξαπατῶντα.

14. Ἡμέρα λευκὴ] *Zenobius* ita dictum vult felicem diem, ex Scytharum conſuetudine, qui cubitum ituri, ſi feliciter proceſſiſſet dies, album calculum in pharetram projiciebant; ſin moleſtè, nigrum. Eum vide & quæ ad eum notàvit *Andr. Schottus.*

EX LOCRIS.

1. *Apud Zenobium Cent.* VI. *Prov.* 27.

Sanior crotone.

Κρότωνος] Pulex eſt canum & boum, ſi *Suidæ* credimus, qui proverbium quidem profert, ſed *Menandri* non meminit.

ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΘΗΣ.

α'.

Εἶτ' ὐκ ἀτοπώτατα πράττομεν καὶ θύομεν;
Ὅπȣ γε τοῖς Θεοῖς μὲν ἠγορασμένον
Δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα·
Αὐλητρίδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας,
Μενδαῖον, Θάσιον, ἐγχέλεις, τυρὸν, μέλι,
Μικρȣ̃ τάλαντον γίνεται τὸ κατὰ λόγον·
Δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν ἄξιον λαβεῖν δέκα
Ἡμᾶς, ἐὰν καλλιερηθῇ τοῖς Θεοῖς.
Τȣ́των δ' εἰ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν δεῖ τὴν ζημίαν,
Πῶς ȣ̓χὶ τὸ κακὸν τῶν ἱερῶν διπλάζεται;
Ἐγὼ μενȣ̃ν ὤν γε Θεὸς ȣ̓κ ἂν εἴασα
Τὴν ὀσφῦν ἐπὶ τὸν βωμὸν ἐπιθεῖναι ποτὲ,

In Titulum. In hac Comœdia, Paraſiti partes videntur eximiæ fuiſſe. Meminit ejus *Athenæus* Lib. VI. p. 247. ubi de Paraſitis agit, memorátque eos, qui Paraſitorum meminerant. Voce autem Μέθη non ſignificatur hìc propriè conſuetudo ſe ſe inebriandi, aut etiam is ſtatus, in quo ſunt ebrii, quod utrumque *Ebrietatis* nomine vocant Latini; ſed Convivium, in quo convivæ inebriantur. Si credimus *Athenæo* Lib. II. p. 40. & *Suidæ* μέθαι dicta ſunt primùm convivia μετὰ τὸ θύειν, ut θοῖναι & θαλίαι. De Etymologia nunc non quæro, ſed hinc colligere mihi poſſe videor convivium hac voce interdum ſignificatum.

1. Εἶτ' ȣ̓κ ἀτοπώτατα] Optimè ſic ad *Athenæum Caſaubonus*, pro εἶτ' ȣ̓κ ἄπαντα. *Grotius.*

Πράττομεν καὶ θύομεν] Res ipſa oſtendit perinde eſſe, ac ſi dixiſſet πράττομεν ὅταν θύομεν. Talia ſunt obſervanda, ne ubi ſimilia occurrunt, emendare velimus quæ ſana ſunt.

3. Ἀγαπητὸν] Notum eſt ἀγαπᾶν τι eſſe, apud Græcos, *contentum eſſe re quapiam*, inde ἀγαπητὸν interdum dicitur id quo quiſpiam eſt contentus, aut certè contentus eſſe debet.

4. Αὐλητρίδας &c.] Apparatus convivii, non ſacrificii.

6. Μικρȣ̃] Subaudi δεῖ *deeſt*.

Τὸ κατὰ λόγον] Τὸ pro τί rectè poſuit *Caſaubonus*. Grotius. Hic deſi-

EX EBRIETATE.

1. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 146. & Lib VIII. p. 364.

DEinde an non abſurdiſſima facimus, cùm ſacra faci-
Ubi Diis quidem, quæ emta eſt (mus?
Decem drachmis, duco oviculam, quâ ſint contenti.
Tibicinas verò, & unguentum & cantrices,
Mendæum, Thaſium vinum, anguillas, caſeum, mel
Minùs paullò talento, ſi *rem* putemus, *emimus.*
Digni ſumus qui bonum drachmarum decem accipiamus
Nos, ſi Diis litaverimus.
Harum ſi præterea jacturam facere nos oportet,
Quomodo ſacrorum malum non duplex ſit?
Ego quidem, ſi Deus eſſem, non paterer
Lumbum altari umquam imponi,

deſinit citatio, quæ exſtat Lib. IV. *Athenæi*, reliqua ſequuntur, in eodem loco, Lib. VII

Δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν] Omnino ita legendum non *ἀγαθῶν*, ut habet *Athenæi* editio. *Grotius.* Optimè. Loquentem inducit *Menander* neſcio quem religionem ſacrificii ex ſumtu, potiùs quàm ex animo, perperam æſtimantem; quaſi Dii, plura offerentibus, plura dare debuiſſent. Simile quidpiam habuimus in Dyſcolo. Sed contra hanc opinionem exſtant multa egregia etiam Ethnicorum dicta. Vide *Perſium* Sat. II, 69. & ſeqq. ejusque Interpretes.

Ἡμᾶς] Noli ſcribere *ὑμᾶς*. *Grotius*

Τούτων] Drachmarum, quæ amittuntur, dum nihil à Diis impetratur; quæ duplex eſt jactura, ſi fortè contingat ingrata eſſe Diis ſacra, aut Deos nolle concedere quod ab iis petitur.

Ibidem. Illud *εἰ* & *δεῖ* ob ſenſum, partim & ob verſum addidimus. At *Caſaubonus τούτων δὲ δεῖ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν τὴν ζημίαν.* *Grotius.*

11. Ἐγὼ μὲν ὢν &c.] Addidi ἂν, ob verſum. Noli autem credere Deum hîc introduci loquentem; nam *ὢν γε Θεός*, eſt *ſi Deus ſim*, ſubticetur enim ſæpe *ἐάν*. *Idem.*

12. Τὴν ὀσφῦν ἐπὶ] Hîc ante ἐπὶ erat ἂν, ſupervacuò. *Idem.*

Ὀσφῦν] Vide Dyſcoli ℣. 25.

Εἰ μὴ καθήγιζέ τις ἅμα καὶ τὴν ἔγχελυν,
Ἵνα Καλλιμέδων ἀποθάνῃ εἷς τῶν γηγενῶν.

β'.

Οἱ δὲ τὴν ὀσφῦν ἄκραν θύσαντες ——

γ'.

——— Ἐμὲ γὰρ διέτριψεν ὁ
Κομψότατος ἀνδρῶν Χαιρεφῶν· ἱερὸν γάμον
Φάσκων ποιήσειν, δευτέραν μετ' εἰκάδα
Καθ' αὑτὸν, ἵνα τετράδι δείπνῃ παρ' ἑτέροις,
Τὰ τῆς Θεᾶ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.

δ'.

Εἶτ' ᾧκ εἶχεν, ᾧ πῦρ, ᾧ λίθον, ᾧκ ἄλλο τι,
Οὔθ' ἕτερον.

14. Ἵνα Καλλεμέδων &c.] Legitur, apud *Athenæum*, συγγενὴς, ſed ſenſus eſt : ſi Deus ſim, velim anguillam mihi ſacrificari, ut hoc videns Callimedon moriatur, tamquam unus Gigantum, id eſt, inimicus Deis. Erat is Callimedon magnus helluo. *Grotius.* Nos amandat, in hujus loci margine, *Dalecampius* ad *Athenæi* Lib. VII. p. 339. ubi dicitur hic Callimedon, cognomine Carabus, fuiſſe φίλιχθυς, ſeu piſcium ac anguillarum amans, & ſtrabus; quod probat *Athenæus* aliquot Comicorum locis. Proferemus unum *Alexidis*, ἐκ Μανδραγοριζομένης, qui huc facit:

——— εἴ τινας μᾶλλον φιλῶ
Ξένυς ἑτέρυς ὑμῶν, γενοίμην ἔγχελυς,
Ἵνα Καλλιμέδων ὁ Κάραβος πρίαιτό με·

Si quos vobis magis diligam alios peregrinos, fieri velim anguilla, ut Callimedon Carabus emat me. Scripſi ἀποθάνῃ pro ἀπέθανεν, quod hic non conveniebat.

15. Οἱ δὲ τὴν &c.] Etymologici verba ſunt hæc : ἱερὸν ὀςῦν, τὸ ἄκρον τῆς ὀσφύος· ὕτω γὰρ κέκληται ὅτι μέγα ἐςιν, ἢ ὅτι κύριον ἐςὶ πάθος, παρ' ὅσον ἀναιρεῖ, ἢ ὅτι ἱερολογεῖται, ἢ ἱερυργεῖται τοῖς Θεοῖς. Tum profert verba *Menandri.*

16. Ἐμὲ γὰρ &c.] Hæc ſunt diſtincta ad mentem *Iſ. Caſauboni*, qui quærenti quid ſit ἱερὸς γάμος, reſpondet Athenienſes eo nomine feſtum celebraſſe, memoriæ perpetuandæ nuptiarum Jovis & Junonis. Tum ita pergit : " *Heſychius* ἱερὸς γάμος, ἑορτὴ Διὸς καὶ Ἡ-

Niſi anguillam etiam conſecraret,
Ut Callimedon, unus terrigenarum, periret.

2. *Etymologicon M. in* ἱερὸν ὀςῦν.

Illi ſummum crus cùm adoleviſſent.

3. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 243.

——— Me enim perdidit
Lepidiſſimus virorum Chærephon, ſacras nuptias
Dicens ſe facturum vigeſimo ſecundo menſis die
Apud ſe, ut vigeſimo quarto cœnet apud alios;
Deæ enim res per omnia bene habere.

4. *Suidas in* ἄλλο, ἕτερον.

Deinde non habebat, neque ignem, neque lapidem, ne-
Nec alterum. (que aliud quid,

„ ρας, nam & natales Deorum ſuorum norant Veteres & alios „ dies ſollemnes. Ergo etiam diem illum norant, quo Jovi nupſit „ Juno; ſed norant, ut puto, ſoli Athenienſis, aut cum paucis; „ nam alii populi non adeò ingenioſi, quod indicat *Theocritus*, „ qui curioſiſſimas tantùm fœminarum de nuptiis Jovis & Juno- „ nis ſatagere adfirmat: πάντα, ait, γυναῖκες ἴσαντι, καὶ ὡς Ζεὺς „ ἤγαγεθ' Ἥρην. De eo feſto *Menandri* verſum interpretor, maxi- „ mè quia ſequitur τὰ τῆς Θεῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.

His meliùs nihil occurrebat, addendum tantùm Chærephontem, ut docet *Athenæus*, celebrem fuiſſe paraſitum. Vim etiam dicti non ſatis adſequimur, niſi fortè unuſquiſque apud ſe celebraret feſtum; quamobrem fingebat Chærephon biduo citiùs quàm alii, apud ſe, id velle celebrare, ut apud alium cœnareret die quo celebraretur; nam res Deæ per omnia bene habere dicebat, adeóque poſſe tutò bis nuptias ejus celebrari.

20. Τὰ τῆς Θεῦ &c.] Ita hic verſus exſtat, apud *Athenæum*, nec ſcio cur *Grotius* mutarit in τῦ Θεῦ, & protulerit tantùm poſtrema verba à reliquis divulſa, quaſi vellet hoc Poëta, Dei eſſe ſemper bene habere, non hominis. Hæc non oportuerat divelli. Nec ſanè vir ſummus memorat auctorem, ubi ita devulſa legerit.

21. Εἶτ' &c.] Profert *Suidas*, ut oſtendat ἄλλο & ἕτερον aliquando conjungi.

ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ.

α'.

Ἴσα.

β'.

Τίθημ' ἔχειν χολήν σε καλλιωνύμȣ Πλείω.

γ'.

Ἀράβιον ἄρ' ἐγὼ κεκίνηκα αὐλόν.

δ'.

Ψύλλα.

ε'.

Ἀληθέςερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ

ϛ'.

Ἡγεῖται μὲν ὅλως ἐπικόπανόν τι.

In Titulum. Demetrius de eloquutione tm. CLIV. poſtquàm dixit eſſe ἀνακολȣθίαν, quæ dicitur γρῖφος, citavitque Buliam *Sophronis*, ſubdit talem eſſe etiam, apud *Menandrum*, prologum Meſſeniæ: καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δὲ ὁ πρόλογος τῆς Μεσσηνίας.

1. Ἴσα] Ait *Suidas* interjectionem ἐπὶ τῶν ȥ λαχόντων καὶ ὅλως δυσπραγȣ́ντων. *Photius* verò in Lexico MS. dici vult ἐπὶ τῶν ἀπολαχόντων. Quæ quid ſibi velint non ſatis intelligo.

2. Τίθημ' ἔχειν &c.] Docet *Ælianus* Callionymum dici piſcem, qui copioſum fel habet, quam in rem laudat *Ariſtotelem*, *Menandri* hunc locum & *Anaxippum*.

4. Ἀράβιον] Profert quidem verba *Suidas*, ſed ſine nomine Au-

EX

EX MESSENIA.

1. *Suidas in voce.*

ISſa.

2. *Ælianus de Anim.* Lib. XIII, c. 4.

Pono te habere fel callionymo
Copioſius.

3. *Apud Suidam & Apoſtol. in* Ἀράβιος αὐλὸς Cent. IV, 22.

Arabicam certè ego movi tibiam.

4. *Apud Suidas in voce.*

Pſylla.

5. *Apoſtolius Cent.* II, 42. *Zenob.* II, 17.

Veriora quàm quæ apud Sagram.

6. *Pollux* Lib. X. c. 24. §. 101.

Ducit quidem omnino menſa quædam coquinaria.

ctoris, quem *Menandrum* eſſe in Meſſenia teſtatur *Apoſtolius.* Proverbium fuit in eos qui garrire non deſinunt, quos excitare ad loquendum periculoſum eſt. Sed origo minùs nota eſt, quam enim habent illi vix cuiquam probare queant.

5. Ψύλλα] Nomen proprium ancillæ, de qua ſermo erat in hac Comœdia. Hanc vocem habet etiam *Photius*, in Lexico.

6. Ἀληθέστερα] Sagra locus apud Locros, unde allatum nuncium, ſine auctore, cùm verum eſſet deprehenſum, locum proverbio dedit. Vide Auctores laudatos.

7. Ἡγεῖται] Citantur hæc, ad oſtendendum ἐπικόπανον à recentioribus dictam menſam coquinariam. Quid ſibi velint neſcio.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΗΤΡΑΓΥΡΤΟΥ.

α'.

ΜΑκάριος ὅςις ȣ̓σίαν καὶ νȣ̃ν ἔχει,
Χρῆται γὰρ ȣ̔͂τος εἰς ἃ δεῖ ταύτῃ καλῶς.
Οὕτω μαθεῖν δεῖ πάντα, καὶ πλȣ̃τον Φέρειν.
Ἀσχημοσύνης γὰρ γίνετ' ἐνίοις αἴτιος.

β'.

Προπίνων θηρίκλειον τρικότυλον.

γ'.

Εἰ μέν τι κακὸν ἀληθὲς ἔσχες, Φειδία,
Ζητεῖν ἀληθὲς Φάρμακον τȣ́τȣ σ' ἔδει,
Νῦν δ' ȣ̓κ ἔχεις, εὕρηκα δὲ κενὸν Φάρμακον
Πρὸς τὸ κενόν· οἰήθητι δ' ὠΦελεῖν τί σε.
Περιμαξάτωσαν σ' αἱ γυναῖκες ἐν κύκλῳ
Καὶ περιθέτωσαν ἀπὸ τριῶν κρȣνῶν ὕδωρ·
Τȣ́τῳ περιῤῥάναι, ἐμβαλὼν ἅλας, Φακȣ̃ς.
Πᾶς ἁγνὸς ἐσθ' ὁ μηδεὲν συνιδὼν κακὸν
Αὑτῷ,

In Titulum. Μητραγυρταὶ dicebantur qui per fora circumferebant Imaginem Matris Deûm, cujus nomine mendicabant. De iis jam nonnulla dicta ſunt in *Aurigam* & in *Antiſtitam*, eorúmque mentio fieri videtur & in ſequente fabula. Vide de *Dionyſio* μητραγυρτὴν agente *Æliani* Var. Hiſt. Lib. IX. c. 8. & ad eum Interpretes, ac præſertim Illuſtrem Virum *Giſb. Cuperum* Obſervationum Lib. III. c. 4.

1. Μακάριος &c.] Protulit etiam *Plutarchus* hæc verba alicubi.

5. Θηρίκλειον] Vide ad *Theophorumenen*, ℣. 5.

6. Εἰ μέν τι κακὸν &c.] Hæc quidem à *Clemente* non referuntur ad hanc fabulam; ſed cùm ad rem, de qua hic agebatur, pertineant, maluimus hic legi, quàm in incertarum Comœdiarum fragmentis. Si quando *Menandri* fabulæ ex occulta Monaſterii latebra

EX FAMULO MATRIS IDÆÆ.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* XCIV.

Felix qui facultatibus & ingenio pollet,
Utitur enim opibus rectè, in ea in quæ *abſumi* par eſt.
Itaque oportet unumquemque diſcere etiam divitias fer-
Inhoneſti enim animi quibuſdam cauſæ fuerunt. (re.

2. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 472.

Propinans thericleum trium cotylarum.

3. *Apud Clement. Alexand. Str.* VII. p. 713.

Si verum quodpiam haberes malum, ô Phidia,
Verum ejus remedium te quærere oporteret.
Nunc verò non habes, inveni autem inane remedium,
Ad inanem *morbum*; putato verò *id* nonnihil juvare.
Abſtergant ſi mulieres in orbem
Et circumponant aquam è tribus tubis.
Eâ adſpergaris cùm injeceris ſalem, *&* lentes.
Omnis purus eſt, qui nullius mali conſcius eſt
Sibi.

(ſi modò ſunt adhuc in rerum natura) erui queant, ſuo loco hæc collocabuntur; ſin minùs, æquè libenter hîc legentur, quàm alibi.

Ibidem. Legitur, apud *Clementem*, *εἰ μέν τι ἀληθὲς κακὸν εἶχες φιλιάζειν ἀληθὲς φάρμακον τούτοις σε δεῖ. Grotius.*

8. Εὕρηκα &c.] Legitur *εὕρηκα κενὸν τὸ φάρμακον. Idem.*

11. Ὕδωρ] Legebatur *ὕδατι* & quidem in verſu ſequenti; quod interpretamentum eſſe putavimus ejus, quod à nobis ibi ſubſtitutum eſt, *τούτῳ. Idem.*

13. Ὁ *μηδεὲν*] Legebatur contra verſum, *ὁ μηδὲν αὑτῷ συνειδὼν κακόν. Idem.*

Ibid. Pulcrè luſtrationum ineptias, quæ nitebatur neſcio qua pollutionis opinione, riſit hic *Menander*. Vide quæ hac de re diximus, *Artis Criticæ* P. 2. Sect. II. c. 7.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΙΣΟΓΥΝΟΥ.

α'.

——— Σ. πρὸς τὸ πραγμ' ἔχω
Κακῶς. Α. Ἐπαρισερῶς γὰρ αὐτὸ λαμβάνεις,
Τὰ δυσχερῆ γὰρ καὶ τὰ λυπήσαντά σε
Ὁρᾷς ἐν αὐτῷ, τὰ δ' ἀγαθ' ȣ̓κ ἔτι βλέπεις.
Γυνὴ πολυτελὴς ἐς' ὀχληρὸν, ȣ̓κ ἐᾷ
Ζῆν τὸν λαβόνθ' ὡς βȣ́λεται. ἀλλ' ἔνεςί τι
Ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς, παῖδες· ἐλθόντ' εἰς νόσον
Τὸν ἔχοντα ταύτην ἐθεράπευσεν ἐπιμελῶς.
Ἀτυχȣ̃ντι συμπαρέμεινεν· ἀποθανόντα σε
Ἔθαψε, περιέςειλεν οἰκείως, ὅρα
Εἰς ταῦθ', ὅταν λυπῇ τι τῶν κατ' ἡμέραν.
Οὕτω γὰρ οἴσεις πᾶν τὸ πρᾶγμ'. ἂν δ' ἐκλέγῃς
Ἀεὶ τὸ λυπȣ̃ν, μηδὲν ἀντιπαρατιθεὶς
Τῶν προσδεχομένων, ȣ̓ δυνήσῃ διατελεῖν.

β'.

Εὕροις δ' ἂν ȣ̓δὲν τῶν ἁπάντων, Σιμύλε,
Ἀγαθὸν, ὅπȣ̀ τὶ μὴ πρόσεςι καὶ κακόν.

In Titulum. Hanc *optimam Comœdiarum Menandri* ait fuiſſe *Phrynichus*, verbis quæ proferemus ad fragm. 8.

1. Πρὸς τὸ πρᾶγμ' &c.] Hic locus integer legitur apud *Stobæum* Tit. LXIX. ſed ſine nomine fabulæ; verùm Tit. CVIII. quatuor verſus hinc petiti referuntur ad *Μισογύνην*, cui optimè conveniunt. Quare totum locum huc retraximus, cùm inter fragmenta incertarum Comœdiarum eſſet alioqui referendus.

Ibid. Hanc partem verſûs, cum tribus ſequentibus, cenſuimus præponendam iis qui apud *Stobæum* exſtabant. Omnino enim videntur cohæſiſſe. Depromti autem ſunt ex *Clemente* Strom. II. Diſtinximus perſonas colloquentes. *Grotius.*

4. Οὐκ ἔτι βλέπεις] Apud *Clementem* pag. 422. ut & *Stobæi* Tit. LXIX. legitur ἐπιβλέπεις. At meliùs Tit. CVIII. ἔτι βλέπεις, quod ſequuti ſumus.

7. Ἀγαθὸν ἀπ' αὐτῆς παῖδες] Hic ponenda diſtinctio, qualem notavimus. *Grotius.*

8.

E MULIERUM OSORE.

1. *Apud Stobæum Tit.* LXIX. *&* CVIII.

——— S. Ad rem ipſam adfectus ſum
Malè. A. Siniſtrè, nimirum, *eam* capis,
Incommoda enim & quæ te angunt
Conſideras in ea, nec bona ampliùs reſpicis.
Uxor ſumtuoſa eſt moleſta, nec ſinit,
Ut vult, vivere eum qui illam duxit. Sed eſt aliquid
Ab ea boni, liberi. Si inciderit in morbum,
Is qui eam habet, eum diligenter curat,
Cum adverſis conflictante manet; mortuum te
Sepelit & amicè componit. Reſpice
Hæc, cùm quidpiam quotidianum te angit;
Sic enim rem totam feres. Si verò elegeris
Semper quod triſtitiam creat, nihil opponens
Eorum que accepta ſunt, non poteris perdurare.

2. *Ibid. Tit.* CVIII.

Nihil verò inveneris ex omnibus, Simyle,
Boni, ubi non adſit & aliquid mali.

8. Ἐθεράπευσεν] Hoc eſt, curare ſolet, quæ vis frequens eſt Aoriſtorum. Sic & in ſequentibus. Multa ejus rei exempla invenies apud *Thom. Gatakerum* de ſtylo N. T. Cap. VI. & *Joan. Georg. Gravium* Lect. Heſ. Cap. V.

10. Περιέστειλεν οἰκείως ὅρα] Vulgò malè οἰκείως ὁρᾷ. *Grotius.*

12. Ἂν δ' ἐκλέγῃς] Vulgò ἂν δὲ λέγῃς. At titulo CVIII. ubi idem, fragmentum citatur, eſt ἂ ἐκλέγῃς, unde hanc lectionem concinnavimus. *Idem.*

14. Τῶν προσδεχομένων] Cùm hic eſſet προσλεγομένων, Titulo autem CVIII. προσδοκωμένων, fecimus quod medium eſt προσδεχομένων, id eſt, προσδεκτῶν. Poſterius autem Hemiſtichium hic habebat οὐ δυνήσῃ διὰ τέλους. Reſtituimus ut vides. *Grotius.*

15. Εὕροις δ' ἂν οὐδὲν &c.] Hi duo verſus quarto ſuperioris fragmenti proximè ſubjunguntur apud *Stobæum* Tit. CVIII. nec fortè malè. Attamen & poſt verſum 14. poni non incommodè poſſint. Vide ſimilem ſententiam in Bœotia.

γ'.

Ἐθύομεν δὲ πεντάκις τῆς ἡμέρας,
Ἐκυμβάλιζον δ' ἑπτὰ θεράπαιναι κύκλῳ,
Αἱ δ' ὠλόλυζον.

δ'.

Ἕλκει δὲ γραμματίδιον ἐκεῖ σε δίθυρον,
Καὶ παράςασις.

ε'.

Ἀλλ' ȣ̓ τὰ βίȣ νῷ ἴσως δεῖ Φροντίσαι;

ς'.

Α. Χαῖρ', ὦ Γλυκέρα. Γ. Καί συ, πολλῷ χρόνῳ
Ὁρῶ σε.

ζ'.

——— Ὄμνυμί
Σοι τὸν ἥλιον, ἦ μήν ποιήσειν γραΦὴν
Σοι κακώσεως.

η'.

Τί γὰρ δὴ γῦρος ἐςὶν ȣ̓ συνίημι.

18. Ἐκυμβάλιζον] Legitur apud *Stobæum* ἐκυμβάλισον & mox ὀλόλυζον. *Grotius.* Mendum eſt typographicum, leguntur enim hæc, non apud *Stobæum*, verùm apud *Strabonem*, cujus hæc ſunt verba, Lib. VIII. ἅπαντες τῆς δεισιδαιμονίας ἀρχηγȣ̀ς οἴονται τὰς γυναῖκας. αὗται δὲ καὶ τȣ̀ς ἄνδρας προκαλȣ̃νται πρὸς τὰς ἐπιπλέον θεραπείας τῶν Θεῶν καὶ ἑορτὰς και ποτνιασμȣ́ς· σπάνιον δ' εἴ τις ἀνὴρ καθ' αὑτὸν ζῶν εὑρίσκεται τοιȣ̃τος. ὅρα δὲ πάλιν τὸν αὐτὸν ποιητὴν, ἃ λέγει εἰσάγων τὸν ἀχθόμενον ταῖς περὶ τὰς θυσίας τῶν γυναικῶν ἀπάταις, λέγοντα.

——— ἐπιτρίβȣσι δ' ἡμᾶς οἱ Θεοὶ
Μάλιςα τȣ̀ς γήμαντας· ἀεὶ γάρ τινα
Ἄγειν ἑορτήν ἐς' ἀνάγκη.

Τὸν δὲ Μισογύνην, αὐτὰ ταῦτα αἰτιώμενον· Ἐθύομεν καὶ τὰ ἑξῆς. *Omnes ſuperſtitionis duces putant eſſe fœminas. Hæ enim viros provocant ad majores cultus Deorum, & feſta & ſupplicationes. Rarò vir quiſpiam, ſeorſim vivens, talis invenitur. Vide iterum Poëtam* (Menandrum quem antea laudarat) *quæ dicit inducens ægrè ferentem fraudes mulierum circa ſacrificia, & dicentem:* perdunt Dii nos præſertim qui uxores duximus, ſemper enim feſtum quoddam celebrare neceſſe

Digitized by Google

3. *Apud Strabonem* Lib. VII. p. 297. Ed. Par.

Sacrificabamus quinquies in die,
Cymbala pulſabant ſeptem ancillæ in orbem,
Aliæ verò ululabant.

4. *Ex Suida & Harpocratione in* παράςασις.

Trahunt te illuc diploma
Et drachma depoſita.

5. *Ex Priſciano* Lib. XVIII. col. 1213.

Annon quæ pertinent ad vitam ambos oportet curare?

6. *Ex eodem Ibid. col.* 1193.

A. Salve, Glycera. G. Et tu *ſalve*, longo pòſt tempore
Te video.

7. *Ibid. col.* 1292.

—— Juro
Tibi per Solem, certò facturum litèm *me*
Tibi injuriarum.

8. *Phrynichus in Ecl. Attic.*

Quid enim gyrus ſit non intelligo.

ceſſe eſt; *& Mulierum oſorem, hac eadem vituperantem*, Sacra faciebamus &c.

18. Ἐκυμβάλιζον.] Vide ad Antiſtitam.

20. Ἕλκει &c.] *Γραμματίδιον δίθυρον*, eſt diploma, quod duas *θυρίδας*, ſive plagulas habet, qua de re vide Epiſtolam ad me ſcriptam, quam inſerui *Bibliotheca Selecta* Tom. IX. Videtur inſtrumentum, quo quis in judicium vocabatur, ſpectari.

21. Παράςασις] Drachma depoſita ab iis, qui de re privatá, inter ſe diſceptarent. Vide *Suidam* & *Harpocrationem*, quibus ſimilia habet etiam *Photius* MS.

22. Ἀλλ' ȣ̓] Profert *Priſcianus*, ut probet à verbo *φροντίζειν* accuſativum regi.

23. Χαῖρε] Idem adfert, ut oſtendat Græcos dicere *ὅσῳ χρόνῳ*.

24. Ὄμνυμι] Priſcianus habet, ut probet cum *ὄμνυμι* accuſativum jungi.

27. Τί γὰρ δὴ &c.] *Phrynichus*: *Τί καὶ τȣ́τῳ Μένανδρος τὴν καλλίςην τῶν Κωμῳδιῶν τῶν ἑαυτȣ̃ κατεκηλίδωσεν, εἰπών, τί* &c. *Menander* multò meliùs ſciebat quæ & ubi uſurpandæ eſſent voces, quàm ſexcenti Atticiſtæ, qualis *Phrynichus* & alii. Ad ſequentia fragmenta, nihil eſt quod animadvertatur.

θ'.

Χλαμύδα, καὶ Μυσίαν λογχὴν, ἀορτήν.

ί.

Σανδάλιον. Ἐπίχρυσοι σανδαλοθῆκαι.

ια'.

Ἐπιπράσκετο Ἀθήνησιν ἡ τῦ μύρϋ κοτύλη, ὡς μὲν Ἵππαρχος Φησὶν ἐν Παννυχίδι, πέντε μνῶν, ὡς δὲ Μένανδρος ἐν Μισογύνῃ δέκα.

ιβ'.

Φύσει γυνὴ δυσήνιόν τι καὶ πικρόν.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΙΣΟΥΜΕΝΟΥ.

α'.

Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τῦτο, τὴν ψυχὴν ἀνα-
Λάβοιμ' ἐγώ· νυνὶ γάρ. ἀλλὰ ποῦ Θεοὺς
Οὕτως δικαίϋς ἐςὶν εὑρεῖν, ὦ Γέτα;

β'.

——— Ἀφανεῖς γεγόνασιν αἱ σπάθαι.

γ'.

Τί οὐ καθεύδεις: σὺ μ' ἀποκναίεις περιπατῶν.

δ'.

Λακωνικὴ κλείς ἐςιν, ὡς ἔοικέ μοι.

ε'.

Σπαθᾷν.

In Titulum.] *Alciphron* in Epiſt. Glyceræ hujus Comœdiæ meminit. Ad hanc videtur etiam reſpexiſſe *Irenæus* contra Hæreſes Lib. II. c. 27. ubi de incommodis quæ patiebatur Æon Valentinianorum: *Mihi videntur*, inquit, *ejus paſſionem, qui eſt apud Comicum* Menandrum *valde amans & ODIBILIS, Æoni ſuo circumdediſſe.* Eodem ſpectavit *Martialis* Lib. XIV. c. 14. de pueris Comœdis:

Non erit in turba quiſquam μισϋμενος *iſta,*
Sed poterit quivis eſſe δὶς ἐξαπατῶν.

9. *Pollux* Lib. VII. c. 19. ỷ. 79. & X, 31. §. 139.
Chlamydem, Myſiam lanceam, aortam.

10. *Idem Ibid.* c. 22. §. 87. & X, 11, 28. §. 50. & 127.
Sandalium. Auratæ ſandalothecæ.

11. *Athenæus* Lib. XV. p. 661.

Vendebatur Athenis unguenti cotyla, ut Hipparchus ait in Pannychide, quinque minis, ut verò Menander, in mulierum oſore, decem.

12. *Apoſtolius* XX, 43.
Natura mulier res eſt effrenis & amara.

EX INVISO.

1. *Apud Juſtinum de Monarchia Dei* p. 107.

SI enim viderim hoc, animum re-
cipiam ego, nunc quidem. Sed ubi Deos
Ita juſtos reperire licet, ô Geta?

2. *Pollux* Lib. X. c. 31. §. 146.
Non ampliùs comparuerunt gladii.

3. *Ariſtoph. Schol. in Veſp.* ỷ. 679. *Suidas in* ἀποκναίειν.
Cur non dormis? Tu me enecas ambulans.

4. *Suidas in* λακωνικαὶ κλεῖδες.
Laconica clavis eſt, ut mihi videtur.

5. *Photius in Lexico MS.*
Se ſe jactare.

Malè legitur δὶς ἐξάπαθος, neque enim ſic vocatur Comœdia *Menandri*, niſi in vitioſis codicibus *Fulgentii*, quibus utebatur *Hadr. Turnebus* Adverſ. IX, 24. qui tamen rectè vidit ad Menandrum ſpectari.

1. Εἰ γὰρ &c.] Citat *Juſtinus*, ut oſtendat à *Menandro* reprehenſos Deos. Sed ſic vulgò ſolebant in Deos invehi, ſi quid adverſi paterentur. Sequentia fragmenta citantur tantùm, ad oſtendendum uſum vocum, quæ in iis occurrunt.

ΕΚ ΤΟΥ ΝΑΝΝΙΟΥ.

α.

Ἀθηναῖος βιβ. ιγ'.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ὧν οἶδα δράματα ἀπὸ ἑταιρῶν ἔσχε τὰς ἐπιγραφὰς, Θάλαττα Διοκλέους, Φερεκράτους Κοριαννὼ, Εὐνίκου ἢ Φιδυλλίου Ἄντεια, Μενάνδρου Θαῒς καὶ Νάννιον, Ἀλέξιδος Ὀπώρα, Εὐβούλου Κλεψύδρα.

In Titulum. De meretrice *Nannio*, vide *Suidam* & *Harpocrationem*, quibus adde *Joan. Meurſium* Attic. Lect. Lib. I. c. 17. Citatum aliquid erat à *Stobæo* ex hac Comœdia Flor. Tit. XI. Sed

ΕΚ ΤΟΥ ΝΑΥΚΛΗΡΟΥ.

α'.

——— Καὶ φύσει
Πῶς εὐάγωγός ἐστι πᾶς ἀνὴρ ἐρῶν.

β'.

Ὦ Ζεῦ πολυτίμητ', οἷόν ἐστ' ἐλπὶς κακόν;

γ'.

Ἥκει λιπὼν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
Θεόφιλος ἡμῖν, ὦ Στράτων, ὡς ἐς καλὸν

In Titulum. Plurali numero laudatur hæc fabula à Scholiaſte *Sophoclis*, ad *Oedipum* Colon. Paſſim contigit ut nunc ſingulari, nunc plurali numero efferantur harum Comœdiarum nomina, ut ſæpiùs jam animadvertimus. Dubitat *Iſ. Caſaubonus* an eadem ſit ac *Κυβερνῆται*, in Athen. Lib. IV. c. 18. *Cæcilii* Nauclerus citatur à *Nonio.*

2. *Εὐάγωγός*] Nempe, ab ea quam amat, quæ eum facilè eò adducit, quò vult. *Heſychius: εὐάγωγον, εὐχερὲς, καλῶς, εὐκόλως ἀγόμενον.* Galli ſimiliter, *facile à mener.*

4. *Οἷόν ἐστ' ἐλπὶς κακόν;*] Huc facit elegans Elegia de Spe, inter

ye-

EX NANNIO.

1. *Athenæus* Lib. XIII. p. 567.

ETiam alia multa Dramata, quæ novi, inſcriptiones habent à meretricibus, Thalatta Dioclis, Phecratis Corianno, Eunici vel Phidyllii Antea, Menandri Thaïs & Nannium, Alexidis Opora, Eubuli Clepſydra.

verba Poëtæ excidiſſe videntur, niſi ſint ſenarii nonnulli, qui inferiùs leguntur, & malè nomen Poëtæ ſit collocatum.

EX NAVICULARIO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LXIII.

——— & natura
Quodammodo tractabilis eſt quivis amat.

2. *Ibid. Tit.* CXII.

O Jupiter multùm colende, quantum malum ſpes eſt!

3. *Apud Macrobium Saturn.* Lib. V. cap. 21. & *Athenæum* Lib. XI. p. 474.

Venit relicto Ægæi ſalſo profundo
Theophilus nobis, ô Strato, ad egregium

vetera Poëmatia à *P. Pithœo* edita, cujus initium eſt:

Spes fallax, ſpes dulce malum, ſpes ſumma malorum,
Solamen miſeris, quà ſua fata trahunt.

3. Ἥκει &c.] Adfert hæc verba *Athenæus*, ut oſtendat κάνθαρον dictum fuiſſe navigii genus. Eadem de cauſa citantur à *Macrobio*, Saturn. Lib. V. Videtur hîc neſcio quis nunciare Stratoni adventum Patris Theophili. Apud *Macrobium*, pro τόνδε χρυσοῦν, malè legitur τόνδ' ἐχρύσουν, ſed vice verſâ apud eum ſunt poſtrema verba οὐδὲ &c. quæ non leguntur apud *Athenæum*. Subaudio προσφέρω, aut ſimile quid.

Τὸν υἱὸν εὐτυχῶν τε καὶ σεσωσμένος.
Πρῶτος δ' ἐγώ σοι τόνδε χρυσοῦν κάνθαρον.
Στ. Ποῖον; Α. τὸ πλοῖον, οὐδέ μ' οἶσθα σ' ἄθλιε;

δ'.

Α. Τὴν ναῦν σεσῶσθαί μοι λέγεις; Β. Ἐγώ. Α. Ἐμὴν
Τὴν ναῦν ἐκείνην, ἣν ἐποίησε Καλλικλῆς
Ὁ καλούμενος, Εὐφράνωρ δ' ἐκυβέρνα Θούριος.

έ.

Ὦ φιλτάτη γῆ μῆτερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ' εἶ
Τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα, πολλοῦ τ' ἄξιον.
Ὡς δῆτ' ἐχρῆν εἴτις πατρῴαν παραλαβὼν
Γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους,
Καὶ μηδ' ἐπιβαίνειν γῆς· ἵν' οὕτως ᾔσθετο
Οἷον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείσατο.

ϛ'.

Ὁ, τε Πολυνείκης πῶς ἀπώλεθ' οὐχ ὁρᾷς;

7. Τὸ πλοῖον] Huc reſpicit *Suidas*, in Ναξιουργὴς κάνθαρος, ubi ex MS. Pariſienſi hæc verba reſtituit vir Græcarum litterarum ſcientiſſimus *Lud. Kuſterus*, ἄντικρυς δὲ Μένανδρος ἐν Ναυκλήρῳ κάνθαρον εἶπε πλοῖον εἶναι: *diſertè Menander in Nauclero cantharum dixit navem eſſe.*

9. Τὴν ναῦν &c.] Recitatis ſuperioribus verſibus, hos μετ' ὀλίγα fuiſſe ait *Athenæus.*

ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΟΥ.

α'.

Ἑτέρου λυχνοῦχος, ἑτέρου λήκυθος.

β'.

Νόμος ὁ φυλαχθεὶς οὐδέν ἐστιν, ἢ νόμος,
Ὁ μὴ φυλαχθεὶς καὶ νόμος καὶ δήμιος.

In Titulum.] Laudatur νομοθέτης ab *Athenæo* inter Comœdias, ubi Paraſiti mentio facta erat, Lib. VI. p. 247. Sic etiam vocat *Quintilianus* Inſt. Lib. X. c. 1. *Ammonius* plurali numero effert νομοθέτας.

2.

Filium felix & ſalvus.
Primus ego tibi hunc aureum cantharum *adfero.*
ST. Qualem? A. Navem, annon me intelligis, miſer?

4. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 474.

A. Navem ſervatam eſſe mihi dicis? B. Aio. A. Meam
Navem illam, quam fecit Callicles (erat?
Qui vocatur, & cujus Euphranor Thurius gubernator

5. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 166.

O cariſſima terra mater, quàm *verè* maximi facienda es
Ingenio pollentibus poſſeſſio, & ingentis pretii!
Certè oportuit, ſi quis patternam nactus
Terram comediſſet, hunc perpetuò navigare.
Neque inſiſtere ampliùs terræ, ut ſic ſentiret
Cui bono accepto non peperciſſet.

6. *Scholiaſtes Sophoclis ad Oedipum Colon.* p. 316. Ed. St.

Et Polynices quomodo perierit von vides?

Ibid. Ἐγώ. A. ἐμὴν] Legitur apud *Athenæum*, ἐγὼ τὴν ἐμὴν. *Grotius.*
10. Τὴν ναῦν] Pro κείνην ναῦν ἐποίησε Καλλίκλης, malè cohærente ſenſu. *Idem.*
11. Ὁ καλούμενος] Legitur τὸν καλούμενον Εὐφράνορ' ἐκυβέρνα. *Idem.*
12. Ὦ φιλτάτη &c. Sic alloquitur neſcio quis terram Atticam, quam navigationis cauſâ, ut opes ſibi pararet, reliquerat; & quam libens, abſolutâ navigatione, videbat.

EX LEGISLATORE.

1. *Apud Ammon. de diff. voc. in λυχνίον.*

ALterius candelabrum, alterius lecythus.

2. *In Coll. Menandri & Philemonis.*

Lex ſervata nihil eſt præter legem,
Non ſervata eſt lex & carnifex.

2. Νόμος &c.] Tria hæc elegantiſſima fragmenta, ad hanc fabulam retulimus, ad quam videntur pertinuiſſe. Si quando liceat integram comœdiam nanciſci, libenter videbimus an bene conjecerimus.

γ΄.

Νόμον φοβηθεὶς μὴ ταραχθήσῃ νόμῳ.

δ΄.

Μὴ πάσχε πρῶτον τὸν νόμον καὶ μάνθανε,
Πρὸ τοῦ παθεῖν σε, τῷ φόβῳ προλαμβάνε.

ΕΚ ΤΗΣ ΞΕΝΟΛΟΓΙΑΣ.

α΄.

Οὕτως ἀσυλλόγιστον ἡ Τύχη ποιεῖ,
Τὸ συμφέρον τί ποτ᾽ ἐστὶν ἀνθρώπου βίῳ.
Χρῆται νόμοις καθ᾽ οὓς κινεῖ τὰ πράγματα;
Οὐδ᾽ ἔστιν εἰπεῖν ζῶντα, ταῦτ᾽ οὐ πείσομαι.

β΄.

Ἀνδρὸς πένητος υἱὸς ἐκτεθραμμένος
Οὐκ ἐξ ὑπαρχόντων, ὁρῶν ᾐσχύνετο
Τὸν πατέρα μικρ᾽ ἔχοντα. παιδευθεὶς γὰρ εὖ
Τὸν καρπὸν εὐθὺς ἐδίδου χάριτος καλόν.

In Titulum. Theon Sophiſta Progym. Cap. IV. p. 63. vocat Ξενολόγον hanc fabulam, & profert ex ea verſus, quos jam habuimus in Dardano.

1. Ἡ Τύχη] Illud ἡ addidimus, verſu deſiderante & adſtipulante MS. *Grotius.*

2. Τὸ συμφέρον] Malè editiones aliæ συμφερόν. *Idem.*

3. Χρῆται νόμοις &c.] Sic legimus, deletâ negatione οὐ ab initio, quæ vitiat verſum, & detractâ litterulâ, nam in editione *Gul. Canteri* legebatur κρίνει, pro κινεῖ, ſine ſenſu ullo. Contrà ſenſus

3. *Ibidem.*

Legem ſi verearis, non terreberis lege.

4. *Ibidem.*

Ne patere primùm legis *pœnam*, eámque intellige,
Sed antequàm patiaris, metu antevertito.

EX MILITUM CONSCRIPTIONE.

1. *Apud Stobæum de R. N. Tit.* X.

SIc facit Fortuna, ut ratione colligi nequeat,
Quid tandem conducat hominis vitæ.
An utitur *certis* legibus, ex quibus res moveat?
Neque licet vivo dicere: hæc non patiar.

2. *Apud Theonem in Progymn.* C. IV. p. 63.

Viri pauperis filius educatus
Ex iis quæ *pater* non habebat, videns, erubuit
Patrem parva habere; educatus enim bene
Fructum ſtatim reddidit beneficii egregium.

eſt manifeſtus; Fortunam, nempe, ſine lege omnia mutare. Duriùs & audaciùs mutarat *Grotius*:

Οὐ χρὴ νόμων καθ' ὧς κρίνωμεν πράγματα.

Quod vertit:

Dijudicari nequit hoc certis legibus.

4. Ταῦτ' ἐ πείσομαι] Vulgò τ' αὐτ' minus rectè. *Grotius.* In Enchiridio, unde hic etiam verſus profertur, eſt τῦτ'. Locum vide.

5. Ἀνδρὸς &c.] Citat hæc *Theon*, quaſi fuiſſent ἐν ἀρχῇ τῦ τε Δαρδάνυ, καὶ τῦ Ξενολόγυ. Ideóque repetenda hîc quoque cenſuimus.

ΕΚ ΤΗΣ ΟΛΥΝΘΙΑΣ.

α'.

ΩΣ οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος

β'.

——— Ὡς ἄδικον, ὅταν ἡ μὲν Φύσις
Ἀποδῷ τι σεμνὸν, τοῦτο δ' ἡ Τύχη κακοῖ.

γ'.

Περιθέτῃ.

δ'.

——— μετ' Ἀριστοτέλους
Γὰρ τέτταρας ὀβόλους τῆς ἡμέρας Φέρων.

1. Ὡς οὐχ ὑπάρχων &c.] Apud *Zenobium* malè vellet legi *And. Schottus* Perinthiam, pro Olynthia, ut bene animadvertit *Joan.*

ΕΚ ΤΩΝ ΟΜΟΠΑΤΡΙΩΝ.

α'.

ΑΠας ἐρυθριῶν χρηστὸς εἶναι μοι δοκεῖ.

β'.

Χρηστοῖς νομιζομένοις ἐΦόδιον ἀσΦαλὲς
Εἰς πάντα καιρὸν, καὶ Τύχης πᾶσαν ῥοπήν,

γ'.

Ἦν δῆλον οὖν τί νυμΦίος τε ἀλΦάνει.

1. Ἅπας ἐρυθριῶν &c.] Huc pertinet illud *Adelphorum Terentii* Act. IV. S. V, 9. *Erubuit, ſalva res eſt.*

2. Χρηστοῖς] Ita emendavimus, pro χρηστοὺς νομιζομένους. *Grotius.* Ἐφόδιον] Ut viaticum auxilio eſt iter facientibus: ita & probi-

EX OLYNTHIA.

1. *Apud Zenobius Cent.* VI. *Prov.* 51.
NOn ut *lædere* incipiens, ſed ut ulciſcens.
2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVII.
Quàm iniquum eſt, cùm Natura quidem
Reddit aliquid egregium, Fortuna verò hoc vitiat!
3. *Pollux* Lib. X. c. 41. §. 170.
Appoſiticia coma.
4. *Suidas in* Φέρειν.
——— Cum Ariſtotele
Enim quatuor obolos quotidie auferens.

Meurſius in Bibl. Attica.

E GERMANIS.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XXXI.
QUiſquis erubeſcit bonus eſſe mihi videtur.
2. *Ibid. Tit.* XXXVII.
Iis qui habentur probi, *ea opinio* eſt viaticum tutum
In quodvis tempus & quamvis Fortunæ inclinationem.
3. *Apud Suidam in* ἀλφάνει.
Clarum igitur erat quid & ſponſus inveniat.

tatis fama in vita. Ita ſæpe ἐφόδιον ſumitur.

4. Ἦν δῆλον] Adfert *Suidas*, ut oſtendat uſum verbi ἀλφάνει, ἀντὶ τοῦ εὑρίσκει.

ΕΚ ΤΗΣ ΟΡΓΗΣ.

α'.

Οὐκ ἔςι μοιχοῦ πρᾶγμα τιμιώτερον,
Θανάτῳ γάρ ἐςιν ὤνιον.

β'.

Καί τοι νέος ποτ' ἐγενόμην κἀγὼ, γύναι,
'Αλλ' οὐκ ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας
Τότ'· ἀλλὰ νῦν. οὐδὲ χλανίδ' εἶχον· ἀλλὰ νῦν,
Οὐδὲ μύρον εἶχον· ἀλλὰ νῦν. καὶ βάψομαι,
Καὶ παρατιλοῦμαι, νὴ Δία, καὶ γενήσομαι
Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ·
Καθὼς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους
'Απαξάπαντας, οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνην.

In Titulum. Primam hanc fuiſſe *Menandri* fabulam prodidit *Euſebius* in Chronico ad Olymp. CXIV, 4. Μένανδρος ὁ Κωμικὸς ποιητὴς πρῶτον δρᾶμα διδάξας 'Οργὴν ἐνίκα: Hieronymo interprete: *Menander primam fabulam cognomento Orgen docens ſuperat.*

1. Οὐκ ἔςι &c.] Ita rectè maximus *Scaliger*, cùm vulgò ἀτιμώτερον legeretur. Res pretioſa adulter, nam ſæpe mulieri morte conſtat. *Grotius.* Vide *Joan. Meurſium* Them. Atticæ Lib. I. c. 4. & 5. Poſſit etiam intelligi de mœcho, qui deprehenſus in adulterio impune occidi poterat, ex Solonis legibus, ut docet *Plutarchus*, T. I. p. 90. Qui ſic occidebatur is moechi nomen morte ſibi comparabat.

Καί τοι νέος &c] Luxurioſus ſenex loquens inducitur, imitator Cteſippi, Chabriæ filii, cujus turpia facta, & luxuriem deſcribit *Athenæus.*

4 Πεντάκις τῆς ἡμέρας] Luxurioſi & voraces ſæpiùs interdiu lavabantur Vide diarium Alexandri Lib. VII. *Arriani* ſub finem.

5. Χλανίδα] Sic tenuior & mollior læna, apud Atticos, vocabatur, ut docet *Pollux* Lib. X, 124. Juvenis chlamydem, ſeu craſſiorem tunicam geſtaverat.

EX IRA.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* VI.

NUlla res eſt mœcho pretioſior,
Qui morte venalis eſt.

2. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 166.

Etiam ego adoleſcens aliquando fui, mulier,
Sed non lavabar quinquies *uno* die
Tunc,ſed nunc *fiet*;nec lænam habebam,ſed nunc *habebo*;
Neque unguentum habebam,ſed nunc *mihi erit*,& tingar;
Et pilos vellam, per Jovem, & evadam
Cteſippus, non homo, brevi tempore.
Sicut ille deglutiam lapides ipſos
Omnes prorſus, non terram ſolam.

6. Βάψομαι] Crines & barbam ſibi pingebant luxurioſi ſenes, ut juniores amicæ viderentur; qua de re copioſè & eruditè egit *Hadr. Junius* Lib. de Coma p. 552. & ſeqq. nuperæ editionis Roterodamenſis.

7. Παρατιλοῦμαι] Homines ſeveriores nullo modo vellebantur, molliores totum corpus velli curabant; quo reſpicit *Seneca* Ep. CXIV. *Alter ſe juſto plus colit, alter ſe juſto plus negligit; ille & crura, hic nec alas quidem vellit.* Sed & hac de re, ne plures memorem, ſat multis egit idem *Hadr. Junius* p. 476. & ſeqq.

Κτήσιππος &c.] Filius Chabriæ, ut diximus, clariſſimi Athenienſium ducis, ſed patri diſſimillimus. *Κτήσιππος ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον ἦλθεν ἀσωτίας, ὡς καὶ τοῦ μνήματος τοῦ πατρὸς, εἰς ὃ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνήλωσαν δραχμὰς, τοὺς λίθους πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας: Cteſippus, Chabriæ filius, ad tantum luxum devenit, ut etiam monumenti patris, in quod Athenienſes mille drachmas abſumſerant, lapides venderet, in voluptates ſuas.* Verba ſunt *Athenæi.* Lib. VI. p. 165. Hinc videmus cur dicat hic ſenex luxurioſus, ſe lapides ipſos comeſturum.

γ'.

Ὁ λιμὸς ὑμῶν τὸν καλὸν τοῦτον δακὼν
Φιλιππίδου λεπτότερον ἀποδείξει νεκρόν.

δ'.

——— Διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδὲ γρὺ
Ἄνθρωπος ὅςις ἐστὶν, ὃς κληθείς ποτε
Εἰς ἑστίασιν δωδεκάποδος, ὄρθριος
Πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδὼν
Ὡς ὑστερίζων, καὶ παρῆν ἅμ' ἡμέρᾳ.

έ.

Τοῦθ' ἑταῖρός ἐστιν ὄντως· οὐκ ἐρωτᾷ τηνίκα
Δεῖπνόν ἐστιν, ὥσπερ ἕτεροι, καὶ τί δειπνεῖν κωλύει
Τοὺς παρόντας, εἶτα δεῖπνον ἕτερον εἰς τρίτην βλέπει,
Εἶτα περίδειπνον πάλιν.

ς'.

Ἀριστόδειπνον καὶ ἄδειπνον.

ζ.

Οὐ μάτην.

12. *Φιλιππίδου λεπτότερον*] Poëta fuit Comicus, cujus tenuiſſimum fuit corpus, ut hoc loco aliiſque probat *Athenaus*.

13. *Διαφέρει* &c.] Rectè *Caſaubonus*, *οὐδὲ γρὺ* pro *οὐδέ πω*. At initio verſûs *οὐδ' οὐ* nihil opus addi. *Grotius*.

15. *Δωδεκάποδος*] Nempe, *σκιᾶς*. Locum hunc multis explicuit *Iſ. Caſaubonus* ad *Athenaum* Lib. VI. c. 10. ubi oſtendit locis Veterum, ex longitudine umbræ de hora diei conjecturam factam. Umbra autem illa è gnomone Horologii ſciotherici deſumebatur; non è corpore humano, ut volebat *Cl. Salmaſius* in Exercit. ad *Solinum* p. 446. & 455. quem confutavit *Dionyſ. Petavius* Diſſ. Var. Lib. VII. c. 7. Sed dignus eſt præſertim, qui hanc in rem legatur *Caſaubonus*, longior enim eſt locus, quàm ut hîc exſcribatur.

3. *Apud Athenæum* Lib. XII. p. 552.

Fames veſtra formoſum hunc ubi momorderit,
Philippide gracilius faciet cadaver.

4. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 243.

——— à Chærephonte nullo modo
Homo differt, quiſquis eſt, qui vocatus aliquando (mane
Ad convivium, cùm umbra decem pedum foret, ſummo
Ad Lunam cucurrit conſpicatus umbram,
Quaſi *æquo diutiùs* moratus, & adfuit unà cum die.

5. *Ibidem.* p. 247.

Hoc amicus revera eſt, non interrogat quando
Cœna futura ſit, ut alii, & quid cœnare vetet
Præſentes, tum aliam cœnam in perendinum proſpicit,
Poſtea iterum ſilicernium.

6. *Pollux* Lib. VI. c. 17. §. 102.

Prandio-cœnam & incœnatum.

7. *Heſychius in voce.*

Non verè.

Ὄρθριος] Idem rectè pro ὄρθιος. *Grotius. Caſaubonum* intelligit.

18. Ἐστὶν ὄντως] Pro ὄντως ἐστὶν, molliendo verſui. *Grotius.* Loquebatur neſcio quis, apud *Menandrum*, de vero amico, ab omnibus paraſiticis artibus alieno. Paraſiti enim ſolebant aliam ex alia cœnam captare.

20. *Εἰς τρίτην βλέπει*] Sic cùm legatur apud *Athenæum*, & optimo quidem ſenſu, mendoſum eſt *Grotii τρέπει*. Vertit ipſe *quæri:*, diſpicit, *βλέπει*.

21. Περίδειπνον] Legebatur apud *Athenæum περὶ δεῖπνον*. Expoſuimus Latinis verſibus. *Grotius.* Nempe, ſilicernium, vel funebrem cœnam.

22. Ἀριστόδειπνον] Prandium ad cœnam uſque protractum.

E K

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

α'.

Εἰς πάντα δυλεύειν ὁ δοῦλος μανθάνει;
Πονηρὸς ἔσται. μεταδίδυ παῤῥησίας,
Βέλτιστον αὐτὸν τοῦτο ποιήσει πολύ.

β'.

Ἐφέσια τοῖς γαμοῦσιν οὗτος περιπατεῖ
Λέγων ἀλεξιφάρμακα.

γ'.

Μαράγδυς εἶναι ταῦτ' ἔδει, καὶ σάρδια.

δ'.

Ἐνταῦθ' ἀπόστα μικρόν.

ε'.

Χρυσοῦν ἐπόρισας. εἶθε λιθοκόλλητον ἦν.
Καλὸν ἦν ἂν οὕτως.

In Titulum. A *Nonio* citantur *Turpilius* & *Nigidius* Pedio, ubi fortè legendum *Padio*. *Athenæi* Codices habent tamen ἐν Πεδίῳ, *in campo*.

1. Εἰς πάντα δυλεύειν] Qui per omnia paret, neque umquam monet herum de iis quæ jubetur, quamvis perniciosa imperentur. Eſt apud *Stobæum* Ἅπαντα, unde *Geſnerus* & *Grotius* conjecerunt. εἰ πάντα. Malui εἰς πάντα, nimirum, *in omnia* flagitia, quæ facere jubeatur.

4. Ἐφέσια &c.] Apud *Suidam*, ὅλα. Ibidem initio verſûs παιδίων irrepſerat, qui titulus eſt Comœdiæ. At Ἐφέσια ibidem titulum eſſe non putem; nam Epheſus celebrata magicis artibus, ut oſtendit locus in Apoſtolicis Actis XIX. collatus cum lectione Syriaca & Arabica & proverbium Ἐφέσια γράμματα. Nuptias facientibus metuendas incantationes, & adverſûs has eſſe quædam verborum remedia, vetus eſt vulgi opinio, nec jam planè exoleta. *Grotius*. Non malè *Apoſtolius* Cent. IX, 39. ἐπῳδαί τινες ἦσαν ἃς

E PUERO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LXII.

DIſcitne ſervus per omnia ſervire?
Nequam eſt; concede ei loquendi libertatem,
Faciet hoc eum longè optimum.

2. *Suidas in* ἀλεξιφάρμακα.

Epheſia nubentibus hic ambulat,
Dicens Alexipharmaca.

3. *Apud Athenæum* Lib. III. p. 94.

Smaragdos hæc eſſe oportebat & Sardia.

4. *Apud Suidam in* ἀπόστα.

Huc recede parumper.

5. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 50. §. 187.

Aureum (*calicem*) dediſti, utinam gemmatus eſſet!
Tum ſic rectum eſſet.

Φωνοῦντες ἐνίκων ἐν πᾶσι: *incantationes quædam erant, quas pronunciantes vincebant in omnibus.* Ad quem locum vide *Pet. Pantinum*, qui indicabit eos qui hac de re egerunt. Credibile eſt uxorem ducentes ſimili ſuperſtitione captos aut recitaſſe talia, aut recitantem audiſſe, antequàm conſcenderent nuptialem lectum; quaſi apta ad conſummationum matrimonii, contra magicas aliorum artes, procurandam.

6. Μαράγδους &c.] Prolato hoc loco, *Athenæus* ait μάραγδον ſine Σ dicendum, quòd deducatur ἀπὸ τοῦ μαρμαίρειν *ſplendere.* Similia habet *Euſtathius* in Homerum p. DCCCXLII. 52. & DCCCLIII, 49. Malim dici μάραγδον & σμάραγδον, ut μικρὸς & σμικρὸς & alia id genus.

8. Λιθόκολλητον] Λιθοκόλλητα & λιθόκολλα ſunt vaſa lapidibus pretioſis vincta, ut, prolato etiam hoc *Menandri* loco, oſtendit *Claud. Salmaſius* in *Solinum* p. 139. Ed. Ultraject.

E K

ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΛΛΑΚΗΣ.

α'.

ΠΟλλὰς λογισμὰς ἡ πονηρία κυκλεῖ.

β'.

——— Ἀλλὰ τῶν
Χρηςῶν ἔχει τιν' ἐπιμέλειαν καὶ Θεός.

γ'.

——— Μικρὸν ἐπεμβείνας προςρέχει,
Ἠγόρακά σοι περιςέρια λέγων.

3. Ἐπιμέλειαν] Hoc eſt, ſingularem quamdam curam. *Heſychius:* ἐπιμέλεια, σπουδή.

ΕΚ ΤΩΝ ΠΑΝΝΥΧΙΔΩΝ.

α'. Αἰλιανὸς Ζώων Ἱςορίας βιβ. ζ'. κ. ιθ'.

Ἤκουσα δὲ κυνοκέφαλον καὶ παρθένοις ἐπιμανῆναι, καὶ μέντοι καὶ βιάσασθαι, ὑπὲρ τὰ μειράκια τὰ τοῦ Μενάνδρου ἐν ταῖς Παννυχίσιν ἀκόλαςα.

Παννυχὶς, interprete *Heſychio*, eſt ἑορτὴ νυκτερινὴ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ. Multæ nequitiæ admittebantur ab adoleſcentibus & mulierculis, aut puellis in ejuſmodi pervigiliis, quas occultabunt tenebræ.

EX

EX PELLICE.

1. *Stobæus Flor. Tit.* II.

NEquitia multas ratiocinationes verſat

2. *Ibid. Flor. Tit.* XXXVII.

—— Verùm

Bonorum quamdam curam gerit etiam Deus.

3. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 654.

—— Cùm paullulùm manſiſſet adcurrit

Dicens: emi tibi columbas.

5. Περιςέρια] Hujus vocis uſum oſtendit *Athenæus*, ex hoc loco *Menandri*, & aliorum verbis.

IN PERVIGILIIS.

1. *Ælianus Hiſt. Anim.* Lib. VII. c. 19.

AUdivi Cynocephalos aliquando virginum amore inſaniiſſe, iiſque vim intuliſſe, majore quàm adoleſcentes illi Menandri, in *Pervigiliis*, libidine incicitatos.

Hinc factum ut Chriſtiani, qui hac in re Ethnicos erant olim imitati, poſtea excepto eo, qui Chriſti cauſâ celebratur, omnia ſuſtulerint, & meritò. Vide *Hieronymum* contra *Vigilantium*.

EK

ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗΣ.

ά.

——— Στρατεία δ' ὐδεμίαν περιυσίαν
Φέρει, ἐφήμερον δὲ καὶ προπετῆ βίον,
Οὗ πεῖραν ἔχομεν ὄντος ὐ σωτηρίυ.

β'.

Αἰσχρὸν γενέσθαι πτωχὸν, ἀσθενῆ θ' ἅμα.

γ'.

Εὔπιςον ἀτυχῶν ἐςὶν ἄνθρωπος Φύσει,
Τὸν πλησίον γὰρ οἴεται μᾶλλον Φρονεῖν,
Ὁ τοῖς λογισμοῖς τοῖς ἰδίοις πταίων ἀεί.

δ'.

——— Κρίσις
Ἐςὶν ἄδικος, ὡς ἔοικε, κἂν τοῖς Θεοῖς.

έ.

Εἴ τις δικαστὴς, ἢ διαιτητὴς Θεῶν.

ς'.

Θύραν ἔξελε.

ζ'.

Ὅρος.

In Titulum. Afranii Depoſitum laudatur à *Nonio*.

1. Στρατεία &c.] Feci partem verſûs & verſum ſequentem, ex his quæ confuſa exſtabant:

Στρατεία δ' ὐ Φέρει περιυσίαν ὐδεμίαν
Ἐφήμερον δὲ καὶ προπετῆ βίον.

Grotius.

4. Αἰσχρὸν] Alii Codices tribuunt hæc verba *Ariſtophonti in Depoſito.*

5. Φύσει] Hoc eſt, homo infelix ſit indolis, quâ facilè quidvis ſibi perſuaderi ſinit, quòd ſibi diffidat. Itaque Φύσις hic non eſt quod naſcenti ineſt, ſed quod longa infelicitas peperit, conſuetudóque in naturam vertit.

EX DEPOSITO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LIII.

——— Militia nullas divitias
Fert, ſed victum in diem & ſubitaneum,
Cujus experimentum cepimus *quaſi* minimè ſalubris.

2. *Ibid. Tit.* XCVI.

Turpe eſt eſſe pauperem, infirmúmque ſimul.

3. *Ibid. Tit.* CIV.

Homo in adverſis naturâ credulus eſt.
Proximum enim putat magis ſapere
Qui propriis ratiocinationibus *fretus* ſemper offendit.

4. *Apud Juſtinum de Monarchia Dei* p. 107.

——— Judicium
Eſt injuſtum, ut videtur, etiam apud Deos.

5. *Apud Ammonium de Diff. Voc. in* δικαστής.

Si quis Deorum judex eſt, aut arbiter.

6. *Ibidem in* θύρα.

Januam aufer.

7. *Harpocration in voce.*

Tabula.

8. Κρίσις] Verba, apud *Juſtinum*, ſunt inverſa hoc modo: Ἔστιν κρίσις ἄδικος &c. Quanam de re hæc dicerentur ſcire non licet. In *Miſumeno* aliquid ſimile occurrebat, & videtur verſus ſequens ex *Ammonio* eò referri.

10. Εἴ τις δικαστὴς &c.] Profert *Ammonius*, ut oſtendat δικαστὴν eſſe judicem lege conſtitutum, διαιτητὴν verò arbitrum ſponte electum. Abſurdè verò nomen fabulæ effertur ἐν πέμπτῳ, *in quinto.* Itaque ad παρακαταθήκην retulimus.

12. Ὅρος] Sic vocabatur tabula, quæ domui oppigneratæ adfigebatur Athenis, ut docet *Harpocration*, qui laudat hanc *Menandri* fabulam. Vide ad eum locum *Phil. Mauſſacum.*

η΄.

Πεποίηκατ᾽ ἔργον ȣ̓χ ἑταίρων, νὴ Δία,
Μᾶλλον δ᾽ ἑταιρῶν, ταυτὰ δ᾽ ὄντα γράμματα
Τὴν προσαγόρευσιν ȣ̓ σφόδρ᾽ εὔσημον ποιεῖ.

θ΄.

——— Τȣ̀ς ὄφεις,
Λέγει, καλῶς γέ μοι ἠγόρασας.

ί.

Α. Ὁλκὴν ταλάντȣ χρυσίȣ σοι, παιδίον,
Ἔστηκα τηρῶν ———
Β. Μακάριος ἐκεῖνος δεκατάλαντον καταφαγών.

13. Πεποίηκατ᾽ ε. ȣ̓χ ε. νὴ Δία, μᾶλλον δ᾽ ἑταίρων] *Caſaubonus* ſic emendaverat, niſi quòd priore loco poſuerat ἑταίρων, poſteriore ἑταιρῶν, cùm ego dictum in laude exiſtimem. Apud *Athenæum*, π. ε. ȣ̓χ ἑταίρων ταῦτα δὲ, mutilè. *Grotius.*

14. Τ᾽αυτὰ δ᾽ ὄντα γράμματα] Solâ pronunciatione, quæ accentu ſignatur, differunt.

16. Τȣ̀ς ὄφεις] Docet *Heſychius* ita dicta monilia ad inſtar ſerpentum, δρακοντώδη γινόμενα ψέλλια, ſubditque Μένανδρος παρακαταθήκην, τȣ̀ς ὄφεις. Emendandum, ut rectè vidit *Caſaubonus*, ἐν παρακαταθήκῃ.

18. Ὁλκὴν &c.] Ex hoc loco probat *Pollux*, τὸ χρυσίον τȣ̃ ἀργυρίȣ δεκαπλάσιον fuiſſe, ſeu unciam auri decem argenteis permutatam. Idem quoque ſignificat *Livius*, Lib. XXXVIII, 11, 8. ubi de fœdere cum Ætolis facto, anno U. C. DLXIII. ſic loquitur: *pro argento ſi aurum dare mallent darent, convenit, dum pro argenteis decem aureus unus valeret.* Attamen, ſi credimus *Platoni*, qui tempus *Menandri* non ita multùm anteceſſit, illius ævo uncia auri

ΕΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙΝΘΙΑΣ.

α΄.

Οὐπώποτ᾽ ἐζήλωσα πολυτελῆ νεκρὸν,
Εἰς τὸν ἴσον δ᾽ ὄγκον τῷ σφόδρ᾽ ἔρχετ᾽ εὐτελεῖ.

In Titulum. Terentius hanc Comœdiam memorat Prologo Andriæ ℣. 9.
Menander fecit Andriam & Perinthiam,
Qui utramvis rectè norit, ambas noverit.

Non

8. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 571.

Opus feciſtis non amicorum, per Jovem,
Sed amicarum potiùs; eædem cùm ſint litteræ,
Appellationem non admodum perſpicuam faciunt.

9. *Heſychius in* ὄφεις.

——— armillas
Inquit, pulcrè mihi emiſti.

10. *Pollux* Lib. IX. c. VI. §. 76.

A. Pondus talenti aurei tibi, ô puer,
Servavi ——
B. Felix ille qui decem talenta abſumſit.

duodecim argenteis permutabatur. In Hipparcho, ſic Socrates Hipparchum interrogat: Φέρε γὰρ ἐάν τις χρυσίου σταθμὸν ἥμισυ ἀναλώσας διπλάσιον λάβῃ ἀργυρίου, κέρδος, ἢ ζημίαν εἴληφεν; *ſi qui dimidiam auri libram impendit, accipiat duplum argentum, lucrúmne an jacturam fecit?* Reſpondet verò Hipparchus: ζημίαν δήπου, ὦ Σώκρατες, ἀντὶ δωδεκαστασίου γὰρ διπλάσιον αὐτῷ καθίσταται τὸ χρυσίον· *Jacturam ſanè, ô Socrates, nam pro duodecuplo cariore, duplo carius ei conſtituitur aurum.* Alterutrius metalli majus aut minus erat pretium, pro ejus copia, & nunc quidem uncia auri puri quatuordecim argenti puri emitur; poſtquàm ex America à ducentis annis argentum ingenti copiâ eſt allatum, ut fodinas, quæ ſunt in Europa, prætercam; cùm exigua admodum auri copia ex Africa, aut America advehatur, aut in Europa inveniatur. Vix crediderim exiguo tempore, quod interceſſit inter *Platonem* & *Menandrum*, aurum adeò copioſum in Græciam allatum, ut ex duodecim pretii priſtini partibus duæ detraherentur. Itaque malim non ſatis adcuratè loquutum *Platonem.*

EX PERINTHIA.

1. *Stobæus Flor. Tit.* CXXIV.

NUmquam invidi ſumtuoſè ornato cadaveri, (latum.
Ad eamdem molem redigitur, ac quod vili funere e-

Non ita diſſimili ſunt argumento, ſed tamen
Diſſimili oratione ſunt facta, ac ſtylo.

2. Εἰς τὸν ἴσον &c.] Nempe, combuſtum. Plures enim non erant cineres cadaveris pretioſè ornati, quàm viliùs inſtructi.

β'.

Ὅστις παραλαβὼν δεσπότην ἀπράγμονα
Καὶ κȣφὸν ἐξαπατᾷ θεράπων, ȣ̓κ οἶδ' ὅτι
Αὐτὸς μεγαλεῖόν ἐστι διαπεπραγμένος,
Ἀπαβελτερώσας τὸν τὸ πρόσθ' ἀβέλτερον.

γ'.

Οὐδ' αὐτός εἰμι σὺν Θεοῖς ὑπόξυλος.

δ'.

——— Οὐδεμίαν ἡ γραῦς ὅλως
Κύλικα παρῆκεν, ἀλλὰ πίνει τὴν κύκλῳ.

έ.

Τὸ παιδίον δ' εἰσῆλθεν ἐψητȣ̀ς φέρον.

cti. Multa hanc in rem Veteres, ſed quæ nos quotidie videmus.

4. *Καὶ κȣφὸν*] Malè, apud *Grotium*, editum eſt *κωφὸν*, nam non de ſurdo, ſed de ſtulto & levi ſermo eſt.

6. *Ἀπαβελτερώσας*] Sic nos, pro *ἐπαβελτερώσας*. Et pro *τὸν τὸ πρόσθ' ἀβέλτερον*, pro quo *Scaliger* ſcribebat: *τόν ποτ' ὄντ' ἀβέλτερον*. *Grotius.*

7. *Οὐδ' αὐτός εἰμι*] *Iſaac. Voſſius*, vir doctiſſimus, in *Catulli* Ep. in Juventium p. 308. ubi Poëta neſcio quem *ſtatuâ inauratâ pallidiorem* vocat, contendit rectè, non aureâ, ſed inauratâ ſtatuâ pallidiorem dictum, ut oſtendat eum non eſſe quod velit videri, ſed pauperem & ligneum; ſubditque illiuſmodi homines à Græcis *ὑποξύλȣς* appellatos, ab inauratis ſtatuis ſumto vocabulo; tum eam in rem profert Scholiaſten Anonymum *Hermogenis* emendatum: *ὑπόξυλα κυρίως καλεῖται τὰ ἀγάλματα οἷς ἐκ ξύλων κατεσκευασμένοις ἐπιπολῆς ἐπελήλατο ἄργυρος ἢ χρυσός. κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν λαμπρῶν μὲν ἔξωθεν καὶ ἐπιεικῶν, πονηρῶν δὲ τὰ ἔνδον. καὶ Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ φησίν· ȣ̓δ' αὐτός εἰμι* &c. *Sublignea propriè vocantur ſimulacra, quibus è ligno fabricatis in ſuperficie inductum eſt argentum, aut aurum. Dicitur autem de ſplendidis quidem extrinſecus & æquis, ſed intus malis. Et Menander in Perinthia ait* &c. *Voſſium* laudavi, quia non erat ad manum *Hermogenis* Scholiaſtes. Ceterùm fragmentum hoc indicarat quoque vir diligentiſſimus *Joan. Meurſius*. *Hermogenes* verò ipſe *περὶ Ἰδεῶν* Lib. I. c. 6. de Gravitate Orationis, ſic voce *ὑπόξυλος* utitur, ubi de pinguioribus figuris: *παρὰ δὲ τοῖς ὑποξύλοις τȣτοισὶ σοφισαῖς πάμπολλα εὕροις ἂν*: *apud ſubligneos iſtos ſophiſtas multa invenire queas.*

8. *Οὐδεμίαν*] Hæc verba profert *Athenæus*, ex occaſione incitationis ad bibendum in orbem.

10.

2. *Suidas in voce* ἀβέλτερος.

Quiſquis nactus herum ignavum
Et levem fallit ſervus, neſcio quodnam
Magnum ipſe facinus ediderit,
Qui inſaniorem reddidit *eum*, qui jam erat inſanus.

3. *Apud Schol. ad Hermogenis Cap.* περὶ σεμνότητος.

Neque ipſe ſum, cum Diis, ligno ſubfarctus.

4. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 504.

—— Nullum anus prorſus
Calicem prætermittebat, ſed bibebat in orbem.

5. *Apud eumdem* Lib. VII. p. 301.

Puer ingreſſus & Hepſetos ferens.

10. Τὸ παιδίον &c.] Adfert *Athenæus*, ut exemplum proferat vocis ἑψητὸς, quâ *minutus piſciculus* ſignificatur. *Petrus* verò *Victorius* Var. Lect. Lib. V. c. 8. putat hunc locum converſum eſſe à *Terentio* in Andria Act. II. Sc. II, 31.

—— Etiam puerum inde abiens conveni Chremis,
Onera & piſciculos minutos ferre obolo in cœnam ſeni.

Si plura verba, ut rectè vir doctiſſimus, *Menandri* citaſſet *Athenæus*, manifeſtò id teneri potuiſſet. Quòd autem in Perinthia locum illum eſſe oſtendit, hæc autem Andria eſt, notum eſſe debet fabulam hanc *Terèntii* è duabus *Menandri* conflatam eſſe; quod poëta ipſe, in Prologo, confeſſus eſt & purgat. Quod verò *Terentius* olera piſci adjungit, ita coqui illum ſolitum declarat *Eubulus* Comicus, cujus teſtimonium eodem loco citatur; è quo etiam percipitur vilem hunc piſcem fuiſſe, quod *Victorii* ſuſpicionem magnopere adjuvat.

Ἀγαπῶν τε, κἂν ἑψητὸν ἐν τεύτλοις ἕνα
Διὰ δωδεκάτης ἑψόμενον ἡμέρας ἴδῃ.

Loquitur enim de tenui homine, quique vitam aſperam viveret, *contentum eum eſſe* dicens, *ſi hujus generis piſciculum unum, rarò etiam, interpoſitóque ſpatio duodecim dierum, in betis coctum videat.* Hæc *Victorius*, quibus adſentior.

13. Πομπεῖαι] Verbo tenus *convicia quadam valde contumelioſa*, quod intelligendum de hominibus conviciantibus. Habet hæc etiam *Photius* in Lexico MS.

15. Ἀνέπαφα] Adfert *Suidas*, ut uſum hujus vocis oſtendat, quam etiam *Heſychius* ἀψηλάφητα interpretatur.

ς'.

——— Ὡς ἔστη μαλακὰ συλλαβῶν
Ἐκ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπηδᾷ ψιλός.

ζ'.

Ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν εἰσὶ πομπεῖαί τινες
Σφόδρα λοίδοροι.

η'.

——— Τὰ δ' ἄλλα ἄθαπτα σώματα
Οὐδ' ἔλη.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΛΟΚΙΟΥ.

α'.

Ἐπ' ἀμφότερα νύ χ' ἡ 'πίκληρος ὤατα
Μέλλει καθευδήσειν, κατεργάσασα μέγα
Καὶ περιβόητον ἔργον· ἐκ τῆς οἰκίας
Ἐξέβαλε τὴν λυποῦσαν ἣν ἐβούλετο,
Ἵν' ἐπιβλέπωσι πάντες εἰς τὸ Κρεωβύλης
Πρόσωπον, ᾗ δ' εὔγνωστος ἥ γ' ἐμὴ γυνὴ,
Δέσποινα διὰ τὴν ὄψιν, ἣν ἐκτήσατο.
Ὄνος ἐν πιθήκοις ἐςὶ δὴ τὸ λεγόμενον.

In Titulum. Hanc Comœdiam à *Cæcilio* verſam, licèt nos non docuiſſet *A. Gellius*, ſatis conſtabat ex *Nonio*, qui *Plocium Cæcilii* ſæpiùs laudat. Πλόκιον interpretatur *Heſychius* εἶδος περιδεραίου, *collaris genus.*

1. Ἐπ' ἀμφότερα &c.] Hæc apud *Gellium* confuſa partim à nobis, partim *Scaligero* auctore diſtinximus. *Grotius.* Nos verò neutrum per omnia ſequuti ſumus, ſed præterea *Joan Frid. Gronovii* judicium adhibuimus, elegimuſque quòd optimum viſum eſt. *Scaliger* legit ἀμφότερον & ſupplet οὖς *aurem* poſt ἐπίκληρος, *Grotius* ἐπ' ἀμφοτέραν & ſubaudit ἀκοὴν, ſed *Gronovius* ἀμφότερα & addit ad finem verſûs ὤατα, quod melius viſum, quia ſic integer eſt Senarius.

Νύ χ' ἐπίκληρος] Erat ἵνα, quod mutabat *Scaliger* in νῦν ἡ, *Gronovius* in νύχ' ἡ, quod Homericum eſt. & aptius. Ἐπίκληρος eſt, ut docent *Ariſtophanis* Scholiaſtes ad Veſpas & *Suidas*, ὅταν παῖς ὀρφανὴ πατρὸς καὶ μητρὸς, ἀδελφῶν τε οὖσα ἔρημος καὶ ταύτῃ τύχῃ ὑπα-

6. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 1. §. 12.

Sic ut erat tritis veſtibus correptis,
Ex urbe prorſus exſilit nudus.

7. *Harpocration & Suidas in* πομπεῦαι.

In plauſtris ſunt quidam vecti
Valde conviciantes.

8. *Suidas in* ἀνέπαφον.

—— reliqua verò intacta corpora
Ne capiat.

E PLOCIO, *ſeu* MONILI.

1. *Apud A. Gellium* Noct. Attic. II. 23.

IN utramque nunc heres hæc aurem
Dormiet, poſtquàm perfecit magnum
Et celebratum opus. Domo
Ejecit eam quæ moleſta ei erat, quam volebat *ejectam*,
Ut inſpicerent omnes in Creobylæ
Faciem & innoteſceret mea uxor,
Domina, ob vultum quem ſumſit.
Eſt ſanè aſinus inter ſimias, ut fert dictum *vetus*,

προκειμένη ὐσία: *cùm puellæ orbæ patre ac matre & deſtitutæ fratribus facultates propriæ fiunt.* Uno verbo, puella eſt μονοκληρόνομος *ſola heres.* Ejuſmodi cùm eſſet Creobyla, divitiis ſuperba, moleſta erat viro & liberis.

Ibid. Ἵν' ἐπίκληρος ᾖ] Id eſt, ut ſe dotatam probet. *Grotius.*

Μέλλει] Sic rectè triga illa doctiſſimorum virorum, pro μέλλειν.

4. Ἐβύλετο] Sic illi pro βύλετο.

6. Ἡ δ' εὔγνωστος] Legebatur εἶχέ με γυνὴ, ſenſu non cohærente. *Grotius.* Optimè.

7. Δέσποινα διὰ τὴν ὄψιν] Ita nos pro καὶ τὴν ὄψιν ὧν. Ait eam facilè noſci potuiſſe, ob adſumtam vultûs ſuperbiam. *Grotius.* Reverá ſine hac emendatione, verba carent ſenſu.

8. Ὄνος ἐν πιθήκοις τί ἐςι δὴ τὸ] Legebatur ἐν πιθήκοις τὸ λεγόμενόν ἐςι; Neque ſequor perſonam hìc aliam adſcribentes & rurſus etiam ante σιωπᾶν. At verſu ſequente τὐτοῖ pro τύτῳ etiam *Scaliger* adnotarat. *Grotius.* Τὸ λεγόμενον eſt pro κατὰ τὸ λεγόμενον, ut notum.

Τȣ̃τ' ȣ̓ σιωπᾷν ἐςι γὰρ, εἰ καὶ βȣ́λομαι.
Βδεδύττομαι τὴν νύκτα πολλῶν μοι κακῶν
Ἀρχηγόν· οἴμοι, Κρεωβύλην λαβεῖν ἐμὲ, καὶ
Τάλαντα δέκα, γύναιον ȣ̓̃σαν πηχέως.
Εἶτ' ἐςι τὸ Φρύαγμα πῶς ἂν ὑπόςατον;
Μὰ τόντ' Ὀλύμπιον καὶ Ἀθηνᾶν, ȣ̓δαμῶς.
Παιδισκάριον θεραπεύτικον, καὶ λόγȣ
Τάχιον, ἀπήγαγ', ἵν' ἄλλην ἀντεισάγοι.

β'.

A. Ἔχω δ' ἐπίκληρον, Λαμία, (ȣ̓κ εἴρηκά σοι
Τȣ̃τ'; ȣ̓χί·) ταύτης κυρίαν τῆς οἰκίας
Καὶ τῶν ἀγρῶν. πάντ' ἀντ' ἐκείνης εἴχομεν.
A. Ἄπολλον, κακὸν τῶν χαλεπῶν χαλεπώτατον.
A. Ἅπασι δ' ἀργαλέα 'στιν, ȣ̓κ ἐμοὶ μόνῳ,

Hujus verò proverbii, apud veteres Parœmiographos, nulla uſquam mentio; apud *Eraſmum*, ex hoc tantùm loco. Videtur dici de iis, qui gloriantur inter eos, à quibus ridentur.

10. Βδελύττομαι] Hanc vocem ſupplevit *Gronovius*, propter ſequentem accuſativum, & facilè omitti potuit à feſtinante librarii oculo, quòd eadem litterâ incipiat, iiſdemque deſinat, ac, quod antecedit, βȣ́λομαι.

11. Πολλῶν &c.] Οἴ poſui pro οἴμοι & Κρεωβύλην ſemel poſitum ter poſui, non minùs, ut puto, eleganter, quàm ad verſum neceſſariò. *Grotius.*

Ibid. Legit, nempe, vir ſummus poſt λεγόμενον,

Τȣτοί, σιωπᾶν βȣ́λομαι τὴν νύκτα τὴν
Πολλῶν κακῶν ἀρχηγόν· οἴ Κρεωβύλην
Κρεωβύλην, Κρεωβύλην λαβεῖν με καὶ
Τάλαντα &c.

Sed multò pauciora mutat *Gronovius*, quem ſequuti ſumus.

12. Τάλαντα δέκα] Pro δέκα τάλαντα. *Grotius.*

13. Εἶτ' ἐςί &c.] Hoc noſtrum eſt, pro εἴπως ἀνυπόςατον. *Idem.*

Τὸ φρύαγμα] Propriè *fremitum* equi, aut muli, ut docebit *Suidas*, ſed tralatitio ſenſu ſignificat ἔπαρσιν & ὑπερηφάνειαν, *ſuperbiam*, ut habet *Heſychius.*

14. Μὰ τόντ' Ὀλύμπιον] Sic *Gronovius* rectè, pro Δία τὸν Ὀλύμπιον, ut alii minùs commodè.

15. Παιδισκάριον &c.] Pro παιδισχάριον. Deinde legebatur θεραπευτικὸν δὲ λόγȣ τάχιον, contra verſum, nec bono ſenſu. *Grotius.*

16. Ἀπήγαγ'] Senſum fecimus & verſum,

Ἀπήγαγ'· ἔςω. τί δ' ἄρ' ἣν ἀντεισάγει;

qui

Hoc enim ſilere non licet, quamvis velim.
Abominor noctem, quæ multorum mihi malorum
Initium *fuit*. Hei mihi! Creobylámne duxiſſe me, &
Talenta decem *accepiſſe*, uxorémque cubitalem!
Deinde faſtus quî tolerari queat?
Per *Jovem* Olympium & Minervam, nequaquam *poteſt*.
Ancillulam ſedulò ſervientem, etiam verbo
Citiùs, ejecit, ut aliam ejus loco introducat.

2. *Ibidem.*

A. Habeo heredem, ô Lamia, (annon dixi tibi
Hoc? Non) harum dominam ædium
Et agrorum; omnia ut eam duceremus habemus.
L. O Apollo, malum malorum omnium graviſſimum!
A. Omnibus eſt moleſta, non mihi ſoli,

qui hunc in modum corruptus: *ἀπαγέσθω δέ τις ἢ ἄρ' ἀντεισάγοι.* *Grotius.* Nos commodiùs & faciliùs, *ἀπήγαγ' ἵν' ἄλλην ἀντεισάγοι.*

17. A. Ἔχω &c.] *Gellius*, allatis ſuperioribus *Menandri* verbis & cum iis collatis verſibus *Cæcilii*, quibus idem exprimere voluit, ſed exemplar ſuum minimè adſequutus eſt: *idem ille*, inquit, *maritus ſenex cum altero ſene vicino colloquens, & uxoris locupletis ſuperbiam deprecans hæc ait.* Tum verba Græca ſubjicit, in quibus ſenex cum Lamia vicino colloquitur.

Λαμία] Sic rectè *Caſaubonus*, nam *Λαμίας* nomen eſt virile & uxor ſenis loquentis vocabatur Creobyla; eſt enim idem qui loquitur, ut ex *Gellio* vidimus. Quare miror à *Grotio* relictum *Λαμίαν.*

18. Τἔτ'; ἐχὶ.] Hîc (ante ἐχὶ) perſonam novam adſcripſimus. *Grotius.* Viſa ſunt hæc verba potiùs dubitantis primùm & apud ſe quærentis, an ea jam dixiſſet de quibus cogitabat, tum ſibimet ipſius reſpondentis. Nam non poterat ſcire Lamia, an vicinus ſenex jam dixiſſet, quod minimè aperuerat.

19. *Καὶ τῶν ἀγρῶν*] Legitur apud *Gellium καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ πάντων ἀντ' ἐκείνης ἔχομεν. Grotius.* Hîc ἀντὶ non ſignificat permutationem, nam hîc ſenex Creobylam loco prædiorum non dederat, ſed eam unà cum prædiis habebat. Hîc ergo ἀντὶ eſt *propter*, quaſi eſſet *δι' ἐκείνην*, ut in his loquendi generibus ἀνθ' ὧν & ἀνθ' ὅτε, quæ ſignificant *propterea quod* & *cur.*

20. A. Ὦ πόλλον] Legebatur ἀφ' ὅλων. Nos ſupplevimus, atque emendavimus, B. Κακὸν, ὦ Ἄπολλον. Sequentibus verſibus erat ἐςὶν & πρᾶγμα ſine eliſione & ſine perſonarum diſcrimine. *Grotius.* Sed cùm pro ἀφ' ὅλων, in Ed. Veneta *Gellii* legeretur Ἀπόλλων, & in Vaticano Codice Ἄπολλον, ſic ſcripſimus.

Ὑιῷ, πολὺ μᾶλλον θυγατρί. Α. Πρᾶγμ' ἄμαχον
Λέγεις. Α. Εὖ οἶδα."

γ'.

Ὦ τρὶς κακοδαίμων, ὅστις ἂν πένης γαμεῖ,
Καὶ παιδοποιεῖται. ὡς ἀλόγιστός ἐστ' ἀνὴρ,
Ὃς μήτε Φυλακὴν τῶν ἀναγκαίων ἔχει,
Μήτ' ἂν ἀτυχήσας εἰς τὰ κοινὰ τȣ̃ βίȣ,
Ἐπαμφιέσθαι τȣ̃το δύναιτο χρήμασιν·
Ἀλλ' ἐν ἀκαλύπτῳ, καὶ ταλαιπώρῳ βίῳ
Χειμαζόμενος ζῇ, τῶν μὲν ἀνιαρῶν ἔχων
Πάντων μέρος τι, τῶν δ' ἀγαθῶν ȣ̓ δυνάμενος.
Ὑπὲρ γὰρ ἑνὸς ἀλγῶν ἅπαντας νȣθετῶ.

δ'.

——— Τρυγόνος λαλίστερος.

24. Ὦ τρὶς &c.] De iis, quæ in eadem *Menandri* fabula antecedunt hos verſus, ita *Gellius: filia hominis pauperis in pervigilio vitiata eſt. Ea res clam patre fuit & habebatur pro virgine. Ex eo vitio gravida, menſibus exactis, parturit. Servus bonæ frugi, cùm pro foribus domûs ſtaret, & propinquare partum herili filiæ, atque omnino vitium ei oblatum eſſe ignoraret, gemitum & ploratum audit puellæ, in puerperio enitentis; timet, iraſcitur, ſuſpicatur, miſeratur, dolet. Hi omnes motus ejus, adfectioneſque animi, in Græca quidem Comœdia, mirabiliter acres & illuſtres, apud* Cæcilium *autem pigra hæc omnia* ——— *Poſt ubi idem ſervus percunctando quod acciderat reperit, has, apud* Menandrum, *voces facit,* ὦ τρὶς &c.

25. Παιδοποιεῖται] Verſus hoc poſtulat, non quod vulgò παιδοποιεῖ. *Grotius.* Verè, quamvis *Joan. Frid. Gronovius* neget ſe hoc oraculum intelligere; nam δοποιεῖ facit ſecundum pedem eúmque anapæſtum, qui iambi locum obtinet, ται ὡς tertium, eúmque iambum. Res eſt clara, nec dubitaſſet vir ſummus, ſi paullò magis adtendiſſet.

26. Φυλακὴν τῶν ἀναγκαίων] Bona enim, neceſſaria ad vitam degendam, ſunt veluti præſidia, quibus multa mala pelluntur.

27. Μήτ' ἂν ἀτυχήσας] Hîc rectiùs quàm apud *Gellium*, ubi verba hæc citantur. In *Stobæo* erat λοιπὰ, ſed alia multa apud *Gellium* malè, hîc rectiùs. *Grotius.* Eſt apud *Gellium* εἰ μήτ' ἀνατειχίσῃ εἰς τὰ &c. mendoſè.

Τὰ κοινὰ τȣ̃ βίȣ] Eſt hoc dictum εὐφημίας χάριν, ad ſignificanda adverſa, quæ, quia omnibus æquè contingunt dicuntur τὰ κοινὰ τȣ̃ βίȣ.

Ἐπαμφιέσθαι] Tegunt divitiæ probra, quale erat filiam innuptam

Filió*que*,& multò magis filiæ. L. Rem cui remedium ad-
Dicis. A. Probè novi. (ferri nequit

3. *Ibidem*, *& apud Stobæum Fl. Tit.* LXVIII.

O ter infelicem quiſquis pauper uxorem ducit,
Et liberos ſerit! Quàm vir ille eſt rationis expers!
Qui neque præſidium neceſſariorum habet, (tæ,
Neque cùm eſt in adverſis,quod adtinet ad communia vi-
Hoc tegere queat divitiis,
Sed in retecta & calamitoſa vita,
Hibernans vivit, triſtium quidem habens
Partem omnium, bonorum verò *particeps fieri* nequit.
Unius vicem dolens omnes moneo.

4. *Ælian. H. A.* Lib. XII, c. 10. *Zenob. Cent.* VI, 8.

—— Turture loquacior.

ptam ex ignoto patre peperiſſe. Ideò noſtro dicuntur in Bœotiæ fragm. 2. ἐπικάλυμμα κακῶν. Vide & fragm. 5. Hypobolimæi.

29. Ἐν ἀκαλύπτῳ] Rectè viri docti cum hac loquutione conferunt verba *Dionis Chryſoſtomi*, ex Oratione XXXII. quamvis de alius rei, nempe, de ſapientiæ penuria loquatur p. 365 Ed. Morel. *μηδέποτε σωφρονοῦντι λόγῳ τὰς ἀκοὰς ὑπέχοντες ὁλοκλήρως ἄθλιοι, μηδεμίαν σκέπην μηδὲ προβολὴν ἔχοντες ἀπὸ τῶν παθῶν· ἀλλ᾽ ἐν ἀκαλύπτῳ καὶ ταλαιπώρῳ βίῳ χειμαζόμενοι καθάπερ σκάφει σαθρῷ καὶ λελυμένῳ, πάντων ἐν ἀγνώμονι γνώμῃ καὶ πονηρίᾳ: numquam ad temperantiam adhortanti orationi aures adcommodantes, ſunt prorſus miſeri, nullum integumentum neque propugnaculum habentes contra adfectus; ſed in vita nuda ac miſera agitantur, quaſi in ſcapha putrida & ſoluta, in animo omnium rerum inſcio, & in nequitia.*

30. Χειμαζόμενος ζῇ] Χειμάζεσθαι videtur hîc eſſe non agitari procellâ, ſed hiemem tranſigere; nam hoc vult æquè eſſe infelicem hominem pauperem, cui infortunii quidpiam contingit, ac iis qui ſub dio hiemare neceſſe haberent.

Μὲν τῶν] Hoc μὲν, in *Stobæo* omiſſum, eſt apud *Gellium* & verſus poſtulat. *Grotius.*

32. Ὑπὲρ γὰρ ἑνὸς ἀλγῶν] Hic verſus, apud *Gellium*, exſtat connexus prioribus. Itaque adjecimus. *Idem.* Apud *Gellium*, vitioſè eſt ἀλέγων. Verba ſunt ſervi, pro uno hero dolentis, ut vidimus ad ℣. 24. ſed tamen quæ ad omnes pertinerent dicentis.

33. Τρυγόνος λαλίστερος] *Æliani* verba ſunt: *Τρυγόνος δὲ λαλίστερον ἔλεγον, ἡ γάρ τοι τρυγὼν καὶ διὰ τοῦ στόματος μὲν ἀπαύστως φθέγγεται, ἤδη δὲ καὶ ἐκ τῶν κατόπιν μερῶν, ὥς φασι, πάμπλειστα. μέμνηται δὲ καὶ ταύτης τῆς παροιμίας ἐν τῷ Πλοκίῳ ὁ αὐτός. Turture loqua-*

ε'.

Ἆρ' ἐστὶν ἀρετῆς καὶ βίȣ διδάσκαλος
Ἐλευθέρȣ, τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις, ἀγρός.

ϛ'.

Ὅστις πένης ὢν ζῆν ἐν ἄστει βȣ́λεται,
Ἀθυμότερον ἑαυτὸν ἐπιθυμεῖ ποιεῖν·
Ὅταν γὰρ εἰς τρυφῶντα καὶ σχολὴν ἄγειν
Δυνάμενον ἐμβλέψῃ, τότ' αὐτόν τ' ἐστ' ἰδεῖν
Ὡς ἄθλιον ζῇ καὶ ταλαίπωρον βίον.

ζ'.

Ὦ Παρμένων, ȣ̓κ ἔστιν ἀγαθὸν τῷ βίῳ
Φυόμενον ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς.
Ἀλλ' ἐγγὺς ἀγαθȣ̃ παραπέφυκε καὶ κακόν,
Ἐκ τȣ̃ κακȣ̃ τ' ἤνεγκεν ἀγαθὸν ἡ φύσις.

quaciorem dicebant, etenim turtur & ore ſemper ſonitum edit, & ut plurimum, ut aiunt, ex poſticis partibus. Hujus parœmiæ meminit idem Poëta in Plocio; hoc eſt, *Menander*, è cujus Thaïde aliam parœmiam adtulerat. Potuiſſet etiam adducere locum *Theocriti* Eidyll. XV, 87.

Παύσασθ', ὦ δύστανοι, ἀνάνυτα κωτίλλοισαι
Τρύγονες ἐκκναισεῦντι.

Deſinite, ô miſeræ, ſine fine garrire, ut turtures odioſè ſtridunt.

34. Ἆρ' ἐςὶν ἀρετῆς &c.] De laude Agriculturæ lege *Maximi* Tyrii Orat. XIV. ubi Agricolas præfert militibus. Sed plura hanc in rem habet *Stobæus* titulo laudato, ubi locus eſt *Amphis* Poëtæ Comici, quem fortè imitatus eſt noſter:

Εἶτ' ȣ̓χὶ χρυσȣ̃ν ἐςὶ πρᾶγμ' ἐρημία;
Ὁ πατήρ γε τȣ̃ ζῆν ἐςὶν ἀνθρώποις ἀγρός.

Tum verò nonne eſt aurea res ſolitudo? Pater vivendi hominibus eſt ager.

36. Ὅςις πένης ὢν &c.] Egregia ſententia & ex certiſſima vitæ humanæ cognitione petita. *Amphis*, poſt allata verba, hæc habuit:

Πενίαν τε συγκρύπτειν ἐπίςαται μόνος,
Ἄςυ δὲ θέατρον ἀτυχίας σαφῶς γέμον.

Paupertatem occultare ſolus ſcit, urbs verò manifeſtò theatrum eſt infelicitate plenum. Sunt & quædam Tit. XCVI. quæ ſtudioſi cum *Menandro* conferre poterunt.

41. Ὦ Παρμένων &c.] Verſus & ſenſum reſtituimus, cùm vulgò legeretur:

Ὦ

5. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LVI.

Profectò eſt virtutis & vitæ magiſter
Liberæ, omnibus hominibus, ager.

6. *Ibid. Fl. Tit.* XCVI.

Quiſquis, pauper cùm ſit, vivere in urbe vult,
In deſperationem majorem conjicere ſe cupit.
Cùm enim in deliciis agentem & otiari
Qui poſſit viderit, tum verò ei licebit videre
Quàm miſeram agat & ærumnoſam vitam.

7. *Ibid. Fl. Tit.* CV.

O Parmeno, non eſt bonum vitæ
Naſcens, inſtar arboris è radice una,
Sed juxta malum creſcit etiam bonum,
Et è malo natura bonum emittit.

Ὦ Παρμένων
Οὐκ ἐϛὶν ἀγαθὸν τῷ βίῳ βιώμενον
Ὥσπερ δένδρον ἐκ ῥίζης μιᾶς.

At MS. A. nos adjuvat, qui pro *βιώμενον* habet *φυόμενον*. *Grotius*. Optimè, ut liquet ex his verbis *Themiſtii* p. 276. Edit. nuperæ Pariſ. Or. XXII. de Amicitia: *Καὶ λέγει τις ὀρθῶς ἄρα τῶν τῦ γέλωτος ποιητῶν, ὅτι μηδέν ἐϛιν ἀγαθὸν ἐν τῷ βίῳ*

Φυόμενον ὥσπερ δένδρον, ἐκ ῥίζης μιᾶς,

ἀεὶ δὲ αὐτῷ προσέφυκε καὶ κακόν: *Profectò rectè etiam dicit quidam ex Poëtis, riſum moventibus, nihil eſſe bonum in vita*, ortum inſtar arboris, ex radice una, *ſemper autem ei adnaſcitur & malum.*

44. Ἐκ τῦ κακῦ &c.] Cùm hos noſter ſcriberet verſus, videtur in animo habuiſſe quæ *Socrates* dicebat ſolutus compedibus, die quo moriturus erat, cùm ſentiret voluptatem ex compedum ſolutione. Ea narrat *Plato*, initio Phædonis: *ὡς ἄτοπον, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τῦτο ὃ καλῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκῦν ἐναντίον εἶναι τὸ λυπηρόν, τῷ ἅμα μὲν αὐτῷ μὴ θέλειν παραγίνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ. ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἕτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι ἀεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἕτερον ὥσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμμένω δύ᾽ ὄντε.* *Quàm abſurda*, inquit, *ô viri, hæc res videtur eſſe, quam homines vocant voluptatem, quámque miro modo conjuncta eſt natura cum dolore, qui contrarius ei videtur, cùm ſimul homini adeſſe nolint! Si quis verò perſequatur alterum & conſequatur, ſemper fermè alterum quoque accipere neceſſe habet, quaſi ex eadem extremitate ambo eſſent connexa.* Cetera, apud ipſum *Platonem*, vide.

46.

η'.

Ἀεὶ τὸ λυπεῖν ἀποδίωκε τοῦ βίου,
Μικρόν τι τὸν βίου καὶ στενὸν ζῶμεν χρόνον.

46. *Μικρόν τι* &c.] Ad hunc locum *Senecam* reſpexiſſe Lib. de Brevit. Vitæ Cap. II. non immeritò putat *Janus Rutgerſius* Var. Lect. Lib. IV, 17. *Quibuſdam*, ait Seneca, *nihil quò curſum dirigant placet, ſed marcentes oſcitantéſque fata deprehendunt; adeò ut, quod apud* MAXIMUM POETARUM, *more oraculi dictum eſt, verum eſſe non dubitem:*

Exigua pars eſt vitæ, quam nos vivimus.

Ceterum quidem omne ſpatium, non vita, ſed tempus eſt. Sunt qui

ΕΚ ΤΟΥ ΠΡΟΕΓΚΑΛΟΥΝΤΟΣ.

α'.

Τὸ δὲ κελευόμενόν ἐστιν ἀσφαλέστατον
Δούλῳ ποιεῖν, ὥς φασιν.

β'.

Οἷον τὸ γενέσθαι πατέρα παίδων; ἧν φόβος,
Λύπη καὶ φροντὶς, οὐδεὲν δ' ἐστὶν πέρας.

1. *Ἀσφαλέστατον*] Si referas ad herum, non aliter meliùs ejus ira fugi poteſt, quàm ſi ei pareatur; ſi ad leges, ſimiliter, quòd ſervi pœnas non darent propter herilia juſſa exſequutioni mandata, ſed heri. Vide fragm. CCLVI. Alia quoque *Menandri* ipſius & aliorum in eamdem ſententiam habet *Stobæus*, eodem titulo.

8. *Ibid. Fl. Tit.* CIX.

Semper quod angit expelle è vita,
Exiguum vitæ & arctum vivimus tempus.

offendantur hoc elogio, quaſi non niſi in *Homerum*, aut *Virgilium* conferri poſſet, quorum tamen eſſe hic verſus non poteſt. *Menandrum* eo dignum putat *Rutgerſius*, ob ſententias omni ſapientiæ genere refertas. Ac ſanè ad *Senecæ* palatum maximus Poëta eſſe debuit, qui optima ad vitam præcepta tradidit. Attamen ſuſpicor hîc excidiſſe voculam *Comicorum*, ita ut *Seneca* noſtrum *maximum Poëtarum Comicorum* dixerit, quam laudem nemo ei invideret.

EX PRAEACCUSANTE.

1. *Stobæum Flor. Tit.* LXII.

Quod jubetur eſt tutiſſimum
Servo facere, ut aiunt.

2. *Ibid. Tit.* LXXVI.

Quale eſt fuiſſe liberorum patrem? erat metus,
Mœror & anxietas; nullus eſt autem finis.

3. Οἷον τὸ γενέϑαι] *Λύπη*, quod hîc legebatur, in verſum ſequentem rejecimus, retractâ huc voce *φόβος*. *Grotius.*

4. *Λύπη καὶ φροντὶς*] Vulgò, *φόβος*, *φροντὶς*, *πέρας ὐδεὶν ἰςι*. *Idem.*

EK

ΕΚ ΤΟΥ ΠΩΛΟΥΜΕΝΟΥ.

α'.

Οὐ πανταχῇ τὸ Φρόνιμον ἁρμόττει παρὸν,
Ἔνια δὲ δεῖ συμβῆναι.

β'.

——— Τάλας
Ἕστηκας ἔτι, πρὸς ταῖς θύραις τὸ Φορτίον
Θεὶς. σιτόκȣρον, ἄθλιον εἰς τὴν οἰκίαν
Εἰλήφαμεν.

γ'.

Διάσειστοι.

2. *Συμβῆναι*] Hic eſt *caſu contingere.*

3. *Τάλας* &c.] Adfert *Athenaus*, ut oſtendat uſum vocis *σιτόκȣρος* pro otioſo & qui fruſtra alitur. Habuimus hanc vocem in Thraſyleonte frag. 3.

ΕΚ ΤΗΣ ΡΑΠΙΖΟΜΕΝΗΣ.

α'.

Ὁ μὴ δεχόμενος τῶν Θεῶν τὸ σύμφορον
Αὐτῷ διδόντων, ἕνεκα τȣ̃ ζῆν, βȣ́λεται
Τοιȣ̃τος ἀτυχεῖν. ἣν δὲ μὴ Θεὸς διδῷ,
Τȣ̃ μὴ διδόντος ἐσθ' ἁμάρτημ', ȣ̓ τρόπȣ.

β'.

——— ἔρχεται
Τ' ἀληθὲς εἰς Φῶς ἐνίοτ' ȣ̓ ζητȣ́μενον.

2. *Βȣ́λεται*] Ita nos, malè antè *ȣ̓ βȣ́λεται. Grotius.*

3. *Τοιȣ̃τος* &c.] Hic quoque verſum & ſenſum ſanavimus. Legebatur enim, *τὸ δ' ἀτυχεῖν, ἢ μὴ Θεὸς δίδωσιν. Idem.*

4. *Τȣ̃ μὴ διδόντος* &c.] Ex conjectura verſum fecimus, legebatur enim *οὐ τρόπȣ δ' ἐσ' ἁμάρτημα. Idem.*

5.

EX VENDITO.

1. *Clemens Strom.* VI. p. 622. *Stob. Fl. Tit.* III.

NOn ſemper prudentiam adeſſe conſentaneum eſt,
Nonnulla etiam oportet caſu fieri.

2. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 248.

——— Infelix
Stabas adhuc ad fores, poſito
Onere; frugiperdam, miſerum in ædes
Accepimus.

3. *Apud Harpocrationem in voce.*

Concuſſi tali.

7. Διάσεισοι] *Harpocration* obſervat ita dici talos, quia concutiuntur διασείονται, antequàm dejiciantur. Vide & *Suidam*, ejuſque eruditiſſimum interpretem.

EX VERBERATA.

1. *Stobæus de Moribus Tit.* VII.

QUi non accipit quod prodeſt, Diis
Illi dantibus, ut vivat, vult
Ejuſmodi vir infelix eſſe; ſi verò Deus non dederit,
Non dantis eſt delictum, non morum.

2. *Ibid. Fl. Tit.* XI.

——— Venit
Interdum in lucem veritas non quæſita.

5. Ἔρχεται &c.] Huc facit elegans dictum incerti Poëtæ, quod eſt Tit. XI. Eclog. Phyſ. *Stobæi.*

Ὁ χρόνος ἅπαντα τοῖσιν ὕστερον φράσει,
Λάλος ἐστὶν οὗτος, οὐκ ἐρωτῶσιν λέγει.

 Tom.

γ'.

——— Α. Τȣμὸν θυγάτριον,
Πάνυ γάρ ἐϛι Φιλάνθρωπον τῇ Φύσει
Τὸ παιδάριον. Β. ΣΦόδρα.

δ'.

Εἶτ' ἀμΦορεαΦόρος τὶς ἀπȣΦορὰν Φέρων.

έ.

——— Ὁ μυοχόδος γέρων λεληθέναι
ΣΦόδρα οἰόμενος.

ϛ'.

——— Πέπονθε γὰρ, ὦ Φίλοι Θεοί.
Τȣ́τȣς ἀνεσπάκασιν οὗτοι τȣ̀ς λόγȣς.

ζ'.

——— Οὐχ
Ὁρᾶτε τὴν τροΦὸν ζῶμ' ἐνδεδυμένην;

Tempus omnia poſteris dicet, loquax eſt, res minimè ſciſcitantibus aperit. Alia ſunt ibidem, in eamdem ſententiam.

7. Τ'ȣμὸν θυγάτριον] Adfert hæc verba *Clemens*, ut oſtendat Atticos παιδάριον ἐπικοίνως ȣ̓ μόνον τὸ ἄῤῥεν ἀλλὰ καὶ τὸ θῆλυ κεκληκέναι. In verbis *Menandri* diſtinxi perſonas.

10. Ἀμφορεαφόρος] Ad oſtendendum hujus vocis uſum adfert ea verba *Suidas*.

ΕΚ ΤΗΣ ΣΑΜΙΑΣ.

α'.

Φέρε
Τὴν βιβανωτόν· σὺ δ' ἐπιθὲς τὸ πῦρ τρύΦει.

2. Τὴν λιβανωτὸν] Adfert *Phrynichus*, ut probet λιβανωτὸν dici propriè tus, ſeu fructum arboris, λίβανον verò ipſam arborem. Quod alii quoque confirmant Grammatici. Pro τρύφει, quod fruſtum panis ſignificat, quo modo emendandum rectè cenſuit *Pet.*

3. *Apud Clem. Alexand. Pædag.* Lib. I. c. 4. p. 84.

——— A. Mea filiola,
Valde enim humanæ eſt indolis
Puella. B. Valde.

4. *Apud Suidam in* ἀμφορεαφόροι.

Deinde amphorarius aliquis tributum ferens.

5. *Apud eumdem in* μυοδόχος.

——— Vilis ſenex latere
Probè ſe putans.

6. *Apud eumdem in* ἀνέσπακε.

——— Pertulit enim, ô Dii propitii.
Hos invenerunt hi ſermones.

7. *Pollux* Lib. VII. c. 13. §. 51.

——— nonne
Videtis nutricem zomate indutam?

11. Μυοχόδος] Eſt *ſtercus murium*, & ſic per contemtum vocatur vilis ſenex. Vide *Suidæ* interpretem in Edit. Cantabrigienſi.

14. Ἀνέσπακασι] Hinc probat *Suidas* hac voce inventionem ſignificari.

16. Ὁρᾶτε &c.] Hinc probat *Pollux* ζῶμα non cingulum tantùm, ſed etiam veſtem eſſe.

EX SAMIA.

1. *Apud Phrynichum, in* λίβανον p. 30.

Adfer
Tus, tu verò impone ignem fruſto.

Joan. Nunneſius, erat malè τρυφῇ *deliciis.* Hîc agitur de ſacris, in quibus libum igni impoſitum vocatur τρύφος, quæ vox propriè fruſtum panis ſonat.

ΕΚ ΤΟΥ ΣΙΚΥΩΝΙΟΥ.

α′.

Καλὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες.

β′.

Ὁ πλέων κατήχθη; πολέμιος κρίνεται.
Ἐὰν ἔχῃ τι μαλακὸν, ἀγγαρεύεται.

γ′.

Εὐλοιδόρητον, ὡς ἔοικε, φαίνεται
Τὸ τοῦ στρατιώτου σχῆμα, καὶ τὸ τοῦ ξένου.

δ′.

——— καὶ ἄβραν γὰρ ἀντωνούμενος
Ἐρωμένην, ταύτῃ μὲν οὐ παρέδωκ᾽ ἔχειν,
Τρέφειν δὲ χωρὶς ὡς ἐλευθέρᾳ πρέπει,

ε′.

Ἀναίνεσθαι

ϛ′.

Παλίμβολος.

In Titulum. Harpocration & *Suidas* Sicyonium vocant, *Stobæus* Sicyoniam, quod ortum ex compendio Σικυων. quod maſculinâ, aut fœmininâ terminatione finire licuit. Meminerat *Alciphron*, ſed plures ſyllabæ tribus illic non leguntur.

1. Καλὴ μὲν ὄψις] Apud *Stobæum* Tit. VIII. de Timiditate, *Philemoni* hic verſus tribuitur, & cùm ſit παροιμιώδης, nihil mirum apud plures inventum. Sed legitur illic κακὴ μὲν ὄψις; vertitque *Grotius*:

Vultus minatur, pavida mens intus ſedet.

Sic etiam habent *Suidas*, *Diogenianus* & *Photius* MS. Attamen videtur proverbium hocce primùm prolatum ut emendavit *H. Grotius*, nam καλὴ ὄψις meliùs opponitur δειλαίαις φρεσὶ, quàm κακὴ ὄψις, κακὸς enim non *minacem* Græcè ſonat, ſed *malum*, mali autem ſunt ſæpiſſimè timidi. Poſteà verò κατὰ παρῳδίαν immutari potuit, & dici κακὴ μὲν ὄψις, quamvis minùs commodè. Multis hac de re egit *Thom. Gatakerus* Miſcell. Poſtum. c. XII. ubi ſimilia, in utramque partem dicta.

2. Ὁ πλέων κατήχθη] Ita emendavit ex MSS. Pariſienſibus V. C. *Lud. Kuſterus* pro κατηνέχθη. Videtur loquutus *Menander* de ne-

ſcio

E SICYONIO.

1. *Apud Suidam, in καινὴ μὲν ὄψις.*

HOneſta quidem facies, ſed intus animus timidus.

2. *Ibid. in ἄγγαροι.*

Navigans in portum defertur? hoſtis judicatur,
Si molliùs *cum eo* agatur, onus ei imponitur.

3. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LIII.

Convicio obnoxius, ut videtur, apparet
Militis & mercenarii habitus.

4. *Ex Suida in ἄβρα.*

—— Etenim ancillam aliûs loco emens
Amatam huic quidem non dedit habendam,
Sed alendam ſeorſim, ut liberam decet.

5. *Harpocration in voce.*

Recuſare nuptias

6. *Harpocration in voce.*

Sæpiùs venditus

ſcio quibus maritimis populis, qui naves peregrinas adpellentes invadebant, quaſi hoſtiles; aut certè ab iis quidpiam oneroſum exigebant, ſi molliùs cum iis agerent, nam hoc ſignificat verbum ἀγγαρεύεσθαι, ut docet *Suidas.* Poſſit & hoc referri ad antiquiſſima Græciæ tempora, quibus piratica mari exercebatur, latrocinia verò terrâ paſſim fiebant; de quibus temporibus, vide *Thucydidem* Lib. I. ab initio.

5. Τὸ τοῦ ξένου] Ξένος quidem *peregrinus* propriè eſt, ſed ubi agitur de militibus, intelliguntur *mercenarii*, qui ſemper erant peregrini, quia ſoli peregrini mercede merebantur. Vide, ſi neceſſe eſt, *Henr. Valeſii* animadverſiones in notas *Phil. Mauſſaci* in *Harpocrationem* p. 128. & ſeqq.

6. Καὶ ἄβραν] Locus *Menandri* citatur hujus vocis cauſà, de qua diximus ad Ἄπιστον. Vide ad hunc locum *Suidæ* interpretem.

9. Ἀναινεσθαι] Hanc vocem ait *Harpocration* ſignificare quidem recuſare, ſed præſertim nuptias; quam in rem, laudat cùm alios teſtes, tum *Menandrum* in Sicyonio.

10. Παλίμβολος] Servum ſæpiùs venditum ſignificabat hæc vox, ut liquebat ex loco *Menandri*, in hac fabula, quem tamen non profert.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ.

α΄.

—— πῶς τὸ τραῦμα τȣτ᾽ ἔχεις;
Μεσαγκύλῳ. πῶς πρὸς Θεῶν; ἐπὶ κλίμακα
Πρὸς τεῖχος ἀναβαίνων, ἐγὼ μὲν δεικνύω
Ἐσπȣδακώς. οἱ δὲ πάλιν ἐμυκτήρισαν.

β΄.

ΣΦάττει με, λεπτὸς γίνομ᾽ εὐωχȣ́μενος,
Τὰ σκώμμαθ᾽ οἷα τὰ σοφά τε καὶ ϛρατηγικά.
Οἷος δ᾽ ἀλαζὼν ἐϛιν ὁ ἀλιτήριος.

γ΄.

Οὐδεὶς ξύνοιδεν ἐξαμαρτάνων πόσον
Ἁμαρτάνει τὸ μέγεθος, ὕϛερον δ᾽ ὁρᾷ.

δ΄.

—— Ἐμὲ,
Νικόμαχε, πρὸς τὸν ϛρατιώτην τάξατε,
Ἂν μὴ ποιήσω πέπονα μαϛιγῶν ὅλον,
Ἂν μὴ ποιήσω σπογγίας μαλακώτερον
Τὸ πρόσωπον.

In Titulum. An hanc fabulam in Militem ſuum glorioſum tranſtulerit *Plautus*, non ſatis conſtat.

1. Πῶς &c.] Eſt oratio militis narrantis quî interrogatus ab aliis, & quibus datis reſponſis irriſus fuerit ab interrogantibus, cùm vulnus oſtendiſſet.

2. Μεσαγκύλῳ] Telum fuit, in quo medio fuit ἀγκύλη, hoc eſt amentum, ſive, ut habent Gloſſæ Latinæ, *corrigia lanceæ, quæ etiam anſula eſt, ad jactum.* Qua de re vide *Juſt. Lipſium* Poliorceticorum Lib. IV. Dial. V.

Πῶς πρὸς Θεῶν;] Eſt interrogatio ſciſcitantium à milite, quî tantum vulnus accepiſſet. Ei miles reſpondet, cùm ſcalam muro alicujus oppidi, quod oppugnabatur, admotam conſcenderet, id vulnus à ſe acceptum; quo mox oſtenſo, in riſum ſolvebantur. Citat hunc locum *Plutarchus*, ſed nullo fabulæ nomine addito. Quare ad hanc retulimus, ut & ſequens fragmentum.

5. ΣΦάττει &c.] Verba ſunt Gnathonis cujuſpiam aut Artotrogi, qui licèt lautè exciperetur à milite, gloriationes tamen ejus ferre non poterat.

EX MILITIBUS.

1. *Apud Plutarchum de ſui laude* p. 547. T. II.

——— Quomodo hoc vulnus habes?
Amentato jaculo. Quî per Deos? in ſcalam
Muro adpoſitam adſcendens; ego quidem oſtendo
Seriò, illi verò iterum me irriſerunt.

2. *Ibidem.*

Enecat me, macilentus fio convivio exceptus,
Ejus dicteria quàm acuta & militaria!
Quantus jactator eſt hic ſceleſtus!

3. *Stobæi Flor. Tit.* IV.

Nemo conſcius ſibi eſt peccans, quantopere (videt.
Peccet *ad* magnitudinem (*flagitii quod adtinet*) ſed poſtea

4. *Plutarch. de Diſcrim. adulat. & amici* p. 62. T. II.

——— Me,
Nicomache, contra militem collocate,
Niſi fecero peponem totum ictibus contundens,
Niſi fecero ſpongiâ molliorem *ejus*
Vultum.

9. Ἐμὲ &c.] Comicos tantùm memorat horum verſuum auctores *Plutarchus*, ſed *Menandrum* non malè interpretari videtur *Pet. Colvius* ad Apuleii Lib. I. p. 16. Sequuti eum ſumus, & præterea hæc verba ad *Militum* fabulam retulimus.

11. Πέπονα] Proverbiale eſt loquendi genus, quod bene interpretatus eſt *Deſ. Eraſmus*, ad proverbialem formulam *ſpongiâ mollior.* Ut contuntendo peponem vel ſolis digitis, facilè molleſcit: ſic hominem ignavum feriendo & malè habendo, facilè ad modeſtiam adducitur, nec audet ejus limites tranſilire, molliorémque ſe omnibus præbet. Sic *Theopompus* apud *Athenæum* Lib. II. c. 68. productus ab *Eraſmo:* μαλακωτέρα πέπονος καὶ σικύυ μοι γέγονε: *mollior pepone & cucurbita mibi ſuit.* Ergo *faciam totum peponem* eſt commodum & comem reddam.

12. Σπογγίας μαλακώτερον.] Verberando eum tam obſequentem reddam, quàm mollis eſt ſpongia. Vide *Eraſmum.* Ceterùm hæc oratio non eſt integra, vel eſt elliptica hoc ſenſu: niſi eum emollivero, me hominem nullius pretii habetote.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΑΡΙΣΤΩΣΩΝ.

α'.

——— Ἔρως δὲ τῶν Θεῶν
Ἴσχυν ἔχων πλείςην, ἐπὶ τέτȣ δείκνυται,
Διὰ τȣ̃τον ἐπιορκȣ̃σι τȣ̀ς ἄλλȣς Θεȣ́ς.

β'.

Πατὴρ δ' ἀπειλῶν οὐκ ἔχει μέγαν Φόβον.

γ'.

Τρισάθλιόν γε καὶ ταλαίπωρον Φύσει,
Πολλῶν τε μεςόν ἐςι τὸ ζῆν Φροντίδων.

δ'.

——— Καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ
Γινόμενον ἀλλήλων ἀγαπησμὸν, οἷος ἦν;

έ.

Ἂν ἔτι πιεῖν μοι δῷ τις, ἀλλ' ἡ βάρβαρος
Ἅμα τῇ τραπέζῃ καὶ τὸν οἶνον ᾤχετο
Ἄιρασ' ἀφ' ἡμῶν·

ϛ'.

Γυναικεῖα ἀγορά.

In Titulum. Hanc fabulam verterat *Cæcilius*, cùm à *Nonio* citetur *Synariſtoſis*. *Plinius* etiam Lib. XXIII. c. 9. ejus meminit, ubi de ſemine Myrti ſativæ candidæ : *Apud Menandrum* Synariſtoſæ *hoc edunt*.

3. Ἐπιορκȣ̃σι] Dum amore novo accenſi amaſias, quibus æternam fidem jurarant, deſerunt.

8. Ἀγαπησμὸν] Habet *Heſychius*, ἀγαπισμὸν, ἀγάπησις, quod

EX

EX UNA PRANDENTIBUS.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* LXIII.

—— Amor verò Deorum
Vim maximam habere, hinc oſtenditur,
Propter hunc *homines* pejerant per alios Deos.

2. *Ibid. Tit.* LXXXIII.

Pater minans magnum metum non incutit.

3. *Ibid. Tit.* XCVIII.

Res naturâ miſerrima & ærumnoſiſſima
Et curis multis plena eſt vita.

4. *Suidas in* Ἀγαπησμός.

—— Ille verò doloſus
Utriuſque factus amplexus qualis erat?

5. *Apud eumdem in* αἴρειν.

Si adhuc bibere mihi det aliquis, ſed hæc barbara,
Unà cum menſa & vino, abiit,
Sublato à nobis.

6. *Pollux* Lib. X. c. 2. §. 18,

Forum muliebre.

natum videtur ex confuſione τῶν I & H. Attamen ſi hoc nomen deducendum ab *ἀγαπάζω*, ut videtur, ſcribendum, cum *Grotio*, eſſet *ἀγαπασμὸς*, ut à *θαυμάζω θαυμασμὸς*, à *σαρκάζω σαρκασμὸς* & ſimilia, quæ formantur à prima perſona præteriti perfecti paſſivi.

11. *Ἆιρασ*] Adfert *Suidas* ut oſtendat *αἴρειν τράπεζαν* fuiſſe etiam amovere menſam, ut apud eum Poëtam aliquando eſt admovere. Vide in *Kekryphalo*.

ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΙΘΩΝ.

α′.

——— ὅτι ἀγαθὸν γάμον
Καὶ μόνος ὁ Θεὸς δίδωσιν, οὐ δ᾽ ἥρωες
Κεἰς τοῦτο δύνανται, ἀλλ᾽ ἀποπλήκτους ποιεῖν
Δύνανται μὲν, οὐ κέκτηνται δὲ τ᾽ ὠφελές.

In Titulum. Hanc fabulam, prætermiſſam à *Grotio*, non omiſit diligentiſſimus *Meurſius*, qui hunc *Ariſtophanis* Scholiaſtæ locum indicavit. *Συνέριθος* eſt *σύνεργος, συνυφαίνουσα*, ut habent *Heſychius* & *Suidas*. Intelliguntur ergo mulieres unà ἔριον ſeu *lanam texentes*, aut nentes. *Alexis* Comœdiam ſcripſerat *παννυχίδα ἢ ἐρίθους*, quam ſæpiùs laudat *Athenæus*.

2. *Καὶ μόνος ὁ Θεὸς*] Abſurdè legitur apud Scholiaſten *Ariſtophanis χειμῶνος hieme*, quod hîc omni ſenſu caret; non magis enim hieme matrimonia contrahebantur, quàm æſtate. Ὁ Θεὸς nobis viſus eſt eſſe *Genius*, quia qui ita loquebantur, & de ſingulis agebant, voce illâ non quemvis Deum, ſed eum cui peculiariter curæ eos eſſe putabant τὸν Θεὸν vocabant. Vide *Plutarchi*, *Maximi* Tyrii & *Apuleii* libros de Deo Socratis. Nuptiis autem præfuiſſe Genium vel *genialis lectus* oſtendit, qui nuptiis ſternebatur *in honorem Genii*, ut docet *Feſtus*.

Οὐ δ᾽ Ἥρωες] Putabat, nempe, vulgus nocte in locis ſolis aut circa fana errantibus occurrere Heroas, qui eos malè mulctabant; quod videtur ortum ex fraude Sacerdotum, qui, ut reverentiam Sacrorum populis incuterent & fortè etiam prædarentur, larvati noctu occurrebant. *Ariſtophanes* in Avibus ℣. 1482. & ſeqq. hoc docet.

> Ἔστι δ᾽ αὖ χώρα πρὸς αὐτῷ
> Τῷ σκότῳ πόῤῥω τις ἐν
> Τῇ λύχνων ἐρημίᾳ
> Ἔνθα τοῖς Ἥρωσιν ἄνθρω-
> ποι παριστῶσι, καὶ
> Ξύνεισι, πλὴν τῆς ἑσπέρας.
> Τηνικαῦτα δ᾽ οὐκέτ᾽ ἦν
> Ἀσφαλὲς ξυντυγχάνειν

EX

EX LANIFICIS.

4. *Scholiaſtes Ariſtoph. in Aves* ℣. 1490.

——— quia bonas nuptias
Vel ſolus Genius dat, ſed Heroës nequaquam
In hoc etiam pollent; verùm attonitos reddere
Poſſunt quidem, at non habent quod juvet.

Εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἥρωι
Τῶν βροτῶν νύκτωρ Ὀρέστῃ,
Γυμνὸς ἦν πληγεὶς ὑπ' αὐ-
Τοῦ πάντα τὰ 'πιδέξια.

Eſt itidem locus quidam, apud ipſas tenebras procul, in lucernarum ſolitudine. Ubi cum hominibus heroës unà prandent, & verſantur, præterquam veſperâ; tunc enim non amplius eſſet tutum obviam illis fieri. Si quis enim mortalium heroi Oreſtæ nocte occurrerit, nudus erit & ab eo in nobilioribus corporis partibus conciſus. Ad quæ Scholiaſtes: Ἥρωα αὐτὸν (Ὀρέστην) φησι, διὰ τὴν ὁμωνυμίαν πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονος υἱὸν Ὀρέστην. Ἥρωες δὲ δύσοργοι καὶ χαλεποὶ τοῖς ἐμπελάζουσι γίνονται, καθάπερ Μένανδρος ἐν Συνερίθοις· ὅτι ἀγαθὸν γάμον χειμῶνος (leg. καὶ μόνος) ὁ Θεὸς δίδωσιν, οὐ δ' ἥρωες κ'εις τοῦτο δύνανται, ἀλλ' ἀποπλήκτους μὲν ποιεῖν δύνανται, τὸ δὲ ὠφελὲς οὐ κέκτηνται. Διό μοι δοκοῦσι καὶ οἱ τὰ Ἡρῷα παριόντες σιγὴν ἔχειν, ὡς Μυρτῖλος ἐν τῇ τανοπάσῃ (lege cum Meurſio in Bibl. Attica τιτανόπαισι) ὁ δ' Ὀρέστης λωποδύτης. Hæc, brevitatis cauſâ, non vertam. Hujuſmodi fuit Temeſæus ille Heros, qui exigebat tributum à Locrorum gente, éſtque ab Euthymo pugile victus & rapta reddere coactus. De eo *Strabo* Lib. VI. p. 255. *Ælianus* Var. Hiſt. Lib. VIII. c. 18. & alii. Hæc paullò pluribus, cùm quia hinc illuſtratur etiam fragmentum Συνεφήβων, tum etiam ut liqueat quàm antiqua ſit opinio, quæ etiamnum viget, lemures aut maleficos ſpiritus noctu eſſe timendos.

4. Δύνανται μὲν] Addidi μὲν & inverti nonnihil voces, verſûs cauſâ, quamvis nolim prorſus contendere eſſe hæc omnia ipſos verſus, & ipſa verba *Menandri*; neque enim ita ſunt accurati Veteres in citationibus, neque ita emendati Codices, ut ſemper iis prorſus fidere poſſimus.

E K

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΩΣΗΣ.

α'.

Ἀνακετῶ.

β'.

Ἄφες τὸν ἄνθρωπον, τί κόπτεις, ὦ μέλεε.

1. Ἀνακετῶ] Citat *Suidas*, ut oſtendat uſum hujus vocis. Omiſerunt *Grotius* & *Meurſius* hanc fabulam, in Menandrianarum titulis.

2. Ἄφες &c.] Hinc uſum vocum ὦ μέλεε demonſtrat *Suidas*, ci-

ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΕΦΗΒΩΝ.

α'.

——— οἱ γὰρ Ἥρωες κακοῦν,
Ὥς φασ', ἕτοιμοι μᾶλλον, ἢ εὐεργετεῖν.

In Titulum. Cicero hujus meminit fabulæ & à *Cæcilio* verſam docet, de optimo genere Oratorum, c. 6. *Iidem Andriam & Synephebos, nec minùs Terentium & Cæcilium, quàm Menandrum legunt.* De Finibus Bonorum Lib. I. c. 2. *Synephebos potiùs Cæcilii, aut Andriam Terentii, quàm utramque Menandri, legam.* Citat etiam *Chariſius* Synephebos *Cæcilii*, Æquales *Afranii Nonius.*

1. Οἱ γὰρ ἥρωες &c.] Vide not. ad Συνερίθους. Adfert *Zenobius* hæc verba *Menandri*, ad illuſtrandum proverbium, οὐκ εἰμὶ τῶν τῶν ἡρώων, quo utebantur ad ſignificandum ſe ab omni maleficio

EX RIVALI.

1. *Ex Suida in voce.*

EXpandam, aperiam.

2. *Apud eumdem, in ὦ μέλεε.*

Dimitte hominem, quid illum feris, ô miſer?

tátque *Ariſtophanem*, *Platonem* & *Menandrum* Συνερώσῃ, quod vellet mutari *Meurſius* in Συνεριςώσῃ. Verùm cùm bis ita laudetur à *Suida*, non video cur mutetur, nam aptam fabulæ materiem ſuppeditare poteſt mulier *συνερῶσα*, *rivalis.*

EX JUVENIBUS ÆQUALIBUS.

1. *Apud Zenobium Cent.* V. *Prov.* 60.

—— Nam Heroës malè facere,
Ut aiunt, paratiores ſunt, quàm bene facere.

eſſe alienos, cùm Heroës malefici eſſe vulgò crederentur. Non tamen omnes ejus eſſe indolis ab omnibus putabantur, ſi audimus *Plutarchum* de placitis Philoſophorum Lib. I. c. 8. Θαλῆς, Πυθαγόρας, Πλάτων, οἱ Στωϊκοὶ Δαίμονας ὑπάρχειν ὐσίας ψυχικάς· εἶναι δὲ καὶ ἥρωας τὰς κεχωρισμένας ψυχὰς τῶν σωμάτων, καὶ ἀγαθὺς μὲν, τὰς ἀγαθάς· κακὺς δὲ, τὰς φαύλας. *Thales, Pythagoras, Plato, Stoici eſſe aiunt Dæmonas ſubſtantias animales; atque eſſe heroas mentes à corpore ſejunctas, & bonos quidem, ſi bona, malos, ſi mala.*

E K

ΕΚ ΤΗΣ ΤΙΤΘΗΣ.

α'.

Ἦν ἄν τις ὑμῶν παιδίον γ' ᾐτήσατ', ἢ
Κέχρηκεν, ἄνδρες γλυκύτατοι.

Ἦν ἄν τις &c.] Citat *Suidas*, ut oſtendat aliquando αἰτήσαθαι

ΕΚ ΤΟΥ ΤΡΟΦΩΝΙΟΥ.

α'.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἐκμαθεῖν γὰρ, ὦ Λάχη,
Ἀςεῖον ἐπιτήδευμα κρίνω τοῦ βίȣ.

β'.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν καὶ Φιλανθρώπȣς ποιεῖ.

γ'.

A. Ξένȣ τὸ δεῖπνόν ἐςιν ὑποδοχῆς τινός.
B. Ποδαποῦ; διαΦέρει τῷ μαγείρῳ τοῦτο γάρ·
Οἷον τὰ νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια
Ἐν προσΦάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα,
Καὶ παντοδαποῖς, τοῖς ἁλμίοις μὲν οὐ πάνυ

1. Τὸ μηδὲν &c.] *Philemoni* quidam Codd. hæc tribuunt, ut & ſequens fragmentum; alii *Menandro*, in Trophonio, quos ſequuti ſumus.

2. Ἀςεῖον ἐπιτήδευμα] Apparatus ad vitam bene & beatè tranſigendam. Scio ἐπιτήδευμα à *Suida* διαγωγὴν τȣ̃ βίȣ, & vulgò *vitæ inſtitutum* verti; ſed malim hîc vocis ſignificationem deducere ab ea poteſtate τῶν ἐπιτηδείων, quâ *neceſſaria* ad vitam ſonant, ita ut non multùm differat ἀπὸ τȣ̃ ἐφοδίȣ. Vide Ὁμοπατρίȣς ℣. 2.

3. Τὸ μηδὲν &c.] Homines, qui ſunt ſibi injuriarum aliis illatarum conſcii, ſunt inhumaniores reliquis; quia oderunt quos injuriâ adfecerunt, quaſi ſibi infenſos, & ſe tueri nequeunt, niſi terrore quodam & inhumanitate. Qui contrà nullius injuriæ ſunt ſibi conſcii, cùm à nemine ſibi timeant, ſolent eſſe humaniores.

4.

EX NUTRICE.

1. *Apud Suidam in αἰτήσασθαι.*

SI quis veſtrûm puellum petierit, aut
Commodaverit, viri dulciſſimi.

idem eſſe ac *χρήσασθαι, uti.* Vide *Harpocrationem*, in ἠλημένη.

EX TROPHONIO.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* IX.

DIſcere enim, ô Laches, nihil injuſtè facere,
Elegantem apparatum exiſtimo eſſe ad vitam.

2. *Ibidem.*

Nihil injuſti facere reddit etiam humanos.

2. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 132.

A. Cœna eſt hoſpitis cuidam excipiendo.
B. Cujas *eſt?* Hoc enim coqui intereſt *ſcire.*
Sic, munuti illi hoſpites inſulares,
Nutriti recentibus piſciculis
Et omnigenis, marinis *victibus* non valde

4. *Ξένȣ τὸ δεῖπνον ἐςίν*] Verba ſunt hominis coquum alloquentis, & operam ejus adhibere volentis, ad excipiendum convivio hoſpitem. Ordo verborum eſt *τὸ δεῖπνον ὑποδοχῆς ξένȣ τινὸς*, *cœna quâ excipitur quidam hoſpes*, ut adventoria cœna ſignificetur. Ὑποδοχὴ alioqui quodvis convivium ſignificat. *Grotius* ante vocem *ὑποδοχῆς* præfigit litteram B. quæ ſignificat hæc verba eſſe coqui, & vertit *ὑποδοχῆς τίνος qui ſolitus vivere*, ſeu, quomodo debet excipi? Sed molliùs fluere oratio videtur eo modo, quo eam diſtinximus, & ſequentia oſtendunt coquum quæſiviſſe tantùm cujas eſſet hoſpes, unde ſatis intellecturus erat quî deberet excipi. Itaque litteram ad verſum ſequentem tranſtulimus.

6. *Οἷον τὰ* &c.] Eſt apud *Athenæum τὰ μέν. Grotius.*

8. Ἁλμίοις] Nempe, piſcibus, quia inſulares iis abundant. Sen-

ſus

Ἀλίσκετ', ἀλλ' οὕτως παρέργως ἅπτεται·
Τὰς δ' ὀνθυλεύσεις καὶ τὰ κεκαρυκκευμένα
Μᾶλλον προσεδέξατ'. εἰ δέ τις τοὐναντίον
Ἀρκαδικὸς ἔρχετ', ἤ τις ἀθάλασσος ξένος,
Τοῖς ἐκ θαλάσσης λοπαδίοις ἁλίσκεται.
Ἰωνικὸς πλούταξ ὑποςάσεις ποθεῖ,
Κάνδαυλον, ὑποβινητιῶντα βρώματα.

δ'.

Χορτασθείς.

έ.

Ὅτι δὲ λύσαντες τὴν λήκυθον ἐχρῶντο τῷ ἱμάντι πρὸς τὸ μαςιγοῦν, Μένανδρος Τροφωνίῳ.

ſus eſt optimus, nec mutanda vox ἀλμίοις in ἁλίμοις, quod eſt nomen herbæ maritimæ, ex cujus cineribus fiebat *Solda*, ut putabat *Cl. Salmaſius*, quem vide ad *Solinum* p. 772. col. 1. Nimis properanter vir magnus verba *Menandri* legerat.

10. Τὰς ὀνθυλεύσεις] *Pollux* Lib. VI. 60. ὀνθυλεύσεις interpretatur περιττὰς σκευασίας, *nimia condimenta*; ſed de ea voce copioſiùs egit *Iſ. Caſaubonus* ad *Athenæum* Lib. I. c. 4. quem vide, ſi vacat, prolixior enim eſt locus, quàm huc transferri queat. Satis hîc nobis erunt *Pollucis* verba allata, qui de hoc loco *Menandri* cogitaſſe videtur, ut liquebit ex aliis verbis, quæ mox adferemus.

Κεκαρυκκευμένα] Hoc eſt, καρύκῃ, aut καρύκκῃ referta, quod condimenti genus fuit, quo aromatum inſtar utebantur. *Suidas:* ἔδεσμα ἐκ πολλῶν συγκείμενον· βρῶμα Λύδιον ἐξ αἵματος καὶ ἄλλων ἐδεσμάτων: *edulium ex multis compoſitum. Cibus Lydius, ex ſanguine & aliis edulιis.* Cetera apud ipſum vide & Scholiaſten *Ariſtophanis* ad Equites, ℣. 342.

11. Μᾶλλον προσεδέξατ'] Hæc digeſſimus in verſuum legem. Apud *Athenæum*:

Μᾶλλον προσεδέξατ'. εἰ δέ τις ἔρχεται Ἀρκαδικὸς
Τοὐναντίον ἀθάλασσος λοπαδίοις ἁλίσκεται.

Putavimus ex vocum ſimilitudine, ut fieri ſolet, natam interpoſitorum omiſſionem; eóque magis, quòd alia Editio habet ἀθάλασσον ἐν τοῖς λοπαδίοις. *Grotius.*

14. Ἰωνικὸς &c.] Hic verſus & ſequens laudantur rurſus ab *Athenæo* Lib. XI. p. 517. *Vocem πλύταξ, inquir, Iſ. Caſaubonus* ad *Athenæum* Lib. IV. c. 4. *ſumſit* Menander *ab* Eupolide, *nam ut illius propria adnotatur à veteribus Criticis.* Reſpicit ad *Pollucem*; qui Onomaſtici Lib. III. §. 109. ſic habet: ὁ δὲ Εὐπόλιδος πλύταξ πό-

Capiuntur, ſed ſic leviter adficiuntur.
Condimenta, & aromatibus conſperſa
Magis probarint. Contrà ſi quis
Arcas venerit, aut hoſpes remotus à mari,
Lancibus ex mari *inſtructis* capitur.
Ion verò dives juſcula poſcit,
Candaulum, ad Venerem excitantes cibos.

4. *Apud eumdem* Lib. III. p. 99.

Satiatus.

5. *Harpocration in* αὐτόληκυθοι.

Loro, cum lecythos ſolviſſent, uſos eſſe ad cædendum *auctor* eſt Menander in Trophonio.

παιχ]αι, hoc eſt, *iocando ficta eſt* ea vox, cùm non eſſet in uſu; non verò *ridetur*, ut habet Latinus *Pollucis* interpres.

Ὑποςάσεις ποθεῖ.] Legitur ποιῶν. *Grotius*. Optimè. Hunc locum præ oculis habebat *Pollux* cùm ſcriberet Lib. VI. §. 60. *αἱ δὲ περιτ]αὶ σκευασίαι ὀνθυλεύσεις καὶ μονθυλεύσεις ἐκαλῦν]ο, ὡς καὶ παρὰ Μενάνδρῳ αἱ ὑποςάσεις, ζωμὸς παχὺς ἀμύλῳ πηγνύμενος*: *condimenta nimia* Onthyleuſes, & Monthyleuſes *vocabantur*, *ut &*, *apud Menandrum*, hypoſtaſes, *jus flore farinæ adſperſo ſpiſſatum*. Quo *Pollucis* ſolo loco fatetur *Iſ. Caſaubonus* doctum ſe quid eſſent ὑποςάσεις apud *Menandrum*, ad Athen. Lib. IV. c. 4. Sic dictum fuit jus illud ſpiſſum, quòd ὑπόςασις *ſedimentum* ſignificet.

Ὑποβινη]ιῶν]α] Hæc verba profert etiam *Euſtathius* in Homerum pag. MDCCXXIV, 53.

15. Κάνδαυλον.] Si ſit idem ac κάνδυλος cujus meminit *Pollux* Lib. VI. §. 69. erat cibus *ἐξ ἀμύλυ, καὶ τύρυ, καὶ γάλακ]ος, καὶ μέλι]ος*, *flore farinæ*, *caſeo*, *lacte*, & *melle* conſtans. Sed non erat unum genus Candyli, aut Candauli, ut docet *Athenæus* Lib. XII. p. 516. *Κάνδαυλον δέ τινα ἔλεγον οἱ Λυδοὶ, ὐχ ἕνα ἀλλὰ τρεῖς, ὅ]ως ἐξήσκην]ο πρὸς τὰς ἡδυπαθείας· γινέϑαι δὲ αὐ]όν φησιν ὁ Ταραντῖνος Ἡγήσιππος ἐξ ἑφθῦ κρέως καὶ κνηςῦ ἄρτυ, καὶ Φρυγίυ τύρυ, ἀνήθυ τε καὶ ζωμῦ πίονος*. *Candaulum quoddam* (condimentum) *dixerunt Lydi*, *non unum*, *ſed tria*; *ita erant exercitati in deliciis. Factum autem illud ait Hegeſippus Tarentinus ex elixa carne*, *deraſo pane*, *Phrygio caſeo*, *anetho & jure pingui*. Tum adfert *Alexidis* locum in hanc rem, quem apud ipſum leges. Ad hoc nomen alludit Belgicum *candeel*, & Anglicum *cadel*.

16. Χορτασϑεὶς] Profert hoc verbum *Athenæus* è *Menandro*, ut oſtendat tam Græcum hoc fuiſſe, quàm χορεσϑεὶς, quod & aliis teſtimoniis probat.

ΕΚ ΤΗΣ ΥΔΡΙΑΣ.

α'.

Ὡς ἡδὺ τῷ μισοῦντι τοὺς φαύλους τρόπους
Ἐρημία, καὶ τῷ μελετῶντι μηδὲ ἓν
Πονηρὸν, ἱκανὸν κτῆμ' ἀγρὸς τρέφων καλῶς.
Ἐκ τῶν ὄχλων δὲ ζῆλος, ἥ τε κατὰ πόλιν
Αὕτη τρυφὴ λάμπει μὲν, ἐς δ' ὀλίγον χρόνον.

β'.

Γέροντα δυςυχοῦντα, τῶν αὐτοῦ κακῶν
Ἐπαγόμενον λήθην, ἀναμνήσας πάλιν,
Ἐπὶ τ' ἀτυχεῖν ἤγειρας.

γ'.

——— οἱ δὲ κατὰ χειρῶν λαβόντες
Περιμένουσι φίλτατοι

δ'.

——— Παρουσίαν, καὶ μήποτε
Ἡ παρὰ πρόθεσις παρέλκει.

ε'.

Εὐθὺς καταχρήσασθαι τὸν ἀνορωρυγμένον
Ταύτην ἰδόντα.

1. Ὡς ἡδὺ] Paria invenies, in laudibus vitæ ruſticæ, apud *Stobæum* Tit. LVI. & alibi.

9. Κατὰ χειρῶν] Profert *Athenæus*, ut oſtendat uſum hujus loquutionis, λαμβάνειν κατὰ χειρῶν, ubi ſermo eſt de abluendis manibus & ſubauditur ὕδωρ, *aquam*; quòd auctoritatibus etiam aliorum Poëtarum demonſtrat.

11. Παρουσίαν] *Heſychius* ex *Menandro* probat παρουσίαν idem eſſe

EX

EX HYDRIA.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LVIII.

QUàm dulce eſt odio habenti malos mores
Solus locus, & meditanti nihil *videre*
Mali! Sufficiens poſſeſſio eſt ager lautè alens.
Ex turba *clientium* invidia naſcitur, & quæ in urbe *ſunt*
Hæ quidem deliciæ ſplendent, at in breve tempus.

2. *Ibidem Tit.* CIV.

Seni infelici, ſuorum malorum
Inducenti oblivionem, dum memoriam revocas,
Ad infelicitatem eum excitaſti.

3. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 408.

—— Illi verò poſtquàm manibus acceperunt *aquam*
Exſpectant amiciſſimi.

4. *Apud Heſychium in παρουσία.*

Παρουσίαν, nec umquam
Præpoſitio παρὰ abundat.

5. *Apud Suidam in voce ἀνορωρυγμένος.*

Statim interfeciſſe effoſſum illum
Cùm hanc vidiſſet.

ac οὐσίαν, aut περιουσίαν, ſeu bona. Sed dubito an hæc verba ſint *Menandri*, an verò Grammatici. *Menandro* tribuit *Meurſius* in Bibl. Attica.

13. Εὐθὺς &c.] Adfert *Suidas*, ut oſtendat uſum vocis ἀνορωρυγμένος, ſed quid hæc ſibi velint vix intelligere licet, niſi cohærentia hiſce alia verba inveniantur.

ΕΚ ΤΗΣ ΥΜΝΙΔΟΣ.

α'.

Οὐ πάνυ τι γηράσκουσιν αἱ τέχναι καλῶς,
Ἂν μὴ λάβωσι προςάτην Φιλάργυρον.

β'.

Οὐ πῦρ γὰρ αἰτῶν, οὐδὲ λοπάδ' αἰτούμενος.

γ'.

Βάκηλος.

δ'.

Πάρυφις

ε'.

—— ἀλλά τ' ἀργυρώματα
Ἥκω λαβεῖν βουλόμενος.

In Titulum. Hanc fabulam verterat *Cæcilius*, ut liquet ex citationibus *Feſti* & *Nonii*, apud quos tamen malè legitur *Hymnis*, quaſi in ablativo caſu ob ὕμνοις, cùm legi oporteret *Hymnide*, ut rectè animadvertit *Pet. Victorius* Var. Lect. Lib. I. c. 11. Idem etiam obſervavit hanc fabulam citatam à *Cicerone* Lib. II. de Finibus, c. 7. *Atque reperiemus Aſotos primùm ita non religioſos, ut edant de patella; deinde ita mortem non timentes, ut illud in ore habeant ex Hymnide:*

Mihi ſex menſes ſatis ſunt vitæ, ſeptimum Orco ſpondeo.

1. Οὐ πάνυ &c.] Exſtat etiam hoc, apud *Maximum* Tyrium Or. XXX. Senſus eſt, niſi artifex ſit parcus, in juventute, nihil ſenectuti ejus poſtea ſuppetere, nam προςάτης τέχνης eſt ipſe artifex.

ΕΚ ΤΟΥ ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΥ.

α'.

Παύσασθε νοῦν ἔχοντες· οὐδὲν γὰρ πλέον
Ἀνθρώπινος νοῦς ἐςιν, ἀλλ' ὁ τῆς Τύχης,

In Titulum. Hanc fabulam memorat *Quintilianus* Lib. X. c. 1. inter eas, in quibus ſe eſſe omnibus numeris abſolutum Rhetorem oſten-

EX HYMNIDE.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LXI.

NOn admodum commodè ſeneſcunt artes,
Niſi acceperint avarum præfectum.

2. *Suidas in* αἰτήτασθαι & αἰτούμενος.

Neque enim ignem petens, neque ollam poſcens.

3. *Apud Heſychium in voce.*

Remiſſus.

4. *Apud eumdem in voce.*

Textura.

5. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 231.

——— ſed argentea vaſa
Venio ſumere volens.

3. Οὐ πῦρ &c.] Habet etiam *Ammonius* in αἰτῶ. *Suidæ* & *Ammonio* αἰτῶν eſt qui petit, ſemper habiturus; αἰτούμενος, qui petit, ut reddat. Quam in rem, hunc verſum adferunt. Adi & *Harpocrationem* in ᾐτημένη, ubi etiam hic verſus laudatur.

4. Βάκηλος] Eſt *Heſychio* γυναικώδης, παρειμένος, quod uſu *Menandri*, in hac fabula probat.

5. Πάρυφις] Habet hanc vocem *Heſychius*, ſed ſine interpretatione; tantùm indicat fuiſſe eam in hac *Menandri* fabula. Exſtat etiam apud *Pollucem*, Lib. VII. §. 46. pro veſte *intertexta*, ſi modò locus ſit ſanus.

6. Ἀλλά τ' ἀργυρώματα] Hunc & alia loca ſimilia profert *Athenæus*, ubi de argenteis vaſibus agit.

E SUPPOSITITIO.

1. *Apud Stobæum Ecl. Phyſ. Tit.* X.

DEſinite ingenio pollere, nihil enim ampliùs
Humana ſollertia eſt, ſed Fortunæ,

oſtendit noſter. *Cæcilii Hypobolimæus*, aut *Subditivus* citatur etiam à *Nonio*.

 3.

Εἴτ' ἐςι τὸ πνεῦμα θεῖον, εἴτε νᾶς.
Τᾶτ' ἐςι πάντα καὶ κυβερνῶν καὶ ςρέΦον,
Καὶ σῶζον· ἡ πρόνοια δ' ἡ θνητὴ καπνὸς,
Καὶ ΦλήναΦος, πείθεσθε κ' ἂ μέμψεσθέ με.
Ἅπαντα δ' ὅσα νοᾶμεν, ἤγαν πράττομεν;
Τύχη 'ςιν, ἡμεῖς δ' ἐσμὲν ἐπιγεγραμμένοι.
Τύχη κυβερνᾷ πάντα· ταύτην καὶ Φρένας
Δεῖ καὶ πρόνοιαν τὴν Θεὸν καλεῖν μόνην,
Εἰ μή τις ἄλλως ὀνόμασιν χαίρει κενοῖς.

β'.

Οὐ παντὸς ἀγαθᾶ τὴν πρόνοιαν αἰτίαν
Κρίνων ἂν ὀρθῶς ὑπολαβεῖν τίς μοι δοκεῖ,
'Αλλ' ἐςι καὶ ταυτόματον ἐνίοτε χρήσιμον.

γ'.

'Αεὶ κράτιςόν ἐςι τ' ἀληθῆ λέγειν·
'Εν παντὶ καιρῷ. τᾶτ' ἐγὼ παρεγγυῶ
Εἰς ἀσΦάλειαν τῷ βίῳ πλεῖςον μέρος.

δ'.

Πολλῶν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν θηρίων
Ὄντων, μέγιςόν ἐςι θηρίον γυνή.

3. Εἴ τ' ἐςι τὸ πνεῦμα] Figmentum cerebri ſui in veram quamdam naturam, ſeu perſonam mutare conabantur. Sed oſtendimus nomen Fortunæ inanem fuiſſe ſonum, *Artis Criticæ* Part. 2. Sect. I. c. 9.

4. Τᾶτ' ἐςι πάντα] Ex conjectura, nam vulgò erat τυτέςι τὸ κυβερνῶν καὶ ςρέΦον. *Grotius.*

5. Καὶ σῶζον] Ita verſus & ſenſus poſtulabat. Scribebatur ζῶον. *Idem.* Rectè. Sic quoque *Guil. Canterus* emendarat Var. Lect. Lib. VIII. c. 3.

7. Ἅπαντα δ' ὅσα ποιᾶμεν ἤγαν] Ita emendavimus, cùm vulgò legeretur, ἅπανθ' ὅσα ποιᾶμεν ἢ γίγνεται, ἢ πράττομεν. *Idem.* Emendabat idem *Guil. Canterus*, eodem loco, νοᾶμεν, λέγομεν ἢ πράττομεν. Senſus eſt optimus, ſed minor mutatio eſt, ſi pro ποιᾶμεν ἢ γίγνεται, legamus νοᾶμεν, ἤγαν & ſenſus æquè commodus. Eſt in lectione Grotiana ταυτολογία, quæ ferri nequit, nam ποιᾶμεν & πράττομεν idem ſunt. Vertit etiam parum feliciter:

Quod fit, quod agitur omne id fortunæ eſt opus,

nam ταυτολογίαν mollire non potuit.

8.

Sive ſit ſpiritus divinus, ſive Mens.
Hoc eſt quod omnia regit & verſat,
Et ſervat; mortalis verò prudentia *eſt* fumus,
Et nugæ; credite, nec me incuſabitis.
Quæcumque animo agitamus, vel facimus
Fortuita ſunt, nobis verò adſcribuntur.
Fortuna regit omnia, hanc & ingenium,
Et prudentiam oportet ſolam Deam vocare.
Niſi quis inanibus nominibus fruſtra delectetur.

2. *Ibidem.*

Non omnis boni prudentiam cauſam *eſſe*
Qui judicat, rectè cenſere mihi videtur,
Verùm eſt etiam ſors aliquando utilis.

3. *Apud eumdem Flor. Tit.* XI.

Semper optimum eſt vera dicere
Omni tempore, hoc ego ſpondeo,
Ad ſecuritatem vitæ plurimum facere.

4. *Ibidem Tit.* LXXIII.

Omnium ferarum quæ ſunt per terram, aut per mare
Maxima fera eſt mulier.

8. Τύχη 'στιν] Ita corrigendum duxi. Vulgò erat τύχης ἐστὶν. Duos autem hos verſus ita malebat legere *Salmaſius*:

> Πάνθ' ὅσα ποιοῦμεν ἢ λέγομέν ἐστι Τύχης,
> Ἡμεῖς δὲ μόνον ἐσμὲν ἐπιγεγραμμένοι.

Grotius. Vitabat ſic ταυτολογίαν, ſed nimiam mutationem inducebat.

11. Ὀνόμασιν χαίρει κενοῖς] Quod aliis exprobrat *Menander*, hoc ipſe quàm maximè admittit, dum Caſum προσωπεποιημένον facit Deum unicum, cujus animo ſibi notionem effingere nemo poſſit, ut oſtendimus *Artis Criticæ*, loco citato. Vide fragm. III. ex incerta Comœdia.

17. Εἰς ἀσφάλειαν] Quia ſi mendacium retegatur, quod ſeriùs ocyùs contingit, decepti malè volunt iis à quibus ſunt mendacio deluſi.

Πλεῖστον μέρος] Cum virtutes ſingulæ κατὰ μέρος proſint ad vitam bene & beatè agendam, veracitas eò confert πλεῖστον μέρος, certè multis in rebus.

ε'.

——— Τȣ̃το μόνον ἐπισκοτεῖ
Καὶ δυσγένειαν καὶ τρόπȣ πονηρίαν,
Καὶ πᾶσιν οἷς ἔσχηκεν ἄνθρωπος κακοῖς,
Τὸ πολλὰ κεκτῆσθαι· τὰ δ' ἄλλ' ἐλέγχεται.

ϛ'.

Δυσπαρακολȣ́θητόν τι πρᾶγμ' ἐστιν Τύχη.

ζ'.

——— Τȣ̃τον εὐτυχέστατον λέγω,
Ὅστις θεωρήσας ἀλύπως, Παρμένων,
Τὰ σεμνὰ ταῦτ' ἀπῆλθεν, ὅθεν ἦλθεν ταχὺ,
Τὸν ἥλιον τὸν κοινὸν ἀστέρ', ὕδωρ, νέφη,
Πῦρ. ταὐτὰ, κἂν ἑκατὸν ἔτη βιώσεται,
Ὄψει παρόντα, κἂν ἐνιαυτȣ̀ς σφόδρ' ὀλίγȣς.
Σεμνότερα τȣ́των ἕτερα ȣ̓κ ὄψει ποτέ.
Πανήγυριν νόμισόν τιν' εἶναι τὸν χρόνον,
Ὃν φημὶ, τȣ̃τον, κἀπιδημίαν βροτῶν.
Ὄχλος, ἀγορὰ, κλέπται, κυβεῖαι, διατριβαί.
Ἂν πρῶτος ἀπέλθῃς, καταλύσεις σὺ βελτίον,

20. Ἐπισκοτεῖ] Impedit ne animadvertantur, aut exprobrentur. Vide Bœotiæ ℣. 4.

24. Δυσπαρακολȣ́θητον] Cùm παρακολȣθεῖν ſit *intelligere* & *adſequi*, δυσπαρακολȣθητὸν eſt *quod ægrè intelligitur.* Hinc Rhetores genus cauſarum obſcurum & difficile vocabant δυσπαρακολȣθητόν. *Quintilianus* Inſt. Lib. IV. c. 1, *Genera porrò cauſarum plurimi quinque fecerunt, honeſtum, humile, dubium vel anceps, admirabile, obſcurum; id eſt,* ἔνδοξον, ἄδοξον, ἀμφίδοξον, παράδοξον, δυσπαρακολȣ́θητον. Eodem ſenſu, *Euripides* Helena dixit Deum eſſe δυστέκμαρτον, in verbis quæ citat *Stobæus* de R. N. Tit. X. Imitatus eſt *M. Aurelius* Lib. II. c. 17. ubi vide *Thom. Gatakerum.*

26. Ὅστις θεωρήσας &c.] Videtur hunc locum *Menandri* animo verſaſſe aliquoties *M. Aurelius*, qui Libro II, 14. & alibi ſæpiùs ſimilia dixit, ut rectè animadvertit *Thom. Gatakerus.* Κἂν τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέλλῃς, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο ὅτι ȣ̓δεὶς ἄλλον ἀποβάλλει βίον, ἢ τȣ̃τον ὃν ζῇ· ȣ̓δὲ ἄλλον ζῇ, ἢ ὃν ἀποβάλλει. *Quamvis tria millia annorum victurus eſſes, & totidem inſuper myriadas, illud tamen meminiſſe debes, nec ullam aliam vitam ab ea, quam degit, amittere quemquam: nec aliam vitam ab ea, quam amittit, degere.* Paullò pòſt: ȣ̓δὲν διαφέρει πότερον ἐν ἑκατὸν ἔτεσιν, ἢ ἐν διακοσίοις, ἢ ἐν τῷ ἀπείρῳ τὰ αὐτά τις ὄψεται: *nibil intereſt utrum centum*

5. *Ibid. Tit.* XCI.

—— Hoc ſolum tegit
Et ignobilitatem & morum nequitiam,
Et omnia mala, quæ quivis habet,
Multa poſſidere. Reliqua verò arguuntur.

6. *Apud eumdem Ecl. de Moribus Tit.* II.

Fortuna res eſt difficilis intellectu.

7. *Apud eumdem Flor. Tit.* CXXII.

—— Hunc beatiſſimum aio,
Quicumque ſine mœrore, Parmeno, contemplatus
Pulcra hæc, quàm primum abiit eò unde venit,
Solem commune aſtrum, aquam, nubes,
Ignem. Eadem, ſive centum annos victurus eſſet,
Videbit præſentia, ſive annos perpaucos *vivat*.
Pulcriora hiſce alia numquam videbit.
Mercatum putato quemdam eſſe tempus
Hoc quod dico, & peregrinationem mortalium.
Turba, forum, fures, aleæ, moræ.
Si priùs abieris meliùs tu divertes.

tum annis, an ducentis, an in infinito tempore eadem aliquis viderit. Alia ejus loca indicabit eruditus interpres, quem nomine appellavi.

18. Νίφη] Vocem *νίφη* retraxi in hunc verſum. *Grotius.*

30. Ὀλίγυς] Poſt hanc vocem, *ϛιγμὴν τελείαν* addidimus, quia ſunt quæ hîc dicuntur conjungenda cum antecedentibus, non cum præcedentibus. Eaſdem, nempe, videmus Univerſi partes, ſive diu, ſive per breve tempus vivamus; nec erit aliquando tempus, quo pulcriores videamus. Quod de hac mortali vita intelligendum.

Πανήγυριν] Mercatum, aut conventum, quales erant in ludis Olympicis, aliiſque ejuſmodi.

33. *Κἀπιδημίαν βροτῶν*] Ita verſui conſului, erat enim *ὃν φημὶ τῦτον ἐπιδημίαν ἀνθρώπῳ. Grotius.* Imitatus eſt hunc locum *M. Aurelius* Lib. II. c. 17. *ὁ βίος πόλεμος καὶ ξένυ ἐπιδημία. Vita bellum eſt & peregrini in alieno ſolo commoratio. Seneca* in excerptis, laudatus ab interprete: *Morieris. Peregrinatio eſt cita. Multum cum deambulaveris, redeundum eſt domum.*

36. Καταλύσεις σὺ βελτίω] Sic emendabat *Salmaſius*, pro *καταλύσεις βελτίονα.* Idem ſequente verſu; ut ſcripſimus interpungebat, nam vulgò eſt *ἐφόδι' ἔχων. ἀπῆλθες ἐχθρὸς ὐδενί.* Confer quæ ſequuntur in parte oppoſita. *Grotius.*

Ἐφόδι' ἔχων ἀπῆλθες, ἐχθρὸς ἐδενί.
Ὁ προσδιατρίβων δὲ, κοπιάσας ἀπώλεσε·
Κακῶς τε γηρῶν, ἐνδεής τε γίνεται,
Ῥεμβόμενος ἐχθρὲς εὗρ', ἐπεβελεύθη πόθεν.
Οὐκ εὐθανάτως ἀπῆλθεν ἐλθὼν εἰς χρόνον.

ή.

Τὸν ἄμητα χαίροις πε εἰ ἔπεττόν τινα.

θ'.

——— Γέρων ἀνεμέμικτ' ἄθλιος,
Λέμφος

ί.

——— Μικρὰ Παναθήναι', ἐπεὶ
Πέμποντες ἔτοι δι' ἀγορᾶς ἐμοσχίων,
Μήτηρ ἑώρα τῆς κόρης ἐφ' ἅρματος.

39. Ῥεμβόμενος] *Antonius* loco laudato: ἡ ψυχὴ ῥέμβος, *anima eſt vaga.*

40. Εὐθανάτως] Hanc vocem ex *Cratino* profert *Pollux* Lib.III,106. Sic & ſtatum ſine dolore morientium εὐθανασίαν vocabant. *Suetonius* in Auguſto, c. 99. *Sortitus exitum facilem & qualem ſemper optaverat. Nam fere quoties audiſſet, citò ac nullo cruciatu defunctum quempiam, ſibi & ſuis εὐθανασίαν ſimilem (hoc enim & verbo uti ſolebat) precabatur.*

41. Τὸν ἄμητα] Profert *Athenæus*, ut oſtendat uſum vocis ἄμης, ad ſignificandum placentæ genus.

42. Γέρων &c.] *Ammonius* Ὑποβολιμαίες citat, plurali numero, Pro ἀμίμικτο, ſcripſi ἀνεμέμικτο, ut eſſet ſaltem vox Græca, quamvis ſenſus loci ſit obſcurus

44. Μικρὰ &c.] Locum adducit *Suidas*, ut probet πέμπειν eſſe *pompam ducere.* De parvis Panathenæis vide *Joan. Meurſium*, in Græcia Feriata. Sequutus ſum ad ſuos numeros hæc revocantem

Abiveris viatico inſtructus, inviſus nemini.
Qui diutiùs moratur, poſtquàm laborem pertulit perit,
Et malè ſeneſcens, cujuſpiam rei indigus fit.
Vagatus hoſtes invenit, unde inſidiæ ei poſitæ erant,
Non felici morte functus deceſſit, qui ad tempus *longum*
pervenit.

8. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 644.

Gaviſus eſſes, ſi quam placentam coxiſſent.

9. *Apud Ammonium in* λέμβοι, καὶ λέμφοι.

——— Senex miſtus fuerat miſer,
Mucoſus

10. *Apud Suidam in* πέμπειν.

——— Erant parva Panathenæa, cùm
Pompam ducentes hi per forum vitulabantur,
Mater puellæ ſpectabat in curru.

Joſ. Scaligerum, in conjectaneis ad *Varronem* Lib. VI. p. 159. Hinc illuſtrat verbum Latinum *vitulari*, quod reſpondet Græco μοσχιᾷν. Sic autem verſibus Comicis interpretatur:

——— cùm minuſculas Quinquatrias
Celebrantes iſti toto vitulabant foro,
Spectabat in pilento mater virginis.

Photius quoque in MS. Lexico hunc locum citat. Hæc fragmenta Græca Suppoſiticii potuerunt inveniri; quibus addas licet quod habet *Quintilianus* Lib. I. c. 10. *Apud Menandrum*, inquit, in *Hypobolimæo ſenex repoſcenti filium patri rationem impendiorum, quæ in educationem contulerat, exponens Pſaltis ſe & Geometris multa dicit dediſſe.* Laudat & Lib. X. c. 1. ubi oſtendit *judicium* fuiſſe hìc deſcriptum, in quo *Menander* ſe oratorem probaverat.

E K

ΕΚ ΤΟΥ ΦΑΝΟΥ.

α'.

——— Ὑπελήλυθε
Δέ μȣ νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα.

β'.

Φανάριον.

1. Ὑπελήλυθε] Hæc verba adfert *Athenæus*, ad illuſtrandum id quod dicitur de Torpedine piſce, torporem in manus eorum, qui

ΕΚ ΤΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ.

α'.

——— ἐπισημαίνεται
Ἂν ἡ σκευασία καθάριος ᾗ καὶ ποικίλη.

β'.

Ἔμβαρος.

In Titulum. Hanc *Menandri* fabulam L. Lanuvius, *Terentii* æmulus, verterat, ut docet *Terentius* Eunuchi Prologo ℣. 9. *Plauti* quoque fuit Comœdia, eodem nomine. Menandrianæ Phaſmatis argumentum ſic exponit *Donatus* in Eunuchi Prologum: PHASMA *autem nomen eſt fabulæ* Menandri; *in qua noverca ſuperinducta adoleſcenti virginem, quam ex vicino quodam conceperat, furtim eductam, cum haberet in latebris, apud vicinum proximum, hoc modo ſecum habebat aſſiduè, nullo conſcio. Parietem, qui medius inter domum mariti ac vicini fuerat, ita perfodit, ut in ipſo tranſitu ſacrum locum eſſe ſimularet. Cúmque tranſitum intenderet ſertis ac fronte felici, rem di-*

EX

EX CANDELABRO.

1. *Apud Athenæum* Lib. VII. p. 314.

——— Subiit

Torpedo totam cutem meam.

2. *Euſtath. in Homer.* MDLXXI, 4.

Exiguum candelabrum.

eum capiunt, inducente.

E SPECTRO.

1. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 661.

——— ſignificat

An apparatus mundus ſit & varius

2. *Heſychius in voce.*

Deſipiens.

vinam ſæpe faciens, evocabat ad ſe virginem. Quod cùm animadvertiſſet adoleſcens, primùm adſpectu pulcræ virginis, velut Numinis viſu, perculſus exhorruit; unde Phaſma eſt nomen Fabulæ. Deinde paullatim re cognitâ, exarſit in amorem puellæ; ita ut remedium tantæ cupiditatis, niſi ex nuptiis, non reperiretur. Ita ex commodo matris & virginis, & ex voto amatoris, conſenſúque patris, nuptiarum celebratione, finem accipit fabula. Verba hujus Comœdiæ citata, ut putantur, ab *Athenæo* Lib. XIV. p. 661. non tam verba Poëtæ videntur, quàm *Athenæi*, qui, agens de coquis, habet: καὶ Μένανδρος ἐν Φάσματι ἐπισημαίνεσθαι ἂν ἡ σκευασία καθάριος ἢ καὶ ποικίλη.

E K

ΕΚ ΤΟΥ ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΥ.

α'.

Ὡς ἡδὺ τὸ ζῆν, εἰ μεθ' ὧν κρίνει τὶς ἂν
Τȣ̃τ' ἔςι τὸ ζῆν, ȣ̓χ ἑαυτῷ ζῆν μόνον.

β'.

Ἤδη δ' ἐπίχυσις, διάλιθοι λαβρώνιοι.
Πέρσαι δ' ἔχοντες μυιοσόβας ἑςήκεσαν.

γ'.

. ——— Ὥς' ἐγὼ
Ἀνειλόμην τȣ σαυνίῳ πεπληγμένος.

δ'.

Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιςον ἐκτυφήσομαι.

3. Ἤδη δ' ἐπίχυσις] Adfert *Athenæus*, ad illuſtrandum uſum vocis λαβρωνία, pro poculo Perſico. Ἐπίχυσις fuit vas majus è quo vinum in cyathos fundebatur, noménque id à Græcis ad Romanos tranſierat. *Varro* de L. L. Lib. IV. p. 31. Ed. Scalig. *Quo vinum dabant, ut minutatim funderent, à guttis Guttum appellarunt; & quo ſumebant minutatim, à ſumendo ſimpulum nominavere. In hujus locum, in conviviis, è Græcia ſucceſſit* Epichyſis & Cyathus; *in*

ΕΚ ΤΩΝ ΧΑΛΚΕΙΩΝ.

α'.

Ὅταν τι πράττεις ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα
Πρόβαλλε σαυτῷ, τȣ̃το γινώσκων ὅτι
Τόλμῃ δικαίᾳ καὶ Θεὸς συλλαμβάνει.

In Titulum] Χαλκεῖα feſtum fuit Athenienſium Minervæ, aut Neptuno ſacrum, ut docet *Harpocration*, qui eodem loco teſtatur eo nomine ſcriptam à *Menandro* Comœdiam. De eo feſto vide quæ collegit *Joan. Meurſius* Lib. IV. c. 24. Lectionum Atticarum. Apud

EX FRATRUM AMANTE.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CXXII.

QUàm dulce eſt vivere, ſi cum iis quibuſcum judices
Vivendum vivas, 'non tibi dumtaxat!

2. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 486.

Jam Epichyſis & calices *erant* lapillis ornati,
Perſæque ſtabant habentes muſcaria.

3. *Pollux* Lib. X. c. 31. §. 143.

—— Itaque ego
Fermè moriebar, ſaunio percuſſus.

4. *Euripidis Schol. in Phœniſ.* 1161.

Per Jovem maximum, oculis confundor.

ſacrificiis remanſit Guttum & Simpulum. Plautus etiam hac voce uſus eſt, ut animadvertit *Joſ. Scaliger*, Rudente Act. V. S. II, 32.

4. *Μυιοσόβας*] Sic vocabant flagella, quibus abigebant muſcas ſervi. Quam vocem profert etiam ex hac Comœdia *Pollux* Lib. X, 94.

6. *Σαυνίῳ*] Verutum ſic dicebatur. Vide *Pollucis* Intt.

7. *Ἐκτυφήσομαι*] Ut hujus vocis uſum oſtendat, adfert ille Scholiaſtes. Habuimus in *Ἐπιτρέπουσι* frag. 2.

EX VULCANALIBUS.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* VII.

Cùm ſanctum quidpiam facis, bonam ſpem
Tibi proponito, hoc probè ſciens, fore ut
Auſo juſto Deus quoque opituletur.

pud *Nonium* laudatur *Cæcilius* in *Chalcis*, quæ fortè hujus Comœdiæ tranſlatio fuit.

2. *Πρόβαλλε σαυτῷ*] Sic MS. aliàs, ſenſu eodem, *πρόβαλλ' ἑαυτῷ. Grotius.*

4.

β'.

——— Τȣ̃το δὴ τὸ νῦν ἔθος,
Ἄκρατον ἐβόων, τὴν μεγάλην ψυκτῆρά τις
Προὔπινεν, αὐτȣ̃ς ἀθλίȣς ἀπώλλυεν.

4. Τȣ̃το δὴ &c.] Hæc verba profert *Athenæus* Lib. XI. ubi agit

ΕΚ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ.

α'.

Ἐν ταύτῃ δίδονται τῆς μοιχείας γραφαί.

In Titulum. Poſſet fieri ut hæc fabula eadem ac ſuperior eſſet. Sed cùm *Suidas* & *Photius* MS. citent *Menandrum* Χαλκίδι, titulum

ΕΚ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ.

α'.

Βοῶν ποιείτω τὴν πόλιν διάςατον

β'.

Πρὸς τὴν ἀδελφὴν ἀνάδοχον τῶν χρημάτων.

1. Βοῶν &c.] Hunc verſum debemus *Harpocrationi*, à quo citatur, ut oſtendat διαςῆσαι eſſe διαταράξαι, *turbare*. Ad quem vide *Phil. Mauſſacum*. Miror virum eruditum miratum huic verbo hanc ſignificationem dari, cùm propriè ſignificet corpora *dividere*, deinde etiam animorum diſſidium creare. Sic & διάςασις eſt *diſtantia*,

2. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 502.
——— Hic nunc mos, clamore
Merum poſcebant, magnum poculum aliquis
Propinabat, illos miſeros perdebat.

de grandioribus poculis, quæ ψυγεῖς aut ψυκτῆρες vocabantur.

E CHALCIDE.

1. *Suidas in* πέμπτῃ Φθίνοντος.
HAc dantur adulteri delationes.

hinc fecimus, quamvis fortè ſit mendum, pro χαλκείοις.
1. Ἐν ταύτῃ] Nempe ἡμέρᾳ, quæ fuit vigeſima quinta menſis.

EX VIDUA.

1. *Harpocration in* διαςῆσαι.
CLamando reddat urbem diſcordem.
3. *Apud Suidam in* ἀνάδοχος.
Apud ſororem fide juſſorem pecuniæ.

& *diſſidium* & διαςατὸς *diſtans* & *diſſidens*. Addit ſe ex *Athenæo*, *Stobæo* & aliis didiciſſe à *Menandro* ſcriptam Fabulam, cui titulus fuit χήρα, *vidua*. Nec *Athenæus*, nec *Stobæus* hujus Comœdiæ meminerunt, quod equidem ſciam; ſed unus, præter *Harpocrationem*, *Suidas*, quem indicavit *Meurſius*.

ΕΚ ΤΟΥ ΨΕΥΔΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

α'.

Νῦν δ' εἰς γυναικωνῖτιν εἰσιόνθ' ὅταν
Ἴδω παράσιτον, τὸν δὲ Δία τὸν Κτήσιον
Ἔχοντα τὸ ταμεῖον ȣ̓ κεκλεισμένον,
Ἀλλ' εἰςρέχοντα πορνίδια.

β'.

Ἀςοργίαν ἔχει τιν' ὁ σκληρὸς βίος.

γ'.

Α. Μάγειρ', ἀηδής μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα.
Β. Πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν; Α. Τρίτον
Ἤδη μ' ἐρωτᾷς· χοιρίδιον ἓν θύομεν,
Ὀκτὼ ποίησον τὰς τραπέζας, δύο, μίαν,
Τί σοι διαφέρει τȣ̃το; παράθες σὺ μίαν.
Οὐκ ἔςι κανδύλȣς ποιεῖν, ȣ̓δ' οἷα σὺ
Εἴωθας εἰς τ' αὐτὸν παρακυκκεύειν μέλι
Σεμίδαλιν, ὠά; πάντα γὰρ τἀναντία
Νῦν ἔςιν. ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτȣς ποιεῖ,

In Titulum. Plutarchus *de Adulatoris & Amici diſcrimine*, Falſum Herculem ſic in Scenam prodiiſſe ait: Ἐν Κωμῳδίᾳ Μενάνδρȣ Ψευδηρακλῆς πρόσεισι, ῥόπαλον κομίζων, ȣ̓ στιβαρὸν ȣ̓δ' ἰσχυρὸν, ἀλλὰ χαῦνόν τι πλάσμα καὶ διάκενον. *In Comœdia* Menandri *Pſeudo-Hercules procedit clavam gerens, non validam, neque firmam, ſed figmentum quoddam molle & vacuum.*

2. Δία τὸν Κτήσιον] Κτήσιον Δία, ait *Harpocration*, ἐν τοῖς ταμείοις ἵδρυντο: *Jovem Cteſium in cellis ſtatuebant.* Erat enim præſes κτημάτων, ſeu opum, quas cuſtodire credebatur, quò reſpicit hîc *Menander.* Multa & erudita de *Jove Cteſio* habet *Iſ. Caſaubonus*, in Animadv. in *Athenæum* Lib. XI. c. 6. cui ſuccenturiandus vir multijugâ lectione & eruditione nequaquam inferior, *Ezechiel Spanhemius*, Sereniſſ. Boruſſiæ Regis in Aula Britannica legatus, p. 69. col. 1. Obſervationum in Juliani Or. I.

5. Ἀςοργίαν &c.] Citarat *Grotius* in Excerptis, ſine auctoris nomine, quaſi non fuiſſet hîc verſus apud *Stobæum*, cui tamen ſoli eum debemus.

6.

EX FALSO HERCULE.

1. *Ex Harpocratione in voce* Κτησίου.

NUnc cùm intrantem in conclave mulierum
Video Paraſitum, Jovem verò poſſeſſionum præſi-
Tenentem penum non clauſam, (dem
Sed meretriculas in eam ſe proripientes.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XVI.

Vita dura adfectu erga propinquos deſtituta eſt.

3. *Ex Athenæi* Lib. IV. p. 172. & XIV. p. 644.

A. Coque, valde mihi moleſtus eſſe videris.
B. Quot menſas inſtructuri ſumus? A. Tertiùm
Jam me rogas, porcellum unum mactamus;
Octo inſtruito menſas, duas, unam,
Quid hoc tuâ intereſt? adpone tu unam.
Non licet condylos facere, neque, ut tu
Soles, ſimul miſcere mel perperam
Farinam & ova? Omnia enim contraria
Nunc ſunt, nam coquus Enchytos facit,

6. Μάγειρ' &c.] *Athenæus*, priore loco, obſervat Menandrum *καταμέμφεσθαι τοὺς μαγείρους ὡς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ*, *inſimulare coquos, quaſi adgredientes quod eos facere non oportet*. Certè caſtigatur hîc coqui *περιεργία*.

11. Κανδύλους] Edulium ex melle & lacte, ut habet *Suidas*, *διὰ μέλιτος καὶ γάλακτος σκευαζόμενον*.

14. Ἐγχύτους ποιεῖ] Sequuti ſumus judicium *If. Caſauboni* in *Athenæum* Lib. IV. c. 21. qui ſic cenſuit legendum pro ἐν Πιχηχέτου ποιεῖ, quod monſtrum eſt lectionis. " Ex Libro XIV, inquit, „ ſcribendum ἐγχύτους ποιεῖ. Πλακοῦντας ὀπτᾷ, χ. Probat autem „ omnia perverſè agi, quia coquus opera dulciaria effingit; cùm „ ejus ſit munus, carnes coquere aut piſces & condimenta condire. „ E contrario ἡ δημιουργὸς, inquit, coqui æmula, partes illius obit, „ carnes coquit, turdos parat & alia curat, quæ ad coquorum curam „ pertinent. Hîc ſenſus eſt ſequentium verſuum, ἡ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη Κρεάδι' ὀπτᾷ, vel, ut eſt Lib. XIV. κρέα διοπτᾷ. Hæc ille, quæ integra protuli, quòd meliora hanc in rem dici nequeant.

Πλακȣ̃ντας ὀπτᾷ, χόνδρον ἕψει καὶ φέρει,
Μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρίον, καὶ βότρυς.
Ἡ δημιȣργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη
Κρεάδι' ὀπτᾷ καὶ κίχλας καὶ τραγήματα.
Ἔπειθ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται,
Μυρισάμενος δὲ, καὶ ςεφανωσάμενος πάλιν
Δειπνεῖ [σύναμα] τὰ μελίπηκτα ταῖς κίχλαις.

δ'.

Μήτηρ τέθνηκε ταῖν ἀδελφαῖν ταῖν δυοῖν
Ταύταιν· τρέφει δὲ παλλάκη τις τȣ̃ πατρὸς
Αὐτὰς, ἅβρα τῆς μητρὸς αὐτῶν γενομένη.

έ.

——— Οὐκ ἔπειρα Νάννιον.

ς'.

——— Καρκίνȣ ποιήματα.

ζ.

Ὑπὲρ μὲν οἴνȣ ȣ̓δὲ γρῦ, τιτθὴ, λέγε,
Ἂν τ' ἄλλα δ' ᾖς ἄμεμπτος εἰς τὴν ἐσχάτην
Βοηδρομιῶνος, ἐνδελεχῶς ἕξεις ἀεί.

19. Ἔπειτ' ὁ δειπνῶν &c.] " Etſi laxâ ſignificatione, inquit idem
" *Caſaubonus*, vocis δεῖπνον & antecœnia & miſſus omnes, cum
" bellariis, continentur; peculiari tamen notione, ita vocabant
" miſſum medium, qui ex ſolidioribus cibis conſtabat. Ideò Li-
" bro *Athenæi* III. extremo δείπνȣ ἀρχὴ eſſe dicebatur miſſus ille,
" qui guſtationem excepit. Ita accipiendum moneo verbum δειπ-
" νεῖν ℣. 19. & 21. *Menandri* de cœna loquentis, ubi perverſa
" ſunt omnia. Doctè, ut cetera.

21. Σύναμα] Hanc vocem ſupplendam ſuſpicatur *Caſaubonus*.

22. Μήτηρ &c.] Sequentem verſum profert *Euſtathius* in *Homerum* p. MDCCCLIV, 15. τρέφει παλλακή τις τȣ̃ πατρὸς αὐτὰς ἅβρα

Placentas aſſat, halicam coquit & adfert
Poſt ſalſamenta, dein thrium & uvas.
Libifica verò ei oppoſita
Carnes aſſat & turdos & bellaria.
Deinde qui cœnat bellariis impletur,
Unguentis verò delibutus, & iterum coronatus
Veſcitur *ſimul* dulciariis & turdis.

4. *Ex Suida in* ἅβρα.

Mater mortua eſt ſororum duarum
Harum, educat verò pellex quædam patris
Eas, ancilla matris earum quæ fuerat.

5. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 587.

—— Non tentavit Nannium.

6. *Suidas in vocibus.*

—— Carcini poëmata.

7. *Ammonius de diff. vocum in* ἧς & ἤσθα.

De vino ne gry quidem, nutrix, dicito.
Si ad cetera ſis inculpata ad ultimum
Boëdromionis, ſemper habebis.

τῆς μητρὸς αὐτῶν γενομένη, ubi dicit ἅβρας dictas θρεπτὰς, *nutritas*, nimirum, ancillas domi notas. Habuimus vocem in *Apiſto* & in *Sicyonio*.

25. Ἐπείρα] *Photius* MS. habet hunc locum, ut & ſequens fragmentum. *Athenæus* agit loco citato, de Nannio meretrice.

26. Καρκίνε ποιήματα] Hoc eſt, ænigmatica, quia *Carcinus* obſcuro ſtylo nonnullis locis erat uſus.

27. Ὑπὲρ μὲν &c.] Quò hæc pertineant nemo dixerit. *Ammonius* hic probat ἧς dici de futuro. Pro ἰσχάτην, erat perperam ἰκτὴν quod verſum vitiabat.

ΕΚ ΤΟΥ ΨΟΦΟΔΕΟΥΣ.

α'.

Ὄνος λύρας ἤκȣε, καὶ σάλπιγγος ὗς.

β'.

Πανακτός.

In Titulum. Rectè *Joan. Meurſius* Lectionum Atticarum Lib. II. c. 6. judicat in hac Comœdia irriſum neſcio quem hominem meticuloſum, aut qui foliorum ſonitum horreret; hoc enim ſignificat Ψοφοδεής. *Suidas:* Ψοφοδεὴς, δειλὸς, τȣ̀ς ψόφȣς φοβȣ́μενος. Meminit hujus Comœdiæ *Quintilianus* Inſt. Lib. X. c. 1. inter eas in quibus erant *meditationes omnibus numeris abſoluta.* Sed malè *Pſophoda* vocatur, ut rectè *Meurſius* animadvertit.

Ὄνος λύρας &c.] Proverbium hoc habet etiam ex *Menandro Photius* MS. De iis dicebatur, qui adfuerant iis rebus, de quibus non

Τέλος τῶν λειψάνων ἐκ γνωςῶν Κωμῳδιῶν.

EX METICULOSO.

1. *Suidas in vocibus.*

ASinus lyram audiebat & tubam porcus.

2. *Harpocration in voce.*

Panactus.

magis judicare poterant, quàm aſinus de ſonitu lyræ, aut porcus de tubâ, ac proinde iis nequaquam movebantur. Simile eſt proverbium, ὄνος πρὸς αὐλὸν, *aſinus ad tibiam. Diogenianus* Cent. VII, 33. habet ὄνος λύρας ἀκούων, *aſinus audiens lyram*, déque imperitis dici ait.

2. Πανακτὸς.] Habet hanc quoque vocem ex *Menandro Photius* MS. Urbs fuit inter Atticam & Bœotiam, quam alii quidem neutro genere vocarant Πανακτὸν, *Menander* verò ἀρσενικῶς, ut teſtatur *Harpocration.* Quod habet etiam *Suidas*, ex eodem Poëta, ſed ſine nomine Comœdiæ.

Finis fragmentorum è notis Comœdiis.

Λ Ε Ι Ψ Α Ν Α

ΕΞ ΑΔΗΛΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ.

α'.

Ἦν γὰρ κακῶς μȣ τὴν γυναῖχ' ȣ̎τω λέγῃς,
Τὸν πατέρα καί σε, τȣ̀ς τε σȣ̀ς ἐγὼ πλυνῶ.

β'.

Ἄταντα νικᾷ καὶ μεταςρέφει Τύχη,
Οὐδεὶς δὲ νικᾷ μὴ θελȣ́σης τῆς Τύχης.

γ'.

Πάντων τύραννος ἡ Τύχη 'ςὶν τῶν Θεῶν·
Τὰ δ' ἄλλ' ὀνόματα ταῦτα πρόσκειται μάτην·
Μόνη διοικεῖν ȣ̎ν ἅπαντα βȣ́λεται.

δ'.

Τὸ τῆς Τύχης τοι μεταβολὰς πολλὰς ἔχει.

ε'.

Τυφλόν γε καὶ δύστηνον ἐστὶν ἡ Τύχη.

ς'.

Οὐδὲν κατὰ λόγον γίγνεθ' ὧν ποιεῖ Τύχη.

ζ'.

Πρὸς τὰς Τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα.

1. Ἦν γὰρ &c.] Fragmentum hoc *Menandri*, non addito Comœdiæ nomine, profert *Artemidorus*, ut oſtendat vocem πλύνειν interdum eſſe ἐλέγχειν *redarguere*. Citat etiam *Suidas* in πλύνεται.

3. Ἄπαντα νικᾷ] Fecimus novam ſententiam. *Grotius*. Nec ſanè conjungi debebant cum antecedentibus. Vide Edit. *Canteri* Plantinianam an. 1575.

4. Μὴ θελȣ́σης] Ita emendavi pro θελȣ́σῃ. *Grotius*. Sic emendatum erat, in Ed. *Canteri*.

RELIQUIÆ

EX INCERTIS COMOEDIIS.

1. *Artemidor. Onirocr.* Lib. II. c. 4.

SI enim ſic maledicas uxori meæ,
Patrem & te & tuos ego perpluam.

2. *Ex Stobæi de Rer. Nat.* Cap. X.

Omnia vincit & mutat Fortuna,
Nemo verò vincit, nolente Fortunâ.

3. *Ibidem.*

Fortuna tyrannus eſt omnium Deorum,
Cetera vero hæc ſunt nomina fruſtra impoſita,
Sola vult nunc omnia regere.

4. *Ibidem.*

Fortuna varias mutationes habet.

5. *Ibidem.*

Fortuna res eſt cæca & infelix.

6. *Ibidem.*

Nihil eorum, quæ facit Fortuna, fit ratione.

7. *Ibidem.*

Proút eſt fortuna, ita animos gerimns.

5. Ἡ *τύχη ’ϛὶν*] Vulgò ἡ Τύχη ἐϛὶν contra verſum. Hîc quoque novam ſententiam inchoavimus. *Grotius.*

7. *Μόνη διοικεῖν ὤν*] Illud ὤν addidi ex MS. verſu poſtulante. *Idem.* Similem ſenſum habuimus in *Hypobolimæo.*

8. Τὸ *τῆς* Τύχης] Feci ex hoc verſu novam ſententiam, ut & ex ſequente. *Grotius.* Subauditur hîc *χρῆμα*, noto Helleniſmo.

10. *Οὐδὲν κατὰ λόγον*] Et hinc novam ſententiam fecimus. *Idem.*

η′.

Πᾶν τοὔργον ὀρθῶς ἐκμαθεῖν χρόνου μέτα.

θ′.

Εἰ πάντες ἐβοηθοῦμεν ἀλλήλοις ἀεὶ,
Οὐδεὶς ἂν ὢν ἄνθρωπος ἐδεήθη Τύχης.

ι′.

Ἀδύνατον ὥς ἐστίν τι σῶμα τῆς Τύχης·
Ὁ μὴ Φέρων δὲ κατὰ Φύσιν τὰ πράγματα,
Τύχην προσηγόρευε τὸν ἑαυτοῦ τρόπον.

ια′.

Ἀτύχημα καὶ ἀδίκημα διαΦορὰν ἔχει,
Τὸ γὰρ διὰ Τύχην γίγνεται, τὸ δ᾽ αἱρέσει.

ιβ′.

Μισῶ πονηρὸν, χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον.

ιγ′.

Ἀσυλλόγιστόν ἐστιν ἡ πονηρία.

ιδ′.

Πολλαῖσι μορΦαῖς οἱ Θεοὶ σοΦισμάτων

12. Πᾶν τοὔργον] Multa ſunt in hanc ſententiam, eodem Titulo.

13. Εἰ πάντες &c.] Elegantiſſima ſententia, quæ optimè oſtendit figmentum illud Fortunæ natum eſſe ex abuſu liberi arbitrii. Quare optimè hæc verba retulit *Stobæus* ad titulum, cujus inſcriptio eſt περὶ τῶν ἐφ᾽ ἡμῖν. Quia ab hominum beneficentia perpauca exſpectari poſſunt, ſperant imperiti ſe caſu quidpiam conſequuturos, ideóque Caſum, ſeu Fortunam in Deorum numerum retulerunt.

15. Σῶμα τῆς Τύχης] *Corpus Fortunæ* hic vocari videtur Natura quædam, aut ſubſtantia, cui hoc nomen conveniat. Perinde ergo erit ac quod Philoſophi vocant ὑπόστασιν, aut Perſonam; Natura, nempe, intelligens, quæ re verâ ſit, non ab hominibus eſſe fingatur. Sic σῶμα, apud *Euripidem*, pro homine ſumitur in Heraclidis ℣. 90. ubi Iolaüs de ſe ſic loquitur.

Τὸν Ἡράκλειον ἴστε που παραστάτην
Ἰόλαον; οὐ γὰρ σῶμ᾽ ἀκήρυκτον τόδε.

Herculeum noviſtis ſocium Iolaüm? nam hoc corpus non eſt incelebre. Vide & ℣. 629. Sed & δέμας eodem modo ſumi, apud eundem Poëtam, rectè animadvertit vir eruditus *Joſ. Barneſius.* Optimè ergo, quiſquis hæc verba à *Menandro* proferens inducebatur, negabat fieri poſſe ut eſſet σῶμα, aut perſona quæpiam, in rerum natura, cui convenirent quæ de Fortuna dicebantur.

16.

8. *Ibidem Tit.* XI. *de Tempore.*

Rem totam rectè *poteris* diſcere tempore.

9. *Ibid. Excerpt. de Moribus* T. VII.

Si omnes invicem nobis ſemper auxilium ferremus,
Nemo homo indigeret Fortuna.

10. *Ibidem.*

Fieri enim nequit, ut quodpiam ſit Fortunæ corpus.
Sed qui res non fert, ſecundùm naturam,
Fortunam vocare ſolet ſuos ipſius mores.

11. *Ibidem.*

Infortunium & injuria diſcriminantur,
Illud propter Fortunam contingit, hoc voluntate.

12. *Idem Flor. Tit.* II.

Odi malum, probos cùm habet ſermones.

13. *Ibidem.*

Nequitia *res* eſt, quæ ratione non agitur.

14. *Ibid. Tit.* III.

Multis formis Dii callidorum conſiliorum

16. Κατὰ φύσιν] Hoc eſt, *ſecundùm naturam*, ſeu prout humana natura & ſors poſtulant.

17. Τύχην προσηγόρευσε] Malæ, nempe, Fortunæ tribuit id, cujus cauſâ, mali ipſius mores fuere. Solatium hoc fuit deſipientium miſerorum, Fortunæ aut Fato tribuere calamitates ſuas, & in ea invehi, quaſi ipſi eas ſibi non creaſſent. Plena ſunt ejuſmodi querelis Veterum Scripta. Unum proferam ex *Julio Cæſare*, de Bello Civili Lib. III, 73. ubi ſic milites ob incommodum à Pompeio acceptum conſolatur: *ſi non omnia caderent ſecunda, Fortunam eſſe induſtriâ ſublevandam; quod eſſet acceptum detrimenti, ejus juri, potiùs quàm ſuæ culpæ debere tribui —— ſive eorum perturbatio, ſive error aliquis, ſive etiam Fortuna partam jam præſentémque victoriam interpellaſſet* (ſic legendum, non *interpellaſſent*) *dandam omnibus operam, ut acceptum incommodum virtute ſarciretur.* Nimirum, ut rectè *Plutarchus*, in vita Sullæ, p. 542. μᾶλλον εὐτυχίας ἢ ἀρετῆς ἡττᾶσθαι βούλονται· τὸ μὲν ἀλλότριον ἀγαθὸν ἡγούμενοι, τὸ δὲ οἰκεῖον ἔλλειμμα καὶ παρ᾽ αὐτοῖς γενόμενον· *Malunt enim homines felicitatis, quàm virtutis, laudem aliis concedere; illud quidem alienum bonum credentes, hoc verò proprium delictum & à ſe ortum.* Vide frag. ℣. 32. & *Artis Criticæ* P. 2. S. I. c. IX.

22. Πολλαῖσι &c.] Hi verſiculi ſub nomine *Menandri* leguntur apud

Σφάλλουσιν ἡμᾶς, κρείττονες πεφυκότες

ιε'.

Οἷος δὲ καὶ τὴν ὄψιν εἶναι φαίνεται
Ἀφ' οὗ τοιοῦτος γέγονεν οἷον θηρίον;
Μηδέν' ἀδικεῖν καὶ καλοὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

ις'.

Ἅπαντα δοῦλα τῷ φρονεῖν καθίσταται.

ιζ'.

Ὅταν ἕτερός σοι μηδενὸς πλέον διδῷ,
Δέξαι τὸ μόριον· τοῦ λαβεῖν γὰρ μηδὲ ἓν
Τὸ λαβεῖν ἔλαττον, πλεῖον ἔσται σοι πολύ.

ιη'.

Ἄνοια θνητοῖς δυστύχημ' αὐθαίρετον,
Τί σαυτὸν ἀδικῶν τὴν Τύχην καταιτιᾷς;

ιθ'.

Τυφλόν τι τ' ἀνοητὸν εἶναι μοι δοκεῖ.

κ'.

Εὐήθια μοὶ φαίνεται δηλουμένη
Τὸ νοεῖν μὲν ὅσα δεῖ, μὴ φυλάττεσθαι δ' ἃ δεῖ.

κα'.

Ἐπὰν ἐν ἀγαθοῖς εὐνοούμενός τις ὢν,
Ζητεῖ τι κρεῖττον ὧν ἔχει, ζητεῖ κακά.

apud *Apoſtolium* poſt Proverbium IV· Centuriæ II. Peſſima quidem eſt ſententia, & quæ nonniſi in ore improbi, aut inſani eſſe potuit. Sequutus eſt *Menander Euripidem*, qui in Iphigenia in Aulide ℣. 443. ſic Agamemnonem inducit loquentem:

Εἰς οἷ' ἀνάγκης ζεύγματ' ἐμπεπτώκαμεν;
Ὑπῆλθε δαίμων, ὥστε τῶν σοφισμάτων
Πολλῷ γενέσθαι τῶν ἐμῶν σοφώτερος.

In qua neceſſitatis vincula incidimus? Subiit Fortuna, ita ut meis prudentibus conſiliis multò fuerit callidior. Sæpe hunc Poëtam imitatus erat *Menander*, ut animadvertit *Quintilianus.* De ejuſmodi ſententiis, vide *Plutarchum* de audiendis Poëmatibus, p. 110. *Ed. Grotiana.*

24. Οἷος δὲ &c.] Hæc inſerta ſunt Græco textui *Sexti*, loco laudato, omiſſa ab interprete Latino; nec ſanè intelligo quid ad id, quod illic agitur, faciant.

28. *Μηδενὸς πλέον*] Noſtra eſt emendatio. Vulgò legebatur *μηδὲ*

ἓν

Nos fallunt, cùm ſint nobis ſuperiores.

15. *Apud Sextum Empir.* Lib. I. p. 22.

Qualis etiam vultu eſſe videtur,
Ex quo talis factus eſt, qualis eſt fera?
Neminem injuriâ adficere etiam bonos nos facit.

16. *Apoſt.* IV, 16. *Stobæus Flor. Tit.* III.

Omnia prudentiæ ſerviunt.

17. *Ibidem.*

Quando tibi alius *aliquanto* plus nihilo dederit,
Accipe eam particulam; nam quàm nihil accipere,
Minus accipere multò majus tibi erit.

18. *Ibid. Tit.* IV.

Imprudentia malum eſt à mortalibus ſponte accerſitùm,
Cùm te ipſe injuriâ adfeceris, quid Fortunam incuſas?

19. *Ibidem.*

Imprudentia mihi videtur res cæca.

20. *Ibidem.*

Stultitia mihi videtur manifeſta, (vere.
Scire quæcumque oportet; ſed ab iis quæ oportet non ca-

21. *Ibidem.*

Cùm quis in opibus, & benevolentes *ſibi* habens,
Quærit aliquid melius iis, quæ habet, quærit mala.

ἓν, malè repetitum ex eo quod ſequitur, ſenſu nullo, qui nunc optimus. *Plus nihilo*, id eſt, quantulumcumque. *Grotius.*

31. Ἄνοια] Hic ἄνοια non eſt imprudentia quædam ignoſcenda, & quæ ex imperitia tantùm naſcatur, ſed quæ pravo cuipiam adfectui ortum debet. Quo ſenſu & in ſequentibus ſumenda. Nomina virtutum & vitiorum ex una lingua in aliam ſæpe difficulter transfunduntur, qua de re diximus *Artis Criticæ* Part. 2. Sect. II. C. 3.

32. Τί σαυτὸν &c.] Non illico quidem hîc verſus priori ſubjicitur, apud *Stobæum*, ſed interpoſito *Sophoclis* verſu. Attamen tam aptè cohærent, ut eos conjungere piaculum non duxerimus. *Grotius* in Indiculo locorum ex incertis Comœdiis omiſerat.

36. Ἐπάν τις &c.] Si quis opes habet & benevolentia civium, ſine invidia, fruitur; nihil aliud in vita quærat oportet, omnia enim, præter hæc, ſunt mala. Quod tamen non eſt ad vivum nimis reſecandum.

κβ'.

Οὐκ ἔστιν ἀνοίας οὐδὲν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
Τολμηρότερον.

κγ'.

Ὁ μὴ Φέρων γὰρ εὖ τι τῶν ἐν τῷ βίῳ
Ἀγαθῶν, ἀσυλλόγιστός ἐστ', οὐ μακάριος.

κδ'.

Εἱμαρμένον δὲ τῶν κακῶν βουλευμάτων
Κακὰς ἀμοιβάς ἐστι καρποῦσθαι βροτοῖς.

κε'.

Ταμεῖον ἀρετῆς ἐστὶ σωΦροσύνη μόνη.

κς'.

Θρὰξ εὐγενὴς εἶ πρὸς ἄλας ὠνημένος.

κζ'.

Ὅταν τι πράττεις ὅσιον, ἀγαθὴν ἐλπίδα
Πρόβαλλε σαυτῷ, τοῦτο γινώσκων ὅτι
Τόλμῃ δικαίᾳ καὶ Θεὸς συλλαμβάνει.

κη'.

Δίκαιος ἂν ᾖς, τῷ τρόπῳ χρήσῃ νόμῳ.

κθ'.

Τὸ μηδὲν ἀδικεῖν πᾶσιν ἀνθρώποις πρέπει.

λ'.

Ἐν παντὶ δεῖ καιρῷ τὸ δίκαιον ἐπικρατεῖν.

λα'.

Πλεονεξία μέγιστον ἀνθρώποις κακόν,
Οἱ γὰρ θέλοντες προσλαβεῖν τὰ τῶν πέλας
Ἀποτύγχανουσι πολλάκις νικώμενοι,
Τὰ δ' ἴδια προστιθέασι τοῖς ἀλλοτρίοις.

38. Οὐκ ἔστιν &c.] Vide Adelphorum fragm. 13.

40. Μὴ Φέρων] Hoc eſt, qui eo abutitur, nam Græci tam *non ferre bona*, quàm *non ferre mala* dicunt.

43. Εἱμαρμένον &c.] In animo habuit Heſiodeum illud ex Oper. & Diebus. ℣. 266.

Ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.
Malum conſilium ei qui dedit peſſimum.

45.

22. *Ibidem.*

Imprudentiâ nihil mihi videtur
Audacius.

23. *Ibidem.*

Qui non bene fert quidpiam eorum, quæ in vita *contingunt*,
Bonorum, ratione caret, nec beatus eſt.

24. *Ibid. Tit.* V.

Fatale enim eſt malorum conſiliorum
Malam mercedem referri mortalibus.

25. *Ibidem.*

Virtutis ſola temperantia penus eſt.

26. *Apud Apoſtolium Cent.* II, 59.

Thrax nobilis es, ſale emtus.

27. *Apud Stobæum Flor. Tit.* VII.

Cùm quid facis pium, bonam ſpem
Propone tibi, hoc ſciens,
Juſtis auſis Deum etiam opitulari.

28. *Ibid. Tit.* IX.

Juſtus ſi ſis, mores tibi erunt pro legibus.

29. *Ibidem.*

Neminem injuriâ adficere omnes homines decet.

30. *Ibidem.*

Omni tempore jus ſuperius eſſe oportet.

31. *Ibid. Tit.* X.

Habendi aviditas maximum eſt hominibus malum,
Qui enim volunt rapere ea quæ ſunt proximorum
Fruſtra ſæpe ſunt & victi
Sua addunt alienis.

45. Θρὰξ &c.] Eſt & apud *Zenobium* Cent. II, 12. Sed *Comico* tribuit, non expreſſo *Menandri* nomine. Proverbium fuit in homines ignobiles, quia ſervi ſolebant quibuſdam in locis ſale permutari, unde ἁλώνητον ἀνδράποδον.

47. Πρόβαλλε σαυτῷ] Ita MS. aliàs, ſenſu eodem, πρόβαλλ' ἑαυτῷ.

λβ'.

Λέγεις, ἃ δὲ λέγεις ἕνεκα τοῦ λαβεῖν λέγεις.

λγ'.

Κρεῖττον δ' ἑλέσθαι ψεῦδος, ἢ ἀληθὲς κακόν.

λδ'.

Τὸ πιθανὸν ἰσχὺν τῆς ἀληθείας ἔχει
Ἐνίοτε μείζω, καὶ πιθανοτέραν ὄχλῳ.

λε'.

Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χρήσιμος.

λς'.

Ψευδὴς διαβολὴ τὸν βίον λυμαίνεται.

λζ'.

Ψευδόμενος οὐδεὶς λανθάνει πολὺν χρόνον.

λη'.

Τὸν ἴδιον δαπανῶντας ἀλογίστως βίον,
Καλῶς ἀκούειν, ταχὺ ποιεῖ πάντας κακῶς.

λθ'.

Λαμπρῶς γὰρ ἔνιοι ζῶσιν, οἷς χαλεπώτερον
Τοῦ περιποιήσασθαί τι τὸ φυλάξαι βίον.

μ'.

Ἂν μὲν πλέωμεν ἡμερῶν που τεττάρων,
Σκεπτόμεθα τ' ἀναγκαῖ' ἑκάστης ἡμέρας.

57. Κρεῖττον] Intelligendum hoc de vero, quod valde noceret, nec cuiquam prodeſſet; cùm mendacium oppoſitum multùm proſit, nec cuiquam noceat. Sic, ut vita hominis ſervetur, ſine ulla noxa,

Οὐ νέμεσις καὶ ψεῦδος ὑπὲρ ψυχῆς ἀγορεύειν.
Non eſt grande nefas animam præponere vero.

Verſus eſt *Piſandri*, quem eodem Titulo profert *Joan. Stobæus*, qui habet hæc quoque *Diphili* in Theſauro:

Ὑπολαμβάνω τὸ ψεῦδος ἐπὶ σωτηρίᾳ
Λεγόμενον, οὐδὲν περιποιεῖσθαι δυσχερές.

Exiſtimo mandacium, ſalutis cauſâ dictum, nihil incommodi parere. Vide pluribus hac de re agentem *H. Grotium* de J. B. & P. Lib. III. c. 1.

58. Τὸ πιθανὸν &c.] Eximia obſervatio, nam vulgus, quod ſpecie externa rerum capitur, nec quidquam penitiùs perſpicit, rejicit verum, quod non habet ſpeciem veri (quod ſæpe contingit) admittit mendacium quod ei ſimile videtur.

59.

32. *Ibidem.*

Dicis, ſed quæ dicis, ut accipias, dicis.

33. *Ibid. Tit.* XII.

Præſtat eligere mendacium, quàm noxiam veritatem.

34. *Ibidem.*

Veriſimile vim habet veritate (tur.
Aliquando majorem, & quâ faciliùs multitudo perſuade-

35. *Ibidem.*

Omnis ſapiens vir & frugi odit mendacium.

36. *Ibidem.*

Falſa calumnia vitam lædit.

37. *Ibidem.*

Mentiens nemo diu latet.

38. *Ibid. Tit.* XV.

Qui imprudenter ſuas abſumſerunt opes,
Eos bene audire, continuò omnibus noxium eſt.

39. *Ibidem.*

Splendidè enim nonnulli vivunt, quibus difficilius
Eſt facultates ſervare, quàm adquirere.

40. *Ibidem.*

Si navigandum quidem ſit diebus quatuor,
Proſpicimus de neceſſariis uniuſcujuſque diei.

59. *Πιθανωτέραν*] Rectè monuit *Salmaſius* ita ſcribendum ob verſum, non *πιθανώτερον. Grotius.*

61. *Ψευδὴς*] Id rectius, quàm quod vulgò *ψεύδης. Idem.*

62. *Ψευδόμενος* &c.] Vide Tit. XI. Excerpt. de Rerum Natura.

63. *Τὸν ἴδιον* &c.] Quòd, nempe, liberales habeantur prodigi ac voluptarii, qui pravo exemplo aliis nocent, & ad ſimilem prodigalitatem, unde mala multa naſcuntur, invitant.

64. *Καλῶς ἀκούειν*] Vulgò, *τῷ καλῶς*, malè. *Grotius.* Hic quoque ſcripſimus *πάντας* pro *πᾶσι*, quod verſum corrumpebat, locus enim in his verſibus Trochæo nullus eſt. Notum eſt Græcos dicere *ποιεῖν τινὰ κακῶς.*

65. *Λαμπρῶς γὰρ ἔνιοι ζῶντες*] Et hæc emendatio noſtra, cùm vulgò exſtaret, *λαμπρῶς ἔνιοι σώζειν*, nec verſu, nec ſenſu conſtante. *Grotius.*

Οἷς χαλεπώτερον &c.] Hinc natum vulgare illud:

Non minor eſt virtus, quàm quærere, parta tueri.

Ἂν ᾖ δὲ Φείσασθαί τι, τοῦ γήρως χάριν,
Οὐ Φεισόμεσθ' ἐΦόδια περιποιούμενοι;

μά.

Οὔπω ποτ' ἐζήλωσα πλȣτοῦντα σΦόδρα
Ἄνθρωπον, ἀπολαύοντα μηδὲν ὧν ἔχει.

μβ'.

Μὴ πάντοθεν κέρδαινε, αἰσχύνȣ δέ μοι
Τὸ μὴ δικαίως εὐτυχεῖν. ἔχει Φόβον
Ὁ τρισκακοδαίμων, ὅστις ἐκ Φειδωλίας
Κατέθετο μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας.

μγ'.

Ὁ πολὺς ἄκρατος ὀλίγ' ἀναγκάζει Φρονεῖν.

μδ'.

Οὐ γὰρ τὸ πλῆθος, ἂν σκοπῇ τις, τοῦ ποτοῦ
Ποιεῖ παροινεῖν, τοῦ πίνοντος δ' ἡ Φύσις.

με'.

Χαλεπὸν ὅταν τις ὢν πίνῃ πλέον λαλῇ,
Μειδὲν κατειδὼς, ἀλλὰ προσποιούμενος.

μς'.

Ὀργῆ παραλογισμός ποτ' οὐδεὶς Φαίνεται,
Αὕτη κρατεῖ νῦν, ἣν δὲ μικρὸν παρακμάσῃ,
Κατοψεαί τι μᾶλλον εἰς τὸ συμΦέρον.

μζ'.

Ἅπανθ' ὅσ' ὀργιζόμενος ἄνθρωπος ποιεῖ,
Ταῦθ' ὕστερον λάβοις ἂν ἡμαρτημένα.

μή.

A. Ἐπίσχε σ' ὀργιζόμενος. B. Ἀλλὰ βούλομαι,
Οὐδεὶς γὰρ ὀργῆς χάριν ἀπείληΦεν, πάτερ.

70. Οὐ Φεισόμεσθ'] Ita verſus poſtulat, non *Φεισόμεθα*. *Grotius.*

77. Ὁ πολὺς &c.] Exſtant hæc verba, nomine *Comici* laudata, apud *Clementem* Alexandrinum Pædagogi Lib. II. c. 2. niſi quòd deeſt πολὺς. Qui ſimiles ſententias legere avebit, adeat quæ collegit *Thom. Gatakerus* Adverſar, Poſtum. Cap. XV.

78. Οὐ γὰρ τὸ πλῆθος] Quia ſunt qui faciliùs multum merum, quàm alii exiguum ferunt.

80.

Si verò ſit parſimoniâ quid comparandum,ſenectutis cau-
Annon parſimonia utemur viaticum comparantes? (ſâ,

41. *Ibid. Tit.* XVI.

Numquam invîdi homini ditiſſimo
Qui nulla re, quam habet, fruitur.

42. *Ibidem.*

Ne undequaque lucrare, pudeat te
Injuſtè beatum eſſe, habet quod timeat
Ter infelix, quiſquis ob parſimoniam
Comparavit ſibi odium duplo majus facultatibus.

43. *Ibidem Tit.* XVIII.

Multum merum deſipere cogit.

44. *Ibidem.*

Non enim copia, ſi quis *rem* expendat, potûs
Facit ut quis per ebrietatem inſaniat, ſed natura bibentis.

45. *Ibidem.*

Moleſtum eſt, ſi quando quis plus loquatur, quàm biberit,
Cùm nihil contrà norit, ſed fingat.

46. *Ibid. Tit.* XX.

Iræ mala ratiocinatio nulla videtur eſſe,
Hæc nunc tenet *te*, ſed ſi aliquantulùm deferbuerit,
Magis videbis quid conducat.

47. *Ibidem.*

Quæcumque homo iratus facit
Hæc poſtea intelliges perperam facta.

48. *Ibidem.*

A. Coërce te iratus. B. Atqui volo,
Nemo enim, pater, gratiam iræ retulit.

80. *Ὧν πίνῃ πλέον λαλῇ*] Hoc eſt, fingat ſe ebrium eſſe, pluráque, quaſi ebrius dicat, quàm norit, ut videatur revelare per imprudentiam quod ignorat.

82. *Οὐδεὶς φαίνεται*] Ita emendavimus, cùm ſcriberetur *οὐδὲ εἷς φύεται*. *Grotius.* Ratio elegantiſſimæ ſententiæ eſt, quòd quidquid blanditur adfectui, dum fervet, rectum videatur.

84. *Καλόψεαι*] Ita nos, vulgò *κατόψεται*. *Grotius.*

κθ'.

Ὅσος τὸ κατέχειν ἐστὶ τὴν ὀργὴν πόνος;

ν'.

Οὐκ ἔςιν ὀργῆς, ὡς ἔοικεν, φάρμακον,
Ἀλλ' ἢ λόγος σπουδαῖος ἀνθρώπου φίλου.

να'.

Εἰ γὰρ σφόδρ' ἀλγεῖς, μηδὲν ἠρεθισμένος
Πράξῃς προπετῶς, ὀργῆς γὰρ ἀλογίςου κρατεῖν,
Ἐν ταῖς ταραχαῖς, μάλιστα τὸν φρονοῦντα δεῖ.

νβ'.

Τόδ' ὀξύθυμον τοῦτο, καὶ λίαν πικρὸν
Δεῖγμ' ἐςὶν εὐθὺς πᾶσι μικροψυχίας.

νγ'.

Ὅταν δ' ἴδῃς πρὸς ὕψος ἠρμένον τινὰ,
Λαμπρῶς τε πλούτῳ καὶ γένει γαυρούμενον,
Ὀφρῦν τε μείζω τῆς Τύχης ἐπηρκότα,
Τούτου ταχεῖαν νέμεσιν εὐθὺς προσδόκα,
Ἐπαίρεται γὰρ μεῖζον, ἵνα μεῖζον πέσῃ.

νδ'.

Οἱ τὰς ὀφρῦς αἴροντες ὡς ἀβέλτεροι,

91. *Λόγος σπουδαῖος* &c.] Hinc Auguſtus, cùm iratus Juliæ ob impudicitiam eam relegaſſet, animadverteretque poſtea præſtitiſſe rem occultari, deſideravit Agrippæ aut Mæcenatis conſilium: *Cùm, interpoſito tempore, in locum iræ rediiſſet verecundia, gemens quòd non illa ſilentio preſſiſſet, quæ tamdiu neſcierat, donec loqui turpe eſſet, ſæpe exclamavit:* horum nihil mihi accidiſſet, ſi aut Agrippa, aut Mæcenas vixiſſet. Iræ, nimirum, ejus obſtitiſſent, quod ſæpe fecit Mæcenas, *πρὸς τὰς ὁρμὰς αὐτοῦ ἀνθιςάμενος*, qua de re vide *Dionis* Lib. LV.

94. *Ἐν ταραχαῖς*] In ipſo adfectûs æſtu. Vide *Senecam* de Ira Lib. II. c. 28. ubi: *Maximum remedium eſt iræ mora*; & Lib. III. c. 12. *Maximum remedium iræ dilatio eſt; ut primus ejus fervor relangueſcat, & caligo, quæ premit mentem, aut reſidat, aut minùs denſa ſit.* Vide ſequentia.

96. *Δεῖγμ' ἐςὶν* &c.] *Seneca* de Ira Lib. I. c. 16. *Iracundia nihil amplum, decorùmque molitur. Contrà mihi videtur veternoſi & infelicis animi, imbecillitatis ſibi conſcii, ſæpe indoleſcere. Ut ulcerata & ægra corpora ad tactus leviſſimos gemunt: ita ira muliebre maximè & puerile vitium eſt.*

49. *Ibidem.*

Quantus labor eſt coërcere iram?

50. *Ibidem.*

Nullum eſt, ut videtur, iræ remedium,
Præter ſermones ſerios viri amici.

51. *Ibidem.*

Quamquam vehementer doles, nihil irritatus
Feceris temerè; iræ enim ratione non utenti moderari,
Maximè in perturbationibus, virum prudentem oportet.

52. *Ibidem.*

Hoc iracundum & nimis amarum
Indicium eſt omnibus continuò puſillanimitatis.

53. *Ibid. Tit.* XXII.

Si quem videris in ſublime elatum,
Splendidè divitiis & genere gloriantem,
Superciliúmque ſupra fortunam adtollentem,
Hujus celerem ultionem continuò exſpecta,
Magis enim adtollitur, ut majore lapſu cadat.

54. *Ibidem.*

Adtollentes ſupercilia, inſtar inſanorum,

101. Ἐπαίρεται] Ex *Antonio* hunc verſum ſuperioribus cohærentem addidimus. *Grotius.*

Ibid. Ἵνα μεῖζον πέσῃ] Multi ſunt hæc imitati, ut *Juvenalis* Sat. X, 104. & ſeqq. ubi de Sejano:

—— qui nimios optabat honores
Et nimias poſcebat opes, numeroſa parabat
Excelſa turris tabulata, unde altior eſſet
Caſus & impulſæ præceps immane ruinæ.

Et *Claudianus* in Rufinum Lib. I, 22. de injuſtis:

—— Tolluntur in altum
Ut lapſu graviore ruant.

102. Τὰς ὀφρῦς αἴροντες] Vide ℣. 99. Quia homines graves & tetrici ſublatis ſuperciliis incedunt, ideò tollere ſupercilia eſt ſuperbire. Plura hac de re vide apud *Dionyſ. Lambinum* in *Horatium* Lib. I, Epiſt. XVIII, 64.

Καὶ σκέψομαι, λέγοντες. ἄνθρωπος γὰρ ὢν
Σκέψῃ σὺ περί τȣ, δυςυχὴς κἂν εὐτυχῇ;
Αὐτόματα γὰρ τὰ πράγματ' ἐπὶ τὸ συμφέρον
Ῥεῖ, κἂν καθευδήσῃς, πάλιν τἀναντία.

νέ.

Τ' ἀργύριον εἶναι, μειράκιόν, σοι φαίνεται,
Οὐ τῶν ἀναγκαίων καθ' ἡμέραν μόνον
Τιμὴν παρασχεῖν δυνατὸν, ἄρτων, ἀλφίτων
Ὄξȣς, ἐλαίȣ, μείζονος δ' ἄλλȣ τινός.
Ἀθανασίας δ' ȣ̓κ ἔςιν, ȣ̓δ' ἂν συναγάγῃς
Τὰ Ταντάλȣ τάλαντ' ἐκεῖνα λεγόμενα.
Ἀλλ' ἂν ἀποθανῇς, ταῦτα καταλείψεις τισίν.
Τί ȣ̓̃ν λέγω; μηδ' αὐτὸς, εἰ σφόδρ' εὐπορεῖς,
Πίςευε τȣ́τῳ, μήτε τῶν πτωχῶν πάλιν
Ἡμῶν καταφρόνει, τȣ̃ δὲ γ' εὐτυχεῖν ἀεὶ
Πάρεχε σεαυτὸν τοῖς ὁρῶσιν ἄξιον.

νς'.

Οὐθεὶς ἐφ' αὑτȣ̃ τὰ κακὰ συνορᾷ, Πάμφιλε,

103. Σκέψομαι] *Theophraſtus*, in Charactere *εἰρωνείας*, ait *εἴρωνος* eſſe dicere, ſe *σκέψεσθαι*, ſeu *conſideraturum*, ſi quid ei proponatur, de quo tamen ſtatuit quid ſit facturus, ut mentem per omnia diſſimulet. Ad eum locum *Iſ. Caſaubonus* citat hæc verba *Menandri*, aitque Poëtam noſtrum lepidis hiſce verſibus eos exagitare, qui rogati aliquid ab amico egeno, dicunt *σκέψομαι*. Vix putem hac de re agi, ſed tantùm de futuro, de quo quidquam homines polliceri non patitur *Menander*, propter inſtabilitatem rerum hujus vitæ. Sequentia hanc ejus mentem eſſe ſuadent.

104. Σκέψῃ σὺ περί τȣ] Quaſi diceret: de futuro quidquam diſponere non potes, cùm nihil in eo tibi certum ſit. Senſus eſt idem Jac. IV, 13, 14. quem locum vide.

Ibid. Κἂν εὐτυχῇ] A nobis eſt, nam legebatur *δυςυχὴς ὅλαι τύχῃ*. Miſerum ait, etiamſi res bene cadat, quia interim ſe excruciat. At *Salmaſius* malebat *κἂν εὐτυχὴς*, hoc ſenſu, ſive felix ſis, ſive infelix, qua de re deliberabis, cùm proſpera & adverſa ſponte ſuá accidant, te dormiente, fortunáque ſuum curſum peragat? *Grotius.*

Δυςυχὴς κἂν εὐτυχῇ] Homo infelix animal eſt in hiſce terris etiam cùm videtur felix, propter incertitudinem vitæ & omnium ad eam pertinentium inſtabilitatem. *Seneca* pulcrè hanc in rem Ep. XCI. *Quàm ſtultum eſt ætatem diſponere? Ne craſtino quidem dominamur.*

O

Et dicentes, conſiderabo. Homo enim cùm ſis,
Qui miſer eſt quamvis ſit felix, de ulla re conſiderabis?
Res enim, ſponte ſuâ, in utiliorem partem
Fluunt, quamvis dormias, & rurſus fiunt contrariæ.

55. *Ibidem.*

Pecunia tibi, ô adoleſcens videtur,
Non neceſſariorum quotidie tantùm
Pretium præbere poſſe, panis, farinæ,
Aceti, olei; ſed alius cujuſvis rei majoris.
Verùm non eſt *pretium* immortalitatis, vel ſi collegeris
Tantali talenta illa quæ jactantur.
At ſi moriaris, nonnullis hæc relinques.
Quorſum hoc dico? ſi ipſe valde dives ſis,
Ne huic rei crede, neque qui pauperes ſumus rurſum
Nos contemne; ſed qui beatus ſemper ſis,
Dignum præbe te ipſum videntibus.

56. *Ibid. Tit.* XXIII.

Nemo in ſe vitia videt, Pamphile,

O quanta dementia eſt ſpes longas inchoantium! Emam, ædificabo, credam, exigam, honores geram, tum demum laſſam & plenam ſenectutem in otium referam. Omnia, mihi crede, etiam FELICIBUS *dubia ſunt. Nihil ſibi quiſquam de futuro debet promittere* &c.

105. Αὐτόματα &c.] Hunc verſum & ſequentem nonnihil immutatum habuimus in *Kekryphalo.* Volebat qui hîc loquens inducitur nihil in futurum proſpici ab hominibus poſſe; ſed omnia pendere à Fortuna.

106. Ῥεῖ, κἂν καθευδήσῃς] Et hoc noſtrum. Antè erat ῥεῖν κἂν καθευδήσῃ. *Grotius.*

112. Τὰ Ταντάλου τάλαντ'] Illa quæ dicuntur Tantali talenta. Ita optimè *Salmaſius* emendabat, cùm antea eſſet, τάλανθ' ἱκανὰ λεγόμενα. *Grotius.* Proverbium fuit, τὰ Ταντάλου τάλαντα, ad ſignificandas magnas divitias, cujus *Zenobius*, *Diogenianus* & *Suidas* meminere. *Euſtathius* etiam in Homerum MDCCI, 6. Παροιμία δέ φασιν ἴσως ἐκεῖθεν τὰ Ταντάλου τάλαντα, ἐπεὶ πλούσιός ποτε ἦν, ὡς δηλοῖ, φασι, Φιλήμων εἰπών·

Κροίσῳ λαλῶ σοι καὶ Μίδᾳ καὶ Ταντάλῳ.

Rectè poſtea obſervat hoc in proverbio fuiſſe παρήχησιν, præſertim ſi ita proferatur, τὰ Ταντάλου τάλαντα ταλαντίζειν.

118. Οὐδεὶς &c.] Alii ante & poſt *Menandrum* dixerunt. *Soſicratem* & *Euripidem* ſimilia dicentes profert illic *Stobæus.* Crediderim

Σαφῶς, ἑτέρου δ' ἀσχημονοῦντος ὄψεται.

νζ'.

Ὁ συνιςορῶν αὐτῷ τι, κἂν ᾖ θρασύτατος,
Ἡ σύνεσις αὐτὸν δειλότατον εἶναι ποιεῖ.

νη'.

Συγκέχυκε νῦν τὴν πίςιν ὁ καθ' ἡμᾶς βίος.

νθ'.

Ὀκνῶ δὲ, μόχθων τῶν πρὶν ἐκχέας χάριν.

ξ'.

Πάντα γὰρ
Ταῖς ἐντελεχείαις καταπονεῖται πράγματα.

ξα'.

Ἀπερυθριᾷ πᾶς, ἐρυθριᾷ δ' οὐδεὶς ἔτι

ξβ'.

Οὐθὲν σιωπῆς ἔστι χρησιμώτερον.

ξγ'.

Αἰσχρὸν γ' ὅταν τις, ἤπιος γλώσσῃ φυεὶς,
Γλώσσῃ ματαίους ἐξακοντίσῃ λόγους.

ξδ'.

Οὔτ' ἐκ χερὸς μεθέντα καρτερὸν λίθον
Ῥᾷον κατασχεῖν, οὔτ' ἀπὸ γλώσσης λόγον.

ξε'.

Οὐθεὶς πονηρὸν πρᾶγμα, χρηςὸς ὢν, ποιεῖ

ξϛ'.

Ὡς ἡδὺ συνέτει χρηςότης κεκραμένη.

Menandri verba in animo habuiſſe *Horatium*, cùm ſcriberet Satir. III, 25. Lib. II.

Cùm tua pervideas oculis mala lippus inunctis,
Cur in amicorum vitiis tam cernis acutùm
Quàm aut Aquila, aut ſerpens Epidaurius?

Nam ut *Menander* vocat vitia τὰ κακὰ, ſic *mala* dixit *Horatius*. Vide & Suppoſititii fr V.

121. Ἡ σύνεσις &c.] Præter ea quæ habet *Stobæus* ex variis auctoribus eodem titulo, vide *Juvenalem* Sat. XIII. ſub finem, & quæ congeſſerunt illuc Interpretes.

122. Συγκέχυκε] Ut neſcias cui credere poſſis.

Perſpicuè, ſed in alio indecorè ſe gerente videbit.

57. *Ibidem Tit.* XXIV.

Qui rei cujuſpiam conſcius eſt, quamvis ſit audaciſſimus,
Conſcientia eum timidiſſimum facit.

58. *Ibid. Tit.* XXVIII.

Confudit fidem hæc noſtra ætas.

59. *Ibidem. Tit.* XXIX. (perdidi.

Piget me, poſtquàm laborum antè exantlatorum gratiam

60. *Ibidem.*

Omnes enim
Res aſſiduitate laboris conficiuntur.

61. *Ibid. Tit.* XXXII.

Omnes pudorem exuerunt, nemo ampliùs erubeſcit.

62. *Ibid. Tit.* XXXIII.

Silentio nihil eſt utilius.

63. *Ibid. Tit.* XXXVI.

Turpe eſt, cùm quis ſuavi præditus linguâ,
Linguâ ejaculatur ſtultos ſermones.

64. *Ibidem.*

Neque è manu emiſſum vehementer jactum lapidem
Facile eſt retinere, neque ſermonem è lingua.

65. *Ibid. Tit.* XXXVII.

Nemo rem malam, bonus dum eſt, facit.

66. *Ibidem.*

Quàm dulcis eſt bonitas temperata prudentiâ!

124. Ταῖς ἐντελεχείαις] Hinc illuſtratur Ariſtotelica ἐντελέχεια, nam ideò videtur *Ariſtoteles* vocaſſe animam ac mentem ἐντελέχειαν, quòd ſit veluti in perpetuo motu. Videmus autem hîc ἐντελεχείας dici labores perpetuos.

127. Αἰσχρὸν &c.] Noſtra eſt conjectura verſui & ſenſui. Vulgò legitur ὅταν τις ἐπὶ γλώττῃ φυεῖς. *Salmaſius* legi poſſe putabat ὅταν τις, εὐγενὴς φυεῖς. *Grotius.* Ἤπιος γλώσσῃ φυεὶς eſt qui mites ac blandos ſolet habere ſermones.

128. Ἐξακοντίσῃ] Vide ſequens fragmentum.

129. Οὔτ' ἐκ χερὸς &c.] Imitatus eſt *Menandrum Horatius* Lib. I. Ep. XVIII, 71. *Semel emiſſum volat irrevocabile verbum.*

ξζ'.

Σὺ μὲν παραινεῖς ταῦτα ὅσα σοι πρέπει,
Ἐμὲ δὲ ποιεῖν τὸ καθῆκον ἐχ' ὁ σὸς λόγος,
Εὖ ἴσθ' ἀκριβῶς, ὁ δ' ἴδιος πείθει τρόπος.

ξη'.

Ὁ χρηστός ἐστι πολλαχῦ σωτήριος.

ξθ'.

Τὸ χρηστὰ πράττειν, ἔργον ἐς' ἐλευθέρε.

ο'.

Μέγιστον ἀγαθόν ἐστι μετὰ νῦ χρηστότης.

οα'.

Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, μακάριον γ' ὁ χρηςότης
Πρὸς πάντα, καὶ θαυμαςὸν ἐφόδιον βίῳ.
Τέτῳ λαλήσας ἡμέρας μικρὸν μέρος,
Εὔνες ἐγὼ νῦν εἰμί· πιςικὸν λόγος,
Πρὸς τῦτ' ἂν εἴποι τις, μάλιςα τῶν σοφῶν.
Τί ἐν ἑτέρες λαλῦντας εὖ βδελύττομαι;
Τρόπος ἐσθ' ὁ πείθων τῦ λέγοντος, ἐ λόγος.

οβ'.

Ὁ φθονερὸς αὐτῷ πολέμιος καθίςαται,
Αὐθαίρετος γὰρ συνέχεται λύπαις ἀεί.

ογ'.

Μειράκιον, ἐ μοι κατανοεῖν δοκεῖς ὅτι
Ὑπὸ τῆς ἰδίας ἕκαςα κακίας σήπεται,
Καὶ πάντα τὰ λυμαινόμεν' ἔνεςιν ἔνδοθεν·

135. Ἴδιος πείθει τρόπος] Quia omnia ex animo fluunt, quo invito nulla ſuaſio valet. Vide fragm. LXXIII.

145. Τρόπος ἐσθ'] Vim re ipſâ magnam habet dicentis virtus, præſertim in rebus quæ à dicentis teſtimonio pendent, aut cùm non tam quid dicatur, quàm quis dicat ſpectant audientes, quod non raro fit. Sic ſenſit *Ariſtoteles*, quod teſtatur ab initio Lib. I. Rhetoricæ, c. 2. prout rectè locus eſt à *M. Ant. Mureto* emendatus Var. Lect. Lib. II. c. 1. Οὐ γὰρ ὥσπερ ἔνιοι τῶν τεχνολογέντων τιθέασι ἐν τῇ τέχνῃ τὴν ἐπιείκειαν τῦ λέγοντος, ὡς ἐδὲν συμβαλλομένην πρὸς τὸ πιθανόν. ἀλλὰ σχεδὸν, ὡς εἰπεῖν, κυριωτάτην ἔχει πίςιν τὸ ἦθος: *Non enim, ut ſtatuunt quidam artis magiſtri, in arte ſita eſt probitas ejus qui dicit, quaſi nihil conferret ad perſuadendum. Sed prope-*

67. *Ibidem.*

Tu quidem ſuades, quæcumque te decent;
Me verò facere officium, non tuus ſermo,
Ut probè noris, ſed mei perſuadent mores.

68. *Ibidem.*

Bonus vir ſæpe ſalutem adfert.

69. *Ibidem.*

Benefacere opus eſt hominis liberi.

70. *Ibidem.*

Maximum bonum eſt bonitas cum prudentia.

71. *Ibidem.*

Per Minervam, beata res bonitas
Ad omnia, & mirificum viaticum vitæ.
Cum hoc colloquutus, per exiguam diei partem,
Benevolus ego nunc *ei* ſum. Oratio fidem facit,
Dixerit ad hoc quiſpiam, ſapientium præſertim virorum.
Cur igitur alios eloquentes exſecror?
Mores, *ſcilicet*, dicentis perſuadent, non oratio.

72. *Ibid. Tit.* XXXVII.

Invidus ſibi inimicus eſt,
Sponte enim ſuâ ſemper triſtitiâ tenetur.

73. *Ibid. Tit.* XXXVIII.

O adoleſcens, non videris mihi intelligere
Singula proprio vitio corrumpi,
Et omnia quæ nocent intus ineſſe.

pemodum, ut ita dicam, mores maximè omnium fidem faciunt. Hinc tam ſæpe *Quintilianus* contendit Oratorem perfectum *eſſe niſi virum bonum non poſſe, ideoque non dicendi modò eximiam in eo facultatem, ſed omnes animi virtutes exigi.* Sic loquitur in ipſo Procœmio & alibi ſæpe.

150. Ἔνεστιν ἔνδοθεν.] Niſi enim temerè adſentiremur viſis, ut loquuntur Stoïci, numquam falleremur aut laberemur, quod paſſim *Epictetus* docet. Vide Lib. I. c. 11. Diſſertationum, ſub finem: ἂν μὴ ἡμῖν δόξῃ τοιαῦτά τινα εἶναι, οὐ πράττομεν τὰ ἀκόλουθα, τοῦ δόξαι δὲ, ἢ μὴ δόξαι ἡμεῖς κύριοι, καὶ οὐ τὰ ἐκτός: *niſi nobis talia quædam videantur, non facimus conſentanea; ſumus autem domini ſententia ferendæ, aut non ferendæ, non quæ extra nos ſunt.*

Ibidem. Ita ob verſum poſui, pro ἐστίν. *Grotius.*

Οἷον ὁ μὲν ἰὸς τὸν σίδηρον, ἂν σκοπῇς,
Τὸ δ' ἱμάτιον οἱ σῆπες, ἡ δὲ θρὶψ ξύλον.
Ὁ δὲ τὸ κάκιςον τῶν κακῶν πάντων Φθόνος,
Φθισικὸν πεποίηκε, καὶ ποιήσει, καὶ ποιεῖ,
Ψυχῆς πονηρᾶς δυσσεβὴς παραςάτης.

οδ'.

Οὐδὲν διαβολῆς ἐςὶν ἐπιπονώτερον
Τὴν ἐν ἑτέρῳ γὰρ κειμένην ἁμαρτίαν
Εἰς μέμψιν ἰδίαν αὐτὸν ἐπάναγκες λαβεῖν.

οέ.

Τὸ δοκεῖν διαβολὴν ἔσχε μείζω τῦ ποιεῖν.

οϛ'.

Ὅστις δὲ διαβολαῖσι πείθηται ταχὺ
Ἤτοι πονηρὸς αὐτός ἐστι τὺς τρόπυς,
Ἢ παντάπασι παιδαρίῦ γνώμην ἔχει.

ζο'.

Κοινὸν ἀγαθόν ἐςι τῦτο χρηςὸς εὐτυχῶν.

οή.

Ὦ παῖ σιώπα, πόλλ' ἔχει σιωπὴ καλά.

οθ'.

——— Ὕβρις καὶ οἶνος εἰώθασι
Ἀποκαλύπτειν Φίλοις τὰ ἤθη τῶν Φίλων.

π'.

——— ὥσπερ τῶν χορῶν
Οὐ πάντες ᾄδυσ', ἀλλ' ἄΦωνοι δύο τινὲς

151. Οἷον ὁ μὲν ἰὸς] Tranſpoſui verba verſûs cauſâ, nam erat ἂν σκοπῇς τὸν σίδηρον. *Idem.*

155. Ψυχῆς &c.] Ita emendavimus cùm nullo ſenſu legeretur, ψυχῆς πονηρᾶς δυσσεβεῖς παραςάσεις. *Idem.* Παραςάται propriè ſunt milites in eodem jugo juxta ſe invicem collocati, ut è *Suida* diſcere licet; inde tralaticio ſignificatu comes quivis dicitur, ut hîc.

158. Εἰς μέμψιν ἰδίαν] Ita emendabat *Salmaſius*, pro ἀεὶ. *Idem.* Senſus eſt calumniâ oppreſſum alieni mendacii pœnas dare, cùm nihil ipſe peccarit.

159. Τὸ δοκεῖν &c.] Non nocet commiſſum flagitium, modò ne videatur verum; ſed vehementer nocet videri feciſſe, quod non feceris.

161.

Sic ferrugo ferrum, ſi *rem* conſideres,
Veſtem tineæ, teredo lignum corrumpit,
Omnium verò malorum peſſimum invidia
Tabidum fecit & faciet & facit,
Animæ improbæ impia comes.

74. *Ibid. Tit.* XLII.

Calumniâ nihil eſt moleſtius,
Peccatum enim quod eſt in alio (admittere.
Eum (*qui calumniam patitur*) neceſſe eſt quaſi proprium

75. *Ibidem.*

Videri *feciſſe* majori calumniæ obnoxium, quàm facere.

76. *Ibidem.*

Quiſquis calumniis continuò fidem habet,
Aut malis ipſe eſt moribus,
Aut pueruli omnino animum habet.

77. *Ibid. Tit.* XLIII.

Bonum hoc eſt commune bonus qui ſecundis rebus utitur.

78. *Apoſtolius Cent.* XXI, 16.

Puer tace, multa habet ſilentium bona.

6. *Apud eumdem Cent.* XIX, 83.

—— Contumelia & vinum ſolent
Retegere amicis mores amicorum.

80. *Stobæi Flor. Tit.* CXXII.

—— ut chororum *perſonæ*
Non omnes canunt, ſed ſine voce duæ quædam,

161. Ἤτοι πονηρὸς] Qui facilè credit ab aliis factum, quod ipſe feciſſet. Vide fragm. 81.

167. Ὥσπερ] Egregium hoc fragmentum cùm ſit prolatum à *Grotio* ex MS. nam non eſt in editis *Stobæi* libris; miror cur in margine retulerit ad *Menandri* Ἐπίκληρον, nec tamen ejus meminerit, ubi loca ejus Comoediæ ex *Stobæo* adnotat. Quo factum eſt ut omiſerimus ad eam Comœdiam referre, atque hoc in loco, deleto fragmento antea allato in certa Comœdia, collocaverimus. Nam non ſemel contigit ut vir ſummus, inter incertarum Fabularum fragmenta protulerit, quæ jam ab certas retulerat Fabulas.

Ἢ τρεῖς παρηςήκασι πάντων ἔσχατοι,
Εἰς τὸν ἀριθμόν· καὶ τοῦθ' ὁμοίως πῶς ἔχει,
Χώραν κατέχομεν, ζῶσι δ' οἷς ἔςιν βίος.

πα'.

Ὁ προκαταγινώσκων δὲ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς πονηρός ἐςι, πιστεύσας κακῶς.

πβ'.

Ἡ νῦν ὑπό τινων χρηστότης καλουμένη
Μεθῆκε τὸν ὅλον εἰς πονηρίαν βίον,
Οὐδεὶς γὰρ ἀδικῶν τυγχάνει τιμωρίας.

πγ'.

Καλόν γε βασιλεὺς, τῇ μὲν ἀνδρείᾳ κρατῶν,
Τὰ δὲ τοῦ βίου δίκαια διατηρῶν κρίσει.

πδ'.

Οὐκ ἔςι τόλμης ἐφόδιον μεῖζον βίᾳ.

πε'.

Οὐκ ἔστι Τόλμης ἐπιφανεστέρα Θεά.

πς'.

Μὴ τοῦτο βλέψῃς, εἰ νεώτερος λέγω,
Ἀλλ' εἰ φρονοῦντος τοὺς λόγους ἀνδρός σ' ἐρῶ.

171. Χώραν κατέχομεν] Habet *Grotius* κατέχουσι, ſed cùm nullus antecedat, aut ſequatur nominativus, primam perſonam ſubſtitui.

172. Ὁ προκαταγινώσκων] Vide fragm. LXXVI.

174. Ἡ νῦν ὑπό τινων &c.] Ita nos, pro ὑπό τινος. *Grotius.* Clementiæ intempeſtivæ mala conſectaria hæc verba oſtendunt; cùm impunitate creſcat licentia, & virtuti addictorum animus dejiciatur, dum vident malos non aliter haberi ac bonos. Rectè *P. Syrus* ℣. 99.

Bonis nocet quiſquis pepercerit malis;

℣. 845.

Tam crudelitas eſt omnibus, quàm nulli parcere.

178. Οὐκ ἔςι &c.] Aut indignantis hæc verba ſunt, aut improbi; ſed verum eſt audacioribus plura concedi, quàm timidis & modeſtis; ſi modò cum audacia adulationem conjunxerint.

180. Ἐπιφανεστέρα Θεά.] Miror *Grotium* vertiſſe:

Nullum nobilius numen eſt audaciâ.

Nam ἐπιφανὴς, ubi de Diis ſermo, eſt præſentem ſe & conſpicuâ quadam ratione oſtendens adeſſe. Hinc & ἐπιφανεῖς dicti Seleucidæ

Aut tres adſtant omnium poſtremæ,
Ad numerum; hiſce *res* pariter habet,
Locum occupamus, vivunt verò quibus eſt unde vivant.

81. *Stobæus Flor. Tit.* XLVI.

Qui damnat priuſquàm dilucidè audiverit *cauſam*,
Ipſe malus eſt, qui malè credidit.

82. *Ibidem.*

Quæ nunc à quibuſdam bonitas vocatur
Totam vitam in nequitiam dimiſit,
Nemo enim injuriam inferens dat pœnas.

83. *Ibid. Tit.* XLVIII.

Pulcra res eſt rex, qui fortitudine ſuperior,
Jura vitæ conſervat judicio.

84. *Ibid. Tit.* LI.

Nullum eſt audaciâ majus vitæ viaticum.

85. *Ibidem.*

Non eſt Audaciâ præſentior Dea.

86. *Ibid. Tit.* LII.

Ne hoc conſideres, ſi junior loquar,
Sed ſi viri prudentis ſermones apud te habeo.

cidæ aliique Reges in nummis, quaſi Dii *præſentes*; quid vir ſummus *Ezech. Spanhemius* multis demonſtravit, in eximio opere de præſtantia & uſu Numiſmatum Diſſ. VII. p. 425. Ed. Londin. & ſeqq. Antea in Caria habuimus Impudentiam maximam Dearum fuiſſe, quòd impudentibus melius eſſet quàm modeſtis. Quam in rem, addam hîc quod ad Cariam dictum oportuit. *Suidas* in Θεός: *Παροιμία, Θεός ἡ ἀναίδεια. λέγεται κατὰ τῶν δι' ἀναισχυντίαν τινὰ ὠφελέντων· ἐτιμᾶτο δὲ Ἀθήνῃσιν ἡ Ἀναίδεια καὶ ἱερὸν αὐτῆς, ὡς Ἴςρος ἐν ιδ'. Parœmia, Dea eſt Impudentia, dicitur in eos qui ex impudentia emolumentum capiunt. Colebatur verò Athenis Impudentia & ejus templum, ut habet Iſter* Lib. XIV. Ubi vide eruditum Interpretem.

181. Μὴ τοῦτο βλέψῃς] Imitatus videtur *Virgilius*, *Æneid.* Lib. IX, 235. ubi ſic inducit loquentem Niſum:

> —— *Audite ô mentibus æquis*
> *Æneadæ, neve hæc noſtris ſpectentur ab annis,*
> *Quæ ferimus.*

182. Ἀνδρὸς σ' ἐγὼ] Addidi σ' verſûs cauſâ. *Grotius.*

184.

πζ'.

Οὐχ αἱ τρίχες ποιοῦσιν αἱ λευκαὶ φρονεῖν,
Ἀλλ' ὁ τρόπος ἐνίων ἐστὶ τῇ φύσει γέρων.

πη'.

Δεῖ τοὺς γενομένους, μέχρις ἂν ζῶσιν, πονεῖν,
Ἀπραξία γὰρ λιτὸν οὐ τρέφει βίον.

πθ'.

Κομψὸς στρατιώτης, οὐδ' ἂν εἰ πλάττει Θεός,
Οὐθεὶς γένοιτ' ἄν.

ϛ'.

Ὅστις στρατηγεῖ μὴ στρατιώτης γενόμενος,
Οὗτος ἑκατόμβην ἐξάγει τοῖς πολεμίοις.

ϛα'.

——— Εἰρήνη γεωργὸν κἂν πέτραις
Τρέφει καλῶς· πόλεμος δὲ κἂν πεδίῳ κακός·

ϛβ'.

Τὰ κακῶς τρέφοντα χωρί' ἀνδρείους ποιεῖ.

ϛγ'.

Ἀγροῖκος εἶναι προσποιεῖς πονηρὸς ὤν.

ϛδ'.

Ὁ τῶν γεωργῶν ἡδονὴν ἔχει βίος,
Ταῖς ἐλπίσιν τ' ἀλγεινὰ παραμυθούμενος.

ϛε'.

Ἐν τοῖς πολεμίοις ὑπερέχειν τὸν ἄνδρα δεῖ,

184. φύσει γέρων] Non à natalibus, ſed à certa quadam animi adfectione, quâ nonnulli ſine inſtitutione & experientia aliis prudentiores ſunt.

185. Δεῖ τοὺς] Hic præter ordinem fragmentum collocavimus, quod aberat ab Indiculo Grotiano; expulſo alio antea ad certam Fabulam allato.

187. Κομψὸς] Iis temporibus rudiores erant milites, & inepti jactatores ſuorum præliorum, ut liquet ex Milite Glorioſo *Plauti* & Eunucho *Terentii*. Nunc apud Europæanas gentes cultiores, planè alia eſt eorum ratio, qui ordines duxerunt.

189. Ὅστις στρατηγεῖ] *L. Lucullus* olim & *Ambroſ. Spinola*, patrum noſtrorum memoriâ, ſemper hoc verum non eſſe egregiè oſtenderunt, qui in umbra Imperatorias artes didicerunt. Sed rara ſunt ejuſmodi exempla.

191.

87. *Ibidem.*

Non cani capilli faciunt ut quis ſapiat,
Sed mores nonnullorum ſunt naturâ ſeniles.,

88. *Ibid. Tit.* XXIX.

Oportet natos, dum vivunt, laborare,
Otium enim *ne* tenuem *quidem* vitam ſuſtentat.

89. *Ibidem Tit.* LIII.

Politus miles, ne ſi quidem finxerit Deus,
Eſſe queat nemo.

90. *Ibidem Tit.* LIV.

Quiſquis exercitum ducit, nec fuit miles,
Is hecatombam educit hoſtibus.

91. *Ibid. Tit.* LV.

Pax agricolam, etiam in rupibus.
Pulcrè alit, bellum etiam in campis malum.

92. *Ibid. Tit.* LVI.

Quæ malignè alunt loca viros fortes faciunt.

93. *Ibidem.*

Fingis te agreſtem, cùm ſis improbus.

94. *Ibidem Tit.* LVII.

Agricolarum vita voluptatem habet,
Quæ ſpe triſtia ſolatur.

95. *Ibidem.*

Inter hoſtes fortiorem eſſe virum oportet,

191. Εἰρήνη &c.] Hoc fragmentum habet etiam *Apoſtolius* Cent. VII, 60.

193. *Ἀνδρείους ποιεῖ*] Quia in fertilibus agris tanto labore non eſt opus, cui proinde corpora non adſuefiunt; præterquàm quòd opibus, quæ fertilitatem ſequuntur, mollitur animus. Ideò olim Thraces fortes & bellicoſi, & hiſce ſæculis Helvetii.

194. Ἀγροῖκος] *Ammonius* de differentia verborum: *Ἀγροῖκος καὶ ἄγροικος διαφέρει· περισπωμένως μὲν ὁ ἐν ἀγρῷ κατοικῶν, προπαροξυτόνως δὲ ὁ σκαιὸς τοὺς τρόπους.* Priore modo hic ſcribendum, ut res ipſa oſtendit, cùm neſcio quis alloqueretur hominem, qui ſe fingebat ruri habitare.

197. *Ἐν τοῖς πολεμίοις*] Videntur à *Menandro* inducti duo viri, quorum alter vitam ruſticam, alter vero militarem laudabat.

Τὸ γὰρ γεωργεῖν ἔργον ἐστὶν οἰκέτȣ.

ϛϛʹ.

Ἔχει τὶ πικρὸν τῆς γεωργίας γλυκύ.

ϛζʹ.

Τὰ μεγάλα κέρδη ῥαδίως ἢ πλȣσίȣς
Τȣ̀ς παραβόλως πλέοντας, ἢ νεκρȣ̀ς ποιεῖ.

ϛηʹ.

Λυπεῖ με δοῦλος μεῖζον οἰκέτȣ φρονῶν.

ϛθʹ.

Ὅταν τύχῃ τὶς εὐνοοῦντος οἰκέτȣ,
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα καλλίον βίῳ.

ρʹ.

Ὡς κρεῖττόν ἐϛὶ δεσπότȣ χρηϛοῦ τυχεῖν,
Ἢ ζῆν ταπεινῶς καὶ κακῶς ἐλεύθερον;

ραʹ.

Τί διακενῆς εἶ χρηϛὸς, εἰ ὁ δεσπότης
Αὐτὸς μὲν ἀπολεῖ πάντα, σὺ δὲ μὴ λαμβάνεις;
Σαυτὸν ἐπιτρίβεις, ȣ̓κ ἐκεῖνον ὠφελεῖς.

ρβʹ.

Ἐμοὶ πόλις ἐϛὶ καὶ καταφυγὴ, καὶ νόμος,
Καὶ τȣ̃ δικαίȣ, τȣ̃ τ' ἀδίκȣ παντὸς κριτὴς
Ὁ δεσπότης, πρὸς τȣ̃τον ἕνα δεῖ ζῆν ἐμέ.

ργʹ.

Ἐκ γειτόνων γὰρ οἰκῶν εἶ τοιχώρυχε.

ρδʹ.

——— Τίς δεδούλωται ποτε

202. *Λυπεῖ με δȣ̃λος*] *Grotius* vertit:

Res tædioſa eſt ſervus plus ſapiens hero.

Atqui *οἰκέτȣ* hîc legitur, non *δεσπότȣ*, nec aliter edidit vir ſummus, ſed aliud agebat.

203. *Εὐνοȣ̃ντος οἰκέτȣ*] Non poſſunt hæc aliter verti, quàm fecimus; at *Grotius* iterum vertit, quaſi eſſet *δεσπότȣ*.

Quoties benignus dominus ſervo contigit,
Hoc eſſe ſummum munus fortunæ puta;

Imò *fidelis domino ſervus.* Tanto viro *παρόραμα* non exprobro, ſed obiter noto, ut liqueat nos rei majorem rationem, quàm ejus habere.

205.

Colere enim agrum opus eſt ſervi.

96. Ibidem.

Habet aliquid amarum dulcedo agriculturæ.

97. Ibid. Tit. LIX.

Magna lucra facilè aut divites,
Aut mortuos reddunt periculoſè navigantes.

98. Ibid. Tit. LXII.

Angit me ſervus majoris animi, quàm ſervum decet.

99. Ibidem.

Quando quis benevolum ſervum nactus eſt,
Nulla eſt poſſeſſio vitæ melior.

100. Ibidem.

Quàm ſatius eſt herum bonum nactum eſſe,
Quàm humiliter & malè vivere liberum?

101. Ibidem.

Quid fruſtra es bonus, ſi herus
Ipſe quidem perdit omnia, tu verò non accipis?
Te ipſum teris, illum verò non juvas.

102. Ibidem.

Mihi urbs eſt & perfugium & lex,
Et juſti & injuſti ſolus judex
Herus; ad hujus ſolius arbitrium oportet me vivere.

103. Euripidis Schol. in Phœniſ. 893.

Ex vicinis ædibus es, parietum perfoſſor.

104. Apud Stobæum Fl. Tit. LXIII.

——— Quis umquam in ſervitutem redactus eſt

205. Ὡς κρεῖττον &c.] Sunt verba hominis ſervi, quem ſervitutis apud Herum æquum non pœnitebat.

206. Εἰ ὁ δεσπότης] Εἰ addidimus, verſu poſtulante. Μὲν quoque addidimus, eadem de cauſa. *Grotius.*

209. Ἐμοὶ πόλις &c.] Senſum ſimilem habuimus in Προεγκαλοῦντι. Vide & infrà Fragm. CCLVI. Hanc Græcorum conſuetudinem, copioſè & eruditè, ut ſolet, illuſtravit Vir Eximius *Ezech. Spanhemius* ad Hymnum in Cererem Callimachi, ℣. 62. quem vide.

213. Τί δεδούλωται &c.] Ita loquebatur quiſpiam, qui ridebat amantem, qui ſe ab amaſia in ſervitutem redactum ſolo adſpectu dicebat.

Ὄψει; Φλυαρία. τῆς γὰρ αὐτῆς πάντες ἂν
Ἥρων, κρίσιν γὰρ τὸ βλέπειν ἴσην ἔχει.
Ἀλλ' ἡδονή τις τοὺς ἐρῶντας ἐπάγεται
Συνουσίας. πῶς οὖν ἕτερος ταύτην ὁρῶν
Οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ' ἀπῆλθε καταγελῶν,
Ἕτερος ἀπόλωλε; καιρός ἐστιν ἡ νόσος
Ψυχῆς, ὁ πληγεὶς δ' ὡς ἔδει τιτρώσκεται.

ρε'.

Ὅταν Φύσει τὸ κάλλος ἐπικοσμῇ τρόπος
Χρηστὸς, διπλασίως ὁ προσιὼν ἁλίσκεται.

ρϛ'.

Ἔνεστ' ἀληθὲς Φίλτρον εὐγνώμων τρόπος,
Τούτῳ κατακρατεῖν ἀνδρὸς εἴωθεν γυνή.

ρζ'.

Οἰκεῖον οὕτως οὐδέν ἐστιν, ὦ Λάχης,
Ἐὰν σκοπῇ τις, ὡς ἀνήρ τε καὶ γυνή.

ρη'.

Μηδέποτε γήμῃ μηδὲ εἷς εὔνους ἐμοί.

ρθ'.

Γαμεῖν κεκρικότα δεῖ σε γινώσκειν ὅτι
Ἀγαθῶν μεθέξεις, ἂν λάβῃς μικρὸν κακόν.

ρι'.

Τὸ γυναῖκ' ἔχειν, εἶναί τε παίδων, Παρμένων,
Πατέρα, μερίμνας τῷ βίῳ πολλὰς Φέρει.

ρια'.

Ὅστις γενόμενος βούλεται ζῆν ἡδέως,
Ἑτέρων γαμούντων, αὐτὸς ἀπεχέσθω γάμων.

217. Ταύτην ὁρῶν] Legebatur ἔχων, ſed ſic ex re ipſa & *Plutarcho* emendavi. Sic habet in Amatorio, p. 763. Ἡμῖν τὸ αὐτὸ σῶμα, πολλοὶ καὶ τὸ αὐτὸ κάλλος ὁρῶσιν, εἴληπται δὲ εἷς ὁ ἐρωτικὸς διὰ τὴν αἰτίαν· Οὐ γὰρ μανθάνομεν γέ που τοῦ Μενάνδρου λέγοντος, οὐδὲ σύνιμεν

——— καιρός ἐστιν ἡ νόσος
Ψυχῆς ὁ πληγεὶς δ' ὡς ἔδει τιτρώσκεται.

Ἀλλ'

Vultu? Nugæ. *Alioquin* eamdem omnes
Amarent, conſpectus enim idem judicium habet.
Sed voluptas aliqua amantes conciliat
Congreſſus. Quomodo igitur alius videns
Nihil paſſus eſt, ſed abiit deridens,
Alius verò periit? Occaſio eſt morbus
Animæ; qui percutitur, ut oportet, vulneratur.

105. *Ibid. Tit.* LXV.

Cùm pulcritudinem ornant mores naturâ
Boni, duplici ratione qui accedit capitur.

106. *Ibid. Tit.* LXVII.

Inſunt verum philtrum *mulieribus* blandi mores,
His in poteſtatem redigere virum ſolet uxor.

107. *Ibidem.*

Nihil tam familiare eſt, ô Laches,
Si quis *rem* perpendat, quàm vir & mulier.

108. *Ibid. Tit.* LXVIII.

Nemo eorum, qui mihi bene volunt, uxorem ducat.

109. *Ibidem.*

Oportet te ſcire, qui ſtatuiſti uxorem ducere, (peris.
Te bonorum participem futurum, ſi parvum malum ce-

110. *Ibidem.*

Uxorem habere, atque eſſe liberorum, ô Parmeno,
Patrem, anxietates vitæ multas infert.

111. *Ibidem.*

Quiſquis natus vult vivere ſuaviter,
Aliis uxores ducentibus, ipſe abſtineat à nuptiis.

Ἀλλ' ὁ Θεὸς αἴτιος τῦ μὲν καθαψάμενος, τὸν δὲ ἐάσας: *Nobis idem corpus, multi & eamdem pulcritudinem vident; capitur verò ſolus amori deditus, idque certa de cauſa. Non enim adſequimur, aut intelligimus Menandrum dicentem:* occaſio eſt morbus animæ, percuſſus ut oportebat vulneratur. *Sed Deus eſt cauſa, qui hunc tangit, illum prætermittit.*

ριβ΄.

Ἐμοὶ δ' ἴσον μὲν τῆσδε τῆς χώρας μέτα,
Ὅσον περ ὑμῖν· ἄχθομαι δὲ καὶ φέρω
Βαρέως τὰ τῆς πόλεως τοιαῦτα πράγματα.
Ὁρῶ γὰρ αὐτὴν προστάταισι χρωμένην
Ἀεὶ πονηροῖς· κἄν τις ἡμέραν μίαν
Χρηστὸς γένηται, δέκα πονηρὸς γίγνεται.

ριγ΄.

Τὸ γαμεῖν, ἐάν τις τὴν ἀλήθειαν σκοπῇ,
Κακὸν μέν ἐστιν, ἀλλ' ἀναγκαῖον κακόν.

ριδ΄.

Ὅταν πένης ὢν καὶ γαμεῖν τις ἑλόμενος
Τὰ μετὰ γυναικὸς, ἐπιδέχηται χρήματα,
Αὑτὸν δίδωσιν, οὐκ ἐκείνην λαμβάνει.

ριε΄.

Δύ' ἐσθ', ἃ κρίναι τὸν γαμεῖν μέλλοντα δεῖ,
Ἤτοι προσήνη ὄψιν, ἢ χρηστὸν τρόπον.
Ταῦτα γὰρ ὁμόνοιαν τὴν πρὸς ἀλλήλους ποιεῖ.

ρις΄.

Καὶ τοῦτον ἡμᾶς τὸν τρόπον γαμεῖν ἔδει,
Ἅπαντας, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ὡς ὠνήμεθα.
Οὐκ ἐξετάζειν μὲν τὰ μηδὲν χρήσιμα,
Τίς ἦν ὁ πάππος ἧς γαμεῖ, τιτθὴ δὲ τίς.
Τὸν δὲ τρόπον αὐτῆς τῆς γαμουμένης, μεθ' ἧς

234. Ἐμοὶ δ' ἴσον &c.] Non nominatur quidem *Menander*, quaſi auctor horum verſuum à *Suida*; ſed ejus cenſuit eſſe doctiſſimus ejus Scriptoris editor, in indice locorum ex eo laudatorum. Ac ſanè cùm verba hæc proferantur à *Suida*, ut oſtendat προστάτην dictum Athenis inquilinorum patronum, *Harpocration* teſtatur initio *Perinthia Menandrum* hac voce uſum, eo ſenſu. Sed quia poteſt fieri ut alibi etiam illa uſus ſit, locum hunc inter fragmenta incertarum Comœdiarum retulimus.

241. Ἀναγκαῖον κακὸν] Multi deinde dixerunt, & *Philemon* totidem verbis, incertarum Fab. fragm. XXX.

244. Αὑτὸν δίδωσιν] Eſt in uxoris poteſtate, eam in ſua non habet.

245. Κρίναι] Idem eſt ac προκρίναι, hoc eſt *præferre*, *eligere*; ſeu debet uxorem ſibi eligere, quæ ſit aut venuſto vultu, aut commodis

112. *Apud Suidam in* προστάτης.

Ad me enim æquè hæc regio pertinet,
Ac ad vos; doleo autem & fero
Graviter tales eſſe res urbis.
Video enim eam patronis uti
Semper improbis; & ſi quis die uno
Bonus fuerit, decem diebus fit malus.

113. *Stobæi Flor. Tit.* LXIX.

Ducere uxorem, ſi quis verum perpendat,
Malum quidem eſt, ſed neceſſarium malum.

114. *Ibid. Tit.* LXX.

Quando pauper, prælatis *cœlibatui* nuptiis,
Acceperit pecuniam, cum uxore,
Se ipſum tradit, illam non accipit.

115. *Ibidem.*

Eum qui ducturus eſt uxorem, alterutrum eligere opor- (tet,
Aut gratum vultum, aut bonos mores.
Hæc enim concordiam mutuam faciunt.

116. *Ibid. Tit.* LXXII.

Etiam hoc modo nos ducere uxores oporteret
Omnes, ô Jupiter ſervator, ut è re noſtra eſſet;
Non examinare ea quæ inutilia ſunt,
Quis fuerit quidem avus uxoris, quam ducit, quæ verò nu- (trix;
Mores autem ipſius nubentis, cum qua

dis moribus; deformis enim, aut moribus pravis citiùs, ocyùs ſpernitur, aut odio habetur.

247. Καὶ ταῦτα γὰρ] Ita nos pro τὴν γάρ. *Grotius.*

251. Τιτθὴ δέ τίς] Ita nos pro τυτθὴ δέ τις. *Grotius.* Voce τίτθη hîc intelligi videtur non quæ ubera præbuerit, quæ ſæpe ſervula erat, ſed quæ educaverit, cùm præſertim conjungatur cum avo.

251. Δοκιμαςὴς] Sic dicebatur qui nummos expendebat, an eſſent δόκιμοι. Hinc quiſpiam apud *Apuleium* Lib. X. neſcio quid venditurus: *ne fortè aliquis*, inquit, *iſtorum*, *quos adſers*, *aureorum nequam*, *vel adulter reperiatur*; *in hoc ſacculo conditos eos annulo tuo prænota*, *donec*, *alterâ die*, *nummulario præſente*, *comprobentur*. Ad quem locum hunc *Menandri* profert *Pet. Colvius*, notátque ex *Donato* ad Eunuch. Act. III. S. V, 18. δοκιμαςὰς *pecuniæ ſpectatores* dictos.

Βιώσεται, μήτ' ἐξετάσαι, μήτ' ἰδεῖν.
'Αλλ' ἐπὶ τράπεζαν μὲν Φέρειν τὴν προῖχ', ἵνα
Εἴτ' ἀγύριον καλόν ἐστι δοκιμαστὴς ἴδῃ,
Ὃ πέντε μῆνας ἔνδον ȣ̓ γενήσεται,
Τῆς διὰ βίȣ δ' ἔνδον καθεδȣμένης ἀεὶ
Μὴ δοκιμάσασθαι μηδὲν, ἀλλ' εἰκῇ λαβεῖν
'Αγνώμον', ὀργίλην, χαλεπὴν, ἐὰν τύχῃ,
Λάλον. περιάξω τὴν ἐμαυτȣ̃ θυγατέρα
Τὴν πόλιν ὅλην. οἱ βȣλόμενοι ταύτην λαβεῖν,
Λαλεῖτε. προσκοπεῖσθε πηλίκον κακὸν
Λήψεσθ', ἀνάγκη γὰρ γυναῖκ' εἶναι κακόν.
'Αλλ' εὐτυχής ἐσθ' ὁ μετριώτατον λαβών.

ριζ'.

Τὰ μετὰ γυναικὸς εἰσιόντ' εἰς οἰκίαν
Οὐκ ἀσφαλῆ τὴν κτῆσιν, ȣ̓δ' ἱλαρὰν ἔχει·

ριη'.

Ὅςις γυναῖκ' ἐπίκληρον ἐπιθυμεῖ λαβεῖν
Πλȣτοῦσαν, ἤτοι μῆνιν ἐκτίνει Θεῶν,
Ἢ βούλετ' ἀτυχεῖν μακάριος καλούμενος.

ριθ'.

——— Ἔςι δὲ
Γυνὴ λέγȣσα χρηςθ' ὑπερβάλλων Φόβος.

ρκ'.

Ἔργον γυναικὸς ἐκ λόγȣ πίστιν λαβεῖν.

ρκα'.

Ὡς ἔστ' ἄπιστον ἡ γυναικεῖα Φύσις.

ρκβ'.

Καὶ τί λελόγισμαι ὁ κακοδαίμων προσδοκῶν
Χάριν παρὰ γυναικὸς κομιεῖσθαι; μὴ μόνον

256. Ὁ πέντε μῆνας &c.] Quia ex ea pecunia ager comparabitur.

260. Περιάξω τὴν ἐμαυτȣ̃ θυγατέρα] Imitator neſcio quis Cratetis hîc loquens inducebatur. De Cratete, vide ad Διδύμας.

267. 'Επίκληρον] Vide ad *Plocium*.

269. Μακάριος] Ut Latinè divites *beati*, vocantur, qui ſæpe ſunt infeliciſſimi, cum omnibus ſuis divitiis.

270.

Vivetur, ne expendere quidem, neque videre;
Sed in menſam quidem ferre dotem, ut
An pecunia proba ſit videat explorator,
Quæ per quinque menſes intus non erit,
At ipſam quæ ſemper per *totam* vitam intus ſedebit,
Non explorare, ſed ducere temerè,
Sine ingenio, iracundam, difficilem, ſi ita ſors ferat,
Loquacem. Circumducam meam filiam
Per totam urbem; qui eam ducere vultis
Loquamini, & priùs perpendite quantum malum
Capietis, neceſſe enim eſt mulierem eſſe rem malam.
Sed felix eſt, qui quàm minimam cepit.

117. *Ibidem.*

Quæ cum uxore ingrediuntur domum
Non tutam poſſeſſionem, neque jucundam habent.

118. *Ibidem.*

Quiſquis uxorem patriorum bonorum heredem cupit ducere
Divitem, aut iræ Deorum pœnas pendit,
Aut vult infelix eſſe, dum beatus vocatur.

119. *Ibid. Tit.* LXXXIII.

——— Eſt verò
Mulier blanda loquens res ſummopere formidoloſa.

120. *Ibidem.*

Difficile eſt mulieris verbis fidem habere.

121. *Ibidem.*

Quàm eſt indigna fide mulieris indoles!

122. *Ibidem.*

Quomodo ratiocinatus ſum infelix exſpectans
Gratiam à muliere me relaturum? ne modò

270. Ὑπερβάλλων φόβος] *Terror exſuperans.* Quia timeri debet neſcio quod mali, cùm aſpera & iracunda mulier, præter ingenium ſuum, blandè loquitur; indicium enim hoc eſt ſiniſtri quidpiam eam moliri.

273. Τί λελόγισμαι] Vulgò καί τοι λογίζομαι. Interrogationem autem deſiderari rectè me monuit *Salmaſius. Grotius.*

Κακόν τι προσλάβοιμι, καὶ κάλλιστ' ἔχει.
Οὐκ ἐν γυναικὶ Φύεται πλείστη χάρις.

ρκγ'.

Τότε τὰς γυναῖκας δεδιέναι μάλιστα δεῖ,
Ὅταν τι περιπλάττωσι τοῖς χρηστοῖς λόγοις.

ρκδ'.

Πολὺ χεῖρόν ἐστιν ἐρεθίσαι γραῦν, ἢ κύνα.

ρκε'.

Οὐδέποθ' ἑταῖρα τοῦ καλῶς πεφρόντικεν,
Ἢ τὸ κακόηθες πρόσοδον εἴωθεν ποιεῖν.

ρκς'.

Φύσει γυνὴ δυσήνιόν ἐστι, καὶ πικρόν.

ρκζ'.

——— Οὐ πάνυ·
Εἴωθ' ἀληθὲς οὐδὲ ἓν λέγειν γυνή.

ρκη'.

Ὅπȣ γυναῖκές εἰσι, πάντ' ἐκεῖ κακά.

ρκθ'.

Ἢ μὴ γαμεῖν γὰρ, ἂν δ' ἅπαξ λάβῃς, Φέρειν,
Μύσαντα πολλὴν προῖκα, καὶ γυναῖκα δεῖ,
Ἐκπυνθάνεσθαι τ' ἀρσένων πέρι μηδεέν.
Τὸ μὲν μέγιστον, οὔποτ' ἄνδρα χρὴ σοφὸν
Λίαν Φυλάσσειν ἄλοχον ἐν μυχοῖς δόμων,
Ἐρᾷ γὰρ ὄψις τῆς θύραθεν ἡδονῆς,
Ἐν δ' ἀφθόνοισι τοῖς δ' ἀναστροφωμένη,
Βλέπȣσά τ' εἰς πᾶν, καὶ παροῦσα πανταχοῦ,
Τὴν ὄψιν ἐμπλήσασά τ' ἀπήλλακται κακῶν,
Τό, τ' ἄρσεν αἰεὶ τοῦ κεκρυμμένȣ λίχνον.

276. Οὐκ ἐν γυναικὶ &c.] *Grotius* edidit ὅ κ' ἐν γυναικὶ, & ὃ retulit ad κακὸν, ſed cùm lectionem vulgatam optimum ſenſum habere videremus, eam non mutavimus.

278. Ὅταν τι περιπλάττωσι] Illud τι hîc deſiderari me monuit *Salmaſius*. Idem malebat περιπέττωσι, quomodo *Ariſtophani* dictum:

Ὀνόματι περιπέττωσι μοχθηρίαν.

Grotius.

280.

Mali quidpiam *ab ea* accipiam, optimè habebit.
In muliere non naſcitur multa gratia.

123. *Ibidem.*

Tunc mulieres maximè ſunt timendæ,
Cùm aliquid exornant blandis verbis.

124. *Ibidem.*

Multò deterius eſt irritare anum, quàm canem.

125. *Ibidem.*

Numquam meretrix honeſta curavit,
Quæ malignitate fructum ſolet percipere.

126. *Ibidem.*

Natura mulier inhumana res eſt & amara.

127. *Ibidem.*

——— Non admodum
Solet mulier quidquam verum dicere.

128. *Ibidem.*

Ubi ſunt mulieres ibi, ſunt omnia mala.

129. *Ibid. Tit.* LXXIV.

Etenim aut non ducere uxorem, aut ſi ſemel duxeris, ferre
Muſſantem magnam dotem & mulierem oportet,
Nec de maribus quidquam percunctari. (pientem
Quod verò maximum eſt, numquam oportet virum ſa-
Nimiùm cuſtodire uxorem in penetralibus ædium,
Amant enim oculi voluptatem, quæ extrinſecus venit.
Quæ verò in hiſce affatim verſatur,
Omnia adſpiciens & præſens ubique,
Poſtquàm oculos explevit, liberata eſt malis,
Mares verò ſemper occulti avidi *ſunt.*

280. *Οὐ δέ ποθ' ἑταῖρα*] Verſum hunc nonnihil mutatum habuimus in Andria, ℣. 18.

282. *Φύσει*] Id eſt, *ſuopte ingenio*, ut bene *Grotius*, vel ſine doctore, aut monitore ullo.

286. Ἢ *μὴ γαμεῖν*] Ἢ illud addidimus. *Grotius.*

288. *Ἀρσένων πέρι μηδεέν*] Noſtra emendatio eſt, pro *ἀρσένων δ' ἡμᾶς σέλειν. Idem.*

Ὅστις δὲ μόχλοις καὶ διὰ σφραγισμάτων
Σώζει δάμαρτα, κἂν ἀνὴρ δοκῶν σοφὸς,
Μάταιός ἐςι καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖ.
Ἥτις γὰρ ἡμῶν καρδίαν θύραζ᾽ ἔχει
Θᾶσσον μὲν οἰστοῦ καὶ πτεροῦ χωρίζεται,
Λάθοι δ᾽ ἂν Ἄργυ τὰς πυκνοφθάλμυς κόρας,
Καὶ πρὸς κακοῖσι τοῦτο δὴ μέγας γέλως,
Ἀνήρ τ᾽ ἀχρεῖος καὶ γύνη διοίχεται.

ρλ΄.

Ὀδυνηρόν ἐςιν εὐτυχοῦντα τῷ βίῳ
Ἔχειν ἔρημον διαδόχυ τὴν οἰκίαν.

ρλα΄.

Οὐκ ἔστι μείζων ἡδονὴ ταύτης πατρὶ,
Ἢ σωφρονοῦντα καὶ φρονοῦντ᾽ ἰδεῖν τινα
Τῶν ἐξ ἑαυτοῦ.

ρλβ΄.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἀθλιώτερον πατρός,
Πλὴν ἕτερος ἂν ᾖ πλειόνων παίδων πατήρ.

ρλγ΄.

Ἔστιν δὲ μητὴρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρὸς,
Ἡ μὲν γὰρ αὑτῆς οἶδεν υἱὸν, ὃδ᾽ οἴεται.

ρλδ΄.

Θυγάτηρ ἐπίγαμος κἂν ὅλως μηθὲν λαλῇ,
Διὰ τῦ σιωπᾷν, πλεῖστα περὶ αὑτῆς λέγει.

ρλε΄.

Αἰχύνομαι τὸν πατέρα, Κλειτοφῶν, μόνον
Ἀντιβλέπειν ἐκεῖνον οὐ δυνήσομαι
Ἀδίκως· τὰ δ᾽ ἄλλα ῥαδίως χειρώσομαι.

296. Σφραγισμάτων] Hinc intelligimus non tantùm clauſas januas, ſed etiam obſignatas, ut penum; ne fortè arte quadam, aut alterâ clave recluderentur.

303. Ἀχρεῖος] Inutilis, nullius pretii, quod ſibi fucum fieri ab uxore paſſus ſit.

315. Αἰσχύνομαι] Pudentis hoc fuit animi, & qui eo pudore ad bonam frugem revocari poterat. At qui impudens eſt erga Parentes conclamatus prorſus videtur; quid enim verebitur, ſi eos ſpernat?

Quicumque verò vectibus, & obſignationibus *januarum*
Servat uxorem, quamvis vir ſapiens audiat,
Stultus eſt; licèt prudens ſit, imprudens eſt.
Quæcumque enim noſtrûm extra cor habet
Celeriùs ſagittâ & pennâ diſcedit,
Et fugit Argi oculis referti pupillas;
Idque ad mala *alia* accedit magnum ludibrium,
Vir contemtus & mulier intereunt.

130. *Ibidem Tit.* LXXV.

Dolendum eſt ei, qui abundat opibus,
Cùm habet domum vacuam ſucceſſore.

131. *Ibidem.*

Non eſt major voluptas hac patri,
Quàm temperantem ac prudentem videre quempiam.
Ex ſuis.

132. *Ibid. Tit.* LXXVI.

Nihil eſt miſerius patre,
Niſi alter ſit, qui ſit plurium liberorum pater.

133. *Ibidem.*

Mater eſt magis amans liberorum, quàm pater;
Hæc enim novit eſſe filium ſuum, ille opinatur.

134. *Ibid. Tit.* LXXVII.

Filia nubilis, quamvis prorſus nihil dicat,
Silentio ipſo, multa de ſe dicit.

135. *Ibid. Tit.* LXXIX.

Vereor patrem, ô Clitophon, ſolum
Contrà intueri illum non potero
Injuſtè; cetera verò facilè ſuperabo.

nat? *Antiphanes*, apud *Stobæum*, in eodem Titulo:

Ὅςις δ᾽ ἐρυθριᾷ τηλικοῦτος ὢν ἔτι
Πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ γονέας, οὐκ ἔςιν κακός.
Ὅςις γὰρ ὁμόλογόν τι μὴ ποιεῖ πατρὶ,
Πάντων ἂν οὗτος καταφρονήσει τῶν Θεῶν.

Quiſquis erubeſcit adhuc eâ ætate adverſus parentes ſuos, non eſt malus. Omnis enim qui ſimile quidpiam patri non præſtat, omnes ille Deos contemnit.

318.

ρλϛ'.

Μηδὲν δ' ἀδύνατον πατέρα γινώσκειν, ὅτι
Ὁ μέγιστ' ἀγαπῶν καὶ δι' ἐλάχιστ' ὀργίζεται.

ρλζ'.

Νόμος γονεῦσιν ἰσοθέους τιμὰς νέμειν.

ρλη'.

Δίκας γραφόμενος πρὸς γονεῖς μαίνῃ, τάλαν.

ρλθ'.

Οὐκ ἔστ' ἄκουσμ' ἥδιον, ἢ ῥηθεὶς λόγος
Πατρὸς πρὸς υἱὸν περιέχων ἐγκώμιον.

ρμ'.

Οὐδέποτ' ἀληθὲς οὐδὲν οὔθ' υἱῷ πατὴρ
Εἴωθεν ἀπειλεῖν, οὔτ' ἐρῶν ἐρωμένῃ.

ρμα'.

Ὁ σκληρότατος πρὸς υἱὸν, ἐν τῷ νουθετεῖν,
Τοῖς μὲν λόγοις πικρός ἐστι, τοῖς δ' ἔργοις πατήρ.

ρμβ'.

Τίῳ προθύμως τἀξιούμενον ποιῶν,
Κηδεμόν' ἀληθῶς, οὐκ ἔφεδρον ἕξει βίου.

ρμγ'.

Ἡδὺς πατὴρ φρόνησιν ἀντ' ὀργῆς ἔχων.

ρμδ'.

Υἱὸς δ' ἀμείνων ἐστὶν εὐνοίᾳ πατρός.

ρμε'.

——— Οὐ λυποῦντα δεῖ
Παιδάριον ὀρθοῦν, ἀλλὰ καὶ πείθοντά τι.

318. *Μηδὲν δ' ἀδύνατον*] Addidimus *δ'* ob verſum, & *καὶ* in ſequenti. *Grotius.*

320. Νόμος &c.] *Ἰσόθεοι τιμαὶ* ſunt honores non pares per omnia divinis, nulla enim Lex juſſit ſacra fieri parentibus; ſed proximi. Optimè *Grotius* ſenſum expreſſit:

Jubet parentes Lex coli juxta Deos.

Hinc *ἰσόθεος φὼς* apud Poëtas dicitur vir non par Diis (quis enim iis parem hominem crediderit?) ſed accedens ad Deos virtutibus ſuis. Ceterùm hunc verſum citat *Apoſtolius* Cent. XIII, 77. nomine *Philemonis.* Reſpicere videtur, quiſquis auctor fuit hujus verſiculi, leges Triptolemi, de quibus *Hermippus*, in ſecundo de Le-

136. *Ibidem.*

Non eſt difficile patrem agnoſcere, quia
Qui maximè amat, propter minima iraſcitur.

137. *Ibidem.*

Lex eſt parentibus pares ac Diis honores tribui.

138. *Ibidem.*

Dicam ſcribens parentibus inſanis, ô miſer.

139. *Tit.* LXXXIII.

Nihil dulcius auditur, quàm ſermo, quo compellat
Pater filium, & qui laudes complectitur.

140. *Ibidem.*

Nihil umquam verum nec filio pater
Solet minari, nec amans amicæ.

141. *Ibidem.*

Qui aſperrimus eſt in filium, quando *eum* admonet
Verbis amarus eſt, ſed re ipſâ pater.

142. *Ibidem.*

Filio libenter quod videtur æquum qui facit,
Verè curatorem, non ſucceſſorem habebit bonorum.

143. *Ibidem.*

Dulcis pater eſt, qui pro ira prudentiam habet.

144. *Ibidem.*

Filius melior eſt, benevolentiâ patris.

145. *Ibidem.*

—— Non triſtitiam creantem oportet (ſuadentem.
Adoleſcentulum emendare, ſed etiam quaſi quidpiam per-

Legiſlatoribus, apud *Porphyrium* de Abſtinent. Lib. IV, 22. Φασὶ δὲ καὶ Τριπτόλεμον Ἀθηναίοις νομοθετῆσαι καὶ τῶν νόμων αὐτοῦ τρεῖς ἔτι Ξενοκράτης ὁ Φιλόσοφος λέγει διαμένειν Ἐλευσῖνι τούσδε, Γονεῖς τιμᾶν, Θεοὺς καρποῖς ἀγάλλειν, Ζῶα μὴ σίνεσθαι. *Aiunt Triptolemum Athenis leges tuliſſe, & ex legibus ejus tres adhuc Xenocrates Philoſophus ait perdurare Eleuſine hoſce; Parentes honorare, Deos fructibus colere, Animalia non lædere.*

321. Δίκας γραφόμενος &c.] Nam Athenis liberis adverſùs patrem non dabatur actio, niſi dementiæ, ut oſtendit *Joan. Meurſius*, in Themide Attica Lib. I. c. 3.

329. Κηδεμόν᾽ &c.] Non optat mortem patris, qui benignè ab

eo

ρμς'.

Ὡς ἡδὺ πρᾶος, καὶ νεάζων τῷ τρόπῳ
Πατήρ.

ρμζ'.

Ὡς ἡδύ γ' ἐν ἀδέλφοισιν ὁμονοίας ἔρως.

ρμη'.

Ἀπολεῖ με τὸ γένος· μὴ λέγ', εἰ φιλεῖς ἐμέ,
Μῆτερ, ἐφ' ἑκάστῳ τὸ γένος. οἷς ἂν τῇ φύσει
Ἀγαθὸν ὑπάρχει μηδὲν οἰκεῖον προσὸν,
Ἐκεῖσε καταφεύγουσιν, εἰς τὰ μνήματα,
Καὶ τὸ γένος, ἀριθμοῦσί τε τοὺς πάππους ὅσοι.
Οὐδ' ἕνα δ' ἔχοις ἰδεῖν ἂν, οὐδ' εἰπεῖν, ὅτῳ
Οὐκ εἰσὶ πάπποι· πῶς γὰρ ἐγένοντ' ἄν ποτε;
Οἱ μὴ λέγειν δ' ἔχουσι τοῦτο, διά τινα
Τόπου μεταβολὴν, ἢ φίλων ἐρημίαν,
Τί τῶν λεγόντων εἰσὶ δυσγενέστεροι;
Ὅς ἂν εὖ γεγονὼς ᾖ τῇ φύσει πρὸς τ' ἀγαθὰ,
Κἂν Αἰθίοψ ᾖ, μῆτερ, ἐστὶν εὐγενής.
Σκύθης τίς ὄλεθρος; ὁ δ' Ἀνάχαρσις οὐ Σκύθης;

ρμθ'.

Τοὺς εὖ γεγονότας καὶ τετραμμένους καλῶς,
Κἂν τοῖς κακοῖς δεῖ λόγον ἔχειν εὐφημίας.

ρν'.

——— Οὐκ ἐλευθέρου φέρειν
Νενόμικα κοινωνοῦσαν ἡδονὴν ὕβρει.

ρνα'.

Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος τοὺς Θεοὺς εἶναι λέγει,

eo habetur, neque ejus facultates prodigit, quas jam pro ſuis habet.

336. Ὡς ἡδύ γ' ἐν ἀδελφοῖς &c.] Ita ſcripſimus pro, ἐν ἀδελφοῖς ἐστιν. *Grotius.* Vide Pſ. CXXXIII. initium, quod ſic expreſſit *Th. Beza:*

Quàm bella res eſt & quàm amabilis eſt amor
Fraterna jungens pectora?

337. Ἀπολεῖ με] Hæc Codices nonnulli tribuunt *Epicharmo*, alii *Menandro.* Egregiam huic ſententiam, de inani jactatione nobilitatis, tribui, legique hîc libenter volui, donec *Menandri* eſſe non conſtet.

146. *Ibidem.*

Quàm dulcis res eſt, manſuetus & feſtivis moribus
Pater!

147. *Ibid. Tit.* LXXXIV.

Quàm dulce eſt in fratribus concordiæ ſtudium!

248. *Ibid. Tit.* LXXXVI.

Enecat me genus; ne dicas, ſi amas me,
Mater, genus ad ſingula; quibus naturâ
Boni eſt nihil, quod proprium illis inſit,
Eò confugiunt, ad monumenta,
Et genus *ſuum*, enumerántque avos quotquot *fuerunt.*
At neminem queas videre, aut dicere, cui
Non ſint avi, quomodo enim umquam exſtitiſſent?
Qui verò hoc non poſſunt dicere, propter quamdam
Loci mutationem, aut amicorum inopiam,
Cur iis, qui dicunt, ſunt minùs nobiles?
Qui factus eſt naturâ ad bona,
Quamvis Æthiops ſit, mater, eſt nobilis. (Scytha?
Fuit quidam Scytha ſceleſtus? Anacharſis verò annon

149. *Ibid. Tit.* LXXXIX.

Honeſto loco natos & bene educatos, (mationis ſuæ.
Etiam in rebus adverſis, oportet rationem habere exiſti-

150. *Ibidem.*

—— Non putavi hominis liberi (lia.
Eſſe ferre voluptatem, quæ conjuncta eſt cum contume-

151. *Ibidem Tit.* XCI.

Epicharmus quidem Deos eſſe dicit

ſtet. Interea eam in animum demittant viri nobiles, qui eam legent.

338. Τῇ φύσει] *Indoli*, ut & ℣. 347.

339. Ἀνάχαρσις] Qui fuit vir optimus. Vide apud *Laërtium* ejus vitam.

354. Ὁ μὲν Ἐπίχαρμος &c] Hi verſus leguntur etiam in comparatione *Menandri* & *Philemonis* edita à *Jan. Rutgerſio* Var. Lect. Lib. IV. *Epicharmus* autem Phyſicus fuit Cous, aut Syracuſius, idémque Poëta, qui elementa Deos eſſe putavit. Ejus ſententiam vide apud *Diogenem Laërtium* Lib. III, 10. ad quem *Ægid. Menagium* conſule.

'Ανέμυς, ὕδωρ, γῆν, ἥλιον, πῦρ, ἀστέρας·
'Εγὼ δ' ὑπέλαβον χρησίμυς εἶναι Θεοὺς
Τ' ἀργύριον ἡμῖν καὶ τὸ χρυσίον μόνον·
'Ιδρυσάμενος τούτυς γὰρ εἰς τὴν οἰκίαν
Εὖξαι τί βούλει, πάντα σοι γενήσεται,
'Αγρὸς, οἰκίαι, θεράποντες, ἀργυρώματα,
Φίλοι, δικαςαὶ, μάρτυρες. μόνον δίδυ,
Αὐτοὺς γὰρ ἕξεις τοὺς Θεοὺς ὑπηρέτας.

ρνβ'.

Πλοῦτος ἀλόγιστος προσλαβὼν ἐξυσίαν,
Καὶ τοὺς Φρονεῖν δοκοῦντας ἀνοήτυς ποιεῖ.

ρνγ'.

Ψυχὴν ἔχειν δεῖ πλυσίαν· τὰ δὲ χρήματα
Ταῦτ' ἐστὶν ὄψις, παραπέτασμα τοῦ βίυ.

ρνδ'.

'ΥπερήΦανόν πυ γίνετ' ἡ λίαν τρυΦή.
"Ο, τε πλοῦτος ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
Εἰς ἕτερον ἦθος, οὐκ ἐν ᾧ τὸ πρόσθεν ἦν.

ρνέ.

Κρεῖττον ὀλίγ' ἐστὶ χρήματ' ἀνυπόπτως ἔχειν,
Ἢ πολλὰ Φανερῶς, ἀλλὰ μετ' ὀνείδυς λαβεῖν.

ρνς'.

Αἰσχυνόμενος αἴσχιστα τὴν πενίαν Φέρεις.

ρνζ'.

Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδέ πυ προὐγίγνετο
'Αλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες, ἢ πιστεύομεν.

355. 'Ανέμυς, ὕδωρ &c.] Ita vocibus tranſpoſitis verſum concinnavimus, cùm legeretur, ἀνέμυς, ἥλιον, γῆν, ὕδωρ. *Grotius.*
357. T' ἀργύριον ἡμῖν &c.] Vulgò τὸ ἀργύριον & ἡμῶν. Tum illud μόνον deerat, quod ob verſum addidimus. *Idem.*
350. Εὖξαι τί βύλει] Imitatus aliquo modo hæc eſt *Petronius Arbiter*, Cap. XCVII. Epigrammate, cujus hoc ultimum eſt diſtichon:

Multa loquor; quidvis, nummis præſentibus, opta,
Et veniet, clauſum poſſidet arca Jovem.

Sed hæc omnia ſunt ab ore impuro.

363.

Ventos, aquam, terram, ſolem, ignem, ſtellas.
Ego verò exiſtimavi utiles eſſe Deos
Argentum dumtaxat & aurum nobis.
Poſtquàm enim hos collocaris in ædibus,
Opta quod voles, omnia tibi obtingent,
Ager, domus, ſervi, argentea vaſa,
Amici, judices, teſtes; dato dumtaxat,
Habebis enim ipſos Deos adjutores.

152. *Ibidem. Tit.* XCII.

Divitiæ innumerabiles, adſumtâ poteſtate,
Etiam ipſos qui prudentiæ famâ cluunt, inſanos faciunt.

153. *Ibid. Titulo* XCIII.

Animum habere divitem oportet, opes verò
Hæ tantùm oculos paſcunt, ſúntque vitæ integumentum.

154. *Ibidem.*

Superba res fiunt nimiæ deliciæ,
Et divitiæ impellunt poſſidentem
In alios mores, quàm qui in eo priùs erant.

155. *Ibid. Tit.* XCIV.

Præſtat exiguas divitias ſine ſuſpicione habere,
Quàm multas palam, ſed cum opprobrio accepiſſe.

156. *Ibid. Tit.* XCV.

Dum te pudet turpiſſimè paupertatem fers.

157. *Apud Euſtathium in Hom.* p. MCCCCXII, 14.

Semet enim nemo ita novit, *ut* ſciat è quo prognatus ſit,
Sed ſuſpicamur omnes, aut credimus.

363. Πλοῦτος ἀλόγιστος] *Divitiæ quæ numerari nequeunt*, nam λογίζεσθαι eſt *numerare*, *ſummam colligere*. Exemplum hoc deeſt Lexicis.

366. Ὄψις] Sic Eccleſiaſtæ Cap. V, 10. *Dum augentur bona, augentur ea comedentes, & quid inde boni eorum dominis, niſi quòd oculis ſuis ea videant?* Certè omnibus uti nequeunt.

Ibid. Παραπέτασμα] Vide ad *Plocii* ỷ. 29. Incertus Comicus apud *Stobæum* Tit. XCVI. de viro qui ruri degebat, & quem ſolitudo tegebat & vindicabat à contemtu:

Εἶχε δὲ παραπέτασμα τὴν ἐρημίαν.

ρνη'.

Κρεῖττον γάρ ἐστιν ἂν σκοπῇ τὶς κατὰ λόγον,
Μὴ πολλ' ἀηδῶς, ὀλίγα δ' ἡδέως ἔχειν,
Πενίαν τ' ἄλυπον μᾶλλον, ἢ πλοῦτον πικρόν.

ρνθ'.

Τὰ δευτερεῖα τὴν γυναῖκα δεῖ λέγειν,
Τὴν δ' ἡγεμονίαν τῶν ὅλων τὸν ἄνδρ' ἔχειν.
Ἡ δ' οἰκία ἐν ᾗ πάντα πρωτεύει γυνὴ,
Οὐκ ἔςιν ἥτις πώποτ' οὐκ ἀπώλετο.

ρξ'.

Ἄνθρωπος, ἱκανὴ πρόφασις εἰς τὸ δυστυχεῖν

ρξα'.

Ἄπαντα τὰ ζῶ' ἔστι μακαριώτερα,
Καὶ νοῦν ἔχοντα μᾶλλον ἀνθρώπου πολύ.
Τὸν ὄνον ὁρᾷν ἔξεστι πρῶτα τουτονὶ,
Οὗτος κακοδαίμων ἐστὶν ὁμολογουμένως.
Τούτῳ κακὸν δι' αὐτὸν οὐδὲν γίγνεται,
Ἃ δὲ φύσις δέδωκεν αὐτῷ ταῦτ' ἔχει.
Ἡμεῖς δὲ χωρὶς τῶν ἀναγκαίων κακῶν,
Αὐτοὶ παρ' αὐτῶν ἕτερα προσπορίζομεν.

371. Φανερῶς] Crediderim hîc eſſe quidpiam corruptum ; ratio enim oppoſitionis non conſtat.

Ibid. Ἀλλὰ] Vulgò ἃ δὲ. *Grotius.* Locum tamen ſanum non puto, ſed donec meliùs quidpiam occurrat, Grotianam emendationem recepi.

372. Αἰσχυνόμενος] Paupertas enim nullo vitio contracta non eſt res pudenda.

373. Αὐτὸν γὰρ] Hîc aliud fragmentum è *Stobæi* Tit. XCVI. pro ordine *Grotii* primùm adſcripſeram ; ſed eo ad certam Comœdiam relato, aliud hîc oportuit inſeri. Ex eo quod hoc in loco habet *Menander* ratiocinatur optimè *Auguſtinus*, in Libro de utilitate credendi num. 26. ut oſtendat niſi credamus, actum eſſe de humana ſocietate. *Quare enim*, inquit, *ſi quod neſcitur credendum non eſt, quomodo ſerviant parentibus liberi, eóſque mutuâ pietate diligant, quos parentes ſuos eſſe non credant? Non enim ratione ullo pacto ſciri poteſt, ſed interpoſitâ matris auctoritate de patre creditur; de ipſa verò matre, plerumque nec matri, ſed obſtetricibus, nutricibus, famulis. Nam cui furari filius poteſt, aliúſque ſupponi, nonne poteſt decepta decipere? Credimus tamen & ſine ulla dubitatione credimus, quod ſcire non poſſe confitemur.*

378.

158. *Ibidem Tit.* XCVII.

Satius enim eſt, ſi quis rem ratione expendat,
Non multa moleſtè, ſed pauca potiùs jucundè habere,
Et paupertatem ſine moleſtia, potiùs quàm divitias ama-
(ras.

159. *Ibid. Tit.* LXXIV.

Mulierem oportet ſecundas partes ſibi eſſe dicere,
Regimen verò omnium virum habere.
Domus verò, in qua per omnia primas habuit mulier,
Nulla eſt, quæ non aliquando perierit.

160. *Ibid. Tit.* XCVIII.

Homo *es*, idonea cauſa eſt ut ſis miſer.

161. *Ibidem.*

Omnia animalia ſunt beatiora,
Ingenióque multùm præſtant homine.
Videre licet primùm hunc aſinum,
Hic eſt infelix, ut *omnes* fatentur.
Huic malum per ipſum nullum contingit,
Quæ verò dedit ei natura ea habet.
Nos autem, præter neceſſaria mala,
Ipſi per nos alia *nobis* accerſimus

378. Τὰ δευτερεῖα &c.] Hæc, ſi margini Grotianæ credimus, debuerunt eſſe in Hypobolimæo, quamvis in Indiculo omiſſa. Hoc loco, alíus fragmenti vicem occupant.

Ibidem. Τὰ δευτερεῖα] Elegantiùs id viſum, quàm τὰ δεύτερ' ἀεί. *Grotius.*

380. Ἡ δ' οἰκία] Ita malo, quàm quod vulgò eſt, οἰκία δ' ἐν ᾗ. *Idem.*

382. Ἱκανὴ πρόφασις] *Diphili* verba hæc præcedunt:

Ἄνθρωπός εἰμι, τοῦτο δ' αὐτῷ τῷ βίῳ
Πρόφασιν μεγίστην εἰς τὸ λυπεῖσθαι φέρει.

Homo ſum; hoc ipſi vita maximam ad dolendum cauſam adfert.

383. Ἅπαντα τὰ ζῶ'] In hanc eamdem ſententiam luſit etiam *Philemon*, cujus fragmenta hic profert ſimilia *Stobæus*. Vide frag. *Philemonis* incertarum Comœd. XL & XLI. Profectò ſi nihil eſſet, præter hanc mortalem vitam, non multùm à vero abeſſent hæ querelæ.

Ibid. μακαριώτερα] Ita emendavi, pro μακαριώτατα, poſtulante ſenſu. *Grotius.*

Λυπέμεθ', ἂν πτάρῃ τις· ἂν εἴπῃ κακῶς,
'Οργιζόμεθ'· ἂν ἴδῃ τις ἐνύπνιον, σφόδρα
Φοβέμεθ'. ἂν γλαὺξ ἀνακράγῃ, δεδοίκαμεν.
'Αγωνίαι, δόξαι, φιλοτιμίαι, νόμοι,
"Απαντα ταῦτ' ἐπίθετα τῇ φύσει κακά.

ρξβ'.

Τυφλόν γε καὶ δύσηνον ἀνθρώπε βίος.

ρξγ'.

'Ο πάντα βουληθεὶς ἂν ἄνθρωπος πονεῖν,
Πᾶς ἂν γένοιτο πλέσιος· τοῦτον τρόπον,
Πάλιν φιλόσοφος, τινὶ μαθήσει χρώμενος.
Τὸ σῶμ' ὑγιαίνει τινὰ δίαιταν προσφέρων.
Πλὴν ἕν τι τῶν πάντων ἀδύνατον ἦν ἄρα
Εὑρεῖν, δι' ὃ τρόπε τις ἐ λυπήσεται.
Οὐ γὰρ τὸ μὴ πράττειν κατὰ νῦν, ἔχει μόνον
Λύπην, παρέχει δὲ φροντίδας καὶ τ' ἀγαθά.

ρξδ'.

"Ανευ κακῶν γὰρ οἰκίαν οἰκεμένην
Οὐκ ἔςιν εὑρεῖν, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἡ Τύχη
Τέτων δίδωσιν ἀφθονίαν, τοῖς δ' οἱ τρόποι.

ρξε'.

Οὐκ ἔςι λύπης, ἤνπερ ὀρθῶς τὶς σκοπῇ,
"Αλγημα μείζων τῶν ἐν ἀνθρώπε φύσει.

401. *Αν πλάρῃ τις*] De ſternutamentis non agemus, monebimus hîc tantùm ut nonnullis ſternutatio bonum omen fuit, aliis contrà ſiniſtrum fuiſſe. *Frontinus* de Stratagematibus Lib. I. c. 12. *Timotheus Athenienſis*, inquit, *claſſe dimicaturus adverſus Corcyræos, gubernatori ſuo, qui proficiſcenti jam claſſi ſignum receptui cœperat dare, quia ex remigibus quemdam ſternutantem audiverat: miraris*, inquit, *ex tot millibus unum perfrixiſſe*? Quod tamen non de quovis ſternutamento capiendum, ſed de eo qui oriebatur à media nocte ad meridiem, ut docet *Ariſtoteles*, aut *Alexander* Aphrodiſienſis, in Problem. Sect. XXXIV, 11. ubi quæritur διὰ τί οἱ μὲν ἀπὸ μέσων νυκτῶν ἄχρι μέσης ἡμέρας, ἐκ ἀγαθοὶ πταρμοί· οἱ δὲ ἀπὸ μέσης ἡμέρας, ἄχρι μέσων νυκτῶν; *cur ſternutamenta, quæ contingunt à media nocte uſque ad meridiem ſint fauſta, quæ verò à meridie ad mediam noctem* non

Dolemus, ſi quis ſternutet; ſi quis male dicat,
Indignamur; ſi quis viderit ſomnium, valde
Timemus; ſi noctua clanxerit, pavemus.
Anxietates, opiniones, ambitio, leges,
Omnia *ſunt* hæc mala naturæ addita.

162. *Ibidem.*

Hominis vita eſt cæca & infelix.

163. *Ibidem.*

Homo, qui laborem quemvis ſuſcipere vult,
Quilibet dives fieri queat. Eadem hac ratione
Iterum Philoſophus *fiet*, qui diſciplina utetur.
Corpus curat, qui diætam quamdam adfert.
Attamen unum omnium erat, quod non poterat (hat.
Inveniri, quâ ratione quiſpiam nullam triſtitiam contra-
Neque enim ex animi ſententia rem non gerere habet ſo-
Triſtitiam, ſed & ipſa bona curas præbent. (lum

164. *Ibidem.*

Sine malis enim domum habitatam
Invenire non licet, ſed aliis Fortuna
Eorum copiam ingerit, aliis mores.

165. *Ibid. Tit.* XCIX.

Non eſt triſtitiâ, ſi quis rectè rem perpendat
Cruciatus major, inter eos qui *ſunt* in humana natura.

non item? Conatur deinde rationem ejuſmodi delirii reddere, quod cum *Menandro* noſtro multò ſapientiùs irriſiſſet.

404. Ἂν γλαὺξ ἀνακράγῃ] Mirum eſt Athenis cantum Noctuæ infauſtum omen fuiſſe, cùm ſi volaret præſagium victoriæ eſſe putarent, ut docent Parœmiographi in Γλαυξ ἵπταται. Sed in ſomniis nulla quærenda eſt ratio.

408. Πᾶς ἂν γένοιτο] Diſtinctione & mutatione ſenſum, tranſpoſitione verſum ſanavimus. Erat: πᾶς ἂν γένοιτο πλούσιος τρόπος οὗτος. *Grotius.*

414. Λύπην, παρέχει δὲ] Rectè ſic MS. A. pro quo vulgò λύπην, πῦρ, ἔχοι. *Idem.*

418. Οὐκ ἔστι &c.] Σκοπῇ pro σκοπεῖ habet MS. A. ἥνπερ autem verſui aptius, quàm ἐάνπερ. *Idem.*

ρξϛʹ.

Πολλῶν Φύσει τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις κακῶν
Ὄντων, μέγιςόν ἐςιν ἡ λύπη κακόν.

ρξζʹ.

Ἔξωθεν εἰσὶν οἱ δοκοῦντες εὐτυχεῖν,
Τὰ δ' ἔνδον εἰσὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἴσοι.

ρξηʹ.

Εὕροις ἂν οὐθὲν τῶν ἁπάντων, Δημέα,
Ἀγαθὸν, ἐν ᾧ τὶ μὴ πρόσεςι καὶ κακόν.

ρξθʹ.

Εἴ τις προσελθών μοι Θεῶν λέγοι, Κράτων,
Ἐπὰν ἀποθάνῃς, αὖθις ἐξ ἀρχῆς ἔσῃ.
Ἔσῃ δ' ὅ, τι ἂν βούλῃ, κύων, πρόβατον, τράγος,
Ἄνθρωπος, ἵππος, δὶς βιῶναι γὰρ σὲ δεῖ.
Εἱμαρμένον τοῦτ' ἔςιν, ὅ, τι βούλει δ' ἑλοῦ.
Ἅπαντα μᾶλλον, εὐθὺς εἰπεῖν ἂν δοκῶ,
Ποίει με, πλὴν ἄνθρωπον· ἀδίκως εὐτυχεῖ,
Κακῶς τε πράττει τοῦτο τὸ ζῶον μόνον.
Ὁ κράτιςος ἵππος ἐπιμελεςέραν ἔχει
Ἑτέρου θεραπείαν. ἀγαθὸς ἂν γένῃ κύων,
Ἐντιμότερος εἶ τοῦ κακοῦ κυνὸς πολύ.
Ἀλεκτρύων γενναῖος ἐν ἑτέρᾳ τροφῇ
Ἐςίν· ὁ δ' ἀγεννὴς καὶ δέδιε τὸν κρείττονα.
Ἄνθρωπος ἐὰν ᾖ χρηςὸς, εὐγενὴς, σφόδρα
Γενναῖος, οὐδὲν ὄφελος ἐν τῷ νῦν γένει.
Πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριςα πάντων, δεύτερα
Ὁ συκοφάντης, ὁ δὲ κακοήθης τὰ τρίτ' ἔχει.
Ονον γενέσθαι κρεῖττον, ἢ τοὺς χείρονας
Ὁρᾷν ἑαυτοῦ ζῶντας ἐπιφανέςερον.

422. Ἔξωθεν εἰσὶν] *Seneca* Epiſt. LXXX. *Omnium iſtorum perſonata eſt felicitas.* Contemnes, ſi deſpoliaveris.

424. Εὕροις &c.] Vide *Plocii* Fragm. VII.

441. Πράττει δ' ὁ κόλαξ] Malè in quibuſdam Codicibus πράττειν. *Grotius.*

442. Ὁ συκοφάντης] Sic emendavi, cùm vulgò eſſet, ὁ κακοήθης

τὰ

166. *Ibidem.*

Multa mala cùm omnibus hominibus naturâ
Inſint, maximum malum eſt triſtitia.

167. *Ibid. Tit.* CIV.

Sunt qui extrinſecus videntur eſſe beati, (pares.
Ad interna verò quod adtinet, ſunt omnibus hominibus

168. *Ibid. Tit.* CV.

Nullum ex omnibus invenire queas, Demea,
Bonum, cui nihil adſit mali.

169. *Ibidem Tit.* CVI.

Si quis Deorum me conveniens diceret, Crato,
Poſtquàm mortuus fueris, iterum, ab initio, eris.
Eris autem quidquid volueris, canis, ovis, hircus,
Homo, equus; bis enim te vivere neceſſe eſt.
Fatale hoc eſt, quod verò libitum fuerit elige.
Omnia potiùs, illico dicturus videor,
Fac me quàm hominem. Injuſtè felix eſt,
Et adverſis premitur hoc ſolum animal.
Optimus equus, diligentiorem obtinet
Curam alio. Si bonus fueris canis,
Pretioſior es multò malo cane.
Gallus generoſus alio cibo
Utitur, ignavúſque etiam fortiorem timet.
Vir ſi ſis bonus, nobilis, valde (tate.
Generoſus, nullum *ideò* emolumentum *tibi* eſt, in hac æ-
Optimè verò omnium rem gerit adulator, ſecundas
Calumniator, tertias malignus obtinet.
Satius eſt fieri aſinum, quàm deteriores
Se videre viventes ſplendidiùs.

τὰ τρίτα λέγει. *Idem.* Optimè hæc emendata & ingenioſè etiam, ſi ſine libris. *Athenaus* Lib. VI. p. 248. Πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα, ὁ καλὸς εἶπεν Μένανδρος. Scholiaſtes *Euripidis* ad Hippolytum ℣. 426. Ὁ βίος ἥδεται τοῖς πονηροῖς, ὡς Μένανδρος, πράττει δ' ὁ κόλαξ ἄριστα πάντων, δεύτερα ὁ συκοφάντης, ὁ κακοήθης τρίτα λέγει.

ρο'.

Οὐθέν με λυπεῖ μᾶλλον, ἢ χρηςὸς τρόπος
Εἰς χαλεπὸν ὅταν ᾖ συγκεκλεισμένος βίον.

ροα'.

Οἰκτρότατόν ἐςι πεῖραν, ἐπὶ γήρως ὀδῷ,
Ἀδίκȣ Τύχης δίκαιος εἰληφὼς τρόπος.

ροβ'.

Ὦ μεταβολαῖς χαίρȣσα παντοίαις Τύχη,
Σὸν ἐς' ὄνειδος τȣ̃θ', ὅταν ȣ̃τως ἀνὴρ
Δίκαιος ἀδίκοις περιπέσῃ συμπτώμασι.

ρογ'.

Πολλȣ̀ς δι' ἀνάγκην γὰρ πονηροὺς οἶδ' ἐγὼ,
Ὅταν ἀτυχήσωσι γεγονότας, οὐ φύσει
Ὄντας τοιούτȣς.

ροδ'.

Πειρῶ Τύχης ἄνοιαν ἀνδρείως φέρειν.

ροε'.

Τὸν ἄνδρ' ἀληθῶς εὐγενῆ καὶ τἀγαθὰ,
Καὶ τὰ κακὰ δεῖ πταίοντα γενναίως φέρειν.

ροϛ'.

Ἐνέγκ' ἀτυχίαν καὶ βλάβην εὐσχημόνως,
Τοῦτ' ἔςιν ἀνδρὸς νοῦν ἔχοντος, οὐκ ἄνω

447. Ἐπὶ γήρως ὀδῷ] Γήρως poſui, pro γήραος, quod id verſui meliùs conveniret. Ὀδῷ pro ȣ̓δῷ, eodem ſignificatu, ſed ut verſui conſuleretur, *Scaliger* emendaverat. *Grotius*. Sic *Euſtathius* in *Homerum* pag. CLVI, 32. contendit ȣ̓δὸν, *limen*, dictum παρὰ τὸ ὀδεύεσθαι, probátque ex *Sophocle*, ubi antiqua exemplaria ſcribunt ὀδὸν ſine υ, in his verbis καταρράκτην ὀδὸν χαλκοῖσι βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον. Eſt & alius locus ubi vox ſic ſcribitur p. 320. Ed. *Stephani*, in eodem *Oedipo Colon.* De Etymologia vocis dubito, malimque ſcribi cum ſpiritu leni ὀδὸς, ubi *limen* ſignificatur. Notum autem Homericam eſſe loquutionem ἐπὶ γήραος ȣ̓δῷ ad ſignificandum viciniam ſenectutis. Apud *Lucianum* in Hermotimo p. 564. Tom. I. Ed. Amſtel. τῆς ὀδȣ̃ perperam legitur pro τȣ̃ ȣ̓δȣ̃, in his verbis: ὁμοίως γὰρ ἔξω τῆς ὀδȣ̃ ἐσμὲν, καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ ὅ, τε παρὰ τὴν θύραν ἔξω ἑςὼς καὶ ὁ πόῤῥω: *æquè enim ſumus extra limen* (ȣ̓δȣ̃) *ac ſub dio & qui ad januam extrinſecus ſtat, & qui procul.* In antiquis Inſcriptionibus & MSS. ſæpe O ſcribitur pro OY. Sed è diverticulo in viam.

450.

170. *Ibid. Tit.* CVII.

Nihil mihi majorem triſtitiam creat, quàm boni mores,
Cùm ſunt difficili vitæ impliciti.

171. *Ibidem.*

Res ſummè miſeranda eſt, in ſenectutis vicinia, experi-
Sumentes injuſtæ Fortunæ ſancti mores. (mentum

172. *Ibidem.*

O mutationibus variis gaudens Fortuna!
Tuum hoc eſt opprobrium, quando ſic vir
Juſtus in injuſtas incidit calamitates.

173. *Ibidem.*

Multos enim neceſſitate malos novi ego
Factos poſtquàm infelices fuerunt, non naturâ
Tales.

174. *Ibid. Tit.* CVIII.

Tenta Fortunæ amentiam fortiter ferre.

175. *Ibidem.*

Virum verè animoſum & res ſecundas
Et adverſas oportet offendentem fortiter ferre.

176. *Ibidem.*

Ferre infortunium & jacturam decenter
Eſt viri ingenio præditi, non ſupra

450. Οὕτως] Οὕτως poſui pro ὗτος, ob verſum. *Grotius.*

453. Οὐ φύσει] *Non indole*, ut qui paupertate adacti aliena rapiunt, aut furantur, quod non facerent, ſi vitam ſuſtentare aliter poſſent.

457. Πταίοντα] In infortunium incidentem, ut jam antea monuimus. Vide Παραχ. ℣. 7. & infra ℣. 486. Citatur hic verſus *Euripidis* in Alcmena, eodem Titulo:

Ἀλλ' εὖ φέρειν χρὴ συμφορὰς τὸν εὐγενῆ.
Adverſa rectè ferre generoſum decet.

Antea notavimus Græcos *φέρειν τὰ ἀγαθὰ*, non minùs ac *τὰ κακὰ* dicere. Non ferunt res ſecundas qui iis abutuntur, ut vinum non ferunt, qui facilè inebriantur. Pulcrè *P. Syrus* Senario 218. ex collectione *Jani Gruteri*:

Feras quod lædit, ut & id quod prodeſt feras.

Vide quæ notat ad hunc verſum, in notis poſtumis, nuper editis.

462.

Ἀναστάσαντα τὰς ὀφρῦς οἴμοι λαλεῖν,
Ἀλλ' ὃς τὰ αὐτοῦ πράγματ' ἐγκρατῶς φέρει.

ροζ'.

Οἴμοι τάλας ἔγω γε, ποῦ ποτε φρένες
Ἡμῶν ἐκεῖνον ἦσαν ἐν τῷ σώματι
Τὸν χρόνον; οὐ μὲν ταῦτ' ἀλλ' ἐκεῖν' αἱρούμεθα.

ροη'.

Μηδὲν πέπονθας δεινὸν, ἂν μὴ προσποιῇ
——— τί γὰρ πρός σε ἐστίν ———
Ἂν μήτε σαρκὸς ἅπτηται, μήτε ψυχῆς;

ροθ'.

——— Τὸ δ' εὖ φέρειν
Ἔςιν τοιοῦτον, ἂν δύνῃ μόνος φέρειν
Καὶ μὴ ἐπίδηλον τὴν Τύχην πολλοῖς ποιεῖν.

ρπ'.

Νόμοις ἕπεσθαι τοῖς ἐγχωρίοις καλόν.

ρπα'.

Οὐκ ὅθεν ἀπολλύμεθα, σωθείημεν ἄν;

ρπβ'.

Ταῖς ἀτυχίαις μήποτ' ἐπίχαιρε τῶν πέλας,
Πρὸς τὴν Τύχην γὰρ ζυγομαχεῖν οὐ ῥᾴδιον.

ρπγ'.

Οὐκ ἐμὸν ἀνοίγειν λανθάνουσαν ἀτυχίαν
Ἔς', ἀλλὰ μᾶλλον κατακαλύπτειν φημὶ δεῖν.

462. Οἴμοι τάλας] *Plutarchus* ex *Chryſippo* laudat: ἐν δὲ τοῖς περὶ ἀνομολογίας, ὁ Χρύσιππος εἰπὼν ὅτι τυφλόν ἐςιν ἡ ὀργὴ, καὶ πολλάκις μὲν οὐκ ἐᾷ ὁρᾷν τὰ ἐκφανῆ, πολλάκις δὲ τοῖς καταλαμβανομένοις ἐπισκοτεῖ· μικρὸν προελθὼν, τὰ γὰρ ἐπιγιγνόμενά, φησι, πάθη ἐκκρούει τοὺς λογισμοὺς, καὶ τὰ ὡς ἑτέρως φαινόμενα βιαίως προωθοῦντα ἐπὶ τὰς ἐναντίας πράξεις. εἶτα χρῆται μάρτυρι τῷ Μενάνδρῳ λέγοντι, Οἴμοι &c. *In libris de Anomologia* Chryſippus *cùm dixiſſet cacam eſſe iram, & ſape quidem eam non ſinere videre qua manifeſta ſunt, & ſape ea, qua jam adprehendimus, obſcurare; paullò poſt, oborti,* inquit, *affectus ratiocinationes excludunt & ea qua aliter apparent vi ad contrarias actiones propellunt. Tum teſte utitur* Menandro *dicente. Hei mihi* &c. Tertio verſu addidi μὲν, verſûs cauſa, & ſcripſi ἐκεῖν' pro ἐκεῖνα.

464.

Sublatis ſuperciliis dicere, hei mihi!
Sed qui ſuas res conſtanter ferat.

177. *Plutarchus de virtute Morali*, p. 450. T. II.

Hei! me miſerum! ubi animus
Erat meus in corpore, eo
Tempore? non hæc, ſed illa eligimus.

178. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVIII.

Nihil grave paſſus es, niſi præ te feras.
—— quid enim ad te ——
Si neque corpus adtigerit, neque animum?

179. *Ibid. Tit.* CX.

—— Bene ferre *infortunium*
Ejuſmodi eſt, ut poſſis ſolus ferre,
Nec manifeſtam fortunam multis facere.

180. *Apoſtolium* XIII, 77.

Leges ſequi patrias pulcrum.

181. *Schol. Ariſtoph. in Aves* ℣. 373.

Annon unde pernicies nobis venit, veniſſet ſalus?

182. *Stobæus Flor. Tit.* CXIII.

Proximorum infortuniis numquam gaudeto,
Contra Fortunam enim luctari non eſt facile.

183. *Ibidem.*

Non eſt meum occultum retegere infortunium,
Sed aio potiùs eſſe occultandum.

464. *Μηδὲν πέπονθας*] Primus verſiculus eſt non tantùm apud *Stobæum*, ſed & apud *Lucianum*, in Jove Tragœdo, ſub finem. At ſequentia verba leguntur apud *Plutarchum* de Animi tranquillitate p. 475. T. II. Sunt reverà injuriæ, quæ neglectæ minimè lædunt, ut quæ ſitæ ſunt in verbis contumelioſis, quæ ſpreta in auras abeunt.

472. *Οὐκ ὅθεν* &c.] Deeſt pes integer verſui. Citat Scholiaſtes ad locum *Ariſtophanis*, in quo oſtendit homines multa ab hoſtibus diſcere, quæ non docent amici.

473. *Μήποτ' ἐπίχαιρε*] Ita ob verſum poſui, cùm eſſet *μὴ ἐπίχαιρε*. *Grotius.*

476. *Ἀλλὰ μᾶλλον*] Vocem *μᾶλλον*, quam verſus deſiderabat, ex MS. A. addidimus. *Idem.*

497.

ρπδ'.

Δέρκιππε καὶ Μνήσιππε, τοῖς εἰρημένοις
Ἡμῶν ὑπό τινος ἢ πεπονθόσιν κακῶς,
Ἔϛιν καταφυγὴ πᾶσιν, οἱ χρυϛοὶ φίλοι.
Καὶ γὰρ ἐποδύρασθαί τι μὴ γελώμενον,
Καὶ συναγανακτῦντά ποτ' ἂν οἰκείως ὁρᾷν
Ἕκαϛον αὐτὸν τὸν παρόντα, παύεται
Τῦτον μάλιϛα τὸν χρόνον τῦ δυσφορεῖν.

ρπε'.

Ἡδύ γε φίλυ λόγος ἐϛὶ τοῖς λυπυμένοις.

ρπϛ'.

Μέγιϛόν ἐϛιν ἄρα τοῖς ἐπταικόσιν,
Τὸ παρόντας ἐγγὺς τὺς συναλγῦντας βλέπειν.

ρπζ'.

Τῷ μὲν τὸ σῶμα διατεθειμένῳ κακῶς
Χρεί' ἐϛὶν ἰατρῦ, τῷ δὲ τὴν ψυχὴν φίλυ,
Λύπην γὰρ εὔνυς οἶδε θεραπεύειν φίλος.

ρπη'.

Εἰ τἄλλ' ἀφαιρεῖν ὁ πολὺς εἴωθεν χρόνος
Ἡμῶν, τόγε φρονεῖν ἀσφαλέϛερον ποιεῖ.

ρπθ'.

Ὀχληρὸν ὁ χρόνος ὁ πολὺς, ὦ γῆρας βαρὺ,
Ὡς ὐδὲν ἀγαθὸν, δυχερῆ δὲ πολλ' ἔχεις
Τοῖς ζῶσι καὶ λυπηρά. πάντες εἰς σὲ δὲ
Ἐλθεῖν ὅμως εὐχόμεθα, καὶ σπυδάζομεν.

ρϟ'.

Πικρόν ἐϛι θρέμμα γέρων ἐν οἰκίᾳ μένων.

ρϟα'.

Ὅταν ᾖ γέρων τις, ἐνδεής τε τὸν βίον,
Οὐδ' ἂν τὸ θνήσκειν δεινὸν. ἀλλ' ἐν τῷ καλῶς
Ἑκάτερον αὐτῶν τὴν ἀνάγνωσιν φέρει.

ρϟβ'.

——— Τί δ' ἂν ἔχοι νεκρὸς
Ἀγαθὸν, ὅπυ γ' οἱ ζῶντες ἔχομεν ὐδὲ ἕν;

497. Ὅταν ᾖ γέρων &c] Hoc fragmentum eſt ex MS. A. Nos in ver-

184. *Ibid. Tit.* CXIV.

O Dercippe & Mneſippe, cùm maledictis
Excepti, aut injuriam paſſi ſumus ab aliquo,
Boni amici omnibus ſunt perfugium.
Etenim dolenter queri ob quidpiam ſine ludibrio,
Et una indignantem familiariter videre
Quemque ipſum præſentem, facit ut deſinamus,
Hoc præſertim tempore, ægrè ferre.

185. *Ibidem.*

Dulcis res eſt amici ſermo dolentibus.

186. *Ibidem.*

Maxima res eſt iis, qui offenderunt,
Præſentes juxta videre ſimul dolentes.

187. *Ibidem.*

Corpore quidem malè adfecto
Opus eſt medico; at animo *malè habenti*, amico;
Triſtitiam enim benevolus novit curare amicus.

188. *Ibid. Tit.* CXVI.

Si alia auferre multum ſolet tempus à nobis,
At prudentiam certiorem facit.

189. *Ibid. Tit.* CXVII.

Moleſtum eſt longum tempus, ô ſenectutem gravem,
Quàm nihil bonum, difficilia verò multa habes
Viventibus & dolenda! Omnes ad te
Pervenire tamen cupimus & ſtudemus.

190. *Ibidem.*

Moleſtum eſt pecus ſenex domi manens.

191. *Ibid. Tit.* CXXII.

Cùm quiſpiam ſenex eſt, & indigus neceſſariorum vitæ,
Non eſt mors gravis; ſed quando bene habet,
Tum utrumque eorum diſcrimen *nobis* adfert.

192. *Ibidem.*

—— Quid verò habeat mortuus
Bonum, ubi viventes nihil habemus?

verſus digeſſimus quæ ibi confuſa exſtabant. *Idem.*

ργʹ.

Ἐπὶ τȣ̃τ' ἐγένοντο πάντες ἔνθα λήξομεν.
Ἀνθρωπίνως χρὴ τὰς τύχας Φέρειν, ξένε,
Τὰ κοινὰ κοινῶς δεῖ Φέρειν συμπτώματα.

ρδʹ.

Θανȣμένων δὲ καὶ λόγοι προδόται Φίλοι.

ρεʹ.

Εἶτ' ȣ̓ δικαίως προσπεπατταλευμένον
ΓράΦȣσι τὸν Προμηθέα πρὸς ταῖς πέτραις;
Τί γίνετ' αὐτῷ; λαμπάς, ἄλλο δ' ȣ̓δὲ ἓν
Ἀγαθόν. ὃ μισεῖν δ' οἶμ' ἅπαντας τȣ̀ς Θεȣ̀ς,
Γυναῖκας ἔπλασεν, ὦ πολυτίμητοι Θεοί,
Ἔθνος μιαρόν. γαμεῖ τις ἀνθρώπων, γαμεῖ;
Μάλ' ἄθλιος. λοιπὸν γὰρ αἱ 'πιθυμίαι,
Γαμηλίῳ τε μοιχὸς ἐντρυΦῶν λέχει.
Εἶτα δ' ἐπιβȣλαὶ, Φαρμακεῖαι, καὶ νόσων
Χαλεπώτατος Φθόνος, μεθ' ȣ̔ ζῆ πάντα τὸν
Βίον γυνή.

ρϛʹ.

Πάντες μὲν οἱ Θρᾶκες, μάλιςα δ' οἱ Γέται
Ἡμεῖς ἁπάντων (καὶ γὰρ αὐτὸς εὔχομαι
Ἐκεῖθεν εἶναι τὸ γένος) οὐ σΦόδρ' ἐγκρατεῖς
Ἐσμέν· γαμεῖ γὰρ ἡμῶν ȣ̓δὲ εἷς, εἰ μὴ δέκ', ἢ
Ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείȣς τινές.
Ἂν τέτταρας δ' ἢ πέντε γεγαμηκὼς τύχῃ.

503. Ἀνθρωπίνως] Moderatè, & ut decet homines ſortis ſuæ memores.

508. Λαμπὰς] Quod Jovi ignem ſurripuiſſe, ejúſque uſum hominibus impertiiſſe diceretur. Vide *Æſchyli* Prometheum vinctum.

Ibid. Apud *Lucianum* καὶ γίνετ' αὐτῷ & mox ȣ̓δὲν. *Grotius.*

509. Ὃ μισεῖν δ'] Hoc δ' interpoſuimus, ad ſenſûs connexionem. *Idem.*

510. Ἔπλασεν] Erat ἔπλασσεν. *Idem.*

511. Γαμεῖ] Hoc poſtremum γαμεῖ huc retraximus. *Idem.*

512. Μαλ' ἄθλιος] Legebatur hic γαμεῖ λάβριος, nullo ſenſu. Ex ſimilitudine deſinentiæ prioris & vocis ſequentis natus error. Mox erat γὰρ ἐπιθυμίαι, contra verſum. *Idem.*

Γαμηλίῳ τε μοιχὸς] Verſum fecimus ex illis καὶ γαμηλίῳ λέχει

μοιχὸς

193. *Ibidem Tit.* CXXV.

Propterea nati ſunt omnes,*ut eò perveniant*,ubi deſinemus.
Humanè oportet fortunas ferre, hoſpes.
Communes caſus communiter ſunt ferendi.

194. *Ibidem. Tit.* CXXVII.

Mortuos etiam produnt ſermones amicorum.

195. *Apud Lucianum in Amoribus* T. I. p. 903.

Quæ cùm ita ſint, annon meritò adfixum
Scribunt Prometheum rupibus *Caucaſi*?
Quid ab eo factum? Lampas. Aliud nihil
Bonum; quod verò odiſſe puto omnes Deos,
Mulieres finxit, ô multùm colendi Dii! (ducit?
Gentem impuram; ducitne uxorem quiſquam virorum,
Valde *eſt* infelix; in reliquum enim tempus cupiditates,
Mœchúſque luxurians in jugali lecto,
Deinde inſidiæ, venena & morborum
Graviſſimus invidia, cum quo vivit per omnem
Vitam mulier, *ſunt exſpectanda.*

196. *Apud Strabonem* Lib. VII. p. 297. Ed. Pariſ.

Omnes enim Thraces, & præſertim Getæ
Nos inter omnes (etenim ipſe glorior
Illinc genus me ducere) non valde continentes
Sumus; nemo enim noſtrûm ducit, niſi decem, aut
Undecim uxores, duodecimve, nonnulli & plures.
Si verò quatuor *tantùm*, aut quinque, cùm quiſpiam duxerit, fortè

μοιχὸς ἐντρυφᾶν. *Idem.*

514. Ἐπιβυλαὶ &c.] Erat εἶτα ἐπιβυλαὶ καὶ φαρμακεῖαι καὶ νόσοι. *Idem.*

517. Πάντες μὲν &c.] Profert hunc locum *Menandri* Geographus, quem putat ex hiſtoria deſumtum, ac proinde errare eos qui dicebant Thracas ſine uxoribus vivere; & meritò, ut docent *Pomp. Mela* Lib. II. c. 2. & *Heraclides* Ponticus, in Politiis.

520. Ἐσμὲν· γαμεῖ γὰρ εἷς τις ἡμῶν, ἢ δέκ' ἢ] Legebatur, apud *Strabonem*, γαμεῖ γὰρ ἡμῶν ὐδεὶς ὐ δέκ' ἤ. *Grotius.* Sequuti ſumus emendationem *Salmaſii*, in Solin. Exercit. pag. 112. Ed. Ultraject. quæ minùs abit à vulgata lectione, nec minùs commoda eſt.

522. Γεγαμηκὼς τύχῃ] Eſt apud *Strabonem* τύχοι. Ex *Salmaſii* ſententia, cui ſequentia favent, locum edidimus. Senſus eſt, ut

 opti-

Καταςρέφῃ τις, ἀνυμέναιος, ἄθλιος,
Ἄνυμφος ἔτος ἐπικαλεῖτ' ἐν τοῖς ἐκεῖ.

ρϛζ'.

——— Ἐπιτρίβεσι δ' ἡμᾶς οἱ Θεοὶ
Μάλιςα τοὺς γήμαντας· ἀεὶ γάρ τινα.
Ἄγειν ἑορτὴν ἐς' ἀνάγκη.

ρϛη'.

——— Τὸ δ' εὖ φέρειν
Ἔστιν τοιοῦτον ἂν δύνῃ μόνος φέρειν,
Καὶ μὴ ἐπίδηλον τὴν τύχην πολλοῖς ποιεῖν.

ρϛθ'.

Νῦν δ' ἔρπ' ἀπ' οἴκων τῶνδε. τὴν γυναῖκα γὰρ
Τὴν σώφρον' οὐ δεῖ τὰς τρίχας ξανθὰς ποιεῖν.

σ'.

Λεσάμενοι εἰ λογάρια δειπνοῦμεν, μικρὰς
Οὐκ ἂν τιθείην συμβολὰς ἀκροώμενος.

σα'.

Εἰ γὰρ ἐγένε, σὺ Τρόφιμε, τῶν πάντων μόνος
Ὅν τ' ἔτικτεν ἡ μήτηρ ἐφ' ᾧ γε διατελεῖν
Πράσσων ἃ βέλοιο, καὶ διευτυχεῖν ἀεὶ,
Καὶ τοῦτο τῶν Θεῶν τις ὁμολόγησέ σοι,
Ὀρθῶς ἀγανακτεῖς· ἔστι γάρ σ' ἐψευσμένος,
Ἄτοπόν τε πεποίηκ'· εἰ δ' ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις
Ἐφ' οἷσπερ ἡμεῖς ἔσπασας τὸν ἀέρα

optimè eſt à viro magno obſervatum : Si cui fortè mori contigerit, quatuor aut quinque tantùm uxoribus relictis, hic infelix cenſetur.

523. Καταςρέφῃ] Καταςρέφῃ, id eſt, deſinat. Legebatur καταςροφή τις. *Grotius.* At hîc quoque ſequuti ſumus *Salmaſium*, qui rectè obſervat καταςρέφειν eſſe *mori* & καταςροφὴν *exitum* & *finem*. Suidas καταςρέψαντας interpretatur τελευτήσαντας. Subaudiendum βίον, & cum voce καταςροφὴ genitivum βίε.

525. Ἐπιτρίβεσιν &c.] Vide ad Miſogynon, fragm. 3.

528. Τὸ δ' εὖ φέρειν &c.] *Stobæus* eodem Titulo *Pindari*, *Sophoclis*, *Euripidis* & *Diphili* loca in eamdem prorſus ſententiam profert.

532. Τὰς ξανθὰς τρίχας ποιεῖν.] Jam pravum hunc morem viris fuiſſe notavimus ad Ὀργήν. Videntur mulieres rufæ voluiſſe habere, ut nunc, flavas tantùm comas. Vide Caput laudatum *Clementis*

Moriatur ſine connubio, infelix,
Et cœlebs hic vocatur, apud eos qui illic habitant.

197. *Ibidem.*

——— Perdunt Dii nos
Præſertim qui uxores duximus, ſemper enim aliquem
Celebrare diem feſtum oportet.

198. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CX.

——— Bene autem ferre
Ejuſmodi eſt, ſi poſſis ſolus ferre,
Neque *malam tuam* fortunam multis patefacere.

199. *Ex eodem, Pædagogi* Lib. III. c. 2.

Abito nunc ab hiſce ædibus, mulierem enim
Caſtam non oportet comas rutilas facere.

200. *Ex Athenæo.*

Si loti fabellas cœnemus, parvas
Non conferam ſymbolas, *ſi modò* audiar.

201. *Ex Plutarcho, conſol. ad Apollonium* p. 103. T. II.

Si enim es, tu Trophine, omnium ſolus
Quem peperit mater, eâ lege ut perpetuò
Facias quæ velis, & perpetua utaris felicitate,
Idque Deorum quiſpiam tibi promiſit,
Meritò indignaris, te enim fefellit,
Rémque abſurdam fecit. Si, verò iiſdem legibus,
Quibus nos, duxiſti aërem communem,

tis Alexandrini.

533. *Λυσάμενοι*] Eſt apud *Athenæum* εἰ *λυσάμενος*, nullo ſenſu. *Grot.*

534. *Οὐκ ἂν τιθείην*] Senſum fecimus qui nullus in *Athenæo*, ubi poſt *μικρὰς* ſequitur *τίθημι*, deinde cetera. *Idem.* Voluiſſem librum *Athenæi* indicaſſet vir ſummus, nam fruſtra quæſivi, nec quidquam Indices juverunt. Videntur eſſe verba Paraſiti.

536. *Διευτυχεῖν ἀεὶ*] Legitur *δυσευτυχῶν*, apud *Plutarchum*, nullo ſenſu. *Διευτυχῶν Henr. Stephanus* voluerat. *Idem.* Sic poſtea ediderunt.

538. *Ὡμολόγησε*] Sic rectè editum apud *Plutarchum*, vitioſè *Grotius ὡμολογήσειε.*

539. *Σ' ἐψευσάμενος*] Hoc *σ'* addidimus ob verſum. *Grotius.*

540. *Ἄτοπόν τε πεποίηκ'*] Legebatur *πεποιήκει* & pro *τοῖς αὐτοῖς* erat *ταυτοῖς*. *Idem.* Emendata hæc fuerunt in Editionibus *Plutarchi.*

Τὸν κοινόν, ἵνα σοί τι τραγικώτερον λαλῶ,
Οἰστέον ἄμεινον ταῦτα καὶ λογιστέον·
Τὸ δὲ κεφάλαιον τῶν λόγων· ἄνθρωπος εἶ,
Οὗ μεταβολὴν θᾶττον πρὸς ὕψος, καὶ πάλιν
Ταπεινότητα ζῶον οὐδὲν λαμβάνει.
Καὶ μάλα δικαίως. ἀσθενέστατον γὰρ ὂν
Φύσει, μεγίστοις οἰκονομεῖται πράγμασιν.
Ὅταν πέσῃ δέ, πλεῖστα συντρίβει καλά.
Σὺ δ' οὔθ' ὑπερβάλλοντα, Τρόφιμ', ἀπώλεσας
Ἀγαθά, τὰ νῦν δ' ἔτ' ἐστὶ μέτριά σοι κακά.
Ὡς ἀνὰ μέσον ποῦ καὶ τὸ νῦν λυποῦν φέρε.

σβ'.

Καλὸν τὸ Κείων νόμιμόν ἐστι, Φανία,
Οὐ δυνάμενος τις ζῆν καλῶς, οὐ ζῇ κακῶς.

σγ'.

Ἥλιε, σε γὰρ δεῖ προσκυνεῖν πρῶτον Θεῶν,
Δι' ὃν θεωρεῖν ἐστὶ τοὺς ἄλλȣς Θεούς.

σδ'.

Βέλτιστε μὴ τὸ κέρδος ἐν πᾶσι σκόπει.

σε'.

Ἅπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται,
Εὐθὺς γενομένῳ μυσταγωγὸς τοῦ βίȣ.
Ἀγαθός· κακὸν γὰρ δαίμον' οὐ νομιστέον
Εἶναι τὸν βίον βλάπτοντα χρηστόν. πάντα γὰρ
Δεῖ ἀγαθὸν εἶναι τὸν Θεόν.

σϛ'.

——— Ὑπερήφανόν πȣ ἡ λίαν τρυφή,

542. Ἵνα σοί τι] Τὶ addidimus ob verſum. *Grotius.*

552. Καλὸν τὸ Κείων] Male Κήων. Idem. *Strabo*, recitatis noſtri verbis: Προσέταττε γάρ, ὡς ἔοικεν, ὁ νόμος τȣ̀ς ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότας κωνειάζεσθαι τȣ̃ διαρκεῖν ἄλλοις τὴν τροφήν: *præcipiebat enim, ut videtur, lex eos qui ſuperaſſent ſexaginta annos cicutam bibere* (hîc enim legendum κωνειάζεσθαι) *ut aliis alimentum ſufficeret.* Exſcripſit hæc *Stephanus* in Ἰȣλίς, illuſtrarúntque hanc conſuetudinem ejus interpretes, auctoritate Æliani in V. H. Lib. III, 37. & *Heraclidis* Pontici. Utriuſque Scriptoris interpretes adi, ut & *Claud.* *Sal-*

Ut tibi rem tragicis verbis exprimam,
Meliùs ferenda ſunt hæc, & ratiocinandum es.
Summa verò rationum *hæc eſt*; homo es,
Quo mutationem citiùs, in ſublime, aut contrà.
In humilitatem, animal nullum experitur.
Et jure merito; cùm enim ſit *animal* infirmiſſimum
Naturâ, magnas *tamen* res adminiſtrat.
Cùm verò cecidit, multa ſimul perdit bona.
Tu verò ne eximia quidem, ô Trophime, amiſiſti
Bona, & quæ nunc habes adhuc mediocria tibi ſunt mala.
Itaque modicè ferto, quod te nunc angit.

202. *Strabo* Lib. X. p. 486. *& Stephanus in* Ἰουλίς.

Pulcra Ceorum lex eſt, ô Phania,
Qui non poteſt bene vivere, ne vivat malè.

203. *Apud Clementem Admon. ad Gentes* p. 45.

O Sol, te enim oportet adorare primum Deorum,
Per quem videre licet alios Deos.

204. *In Sententiis ex Menandro citatis.*

O optime, ne lucrum in omnibus ſpecta.

205. *Apud Clementem Strom.* V. p. 610.

Genius omni homini adeſt,
Qui nato continuò ſit dux vitæ
Bonus, malum enim Genium
Non credendum eſt eſſe
Qui vitam lædat bonam; quemvis enim
Deum bonum eſſe oportet.

206. *Apud Stobæum Fl. Tit.* XCIII.

Nimiæ deliciæ ſunt quodam modo ſuperbæ,

Salmaſium in Solinum, p. 102. Ed. Ultrajectinæ.

556. Ἄλλους Θεούς.] Statuas, nempe Deorum, quas paſſim ipſi Ethnici Deos vocabant. Vide *Lucianum* in Jove Tragoedo.

558. Ἅπαντι δαίμων &c.] Nihil eſt in Antiquitate notius, libri *Plutarchi*, *Maximi* Tyrii & *Apuleii* de Dæmone aut Genio Socratis doctrinam Veterum hac de re ſat copioſè tradunt; quibus etiam adjungenda *Cebetis* Tabula, ubi περὶ τοῦ Δαίμονος ſermo eſt. *Plutarchus* etiam hujus loci meminit.

Ὁ, τε πλοῦτος, ἐξώκειλε τὸν κεκτημένον
Εἰς ἕτερον ἦθος, οὐκ ἐν τῷ πρόσθεν ἦν.

σζ'.

Οὐκ ἐκ ποτῶν καὶ τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς
Ζητοῦμεν ᾧ πιςεύσομεν τὰ τοῦ βίου,
Πάτερ; οὐ περιττὸν οἴεται ἐξευρηκέναι
Ἀγαθὸν ἕκαςος, ἐὰν ἔχῃ φίλου σκιάν;

ση'.

Οὐδεὶς ἀγαπῶν αὐτὸς ἀμελεῖθ' ἡδέως.

σθ'.

Οἴμοι, τάλας ἔγωγε, ποῦ ποθ' αἱ φρενες
Ἡμῶν ἐκεῖνον ἦσαν ἐν τῷ σώματι
Τὸν καιρὸν; οὐ ταῦτ', ἀλλ' ἐκεῖν' αἱρούμεθα.

σι'.

——— Οὐκ ἄρα
Ἡμῶν ἐφρόντισέν τις, ἢ μόνος Θεός.

σια'.

Ὦ νὺξ, σὺ γὰρ δὴ πλεῖςον Ἀφροδίτης ἔχεις.

σιβ'.

Φοβούμενοι τὸ Θεῖον ἐπὶ τοῦ σοῦ πάθους.

σιγ'.

Ὁ Νοῦς γὰρ ἡμῶν ὁ Θεός.

570. Οὐδεὶς ἀγαπῶν] Amans non fert æquo animo ſe ab eo, quem amat, ſperni. Sententia eſt perſpicua, & vera. Nec capio quare *Grotius* maluerit legere ἑαυτὸν &. vertere:

Nemo ſui amans æquo animo fert ſe deſpici.

Quod meritò diſplicuit *Th. Gatakero*, quem vide Adverſ. Poſtum. Cap. XIII.

575. Αἱρυμένοις] Apud *Plutarchum* αἱρύμεθα, malè cohærente ſenſu. *Grotius*. Fallitur.

575. Ἡμῶν ἐφρόντισεν] Apud *Theophilum* legitur: οὐκ ἄρα φροντίζει τις ἡμῶν ἢ μόνος Θεός. *Idem*. Non eſt ita hoc capiendum, quaſi *Menander* unicum Deum agnoviſſet, à cujus ſolius providentia penderet. Non hæc fuit ſententia *Menandri*, qui potiùs ad Epicuri ſententiam inclinabat. Induxit aliquem ita loquentem, qui in periculo non ab ullo hominum, ſed ab aliquo Deorum ſervatum ſe pu-

Et divitiæ transferunt poſſidentem
In alios mores, diverſos à prioribus.

207. *Plutarch. de fraterno amore* p. 479.

Nonne ex compotationibus & quotidiano convictu
Quærimus cui credamus res vitæ,
Pater? annon ſupervacaneum putat inveniſſe
Bonum virum quiſque, ſi habeat adumbrationem amici?

208. *Ibid.* p. 491.

Nemo amans libenter ipſe contemnitur.

239. *Apud Plutarchum de Virt. Mor.* p 450.

Hei mihi! *quàm* miſer *ſum*, ubi tandem animus
Meus erat in corpore, illo
Tempore? Non hæc, ſed illa eligimus.

210. *Apud Theophilum.*

—— Non certè
Noſtri curam geſſit quiſquam, niſi ſolus Deus.

211. *Apud. Theocriti Scholiaſten Idyll.* II, 10.

O nox! tu enim multùm Veneris habes.

212. *Ex Grotio, auctore non citato.*

Numen timentes, in tuo caſu.

213. *Plutarch. Plat. Quæſt.* p. 999.

Mens noſtra Deus eſt.

putabat. Sæpe Patres Ethnicorum dictis Chriſtianas ſententias paullò liberaliùs tribuunt.

576. Ὦ νὺξ &c.] Pro δῆ eſt δεῖ, apud Scholiaſten *Theocriti* & deeſt ἔχεις, quod ſupplendum docet *Plutarchus*, ad hunc verſum ſic alludens: πλεῖστον γὰρ Ἀφροδίτης ἡ νὺξ, κατὰ Μένανδρον, ἀλλὰ Τύχη μετέσχηκεν. *Grotius.*

578. Ὁ Νοῦς] Duplex poteſt eſſe ſenſus horum verborum. Poſſent enim ſignificare unicuique libidinem ſuam loco Dei eſſe, ut habet Niſus apud *Virgilium*, Æneid IX, 184.

—— *Diine hunc ardorem mentibus addunt,*
Euryale, an ſua cuique Deus ſit dira cupido?

Aut reſpiciunt dictum *Euripidis*, de quo *Cicero* Tuſcul. Diſput. Lib. I, c. 26. *Ergo animus, qui, ut ego dico, divinus, ut Euripides audet dicere, Deus.* Ad quem locum, vide doctiſſimi *Joan. Daviſii* notas.

σιδʹ.

Εἰς τ᾽ἀκάθαρτα λοιμὸς ἐσοικίζεται.

σιεʹ.

Ἐγὼ ἀνόητος, εὐτελὴς ὑπερβολῇ,
Ὁ δ᾽ ἄσωτός ἐςι πολυτελής, θρασὺς σφόδρα.

σιϛʹ.

——— Ἀνδρῶν σοφῶν
Γάρ ἐστι τ᾽ἀναγκαῖα τοῖς φίλοις λέγειν·
Ἔνιοι δέ φασι λανθάνειν τὰ πράγματα,
Λέγειν ὀκνοῦντες τὰς ἀληθείας ἀεί.

σιζʹ.

Ἅπανθ᾽ ὅσα ζῇ καὶ τὸν ἥλιον βλέπει
Τὸν κοινὸν ἡμῖν, δοῦλα ταῦτ᾽ ἐσθ᾽ ἡδονῆς.

σιηʹ.

Ὄνειδος αἰσχρὸς βίος ὅμως, κἂν ἡδὺς ᾖ.

σιθʹ.

Ἔχω δὲ πολλὴν οὐσίαν, καὶ πλούσιος
Καλοῦμ᾽ ὑπὸ πάντων, μακάριος δ᾽ ὑπ᾽ οὐδενός.

σκʹ.

Πρᾶον κακοῦργος σχῆμ᾽ ὑπεισελθὼν ἀνὴρ
Κεκρυμμένη παγὶς πρόκειται τοῖς πέλας.

σκαʹ.

——— Ὡραΐζεθ᾽ ἡ Τύχη·
Πρὸς τοὺς βίους.

σκβʹ.

Ἑλληνές εἰσιν ἄνδρες οὐκ ἀγνώμονες.

579. Εἰς τ᾽ἀκάθαρτα] Erat apud *Suidam* τὰ καθαρὰ & λιμός. *Grotius.* Nec minùs commodus eſt ſenſus εἰς τὰ καθαρὰ λιμὸς εἰσοικίζεται, *in nimis purgatas ædes ingredi famem*, ubi ne focus immundus fiat, nihil coquitur; quod de Hollandorum quorumdam domibus interdum dici queat.

580. Εὐτελὴς] Hinc probat *Suidas* hanc vocem in bonam partem ſumi.

581. Ὁ δ᾽ ἄσωτος] Erat apud *Suidam* ἐγὼ δὲ (in priore verſu) quod

214. *Apud Suidam in εὐρωτιῶν.*

In ſqualidis locis peſtis habitat.

215. *Apud Suidam in εὐτελής.*

Ego ſtultus, præter modum parcus,
At ille intemperans, ſumtuoſus, valde aſper.

216. *Apud Euripidis Schol. in Hippol.* ỷ. 332.

——— virorum enim ſapientium
Eſt neceſſaria amicis dicere;
Quidam verò dicunt ſe res ignorare,
Veritatem dicere ſemper gravati.

217. *Plutarchus de Aud. Poët.* p. 25. *Ed. Grot.*

Quæcumque vivunt & ſolem vident
Communem nobis, ea ſerviunt voluptati.

218. *Ibidem.*

Turpis tamen vita probroſa eſt, tametſi eſt ſuavis.

219. *Ibidem* p. 37.

Habeo multas opes & dives
Vocor ab omnibus, felix à nemine.

220. *Grotius, non citato auctore.*

Vir malignus manſuetum habitum ubi induit,
Occultus eſt laqueus, qui objicitur proximis.

221. *Apud Schol. Theocriti Idyll.* I, 109.

——— Delicias facit Fortuna
In vitas hominum.

222. *Apud Grotium, ſine nomine auctoris, unde habet.*

Græci ſunt homines non inhumani

quod mutavimus, ob id quod ſequitur, ubi malè erat *καὶ ἄτωτός ἐστιν. Grotius.*

582. Ἀνδρῶν σοφῶν] Verſus fecimus, ex his confuſis, apud *Euripidis* Scholiaſten: *κατὰ γὰρ Μένανδρον, σοφῶν ἀνδρῶν ἐστὶ τὸ τοῖς φίλοις λέγειν τὰ ἀναγκαῖα, ἐν οἷς φησὶ λανθάνειν τὰ πράγματα, τοὺς λέγειν ὀκνοῦντας τὰς ἀληθείας ἀεὶ τοῖς ἀναγκαίοις. Grotius.*

593. Ὡραΐζεθ'] Adfert Scholiaſtes *Theocriti*, ut oſtendat *ὡραΐζεσθαι* eſſe *θρύπτεσθαι*, delicias facere.

σκγ'.

Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ ἀνθρώποις ἔφυ
Ὡς τὸ λαλέειν τ' ἀλλότρια.

σκδ'.

——— εὐκαταφρονητὸς τῇ στολῇ
Εἴσειμι καὶ ταῦτ' εἰς γυναῖκας ———

σκε'.

Ὅμȣ δὲ τῷ τίκτειν παρεγένεθ' ἡ κόρη.

σκς'.

Λυκοφίλιοι μέν εἰσιν αἱ διαλλαγαί.

σκζ'.

Ἄπολλον, ἀλλὰ σκαιὸν οὐ μετρίως λέγεις,
Μετὰ μαρτύρων ἀτυχεῖν παρὸν λεληθέναι.

σκη'.

Ἀρχὴ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν
Τά γ' ἀγαθὰ λίαν δυσκολαίνȣσιν πέλει.

σκθ'.

Ἄνθρωπε, πέρυσι πτωχὸς ἦσθα καὶ νεκρὸς,
Νυνὶ δὲ πλȣτεῖς.

σλ'.

——— αἱ
Κυΐσκȣσαι ἐπικαλεῖσθε μὲν τὴν Ἄρτεμιν
Ἀξιοῦσθαι συγγνώμης [ἀπό γε Θεᾶς] ὅτι
Διεκορήθητε.

σλα'.

——— Χαλεπὸν, Πάμφιλε,
Ἐλευθέρῃ γυναικὶ πρὸς πόρνην μάχη.

596. Οὐδὲν γὰρ ȣ̓́τω] Apud *Nazianzenum*: ȣ̓δὲν γὰρ ȣ̓́τω ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις, ſine ἔφυ & mox λαλεῖν. *Grotius.*

600. Ὅμȣ] Citant etiam *Harpocration* & *Suidas*, ut probent ὁμȣ̃ eſſe interdum *prope*, ad hanc voculam.

601. Λυκοφίλιοι] *Suſpectas* interpretatur *Euſtathius*, ut λυκοφιλίως, ex *Ælio Dionyſio*, ὑπόπτως.

602. Ἄπολλον &c.] Ad *Hypobolimæum* pertinet, ſi Grotianæ margini credimus. Omiſſum ſuo loco hic alieno poſitum eſt. Vide antea ỳ. 463.

604. Ἀρχὴ &c.] Tum incipiunt homines miſerrimi fieri, cùm eos

223. *Apud Gregor. Nazianz.*

Nihil tam dulce eſt hominibus,
Quàm garrire de rebus alienis.

224. *Apollodori Schol.* Lib. I, 721.

——— contemnendus veſte
Ingredior, idque ad mulieres ——

225. *Ibid.* Lib. II, 121.

Vicina erat partui puella.

226. *Apud Euſtath. in Homer.* p. DCCCIX, 43.

Reconciliationes ſunt inſtar amicitiæ luporum.

227. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CX.

Apollo! ſed non mediocriter ſtultum dicis,
Cum teſtibus infelicem eſſe, dum latere licet.

228. *Plutarch. contra Stoïcos* p. 1076.

Initium eſt maximum humanarum calamitatum,
Quæ ſunt nimiùm ſecunda graviter ferre.

229. *Apud Euſtath. in Hom.* DCCCXXXIII, 5.

O homo, modò egenus eras & perieras,
Nunc verò dives es.

230. *Theocriti Schol. Idyll.* II, 67.

——— Quæ
Gravidæ eſtis, invocate quidem Dianam,
Ut accipiatis veniam à Dea, quòd
Defloratæ ſitis.

231. *Apud Cyrillum* Lib. VII. *in Julianum.*

——— Difficilis eſt, Pamphile,
Liberæ mulieri cum meretrice rixa.

eos rerum ſecundarum, quòd plura adpetant, tædere cœpit. Addidi ad finem ſecundi verſus *πέλει*, ex admonitione *Thom. Gatakeri* Adverſ. Poſtum. Cap. IX. Sed cum illo non ſentio, dicente *δυσκολαίνουσιν* eſſe *Plutarchi* non *Menandri*.

605. *Τὰ γ' ἀγαθὰ*] Apud *Plutarchum τὰ λίαν ἀγαθά* *Grotius*.

607. *Νῦνι δὲ*] *Νῦν δὲ*, apud *Euſtathium*, neque verſus apparebant. *Idem*.

610. *Ἀπό γε Θεᾶς*] Hæc verba addidi, ad implendum verſum. Cetera diſtinxi.

612. *Χαλεπὸν* &c.] Verba hæc illuſtrat *Thom. Gatakerus* Miſcell. Lib.

σβγ΄.

——— Μηδὲ βελόνης,
Ὦ Φίλτατ᾽, ἐπιθύμησον ἀλλοτρίας ποτέ,
Ὁ γὰρ Θεὸς γ᾽ ἔργοις δικαίοις ἥδεται·
Πονοῦντα δ᾽ ἐᾷ τὸν ἴδιον ὑψῶσαι βίον,
Τὴν γῆν ἀροῦντα νύκτα, καὶ τὴν ἡμέραν.
Θεῷ δὲ θῦε διὰ τέλȣς δίκαιος ὢν,
Μὴ λαμπρὸς ὢν ταῖς χλαμύσιν, ὡς τῇ καρδίᾳ.
Βροντῆς ἀκούσας μηδαμῶς πόῤῥω φύγῃς,
Μηδὲν συνειδὼς αὐτὸς αὑτῷ, δέσποτα.

σλγ΄.

Εἴτις δὲ θυσίαν προσφέρων, ὦ Πάμφιλε,
Ταύρων τε πλῆθος ἢ ἐρίφων, ἢ, νὴ Δία,
Ἑτέρων τοιούτων, ἢ κατασκευάσματα
Χρυσᾶς ποιήσας χλαμύδος ἤτοι πορφυρᾶς,
Ἢ δι᾽ ἐλέφαντος, ἢ σμαράγδȣ ζώδια,
Εὔνȣν νομίζει τὸν Θεὸν καθιστάναι,
Πλανᾶτ᾽ ἐκεῖνος καὶ φρένας κούφας ἔχει.
Δεῖ γὰρ τὸν ἄνδρα χρήσιμον πεφυκέναι,
Μὴ παρθένȣς φθείροντα, μὴ μοιχώμενον,
Κλέπτοντα καὶ σφάττοντα χρημάτων χάριν.
Μήδὲ βελόνης ἔναμμ᾽ ἐπιθυμῇς, Πάμφιλε,
Ὁ γὰρ Θεὸς βλέπει σε πλησίον παρών.

σλδ΄.

——— Παίδων σπόρῳ τῶν γνησίων
Δίδωμι σοί γε τὴν ἐμαυτȣ̃ θυγατέρα.

σλέ.

——— εἰ μὲν δή τινα

Lib. II. c. 9. ubi notat unde deſumta ſint, nam *Grotius* omiſerat, ut paſſim ſolet, in hiſce fragmentis.

614. *Μηδὲ βελόνης*] Primi hi tres verſus confuſi apud *Clementem*, ubi erat *ἐπιθυμήσῃς* & *Θεὸς ἔργοις*, & poſt *ἥδεται* erat *καὶ ȣ̓κ ἀδίκοις*, quod ut adjectum delevimus. Alia duo rectè exſtant, apud *Euſebium*. Grotius.

621. *Βροντῆς ἀκȣ́σας*] Sic apud *Euſebium*, nam apud *Clementem*

ἐὰν

232. *Apud Clement. Strom.* V. p. 606. & *Euſeb. P. E.* Lib. XIII. c. 13.

—— Ne acum,
O amiciſſime, concupiſce umquam alienam,
Deus enim operibus juſtis delectatur.
Laborantem ſinit opes ſuas augere,
Dum terram arat nocte & interdiu.
Deo verò ſacra facito dum juſtus es ad finem uſque,
Non ſplendidus chlamydibus, quemadmodum animo.
Audito tonitru, ne procul fugias,
Cùm nullius *ſceleris* tibi ipſe conſcius ſis, here.

233. *Apud Clem. Strom.* V. p. 605. & *Euſeb. Ibid.* p. 682.

Si quis ſacrificium offerens, ô Pamphile, (Jovem,
Taurorúmque magnum numerum, aut hædorum, aut per
Aliorum idgenus, aut apparatum
Aureæ faciens chlamydis, vel purpureæ,
Aut ebore vel ſmaragdo ornatorum ſigillorum,
Putat ſe Deum benevolum ſibi conciliaturum,
Errat ille & animum levem habet,
Oportet enim virum beneficum eſſe,
Non vitiantem virgines, non mœchantem,
Non furantem, & occidentem, pecuniæ cauſâ.
Ne acûs quidem filum concupiſcas, Pamphile,
Deus enim videt te prope adſtans.

234. *Apud Clementem Strom.* II. p. 421.

—— Ad procreandos liberos legitimos,
Colloco tibi meam filiam.

235. *Apud Euſth. in Hom.* p. LXVI, 32.

—— ſi tu quidem aliquam

ἐὰν ἀκούσῃς. Utrobique *μὴ φύγῃς*, mutilo verſu. *Idem.*

629. Πλανατ'] Apud *Clementem* πεπλάνητ'. *Idem.*

634. Ὁ γὰρ Θεὸς] Deus aliquis. Gallicè *Un Dieu*, non *Dieu* ſimpliciter; quod non poterat ab Ethnicis dici. Qua in re ſæpe erarunt Patres, ob Linguæ Græcæ ambiguitatem.

636. Εἰ μὲν δή τινα] Adfert hunc locum *Euſtathius*, quaſi loquendi generis elliptici exemplum. Subauditur enim λέγε, aut ſimile quid-

Πόρον ἔχεις, εἰ δὲ μὴ νενόηκ' ἐγώ.

σλϛ'.

Ὡς Ἀλεξανδρῶδες ἤδη τοῦτο, κἂν ζητῶ τινα
Αὐτόματος οὗτος παρέςαι· κἂν διελθεῖν δηλαδὴ
Διὰ θαλάσσης δεῖ τόπον τιν', οὗτος ἔςαι μοι βατός.

σλζ'.

——— Μέμψομαί σε τοῦθ' ὅτι
Χρηςά με λέγονθ' ἃ οὐκ ἐποίησεν προσδοκᾷς.

σλη'.

Ἐγὼ γὰρ ἀνθρώπους ῥινῶν Φάτνην ἔχω
Αὐτοὺς ἐκείνους.

σλθ'.

Ἐμὲ δ' ἀδικείτω πλούσιος, καὶ μὴ πένης,
Ῥᾷον Φέρειν γὰρ κρειττόνων θυραννίδα.

σμ'.

——— Ἔργόν ἐςι, Φανία,
Μακρὰν συνηθείαν βραχεῖ λύσαι χρόνῳ.

σμα'.

Ὅταν τις ἡμῶν ἀμέριμνον ἔχῃ τὸν βίον,
Οὐκ ἐπικαλεῖται τὴν Τύχην εὐδαιμονῶν.
Ὅταν δὲ λυπαῖς ἐπιπέσῃ καὶ πράγμασιν,
Εὐθὺς προσάπτει τῇ Τύχῃ τὴν αἰτίαν.

σμβ'.

Πένης λέγων τ' ἀληθὲς οὐ πιςεύεται.

quidpíam poſt ἔχεις. Similis eſt Ellipſis Iliad. A, 138. ad quem locum *Menandrum* citavit.

638. Ὡς Ἀλεξανδρῶδες] Alludit ad hiſtoriam, ex qua ferebatur ventus ſubitò mutatus, ut Alexander ad radices Climacis montis tranſire poſſet. Vide *Plutarchum* & quæ hac re diximus, in Diſſ. de *Trajectione Maris Erythræi.*

640. Τόπον τιν'] Eliſionem addidimus, quæ deeſt apud *Plutarchum.*

641. Μέμψομαι] Malè apud *Priſcianum* ὅτι χρηςά με λέγοντα οὐκ ἐποίησεν. *Grotius.* Pro λέγοντα maluimus ſcribere λέγονθ' ἃ exiguâ mutatione, & ſenſu meliore. *Grotius* ediderat uno verſu:

Μέμψομαί σοι τοῦτ' ὅτι χρηςά σοί με λέγοντ' οὐ προσδοκᾷς.

Et verterat:

Culpo te, quòd recta dicentem tibi attendis nihil.

643.

Viam habes, ſin minùs ego inveni.

336. *Apud Plutarchum in Alexandri vita* p. 673.

Nam hoc eſt Alexandreum, quando quæram quempiam
Sponte hic aderit. Si trajiciendus, nimirum,
Sit per mare aliquis locus, fiet mihi pervius.

237. *Apud Priſcianum* Lib. XVIII. p. 1190.

——— Hoc de te queror,
Quod bona me dicturum, quæ non fecit, exſpectas.

238. *Apud Ælianum de Animal.* Lib. IX. c. 7.

Ego enim homines naribus trahens, habeo, inſtar præ-
Eos ipſos. (ſepis

339. *Grotius ſine nomine auctoris.*

Me injuriâ afficiat dives, non verò pauper;
Facilius eſt ferre potentiorum tyrannidem.

240. *Antonius Meliſſa* Lib. II. c. 80.

——— Res eſt difficilis, Phania,
Longam conſuetudinem brevi tempore deſtruere.

341. *In Comparat. Menandri & Philemonis.*

Si quis noſtrûm vitam ſine cura traducat,
Non invocat Fortunam in rebus ſecundis.
Si verò in mœrores inciderit & moleſtias,
Continuò Fortunæ cauſam eorum tribuit.

242. *Ibidem.*

Pauper verum dicens non creditur.

643. Ἐγὼ γὰρ] Fecimus verſus ex eo quod eſt apud *Ælianum:* *ὁ μὲν τοῦ Μενάνδρου Θήρων μέγα φρονεῖ ὅτι ῥινῶν ἀνθρώπους φάτνην αὐτοὺς ἐκείνους εἶχε.* *Grotius.* De verbo ῥινᾶν poſtea dicemus.

647. Ἔργον &c.] Imò verò ἀδύνατον. Vide quæ de hoc verſu habet *Th. Gatakerus* Adverſ. Poſtum. c. 1.

649. Ὅταν τις ἡμῶν &c.] Quæ ſequuntur deſumta ſunt ex collectione verſuum, quæ præferebat nomen *Menandri* & *Philiſtionis* edita à V. C. *Nicolao Rigaltio*; ſed ubi Philiſtionis nomen pro Philemonis ſcriptum rectè à V. A. *Johanne Rutgerſio*, in Var. Lectionibus & à V. C. *Daniele Heinſio* adnotatum eſt. *Grotius.*

652. Εὐθὺς προσάπτει &c.] Hiſce confirmatur quod diximus de origine figmentorum Fati & Fortunæ ad ỳ. 17. horum fragmentorum ex Incertis Comœdiis.

σμγʹ.

Πένητος ὐδὲν ἐςι δυστυχέστερον·
Ἅπαντα μοχθεῖ, κ'ἀγρυπνεῖ, κ'εργάζεται,
Ἳν' ἄλλος ἐλθὼν μεταλάβοι, κτήσαιτό τε.

σμδʹ.

Ὦ γῆρας ἐχθρὸν σωμάτων ἀνθρωπίνων
Ἅπαντα συλῶν καλὰ τῆς εὐμορφίας,
Καὶ μεταχάρασσον τὴν μὲν ἀνδρίαν μελῶν
Εἰς ἀπρεπὲς, τὸ δὲ τάχος εἰς ὄκνον πολὺν.

σμεʹ.

Αἰσχύνομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι φίλῳ,
Μή μ' ἄφρονα κρίνῃ καὶ διδοὺς αἰτῶν δοκῶ.

σμςʹ.

Τίς ἐστιν ὁ Θεὸς, οὐ θέλῃς σὺ μανθάνειν,
Ἀσεβεῖς τὸν οὐ θέλοντα μανθάνειν θέλων.

σμζʹ.

Χρυσὸς μὲν οἶδεν ἐξελέγχεσθαι πυρὶ,
Ἡ δ' ἐν φίλοις εὔνοια καιρῷ κρίνεται.

σμηʹ.

Καιρῷ τὸν εὐτυχοῦντα κολακεύων φίλον
Καιροῦ φίλος πέφυκεν, οὐχὶ τοῦ φίλου.

σμθʹ.

Ἀπόντι μᾶλλον εὐχαριστίαν ποίει,
Τὸ γὰρ ἢ παρόντι γίνετ' εὐτονότερον.

654. Πένητος ὐδέν ἐςι.] Legebatur, *ἀνδρὸς ὐκ ἐςὶ πένητος. Grotius.*

663. Τίς ἐςιν ὁ Θεός] Hoc ſcriptum eſt tamquam *Philemonis*, ſed cùm paris argumenti ſententiæ duorum in ea collectione inter ſe comparentur, & eam quæ præcedit conſtet eſſe *Philemonis*, hanc accepimus ut *Menandri*. Grotius.

Ibidem. Eximia ſententia, ſi modò rectè intelligatur; de eſſentia, nimirum, divina, quatenus neque Ratione, neque Revelatione nobis innotuit, déque aliis arcanis, quæ fruſtra quærere nititur humana curioſitas.

665. Χρυσὸς μὲν &c.] Rectè animadvertit *Dan. Heinſius* verſum hoc fuiſſe ab *Ovidio*, cujus notum eſt diſtichon:

Scilicet, ut fulvum ſpectatur in ignibus aurum,
Tempore ſic duro eſt inſpicienda fides.

666. Κρίνεται] Antiquus Poëta, ut idem notavit, dixit *cernitur*.

A-

243. *Ibidem.*

Paupere nihil eſt infelicius,
Omnia labore conficit, vigilat & operi intentus eſt,
Ut alius qui venit *rei* particeps fiat, eámque poſſideat.

244. *Ibidem.*

O Senectus inimica corporum humanorum,
Quæcumque elegantia ſunt in forma rapiens,
Et mutans robur membrorum
In deformitatem, ac celeritatem in multum veternum!

245. *Ibidem.*

Pudet me divitem amicum muneribus donare,
Ne me inſanum judicet, néve dans videar petere.

246. *Ibidem.*

Qualis Deus ſit noli tu *velle* diſcere,
Impius enim eſſes, ſi velles diſcere nolentem.

247. *Ibidem.*

Aurum ſolet probari igne, (tur.
Quæ verò in amicis eſt benevolentia tempore dijudica-

248. *Ibidem.*

Qui amico ſecundis fruenti in tempore blanditur,
Amicus eſt temporis, non amici.

249. *Ibidem.*

Abſenti potiùs gratias rependito,
Hoc enim magis eſt, quam *ſi* præſenti *agat.*

Amicus certus in re incerta cernitur.

Idem *Menander:*

Κρίνει φίλȣς ὁ καιρὸς, ὡς χρυσὸν τὸ πῦρ.

667. Καιρῷ τὸν εὐτυχȣ̃ντα] Legebatur ὁ εὐτυχȣ̃ντα καιρῷ. *Grotius.* Malebat *Heinſius* ὁ καιρῷ εὐτυχȣ̃ντα, ut καιρῷ εὐτυχεῖν ſit πρὸς καιρὸν εὐτυχεῖν, ſicut ſequente verſu dicitur καιρȣ̃ φίλος, ὁ πρὸς καιρὸν φίλος ὤν. Sic ille. Sed eſt conjungenda vox καιρῷ cum κολακεύων, adeò ut hîc notetur à *Menandro* ille qui φίλον κολακεύει ἐν καιρῷ, hoc eſt, opportuno tempore, cùm, nimirum, ſecundis utitur, beneficúſque erga blandientem eſſe poteſt.

670. Τὸ γὰρ ἢ παρόντι] Senſus apertus ex Heinſiana emendatione. Antea legebatur τῷ γὰρ παρόντι. *Grotius.*

Ibid. Εὐτονώτερον] *Intenſius*, hoc eſt, majus grati animi ſignum.

S 672.

σν'.

Μυστήριόν σȣ μὴ κατείπῃς τῷ Φίλῳ.

σνα'.

Φρόνησιν ἀσκῶν ἄφροσιν μὴ χρῶ Φίλοις.

σνβ'.

Ὁ γὰρ ἀδίκως τι καθ' ἑτέρȣ ζητῶν κακὸν
Αὐτὸς προπάσχει τοῦ κακοῦ τὴν ἔκβασιν.

σνγ'.

Ὅταν ἐκ πονηρȣ̃ πράγματος κέρδος λάβῃς,
Τȣ̃ δυςυχεῖν νόμιζε σ' ἀῤῥαβῶν' ἔχειν.

σνδ'.

Δούλῳ γενομένῳ δȣ̃λε δȣλεύειν φοβȣ̃,
Ἀμνημονεῖ γὰρ ταῦρος ἀργήσας ζυγȣ̃.

σνε'.

Ἐλευθέρως δȣ́λευε, δȣ̃λος ȣ̓κ ἔσῃ.

σνϛ'.

Ἐλεύθερος πᾶς ἑνὶ δεδȣ́λωται νόμῳ,
Δυσὶν δὲ δȣ̃λος, καὶ νόμῳ καὶ δεσπότῃ.

σνζ'.

Ἐὰν πονηρȣ̃ γείτονος γείτων ἔσῃ,
Πάντως παθεῖν πονηρὸν, ἢ μαθεῖν σε δεῖ.
Ἐὰν δ' ἄρ' ἀγαθȣ̃ γείτονος γείτων ἔσῃ,
Ὡς προσδιδάσκεις ἀγαθὰ καὶ προσμανθάνεις.

672. *Φρόνησιν*] Hunc verſum à præcedente ſejunximus. *Grotius.*

673. *Ὁ γὰρ ἀδίκως* &c.] Jam enim ſibi conſcius eſt pravi facinoris, patitúrque animi ſibi malè conſcii pœnas. Simul anxius eſt de eventu, timétque ne dum alii nocere nititur ſibi ipſe multò magis noceat, ſi alius ab illo ſibi cavere poſſit. Id *Menandri* dictum animo verſabat *Demophilus*, cùm in ſententiis Pythagoricis ſcriberet: *βȣλευόμενος περὶ ἄλλȣ κακῶς, φθάνεις* (ſic rectè emendant viri docti, pro *φθονεεῖς*) *σαυτῷ πάσχων ὑπὸ σαυτȣ̃ κακῶς*. *Dum mala conſilia de alio agitas, feſtinas tibi ipſe mali quidpiam accerſere.* Sic in ſententiis *Sexti* Pythagorei p. 653. Ed. Amſtel. *Qui cogitat adverſus alium mala, illa præveniens ipſe perfert mala*, ex verſione *Rufini*. Vide antea ✠. 42, & 43.

Ἀδίκως τι] *Τι* addidimus & ſeparavimus à prioribus, quæ pleniora apud *Stobæum* exſtant. *Grotius.*

676. *Ἀῤῥαβῶν' ἔχειν*] Quia pœnæ tibi propterea à Providentia debentur, quarum id lucrum eſt veluti arrabo. Elegantius nihil dici potuit.

677.

250. *Ibidem.*

Arcanum tuum ne amico dixeris.

251. *Ibidem.*

Prudentiam colens, ne imprudentibus utare amicis.

252. *Ibidem.*

Qui enim immeritò alii malum quodpiam quærit,
Ipſe prior patitur mali illius eventum.

253. *Ibidem.*

Cùm ex pravo negotio lucrum ceperis,
Exiſtimato te infortunii arrabonem accepiſſe.

254. *Ibidem.*

O ſerve, verearis ſervire ei qui ſervus fuit;
Nam immemor eſt jugi taurus, qui otiatus eſt à jugo.

255. *Ibidem.*

Liberaliter ſervito, nec ſervus eris.

256. *Ibidem.*

Quicumque liber eſt uni ſervit Legi,
Duobus verò ſervus, & Legi & Hero.

257. *Ibidem.*

Si mali vicini vicinus fueris
Omnino ferre malum, aut *imitari* diſcere te oportet.
Si verò boni vicini vicinus fueris,
Veluti præterea doces *ſic* & diſcis bona.

677. *Δύλῳ γενομένῳ*] Et hoc ab *Heinſio*, pro *δυλογενεῖ δὲ*. *Grotius.*

678. *Ἀμνημονεύει*] Immemor eſt eorum quæ cogitabat de immiti hero, cùm ſimile jugum ferret, ac proinde æquè durè ſervis, poſtquàm libertatèm nactus eſt, imperat.

679. *Ἐλευθέρως*] Ita nos pro *ἐλευθέρῳ* & novam fecimus ſententiam. *Grotius.* Optimè. Si libenter quis pareat ex adfectu erga herum, aut quòd putet id ſortem ſuam poſtulare. De alio ſervitutis genere, eleganter *Lucanus* Lib. III, 145.

Libertas, inquit, *populi quem regna coërcent*,
Libertate perit, *cujus ſervaveris umbram*,
Si quidquid jubeare velis

680. *Ἐλεύθερος πᾶς*] Rectè ſic *Heinſius*, pro *ἐλευθέρυ*. *Grotius.* Vide dicta ad verſum 209.

684. *Ἐὰν δ' ἄρ' ἀγαθῦ*] Ita nos, pro *ἐὰν ἀγαθῦ*, & ſequente verſu *ἀγαθὰ*, non *τ'αγαθὰ*, ſicut præceſſerat *πονηρὸν*. *Grotius.* Volebat *Heinſius* ſcribi *ἐὰν δικαίυ*, ſine ulla ſat gravi cauſa.

σνή.

Ὅταν εἰδέναι θέλῃς σεαυτὸν ὅςις εἶ,
Ἔμβλεψον εἰς τὰ μνήμαθ', ὡς ὁδοιπορεῖς·
Ἐνταῦθ' ἔνεςιν ὀςέα καὶ κούφη κόνις
Ἀνδρῶν βασιλέων καὶ τυράννων καὶ σοφῶν,
Καὶ μέγα φρονούντων ἐπὶ γένει καὶ χρήμασιν,
Αὐτῶν τε δόξῃ, τῷ τε κάλλει σωμάτων·
Καὶ ἐδὲν αὐτῶν τῶνδ' ἐπήρκεσεν χρόνον,
Κοινὸν τὸν ᾅδην ἔσχον οἱ πάντες βροτοί.
Πρὸς ταῦθ' ὁρῶν γίνωσκε σαυτὸν ὅςις εἶ.

σνθ'.

Λύπης ἰατρός ἐςὶν ἀνθρώποις λόγος,
Ψυχῆς γὰρ ὗτος μόνος ἔχει ἰάματα.
Λέγυσι δ' αὐτὸν οἱ πάλαι σοφώτατοι
Ἀςεῖον εἶναι φάρμακον.

σξ'.

Ἄνθρωπε μὴ ςέναζε, μὴ λυπῦ μάτην,
Χρήματα, γυναῖκα καὶ τέκνων πολλῶν σπορὰν,
Ἃ σοι Τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο.

σξα'.

Ἄνθρωπος ὢν μηδέποτε τὴν ἀλυπίαν
Αἰτῦ παρὰ Θεοῦ, ἀλλὰ μακροθυμίαν.
Ὅταν γὰρ ἄλυπος διὰ τέλυς εἶναι θέλῃς,
Ἢ δεῖ Θεόν σ' εἶναι, ἢ τάχα δὴ νεκρόν.
Παρηγόρει δὲ τὰ κακὰ, δι' ἑτέρων κακῶν.

σξβ'.

Ὁ λοιδορῶν τὸν πατέρα, δυσφημεῖ λόγῳ,
Τὴν εἰς τὸ Θεῖον δὲ μελετᾷ βλασφημίαν.

686. Ὅλαν &c.] Σεαυτὸν rectè *Heinſius*, pro σαυτόν. *Grotius.*

687. Ὡς ὁδοιπορεῖς] Quia erant frequentia monumenta, juxta vias publicas. Vide *Jacobum Gutherium* de Jure Manium Lib. II. c. 33.

691. Τῷ τε κάλλει] Ita nos, ob verſum, pro καὶ κάλλει. *Grotius.*

692. Τῶνδ' ἐπήρκεσεν χρόνον] Ἐπαρκεῖν χρόνον, eſt propriè *propulſare tempus*, hoc eſt, vim temporis, ne noceat, arcere.

698. Ἀςεῖον εἶναι φάρμακον] Ad quem ſapientem reſpiciat quærant qui otio & eruditione abundant. De re ipſa *Stobæus* multa colle-

258. *Ibidem.*

Cùm ſcire voles qualis ſis
Intuere in monumenta, quando iter facis,
Ibi inſunt oſſa & levis pulvis
Regum, & Tyrannorum & Sapientium
Et ſuperbientium genere & divitiis,
Gloriâque ſuâ, & pulcritudine corporis;
Sed nihil horum ſuſtinuit vim temporis,
Communes Inferos habuerunt omnes mortales.
Ad hæc reſpiciens intellige quinam ſis.

259. *Ibidem.*

Triſtitiæ medicus eſt hominibus ſermo,
Animi enim hic ſolus habet medicamenta.
Dicunt verò illum ſapientiſſimi olim viri
Urbanum eſſe remedium.

260. *Ibidem.*

O Homo, ne gemito, ne fruſtra triſtis eſto;
Pecunias, uxorem & multos liberos *à te* procreatos,
Quæ tibi Fortuna mutua dederat, ea tibi ſuſtulit.

261. *Ibidem.*

Cùm ſis homo, numquam vitam ſine triſtitia
Petito à Deo, ſed *malorum* patientiam.
Si enim volueris ſine triſtitia in perpetuum agere,
Aut Deum te oportet fieri, aut fortaſſe mortuum.
Solare verò mala, aliis *majoribus* malis.

262. *Ibidem.*

Qui conviciatur patri, verbo maledicit,
Sed blaſphemiam in Deum meditatur.

collegit Fl. Tit. CXIV.

702. *Ἃ σοι Τύχη* &c.] Putamus rectè ſic emendaſſe *Rutgerſium*, pro *ἅ σοι κεχώρικε Τύχη. Grotius.* Meritò, nam mutatio eſt facilis, & ſententia ipſa favet, quam & apud plures invenire licet. *P. Syrus*, ℣. 237. collectionis Gruterianæ:

Fortuna uſu dat multa, mancipio nihil;

ad quæ verba, vide *Gruterum*. Non audio *Dan. Heinſium*, ingenium in ſanis curandis oſtentantem.

709. *Τὴν ἐς τὸ Θεῖον δὲ*] Hoc *δὲ* rectè ab *Heinſio* additum. Quæ

autem

σξγʹ.

Ὁ μὴ τρέφων τεκοῦσαν ἐκ τέχνης νέος,
Ἄκαρπός ἐστιν οὗτος ἀπὸ ῥίζης κλάδος.

σξδʹ.

Διονυσίων γὰρ ἦν πομπὴ, οὗτος δέ μοι
Τότ' ἠκολούθησεν μέχρι τοῦ πρὸς τὴν θύραν.
Φοιτῶν τε καὶ κολακεύων τὴν μητέρα
Ἔγνω με.

σξεʹ.

——— Κόψω τὴν θύραν, ———
Ἀλλ' ἐψόφει καί τις τὴν θύραν ἐξιών.

σξςʹ.

——— ποτήριον
Τράπεζαν, ἁρπαγὴν, καὶ δεύτερον κάδον.

σξζʹ.

Ἐς κόρακας.

autem ſequuntur in collectione *Rutgerſii* diſticha, poſt illud *Philemonis*, *μέλλων τὶ πράττειν μὴ προείπῃς μηδενί*, ad hanc uſque ſententiam, quamquam nomen *Menandri* & alterius præferunt, non eſſe tamen eorum, ſed ſerioris ætatis, character interdum & numeri evincunt. Itaque ea in eorum quæ incerti ſunt ſcriptoris rejecimus, putamus enim ex variis collecta. *Grotius*. In ejus judicio adquievimus.

710. Ὁ μὴ τρέφων τεκοῦσαν] Reſpicit ad legem Atticam, quæ parentes ſenes à filiis ali jubebat, ſi modò artem ab iis diſci curaſſent. *Vitruvius* in Præf. Lib. VI. *Omnium Græcorum leges cogunt parentes ali à liberis*; *Athenienſium non omnes*, *niſi eos*, *qui liberos artibus erudiiſſent*. Adde nec ſemper patrem ali ab iis oportuiſſe, ut ſi eſſent è meretrice nati, aut ob eo ad turpem quæſtum elocati. Vide *Joan. Meurſii* Themin Atticam, Lib. I. c. 3. & *Ægid. Menagium* ad *Diogenis Laërtii* Lib. I, 55.

712. Διονυσίων &c.] Hæc addidi fragmenta ex Incertis Comœdiis Grotianis, quæ in ſuperiore deſinunt. In primo verſu ſupplevi γὰρ & in ſecundo τότ', quia utrique verſui pes unus deerat. Hunc locum citat Hermogenes, quaſi exemplum rei turpis honeſtis verbis expreſſæ. ὅπου δ' ἂν ὁ νοῦς αἰσχρὸς ᾖ, τότε χρεία τῆς σεμνότητος τοῦ λόγου, ἵνα τὸ νοούμενον αἰσχρῶς ὅλως ἐξενέγκοι τις τῷ λόγῳ εὐφυῶς, ὄνομα ἀντ' ὀνόματος ἀμείβων, ὡς μὴ δόξαι τισὶν αἰσχρὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα, διὰ τὴν τοῦ λόγου σεμνότητα, ὡς παρὰ τῷ Μενάνδρῳ. πυθομένου γάρ τινος κόρης πῶς εἴη διεφθαρμένη, σεμνῶς ἀφηγήσατο πρᾶ-

263. *Ibidem.*

Juvenis qui ex arte ſua non alit matrem,
Is eſt ramus ſterilis à radice.

264. *Apud Hermog. de Invent.* Lib. IV. c. 11.

Bacchanalium enim erat pompa, hîc verò me
Tunc ſequutus eſt uſque ad januam,
Ventitánſque & blandiens matri
Me cognovit.

265. *Apud Suidam in κόπτω. Ariſtcph. Schol.*

—— Pulſabo oſtium ——
Sed etiam aliquis ſtrepitum edebat ad januam exiens.

266. *Apud Ammonium de Diff. Voc. in ἁρπαγή.*

—— poculum,
Menſam, harpagam & ſecundum cadum.

267. *Apud Zenobium Cent.* III, 87.

Ad malam crucem.

πρᾶγμα αἰσχρὸν ὀνόμασι βελτίστοις: *ubi ſententia turpis eſt, tum maximè opus eſt honeſtate ſermonis, ut quod capitur turpiter ſic efferat quiſpiam dextrè, ut nomen nomine permutans, nonnullis non videatur turpis res, propter ſermonis honeſtatem, ut apud Menandrum, quærente quodam à puella, quî vitiata eſſet, verecundè expoſuit rem turpem optimis verbis.*

715. Ἔγνω με] Locum hunc citat *Pet. Joan. Nunneſius*, notis in *Phrynichum*, p. 10. ut probet contra *Henr. Stephanum* non apud *Plutarchum* tantùm exſtare vocem γινώσκειν, ad congreſſum cum puella ſignificandum. Idem obſervat *Thom. Gatakerus* in Diſſ. de ſtylo N. T. Cap. XI. nec Hebræos dumtaxat, ſed & Latinos ita loquutos multis demonſtrat.

716. Κόψω] Adfert *Suidas*, ut oſtendat verbum hoc dici de iis, qui extrinſecus fores pulſant, ψοφεῖν de iis qui intrinſecus. Locum vide. Notum eſt januas ædium in publicum apertas; quæ ne illiderentur in tranſeuntes ab egredientibus, ſolebant hi priùs intrinſecus oſtium pulſare, quod ψοφεῖν Græci vocabant.

720. Ἐς κόρακας] Vult *Zenobius* in Theſſalia locum fuiſſe, cui Corvi nomen, quò maleficos præcipitabant, unde proverbium, cujus frequens apud *Menandrum* mentio. Tum alia minùs veriſimilia narrat. *Ad corvos* mittebantur quorum cadavera corvis lanianda præbebantur, indéque orta loquutio abominantium quidpiam, & dicentium εἰς κόρακας.

σξη'.

—— Οὐχ οὗτος ἱππόκαμπος ἐν αἰθέρι;

σξθ'.

—— Ἐπεκαλεῖτο δὲ
Αἶξ, ὅτι μέγαν κατέφαγε τὸν ἐράςην ποτὲ
Θάλλον.

σο'.

Πύλη τίς ἐςι Ταινάρȣ πρὸς ἐσχάτοις.

σοα'.

Ταῦτά σοι καὶ Πύθια καὶ Δήλια.

σοβ'.

Ἔσχατος Μυσῶν.

σογ'.

Τηρῶ τὸν Δία τὸν Αἰγίοχον.

σοδ'.

Μαρτύρομαι τὸν Ἀπόλλω τοῦτον καὶ τὰς θύρας.

σοε'.

Ἓν γάρ τι τούτων τῶν τριῶν ἔχει κακῶν.

σοϛ'.

Οἶδ' ὅτι ποίησον

721. Οὐχ ὗτος &c.] *Nonius* docet hippocampos dici *equos marinos, à flexu caudarum quæ piſcoſa ſunt*, profertque hæc verba *Menandri*; qui videtur quempiam induxiſſe ita loquentem de re abſurda & æquè incredibili ac ſi quis diceret equos marinos eſſe in æthere.

722. Ἐπεκαλεῖτο &c.] Non eſt *Menandri* hoc fragmentum, ſed *Machonis*, ut docet *Athenæus* Lib. XIII.

725. Πύλη τις &c.] Citat Tzetzes, ut probet Veteres credidiſſe ad Tænarum eſſe cavernam, quâ ad Inferos deſcenderetur. Quod omnibus notum.

726. Ταῦτά σοι] Proverbium habet *Zenobius*, ſed locus ejus corruptus eſt, ſubjectâ alius proverbii explicatione. Habent id *Suidas* & *Apoſtolius*, apud quos de brevi perituris dictum ſcribitur. Eos conſule.

727. Ἔσχατος Μυσῶν] Habent & *Suidas*, ut & *Apoſtolius*, ſed *Menandrum* non citant. Coactam originem proverbii tradunt.

728. Τηρῶ &c.] Sic ſe legiſſe in ſuis libris aiebat *Hadr. Turnebus*, ſed *Joſias Mercerus* ex ſuo edidit: *Quod eſt Menandri* τηρῶ τὸν ἥλιον τὰπόχω. Ait *Iſ. Voſſius* in ſuis membranis fuiſſe ΤΗΡΩΤΟΝ ΑΙΑΥΟΝΤΑ ΤΙΟΧΩ, unde facit:

—— τηρῶ

268. *Apud Nonium de hon. & nov. Vet. dictis.*

——— Annon hic eſt equus marinus in æthere?

269. *Citatur à J. Scaligero quaſi Menandri ad Var.* p. 134.

——— Vocabatur autem
Aix (*capra*) quòd magnum deglutiiſſet amatorem
Thallum (*ramum*)

270. *Apud Tzetzen in* ỷ. 90. *Caſſandræ.*

Porta quædam eſt in Tænari extremis partibus.

271. *Apud Zenobium Cent.* VI, 15.

Hæc tibi Pythia & Delia *erunt certamina.*

272. *Apud Appendicem Vatic. Cent.* I, 64.

Ultimus Myſorum.

273. *Apud Nonium de var. ſignif. ſerm. in voce ſervare.*

Obſervo Jovem Ægiochum.

274. *Suidas in ναὶ μὰ τό.*

Teſtor Apollinem hunc & januas.

275. *Suidas in τῶν τριῶν κακῶν.*

Unum enim horum trium habet malorum,

276. *Euripidis Schol. ad Hecubam* ỷ. 229.

Scio te facturum.

——— τηρῶ τὸν Δία

Ὕοντα πόλῳ

Sed hæc ſunt Sibyllæ folia. Profert *Nonius*, ut oſtendat τηρεῖν, apud Græcos, fuiſſe interdum *ſollicitè & ſuſpicioſè obſervare*, quod verum eſt.

729. Μαρτύρομαι] Citat *Suidas*, ut probet, non ſolitos eſſe Veteres προπετῶς κατὰ τῶν Θεῶν ὀμνύειν ἀλλὰ κατὰ τῶν προστυγχανόντων. Quod verum fortè haberi poſſet, niſi jurandi formulis, per omnes Deos & Deas, pleni eſſent veteres Comici.

730. Ἐν γὰρ &c.] Tria mala erant, nervo conſtringi, aut cicutam bibere, quæ pœnæ erant à Theramene conſtitutæ, aut triremem prodere.

731. Οἶδ' ὅ, τι ποίησον] *Scholiaſtes Euripidis* profert hæc verba, ut oſtendat ὅτι οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ τῶν ὁριστικῶν, cujus rei exemplum hoc adfert, ubi eſt ὅ, τι ποίησον ἀντὶ τοῦ ὅ, τι ποιήσεις. *Suidas* etiam *Menandrum* laudat in ψεῦσον, eadem de cauſa, ſed habet οἶσθ' ὃ ποίησον. Is locus *Suidæ* alioquin obſcurior optimè ex hoc Scholiaſtæ loco illuſtratur. Sic apud *Euripidem* eſt illic οἶσθ' ὅ, τι δρᾶσον pro δράσεις. Pluribus exemplis eumdem

σοζ'.

Αὐλὰς θεραπεύειν καὶ Σατράπας.

σοη'.

Οἱ γνάθȣς ἔχȣσι.

σοθ'.

Κρίσιμος γὰρ αὕτη γίνεται.

σπ'.

Ἀσπίδιον ἐπριάμην τι καὶ μαχαίριον.

σπα'.

——— ἐγὼ δ' ἐπίςαμαι
Ῥινᾶν.

σπβ'.

Παρ' αὐτὸν ἴσα βαίν' ἑταίρα πολυτελής.

σπγ'.

Ὁρᾷς, ἀκαρὴς παραπόλωλας ἀρτίως.

σπδ'.

——— ὁ δ' ἀλάςωρ ἐγὼ,
Καὶ ζηλότυπος ἄνθρωπος.

σπε'.

Οὐδὲ λόγον ὑμῶν, οὐδ' ἐπιςροφὴν ἔχω.

σπς'.

——— μικροῦ
Μὲν ἀῤῥαβῶν' εὐθύς μ' ἔπεισε καταβαλεῖν.

dem hunc Atticiſmum illuſtravit *M. Ant. Muretus* Var. Lect. Lib. III. c. 12.

732. Αὐλὰς] Citat *Athenæus*, ut oſtendat αὐλὰς dictas τὰ βασίλεια.

733. Οἱ γνάθȣς ἔχȣσι] Ita loquebatur noſter de Bœotis, quibus alii Græci τὰς ἀδηφαγίας exprobrabant. Dicti ſunt etiam, ἀπὸ τȣ̃ γνάθȣ, eadem de cauſa *Gnathones* Paraſiti.

734. Κρίσιμος] Hæc dixerat *Menander* de ſeptimo die, quem criticum aut decretorium aiunt Medicorum filii.

735. Ἀσπίδιον] Hinc probat *Stephanus* ſic dictum exiguum clipeum.

737. Ρινᾶν] Habuimus antea hanc vocem in fragmento ex *Æliano* H. A. Lib. IX, 2. *Claud. Salmaſius* hoc fragmentum à ſe lectum ait in vetere Grammatico, in *Spartiani* Getam, Ed. Pariſ. p. 168. qui Grammaticus ῥινᾶν ἐξαπατᾷν, ut *Heſychius* & *Suidas*, eſſe docet. Is Grammaticus eſt *Euſtathius*. Factum eſt ἀπὸ τῶν ῥινῶν, *à naribus*, ſed non quaſi ejuſmodi homines adunco naſo ſuſpendant alios, ut vult vir ſummus, ſed quod eos διὰ τῶν ῥινῶν ἄγȣσι

277. *Apud Athenæum* Lib. V. p. 189.

Aulas colere & Satrapas.

278. *Apud Plutarch. de eſu carnium.* T. II. p. 995.

Qui mandibulas habent.

279. *Pollux* Lib. IV. c. 25. §. 178.

Hæc enim decretoria eſt.

280. *Apud Stephanum in* Ἀσπίς.

Scutulum emi quoddam & gladiolum.

281. *Apud Euſtathium in Hom.* p. DCCCCXCIX, 30.

—— ſcio verò ego

Subſannare.

282. *Harpocration in* ἶσα βαίνων.

Juxta eum incedit paria *ambulans* ſumtuoſa amica.

283. *Etymol. M. in* ἀκαρής.

Vides te, momento temporis, funditus periiſſe.

284. *Ibidem in* ἀλάστωρ.

—— infelix verò ego

Et homo zelotypus.

285. *Ibidem in* ἀλέγω.

Neque rationem veſtri, neque obſervantiam habeo.

286. *Ibidem in* ἀῤῥαβών.

—— parum abfuit (nere.

Quidem quin arrhabonem ſtatim mihi perſuaſerit depo-

σι, metaphorâ ſumtâ ab equis & mulis qui capiſtro, quo nares vinciuntur, duci ſolent.

738. Παρ' αὐτὸν] Ut verſus conſtaret ſic verba diſpoſui. Erat:

Παρ' αὐτὸν ἶσα βαίνουσα ἑταίρα πολυτελής.

Eſt & apud *Suidam* & apud *Photium* MS. Ἶσα βαίνειν propriè quidem eſt æquali paſſu ambulare, metaphoricè verò transfertur ad ſimilitudinem morum ſignificandam.

739. Ὁρᾷς] Etymologici Magni auctor citat, ut probet τὸ ἀκαρὲς minimum dici.

740. Ἀλάστωρ] In malam partem vulgò ſumitur, ſed hîc eſt, ſi Etymologico credimus, ἀλαστὰ, τουτέστι τὰ χαλεπὰ, τλῶν, hoc eſt, miſer.

741. Λόγον] Hunc verſum profert idem, ut illuſtret ſignificationem verbi ἀλέγω, quam deducit παρὰ τὸ λέγω τὸ φροντίζω, quod liquet ex eo quod λόγος ſit interdum φροντὶς, ut in hoc loco. Galli dicunt eodem ſenſu, *ne tenir compte.*

744.

σπζ'.

Τὸ δὴ λεγόμενον τοῦτο θᾶττον ἢ βάδην.

σπη'.

Ἐκάθηντ' ἐπὶ δίφρȣ μήτηρ τε καὶ παρθένος.

σπθ'.

——— εἶπον δὲ, τί ποιεῖν μέλλετε;

σϛ'.

Δεδράμηκα δρόμον οἷον ȣδεὶς πώποτε.

σϛα'.

——— λελȣμένη
Γὰρ ἡ 'ταίρα καὶ διαφανὲς χιτώνιον
Ἔχȣσα.

σϛβ'.

——— ἀλλὰ καὶ χαμαιτύπη
Κρίζει τις.

σϛγ'.

——— δεῖ γὰρ ἣ
Πλȣτεῖν ὅπως με μάρτυρας πολλοὺς ἔχειν
Τοὺς ὁρῶντας.

σϛδ'.

Ἐρᾷ μὲν ὄμβρων γαῖα.

σϛε'.

Χαλεπόν γε τοιαῦτ' ἐςὶν ἐξαμαρτάνειν,
Ἃ καὶ λέγειν ὀκνοῦμεν οἱ πεπραγότες.

744. Ἀῤῥαβῶν] Adfert *Menandri* hæc verba Etymologus, ut oſtendat uſum vocis ἀῤῥαβὼν, quam bene definit, παρὰ τῶν ὠνȣμένων διδομένην προκαταβολὴν ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας, ſed cujus Etymologiam fruſtra quærit in Græca Lingua, cùm ſit Phœnicium ערבון *harabon*, à radice ערב *harab*, ſpondere, negotiari. Nec dubium eſt quin à Phœnicum mercatoribus ad Græcos tranſierit. Sed hæc non ſunt hujus loci.

744. Βάδην] Illuſtrandæ hujus vocis cauſâ, allatus eſt verſus. Proverbium eſt etiam Gallorum, *plus vite que le pas*.

745. Δίφρȣ] Hinc probare vult Etymologus eſſe cathedram.

746. Εἶπον] Eſt exemplum hujus verbi, in Imperativo Modo.

747. Δεδράμηκα] Hinc *Herodianus* probat, apud Etymologum, Veteres dixiſſe δραμέω. In Eclogis Aldinis, quæ ſunt in *Theſauro* Cor-

287. *Ibidem in* βάδην.

Hoc eſt quod dicitur, celeriùs quàm gradatim.

288. *Ibidem in* δίφρος.

Sedebant in curru mater & virgo.

289. *Ibidem in* εἶπον.

Dic verò quid facturi ſitis.

290. *Ibidem in* ἔδραμον.

Cucurri curſum, qualem nemo umquam *cucurrit*.

291. *Apud Euſtathium in Homer.* p. MCLXVI, 52.

——— lota
Etenim amica & pellucidam ſtolam
Habens.

292. *Ibid.* MCCCL, 13.

——— ſed & meretrix
Quædam ſtridet.

293. *Heſiodi Schol. Ed. Heinſ.* p. 142. c. 1.

——— oportet enim aut
Divitem eſſe, ut habeam teſtes multos
Videntes.

294. *Ibidem* p. 247. col. 1.

Amat quidem terra imbres.

295. *Stobæi Flor. Tit.* IV.

Grave eſt ejuſmodi peccata admittere,
Quæ fateri piget poſtquàm admiſimus.

Cornucopiæ, ſeu *Adonidis Hortis*, *Menandri* locus mutilus ac ſine nomine auctoris citatur, ad vocem ἔδραμον.

749. Χιτώνιον] Hinc probat *Ælius Dionyſius*, apud *Euſtathium*, ſic dictum λεπτὸν ἔνδυμα γυναικεῖον πολυτελές.

752. Κρίζει] Verbi hujus κατ' ὀνοματοποιΐαν ficti, ad ſtridorem ſignificandum, hoc exemplum profert *Euſtathius*.

753. Δεῖ γὰρ ἢ] Deeſt, *aut pauperem eſſe*. Divitiæ enim, ſine teſtibus, nullam voluptatem creant.

756. Ἐρᾷ &c.] Videtur petitum hoc ex Prologo quopiam *Menandri*, in quo Tragicorum Choros interdum imitabatur. Vide ad Leucadiam.

757. Χαλεπὸν &c.] Omiſſum hoc & duo ſequentia deprehendi, evoluto datâ operâ *Stobæo*.

σϛϛ'.

Ἄνθρωπος ἀτυχῶν σώζεται ταῖς ἐλπίσιν.

σϛζ'.

Πάντων ἰατρὸς τῶν ἀναγκαίων κακῶν
Χρόνος ἐϛὶν, οὗτος καὶ σε νῦν ἰάσεται.

ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

εἰς Ἐπίκουρον καὶ Θεμιστοκλέα.

Χαῖρε Νεοκλεῖδα δίδυμον γένος, ὧν ὁ μὲν ὑμῶν
Πατρίδα δουλοσύνας ῥύσαθ', ὁ δ' ἀφροσύνας·

762. Χαῖρε] Epigramma exſtat *Anthologiæ* Lib. III. c. 5. Pater Themiſtoclis vocabatur *Neocles*, eodémque nomine dictus eſt pater

ΤΕΛΟΣ.

296. *Ibid. Tit.* CXI.

Vir infelix ſpe ſervatur.

297. *Ibid. Tit.* CXXV.

Omnium neceſſariorum malorum medicus
Eſt Tempus, id te nunc conſolabitur.

MENANDRI EPIGRAMMA,

in Epicurum *&* Themiſtoclem.

Salvete Neoclidæ gemella proles, unus enim veſtrûm
Liberavit patriam ſervitute, alter inſaniâ.

Epicuri. Hinc *Epicuro* faviſſe *Menandrum* intelligere licet.

FINIS.

FRA-

FRAGMENTA

Quæ Latinè exſtant.

Seneca Præfat. Lib. IV. *Natur. Quæſtionum.*

MENANDER (quis enim non in hoc magnitudinem ingenii ſui concitavit, deteſtatus conſenſum humani generis tendentis ad vitia) *omnes* ait malos *vivere* & in ſcenam veluti ruſticus Poëta proſiluit.

Auſonii Epigramma CXXXI.

ex Menandro *verſum.*

Nil homine terra pejus ingrato creat,
Vicinus, hoſpes, notus, ignotus, cliens,
Et ſi qua genera ſunt, id civium genus,
Si quid petenti promtus opis impertias,
Ut miſereare, gratia actutum perit.

Ejuſdem Epigramma CXXXVI.

verſum ex eodem.

Re fruere ut natus mortalis, dilige ſed rem,
Tamquam immortalis, ſors eſt in utroque verenda.

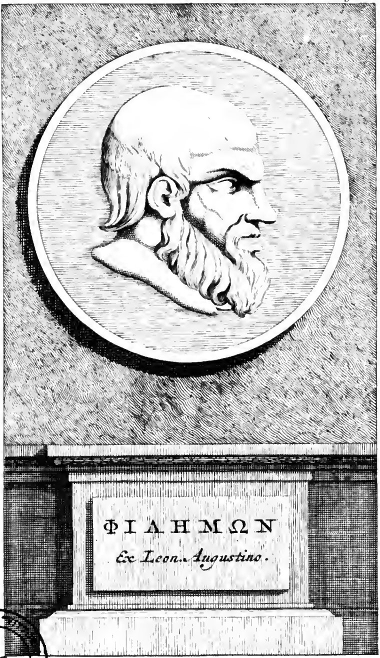
F I N I S.

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III" - NAPOLI

Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE EMANUELE III - NAPOLI

Digitized by Google

ΦΙΛΕΜΟΝΟΣ
ΛΕΙΨΑΝΑ.

PHILEMONIS
RELIQUIÆ.

T

Digitized by Google

ΦΙΛΕΜΟΝΟΣ ΛΕΙΨΑΝΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΑΓΡΟΙΚΟΥ.

α΄.

Στρȣθεῖα.

β΄.

῏Ω πῶς πονηρόν ἐςιν ἀνθρώπȣ Φύσις
Τὸ σύνολον, οὐ γὰρ ἄν ποτ᾽ ἐδεήθη νόμȣ.
Οἴει τι τῶν ἄλλων διαΦέρειν θηρίων;
ΔιαΦέρει οὐδὲ μικρὸν, ἀλλὰ σχήματι,
Πλάγι᾽ ἐστὶ τ᾽ἄλλα, τοῦτο δ᾽ ὀρθὸν θηρίον.

NOTÆ IN PHILEMONEM.

1. Στρȣθεῖα] Ait *Athenæus* hac voce Cydonia mala eſſe à *Nicandro* & *Philemone* vocata. De ea vide quæ habet *Claud. Salmaſius* Exercit. Plinianarum p. 500 Ed. Ultraject.

2. ῏Ω πῶς &c.] Vulgò deerat prima ſyllaba ad verſum neceſſaria. Supplevi ex MS. A. *Grotius*. In margine hujus loci adnotat: *Philemon Circulatore*. Nullum autem legitur Drama hoc nomine edidiſſe *Philemon*, quod eſſet Græcè ἀγύρτης; nec inter ea, quorum nomina ſuperſunt, titulum hunc habet vir ſummus. Itaque credidi ſcriptum fuiſſe in Codice MS. ΑΓ. quod interpretatus eſt vir magnus ἀγύρτῃ, cùm debuiſſet ἀγροίκῳ. Non ſemel, in interpretatione nominum fabularum, lapſus

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΗΣ.

α΄.

Οἴ μοι, τὸ λυπεῖσθαι γὰρ ἐπὶ τὸ ῥῆμ᾽ ἄγει
Τοῦτ᾽ εὐθὺς, ὡς ἔοικε, τὸν λυπούμενον.

1. Οἴ μοι &c.] Quatuor hi verſus leguntur *Stobæi* Fl. T. XCIX.

Digitized by Google

PHILEMONIS RELIQUIÆ

E RUSTICO.

1. *Apud Athenæum* Lib. III. p. 81.

Cydonia mala.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* II.

O quàm mala eſt hominis natura
Penitus! *Alioquin* enim numquam indiguiſſet lege.
Putáſne eum quapiam in re differre ab aliis feris?
Ne tantillum quidem differt, niſi figurâ;
Aliæ ſunt incurvæ, hæc verò erecta eſt fera.

eſt, ut videbunt qui collectionem Comicorum cum marginibus *Stobæi* conferent, & aliquando mutavit ſententiam. Quod ſi res aliter haberet, hoc fragmentum ad incertas Fabulas eſſet amandandum; nec minùs bene hîc legitur, donec magis hac de re liqueat. Potuerant fortaſſe & nonnulla fragmenta ad agros pertinentia huc referri. Vide fragm. XXVI. & duo ſequentia.

3. *Οὐ γὰρ ἄν ποτ'* &c.] Veriſſimè; nam unicuique mores ſui lex fuiſſent, ſi omnes fuiſſent boni. Cetera ſunt Comica *ὑπερβολή*.

5. *Διαφέρει*] Primam vocem addidimus verſu deſiderante. Omiſſa vulgò fuerat, quaſi ex præcedente verſu irrepſiſſet. At non ita eſt. *Grotius.*

EX RETECTA.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* XCIX. & CXIII.

Hei mihi! luctus enim ad hoc verbum ducit
Continuò, ut videtur, lugentem.

duo verò poſteriores ſeorſim Tit. CXIII.

Λυπȣμένῳ δ' ὅταν τις ἀκολȣθῶν λέγῃ
Χαῖρ', ἐξ ἀνάγκης οὗτος οἰμώζειν λέγει.

4. Χαῖρ'] Ad ſalutandum, ſed homini triſti & lugenti ea vox

ΕΚ ΤΗΣ ΑΝΑΝΕΟΥΜΕΝΗΣ.

α'.

Ψωμοκόλαξ δ' ἐσθ' ȣ̂τος ——

1. Ψωμοκόλαξ] Adfert *Athenæus*, ad oſtendendum hujus vocis uſum, quem probat etiam aliorum Comicorum locis. Eſt paraſitus

ΕΚ ΤΟΥ ἈΝΔΡΟΦΟΝΟΥ.

α'.

Πιεῖν τις ἡμῖν ἐγχεάτω καὶ ματτύην
Ποιεῖτε θᾶττον.

1. Ματτύην] Interpretatur *Athenæus* ἐξ ὀψαρτυτικῶν γλωττῶν Ar-

ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΚΑΡΤΕΡΟΥΝΤΟΣ.

α'.

Νῦν δ' οἶδ' ἀκριβῶς τὴν Τύχην ὡς ȣ̉ μία,
Οὐδ' ἔςι πρώτη, ἀλλα μετὰ τῶν σωμάτων

1. Τύχη] Hic Τύχη non eſt Dea, quæ Fortuna dicebatur, ſed neſcio quid quod *Epicurus* docebat in eſſe hominibus, & de quo aut *Epicurus* ipſe, aut neſcio quis ex ejus Scriptis, loquitur eodem *Stobæi* Titulo. Poſtquàm dixit Fortunam eſſe ἐπίπνοιάν τινα παρὰ τȣ̃ δαιμονίȣ, docet εἶναι ἕτερον τύχης εἶδος καθ' ὃν οἱ μὲν εὐφυεῖς καὶ εὔστοχοι, οἱ δὲ ἀφυεῖς καὶ ἐναντίαν ἔχοντες φύσιν βλάπτοιεν· ὧν οἱ μὲν εὐθύβȣλοι εἶναι ἐφ' ὅ, τι ἂν ἐπιβάλλωνται, οἱ δὲ ἀποπίπτοιεν τȣ̃ σκοπȣ̃, μηδέποτε τῆς διανοίας αὐτῶν εὐςόχως φερομένης ἀλλὰ καὶ ταρασσο-

Lugentem autem cùm quiſpiam ſequutus, ait:
Salve; is neceſſe jubet eum lamentari.

triſtitiam auget, quia amiſſi gaudii memoriam revocat.

E RENOVATA.

I. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 262.

HIc eſt buccearum adſentator ——

ὃς ψωμȣ̃ χάριν κολακεύει.

EX HOMICIDA.

I. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 663.

NObis aliquis quod bibamus fundat, & mattyam
Facite quàm primùm.

temidori, πολυτελὲς ἔδεσμα, ejúſque deſcriptionem tradit.

E MORTEM SIBI CONSCISCENTE.

I. *Apud Joan. Stobæum Eccl. Phyſ.* T. X.

NUnc prorſus intelligo fortunam nec ſolam,
Nec primam; ſed unà cum corporibus

σομένης· ταύτην δὲ τὴν ἀτυχίαν σύμφυτον εἶναι καὶ ȣ̓κ ἐπείσακτον: *eſſe alterum fortunæ genus, quâ apti natura eſſent alii, & felices; alii contrà inepti, & contrariam habentes naturam detrimentum paterentur; quorum priores quidem recta conſilia inirent quidquid adgrederentur, alii verò à ſcopo aberrarent; cùm numquam eorum intellectus bene & feliciter progrediatur, ſed perturbatus ſit; hanc verò infelicitatem innatam eſſe, non adſcitam.* Eò videtur reſpicere is, quem hæc dicentem induxerat *Philemon*.

Ἡμῶν, ὅταν γίγνωντ' ἂν εὐθὺς καὶ τύχη
Προγίνεθ' ἡμῖν συγγενὴς τῷ σώματι.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΛΙΔΟΣ.

α'.

Οὐχὶ μόνον αὐτὸς εὗρε πῶς λαλήσομεν
Αὐτοῖς, ἀπέχοντες πολὺν ἀπ' ἀλλήλων χρόνον.
Οὐδ' ὃν τρόπον μηδέποτε μηδὲ εἷς πάλιν
Ἐπιλήσεθ' ἡμῶν μηδὲν, ἐμβλέψας δέ πυ
Ἰάη τοῦ χρόνυ τῦ παντὸς εἴσετ', ἀλλὰ καὶ
Ψυχῆς ἰατρὸν κατέλιπεν τὰ γράμματα.

Ad Titulum. Exſulem *Cæcilii* citat *Nonius*, quæ an hinc verſa fuerit ignoro. Vulgatarum Editionum *Stobæi* margo *Apollinem* vocat. Ex MS. mutaverit *Grotius*, licèt taceat.

1. Οὐχὶ μόνον &c.] Videtur loqui de Cadmo, aut de alio, cui litterarum inventio tribuebatur. *Lucanus*, Lib. III, 220.

Phœnices primi, famæ ſi creditur, auſi
Manſuram rudibus vocem ſignare figuris.

Quod *Brebovius*, interpres *Lucani* Gallicus, ingenioſiſſimè ſic expreſſit:

C'eſt de lui que nous vient cet art ingenieux
De peindre la parole & de parler aux yeux,

ΕΚ ΤΟΥ ΑΡΠΑΖΟΜΕΝΟΥ.

α'.

Γυμνῷ Φυλακὴν ἐπίταττε, καὶ διὰ τρίων
Ποτηρίων, καὶ ματτύης εὐφραινέτω.

1. Γυμνῷ φυλακὴν &c.] Adfertur ad oſtendendum uſum vocis ματ-

Noſtris, cùm generantur ſtatim & fortunam
Priùs eſſe, quàm nos, congenitam corpori.

EX EXSULE.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* LXXXI.

NOn tantùm ille invenit, quomodo loqueremur
Illis, multo tempore in vicem remoti;
Neque* *tantùm* quomodo numquam quiſquam iterum
E nobis cujuſquam rei obliviſcatur, inſpicienſque in ali-
Sciat quæ ab omni ævo *fuerunt*; ſed & (quem locum
Litteras animi medicum *nobis* reliquit.

Et par les traits divers de figures tracées
Donner de la couleur & du corps aux penſées.

Nihil eſt notius. Prometheo inventum litterarum tribuit *Æſchylus*, in Prometheo Vincto, verbáque ejus profert *Stobæus*, eodem Titulo. Litterarum σύνθεσιν vocat

Μνήμην ἁπάντων μουσομήτορ' ἐργάτιν,

artificem omnium memoriam Muſarum matrem.

2. Πολὺν —— χρόνον] Veteres enim, in ſuis ſcriptis, nos etiamnum alloquuntur. Utinam verò non tantùm γνώμας, ſed integras Comœdias *Menandri* ac *Philemonis* ſic audire liceret!

6. Ψυχῆς ἰατρὸν] Ἰατρεῖον ψυχῆς dicta Bibliotheca ab Oſymandua Ægypti Rege, ut teſtatur *Diodorus Siculus* Lib. I. p. 45. Edit. Hanovianæ.

EX RAPTO.

1. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 663.

NUdo cuſtodiam appone, & tribus
Poculis ac mattyâ recreet.

ματτύη, de qua ad Ἀνδρόφονον.

β'.

Ὀρῶ μαγείρȣς καὶ κύβηλιν καὶ σκάφην.

γ'.

Ὁ ναυκοτίλτης.

3. Ὀρῶ &c.] Habet *Pollux*, ut probet uſum vocis *κύβηλις*, quæ ſignificat cultrum quo caſeus ſecabatur.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΑΒΥΛΩΝΙΟΥ.

α'.

Βασιλίσσην Βαβυλῶνος, ἂν ȣ̓́τω τύχῃ,
Τὴν Πυθιονίκην οἶσθα καὶ τὸν Ἅρπαλον.

2. *Τὴν Πυθιονίκην*] Meretricem Atticam, quam Babylonem vocaverat Harpalus, antequàm à Rege deficeret. Vide *Athenæum*

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ.

α'.

Ὄλκιον εἶδον μὲν ἐπὶ τραπέζης κείμενον
Πυρῶν τε μεςόν.

1. *Ὄλκιον*] Ut uſum vocis oſtenderet adduxit *Athenæus*. Vas fuit ari-

ΕΚ ΤΩΝ ΔΕΛΦΩΝ.

α'.

Εὖ δ' εἰς ἅπαντας εὗρες ἀνθρώπȣς, Σόλων.
Σὲ γὰρ λέγȣσι τȣ̃τ' ἰδεῖν πρῶτον βροτῶν

1. Εὖ] Malè apud *Athenæum* Σὺ, at verſu ſequente *βροτῶν* rectè addidit *Caſaubonus*. Grotius.

Ibid. *Σόλων*] *Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος ἱςορεῖ ἐν τρίτῳ Κολοφωνιακῶν, φάσ-*

2. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 24. §. 104.
Video coquos, cybelin, & ſcapham.

3. *Apud eumdem* Lib. VII. c. 10. §. 28.
Vellerum evulſor.

4. Νακοτίλτης] Uſum vocis improbat *Pollux*. Sic dicebantur *tonſores ovium*, *οἱ κείροντες τὰ πρόβατα*, ut habet *Heſychius*.

EX BABYLONIO.

1. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 595.
Reginam Babylonis, ſi ita fors ferat,
Pythionicam noſti & Harpalum.

loco laudato. Eam Comicè Reginam Babylonis vocat.

EX NUPTIIS.

1. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 45. §. 176.
Holcium quidem in menſa vidi poſitum
Et tritico plenum.

dorum, juxta ac liquidorum, menſura, ut docet, & plerumque æneum.

EX DELPHENSIBUS.

1. *Ex Athenæo* Lib. XIII. p. 569.
Utile quidpiam omnibus inveniſti, Solon.
Hanc enim te primum mortalium vidiſſe aiunt

φάσκων αὐτὸν (Σόλωνα) καὶ Πανδήμου Ἀφροδίτης ἱερὸν πρῶτον ἱδρύσασθαι, ἀφ' ὧν ἠργυρίσαντο αἱ προστᾶσαι τῶν οἰκημάτων : Nicander Colophonius narrat III. Colophoniorum, dicens eum etiam Volgivaga Veneris

Δημοτικὸν, ὦ Ζεῦ, πρᾶγμα καὶ σωτήριον,
(Καί μοι λέγειν τȣ̃τ' ἔςιν ἁρμοςὸν, Σόλων)
Μεςὴν ὁρῶντα τὴν πόλιν νεωτέρων,
Τȣ́τȣς τ' ἔχοντας τὴν ἀναγκαίαν Φύσιν,
Ἁμαρτάνοντάς τ' εἰς ὃ μὴ προσῆκον ἦν,
Στῆσαι πριάμενον τὰς γυναῖκας κατὰ τόπȣς,
Κοινὰς ἅπασι καὶ κατεσκευασμένας·
Ἑςᾶσι γυμναὶ, μὴ 'ξαπατηθῇς, πάνθ' ὅρα.
Οὐκ εὖ σεαυτὸν τυγχάνεις ἔχων; ἔχεις
Πῶς ἡ θύρα σοὶ ἔςαι ἂν ἀνεῳγμένη·
Εἷς ὀβολός· εἰσπήδησον· ȣ̓κ ἐς' ȣ̓δεεὶς
Ἀκκισμὸς, ȣ̓δὲ λῆρος, οὐδ' ὑφαρπαγή.
Ἀλλ' εὐθὺς εἰ βȣ́λει συ, καὶ συχνὸν τρόπον.
Ἐξῆλθες; οἰμώζειν λὲγ', ἀλλοτρία 'ςί σοι.

neris Templum ædificaſſe , ex pecunia collata ab iis quæ proſtabant in lupanaribus. Hæc habet *Athenæus* , loco laudato. *Harpocration* in Πάνδημος Ἀφροδίτη ſimilia adfert ex eodem Scriptore , niſi quòd ait hæc exſtitiſſe ἐν ἕκτῳ, *ſexto Colophoniacorum.*

3. Σωτήριον] Ratio ejus rei ſequitur, quam placuiſſe *Philemoni* nemo mirabitur, qui legerit hæc *Auguſtini* verba in Lib. II. de Ordine num. 12. *Quid ſordidius, quid inanius decoris, & turpitudinis plenius meretricibus , lenonibus , ceteriſque hoc genus peſtibus dici poteſt? Auſer meretrices de rebus humanis, turbaveris omnia libidinibus.*

4. Καί μοι] Hunc verſum parentheſi incluſimus , & ſequenti poſuimus ὁρῶντα, pro ὁρῶντι. *Grotius.*

5. Ἁμαρτάνοντας &c.] In Anthologiæ Lib. III. C. V. Ep. 34. eſt in monumentum lenonis, in quod lapides jacere vetantur prætereuntes, hac de cauſa, quæ ultimo diſticho ſic exprimitur:

Φεῖσαι δ' ȣ̓χ ὅτι κέρδος ἐπήνεσεν, ἀλλ' ὅτι κοινὰς
Θρέψας, μοιχεύειν ȣ̓κ ἐδίδαξε νέȣς.

Interprete *Grotio* :

Rem, ô Jupiter popularem & ſalubrem
(Nam & mihi dicere hoc convenit, ô Solon)
Cùm videres urbem plenam juvenibus,
Hóſque habentes neceſſariam naturam,
Peccantéſque in id, in quod par non erat,
Mulieres emtas te vicatim conſtituiſſe
Communes omnibus & paratas.
Proſtant nudæ, ne fallaris omnia vide.
Non bene te contines? Habes
Quomodo janua tibi erit aperta.
Uno obolo *opus eſt*. Inſilito, nulla eſt
Ficta recuſatio, nullæ nugæ, nulla ſubtractio.
Sed ſtatim, ſi cupias, & ſpiſſum in modum.
Egreſſus es? *Eam* flere jubeto, eſt enim tibi aliena.

Parce rogo, quæſtum fecit, ſed publica præbens
Gaudia, materiam demſit adulteriis.

8. Στῆσαι πριάμενον τὰς] Ita τὰς pro τὶ poſuimus. *Grotius*. Rectè, aiebat enim *Nicander* Solonem σώματα ἀγοράσαντα εὐπρεπῆ, ἐπὶ στέγης στῆσαι διὰ τὰς νέας, *ſervas emiſſe formoſas eaſque in cella proſtituiſſe, propter juvenes.*

11. Οὐκ εὖ σεαυτὸν] Sic legi pro σεαυτῷ, & ἔχων eodem ſenſu ſumſi, ac compoſitum κατέχων, hoc eſt, non ſatis te contines? Nota eſt ex Lexicis hæc verbi ἔχω ſignificatio. *Grotius*, retentá vulgatâ lectione, vertit:

Res nonne bene habent, quiſquis es tandem, tua?

Senſu diluto & parum commodo.

12. Πῶς ἡ θύρα] Legitur πῶς ἡ θύρα ἔσαι ἀνεῳγμένη. *Grotius.*

13. Ὀβολός] Optimè ſic *Caſaubonus* pro ὁ βόλος. *Idem.*

14. Ὑφαρπαγή] Ita nos pro ὑφήρπασεν *Idem.*

15. Ὡς βούλει συ] Erat βούλει συχνὸν βούλει τρόπον. *Idem.*

16. Ἐξῆλθες;] Interrogationem addidimus & in fine poſuimus, ἀλλοτρία 'στί σοι. Extraneam vocat, quæ conjux non ſit. *Idem.*

E K

ΕΚ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ.

Καλὴ μὲν ὄψις ἐν δὲ δειλαῖαι Φρένες.

1. Καλὴ &c.] De hoc proverbio dixi ad Sicyonium *Menandri*.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΟΥ.

Τȣ́τȣ μὲν δράματος ἀποσπασμάτιον ȣ̓δὲν εὑρήκαμεν, ἀλλὰ Πλαῦτος αὐτὸ μετέφρασε.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΞΟΙΚΙΖΟΜΕΝΟΥ.

α΄.

Κακόν ἐςι δȣ́λῳ δεσπότης πράσσων κακῶς,
Μετέχειν ἀνάγκη τῶν κακῶν γὰρ γίγνεται.

1. Κακόν ἐςι &c.] Imitatus eſt noſter *Ariſtophanem*, qui ab initio Pluti ſic ſervum loquentem de hero, qui delirare videbatur, inducit:

Μετέχειν ἀνάγκη τὸν θεράποντα τῶν κακῶν.

E PUGIONE.

Bonus quidem vultus, ſed timidus intus eſt animus.

EX MERCATORE.

HUjus quidem Fabulæ fragmentum nullum invenimus, ſed *Plautus* eam tranſtulit. Vide *Mercat.* Act. I. Sc. I, 9. 10.

E MIGRANTE.

1. *Apud Joan. Stobæum Fl. Tit.* LXII.

MAla res eſt ſervo herus, qui cum adverſis rebus conflictatur,
Participem enim eum eſſe malorum neceſſe eſt.

Neceſſe eſt ſervum participem eſſe malorum. Quem verſum, ut & *Philemonis* noſtri verba egregiè illuſtravit vir ſummus *Ezechiel Sphanhemius*, ad ℣. 62. Hymni in Cererem *Callimachi.*

ΕΚ ΤΟΥ ΕΠΙΔΙΚΑΖΟΜΕΝΟΥ.

α'.

Ἥδιον οὐδὲν, οὐδὲ μουσικώτερον
Ἔϛ' ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν·
Ὁ λοιδορῶν γὰρ, ἂν ὁ λοιδορούμενος
Μὴ προσποιῆται, λοιδορεῖται λοιδορῶν.

β'.

Πρόχειρον ἐπὶ τὴν γλῶτταν εὐλόγῳ τρέχειν.

Ἥδιον &c.] Elegantiſſimorum horum verſuum duo priores leguntur etiam apud *Plutarchum* de audiendis Poëtis p. 75. Ed. Grotianæ. At duo poſteriores debentur *Stobæo*, cujus diligentiæ tot alia debemus.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΟΥ.

α'.

Στρῶμα μηλωτήν τε ἔχει.

Μηλωτὴν] Hinc probat *Pollux* ſic vocari vellus ovis.

ΕΚ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΙΤΩΝ.

α'.

Παλαιϛή.

EX VINDICANTE.

1. *Apud Joan. Stobæum Tit. Flor.* XIX.

SUavius nihil, neque concentus ullus melior
Eſt, quàm poſſe contumeliâ adfectum ferre.
Qui enim conviciatur, ſi is in quem convicia jaciuntur
Non ſimulet ſe audire, convicia audit qui iis utitur.

2. *Ibid. Tit.* XIV.

Eloquenti proclive eſt ad linguam confugere.

4. Μὴ προσποιῆται] Ita nos, cum MS. A. Vulgò malè ὁ λοιδορῶν, quod indicant præcedentia. *Grotius.*
5. Πρόχειρον] In collectione Grotiana hic verſus omiſſus erat.

EX EURIPO.

1. *Apud Jul. Pollucem* Lib. X. c. 45. §. 176.

STragulam habet & agninam.

EX INSIDIATORIBUS.

1. *Photii MS. Lexicon.*

PAlmus.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ.

α′.

Κρομμύων.

β′.

Οὐ τοῖς πλέȣσι τὴν θάλατταν γίνεται
Μόνοισι χειμὼν, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ
Τοῖς περιπατȣ͂σι τȣ, Λάχης, ἐν τῇ ςοᾷ,
Καὶ τοῖς μένȣσιν ἔνδον ἐν ταῖς οἰκίαις.
Χ' οἱ μὲν πλέοντες ἐνίοθ' ἡμέραν μίαν,
Ἢ νύκτα χειμασθέντες, εἶτ' ἐκ τοῦ κακοῦ
Σωτηρίας ἐπέτυχον· ἢ τὸ πνεῦμα γὰρ
Αὐτοὺς τὸ σῶζον ἦλθεν, ἢ ἐφάνη λιμήν.
Ἐμοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔςιν· οὐκ εἰς ἡμέραν
Χειμάζομαι μίαν γὰρ, εἰς τὸ ζῆν δ' ὅλον
Ἀεὶ τὸ λυπεῖσθαι δὲ μεῖζον γίνεται.

Κρομμύων] Urbs fuit propè Aſcalonem, ſi *Stephano* Byzantio credimus, qui teſtis eſt ejus mentionem à noſtro factam in hac Fabula. Sed vide ejus Interpretes.

2. Οὐ τοῖς &c.] Nec hujus Comœdiæ, nec loci hujus mentio ulla in collectione Grotiana, quamvis apud *Stobæum* exſtent. Sunt

ΕΚ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ.

α′.

Ὑπέρȣ ἐπιτροπή.

1. Ὑπέρȣ ἐπιτροπή] Proverbium hoc dicebatur ἐπὶ τῶν πάντα ποιȣ́ντων, καὶ ȣ̓δὲν περαινόντων, *de iis qui omnia faciunt, nec quid-*

EX

EX EPHEBO.

1. *Stephanus in* Κρομμύων.

CRommyon.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XCVIII.

Non mare navigantibus eſt
Solis tempeſtas, ut videtur, ſed &
Ambulantibus, ô Laches, in porticu,
Et manentibus intus, in ædibus.
At navigantes quidem interdum per diem unum,
Aut noctem *unam* procellâ jactantur, dein mali
Liberationem conſequuntur; vel enim ventus
Qui eos ſervat oritur, vel apparet portus.
Mihi verò hoc non eſt, non enim in diem
Unum tempeſtate jactor, ſed in totam vitam.
Semper mœror major fit.

querelæ hominis ad rem domeſticam quod adtinet infelicis, qualem potuit facere mala uxor, aut pravi liberi.

9. Ἦλθεν ἡ ἐφάνη λιμὴν] Ita *Salmaſius* emendavit, cùm vulgò eſſet ἢ μένη ἐφάνη λιμὴν. *Grotius.*

EX HEROIBUS.

1. *Apud Zenobium in hoc proverbio Cent.* VI, 25.

PIſtilli verſatio.

quam promovent, ut docet *Zenobius*, qui teſtatur fuiſſe in Heroïbus *Philemonis.* Fuit etiam fabula *Menandri* inſcripta *Heros.*

ΕΚ ΤΩΝ ΘΗΒΑΙΩΝ.

α'.

—— Ἐμȣ̃ γὰρ κύριος μὲν εἷς ἀνήρ·
Τȣ́των δὲ καὶ σȣ̃ μυρίων τ' ἄλλων νόμος,
Ἑτέρων τύραννος, τῶν τυραννȣ́ντων Φόβος.
Δȣ̃λοι βασιλέων εἰσὶν· ὁ δὲ βασιλεὺς, Θεῶν.
Ὁ Θεὸς, ἀνάγκης· πάντα δ' ἂν σκοπῇς ὅλως
Ἑτέρων πέφυκε, μειζόνων δ' ἐλάττονα.
Τούτοις ἀνάγκη ταῦτα δȣλεύειν ἀεί.

1. Ἐμȣ̃ γὰρ &c.] Servus loquitur. Vide *Menandri* fragm. ex incertis Comœdiis CIX & CCLVI.
4. Δȣ̃λοι βασιλέων &c.] Imitatus eſt *Horatius* Ode I. Lib. III. *Regum timendorum in proprios greges,*

ΕΚ ΤΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ.

α'.

Οὐκ ἔϛ' ἀληθὲς παραλογίσασθ', οὐδ' ἔχειν
Ὀψάρια χρυσᾶ.

Οὐκ &c.] Adfert *Athenæus*, ut oſtendat uſum vocis ὀψάριον,

ΕΚ ΤΟΥ ΘΥΡΩΡΟΥ.

α'.

Ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κατεθέμην ποτὲ
Καὶ τὸν πέτασον ——

Ἐγὼ γὰρ &c.] Citat hunc locum *Pollux*, ut probet πέτασον

ΕΚ

EX THEBANIS.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* LXII.
—— Mei enim dominus eſt vir unus,
Horum verò & tui, aliorúmque ſexcentorum lex;
Aliorum tyrannus, tyrannorum metus.
Sunt ſervi Regum, ſed Rex *ſervus eſt* Deorum,
Deus verò neceſſitatis *fatalis*. Omnia ſi conſideres, prorſus
Aliorum ſunt, & majorum quidem minora.
Hiſce ſervire hæc ſemper neceſſe eſt.

Reges in ipſos imperium eſt Jovis.
5. Ὁ Θεὸς ἀνάγκης] Fatalis neceſſitatis, quam ne Dii quidem mutare poterant. Notum eſt dogma & Poëtarum & Philoſophorum.

E THESAURO.

1. *Apud Athenæum* Lib. IX. p. 385.
NOn eſt æquum fallere, neque habere
Piſciculos bonos.

quam in rem multa Comicorum loca coacervat.

EX JANITORE.

1. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 38. §. 164.
EGo enim in chlamydem deponerem aliquando
Et petaſum ——

fuiſſe φόρημα τῶν ἐφήβων.

ΕΚ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ.

α΄.

——— Καὶ γυλίαν τιν' ἀργυρωμάτων

β΄.

Ἀρ' ἔςιν ὁ λόγος τοῖς νοσοῦσι χρήσιμος.

γ΄.

Εὔκαιρος εἰς τὰ σπλάγχνα κολληθεὶς Φίλων
Εὐψυχίαν πάρεσχε τῷ λυπουμένῳ,
Ὡς σπληνίον πρὸς ἕλκος οἰκείως τεθὲν
Τὴν φλεγμονὴν ἔπαυσεν, οὕτω καὶ λόγος.

1. Καὶ γυλίαν] Hinc *Athenæus* vocis ἀργυρώματα uſum oſtendit.
2. Ἀρ' ὁ λόγος] Hæc & ſequentia tam bene ad hanc Fabulam

ΕΚ ΤΟΥ ΚΑΤΑΨΕΥΔΟΜΕΝΟΥ.

α΄.

Πάντ' ἐςὶν ἐξευρεῖν, ἐὰν μὴ τὸν πόνον
Φεύγῃ τις, ὃς πρόσεςι τοῖς ζητουμένοις.

1. Πάντ' &c.] Alia inhanc ſententiam , eodem Titulo , habet

ΕΚ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ.

α΄.

——— Αἱ δὲ παῖδες παρέσχεον
Ἡ μὲν τὸ θερμὸν, ἡ δ' ἑτέρα μετάκερας.

1. Αἱ δὲ παῖδες &c.] Videntur hæc verba potiùs eſſe *Alexidis*, quàm *Philemonis*, cujus deſunt verſus, ut ad marginem rectè adno-

tavit

E MEDICO.

1. *Apud Athenæum* Lib. VI. p. 231.

——— Et corbem quamdam vaſorum argenteorum.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LXXXI.

Profectò eſt ſermo ægrotis utilis.

3. *Ibidem.*

Amicorum quiſpiam viſceribus adhærens
Bonum animum præbet dolenti.
Ut ſplenium ad ulcus amicè impoſitum
Inflammationem ſedat: ſic & oratio.

referri poſſe, quàm inter incertarum fragmenta latere credidi.

EX CALUMNIAM PASSO.

1. *Apud Joan. Stobæum Flor. Tit.* XXIX.

OMnia licet invenire, niſi quis laborem
Fugerit, qui adhæret rebus quærendis.

Stobæus.

E CORINTHIA.

1. *Apud Athenæum* Lib. III. p. 123.

——— Puellæ adfundebant
Altera quidem *aquam* calidam, altera tepidam.

tavit *Dalecampius.* Sed hinc liquet *Philemonem* vocem μεΐακεφας adhibuiſſe ad ſignificandam aquam tepidam.

β'.

Εἰ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοισιν εἰδοίης κακὰ,
Ἄσμενος ἔχοις ἂν, Νικωφῶν, ἃ νῦν ἔχεις.

3. Εἰ τὰ παρὰ τοῖς &c.] Si cogites alios eſſe, qui ſint te multò miſeriores. Rectè *Seneca* in Troadibus, 1023.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΕΤΙΟΝΤΟΣ, ἢ ΖΩΜΙΟΥ.

α'.

Ἰχθῦς τις σοὶ ἐφαίνεθ' ἐφθὸς; μικρὸς ἦν.
Ἀκήκοας ———
Ἄλμη τε λευκὴ, καὶ παχεῖ' ὑπερβολῇ,
Κ'οὐχὶ λοπάδος πρόσωζεν, οὐδ' ἡδυσμάτων,
Ἐβόων ἅπαντες, ὡς ἀγαθὴν ἅλμην ποιεῖς.

β'.

——— Α. Ἀργύριος δὲ παρατεθέντος καράβȣ,
Ὡς εἶδεν αὐτὸν, χαῖρε πάππα φίλτατε,
Εἶπας. Β. Τί ἐποίει; Α. Τὸν πατέρα κατήσθιεν.

In Titulum. Non diſplicebat *Caſaubono* quod quibuſdam doctis placebat, hanc Fabulam vocandam *Μεθύοντα*, ad *Athen.* Lib. IV. c. 4. Certè major eſt nexus inter *ebrium* & *juſculum*, quàm inter *tranſeuntem* & *juſculum*. Attamen nihil mutavi, quia Lib. VII. citatur etiam ab *Athenæo* *Φιλήμων Μετιόντι*.

1. Ἰχθῦς] Profert hos verſus, ut illuſtret quod dixit de conſuetudine Veterum, his verbis: *Ἐχρῶντο γὰρ οἱ Παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀνα-*

ΕΚ ΤΟΥ ΜΟΙΧΟΥ.

α'.

Α. Ἔδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ' ἢ
Νάβλαν τιν'. Π. Ὁ δὲ Νάβλας τί ἐστι, [δέσποτα]

2. Νάβλαν] Erat Orientalium inſtrumentum, quod vocatur נבל *nebel*, in Scriptura, Syriacâ inflexione נבלא *nabla*. *Athenæus ὑδραύλικον ὄργανον* eſſe ait. Aliter deſcribitur à *Joſepho*. Vide quæ de hoc

Digitized by Google

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVIII.

Si ſcires mala, quæ ſunt apud alios,
Libenter haberes, Nicophon, quæ nunc habes.

Eſt miſer nemo, niſi comparatus.

EX TRANSEUNTE ſeu JUSCULO.

1. *Apud Athenæum Dipn.* Lib. IV. p. 133.

QUis tibi videbatur piſcis elixus! parvus erat.
Audiſti. ——
Muria verò alba & ſupra modum craſſa
Nec vas redolebat, neque condimenta.
Clamabant omnes, quàm bonam muriam facis!

2. *Apud eumdem* Lib. VII. p. 339.

—— A. Argyrius, appoſito Carabo,
Ut vidit eum, ſalve pater cariſſime,
Cùm dixiſſet. B. Quid fecit? A. Comedit patrem.

στόμασιν βρώμασιν, ὥσπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις ἃς κολυμβάδας καλοῦσι. Utebantur enim Veteres & cibis ad acuendam adpetentiam, ut muriâ conditis oleis, quas colymbadas vocant.

6. Ἀργύριος] Argyrius erat Carabi filius, éſtque ludus in ambiguo, nam κάραβοι dicebantur grandiores cancri. Vide *Athenæum.*

7. Πάππα] Quòd vocaretur Κάραβος, inſtar patris. Hæc verba protulit etiam *Euſtathius* in Homer. p. MCCCLXXXIII, 37.

EX MOECHO.

1. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 175.

A. OPortebat adeſſe, Parmeno tibicinam aut
Nablam quampiam. P. Nablas verò quidnam
eſt, [here?]

hoc inſtrumento diximus ad 1. Sam. X, 5.

Ibid. Δέσποτα] Addidimus verſûs cauſâ, ac ſanè ſervus herum alloquitur. Videtur hoc inſtrumentum temporibus demum *Philemonis*

Α. Οὐκ οἶδας, ἐμβρόντητε σὺ; Π. μὰ Δί' οὔ. Α. τί Φὴς;
Οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν οὖν οἶσθ' ἀγαθὸν
Σύγ', οὐδὲ σαμβυκιστρίαν.

β'.

'Οστις δὲ πρὸς τὸ πίπτον εὐλόγως Φέρει
Τὸν Δαίμον', οὗτος ἧσσον ἐστ' ἀνόλβιος.

monis in Græcia innoteſcere cœpiſſe, quo factum ut induceret ſervum ignorantem quid eſſet.

5. Σαμβυκιστρίαν] Quæ uteretur inſtrumento, quod ab Orientalibus vocabatur סבכא *ſabbecha*. Vide Dan. III, 5.

ΕΚ ΤΩΝ ΜΥΡΜΙΔΟΝΩΝ.

α'.

Εχῖνος.

'Εχῖνος.] Ait *Erotianus* fuiſſe genus ollæ μεγαλοστόμου καὶ μεγάλης.

ΕΚ ΤΟΥ ΜΥΣΤΟΥ.

α'.

Πολὺ μεῖζόν ἐστι τοῦ κακῶς ἔχειν κακὸν,
Τὸ καθ' ἕνα πᾶσι τοῖς ἐπισκοπουμένοις
Δεῖν τὸν κακῶς ἔχοντα, πῶς ἔχει, λέγειν.

2. Τὸ καθ' ἕνα] Quia ſinguli amici inviſentes quærunt ab ægris

A. Neſcis, tu ſtupide? P. Non per Jovem. A. Quid ais?
Annon noſti Nablam? nihil ergo boni noſti,
Tu, neque Sambyciſtriam.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVIII.

Quiſquis, prout incidit, ſapienter fert
Fortunam, is eſt minùs infelix.

6, Ὅςις &c.] In margine *Stobæi*, tribuuntur hæc *Euripidi* in Antigona; ſed *Grotius*, in collectione fragmentorum *Philemonis*, ad hunc refert, ex MS. ut videtur.

EX MYRMIDONIBUS.

1. *Erotianus in voce.*

OLla.

Erat & in *Menandri* ἐπιτρέπουσι.

EMYSTA.

1. *Apud Stobæum Fl. Tit.* C.

MUltò majus eſt malum, quàm malè habere,
Quod ſingillatim omnibus inviſentibus
Oportet malè habentem dicere quomodo habeat.

quomodo habeant, & quo modo in morbum inciderint.

ΕΚ ΤΗΣ ΝΕΑΙΡΑΣ.

α΄.

A. Ὥσπερ Σέλευκος δεῦρ᾽ ἔπεμψε τὴν τίγριν,
Ἣν ἴδομεν ἡμεῖς, τῷ Σελεύκῳ πάλιν ἔδει
Ἡμᾶς παρ᾽ ἡμῶν ἀντιπέμψαι θηρίον.
B. Τί; A. Γέρανον, οὐ γὰρ γίγνεται τοῦτ᾽ αὐτόθι.

1. Ὥσπερ Σελεύκῳ] Adfert hunc locum *Athenæus*, ut oſtendat Tigrin fœminino genere dici ſolitam, apud Græcos. Sermo eſt de Tigride, quam Seleucus, Syriæ Rex, ex Aſia in Græciam miſerat à plebe ſpectandam.

ΕΚ ΤΩΝ ΝΕΜΟΜΕΝΩΝ.

α΄.

Ἀπὸ στόματος ἅπαντ᾽, ἐὰν βούλησθ᾽, ἐρῶ.

1. Ἀπὸ ϛόματος] Hoc eſt, memoriter. Vide *Suidam* & *Heſy-*

ΕΚ ΝΟΘΟΥ.

α΄.

Κολώνη.

1. Κολώνη] Poſtquàm dixit hanc vocem ab Herodoto haberi pro voce Libyca, addit: Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα, ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι. *Philemon* Gramma-

EX NEÆRA.

1. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 590.

A. UT Seleucus huc miſit tigridem
Quam nos vidimus, Seleuco viciſſim oportuit
Nos aliquam *ex iis quæ ſunt* apud nos feram contrà mittere
B. Quam? A. Gruem, neque enim illic gignitur.

3. Ἡμᾶς] Delevi τὶ quod antecedebat & vitiabat verſum.
4. Γέρανον] Videtur, deridiculi gratiâ, hoc dici.
Ibid. Τῶν αὐτόθι] Subaudiendum θηρίον, alioqui γέρανος eſt fœminini generis.

E DIVIDENTIBUS.

1. *Suidas in* ἀποστοματίζω.

MEmoriter omnia, ſi vultis, dicam.

chium.

E SPURIO.

1. *Euſtath. in Homer.* p. DCCCLXXX, 30.

COllis.

ticus intelligi videtur. Sequitur: ἕτεροι δὲ ὅτι βουνὸν Φιλήμων ἐν νόθῳ ὡς σύνηθες τίθησι Intelligitur Poëta noſter, qui ἐν Νόθῳ, vel in Comœdia ſic inſcripta hac voce uſus ſit.

ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ.

α'.

——— Τέθαυμαχ' οὐκ ἐπεὶ
Πέπλευκεν, ἀλλ' εἰ δὶς πέπλευκε.

ΕΚ ΤΗΣ ΝΥΚΤΟΣ.

α'.

Τὸ κανοῦν δ' ὁ παῖς περίεισι τηνάλλως ἔχων.

1. Τὸν κανοῦν] Adfert *Suidas* ut uſum voculæ τηνάλλως oſtendat.

****

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΑΤΙΑΣΤΟΥ.

α'.

Δεῖ τὸν πολιτῶν προστάττειν αἱρούμενον
Τὴν τοῦ λόγȣ μὲν δύναμιν οὐκ ἐπίφθονον,
Ἤθει δὲ χρηστῷ συγκεκραμένην ἔχειν.

β'.

Δοῦλος πρὸ δούλȣ, δεσπότης πρὸ δεσπότȣ.

γ'.

Κἀυτόν τι πράττειν, οὐ μόνον τὰς ἐλπίδας
Ἐπὶ τῇ Τύχῃ χρὴ παιδίον πάντως ἔχειν,
Ὧν βούλεταί τις, ἀλλὰ καὶ τῷ τῇ Τύχῃ
Συλλαμβάνεσθαι, ῥᾷον ἡ Τύχη ποιεῖ,
Κἂν ἵνα μεθ' ἑτέρȣ τοῦτο, μὴ μόνη, ποιῇ.

Δεῖ τὸν πολιτῶν] *Menandro* tribuitur in margine *Stobæana*, *Philemoni* ex hac Comœdia, in collectione *Grotiana*.

5. Κἀυτόν &c.] Omiſerat in ſua collectione *Grotius*, quamvis in ipſius & *Canteri* Editione tribuatur *Philemoni* in *Pancratiaſta*.

Vera

Digitized by Google

E LEGE.

1. *Apud Grotium*, *Auctore omiſſo.*
——— Miror non quòd
Quiſpiam navigarit, ſed ſi bis navigarit.

E NOCTE.

1. *Suidas in* τηνάλλως.
CAniſtrum verò puer circumit fruſtra tenens.

****

E QUINQUERTIONE.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XLV.
OPus eſt eum, qui cupit civibus præeſſe
Non invidendam dicendi facultatem,
Sed bonis moribus temperatam habere.

2. *Suidas in* πρὸ ἀντὶ τȣ̃ ἀντί.
Servus ſervo præſtat & herus hero.

3. *Stobæi Ex. de Moribus Tit.* VII.
Et ipſum aliquid facere, non ſpem tantùm
In Fortuna oportet habere
Eorum quæ cupit quiſpiam; ſed & eò quòd Fortuna
Juvatur, faciliùs Fortuna rem conficit,
Vel ut cum alio hoc, non ſola, faciat.

Vera erit ſententia, ſi pro Fortuna ſcripſeris Divinam Providentiam; Fortuna enim cæca & temeraria, ut putabant, nullum in finem quidquam faciebat.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΣ.

α'.

—— Τὴν πλατεῖάν σοι
Μόνον ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεύς.

1. Τὴν πλατεῖαν] Uſum vocis hujus, ab antiquis temporibus,

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΡΕΙΣΙΟΝΤΟΣ.

α'.

Οὐ γίνεται περὶ τ'ουπτανεῖον σκεπτωρία;
['Αλλὰ] τραπεζοποιϛ̃ ἐϛιν ἐπὶ τϛ̃ διακονεῖν.

β'.

—— τὺς ἐν τῇ πόλει
Μάρτυρας ἔχω γὰρ ὅτι μόνος Φύσκην ποιῶ,
Κανδαυλὸν, ὠὰ, καὶ θρίον μὲν ἐν ϛένῳ.
Τύτων διάπτωμ' ἐγένετ', ἁμάρτημά τι;

1. Οὐ γίνεται] Ut conſtarent verſus, prioris nonnihil invertimus verba, in poſteriore addidimus ἀλλὰ. Eos profert *Athenaus*, ut oſtendat τραπεζοποιὸν dictum τῶν τραπεζῶν ἐπιμελητὴν καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας, hoc eſt, Latinè *ſtructorem*, qui hîc loquens inducitur.
3. Τὺς ἐν τῇ πόλει] Verſus diſtinxi & nonnihil emendavi. Profert *Athenaus*, ut oſtendat uſum vocis κανδαύλυ, de qua ad Tro-

EX

EX PANEGYRI.

1. *Apud Jul. Pollucem* Lib. IX. c. 5.

—— Plateam tibi
Solam hanc fecit Rex.

hinc probat *Pollux*.

EX IRREPENTE.

1. *Apud Athenæum* Lib. IV. p. 170.

NOn habetur de ratione torrendi deliberatio,
Sed ſtructoris eſt, in miniſtrando.

2. *Apud eumdem* Lib. XII. p. 516.

—— eos qui ſunt in urbe
Teſtes habeo me ſolum parare lucanicam,
Candaulum, ova, & thrium in brevi tempore.
Horum quodnam fuit erratum, aut delictum?

phonii *Menandri* verſum 15. dixi.

5. Θρίον] Edulium in uſu apud Athenienſes, ſic dictum quòd θρίῳ ſeu *folio ficûs* eſſet involutum. Vide *Ariſtophanis* Scholiaſten ad Acharnenſ. ℣. 1100. Addidi καὶ & μὲν. Initio ſequentis verſûs ſuſtuli τὶ & ἢ ante ἀμάρτημα, quæ vitiabant verſum.

ΕΚ ΠΙΤΤΟΚΟΠΟΥΜΕΝΟΥ.

α'.

Ἴδȣ πάρεςιν, ὡς ὁρᾷς, τριτημόρȣ
Ἕκαςος ὑμῶν ἦλθεν. εἰς τȣ̀ς τέσσαρας,
Εἴληφεν ἡμῖν ȣ̈τοσὶ τριώβολον.

β'.

——— Ὀβόλȣ
Τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνεχθὲν καὶ τεσσάρων
Χαλκῶν. —— Καὶ μετὰ ταῦτα:
——— Καὶ μάλα
Τριημιωβολίων γε, χαλκȣ̃ θερμὸν ἦν
Συνταττόμενον τῷ πιεῖν.

In Titulum. Πιττοκοπεῖσθαι dicebantur, qui, pice adhibitâ, pilos ſibi è corpore evellebant. Vide *Pollucem* Lib. VII, 165. ejúſque Interpretes, & præſertim virum doctiſſimum *Tib. Hemſterhuſium* ad Lib. IX, 66.

1. Ἰδȣ̀ πάρεςιν] Tam pauca verba non poſſunt non eſſe obſcura, ideóque viri eruditi diverſi iverunt in ſuam quiſque ſententiam; quam invenire licebit in notis *Jungermanni*, ejúſque quem modò nomine appellavimus, cui *Pollux* multùm debet. In re dubia vulgatam lectionem retinuimus. Ratio à Thermopola iniri videtur, qui ait quatuor conveniſſe in Thermopolium, ut quiſque exciperetur τριτημόρȣ, hoc eſt, aquâ, aliiſque quæ non conſtarent in ſingula capita, niſi tribus partibus *oboli*, ſeu ſex *chalcis*, ut interpretatur *Pollux*; ſed unum fuiſſe qui abſumſiſſet *triobolum*, quod quatuor illis ſufficere debebat, cùm *obolus* octo *chalcos* contineret. Unde

E PICE VULSO.

1. *Ex Pollucis* Lib. IX. c. 6. §. 66.

ECce adeſt, ut vides, triente *epulaturus*
Quiſque veſtrûm venit, in quatuor
Abſtulit nobis hic triobolum,

2. *Ibid.* §. 67.

—— Obolò
Primùm nobis illatum eſt, & quatuor
Æreis. —— *Deinde:*
—— Et certè
Tribus ſemioboliis, æreo erat calidâ
Parata ad bibendum.

conſequens erat ut plus ſolverent, quàm promiſerant. *τετ]άρων γὰρ εἴκοσι χαλκῶν*, inquit *Pollux*; *ὄν]ων ἐν τῷ τριωβόλῳ, ἐξ ἑκάστῳ γίγνονται χαλκοῖ τέσσαρσιν ὥσιν ὡς εἴρηκεν τριτημόριον.*

2. Τὰς] Verſûs cauſâ hoc additum.

4. Ὀβόλȣ] Convivarum unus videtur ipſe rationem inire velle, & dicere primùm neſcio quid eſſe illatum, atque adpoſitum.

7. Τριημιωβολίων] Erat *τριημιωβολίαι*, ſed neutro genere dicitur *ἡμιωβόλιον* & *τριημιωβόλιον*, deinde vocem hanc in genitivo, ut *τριτημόρȣ*, & *χαλκῶν*, eſſe oportet, nam vox *τιμὴ pretium* aut ſimilis ſubauditur, cùm verbis emendi ac vendendi, niſi malis ſubaudire præpoſitionem *ἀντί*. Poſtea *γε* addidi verſûs cauſâ, cui ſyllaba deerat.

8. Θερμὸν] Nempe *ὕδωρ*, ut docet *Pollux*. Aquam calidam in Thermopoliis præbitam qui non norunt legant in Electis *Juſt. Lipſii* Cap. IV. Lib. I.

X ΕΚ

ΕΚ ΤΗΣ ΠΤΕΡΥΓΟΣ.

α'.

Τὸ τῆς Ἀμαλθαίας δοκεῖς εἶναι κέρας,
Οἷον γράφȣσιν οἱ γραφεῖς κέρας βοός;
Ἀργύριόν ἐςι· τȣ̃τ' ἐὰν ἔχῃς, λέγε
Πρὸς τȣ̃θ' ὃ βȣ́λει, πάντα σοι γενήσεται,
Φίλοι, βοηθοὶ, μάρτυρες, συνοικίαι,
Τὸ γὰρ βροτεῖον σπέρμ' ἐφήμερα φρονεῖ,
Καὶ πιςὸν ȣ̓δὲν μᾶλλον, ἢ καπνȣ̃ σκιά.

β'.

Νυνὶ δ' ὅταν λάβῃ τὶς εἰς τὴν οἰκίαν
Τὰς Ἱππονίκας τάσδε, καὶ Ναυσιςράτας,
Καὶ Ναυσινίκας, τὰς Ἀθηναίας λέγω.

1. Τὸ τῆς Ἀμαλθαίας &c.] Exſtat etiam hic locus apud *Mich. Apoſtolium*, Cent. XIX, 19. auctior duobus poſtremis verſiculis, qui tragicum quiddam habent, ſed quos nihil vetat eſſe Tragici cujuſdam comicam imitationem. Alii Ἀμαλθείαν ſcribunt.

2. Κέρας βοὸς] Alii cornu capræ fuiſſe, cujus lacte nutritus Jupiter fuerat, aiunt, ut *Ovidius* Faſt. V, 115. Sed nec deſunt qui cornu bovis fuiſſe narrent, ut *Apollodorus* Bibl. Lib. II. C. VII, 5. & *Diodorus Siculus* Bibl. Lib. IV. pag. 241. ubi habet Herculem alterum cornu Acheloi fractum dediſſe Ætolis, additque natam hinc videri fabulam, quòd aliò averterit Hercules curſum Acheloi fluvii, quo regioni ſterili fertilitatem conciliarit, αἰνιττομένων τῶν ποιητῶν κέρας μὲν τȣ̃ Ἀχελώȣ τὸ διὰ τῆς διώρυγος φερόμενον ῥεῖθρον, τὰ δὲ μῆλα καὶ τὰς ῥοιὰς καὶ τȣ̀ς βότρυς δηλȣ̃ν τὴν καρποφόρον χώραν τὴν ὑπὸ τȣ̃ ποταμȣ̃ ἀρδευομένην καὶ τὸ πλῆθος τῶν καρποφορȣ́ντων φυτῶν: *obſcurè ſignificantibus Poëtis cornu Acheloi fluvium per foſſam*

E X A L A.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* XCI.

AMalthææ putas eſſe cornu,
Quod pingunt pictores cornu bovis?
Argentum eſt. Hoc ſi habes, dicito
Ei quid velis, omnia tibi erunt,
Amici, adjutores, teſtes, contubernia;
Nam mortale ſemen in diem ſapit,
Nec hilo fidelius, quàm fumi umbra.

2. *Apud Stephanum in* Ἀθῆναι.

Nunc poſtquàm domum quiſpiam duxerit,
Has Hipponicas & Nauſiſtratas,
Et Nauſinicas, Atticas dico.

delatum; racemos verò & mala Punica & poma ſignificare fertilem tractum fluvio irrigatum & multitudinem frugiferarum arborum. Ac ſanè κέρας interdum fluvii alveum ſignificat. Lib. III. & Lib. IV. aliter hanc fabulam interpretatur *Diodorus*, ſed rem expendi locus hîc non patitur.

4. Πρὸς τοῦτ' ὃ βούλει &c.] Confer cum hiſce fragm. *Menandri* ex incertis Comœdiis CLI.

8. Νυνὶ δὲ] Fragmentum hoc profert *Stephanus* ex Comœdia *Philemonis*, quam πτερύγιον vocat, *Suidas* verò πτέρυγα, in voce Ἀθηναίας. Uterque profert, ut oſtendat mulieres Athenis natas, non tantùm Ἀττικὰς dictas, ut nonnulli putabant, ſed etiam Ἀθηναίας. Nomina autem mulierum Atticarum, quæ hîc habentur, videntur eſſe nomina, quæ frequentia erant in illuſtrioribus familiis; unde conjicere licet Poëtam illic de Atticarum mulierum ſuperbia loquutum, déque incommodis quæ earum viris erant ferenda.

ΕΚ ΤΗΣ ΠΤΩΧΗΣ Η ΡΟΔΙΑΣ.

α΄.

Εἰ πάντες ἀποθανοίμεθ᾽, οἷς μὴ γίγνεται
Ἃ βουλόμεσθα, πάντες ἀποθανοίμεθα.

β΄.

Ἐξὸν ἀποτάττεσθαι δι᾽ ὅλην τὴν ἡμέραν
Ποιοῦντα καὶ διδόντα ματτύας ἐκεῖ.

γ΄.

Ἄρτεμι Φίλη δέσποινα, τοῦτόν σοι Φέρω,
Ὦ πότνι᾽, ἀμΦιΦῶντα καὶ σπονδήσιμα.

1. Εἰ πάντες &c.] Et hîc & in verſu ſequenti *ἀποθανοίμεθα* legendum, non *ἀποθανούμεθα* à *Scaligero* notatum erat. *Grotius.*

3. Ἐξὸν &c.] Adfert *Athenæus* ad oſtendendum uſum vocis *ματτύης*, locáque etiam ex *Philemonis* Ἀνδροφόνω & Ἁρπαζομένω.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ.

α΄.

Οἱ ΦιλόσοΦοι ζητοῦσιν, ὡς ἀκήκοα,
Περὶ τοῦτό τ᾽ αὐτοῖς πουλὺς ἀναλοῦται χρόνος
Τί ἐστιν ἀγαθόν. κοὐδὲ εἷς εὕρηκέ πω.
Τί ἐστιν. ἀρετὴν καὶ Φρόνησίν Φασι, καὶ
Πλέκουσι ταῦτα μᾶλλον, ἢ τί τ᾽ ἀγαθόν.
Ἐν ἀγρῷ διατρίβων τήν τε γῆν σκάπτων ἐγὼ,
Νῦν εὗρον· εἰρήνη ᾽στίν. ὦ Ζεῦ Φίλτατε,
Τῆς ἐπαΦροδίτου καὶ Φιλανθρώπου Θεοῦ.

2. Πουλὺς] Ita pro *πολὺς*, ob verſum, poſui. *Grotius.*

3. Τί ἐστιν] Ita reſcripſi, pro *τίς ἐστιν*, auctore etiam MS. A. *Idem.*

7. Εἰρήνη ᾽στίν.] Ita ſenſum reſtitui, cùm vulgò peſſimè legeretur: *εἰρήνης τιν᾽*. *Idem.* Hæc omnia quæ Comicè, apud *Philemonem*,

E MENDICA, vel RHODIA.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVIII.

SI omnes interiremus, quibus non contingit
Quod cupimus, omnes moreremur.

2. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 664.

Licuit tibi ſaburrari per totum diem
Facienti & danti illic mattyas.

3. *Apud eumdem* Lib. XIV. p. 645.

O Diana favens domina, hunc ad te fero,
O veneranda, amphiphontem & libamina.

5. *῎Αρτεμι* &c.] Idem locum hunc profert, ut oſtendat uſum vocis *ἀμφιφῶν*, quod fuit nomen libi Dianæ ſacri, circa quod erant *καιόμενα δᾴδια*, faculæ ardentes. Vide *Heſychium* & *Suidam* ad hanc vocem.

E PYRRHO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LV.

PHiloſophi quærunt, ut audivi,
Et circa hoc multum eis abſumitur tempus,
Quid ſit bonum; nec quiſquam adhuc invenit
Quid ſit. Virtutem & Prudentiam dicunt, &
Hæc magis intricant, quàm (*cùm quærunt*) quid ſit bonum.
Ruri vitam agens ego & terram fodiens
Nunc inveni. Eſt pax, ô faventiſſime Jupiter,
O amabilem & hominum amantem Deam!

nem, dicebantur, non minùs hodie à potentiſſimis Europæ & excultiſſimis populis dici poſſent; poſt tot annos atrociſſimi belli, tantis cum calamitatibus geſti, à morte Caroli II. Hiſpaniarum Regis.

Γάμȣς, ἑορτὰς, συγγενεῖς, παῖδας, Φίλȣς,
Πλοῦτον, ὑγείαν, σῖτον, οἶνον, ἡδονὴν
Αὕτη δίδωσι. ταῦτα πάντ' ἂν ἐκλίπῃ,
Τέθνηκε κοινῇ πᾶς ὁ τῶν ζώντων βίος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΥΡΦΟΡΟΥ.

α'.

Οὐκ ἔςιν οὔτε ζωγράΦος, μὰ τοὺς Θεοὺς,
Οὔτ' ἀνδριαντοποιὸς, ὅςις ἂν πλάσαι
Κάλλος τοιοῦτον οἷον ἡ ἀλήθεια ἔχει.
Οὔτ' ἀνδριάντος γὰρ καλῶς πεπλασμένȣ
Ἂν μὴ τὸν αἰσθησόμενον ἡ τέχνη λάβῃ.

2. Ὅςις ἂν] Vulgò τὶς ἂν, malè. *Grotius.*

ΕΚ ΤΩΝ ΡΟΔΙΩΝ.

α'.

Σπάθην παραΦαίνων δηλαδὴ χρυσένδετον

1. Σπάθην] Hinc probat *Pollux* uſum vocis σπάθη pro *gladio.*
Ibid. ΠαραΦαίνων] Ita conjecerat legendum *Claud. Salmaſius* in Hiſt. Aug. p. 23. Ed. Pariſinæ, & ſic habent Codd. MSS. prout

ΕΚ ΤΟΥ ΣΑΡΔΙΟΥ.

α'.

A. Χαλκοῦς ὀΦείλεις πέντε μοι, μεμνησ'. B. Ἐγὼ
Σοὶ πέντε χαλκȣ͂ς; σὺ δέ μοι τριτήμορον,

Χαλκȣ͂ς &c.] Citat hunc locum *Pollux*, ut oſtendat τριτήμορον fuiſſe ſex chalcorum, ſeu æreorum. Videntur duo ſimul rationem inire. Prior dicit ſibi ab altero deberi quinque æreos; cui alter reſpondet ſe ei dediſſe τριτήμορον, ſeu ſex æreos, quos ſi ſibi redderet

Nuptias, feſtos dies, conſanguineos, amicos,
Divitias, ſanitatem, cibum, vinum, voluptatem
Hæc dat. Hæc omnia ſi deeſſent,
Periret ſimul tota viventium vita.

EX IGNIFERO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LXV.

NOn eſt neque pictor, per Deos,
Neque ſtatuarius, qui fingere poſſit
Talem formam, qualem veritas habet;
Neque ſtatuæ rectè fictæ *videntur*,
Niſi ſpectatorem ars capiat.

EX RHODIIS.

1. *Apud Pollucem* Lib. X. c. 31. §. 145.

SPatham ſtringens aureo capulo inſignem.

verſus poſtulabat.

Ibid. Χρυσένδετον] Idem oſtendit, eo in loco, gladium ſic dici, cujus capulus erat *aureis clavis vinctus*. Vide & p. 179. & 281.

EX SARDIO.

1. *Apud Jul. Pollucem* Lib. IX. c. 6. §. 65.

A. ÆReos debes quinque mihi, momento. B. Egone
Tibi quinque æreos? Tu mihi trientem,

ret illico ſe ei ſatisfacturum, cùm ſibi ſupereſſet unus æreus è triente. Si plenior exſtaret locus, certiùs de eo judicaremus. *Suidas* & *Harpocration* citant etiam *Philemonem* ad vocem τριτημόριον, ſed prior Comœdiam non indicat.

Τοὺς ἓξ ἀποδοὺς τοὺς πέντε χαλκοῦς ἀπόλαβε.

β'.

Α. Εἰ τὰ δάκρυ' ἡμῶν τῶν κακῶν ἦν φάρμακον,
'Αεὶ θ' ὁ κλαύσας τοῦ πονεῖν ἐπαύετο,
'Ηλλαττόμεσθ' ἂν δάκρυα, δόντες χρυσίον.
Νῦν δ'. οὐ προσέχει τὰ πράγματ', οὐδ' ἀποβλέπει,
Εἰς ταῦτα, δέσποτ', ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ὁδὸν,
'Εὰν τε κλαίῃς, ἐάν τε μὴ, πορεύεται.
Τί δὴ ποιεῖς; Β. πλέον οὐδὲν· ἡ λύπη δ' ἔχει,
"Ωσπερ τὸ δένδρον τοῦτο καρπὸν, τὸ δάκρυον.

4. Εἰ τὰ δάκρυα] Elegantiſſimum hoc fragmentum exſtat etiam apud *Plutarchum*, de Conſol. ad *Apollonium* p. 105. ſub nomine τοῦ Κωμικοῦ. Sed ſi *Plutarchus* nomen *Philemonis* omittit, verba hæc verſu uno auctiora refert, qui eſt 8. *M. Ant. Muretus*, vir doctiſſimus & facetiſſimi ingenii ſic verterat initium hujus loci :

Here, ſi querelis, ejulatu, fletibus
Medicina fieret miſeriis mortalium,
Auro parandæ lacrimæ contra forent;
Nunc hæc ad minuenda mala non magis valent,
Quàm nænia præficæ ad excitandos mortuos,
Res turbidæ conſilium, non fletum expetunt.

ΕΚ ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΚΟΥ.

α'.

Λίτρα.

β'.

"Ανθρωπον ὄντα ῥᾴδιον παραινέσαι
'Εςὶν, ποιῆσαι δ' αὐτὸν οὐχὶ ῥᾴδιον.
Τεκμήριον δὲ τοὺς ἰατροὺς οἶδ' ἐγὼ,
'Υπὲρ ἐγκρατείας τοῖς νοσοῦσιν εὖ σφόδρα

In Titulum. Quid ſubaudiendum ſit cum voce Σικελικὸς non eſt facile dictu. Fortè *βίος* ſeu *vita*, ita ut vita luxurioſa & ſoluta, qualis erat Siculorum, deſcriberetur. Quidquid ſit, agebatur de rebus Siculis. In loco *Athenæi*, non eſt vertendum ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Σικελικῷ, *in opere quod Siculum nancupavit*, ſed *in Dramate quod Sicilicum* vocavit. *Siculus* eſt homo & *Sicilicus*, ſi ita loqui liceret La-
tinè

Sex ergo reddens quinque æreos recipe.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CVIII. & CXXV.

A. Si lacrimæ noſtrorum malorum eſſent remedium
Et ſemper qui fleviſſet dolere deſiiſſet.
Lacrimas, dato auro, permutaremus.
Nunc verò res non adtendunt, neque reſpiciunt
Ad hæc, Here, ſed eamdem viam,
Si fleveris, aut ſecus, progrediuntur.
Quid facis? B. Nihilo magis *promoveo*, mœror verò habet,
Inſtar arboris, hunc fructum, lacrimas.

Eos verſus cùm *Q. Trabea*, Comico Latino, per jocum tribuiſſet, eos oſtendit *Joſ. Scaligero*, qui eos pro veteribus publicavit in Editione Notarum ſuarum in Varronem anni MDLXXV. apud *Henr. Stephanum*; ſed poſtea cùm rem reſciviſſet, in ſequentibus Editionibus locum reſecari curavit. Vide *Anti-Bajuletum Ægid. Menagii* §. LXXXIII.

6. Ἠλλαττόμεσθ'] Ita rectiùs infra (Flor. Stobæani Tit. XXV.) citatur, quàm quod hîc legebatur *ἀλλαττόμεθα*. *Grotius*.

10. Πλέον οὐδὲν] Hæc & ſequentia ſunt Heri, non ſervi. Itaque ſigna perſonarum addidi, quæ aberant.

EX SICILICO.

1. *Apud Pollucem* Lib. IV. c. 24. §. 175.

Litra.

2. *Apud Stobæum Flor. Tit.* CII. & CXV.

Homini facile eſt alium hortari,
Facere verò ipſi non eſt facile.
Argumentum certum *ejus rei* novi ego medicos
De abſtinentia ægros vehementer

tinè, eſſet pertinens ad Siciliam.

1. Λίτρα] Numiſma Siculum exiguum, ut docet *Pollux* Lib. IV. §. 173, 174.

5. Πταίσωσί τι] Si incidant in morbum, nam *πταίειν τι* eſt quódvis incommodum pati.

Πάντας λαλοῦντας· εἶτ᾽ ἐὰν πταισωσί τι,
Αὐτοὺς ποιοῦντας πάνθ᾽, ὅσ᾽ οὐκ εἴων τότε.
Ἑτέρων, τό, τ᾽ ἀλγεῖν καὶ θεωρεῖν ἔστ᾽ ἴσως.

γ´.

Ἐγὼ πρότερον μὲν ᾤμην τήνδε Σικελίαν
Ἐν τοῦτ᾽ ἀπότακτον αὐτὸ, τοὺς τυροὺς ποιεῖν
Καλοὺς, ἔτι γε ταῦτα προσετίθην ἀκηκοὼς,
Τυρὸς Σικελικὸς ὅτι καλὸς, περιστεραὶ
Σικελικαὶ, ἱμάτια εἰ λέγοι τις ποικίλα,
Σκεύη μὲν οὖν καὶ κτήματ᾽ ᾤόμην Φέρειν.

8. Ἑτέρων &c.] Non eſt unius ejuſdemque viri θεωρία & πρᾶξις. Qui valet, apud ægrum, θεωρήματα eximia proponit; quæ ipſe non obſervaret, ſi ægrotaret.

9. Τήνδε] Erat τὴν, ſed addidi δὲ, propter verſum. Omnino Scena hujus Dramatis in Sicilia fuiſſe videtur.

10. Ἀπότακτον] *Sepoſitum*, *ſelectum*, hoc eſt, egregium.

12. Ὅτι καλὸς] Sic ſcripſi, pro ὅτι κράτιστος ἦν, αἵ τε, quæ vi-

ΕΚ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

α´.

Ὡς ἵμερός μ᾽ ὑπῆλθε γῇ τε κ᾽ οὐρανῷ
Λέξαι μολόντι τοὖψον ὡς ἐσκεύασα·
Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ᾽ ἐς᾽ εὐημερεῖν
Ἐν ἅπασιν· ἰχθὺς ἁπαλὸς οἷος γέγονέ μοι;
Οἷον παρατέθεικ᾽, οὐ πεΦαρμακευμένον
Τυροῖσι, οὐδ᾽ ἄνωθεν ἐξηνθισμένον,
Ἀλλ᾽ οἷος ἦν ζῶν,. κ᾽ ὀπτὸς ἂν τοιοῦτος ἦν.
Οὕτως ἁπαλὸν ἔδωκα καὶ πρᾶον τὸ πῦρ,
Ὀπτῶν τὸν ἰχθῦν, οὐδὲ πιςευθήσομαι.

1. Γῇ τε κ᾽οὐρανῷ] Hoc eſt, omnibus. Loquitur coquus, qui τέχνῃ τῇ ἑαυτοῦ σεμνύνεται.. Ejus verba citat *Athenæus*, propter Congros, quorum meminit.

4. Ἐν ἅπασιν] Hæc malè diſtincta, apud *Athenæum*.

5. Παρατέθεικ᾽] Rectè ſic *Caſaubonus*, pro παρετίθει. *Grotius*.

Omnes alloquentes; deinde ſi quid offenderint,
Ipſos facientes omnia, quæ non ſinebant tunc *fieri.*
Aliorum fortè eſt dolere, *aliorum* contemplari.

3. *Apud Athenæum* Lib. XIV. p. 658.

Ego priùs putabam hancce Siciliam *habere*
Hoc ipſum unum eximium, quòd caſeos faciat
Bonos; ſed præterea hæc addebam ex auditu,
Caſeum Siculum bonum eſſe, columbas
Siculas & veſtes quæ vocantur variæ.
Vaſa quidem & opes putabam ferre *Siciliam.*

tiabant verſum. Cùm librarii hos verſus à proſa vix ſecernerent, magnâ licentiâ eos exſcripſerunt, mutatis ſynonymis in alia ſynonyma, additiſque verbis & articulis, quæ deeſſe putabant.

13. Εἰ λέγοι τις ποικίλα] Legebatur ποικίλ' εἰ λέγοι τις Σικελικά. Repetitionem ſuſtuli. Sed hæc omnia, ne quid diſſimulem, meliorum Codicum auxilio indigent.

E MILITE.

1. *Ex Athenæo* Lib. VII. p. 288.

QUàm cupîdo ſubiit me terræ & cœlo
Dicere, venienti obſonium ut paraverim.
Per Minervam, ſuave eſt rebus ſecundis frui
In omnibus. Piſcis delicatus quàm factus eſt mihi!
Qualem appoſui! non condîtum
Caſeis, neque deſuper tinctum;
Sed qualis erat vivens, talis erat etiam toſtus;
Ita lentum admovi ac tenuem ignem,
Cùm torrerem piſcem; nec fides mihi habebitur.

7. Κ' ὀπ7ὸς] Legebatur καὶ ὀπ7ὸς, ſine ἂν, contra verſum. *Idem.*

9. Ὀπ7ῶν τὸν ἴχθυν] Bene ſic *Caſaubonus*, pro τὸν ὀπτὸν ἰχθῦν, qui & ſequente verſu ὡς ante ἔται addidit. *Idem.*

13.

Ὅμοιον ἐγένετ', ὄρνις ὡς ὅταν ἁρπάσῃ
Τοῦ καταπιεῖν μεῖζόν τι, περιτρέχει κύκλῳ
Θηρῶσα τοῦτο καταπιεῖν, περὶ δ' ἐσπούδακεν
Ἑτέρα διωκάθυσα ταύτην· τ'αὐτὸν ἦν·
Τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν
Τῆς λοπάδος ἀνεπήδησε κἄφευγεν κύκλῳ
Τὴν λοπάδ' ἔχων, ἄλλοι δ' ἐδίωκον κατὰ πόδας·
Ἐξῆν ὀλολύζειν, οἱ μὲν ἥρπασάν τι γὰρ,
Οἱ δ' οὐδὲν, οἱ δὲ πάντα· καί τοι παρέλαβον
Ἰχθῦς ποταμίυς ἐσθίοντας βόρβορον·
Εἰ δ' ἔλαβον ἄρτι σκάρον, ἢ 'κ τῆς Ἀττικῆς
Γλαυκίσκον, ὦ Ζεῦ σῶτερ, ἢ 'ξ Ἄργυς κάπρον,
Ἢ 'κ τῆς Σικυῶνος τῆς Φίλης, ὃν τοῖς Θεοῖς
Φέρει Ποσειδῶν γόγγρον εἰς τὸν οὐρανὸν,
Ἅπαντες οἱ φαγόντες ἐγένοντ' ἂν Θεοί.
Ἀθανασίαν εὕρηκα· τοὺς ἤδη νεκροὺς,
Ὅταν τι ὀσφρανθῶσι ποιῶ ζῆν πάλιν.

13. Διωκάθυσα] Pro διώκυσα *Caſaubonus.* Nos poſt τ'αὐτὸν ἦν punctum poſuimus, ſenſu exigente. *Idem.*

18. Καί τοι] Pro καί τι *Caſaubonus*, qui & ποταμίυς verſu ſequente, pro ταμίυς. *Idem.*

ΕΚ ΤΩΝ ΣΥΝΑΠΟΘΝΗΣΚΟΝΤΩΝ.

α'.

Ἠγόρασα νῆστριν κεστρέ' ὀπτὸν οὐ μέγαν.

In Titulum. *Diphilus* Comœdiam etiam συναποθνήσκοντας ſcripſerat, ut docet *Terentius* Prologo Adelphorum.

Κεστρέ'] Hujus vocis cauſâ citatur hic locus. *Athenæus* enim agit

Simile quid contigit, ac quando gallina rapuit (orbem
Majus quidpiam, quàm deglutiret, *alia* circumcurſat in
Quærens ut deglutiat, & circum feſtinat
Alia hanc ſequuta. Idem erat,
Primus eorum qui delicias ſenſit
Patinæ exſiliit & fugit in orbem
Tenens lancem, alii verò ejus veſtigia ſequebantur.
Ululare quis poterat, nam hi quidem aliquid rapuerant,
Alii nihil, alii *reliqua* omnia. Attamen acceperam
Piſces fluviatiles, lutum comedentes.
Si verò ſumſiſſem recentem ſcarum, aut ex Attica
Glauciſcum, ô Jupiter ſervator, aut ex Argis aprum,
Aut ex amica Sicyone, quem Diis
Fert Neptunus congrum in cœlum;
Omnes qui comediſſent facti fuiſſent Dii.
Immortalitatem inveni, jam mortuos,
Si quando olfecerint facio rurſus vivere.

20. Eἰ δ' ἔλαβον] Ita nos, pro *εἰ δὲ λαβὼν. Idem.*
24. Ἂν Θεοὶ] Ἂν pro *αὖ. Idem.*
26. Ὅταν τι] Hoc τὶ addidimus. *Caſaubonus*: *ὅταν μόνον.* Idem.

EX UNA MORIENTIBUS.

C 1. *Apud Athenæum* Lib. VII. p. 307.

CEſtreum neſtim ſum mercatus, aſſum non magnum.

illic de *mugile*, qui Græcis *κεστρεύς*, cujus quædam ſpecies vocabatur *νῆστις*.

ΕΚ ΤΟΥ ΣΥΝΕΦΗΒΟΥ.

α'.

Ἱμάτια διαφαίνοντα καὶ πέδην τινα
Χρυσῆν.

1. Ἱμάτια διαφαίνοντα] Ejuſmodi veſtibus indutæ incedebant impudicæ mulieres, de quali dixit *Horatius* Lib. II. S. II, 101.

——— *Cois tibi panè videre eſt,*
Ut nudam.

Ad quem locum vide quæ congeſſere Interpretes, & præſertim quidem *Lav. Torrentius.*

ΕΚ ΤΟΥ ΥΠΟΒΟΛΙΜΑΙΟΥ.

α'.

Ἀεὶ γεωργὸς εἰς νέωτα πλούσιος.

β'.

Χαλεπὸν τὸ ποιεῖν, τὸ δὲ κελεῦσαι ῥᾴδιον.

1. Ἀεὶ Γεωργὸς &c.] Senarius hic in proverbium abiit, quod *Zenobius* & *Suidas* interpretantur de iis, qui ſpe tantùm beati ſunt.

ΕΚ ΤΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ.

α'.

——— Ἐπεὶ δὲ ἡ Ῥόδη
Κυμβίον ἀκράτου κατέσεισεν ὑμῖν ἄνω.

2. Κυμβίον] Citatur locus, ut oſtendatur uſus vocis hujus, pro poculo cavo & parvo. Verbum καλασείειν aptè hîc adhibitum do-

EX SYNEPHEBO.

1. *Ex Clemente Alexandr. Pæd.* Lib. II. c. 12.

PEllucidas veſtes, & compedes quaſdam
Aureas.

Ibid. Πέδην τινα] Πέδας δὲ περισφυρίας, τὴν περὶ τὰς πόδας ἀκοσμίαν τῶν γυναικῶν, Φιλήμων ἐν Συνεβήβῳ πρόσειπεν: *Talares autem compedes, indecorum fœminarum circa pedes ornamentum, vocavit* Philemon, *in Synephebo.* Vide *Alb. Rubenium* Anal. de Re Veſt. Lib. I. c. 16. & *Oct. Ferrarium* Cap. XXII. *Plinius* etiam ea ornamenta, aurea licèt, vocavit *compedes* Lib. XXXIII. c. 12.

E SUPPOSITITIO.

1. *Apud Stobæum Flor. Tit.* LVII.

SEmper agricola in ſequentem annum dives eſt.

2. *Ibid. Tit.* CXV.

Difficile eſt facere, ſed facile imperare.

2. Χαλεπὸν &c.] Vide *Sicilicum*.

E SPECTRO.

1. *Apud Athenæum* Lib. X. p. 481.

——— Poſteaquàm Rhode
Cymbium meri in vos ſupernè decuſſit.

cet *Iſ. Caſaubonus* ad *Athenæum* Lib. X. c. 9.

ΕΚ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ.

α'.

Εἰς ἄρτον ὄψὸν ἰσχὰς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ.
ΦιλοσοΦίαν καινὴν γὰρ ἕτος ΦιλοσοΦεῖ·
Πεινῆν διδάσκει καὶ μαθητὰς λαμβάνει.

Εἰς ἄρτον &c.] *Diogenes* ait à quibuſdam hæc tribui *Poſidippo*, ſi bene eum intelligimus. Agit autem Poëta de Zenone, aut ejuſmodi Philoſopho, quem tam ſeverè miratur habere diſcipulos. Hunc locum laudavit etiam *Clemens* Alexandrinus Strom. Lib. II. p. 413. ubi paullò aliter leguntur Poëtæ noſtri verba. *Ζήνωνι δὲ τῷ Στωϊκῷ*, ait Clemens, *τὴν διδασκαλίαν μαρτυρῦσι καί τοι διασύροντες οἱ Κωμικοὶ ὧδέ πως·*

Φιλοσοφίαν κενὴν γὰρ ὗτος φιλοσοφεῖ,
Πεινῆν διδάσκει, καὶ μαθητὰς λαμβάνει,
Εἷς ἄρτος, ὄψον ἰσχὰς, ἐπιπιεῖν ὕδωρ.

ΕΚ ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ.

α'.

Σάνναχρα, ἱπποτραγέλαΦοι, βατιάκια, σαννάκια.

In Titulum. Eodem nomine & *Menander* Fabulam ſcripſerat.

Σάνναχρα] Adfert *Athenæus*, hujus vocis cauſâ, quam ex Crate-te Perſicam fuiſſet ait & ſignificaſſe poculum.

E PHILOSOPHIS.

1. *Apud Diog. Laërt.* Lib. VII, 27.

AD panem obſonium *accedit* ficus, cui aquæ potus ad-
Nam hic Philoſophiam novam profitetur; (ditur.
Eſurire docet & diſcipulos accipit.

Zenoni Stoïco, de diſciplina teſtimonium prabent, quamvis carpentes Comici, hoc modo: Philoſophiam inanem hic philoſophatur, eſurire docet, & diſcipulos accipit. Unus panis, obſonium ficus, & bibere poſtea aquam.

Ibid. Ἄρτον ὄψον] Malè ἄρτον & ἰσχὰς, apud *Laërtium*, commate diſtincta. *Grotius.* Vertit vir ſummus: *Accedit pani ficus, potanda eſt aqua*, ſed meliùs conveniret πρὸς ἄρτον. Fortè melior eſt lectio *Clementis*, certè ordo verſuum magis placet. Sed pro κενὴν meliùs *Laërtius* καινήν. Eligat Lector. Hæc haud paullò meliùs Chriſtianæ Philoſophiæ conveniunt, quàm Stoïcæ.

E V I D U A.

1. *Apud Athenæum* Lib. XI. p. 497.

SAnnacra, hippotragelaphi, batiakia, ſannakia.

Βατιάκια] Meminit *Athenæus*, Lib. XI. p. 480. poculorum, quæ vocat βατιάκια. An eadem ſint, an alia, parum noſtra intereſt.

ΦΙΛΕΜΟΝΟΣ ΛΕΙΨΑΝΑ

ΕΚ ΤΩΝ ΑΔΗΛΩΝ ΔΡΑΜΑΤΩΝ.

α΄.

Ὃν ἐδὲ εἷς λέληθεν ἐδεὲν ποιῶν,
Οὐδ᾽ ἂν ποιήσων, ἐδὲ πεποιηκὼς πάλαι,
Οὔτε Θεὸς, ἔτ᾽ ἄνθρωπος, ἕτός εἰμ᾽ ἐγὼ,
Ἀὴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.
Ἐγὼ δ᾽, ὃ Θεῦ ᾽ςιν ἔργον, εἰμὶ πανταχῦ,
Ἐνταῦθ᾽ ἐν Ἀθήναις, ἐν Πάτραις, ἐν Σικελίᾳ,
Ἐν ταῖς πόλεσι πάσαισιν, ἐν ταῖς οἰκίαις
Πάσαις· ἐν ὑμῖν πᾶσιν ὐκ ἔςιν τόπος,
Οὗ μή ᾽ςιν ἀήρ· ὁ δὲ παρὼν ἁπανταχῦ,
Πάντ᾽ ἐξ ἀνάγκης οἶδε, πανταχῦ παρών.

β΄.

Ἄλλος κατ᾽ ἄλλην δαιμονίζεται τύχην.

1. Ὃν ἐδὲ εἷς &c.] Verſus hi etiam infrà Tit. X. legebantur. Ex utraque lectione unam collegimus; nam hoc loco edebatur ἐ δὲ ἂν ποιῶν. *Grotius.*

3. Οὔτε Θεὸς &c.] Ita omnino ſcribendum; non εἰ μὴ ἐγώ. Infra exſtabat εἰμὶ ἐγὼ, ſed eliſionem verſus poſtulat. *Idem.*

5. Ὃ Θεῦ ᾽ςιν ἔργον] Infrà erat, ὃ Θεῦ ἐςὶν ἔργον. At in MS. diſertè, ut nos hîc ſcripſimus. Hîc verò ἐγὼ δ᾽ ὃ ἔργον, verſu mutilo. *Idem.*

6. Ἐνταῦθ᾽ ἐν Ἀθήναις] Hic verſus hoc loco deſiderabatur, ſed infrà exſtabat. *Idem.*

8. Πᾶσιν] Ita rectè infrà, malè in hoc loco πᾶσα. *Idem.*

9. Οὗ μή ᾽ςιν ἀὴρ] Ita rectè infrà, malè hîc, ὐ μὴν ἐςι. *Idem.*

10. Πάντ᾽ ἐξ ἀνάγκης οἶδε] Sic infrà rectè. Malè hoc loco ὁ δὲ. *Idem.*

Ibid. Πανταχῦ παρὼν] Hoc inſigne fragmentum *incerto* Poëtæ, in Stobæanis excerptis tribuitur. At in Collectione Grotiana *Philemoni.* Quamvis perabſurdè aërem Deum eſſe colligat Poëta, attamen

PHILEMONIS RELIQUIÆ

EX INCERTIS COMOEDIIS.

1. *Apud Stobæum de Rerum Nat. Tit.* III.

QUem nemo fugit quidquid faciat,
Aut facturus ſit, aut fecerit olim,
Neque Deus, neque Homo, is ego ſum,
Aër, quem quis etiam nominaverit Jovem.
Ego, quod Dei eſt opus, ſum ubique,
Hîc Athenis, Patris, in Sicilia,
In omnibus urbibus, in ædibus
Omnibus. Apud vos omnes non eſt locus,
Ubi non ſit aër; ille verò qui præſens ubique,
Omnia neceſſariò novit, cùm omnibus locis adſit.

2. *Ibid. Tit.* X.

Alius ſecundùm aliam jactatur fortunam.

tamen hînc colligere licet jam tum Ethnicis duas divinas proprietates notas fuiſſe, Omnipræſentiam, ut loquimur, & Omniſcientiam. Imitatus eſt autem noſter *Euripidem*, cujus hos verſus habet eodem Titulo *Stobæus*:

'Ορᾷς τὸν ὑψȣ̃ τόνδ' ἄπειρον αἰθέρα,
Καὶ γῆν περὶξ ἔχονθ' ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις·
Τȣ̃τον νόμιζε Ζῆνα, τὸν δ' ἡγȣ̃ Θεόν.

Interprete *Cicerone*, de N. D. Lib. II. c. 25.

Vides ſublime fuſum, immoderatum æthera,
Qui tenero terram circumjectu amplectitur.
Hunc ſummum habeto Divûm, hunc perhibeto Jovem.

Vide *Juſti Lipſii* Phyſiol. Stoïcorum Lib. II. c. 12.

11. Δαιμονίζεται] Hoc eſt, ὑπὸ τȣ̃ Δαίμονος χειμάζεται, *à fortuna agitatur & vexatur*; nam Δαίμων eſt Fortuna. Vide *Suidam*, in ea voce. Videtur fictum à *Philemone* verbum; alioquin *Heſychius* δαιμονίζειν interpretatur δαίμονα ἡγεῖσθαι ἢ ἀποθεȣ̃σθαι. Ex Matthæo tantùm citatur, quaſi eſſet vox dumtaxat Chriſtianorum.

γʹ.

ʽΩ Πάμφιλʼ, ὁ χρόνος οὐ μόνον τὰ σώματα
Αὔξει βαδίζων, ἀλλὰ καὶ τὰ πράγματα.

δʹ.

ʽΟσαι τέχναι γεγόνασι, ταύτας, ὦ Λάχης,
Πάσας ἐδίδασκεν ὁ χρόνος, οὐχ ὁ διδάσκαλος.

εʹ.

Θεὸν νόμιζε καὶ σέβου, ζήτει δὲ μή,
Πλεῖον γὰρ οὐδὲν ἄλλο ἢ ζητεῖν ἔχεις.
Εἴ τʼ ἐστιν, εἴ τʼ οὐκ ἐστι μὴ βούλου μαθεῖν,
ʽΩς ὄντα τοῦτον καὶ παρόντʼ ἀεὶ σέβου.

ϛʹ.

ʽΟσα διὰ τοὺς πράττοντας αὐτοὺς γίγνεται,
Οὐδενὶ πρόσεστιν, οὐδὲ κοινωνεῖ Τύχη.

ζʹ.

Τί ποθʼ ὁ Προμηθεὺς, ὃν λέγουσʼ ἡμᾶς πλάσαι,
Καὶ τʼ ἄλλα πάντα ζῶα, τοῖς μὲν θηρίοις
ʼΕδωχʼ ἑκάστῳ κατὰ γένος μίαν φύσιν;
ʼΑπαντες οἱ λέοντες εἰσὶν ἄλκιμοι,
Δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λαγοί.
Οὐκ ἔστʼ ἀλώπηξ, ἡ μὲν εἴρων τὴν φύσει,
ʽΗ δʼ αὐθέκαστος· ἀλλʼ ἐὰν τρισμυρίας
ʼΑλώπεκάς τις συναγάγοι, μίαν φύσιν

12. Οὐ μόνον τὰ σώματα] Corpora juvenum tempore creſcunt, réſque etiam, quò antiquiores, eò majores videntur.

15. ʽΟ χρόνος &c.] Non tam magiſter, quàm tempus; quo accedente, exercitatiores fiunt artifices.

16. Ζητεῖ δὲ μή] Intelligendum hoc de intima Dei natura, cujus adtributa tantùm quædam *à poſteriore*, ut loquuntur Philoſophi, & quidem minùs perfectè novimus; non de exſiſtentia, de qua conſtet oportet, antequàm Deum quiſquam colere poſſit. Eſt hoc fragmentum quoque, in Comparatione *Menandri* & *Philemonis*.

18. Εἴ τʼ ἐστιν &c.] Sic videtur ſcripſiſſe auctor etiam *Dan. Heinſio*, in notis ad Comparationem. Ceterùm, ut rectè judicat, ipſe ſenſus παρακεκινδυνευμένος eſt, ac præſertim apud Chriſtianas aures eſt excuſandus. Ideóque, eodem judice, rectè ſcripſiſſet Poëta:

ʽΟ, τʼ ἐστι, ὅ; τι τʼ οὐκ ἐστι.

Nemo enim dubitare debet, ac ne Paganus quidem poteſt an ſit

3. *Ibid. Tit.* XI.

O Pamphile, tempus non ſolum corpora
Auget procedens, ſed & res ipſas.

4. *Ibidem.*

Quotquot artes fuerunt, has, ô Laches,
Omnes docuit tempus, non magiſter.

5. *Ejud. Excerpt. de Mor. Tit.* I.

Deum *eſſe* crede, & cole, nec quære,
Nihil enim aliud præter quærendi *laborem* habebis.
An ſit, nécne nolito diſcere,
Ut exſiſtentem & præſentem ſemper cole.

6. *Ibid. Excerpta de Moribus* Cap. VII.

Quæcumque per ipſos agentes fiunt,
Nulli eorum adeſt, aut particeps ſit Fortuna.

7. *Ibid. Tit.* II.

Quare tandem Prometheus, quem dicunt nos finxiſſe,
Et reliqua omnia animalia, feris quidem
Dedit ſingulis generatim unicam naturam?
Omnes leones ſunt fortes,
Timidi contrà ordine omnes ſunt lepores.
Non eſt vulpes, hæc quidem naturâ callida,
Illa verò ſimplex, ſed ſi ter mille
Vulpes quiſpiam congregarit, unicam naturam

ſit Deus; ſed ſi ſit, nemo debet ejus naturam curioſiùs quærere, quia quid ſit ne Angeli quidem poſſunt penitus intelligere. Vide *Menandri* fragm. CCXLVI.

26. Πάντες εἰσὶν] Hoc εἰσὶν addidimus ex MS. A. & ſine eo mancus erat verſus. *Grotius.* Miror hunc locum *Euripidi* tribui à viro docto, cùm & antiquiores *Stobæi* editiones & Grotiana *Philemoni* tribuant. Comici potiùs eſt, quàm Tragici.

27. Εἴρων] Cùm de vulpe agatur, quæ ex Æſopicis fabellis calidiſſima fingitur, calliditas tantùm hîc ſignificatur eâ voce. Alioqui *diſſimulatorem* ſignificat, quo ſenſu εἴρων Socrates dicebatur. Vide *Ciceronem* de Officiis Lib. I. c. 30.

28. Αὐθέκαστος] *Grotius* ſeveris moribus interpretatur, ſed ſatis commodè ſeveri mores non opponuntur calliditati. Itaque ex *Heſychio* malui *ſimplicem* vertere, qui è diametro oppoſitus *callido.* Verba *Heſychii* ſunt: Αὐθέκαστος, ἀκριβὴς, αὐστηρὸς τῷ λόγῳ, ἀπαρακάλυπτος, ἢ τῷ τρόπῳ ἁπλῶς &c. Vide etiam *Suidam.*

'Απαξαπάσαις ὄψεται, τρόπον θ' ἕνα.
'Ημῶν δ' ὅσα καὶ τὰ σώματ' ἐςὶ τὸν ἀριθμὸν
Καθενὸς, τοσȣ̃τȣς ἐςὶ καὶ τρόπȣς ἰδεῖν.

η'.

'Επὰν ὁ νȣ̃ς ᾖ μὴ καθεςηκὼς τινι,
Οὐκ ἔς' ἀκȣ́ειν ȣ̓θὲν αὐτὸν, ȣ̓δ' ὁρᾶν.

θ'.

Σὺ γὰρ τίς ἐσσὶν, εἰπέ μοι, παῤῥησία.
Σὺ λαλεῖς ἐν ἀνθρώποισιν ȣ̓κ ἄνθρωπος ὤν,
Τὸ δ' ὅλον περιπατεῖς; ἢ τὸν αὐτὸν ἀέρα
'Ετέροις συνέλκεις, εἰπέ μοι, τοιȣ̃τος ὤν;

ι'.

'Ανὴρ δίκαιός ἐςιν, οὐχ ὁ μὴ ἀδικῶν,
'Αλλ' ὅστις ἀδικεῖν δυνάμενος μὴ βȣ́λεται.
Οὐδ' ὃς τὰ μικρὰ λαμβάνειν ἀπέσχετο,
'Αλλ' ὃς τὰ μεγάλα καρτερεῖ μὴ λαμβάνων,
"Εχειν δυνάμενος καὶ κρατεῖν ἀζημίως.
Οὐδ' ὅς γε ταῦτα πάντα διατηρεῖ μόνον,
'Αλλ' ὅστις ἄδολον γνησίαν τ' ἔχων φύσιν,
Εἶναι δίκαιος κ' ȣ̓ δοκεῖν εἶναι θέλει.

ια'.

'Εὰν οἷς ἔχομεν τοῖς γε μηδὲ χρώμεθα,
"Α δ' ȣ̓κ ἔχομεν ζητȣ̃μεν, ὧν διὰ Τύχην,

31. Τὰ σώματ' ἐςὶ] Ita rectè MS. A. vulgò deeſt ἐςὶ. Malebat *Salmaſius:* ὅσα καὶ τὸν ἀριθμόν ἐςι σώματα.

34. Οὐκ ἔς' ἀκȣ́ειν] Hoc eſt, non ſatis intelligit quid audiat, aut quid videat; nec ſibi, ut par eſt, cavet.

37. Περιπατεῖς] Idem eſt hic ac καταπατεῖς, ſive *conculcas.*

39. 'Ανὴρ δίκαιος &c.] In exemplaribus vulgatis *Stobæi*, ante hoc fragmentum adferuntur duo verſus, qui dicuntur eſſe *Philemonis in Palamede*, & *ejuſdem* quæ hic habentur fuiſſe adfirmantur. Palamedes argumentum eſt Tragœdiæ, non Comœdiæ. *Euripides* certè Tragœdiam eo nomine fecit, cujus nonnulla ſuperſunt fragmenta. *Grotius* edidit, *Philiſcus Palamede*, cui etiam hæc tribuit; ſed in Indice locorum *Philemonis* ex incertis Fabulis teſtatur quoſdam hæc illi accepta referre. *Philemonis*, *Philiſci* & *Philiſtionis* ſæpe confuſa ſunt nomina. Interea inter *Philemonis* fragmenta legi voluimus pulcherrimos, & quovis Philoſopho digniſſimos verſus, donec ejus eos eſſe non conſtet; nec quidquam ea in re Lectores detri-

Omnibus prorſus videbit, moréſque unos.
Noſtrûm verò quot ſunt numero corpora
Singillatim, tot mores videre licet.

8. *Ibid. Tit.* IV.

Quando mens cuipiam non conſtat,
Neque licet ei audire quidquam, neque videre.

9. *Ibid. Tit.* VI.

Tu enim quis ſis, dic mihi liberè.
Loqueris inter homines, quaſi homo non eſſes,
Univerſúmne conculcas? an eumdem aërem
Ac alii reſpiras, dic mihi, cùm talis ſis?

10. *Ibid. Tit.* IX.

Vir juſtus eſt, non qui neminem injuriâ adficit,
Sed qui, cùm poſſit injuriâ adficere, non vult;
Neque is qui à parvis capiendis abſtinuit,
Verùm qui perſeverat magna non capere,
Cùm poſſit ea habere & tenere ſine noxa;
Neque is qui hæc omnia dumtaxat obſervat,
Sed quiſquis indole præditus non fucata & ingenua
Eſſe juſtus, non videri, vult.

11. *Ibid. Tit.* XVI.

Si iis, quæ habemus, non utamur; (tuna
Ea verò, quæ non habemus, quærimus; illis quidem à For-

detrimenti patientur.

44. *Διατηρεῖ μόνον*] Ita nos, cùm vulgò eſſet *διαθηρώμενος*. *Grotius.*

46. *Εἶναι δίκαιος*] Non quærit vulgi, aut quorumlibet aliorum plauſum; ſed id facit quod juſtum putat, quamvis injuſtum ab aliis habeatur. Alioqui qui boni potiùs videri volunt quàm eſſe, omnia negligunt, quæ hîc ſummo jure laudantur, & ſi modò populi ſuffragia ferre poſſint, cetera flocci faciunt. Notus eſt locus *Æſchyli*, è Tragœdia Septem Ducum contra Thebas, ỳ. 544. de Amphiarao, ad quem reſpexit noſter:

Οὐ γὰρ δοκεῖν ἄριστος, ἀλλ' εἶναι θέλει
Βαθεῖαν ἄλοκα διὰ φρενὸς καρπούμενος,
'Εξ ἧς τὰ κεδνὰ βλαστάνει βουλεύματα.

Non enim videri optimus, ſed eſſe vult, mentis profundum ſulcum poſſidens, ex quo prudentia pullulant conſilia.

Ὧν δὲ δι' ἑαυτὸς ἐσόμεθ' ἐϛερημένοι.

ιβ'.

Τί ζῆν ὄφελος ᾧ μὴ 'ϛι τὸ ζῆν εἰδέναι;

ιγ'.

'Αλλ' οἶνος ἦν. ὀδεὶς δὲ μεθύων, ἂν σκοπῇς,
Ὃς ὀχὶ δȣλός ἐϛι τοῦ πεπωκέναι.

ιδ'.

Ν. Ὅσα μ' οὗτος ἠνάγκαζεν, ἐποίȣν ταῦτ' ἐγώ.
Α. Ὁ πονηρὸς οἶνος ὗτός ἐϛι, ΝικοΦῶν.
Ν. Ἅπας πονηρὸς οἶνος ὁ πολὺς ἐϛ' ἀεί.

ιε'.

'Εμέθυον· ἱκανὴ πρόφασις εἰς τ' ἁμαρτάνειν.

ιϛ'.

Μαινόμεθα πάντες, ὁπόταν ὀργίζομεθα.
Τὸ γὰρ κατασχεῖν ἐϛὶ τὴν ὀργὴν πόνος.

ιζ'.

Ἄνθρωπος ὤν, τοῦτ' ἴσθι, καὶ μέμνησ' ἀεί.

ιη'.

Τὸ γνῶθι σαυτὸν, οὐ μάτην εὖ οἶσθ' ὅτι
Τὸ ῥῆμα τοῦτο δόξαν ἐν ΔελΦοῖς ἔχει.

ιθ'.

'Εκ τοῦ Φιλοπονεῖν γίνεθ' ὧν θέλεις κρατεῖν

κ'.

Ὡς ἡδέως μοι γέγονε τὰ πρότερα κακά·
Εἰ μὴ τότ' ἐπόνȣν, νῦν ἂν, οὐκ εὐΦραινόμην.

κα'.

Ὦ Κλέον, παῦσαι Φλυαρῶν, ἂν ὀκνῇς τὸ μανθάνειν,
'Ανεπικούρητον σεαυτοῦ τὸν βίον λήσῃ ποιῶν.
Οὔτε γὰρ ναυαγὸς, ἂν μὴ γῆς λάβηται Φερόμενος,
Οὔ ποτ' ἂν σώσειεν αὑτὸν, οὔτ' ἀνὴρ πένης γεγὼς,

52. Ὅς ὀχὶ δȣλός ἐϛι &c.] Nemo ſe inebriare ſolet, qui non ſponte ſuâ & liberè contraxerit habitum liberaliùs ſe ſe invitandi, quo vini ſervus factus eſt; ideóque nimius potus neminem excuſat.

53. Ὅσα μ' ὗλος] Tres hos verſus cohæſiſſe in Comœdia, ſed, mutatis perſonis, ſuſpicor.

His verò, per noſmet ipſos, defraudamur.

12. *Ibid. Tit.* XVIII.

Cui uſui eſt vivere ei, qui neſcit quid ſit vita?

13. *Ibidem.*

Sed vinum erat; nemo verò *fuit* ebrius, ſi *rem* penſites,
Qui ſervus non ſit potûs.

14. *Ibidem.*

N. Quæcumque hoc me coëgit ea feci.
A. Malum hoc eſt vinum, ô Nicophon,
N. Semper malum eſt vinum, quod multum eſt.

15. *Ibidem.*

Ebrius eram, quæ ſat gravis eſt peccandi cauſa.

16. *Ibid. Tit.* XX.

Furimus omnes, cùm iraſcimur,
Etenim iram coërcere labor eſt.

17. *Ibid. Tit.* XXI.

Homo cùm ſis, hoc ſcito & recordator ſemper.

18. *Ibidem.*

Noſce te ipſum; probè noſti
Hoc dictum Delphis celebrari.

19. *Ibid. Tit.* XXIX.

Ex induſtria naſcitur copia eorum quæ cupis.

20. *Ibidem.*

Quàm jucunde mihi contigere priora mala!
Niſi tunc laboraſſem, nunc non lætarer.

21. *Ibid. Tit.* XXX.

O Cleon, deſine nugari, ſi graveris diſcere,
Neſcius vitam præſidio carentem tibi facies.
Neque enim naufragus, niſi jactatus terram attigerit,
Umquam ſe ſervare queat; neque pauper natus,

57. Μαινόμεθα &c.] Hinc *Horatius* Ep. II. Lib. II. ℣. 62.

Ira furor brevis eſt, animum rege, qui, niſi paret,
Imperat; hunc frenis, hunc tu compeſce catenâ.

Multa loca, hanc in ſententiam, collegit *Thom. Gatakerus* Adverſ. Poſtum. Cap. XLVII.

Μὴ οὐ τέχνην μαθὼν, δύναιτ' ἂν ἀσφαλῶς ζῆν τὸν βίον.
Ἀλλὰ χρήματ' ἔςιν ἡμῖν· ἅ γε τάχις' ἀπόλλυται.
Κτήματ', οἰκίαι· Τύχης δὲ μεταβολὰς οὐκ ἀγνοεῖς,
Ὅτι τὸν εὔπορον τίθησι πτωχὸν, εἰς τὴν αὔριον.
Κἂν μὲν ὁρμισθῇ τις ἡμῶν εἰς λιμένα τὸν τῆς Τύχης,
Ἐβάλετ' ἄγκυραν καθάψας, ἀσφαλείας εἵνεκεν,
Ἂν δ' ἀπαιδεύτȣ μετάσχῃ πνεύματος φορούμενος,
Τῆς ἀπορίας εἰς τὸ γῆρας οὐκ ἔχει σωτηρίαν.
Ἀλλ' ἑταῖροι καὶ φίλοι σοι καὶ συνήθεις, νὴ Δία,
Ἔρανον εἰσοίσȣσιν. εὔχȣ μὴ λαβεῖν πεῖραν φίλων·
Εἰ δὲ μὴ, γνώσεις ἂν αὐτοὺς ἄλλο μηδὲν πλὴν σκιάν.

κβ'.

Τὸν μὴ λέγοντα τῶν δεόντων μηδὲ ἓν
Μακρὸν νόμιζε, κἂν δύ' εἴπῃ συλλαβάς.
Τὸν δ' εὖ λέγοντα, μὴ νόμιζ' εἶναι μακρὸν,
Μηδ' ἂ σφόδρ' εἴπῃ πολλὰ, καὶ πολὺν χρόνον.
Τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὅμηρον λάβε,
Οὗτος γὰρ ἡμῖν μυριάδας ἐπῶν γράφει,
Ἀλλ' οὐδὲ εἷς Ὅμηρον εἴρηκεν μακρόν.

κγ'.

Φθόνος ἐν ἑαυτῷ τοῦθ' ἓν ἐπιεικῶς ποιεῖ,
Τὸν αἱρετιςὴν ὄντα τῶν αὐτοῦ τρόπων
Λυμαίνεται μάλιςα διὰ παντὸς, συνών.

κδ'.

Πολλά με διδάσκεις ἀφθόνως διὰ φθόνον
Ὅπως ἀκούων πολλὰ, μηδὲ ἓν μάθω.

κε'.

Στρατιῶτα κ' οὐκ ἄνθρωπε, καὶ σιτούμενε

73. Κἂν μὲν &c.] Addidi τὸν, ante τῆς, ob verſum. *Grotius.*

79. Εἰ δὲ μὴ γνώσεις ἂν αὐτȣ̀ς] Veriſſima emendatio viri optimi atque eruditiſſimi *Iſaaci Caſauboni.* Vulgò γνώσῃ σεαυτόν. Idem.

Ibid. πλὴν σκιὰν] Imaginem, ſeu delineationem amici. In *Menandro* hanc vocem eodem ſenſu habuimns.

86. Εἴρηκεν] Vulgò εἴρηκε, ſed hæc minutiora, quàm ut moneri debeant. *Grotius.*

87. Φθόνος] Vide Fragm. incert. Fab. *Menandri* LXXII, & LXXIII.

Qui artem non didicerit, poſſit umquam ſecurè vitam a-
Sed pecuniæ ſunt nobis. At quæ brevi pereunt. (gere.
Prædia, domus. Sed Fortunæ mutationes non ignoras,
Eámque divitem reddere mendicum in poſterum diem.
Licèt quis noſtrûm Fortunæ portum tenuerit,
Eúmque nactus anchoram dejecerit, ſecuritatis cauſâ,
Si jactatus animo ſit rudi, (quetur.
Inopiæ, ad ſenectutem uſque, liberationem non conſe-
Verùm ſocii & amici & familiares, per Jovem,
Conferent auxilium. Tu verò opta experimentum ami-
corum non ſumere;
Sin minùs, intelliges illos, nihil eſſe præter umbram.

22. *Ibid. Tit.* XXXVI.

Eum qui ex iis quæ dici oportet nihil dicit
Longum putato, vel ſi duas proferat ſyllabas.
Bene verò dicentem, ne putato eſſe longum,
Ne ſi permulta quidem dicat, & longo tempore.
Argumentum certum ejus rei Homerum accipe.
Ille quidem nobis myriadas verborum ſcribit,
Sed nullus eum longum eſſe dixit.

23. *Ibid. Tit.* XXVIII.

Invidia in ſe ipſa hoc unum rectè facit,
Quod eum qui elegerit mores ejus ſequi
Lædat maximè *omnium*, dum *ei* ſemper adeſt.

24. *Ibidem.*

Multa me copioſè doces, per invidiam,
Ne multa audiens quidquam diſcam.

25. *Ibid. Tit.* LIII.

O miles, non homo, & ſaginate

LXXIII. Videtur imitatus alterutrum eſſe neſcio quis, cujus in eodem *Stobæi* Tit. exſtat hoc diſtichon, quod legitur etiam Anthol. Lib. I. c. 83.

Ὁ φθόνος ἐστὶ κάκιστον, ἔχει δέ τι καλὸν ἐν αὐτῷ,
Τήκει γὰρ φθονερῶν ὄμματα καὶ κραδίην.
Peſſima res livor, ſed habet laudabile quiddam,
Liventi quòd cor exedit atque oculos.

90. Πολλά &c.] Citat etiam *Apoſtolius*, Cent. XVI, 50.

Ὡς τὰ ἱερεῖα, ἵν' ὅταν ᾖ καιρὸς, τυθῇς.

κϛ'.

Δικαιότατον κτῆμ' ἐςὶν ἀνθρώποις ἀγρός.
Ὧν ἡ Φύσις δεῖται γὰρ ἐπιμελῶς Φέρει,
Πυροὺς, ἔλαιον, οἶνον, ἰσχάδας, μέλι.
Τὰ δ' ἀργυρώματ' ἐςὶν, ἥ τε πορΦύρα,
Εἰς τοὺς τραγῳδοὺς εὔθετ', οὐκ ἐς τὸν βίον.

κζ'.

'Εγὼ τὸν ἀγρὸν ἰατρὸν ἐλελήθειν ἔχων·
ΤρέΦει γὰρ οὗτος ὥσπερ ἀῤῥωστοῦντά με,
Σιτάρια μικρὰ προσΦέρων, οἶνȣ θ' ὅσον
'Οσμὴν ἄγειν· λαχάνων τι· καὶ, νὴ τὸν Δία,
Τὰ πετραῖα ταῦτ' ὀψάρια, κάππαριν, θύμον,
'Ασπάραγον αὐτὰ ταῦτα· καὶ δέδοικα μὴ
Λίαν ἀπισχαίνων με ποιήσῃ νεκρόν.

κη'.

Α. Ἔγωγ' ἀρῶ τὸν ἀγρὸν οὐχ ὅπως τρέΦῃ
Αὐτός με, παρ' ἐμοῦ δ' ἵνα τροΦὴν προσλαμβάνῃ.
Σκάπτω γὰρ αὐτὸς ἐπιμελῶς, σπείρω τ' ἀεὶ,
Καὶ πάντα ποιῶ πρὸς τὸ δοῦναι, καὶ λαβεῖν.
Ὁ δὲ λαμβάνει μὲν, ἀποδίδωσι δ' οὐδὲ ἕν.
'Αποςερητὴν ἔλαθον ἀγοράσας ἀγρόν.
Ἔσπειρα μὲν κριθῶν μεδίμνȣς εἴκοσι·
Τούτων ἀπέδωκεν οὐδὲ ὅλȣς τρισκαίδεκα.
Οἱ δ' ἑπτ' ἐπὶ Θήβας ἐςράτευσάν μοι, δοκῶ,
Τὸ τῶν γυναικῶν σῆμα διατηρȣμένῳ.
Β. Ὀνησίφορα γένοιτο. Α. Τȣ̃το γίνεται·

97. Τὰ δ' ἀργυρώματ'] Sic poſui, ob verſum, cùm eſſet τ' ἀργυρώματα δ' ἔςιν. *Grotius.*

103. 'Οσμὴν ἄγειν] Ita ſenſui conſuluimus, nam in libris legitur ὀσμὴν λαχάνων ἄγει τι. *Idem.*

103. Τὰ πετραῖα] Ita *Salmaſius*, voce θυμὸν ad hunc verſum retractâ. Vulgò πετρογεῖα quæ vox nihili. *Idem.*

105. Λίαν] Vulgò μὴ malè huic verſui adhæret. *Idem.*

106. 'Ορῶ τὸν ἀγρὸν] *Grotius* vertit, *Rus ego ſollicitè curo*; ſic & *Geſnerus* verterat: *Ego curo agrum.* Sed ὁρᾷν ἀγρὸν vix puto eo ſenſu dici, nec dubium videtur quin legendum ſit ἀρῶ, hoc eſt, *aro.*

114.

Inſtar victimarum, ut quandoque tempus fuerit macteris.

26. *Ibid. Tit.* LVI.

Juſtiſſima hominibus poſſeſſio eſt ager
Studioſè enim ea fert, quibus natura indiget
Triticum, oleum, vinum, ficus, mel.
Argentea verò vaſa & purpura
Tragœdis ſunt apta, non vitæ.

27. *Ibid. Tit.* LVII.

Ego habebam agrum, quem medicum eſſe neſciebam.
Alit enim me quaſi ægrum,
Fruges parvas proferens, vini verò quantum
Ad olfaciendum *ſatis eſt*, olus aliquod, &, per Jovem,
Saxatilia hæc opſonia, capparim, thymum,
Aſparagum, hæc ſola; & vereor ne
Valde me extenuans faciat cadaver.

28. *Ibidem.*

Ego aro agrum, non ut nutriat
Ipſe me, ſed ut à me nutrimentum accipiat.
Diligenter enim ipſe fodio, ſeróque ſemper,
Et omnia facio ad dandum & accipiendum.
Ille verò accipit quidem, nec quidquam reddit.
Defraudatorem neſciebam emiſſe me agrum.
Sevi quidem hordei medimnos viginti,
Horum reddidit, neque eos integros, tredecim;
Ceteri ſeptem Thebas militatum, iverunt. Videor
Mulierum ſervare ſepulcrum.
B. Sint honeſiphora (*utilia*) A. Hoc fit,

114. Οἱ δ' ἑπτ' ἐπὶ Θήβας] Adludit facetè ad fabulam, aut hiſtoriam ſeptem ducum, qui Thebas oppugnatum iverunt, de qua Tragœdia *Æſchyli* exſtat.

115. Τὸ τῶν γυναικῶν] Pendet ex ſuperiore illo μοι. Ita autem correximus, cùm exſtaret διατηρεῖν μόνον. *Grotius.* Vertit vir ſummus:

Servare ſepulcrum juſſo me Niobeidum,

quaſi agrum ſuum ſic deſcribat is qui loquitur. Sed quid Niobes filiæ huc faciant non video, nec aliud comminiſcor melius. Quærant feliciores.

Ὃ γὰρ φέρει νῦν ἄτος εἷς ὄνος φέρει.

κθ'.

Κἂν δοῦλος ἦν τις, ἀδὲν ἧττον, δεσπότα,
Ἄνθρωπος ἆτός ἐςιν, ἂν ἄνθρωπος ᾖ.

λ'.

Ἀθάνατόν ἐςι κακὸν ἀναγκαῖον γυνή.

λα'.

Τὸν μονιὸν ὄντα καὶ κακὴ Τύχη τρέφει.

λβ'.

Γαμεῖν ὃς ἐθέλει εἰς μετάνοιαν ἔρχεται.

λγ'.

Ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη,
Μὴ κρείττον' εἶναι τ' ἀνδρὸς ἀλλ' ὑπήκοον.
Γυνὴ δὲ νικῶσ' ἄνδρα, κακόν ἐστιν μέγα.

λδ'.

Ἔτεκές με μῆτερ, καὶ γένοιτό σοι τέκνων
Ὄνησις, ὥσπερ καὶ δίκαιον ἔστι σοι.

λε'.

Βέλε γονεῖς πρὸ παντὸς ἐν τιμαῖς ἔχειν.

λϛ'.

Ἡδύ γε πατὴρ τέκνοισιν, εἰ στοργὴν ἔχοι.

λζ'.

Ὅστις πένης ὢν ζῇ παραζῆν βάλεται,
Ἡ γὰρ σπάνις πρόχειρος εἰς τὸ δρᾷν κακά.

118. Εἰς ὄνος] Eſt facetia petita ex ſimilitudine ſoni, quæ Latinè exprimi nequit.

119. Ἂν ἄνθρωπος ᾖ] Si ſe gerat, ut hominem decet.

121. Καὶ κακὴ &c.] Se facilè, etiam in mala fortuna, ſuſtentat.

123. Ἀγαθῆς &c.] Vide *Menandri* ex Hypobol. fragm. CLIII. inter incertarum Fabularum fragmenta.

129. Ἡδύ γέ] Hoc fragmentum & ſequens in Indiculo Grotiano ſunt omiſſa.

130. Παραζῆν] *Henr. Stephanus*, in Theſauro, poſtquàm vertit *παραζάω, vivo ſecus quàm decet*, dixitque exſtare hanc vocem in verſu *Anaxandridæ*, ſed corrupto, apud *Athenæum* Lib. XIV. ad-

dit

Quod enim nunc hic fert, onos (*aſinus*) fert unus.

29. *Ibid. Tit.* LXII.

Quamvis eſſet quiſpiam ſervus, nihilo minùs, here,
Homo hic eſt, ſi modò ſit homo.

30. *Ibid. Tit.* LXVII.

Immortale eſt malum, idque neceſſarium uxor

31. *Ibidem.*

Eum qui ſolus eſt mala etiam Fortuna alit.

32. *Ibidem.*

Quiſquis ducere vult uxorem, ad pœnitentiam contendit.

33. *Ibid. Tit.* LXXIV.

Bonæ uxoris eſt, ô Nicoſtrata,
Non ſuperiorem eſſe viro, ſed ei obſequentem.
Mulier, quæ ſuperat virum, magnum malum eſt.

34. *Ibid. Tit.* LXXIX.

Peperiſti me, mater, & ſit tibi è liberis
Utilitas, quemadmodum juſtum eſt.

35. *Ibidem.*

Velis parentes ante omnes in honore habere.

36. *Ibid. Tit.* XCVI.

Jucunda res eſt pater, ſi liberos amet.

37. *Ibid. Tit.* XCVI.

Pauper quiſquis vivit, miſer vivere vult,
Nam paupertas proclivis ad mala facienda.

dit ſe in quodam *Philemonis* verſu meminiſſe ſe παραζῆν legere, dictum de eo *qui non rectam vitam tenet & innoxiam*; at in vulgaribus Lexicis παραζῆν eſſe *victitare*. Hæc ille, memoriâ lapſante, pronunciavit; nam vulgaria Lexica ex hoc, ut videtur, *Philemonis* loco rectè *victitare* interpretati ſunt. Nota eſt vis præpoſitionis παρὰ in compoſitione, quâ verba quibus adjungitur in malam partem, contrariâmque ſignificationem deflectit, ut παραμέλεω, *negligo*, παραφρονῶ *inſanio* & talia. Sic cùm ζῆν *vivere* per ſe boni quidpiam ſignificet, παραζῆν eſt *miſeram vitam agere*. *Ibidem*. Indecorè vult vivere, qui pauper vivere durat, at *Salmaſius* malebat:

Ὅστις πένης ὢν ζῆν παρ' ὃ ζῇ βύλεται.

Grotius. Sed hæc mera eſt παραδιόρθωσις.

λη'.

Νὴ τὸν Δία τὸν μέγιστον, ὤμην Σωσία,
Ἔγωγε πρότερον τοὺς πένητας ζῆν μόνον
Ὀδυνωμένȣς· τῶν πλȣσίων δὲ τὸν βίον
Ἱλαρόν τιν' εἶναι, καὶ φέρειν εὐθυμίαν.
Νῦν δ' αὐτῶν διαφέροντα τοῖς καθ' ἡμέραν
Δαπανήμασιν δὴ τὸν βίον ὁράω μόνον·
Λύπας δ' ἔχοντας μείζονας τοὺς μείζονας.

λθ'.

Ἀεὶ τὸ πλȣτεῖν συμφορὰς πολλὰς ἔχει,
Φθόνον τε, κἀπήρειαν, καὶ μῖσος πολὺ,
Πράγματά τε πολλὰ, καὶ ὀχλήσεις μυρίας,
Πράξεις τὲ πολλὰς, συλλογάς τε τοῦ βίȣ.
Καὶ εἶτα μετὰ ταῦτ' εὐθὺς εὑρέθη θανὼν,
Ἄλλοις καταλείψας εἰς τρυφὴν τὴν οὐσίαν.
Ὅθεν πένεσθαι μᾶλλον ἡδέως ἔχω,
Ἔχειν τε μέτρια, κἀμέριμνον ζῆν βίον,
Καὶ μήτε ἔχειν με πλοῦτον, μήτε πράγματα.
Καὶ γὰρ πένης ὢν μεγάλα κερδαίνει κακά.

μ'.

Τοιοῦτος ὁ βίος ἐςιν ἀνθρώπȣ, γύναι,
Εὐφαινόμεσθ' ἔλαττον ἢ λυπούμεθα.

μα'.

Οὐκ ἂν δύναιο μὴ γενέσθαι, δέσποτα,
Ἄνθρωπος ὢν ἄνθρωπος. ἄλλως οὖν βοᾷς.
Τὸν ζῶντ' ἀνάγκη πολλ' ἔχειν ἔστιν κακά.

μβ'.

Ὦ τρισμακάρια πάντα καὶ τρισόλβια
Τὰ θηρί', οἷς οὐκ ἔςι περὶ τούτων λόγος.

132. Νὴ τὸν Δία &c.] Simile eſt fragmentum *Menandri* VII. in Cithariſta.

140. Φθόνον τε κἀπήρειαν] Φθόνον τ' ἐπήρειάν τε legi malebat *Salmaſius*, ob verſum. *Grotius.*

142. Τȣ̃ βίȣ] Cùm vulgò ſignificet vox βίος quæ ſunt neceſſaria ad vitam, hic eam vertimus *fructus*; hoc eſt, ut poſtea loquuti ſunt, *reditus*.

143.

38. *Ibid. Tit.* XCVII.

Per Jovem maximum, credebam, ô Soſia,
Ego quidem priùs pauperes tantùm vivere
Dolentes, divitum verò vitam (ferre.
Hilarem quamdam eſſe *vitam*, & bonum animum *ſecum*
Nunc verò eorum vitam differre quotidianis
Sumtibus ſanè video dumtaxat,
Eóſque qui majores ſunt majores mœrores habere.

39. *Ibidem.*

Semper divitem eſſe calamitates multas habet,
Invidiámque, contumeliam & odium multum,
Litéſque multas & moleſtias innumeras,
Multa agenda, & collectiones fructuum.
Et deinde poſt hæc omnia *dives* inventus eſt mortuus,
Relictis bonis aliis, ad delicias.
Quare jucundius cenſeo pauperem eſſe, (tam,
Haberéque modicas facultates & tranquillam agere vi-
Nec habere me divitias, neque lites.
Etenim qui pauper eſt magna lucrifacit mala.

40. *Ibid. Tit.* XCVIII.

Talis eſt vita hominis, ô mulier,
Lætamur minùs quàm dolemus.

41. *Ibidem.*

Non poſſis eſſe, ô here,
Homo cùm ſis, non homo; fruſtra ergo vociferaris.
Neceſſe eſt viventem multa habere mala.

42. *Ibidem.*

O ter felicia omnia & ter beata
Animalia, quæ horum nullam rationem habent!

143. Εὑρέθη θανὼν] Ut dives ille in Parabola Evangelica Luc. XII, 20.

146. Ἔχειν τε μέτρια] Nam πενία non eſt πτωχεία, ut Penia apud *Ariſtophanem*, in Pluto, docet.

150. Εὐφραινόμεσθ'] Ita rectè MS. A. non εὐφραινόμεθ', ut vulgo cum injuria verſûs. *Grotius.*

154. Ὦ τρισμακάρια] Conſer cum fragm. CLXXI. *Menandri*, ex Incertis Fabulis.

Οὔτ' εἰς ἔλεγχον οὐδὲν αὐτῶν ἔρχεται.
Οὔτ' ἄλλο τοιοῦτ' οὐδέν ἐστ' αὐτοῖς κακὸν
Ἐπακτόν. ἣν δ' ἂν εἰσενέγκηται Φύσιν
Ἔλαττον, εὐθὺς καὶ νόμον ταύτην ἔχει.
Ἡμεῖς δ' ἀβίωτον ζῶμεν ἄνθρωποι βίον.
Δȣλεύομεν δόξαισιν, εὑρόντες νόμȣς.
Προγόνοισιν, ἐγγόνοισιν οὐκ ἔστ' ἀποτυχεῖν
Κακοῦ, πρόφασιν δ' ἀεί τιν' ἐξευρίσκομεν.

μγ΄.

Πολύ γ' ἐςὶ πάντων ζῶον ἀθλιώτατον
Ἄνθρωπος, εἴ τις ἐξετάζοι κατὰ τρόπον.
Τὸν γὰρ βίον περίεργον εἰς τὰ πάντ' ἔχων,
Ἀπορεῖ τὰ πλεῖστα διὰ τέλȣς, πονεῖ τ' ἀεὶ.
Καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πᾶσιν ἡ γῆ θηρίοις
Ἑκοῦσα παρέχει τὴν καθ' ἡμέραν τροφὴν,
Αὐτὴ πορίζȣσ', οὐ λαβοῦσα· πάνυ μόλις
Ὥσπερ τὸ κατὰ χρέος κεφάλαιον ἐκτίει
Τὸ σπέρμα, τοὺς τόκȣς ἀνευρίσκȣσ' ἀεὶ
Πρόφασίν τιν' αὐχμὸν, ἢ πάγην, ἵν' ἀποστερῇ.
Καὶ δὴ τύχον μὲν διὰ τὸ παρέχειν πράγματα
Μόνȣς ἑαυτῇ, καὶ ποιεῖν τ' ἄνω κάτω,
Ταύτην παρ' ἡμῶν λαμβάνει τιμωρίαν.

μδ΄.

Πολλῶν Φύσει τοῖς πᾶσιν αἰτία κακῶν
Λύπη· διὰ λύπην γὰρ μανία γίγνεται
Πολλοῖσι, καὶ νοσήματ' οὐκ ἰάσιμα.
Αὑτοὺς τ' ἀνῃρήκασι διὰ λύπην τινές,
Ἐπὰν τὸ λυποῦν πλεῖον, ἢ τὸ σῶζον ᾖ.

με΄.

Οὕτως ὅταν ἐμπέσῃ τὶς εἰς τὸν νοῦν Φόβος,
Κἂν τοῦ καθεύδειν οὗτος οὐκ ἐξέρχεται.

μϛ΄.

Ἀγαθὴ γὰρ ἡ λύπη καθ' αὑτῆς ἀναπλάσαι

156. Οὔτ' εἰς ἔλεγχον] Ita verſum molliorem fecimus, tranſpoſitis vocibus; vulgò *αὐτῶν οὐδὲν. Grotius.*

173. Πρόφασιν &c.] Reſtituimus ſenſum, verſui, qui vulgò ſic cor-

Nec eorum ullum in reprehenſionem venit,
Neque ullum tale iis eſt malum
Adſcitum, ſed quam attulerit naturam
Quodque, continuò & hanc legem habet.
At nos homines vitam minimè vitalem vivimus.
Servimus opinionibus, poſt inventas leges;
Majoribus & poſteris vitare non licet (nimius.
Malum, ſed occaſionem *infelicitatis* ſemper aliquam inve-

43. *Ibidem.*

Animal longè omnium miſerrimum eſt
Homo, ſi quis rem probè inquirat.
Nam cùm habeat vitam in omnia curioſam,
Plerumque ad extremum indiget, & ſemper laborat.
Terra quidem omnibus aliis feris
Sponte præbet cibum, *quo* in dies *veſcantur*, (rimè
Ipſa ſuppeditans, nullâ re *(ab iis)* acceptâ. *Nobis verò* æger-
Veluti ex debito ipſam ſortem ſolvit
Sementem *acceptam*, uſurâ verò inveniens ſemper (det.
Prætextum aliquem, ſiccitatem, aut pruinam, ut defrau-
Et fortè quidem ideò quòd moleſtias faceſſamus
Soli *homines* illi, & eam ſurſum deorſum moveamus,
Hanc à nobis ſumit pœnam.

44. *Ibid. Tit.* XCIX.

Omnibus multorum malorum naturâ *ſuâ* cauſa *eſt*
Mœror, propter mœrorem enim oritur furor
Multis, & morbi incurabiles.
Se ſe occiderunt, propter mœrorem, nonnulli.
Quod contingit cùm quod mœſtum facit majus eſt quàm

45. *Ibidem.* (quod ſervat.

Sic ubi incidit quiſpiam in mentem pavor,
Ne è ſomno quidem ille excedit.

46. *Ibidem.*

Aptus eſt enim mœror per ſe fingere

corruptus: *προφασίν τιν' αὐχμὸν ἢ πάχνη ἀποςερεῖ. Idem.*
175. *Μόνας ἑαυτῇ*] Ita poſui, pro eo quod legebatur *ἐν αὐτῇ.* MS. A. habet *ταύτῃ. Idem.*

Ἀτεχνῶς διπλάσια τῆς ἀληθείας κακά.

μζ'.

Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἷς, ἂν εὖ σκοπῇς,
Τοὺς αὐτȣ̃ς αὐτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν Φίλȣς,
Οὔτε στρατιώτης πόλιν ὁρᾷν ἄνευ κακοῦ.

μη'.

Μόνῳ δ' ἰατρῷ τοῦτο καὶ συνηγόρῳ
Ἔξεστιν, ἀποκτείνειν μὲν, ἀποθνήσκειν δὲ μή.

μθ'.

Πολλάκις ἔχων τὶς ȣ̓́τε ἀναγκαῖα νῦν,
Αὔριον ἐπλȣ́τησ', ὥστε καὶ ἑτέρȣς τρέφειν.
Θησαυρὸν εὑρὼν σήμερον, τῆς αὔριον
Ἅπαντα τ'ακ τῆς οἰκίας ἀπώλεσεν.

ν'.

Ἐγὼ δὲ λυπȣ̃μαι μὲν εἰς ὑπερβολὴν
Ἐπὶ τοῖς παρȣ̃σιν, ἐν δὲ τῇ λύπῃ φρονῶ·
Τȣ̃το τό με τηροῦν ἐςὶ κ'ἄνθρωπόν ποιοῦν.

να'.

Μείζω τὰ κακὰ ποιοῦσι πολλοὶ, δέσποτα,
Αὐτοὶ δι' αὑτοὺς, ἢ πέφυκε τῇ φύσει.
Οἷον, τέθνηκεν υἱὸς, ἡ μήτηρ τινὶ,
Ἢ, νὴ Δί', τῶν ἀναγκαίων γέ τις,
Εἰ μὲν λάβῃ τοῦτ', ἀπέθαν' ἄνθρωπος γὰρ ἦν,
Τοσοῦτον γέγονε τὸ κακὸν, ἡλίκον περ ἦν.
Ἐὰν δ', ἀβίωτος ὁ βίος, οὐκ ἔτ' ὄψομαι,
Ἀπόλωλεν, ἐν ἑαυτῷ ἐὰν τοῦτο σκοπῇ,
Πρὸς τοῖς κακοῖς οὗτος ἕτερα συλλέγει κακά.
Ὁ δὲ τῷ λογισμῷ πάντα παρ' ἑαυτῷ σκοπῶν,
Τὸ κακὸν ἀφαιρεῖται, ἀγαθὸν δὲ λαμβάνει.

202. Ἄνθρωπος γὰρ ἦν.] *Epictetus* Enchir. Cap. VIII. Ἐφ' ἑκάςῳ τῶν ψυχαγωγȣ́ντων, ἢ χρείαν παρεχόντων, ἢ ςεργομένων, μέμνησο ἐπιλέγειν ὁποῖόν ἐςιν, ἀπὸ τῶν σμικροτάτων ἀρξάμενος· ἐὰν χύτραν ςέργῃς, ὅτι χύτραν ςέργεις· καταγείσης γὰρ αὐτῆς, ȣ̓ ταραχθήσῃ. ἂν παιδίον αὐτȣ̃ καταφιλῇς, ἢ γυναῖκα, ὅτι ἄνθρωπον καταφιλεῖς· ἀποθανόντος γὰρ αὐτȣ̃, ȣ̓ ταραχθήσῃ. *Singulas res, quæ delectant, vel uſum*

Duplò ſanè majora mala, quàm re verâ ſunt

47. *Ibid. Tit.* CII.

Ne medicus quidem unus, ſi rem bene conſideres,
Ipſe ſuos amicos vult valere,
Nec miles civitatem videre ſine malo.

48. *Ibidem.*

Hoc medico ſoli & patrono cauſarum
Licet, occidere, nec tamen occidi.

49. *Ibid. Tit.* CV.

Sæpe qui ne neceſſaria quidem nunc habebat,
Cras dives factus eſt, ut & alios aleret.
Qui theſaurum invenerat hodie, craſtini *temporis*
Omnia ex ædibus ſuis amiſit.

50. *Ibid. Tit.* CVIII.

Ego præter modum doleo
Ob præſentia, ſed in triſtitia mentis compoſitum.
Hoc eſt quod me ſervat & hominem facit.

51. *Ibidem.*

Majora mala faciunt multi, ô here,
Ipſi per ſe, quàm ſunt ſuâ naturâ.
Sic, mortuus eſt filius, aut mater cuipiam,
Vel, per Jovem, neceſſariorum quiſpiam.
Si rem *ita* accipiat: mortuus eſt, nam erat homo,
Tantum fit malum, quantum *re verâ* erat. (debo,
Si verò *exclamet:* vita non eſt vitalis, non ampliùs *eum* vi-
Periit; in ſemet ipſo ſi hoc conſideret,
Is præter mala *vera* alia mala colligit.
Sed qui ratione omnia apud ſe conſiderat,
Malum aufert, bonum verò accipit.

ſum præſtant, vel diliguntur, memento conſiderare cujuſmodi ſint, exorſus à minimis; ſi ollam amas, te ollam amare, ea enim confractâ non turbaberis; ſi filium aut uxorem amas, te hominem amare, eo enim mortuo, non turbaberis. Alia alibi habet in eamdem ſententiam, quæ Studioſi quærent.

205. Ἀπόλωλεν &c.] Tranſpoſui voces, ob verſum. *Grotius.*

νβ'.

Οὕτως ἄνανδρος γέγονας; οὐκ εὐψυχία
Τοῦτ' ἐςὶν ὃ ποιεῖς νῦν γὰρ, ἀλλ' ἀνανδρία,
Τὸ μὴ δύνασθαι καρτερεῖν λυπούμενον.

νγ'.

Πολλ' ἔστιν ἐν πολλαῖσιν οἰκίαις κακὰ,
Ἃ καλῶς ἐὰν ἐνέγκῃς ἀγαθὰ γενήσεται.

νδ'.

Ἂν γνῷς τί ἐστ' ἄνθρωπος εὐδαίμων ἔσῃ.
Τέθνηκέ τις· μὴ δεινὸν ἔστω τοῦτό σοι.
Κεκύηκέ τις, οὐ κεκύηκέ τις· ἠτύχηκε τις·
Βήττει τις· οἰμώζει τις· ἡ Φύσις Φέρει
Ἅπαντα ταῦτα. Φεῦγε τὰς λύπας μόνον.

νε'.

Ἐνταῦθ' ἀνὴρ γάρ ἐστιν ἀνδρὸς διάφορος,
Ἐν τῷ τό, τε κακὸν εὖ Φέρειν καὶ τ' ἀγαθόν.

νϛ'.

Ἄνθρωπος οὐ δήπουθεν οὐκ ἔστ' οὐδὲ εἷς,
Ὧι μὴ κακόν τι γέγονεν, ἢ γενήσεται.
Ὁ ποιέων δ' ἐλάχιστον τὸ γεγενημένον,
Ἀμφότερον οὗτος, εὐτυχεῖ τε, καὶ Φρονεῖ.

νζ'.

Τί ποτ' ἐστὶν ἄρα διότι βούλεται μ' ἰδεῖν;
Ἢ καθάπερ οἱ νοσοῦντες ἀλγοῦντες σφόδρα,
Τὸν ἰατρὸν ἂν ἴδωσιν οὐκ ἀλγοῦσ' ἔτι,
Οὕτως ἐπάν τις τυγχάνῃ λυπούμενος,
Ἧττον ὀδυνᾶται, Φίλον ἐὰν παρόντ' ἴδῃ;

νη'.

Α. Σύρα, Σύρα. Σ. Τί ἐςι; Α. Πῶς ἡμῖν ἔχεις;

209. Οὐκ εὐψυχία] Tale quid fecerunt, qui tædio rerum præſentium ſibi ipſi manus adtulerunt, ut Fannius, de quo *Martialis* Lib. II, 80.

Hoſtem cùm fugeret, ſe Fannius ipſe peremit,
Hic rogo, non furor eſt ne moriare mori?

214. Ἂν γνῷς] Ita emendavi, pro ἀγνώς τις ἐς' ἄνθρωπος. *Grotius.*

52. *Ibidem.*

Siccine timidus factus es? non forte facinus
Eſt id quod facis, ſed timidum,
Non poſſe durare mœrore adfectum.

53. *Ibidem.*

Multa ſunt, in familiis multis, mala,
Quæ ſi bene tuleris, bona fient.

54. *Ibidem.*

Si noveris quid ſit homo, felix eris.
Mortuus eſt quiſpiam; ne ſit hoc tibi grave.
Peperit quæpiam, alia non peperit, infelix fuit quiſpiam,
Hic tuſſit, ille ejulat. Fert natura
Hæc omnia, fuge dumtaxat mœrores.

55. *Ibidem.*

Hac in re vir eſt viro præſtantior,
In bene ferendo bono & malo.

56. *Ibidem.*

Homo nuſquam eſt, ne unus quidem,
Cui mali aliquid non fuerit, aut futurum ſit.
Qui verò minimi facit quod contingit,
Is utrumque eſt, & felix & ſapiens.

57. *Ibid. Tit.* CXIV.

Quid hoc tandem eſt, cur me conventum cupit?
An quemadmodum ægrotantes, cùm valde dolent,
Si viderint medicum, non amplius dolent;
Sic ſi quis mœrore adficiatur,
Minùs cruciatur, amicum ſi præſentem videat?

58. *Ibid. Tit.* CXVII.

A. Syra, Syra. S. quid eſt? A. Quomodo habes?

216. Κεκύηκέ τις &c.] Reſtituimus hæc verba legibus verſuum. Vulgò poſt κεκύηκέ τις repetebatur μὴ δεινὸν, ex gloſſemate, & κεκύηκέ τις peſſimè verſum finiebat. Nec minùs ineptè ἡ φύσις φέρει addito δ' verſum ultimum inchoabat. *Idem.*

218. Τὰς λύπας μόνον] Illud μόνον & verſu poſtulante & auctoritate MS. A. addidimus. *Idem.*

220. Ἐν τῷ τό, τε κακὸν] Is ſe eſſe aliis ſuperiorem oſtendit, qui neque ſecundis rebus ſuperbit, neque adverſis deprimitur.

Σ. Μηδέποτ' ἐρῶτα τοῦτ', ἐπὰν γέροντ' ἴδῃς,
Ἢ γραῦν τιν'. ἴσθι δ' εὐθὺς ὅτι κακῶς ἔχει.
Καλὸν τὸ θνήσκειν ἔστιν ἐπὶ τέτῳ λέγειν.

νθ'.

Θανεῖν ἄρειόν ἐστιν ἢ ζῆν ἀθλίως.

ξ'.

Ὄνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων.

ξα'.

Οὐχ ἔστιν ἡμῖν ἐδεμία Τύχη Θεός,
Οὐχ ἔστιν, ἀλλὰ τ'αὐτόματον, ὃ γίνεται
Ὡς ἔτυχ' ἑκάστῳ προσαγορεύεται Τύχη.

ξβ'.

Καὶ τῶ θέρες μὲν ἔσχεν ἱμάτιον δασὺ,
Ἵν' ἐγκρατὴς ᾖ, τῶ δὲ χειμῶνος ῥάκος.

ξγ'.

Α. Θεὸν δὲ ποῖον εἰπέ μοι νοητέον;
Β. Τὸν πάνθ' ὁρῶντα κ'αὐτὸν οὐχ ὁρώμενον.

ξδ'.

Οἴει σὺ τὲς θανόντας, ὦ Νικήρατε,
Τρυφῆς ἁπάσης μεταλαβόντας ἐν βίῳ
Πεφευγέναι τὸ Θεῖον ὡς λεληθότας;
Ἔςιν Δίκης ὀφθαλμὸς, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ·
Καὶ γὰρ καθ' ᾅδην δύο τρίβες νομίζομεν,
Μίαν δικαίων, χἀτέραν ἀσεβῶν ὁδόν.

235. Ὄνος εἰς ἄχυρα] Proverbium eſt, cujus meminere *Diogenianus*, *Suidas* & Vaticana Appendix. Dicitur de iis qui voti compotes fiunt. Hic verò, ubi ſermo videtur eſſe de vorace Paraſito, comicè dicitur ejuſmodi homo ire εἰς ἄχυρα τραγημάτων.

236. Οὐκ ἔςιν ἡμῖν] Meliùs philoſophatur hic de Fortuna, quàm *Menander*, aut ipſe alibi.

238. Ὡς ἔτυχ'] Ἔτυχεν, apud *Clementem*.

243. Οἴει σὺ τὲς θανόντας &c.] Exſtant hi verſus apud *Clementem*, Scriptorem de Monarchia, & *Euſebium*. Scriptor de Monarchia ait eſſe *Philemonis*, Clemens *Diphili*, Euſebiana autem lectio emendatiſſima eſt, quam ſequuti ſumus, paucis mutatis. *Grotius*.

246. Ἔςιν] Pro ἔςι. *Idem*.

Ibid. Δίκης ὀφθαλμὸς] Hoc nomine Divina Providentia intelligenda. Vide *Heſiodi* Opera & Dies ℣. 254. & ſeqq. Incertus, apud

Sto-

S. Numquam hoc quærito, ſi ſenem videris,
Aut anum; continuò ſcito malè habere.
Licet propterea dicere, pulcrum eſt mori.

59. Ibid. Tit. CXXII.

Præſtat mori, quàm vivere miſerè.

60. Athenæus Lib. II. p. *52*.

Is aſinus ad paleas bellariorum.

61. Clem. Alexand. Stromat. Lib. V. p. *609*.

Nulla eſt nobis Fortuna Dea,
Nulla eſt, ſed caſus, quod contingit
Temerè unicuique vocatur Fortuna.

62. In Excerptis Grotianis.

Et æſtate quidem habebat villoſam veſtem,
Ut patiens eſſet, hieme verò centonem.

63. Juſtinus de Monarch. p. 104.

A. Deus verò dic mihi qualis ſit intelligendus?
B. Qui videt omnia & ipſe eſt inconſpicuus.

64. Idem p. *195*. *Clemens Alex. Strom.* Lib. V. p. *606*.

An putas mortuos, ô Nicerate,
Qui omnis deliciarum generis participes fuerunt in vitâ,
Fugiſſe Numen, quaſi ignoratos?
Eſt Juſtitiæ oculus, qui omnia videt;
Etenim in inferis duos calles eſſe putamus,
Unum juſtorum, alterum impiorum viam.

Stobæum Tit. IX.

Ὄμμα Δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γιγνόμενα

Oculus Juſtitiæ videt omnia quæ fiunt. Ibidem alia occurrent ſimilia.

247. *Καὶ γὰρ καθ᾽ ᾅδην*] *Plato* in Phædone & in Gorgia, ubi de animis fato functorum, plures vias memorat quàm duas. Sed Lib. X. de Republica ex Eris Armenii, cui reviviſcere datum fuerat, narratione duas tantùm vias conſtituit. Vide pag. 518. Ed. Lugd. an. 1590. Sic & *Virgilius* Æneid. VI, 590.

Hic locus eſt, ubi ſe partes via findit in ambas.

Vide ſequentia.

248. *Μίαν δικαίων* &c.] Apud Scriptorem de Monarchia, *χ᾽ ἁτέραν ἀδίκων ὁδόν*. Apud *Clementem*, *ἑτέραν δ᾽ ἀσεβῶν εἶναι ὅρον*, quomodo & apud *Euſebium*. Grotius.

Εἰ γὰρ δίκαιος κἀσεβὴς ἔξεσιν ἕν,
Ἡ γῆ δὲ καλύψει τὰς δύο τῷ παντὶ χρόνῳ,
Ἅρπαζ᾽ ἀπελθὼν, κλέπτ᾽, ἀποςέρει, κύκα·
Μηδὲν πλανηθῇς· ἔςι κἀν ᾅδε κρίσις,
Ἥνπερ ποιήσει Θεὸς ὁ πάντων δεσπότης,
Οὗ τ᾽ ὄνομα Φοβερὸν, οὐδ᾽ ἂν ὀνομάσαιμ᾽ ἐγώ,
Ὃς τοῖς ἁμαρτάνεσι πρὸς μῆκος βίον
Δίδωσι.

ξέ.

Ὁρῶσι πάντες πρῶτον, εἶτ᾽ ἐθαύμασαν,
Ἔπειτα δ᾽ ἐθεώρησαν, εἶτ᾽ εἰς ἐλπίδα
Ἐνέπεσαν· οὕτω γίνετ᾽ ἐκ τούτων ἔρως.

ξϛ'.

Ὅταν δὲ παρατηροῦντ᾽ ἴδω, τίς ἔπταρεν,
Ἢ τις ἐλάλησεν, ἤ τίς ἐστιν ὁ προιὼν
Σκοποῦντα, πωλῶ τοῦτον εὐθὺς ἐν ἀγορᾷ.
Αὑτῷ βαδίζει, καὶ λαλεῖ, καὶ πτάρνεται
Ἕκαςος ἡμῶν, οὐχὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει.
Τὰ πράγμαθ᾽ ὡς πέφυκεν, οὕτω γίνεται.

249. *Εἰ γὰρ δίκαιος*] Hic verſus non eſt, niſi apud Scriptorem de Monarchia. *Idem.*

250. Ἡ *γῆ δὲ* &c.] Apud *Euſebium*, *καὶ εἰ τὰς δύο καλύψει ἡ γῆ φασι χρόνῳ τῷ παντὶ*. Apud *Clementem*, *εἰ τὰς δύο καλύψει ἡ γῆ φύσει τῷ παντὶ χρόνῳ*. Apud tertium, *καὶ γῆν καλύψειν ὡς ἀπὸ τῦ πάντ᾽ εἰς χρόνον*. *Idem.* Optimè hæc ſunt à viro ſummo emendata, & facili mutatione.

254. *Οὗ τ᾽ ὄνομα Φοβερὸν*] *Τὔνομα*, Scriptor de Monarchia, & *Euſebius*. Apud *Clementem* *φοβερώτερόν ἐςιν*, & mox malè *πρὸς βίον μῆκος* & verſus confuſi ſunt. Quæ autem ſequuntur *εἴ τις δὲ θνητῶν* & apud *Clementem* & apud *Euſebium* cohærent, *Euripidis* ſunt, ut rectè adnotavit Scriptor de Monarchia. *Idem.*

Ibidem. Quamvis hi verſus fortè poſſint ſuſpecti haberi, quaſi à Judæo, aut à Chriſtiano primùm facti, ſub *Diphili*, aut *Philemonis* nomine; attamen ab Ethnico potuit meliùs dici quod hîc habetur de nomine Dei non proferendo. Erant enim arcana nomina Deorum, unde Theſſala illa Maga apud *Lucanum* Lib. VI, 732. Furias ſic alloquitur:

jam

Si enim juſtus & impius unum *exitum* habebunt,
Et ambos terra occultabit omni tempore,
Ito, rape, furare, defraudato, miſce *omnia.*
Nihil erraveris, eſt enim etiam in inferis judicium,
Quod inſtituet Deus omnium dominus,
Cujus nomen tremendum, neque ego protulerim,
Qui peccantibus longam vitam
Dat.

65. *Ex Clemente Alex. Strom.* Lib. IV. p. 627.

Omnes vident primùm, deinde mirati ſunt,
Poſtea ſunt contemplati, deinceps in ſpem
Inciderunt; ſic natus ex hiſce amor.

66. *Ex Clemente Alex. Strom.* Lib. VII. p. 713.

Cùm video *quempiam* obſervantem quis ſternutarit,
Aut quis loquutus ſit, aut quis præcedat
Conſiderantem, vendo hunc ſtatim in foro.
Sibi incedit, & loquitur & ſternutat
Unuſquiſque noſtrûm, non iis qui ſunt in urbe.
Ut res naſcuntur, ita contingunt.

——— *jam vos ego nomine vero*
Eliciam;
deinde etiam Plutonem:
Compellandus erit, quo numquam terra vocato
Non concuſſa tremit.

Vide & quæ notavimus ad Exod. III, 15. de Ægyptiorum hac in re conſuetudine. Eſt locus *Ariſtonis* Poëtæ, apud *Theophilum* Antiochenum Lib. III. ubi nonnulla in eamdem ſententiam, licèt de nomine Dei nulla mentio fiat.

257. Ὁρῶσι &c.] Climacis hujus exempla vide, apud *Thom. Gatakerum* Adverſar. Miſcell. Lib. I. c. 1.

Ἔπειτα δ' ἐθεώρησαν] Apud *Clementem* eſt εἶτ' ἐπεθεώρησαν. *Grotius.*

260. Ὅταν δὲ παρατηρῶντ'] Legitur apud *Clementem* ἴδω παρατηροῦντα. *Idem.*

Ibid. Τίς ἔπταρεν] Quaſi bonum, aut malum omen. Vide quæ notavimus ad Fragm. CLXI. ex incertis *Menandri* Fabulis. Ceterùm elegans eſt fragmentum contra ominum ſuperſtitionem. Videntur eſſe verba Heri à ſuperſtitioſis ſervulis abhorrentis.

266.

ξζ'.

'Εάσαθ' οὕτως οὖν ἔχειν· τὸ πῦρ μόνον
Ποιεῖτε τοῖς ὀπτοῖσι μήτ' ἀνειμένον·
(Τὸ γὰρ τοιοῦτ' οὐκ ὀπτὸν, ἀλλ' ἔφθὸν ποιεῖ.)
Μήτ' ὀξύ· κατακάει γὰρ ὅσ' ἂν ἔξω λάβῃ,
Τοῦτο πάλιν εἰς τὴν σάρκα δ' οὐκ ἐνδύεται.
Μάγειρός ἐστιν, οὐκ ἐὰν ζωμήρυσιν
Ἔχων τις ἔλθῃ καὶ μάχαιραν πρός τινα,
Οὐδ' ἄν τις εἰς τὰς λοπάδας ἰχθῦς ἐμβάλῃ,
'Αλλ' ἔςι τις Φρόνησις ἐν τῷ πράγματι.

ξη'.

Πλοῦτον μεταλήψεθ' ἕτερον, οὐχὶ τὸν τρόπον.

ξθ'.

Οἱ γὰρ Θεὸν σέβοντες ἐλπίδας καλὰς
Ἔχȣσιν εἰς σωτηρίαν.

ο'.

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
Αἴσθησιν ἔσχον, ἄνδρες ὥς Φασίν τινες,
'Απηγξάμην ἂν, ὡς' ἰδεῖν Εὐριπίδην.

οα'.

Αἰτῶ δ' ὑγείαν πρῶτον, εἶτ' εὐπραξίαν,
Τρίτον δὲ χαίρειν, εἶτ' ὀφείλειν μηδενί.

οβ'.

Μηδέποτε μέμφȣ τὴν Τύχην, εἰδὼς ὅτι
Καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ θεῖα δυστυχεῖ.

266. 'Εάσαθ'] Potuiſſet hoc prætermitti, cùm non pertineat ad noſtrum *Philemonem*; ſed Grotianam collectionem minuere noluimus. Exemplum eſt ἀλαζονείας coquorum, eam in rem ab *Athenæo* allatum.

276. Οἱ γὰρ &c.] Eſt apud *Theophilum*, ſed in verſus diſtinximus. *Grotius*. Vide apud *Theophilum* verba *Ariſtonis*, quæ paullò poſt proferuntur & quorum hoc eſt initium:

Θάρσει, βοηθεῖν πᾶσι γὰρ τοῖς ἀξίοις
Εἴωθεν ὁ Θεὸς, τοῖς δὲ τοιȣ́τοις σφόδρα.

Confide, auxiliari enim omnibus dignis ſolet & talibus quidem (qualis es) *maximè*. Sunt p. 213. Ed. Oxon. in 12. ubi in verſus digeſta habentur.

278. Εἰ ταῖς &c.] Dicitur *Philemon* hæc de Euripide dixiſſe, ſed

Fabu-

67. *Philemonis* Junioris *Athen.* Lib. VII. p. 291.
Sic ergo ſinite *rem* habere, ignem tantùm
Facite rebus aſſandis non remiſſum,
(Talis enim non toſtum, ſed elixum facit)
Neque acrem, comburit enim quæcumque extrimſecus
Hic præterea in carnem non penetrat. (corripuerit;
Coquus eſt, non ſi quis cochlear
Habens venerit, aut cultrùm, ad aliquem,
Neque ſi quis in patellas piſces jecerit.
Sed hac in re eſt quædam prudentia.

68. *E Grotianis Excerptis.*
Divitias adquiret alias, non mores.

69. *Apud Theophilum Antioch.* Lib. III.
Nam Deum colentes ſpes bonas
Habent ad ſalutem.

70. *Anthol. Epig.* Lib. I. c. LXXXV, 4.
Si verè mortui qui ſunt
Senſum haberent, ut quidam dicunt,
Me ſtrangularem, ut viderem Euripidem.

71. *Apud Lucianum de lapſ. inter ſalut.*
Peto ſanitatem primùm, deinde res ſecundas,
Tertiùm gaudere, poſtea debere nemini.

72. *Ex comparat. Menandri & Philemonis.*
Numquam incuſato Fortunam, cùm ſcias
Malo tempore, etiam res divinas laborare.

Fabula reticetur; puto enim hæc etiam ex Comœdia quapiam eſſe deſumta. Et *Philemon* & *Menander* & alii Recentioris Comœdiæ Poëtæ *Euripidem* admirati, & imitati ſunt, quod vel ex *Stobæo* intelligere licet.

280. Ἀπηγξάμην] Malè ἀπευξάμην. *Grotius*

281, Αἰτῶ &c.] Nempe, à Diis. Meliora ſunt hæc quàm quæ legebantur in Scolio cujus quaſi *Platone* antiquioris paullò pòſt meminit *Lucianus:* ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον, τὸ δεύτερον καλὸν γενέσθαι, τρίτον δὲ πλουτεῖν: *valere quidem optimum, ſecundum pulcrum eſſe, tertium verò eſſe divitem.*

284. Τὰ θεῖα δυστυχεῖ] Ex eorum ſententia, qui fato res divinas, non minùs ac humanas, obnoxias eſſe credebant; de qua vide Fragm. Fabulæ Poëtæ noſtri, quæ inſcribitur *Thebani.* Vide lo-

ογ'.

Μή αὐτόν σε λύπει, τοῦτο γινώσκων ὅτι
Ὅταν ποτ' ἀνθρώποισιν ἡ Τύχη γελᾷ,
Πάντων ἀφορμὴ τῶν καλῶν εὑρίσκεται.
Ὅταν δὲ δυστυχεῖ τις, οὔ σ' εὐφραινέτω·
Ἅπαντα κυκᾷ καὶ μεταστρέφει Τύχη.

οδ'.

Πρόσεστιν ἄρα καὶ τῷ πένητ' ἀπιστία.
Κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ, κἂν λέγῃ τὸ συμφέρον,
Δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκοῦσιν κακῶς,
Τῶν γὰρ πενήτων πίστιν οὐκ ἔχει λόγος.
Ἀνὴρ δὲ πλουτῶν, κἂν ἄγαν ψευδηγορῇ,
Δοκεῖ τι φράζειν τοῖς ἀκοῦσ' ἀσφαλές.

οε'.

Ἐὰν γέρων γένοιτο πλούσιος γεγώς,
Καλὸν τὸ γῆράς ἐστιν ἐπὶ τούτῳ μόνον.
Ἔχει γε χειραγωγὸν τὸν πλοῦτον γέρων.

ος'.

Μὴ νουθέτει γέρονθ' ἁμαρτάνοντά τι.
Δένδρον παλαιὸν μεταφυτεύειν δύσκολον.

οζ'.

Μισῶ πένητα πλουσίῳ δωρούμενον·
Ἔλεγχός ἐστι τῆς ἀχορτάστου Τύχης.

οη'.

Ἅπαν διδόμενον δῶρον, εἰ καὶ μίκρον ᾖ,
Μέγιστόν ἐστιν, εἰ μετ' εὐνοίας διδῷς.

οθ'.

Κρίσει δικαίᾳ καὶ δίδου καὶ λάμβανε.

locum *Seneca* Cap. XII. Conſolationis ad Marciam, laudatum à *Jano Rutgerſio*.

285. *Μὴ αὐτόν σε λύπει*] Hanc ſententiam, quæ in commiſſione (*Menandri* & *Philemonis*) jam antè à nobis memorata cum priore cohæret ſeparavimus. Legebatur *μὴ λύπῃς σαυτὸν*, quod ferre Comœdia poteſt, ſed ſatis rarum eſt apud *Philemonem*. Grotius.

288. *Οὔ σ' εὐφραινέτω*] Ne id tibi dulce ſit. Legebatur *οὐδ' εὐφραίνεται*. Emendavit *Rutgerſius*. Idem.

289. *Ἅπαντα κυκᾷ*] Edebatur *ἅπαντα δὲ νικᾷ καὶ μεταστρέφει Τύχην*.

73. *Ibidem.*

Ne te ipſe angas, cùm hoc noris,
Cùm Fortuna hominibus ridet,
Omnium occaſionem malorum eam invenire.
Cùm verò quiſpiam eſt infelix, ne gaudeas.
Omnia miſcet & evertit Fortuna.

74. *Ibidem.*

Adhæret ergo & pauperi incredulitas,
Licèt ſit ſapiens; licèt utile quid dicat,
Videtur audientibus mali quidpiam dicere,
Pauperum enim fidem non habet oratio.
At vir dives, quamvis valde mentiatur,
Videtur auditoribus veri quidpiam dicere.

75. *Ibidem.*

Si ſenex dives fuerit,
Bona eſt ſenectus, propter hoc ſolum,
Senex divitias habet, quæ eum manu ducant.

76. *Ibidem.*

Ne caſtiga ſenem quapiam in re peccantem;
Antiquam arborem difficile eſt transferre.

77. *Ibidem.*

Odi pauperem diviti dantem,
Exprobratio eſt inſatiabilis Fortunæ.

78. *Ibidem.*

Quidquid dono datur, exiguum licèt ſit,
Maximum eſt, ſi cum benevolentia dederis.

79. *Ibidem.*

Judicio recto & da & accipe.

Τύχην. *Heinſius*, ἅπαντα δὲ κυκᾷ καὶ μεταστρέφει Τύχη. *Rutgerſius*, ἅπαντα νικᾷ καὶ μεταστρέφει Τύχη. *Idem.*

290. Πρόσεστιν ἄρα] Legebatur πρόσεστι δὲ τῷ. *Idem.*

295. Ἀκούουσ' ἀσφαλές] Pro ἀκούουσιν, ob verſum. *Idem.*

296. Γένοιτο] Pro γένηται. *Idem.*

298. Ἔχει γε] Erat pro γε γὰρ & ὁ γέρων. *Idem.*

299. Ἁμαρτάνοντά τι] Pro τι, legebatur ποτὲ. *Idem.*

304. Διδῷς.] Ita verſus poſtulat pro διδόμενον. Et hanc ſententiam & priorem ſeparavimus ab ea qui cum malè cohærebat. *Idem.*

306.

π'.

Μὴ λέγε τὶ δώσεις· μὴ δίδωσι γὰρ λέγων·
Καὶ τὴν ἀπ' ἄλλων ἐμποδίζεται δόσιν.

πα'.

Καλῶς ποιήσας μὴ καλῶς ὀνείδισας·
Ἔργον καθεῖλες πλούσιον πτωχῷ λόγῳ,
Καυχώμενος τὸ δῶρον ὃ δέδωκας Φίλῳ
Ἔργῳ στρατηγὸς γέγονας, ἐν λόγῳ Φονεύς.

πβ'.

Πονηρὸς ἂν ᾖ δοῦλος, εὑρήσῃ δίκην·
Σὺ μὴ γενηθῇς τῆς δίκης προηγέτης.

πγ'.

Εἰς χεῖρα δοῦλον δεσπότῃ μὴ συμβάλῃς.

πδ'.

Κἂν δοῦλός ἐστι, σάρκα τὴν αὐτὴν ἔχει·
Φύσει γὰρ οὐδεὶς δοῦλος ἐγενήθη ποτέ.
Ἡ δ' αὖ Τύχη τὸ σῶμα κατεδουλεύσατο.

πε'.

Ὡς εὐφυὲς ζῶον ὁ κοχλίας, νὴ τὸν Θεὸν,
Ὅταν πονηρῷ περιπέσῃ τῷ γείτονι,
Τὸν οἶκον ἄρας εἰς ἕτερον πορεύεται.
Νέμεται δ' ἀμέριμνος τοὺς κακοὺς Φεύγων ἀεί.

πϛ'.

Ὁ δεῖ παθεῖν σε μηδαμοῦ σκέψῃ Φυγεῖν,
Φεύγειν γὰρ οὐ δυνήσῃ, εἴ σε δεῖ παθεῖν.
[Τὸ πᾶν] πεπρωμένον γὰρ οὐ μόνον τοῖς βροτοῖς
Ἄφευκτόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐρανόν.

306. *Μὴ λέγε τί δώσεις*] Hæc ex MS. putavimus non indigna quæ adderentur. *Idem.*

307. *Ἐμποδίζεται δόσιν*] In MS. *ἐμπόδιζέ τι δόσιν*. *Idem.*

308. *Καλῶς ποιήσας* &c.] Nova eſt ſententia. Legitur autem in MS. *κακῶς πονήσας καλῶς ὀνείδισας*. Optimè autem cohæret cum ſequentibus. *Idem.*

316. *Φύσει γὰρ οὐδεὶς δοῦλος*] Exſtat Diſſertatio hac de re *Dan. Heinſii*, apud *Jan. Rutgerſium*, Var. Lect. Lib. IV. c. 3. ubi in Co-

80. *Ibidem.*

Ne dicito quid ſis daturus, non dat enim dicens,
Et impedit dona quæ ab aliis *eſſe poſſent.*

81. *Ibidem.*

Cùm rectè feciſſes malè exprobraſti,
Factum divitis ſuſtuliſti oratione pauperis,
Cùm jactaveris donum, quo amicum donaveras;
Opere fuiſti imperator, verbo homicida.

82. *Ibidem.*

Si ſit malus ſervus, pœnas dabit,
Tu ne ſis ſupplicii præcurſor.

83. *Ibidem.*

Servum hero ne in manum tradas.

84. *Ibidem.*

Quamvis ſit ſervus, habet eamdem carnem;
Nemo enim umquam ſervus eſt natus,
Sed Fortuna corpus ſervituti ſubjecit.

85. *Ibidem.*

Quàm ingenioſum eſt animal cochlea, per Deum!
Cùm in malum vicinum incidit,
Domo ſublatâ ad alium proficiſcitur,
Habitat autem ſine anxietate, malos ſemper fugiens.

86. *Ibidem.*

Quod oportet te pati, nuſquam quærito fugere,
Fugere enim non poteris, ſi te ferre oporteat.
Quod enim fatale eſt non tantùm mortalibus,
Inevitabile eſt, ſed etiam Cœlitibus.

concordiam redigit & Poëtam noſtrum & Juriſconſultos, qui exiſtimabant ſervitutem eſſe contra naturam, cum *Ariſtotele*, qui contrarium adfirmaſſe videbatur.

323. *Φεύγειν*] Ita verſui conſuluimus. Erat *οὐ γὰρ δυνήσῃ φεύγειν ὅ σε* &c. *Grotius.*

324. Τὸ *πᾶν*] Has duas voces addidimus implendo verſui. *Idem.*

325. *Ἀλλὰ καὶ κατ' οὐρανόν*] Ut antea, ℣. 284. ubi videmus: *καιρῷ πονηρῷ καὶ τὰ Θεῖα δυστυχεῖ.*

Ibid. *Κατ' οὐρανὸν*] Legebatur *καὶ τὸν οὐρανόν*. *Grotius.*

πζ'.

Εἴποί τις ἡμῶν εἰς τὸν ἀγρὸν ἐξιὼν,
Μνήματα παρελθὼν καὶ τάφȣς ἀνθρωπίνȣς,
Τούτων ἕκαστος ἔλεγεν, εἰς ὥρας ἐγὼ
Πλεύσω, Φυτεύσω, τοῖχον ἄρας κτήσομαι.

πη'.

Ψυχῆς πόνος γὰρ ὑπὸ λόγȣ κȣφίζεται.

ϛθ'.

Ὅταν ξενισθῇς ἐν πόλει πρὸς τὸν Φίλον,
Ἐν ταῖς περισσαῖς καὶ πυκναῖς ὁμιλίαις,
Ἐὰν μεγίστην ὁ Φίλος ἣν λέξει πόλιν,
Σὺ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα μὴ ἀντισυγκρίνῃς.
Ἐχθροὺς ποιοῦσι τοὺς Φίλȣς αἱ συγκρίσεις.

ϛ'.

Ἐξὸν γυναικὸς ἐξόπισθ' ἐλευθέρας
Κατόπιν βλέπειν θεράπαιναν ἀκολȣθεῖν καλὴν,
Ἐκ τοῦ Πλαταιϊκοῦ τ' ἀκολȣθοῦντάς τινα
Ταύτῃ κατιλλώττειν;

ϛα'.

Α. Παρὰ τοῦ βασιλέως γράμμαθ' ἥκει σοι Μάγα.
Β. Μάγας, κακόδαιμον, γράμματ' οὐκ ἐπίσταται.

326. Εἴποι τις] Omnino ita ſenſus poſtulat, pro εἰ ποτέ. *Idem.*

327. Μνήματα &c.] Pleniùs rem expreſſit *Menander* fragm. CCLVIII.

329. Τοῖχον ἄρας κλήσομαι] Legebatur κτήσομαι τοῖχον ἄρας *Grotius.*

330. Ψυχῆς πόνος γὰρ] Ita rectè *Rutgerſius.* Legebatur γὰρ πόνος, & malè cohærebat, cum alia ſententia, quæ apud *Stobæum* exſtat. *Idem.*

333. Ἐὰν μεγίστην] Illud ἣν, & verſu & ſenſu poſtulante, addidimus. *Idem.*

334. Σὺ τὴν ἑαυτȣ̃] Ita nos verſum ſupplevimus. Erat συγκρίνῃς, μὴ cum ſequente vocali coaleſcere ſolere nemo modicè Græcè ſciens monendus eſt. *Idem.*

336. Ἐξὸν &c.] Hoc fragmentum & ſequentia, à *Grotio* prætermiſſa, collegimus.

337. Κατόπιν βλέπειν] Erat βλεπομένην θεράπαιναν κατόπιν, quæ vitia-

87. *Ibidem.*

Quivis noſtrûm rus egreſſus dicat
Monumenta prætericns & ſepulcra hominum;
Horum quiſque dixit, ſuo tempore ego
Navigabo, plantabo, ſublato muro poſſidebo.

88. *Ibidem.*

Dolor animi oratione levatur.

89. *Ibidem.*

Cùm in urbe *quapiam* apud amicum diverſaberis,
In ſuperfluis & frequentibus colloquiis,
Si amicus maximam ſuam urbem dicat,
Tu tuam patriam ne ei opponas.
Amicos inimicos faciunt comparationes.

90. *Apud Clementem Alex. Pædag.* Lib. III. c. XI.

Licétne à tergo mulieris liberæ
Adſpicere ancillam pulcram ſequi,
Et ex Platæïco uſque proſequentibus quædam
Cum ea garrire?

91. *Ex Plutarcho in Lib. de ira cohibenda.* p. 458. T. 2.

A. Litteræ tibi veniunt à Rege Maga.
B. Magas, infelix, litteras neſcit.

vitiabant verſum. Hinc *Clemens* non immeritò caſtigat dominas, quæ indecenter ſe gerere ancillas patiuntur. Interrogationis ſignum addidi.

340. Παρὰ] τοῦ βασίλεως &c.] *Plutarchi* verba ſunt: *Μάγας δημοσίᾳ ὑπὸ Φιλήμονος κωμῳδωθεὶς ἐν θεάτρῳ, παρὰ τοῦ βασίλεως —— λαβὼν ὑπὸ χειμῶνος εἰς Παραιτόνιον ἐξενεχθέντα στρατιώτῃ μὲν ἐκέλευσε γυμνῇ τῇ μαχαίρᾳ θίγειν τοῦ τραχήλου μόνον, εἶτα κοσμίως ἀπελθεῖν. ἀστραγάλους δὲ καὶ σφαῖραν ὡς παιδαρίῳ νοῦν οὐκ ἔχοντι προσπέμψας ἀφῆκε. Maga à Philemone publicè in theatro exagitatus erat, his verbis*, à Rege —— *cùm eum tempeſtate ad Paratonium ejectum cepiſſet, militem juſſit ejus cervicem nudo gladio tantùm adtingere, ac comiter diſcedere. Miſit deinde ei talos ac pilam, ut puero, mentis inopi, ac dimiſit.* Egregium ſanè hoc fuit manſuetudinis exemplum. Is autem Magas fuit Cyrenarum Rex, frater Ptolemæi Philadelphi ex eadem matre, ſed ab alio patre genitus; de quo vide *Pauſaniam* in Atticis ſeu Lib. I. p. 12.

σβʹ.

Ἀλλ' ἐν Σάμῳ μὲν τοῦ λιθίνε ζῶε ποτὲ
Ἄνθρωπος ἠράσθη τὶς, εἰς δὲ τὸν νεὼν
Κατέκλεισεν αὐτόν.

σγʹ.

——— δύο εἰ λάβοι
Τάλαντα, χρυσοῦς ἔχων ἓξ ἀποίσεται.

σδʹ.

Μῦς λευκὸς ὅταν αὐτήν τις· ἀλλ' αἰσχύνομαι
Λέγειν, κέραγε τηλικοῦτον ἡ κατάρατος
Μαστρωπὸς, ὥστ' οὐκ ἔστι πολλάκις λαθεῖν·

σεʹ.

Νόσον πολὺ κρεῖττόν ἐστιν, ἢ λύπην φέρειν.

σϛʹ.

Σαυτὸν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας ποτέ.

σζʹ.

——— μεθύει, διαγραμμίζει, κυβεύει.

ση.

——— μεμίστωτταί με δείλης πρωΐας

σθʹ.

——— Λίθον μὲν τὴν Νιόβην, μὰ τοὺς Θεοὺς,
Οὐδέ ποτ' ἐπείσθην, οὐδὲ νῦν πεισθήσομαι
Ὡς τοῦτ' ἐγένετο.

ρʹ.

Κροίσῳ λαλῶ σοι, καὶ Μίδᾳ καὶ Ταντάλῳ

342. Ἀλλ' ἐν Σάμῳ &c.] Narratur hoc de quodam Cliſopho Selymbriano, quem ideò etiam irriſit *Alexis* Comicus, ut eodem loco docet *Athenæus*, ad quem vide *Jac. Dalecampium.*

344. Δύο &c.] Etymologus: τὸ τάλαντον κατὰ τὰς παλαιὰς χρυσᾶς εἶχε τρεῖς, διὸ καὶ Φιλήμων Κωμικός φησι, δύο &c.

347. Μῦς λευκὸς] Agit illic *Ælianus* de libidine murum alborum. Ex eodem habet *Apoſtolius* Cent. X, 77.

351. Ἀστυδάμας] Poëta Comicus, ſui ipſius laudator, de quo vide *Apoſtolium.*

352. Μεθύει &c.] Hunc locum adfert *Euſtathius*, ut oſtendat διαγραμμίζειν eſſe neſcio quem calculorum luſum ludere. Eum vide.

92. *Apud Athenæum* Lib. XIII. p. 606.

Sed in Samo quidem lapidei animalis aliquando
Homo quidam amore captus eſt, & in templum
Se ſe abdidit.

93. *Apud Etymol. Magnum in* τάλαντον.

—— duo ſi acceperit
Talenta, aureos habens ſex abibit.

94. *Apud Ælianum H. A.* XII, 10.

Quando illam mus albus. Sed pudet me
Dicere, clamabat uſque adeò exſecranda
Lena, ut non liceat ſæpiùs latere.

95. *Apud Apoſtolium Cent.* XVII, 79.

Morbum multò ſatius eſt, quàm mœrorem ferre.

96. *Apud eumdem Cent.* XIII, 29.

Te ipſum laudas, ut olim Aſtydamas.

97. *Euſtath. in Homer.* DCXXXIV, 1.

—— ſe ſe inebriat, ludit calculis, talis.

98. *Idem* p. MCXLII, 52.

—— me conduxit mane paullò ſeriùs.

99. *Idem.* p. MCCLXVIII, 5.

—— lapidem quidem Nioben, per Deos,
Numquam credidi, neque nunc credam
Hoc factum.

100. *Ibid.* p. MDCCI, 6.

Quaſi Croeſum alloquor te & Midam & Tantalum.

de. Addiderat nomen Comœdiæ, ſed è Codicibus excidit.

353. Δείλης πρωΐας] Hoc eſt, interprete *Euſtathio*, περὶ τοιαύτην πρωΐαν ἀφ' ἧς ἡ δειλὴ ἄρχεται. Incipit autem δείλη ab hora ſexta, ut ait, hoc eſt, à meridie.

354. Λίθον μὲν &c.] Hinc oſtendit *Euſtathius* Metamorphoſin Niobes in lapidem ab omnibus non creditam. Eum, ſi opus eſt, adito.

355. Κροίσῳ &c.] Tres ditiſſimi Reges memorantur; nam Tantalus etiam fuit ditiſſimus. Vide *Euſtathium*, & apud Parœmiographos τὰ Ταντάλου τάλαντα.

ρα'.

Ἡ μὲν χελιδὼν αὐτὸ θέρος, ὦ γύναι, λαλεῖ.

ρβ'.

Χαλεπὸν ἀκροατὴς ἀσύνετος καθήμενος,
Ὑπὸ γὰρ ἀνοίας ἑαυτὸν οὐ μέμφεται.

359. Χαλεπὸν] Nempe, Magiſtro, qui erudire fruſtra conatur rudem diſcipulum; qui interdum non ſuam tarditatem, ſed Magi-

ΤΕΛΟΣ.

101. *Scholiaſtes Ariſtoph. in Aves* ỳ. 39.

Hirundo, ô mulier, ipſum ver nunciat.

102. *Apud Theophilum Antioch. initio* Lib. III.

Moleſta res eſt auditor ſtupidus ſedens,
Nam præ ſtultitia ſemet non reprehendit.

ſtrum, aut Diſciplinam incuſat.

F I N I S.

I N-

Digitized by Google

INDEX

Rerum Memorabilium in *Menandri* & *Philemonis* fragmentis, Notiſque ſubjectis.

A.

ADelphi *Menandri.* 2
in Adverſis animum non deſpondendum. 108
Ægrotantium incommodum. 312
Aër Deus, ex *Philemonis* ſententia. 338
Ætas ſpectanda non eſt, ſed quod dicitur. 222
Ager Deus, quia alit. 410
Ager ſterilis. 32. 348
Agrum colere optimum. 348
Agricola in poſterum dives. 334
Agriculturæ laudes. 224
Alexandri felicitas. 270
de Alienis loqui gratiſſimum. 266
Amalthea cornu quale. 322
Amans tractabilis. 128
Amantes inſani. 28
Amici dolentium perfugium. 254, 358
Amici quomodo eligantur. 262
Amici monendi. 264
Amicorum communis prudentia. 5
Amicus ſolatur amicum ægrum 308
Amici veri quo modo agnoſcantur. 272. varia ad amicos pertinentia. *Ibid.*
Amor ſine audacia perit. 84
Amor conſolationem non admittit. 28, 29
Amor qui naſcatur. 36
Amor obtenebrat mentem. 14
Amoris cauſâ, pejerantur alii Dii. 168
Amor ſuperari nequit. 19, 20
Amorem non pendere ex ſolo viſu. 226. & *ſeqq.*
Ancillam ſequi. 370
Argumentum Numen, apud *Menandrum.* 58
Ars quàm utilis. 20
Ars ediſcenda contra Fortunæ mutationes. 344. & *ſeqq.*
Artes quæ vix artificem ſuſtentant. 8
Artificem avarum eſſe oportet. 180
Aſtydamas laudator ſui. 372
Attolluntur ſuperbi, ut dejiciantur. 212
Avari ſuis uti neſciunt. 342
Avaritia quàm noxia. 210
Audacia Dea. 222
Auditor ſtupidus. 374

B.

BEſtiæ feliciores hominibus. 244. & *ſeqq.* 352, 354
Brevis ac longus quis ſit. 346
Bona & mala ex eadem radice. 156. & *ſeqq.*
Bona ægrè ferre initium magni mali. 266
Bonitas morum ad perſuadendum quanti ſit. 218
Bonitas perperam ſic dicta. 222

Boni-

Bonitas temperata prudentiâ. 216 & ſeqq.
Bonus felix commune bonum. 220
Bruta, *vide Beſtiæ.*
Bruta ejuſdem ſpeciei ſunt ejuſdem indolis, ſecùs quàm homines. 340

C.

Cadaver ſumtuoſè ornatum. 147
Calcei vinculum frangere malum omen. 40
Callimedon Carabus. 116
Calumnia non contemnenda. 30, 31
Calumnia quàm mala. 220
Calumniis non credendum. 220, 222
Caſus dormientes interdum juvat. 100, 106
Ceorum lex de ſenibus. 260
Chærephon paraſitus. 138
Cochleæ laus. 368
Comparationes odioſæ. 370
Conjugii locus & vituperatio. 228 & ſeqq. 256. & ſeqq.
Conjugii pericula. 22, 350
Conſcientia timidum facit. 216
Conſilia à ſanis data. 16
Conſtantia malè ſic dicta. 358
Conſtantiâ vir à viro differt. 358
Conſuetudo. 16
Contumelioſa verba audire ſine reſponſo. 302
Coqui jactationes. 330
Coquus res ſacra. 50. & ſeqq.
Crateis filia quî collocata. 44
Cteſippus, *Chabriæ* filius, nequam. 136. & ſeqq.
Cupiditas habendi quàm noxia. 206. & ſeqq.
Cymbalorum uſus, in ſacris Matris Deûm. 88, 124

D.

Deus quis ſit. 360
Dei adtributa nonnulla Ethnicis nota. 338
Deus omnium creator. 48
Deus minor eſt homine, ſi homo eum evocet quando vult. 88. & ſeqq.
Dei naturam non eſſe inveſtigandam. 340
Deus foris ambulans & mendicans non eſt Deus. 74
Dii, ex ſententia Ethnicorum, fallebant homines. 292. & ſeqq.
Dii injuſti. 126
Dii ligno ſubfarcti. 148
Dionyſius, Heracleotarum tyrannus. 9
Dives fide dignior. 366
Dives ſapiens felix. 120
Dives infelix. 264
Divitum anxietas. 2. & ſeqq.
Divites cæci. 28, 29
Divites non feliciores pauperibus. 104, 350
Divitiarum incommoda. 350. inconſtantia. 356
Divitiarum laus & vituperatio. 242
Divitiarum fluxarum uſus. 50, 242
Divitiis immortalitas redimi nequit. 214
Divitiæ ſuperbos faciunt. 260. & ſeqq.
Divitiæ vitia tegunt. 30, 184
Dona, varia ad ea pertinentia. 366. & ſeqq.
Donum ex animo æſtimatur. 366
Dux, qui non fuerit miles. 214

E.

Ebrietas quàm noxia. 210
Eloquentia magiſtratûs qualis. 316
Epheſiæ litteræ quæ. 140
Epicharmi Dii. 242
Epicuri laus. 286.
Erubeſcere qui dedidicit ad extremum impudentiæ pervenit. 6
Erubeſcere bonum. 134

F.

Facere aliud, aliud hortari 328, 334
Facies honeſta, animus timidus. 165
Fatum fugi nequit. 368
Filius ſapiens quanti. 18
Flores Diis oblati. 33
Forma nativa. 326
Fortuna non eſt Dea. 260
Fortuna in adverſis tantùm invocatur. 270
à Fortuna non eſſe omnia exſpectanda. 316
Fortuna opus non eſſet, ſi homines ſibi invicem opem ferrent. 202
Fortunam omnia gubernare. 180 & ſeqq.
Fortunæ inconſtantia ſolatium præbet. 366
Fortuna innata corporibus. 292
Fortunæ mutabilitas. 132
Fortuna quæ mutuata eſt aufert. 276
Fortunam eſſe nihil. 203
Fortuna nolente nemo vincit. 200
varia de eadem. 200
Futurum non eſt in noſtra poteſtate. 214

G.

Genius uniuſcujuſque. 260
Glycera, Menandri amaſia. 34
Gynæconomi. 100. & ſeqq.

H.

Heroës noctu vagantes & malefici. 170, 172. & ſeqq.
Herum ſtultum fallere ſervo inglorium. 148
Homo nullus communium calamitatum expers. 258. 350. 358
Homo injuſtè felix & infelix. 248
250
Hominis culpa, non Dei. 160
Hominis infelicitas præ aliis animalibus. 244. 248. 250. 352. 354
Homini mala naturalia ferenda. 358
Hominum ſingulorum indoles varia. 340
Hoſpites varii, quî excipiendi. 174. & ſeqq.
Humanæ naturæ miſeriæ. 244

I.

Ignis quomodo adhibendus ad carnes aſſandas. 364.
Impudentia magna Dea. 96
Imprudentia varia ad eam pertinentia. 204. & ſeqq.
Incommoda commodis penſanda. 30
Infelicitas mater inſaniæ. 6. 56
Infelicitas occultanda. 252, 258.
266
Infelix credulus eſt. 144
Infelix minùs qui fert patienter. 312
Ingratus. 288
Injuriam alii illatam omnes propulſare debent. 4. 102
Injuriam ferre ſatius quàm facere. 32
Injuſtitia abſtinere quanti. 174
Invidia invidos urit. 218. & ſeqq.
Ira furor eſt. 344
Iræ incommoda. 211
Jupiter præſes poſſeſſionum. 194
Juſtus vir, quis dicendus. 342
Juſtis cauſis opitulatur Deus. 190
Juvenum eſt amare. 84

L.

Labore omnia fieri. 50. 70
Labore omnia parari, niſi triſtitiæ expertem eſſe. 246. & ſeqq.
Labore omnia inveniri queunt. 308
Labore perpetuo opus eſt. 224
Lacrimæ cur fundantur. 328
Lapidei animalis amans. 372
Lex, neceſſitas, aut conſuetudo. 60.
Lex ſervata, aut violata, quàm differat. 130. & ſeqq.

Lege

Lege multa meliora. 66. & ſeqq.
Lege indigere ſignum nequitiæ. 290
Legitimus à ſpurio non differt, niſi moribus. 106.
Leucadia petra. 110. & ſeqq.
Liberum in patria manere oportere. 54
Liberorum erga parentes officia. 238
Linguam cohibere quam utile. 216
Litterarum inventio. 294
Lucrum injuſtum arrabo mali. 274
Lucrum periculoſum. 226
Lugenti dicere χαῖρε eſt ad triſtitiam excitare. 292

M.

MAgæ, Regis Cyrenarum, factum. 371
Mala fiunt à dolentibus majora, quàm ſunt. 356. 358
Mala miſta bonis in vita. 248
Mala ſunt penſanda bonis, non ſola ſpectanda. 122
Malis alienis ſua ſolari. 310
Mali omnes. 288
Malum qui alii parat ipſe patitur 274
Matrem colere debent liberi. 350
Matrem nutrire filius neceſſe habet. 276
Matris Deorum Sacerdotes mendicæ. 74. 88.
Medici. 356
Megabyzus, Sacerdos Dianæ Epheſiæ. 47
Mendacium quodnam vero præferendum. 208
Mendacium, varia hac de re. 208
Mens Deus quomodo. 262
Meretrix honeſtum non curat. 16
Meretricis character. 78
Miles expolitus nullus. 224
Militiæ incommoda. 144
Militis irriſio. 166. 346
Modeſtia qualis. 60
Mœchorum pœnæ Athenis. 136
Mœror deterior quàm morbus. 372
Mœror fugiendus. 158
Monimi Philoſophi character. 92 & ſeqq.
Morbus inanis remedio inani indiget. 120
Mores bonos corrumpunt conforſtia prava. 79
Mori juvenem eſſe beatum. 46
Morerentur omnes, ſi oporteret omnes mori qui quod cupiunt non habent. 324
Mortem quàm citiſſimam eſſe optimam. 184. & ſeqq.
Mulierem ſecundas partes ferre, non primas, oportet. 244. 350
Mulierum vitia. 232. & ſeqq. 256
Multitudo multa efficit. 62
Munus qui capit mala meditatur. 112
Muria optima. 310
Mureti (*M. Ant.*) verſio loci Philemonis. 328
Mus albus. 372
Muſica excitamentum amoris. 84

N.

NAbla quid ſit. 310
Navigatio quantum malum. 130
Niobe in lapidem non mutata. 372
Nobilitas ſine virtute inanis. 240
Noſcere alios non minùs neceſſarium, quàm noſcere ſe ipſum. 86
Noſcere ſe ipſum quid ſit. 98. 344
Nuptæ veſtibulo exire non debebant. 90
Nuptiæ, vide Conjugium.

O.

OMinum ſuperſtitio. 40. 361
Omnia omnibus contingunt. 16, 17.
Otioſus ſanus infelicior ægrotante. 68.

P.

Parentes, quid boni & mali redeat ad eos à liberis, aliáque ad eos pertinentia. 236 & ſeqq.
Parentes nemo novit, niſi quia aliis credit. 242. & ſeqq.
Patris anxietates. 158
Patri convitians. 276
Patris minæ. 168
Patientia in adverſis. 250. & ſeqq. 256
Pauper cognatos non invenit. 3
Pauper, qui ducit uxorem, quàm infelix. 154
Pauper falſa dicere videtur. 32 & ſeqq. 366
Pauper in omnibus timidus. 6, 7
Pauper in urbe vivere non debet. 156
Pauperis filius bene educatus. 38
Pauperes Diis curæ ſunt. 112
Pauperes injuria non ſunt adficiendi. 34
Paupertas curatu facilis. 102. & ſeqq.
Paupertatis incommoda. 272
Paupertas ſuadet prava. 350
Pax ſummum bonum. 324
Peccata non dicenda committere. 284
Peregrinationem eſſe vitam. 184 & ſeqq.
Phaſmatis, Fabulæ *Menandri* argumentum. 188
Philoſophia durior. 336
Pœnæ poſt mortem. 360
Pulcritudo bonis moribus ornata. 228
Preces in ſacris. 106. & ſeqq.
Procellæ in vita. 304
Prodigalitas laudata noxia. 208
Prudentia cum virtute. 80. & ſeqq.

R.

Ratiocinatio recta quanti ſit. 90
Reges tres ditiſſimi, antiquis temporibus. 372
Re ſua ut quiſque frui debeat. 288
Religio vera ad *Menandri* mentem. 268
Ruſtica vita quàm beata. 178

S.

Sacrificiorum ſumtus inanis. 114
Sambykiſtria quid ſit. 312
à *Seleuco* miſſa Tigris in Græciam. 314
Senectutis bona & mala. 254. & ſeqq.
Senectutis incommoda. 272
Senectuti ſubſidium parandum. 210
Senes ſemper malè habent. 360
Senex caſtigari non debet. 366
Senex dives. 366
Senex luxurioſus. 136
Sepulcra nos docent qui ſimus. 276
Sermones impudentes breves ſint. 62
Servi, varia ad eos pertinentia. 368
Servus bonus. 226
Servus bonus, qui obloqui audet. 140
Servi bene habendi. 40
Servus infelicis heri. 300
Servus ab hero planè pendebat. 226
Servus homo eſt. 350
Servus duobus ſervit. 274
Servo non ſerviendum. 274
Servo quid tutiſſimum. 158
Servorum vitam quid ſuſtentet. 82
Servitus melior libertate. 226
Serviunt minùs potentes potentioribus. 306
Siciliæ opes. 330
Silentium quàm utile. 220
Solitudo apta inventioni. 14
Solonis inventum, de proſtibulis. 296
Spes magnum malum. 128
Superbia exitii cauſa. 62
Superbi irriſio. 342

Superſtitio damnata. 361
Syrorum ſuperſtitio. 40. *& ſeqq.*

T.

Templum omnia ſunt 22, 23
Tempus omnia auget. 340
Tempus medicus malorum. 286
Terra cur ſterilis. 354
Themiſtoclis laus. 286
Thraces perfidi. 66
Thracum polygamia. 256. *& ſeqq.*
Triſtitia carere nemo poteſt. 276
Triſtitiæ medicus ſermo. 276
Triſtitia ac mœror quàm communia & quàm mala. 246. *& ſeqq.*
Triſtitiæ mali effectus. 354
Tyranni quàm miſeri. 24
Tyrannis reſiſtendum. 6

V.

Vates optimus quis ſit. 80 *& ſeqq.*
Veriſimile interdum vero majus habet pondus. 208
Veſtes pellucidæ. 334
Veritatis judex ineptus. 24
Veritatem ſemper dicendam. 182
Vicini boni, aut mali. 274
Victimæ quæ partes Diis cederent. 52
Videri plus nocet, quàm feciſſe 220
Vigilia loquax. 66
Vini nimiâ copiâ poti pravi effectus. 344
Vinum mores retegit. 220
Vita & mœror cognata. 104. *& ſeqq.* 168.
Vitæ etiam pacatæ incommoda. 304
Vitia ſua nemo videt. 214. *& ſeqq.*
Vitio interno omnia corrumpuntur. 218. *& ſeqq.*
Vivere eſt paucorum. 220. *& ſeqq.*
Voluptati omnia ſerviunt. 264
Uxori quæ concedenda libertas. 234. *& ſeqq.*
Uxoris futuræ mores ſpectandi, non genus aut divitiæ. 228. *& ſeqq.* Uxor dives quam moleſta. 232

FINIS.

INDEX

Singularum vocum & loquendi generum *Menandri* & *Philemonis* quæ ſine nomine Comœdiæ proferuntur, apud Veteres, & in *Photii*•Lexico MS. aliarúmque vocum & loquutionem inſigniorum, quæ in ſuperioribus fragmentis occurrunt.

μ & M. Menandrum, Φ & P. Philemonem ſignificant. Litteræ ſunt initiales fabularum utriuſque, quæ ſunt alphabethico ordine diſpoſitæ, & numeri notant verſum aut certarum Comœdiarum, aut Fragmentorum ex incertis.

A.

Ἅβρα *delicata*, ancilla honoratior. ἀπις. 3. μ. στιχ. 6. *id* ψευδ. 25. *id.*

Ἄβρωτα ὀστᾶ, *oſſa quæ non poſſunt comedi* δυσκ. 27. μ. Vocat ea neſcio quis alius οὐχὶ βρώσιμα. Vide *Grotii* excerpta p. 923.

Ἀγαπητισμὸς, *amplexus*. συναρ. 8. μ.

Ἀγαπητὸν προβάτιον, *ovicula quâ contentos eſſe oportet Deos*. μέθ. 3. μ.

Ἀγγαρεύεσθαι dicuntur quibus *onus* quodpiam imponitur. στιχ. 3. μ.

Ἄγριος κυβευτής, *vehemens aleator*. Harpocration in ἀγρίως. Suidas in voce. M.

Ἁγνὸς *purus*, quis verè μητρ. 13. μ.

Ἀγυιεὺς, *ara ante ædes*, Harpocration in ἀγυιᾶς. M.

Ἀδικεῖσθαι, *injuriam* libenter *pati*. γεωργ. 2. μ. Adpoſita quædam loca adtulit, ad hoc illuſtrandum, in Comicor. Græcorum ſententias p. 158. *Henr. Stephanus*, qui alioqui nihil dignum ſe præſtitit, in eo libello.

Ἀδίκημα καὶ ἀτύχημα differunt. M. inc. fr. 18.

Ἀδράστεια eadem ac Nemeſis *Menandro*. Suidas in voce.

Ἀθάλαττος ξένος, *hoſpes qui procul à mari habitat*. τροφ. 12. μ.

Ἀθηναῖαι, mulieres Atticæ. πτέρ. 10. φ.

Ἀθῶον φεύγειν, *impune abire*. δυσκ. 20. μ.

Αἴρειν τράπεζαν, *auferre menſam* συναρ. 11. μ.

Αἰτήσασθαι, *uti*. τιτθ. 1. μ.

Ἀκάλυπτος βίος, *vita retecta*, quænam. πλόκ. 29. μ.

Ἀκαρὴς, *qui momento temporis durat*. M. inc. fr. 739.

Ἀκ-

I N D E X.

Ἄκκισμος, *ficta recuſatio* δέλφ. 14. φ.
Ἀκουστὴς, *auditor*, prava vox *Polluci* Lib. II. c. 4. §. 82. M.
Ἀλαβάστον pro ἀλαβάστρον. *Euſtath.* in Iliad. MCLXI, 30. μ.
ἀλλ᾽ Ἀλαζὼν καὶ θεοῖσιν ἐχθρός, *ſed jactator, & inimicus Deorum* Schol. Ariſt. in Ranas 282. μ.
Ἀλαὶ Demus in Attica. Stephanus in ἀλαὶ ἀραφηνίδες. μ.
Ἀλάστωρ *infelix* M. inc. fr. 740.
Ἀλέας Ἀθήνας *calidas Athenas* M. dixerat. Schol. *Heſiodi* p. 116. Ed. Heinſ.
Ἀληθεῖαι, in plurali. ἀφροδ. 6. μ. fr. inc. 585. *id.*
ἐν ταῖς Ἀληθείαισιν, *verè.* Ph. fr. inc. 279.
Ἄλλως, *fruſtra.* ὑποβολ. 11. μ.
Ἅλμη λευκὴ, *muria alba.* μετιόν. 3. φ.
Ἁλμια *piſces marini.* τροφ. 8. μ.
Ἀλόγιστος κριτὴς, *parum conſideratus judex.* ἀσπ. 2. μ.
Ἀλόγιστος πλοῦτος, *innumerabiles divitiæ.* M. inc. fr. 363.
Ἀλόγιστος τρόπος, *indoles imprudens.* κανηφ. 1. μ.
Ἀλογίστως, *ſtultè.* M. inc. fr. 63.
Ἀλυπία, *vita ſine dolore.* M. inc. fr. 704.
Ἀλφάνειν, *invenire*, ὁμοπ. 3. μ.
Ἁλωτος, *qui poteſt capi*, & metaphoricè fieri. δυσκ. 16. μ.
Ἀμαχον πρᾶγμα, *res cui remedium adferri nequit.* πλοκ. 22. μ.
Ἀμφίβληστρον, *ſagena.* ἁλ. 25. μ.
ἐπ᾽ Ἀμφότερα καθεύδειν, *in utramque dormire*, περ. 2. μ.
Ἀμφορεαφόρος, *amphoram ferens.* ῥαπιζ. 10. μ.
Ἀναβολὰς ποιεῖν, *differre.* θησ. 3. μ.
Ἀναίδεια Θεὸς, proverbium. n. ad inc. fr. M. 180.
Ἀναλυθῆναι, *ſolvi* alvus dicitur. ἱερ. 11. μ.
Ἀνανδρία, pro ignavo facinore. P. inc. fr. 210.
Ἀναθέσθαι λόγους, *revocare ſermones.* ἀφροδ. 5. μ.
Ἀναίνεσθαι, *recuſare nuptias.* σικ. 9. μ.
Ἀνατρέχω, *diſſolvo.* μ. Suidas in voce.
Ἀναπετῶ, *expandam.* ἁλ. 23. μ. ἑτ. 1. μ. συνερ. 1. *id.*
Ἀνασπᾶν λόγους, *invenire ſermones.* ῥαπιζ. 14. μ.
Ἀνεῤῥίφθω κύβος, *jaciatur alea.* ἀῤῥηφ. 11. μ.
Ἀνεμιαῖον, *ventoſum* ovum. δακτ. 3. μ.
Ἀνέπαφα, *intacta.* περ. 15. μ.
Ἀνεπικούρητος βίος, *vita præſidio carens.* P. inc. fr. 66.
Ἀνθρωπίνως τύχας φέρειν, *humanè*, hoc eſt, moderatè ferre fortunas. M. inc. fr. 503.
τὸ Ἀνόητον, *imprudentia.* M. inc. fr. 33.
Ἄνοια, *imperitia.* ἀδ. 33. μ.
Ἄνοια, *ſtultitia.* M. inc. fr. 31. 38.
Ἀνορωρυγμένος, *refoſſus.* ὑδρ. 13. μ.
Ἀντάλλαγος, *ſuffectus.* ἁλ. 20. μ.
Ἀντάλλαγος χήρα, *vidua permutata.* κανηφ. 5. μ.
Ἀντιβλέπειν, *contra tueri.* M. inc. f. 316.
Ἀντιπαρατιθέναι, *opponere bonum malo.* μισογ. 13. μ.
ἀντισυγκρίνειν, *opponere* in comparatione. Ph. inc. fr. 334.
Ἀνυμέναιος, *ſine conjugio.* M. inc. fr. 523.
Ἀπαρηγόρητος, *qui conſolationem non admittit.* ἀφροδ. 3. μ.
Ἀποσκαριῶ σ᾽ ἐγὼ γέλωτι σήμερον, *efficiam ut riſu exſultes hodie.* Suidas in voce. M.
Ἀπέδρα, *fugit.* δακτ. 1. μ.
Ἀπερυθριᾶν, *pudorem exuere.* 125. M. inc. fr.
Ἀπέφηνεν, *negavit.* Suidas in voce.

Ἀπι-

Ἀπισχαίνειν, *extenuare.* Ph. inc. fr. 105.
Ἀποκναίειν, *enecare.* μισουμ. 5. μ.
Ἀποσοβῶμεν, *avertamus.* Suidas in voce. M.
Ἀποστερητὴς ἀγρός, *defraudator ager.* Ph. inc. fr. 111. Ib. 173.
Ἀράβιος αὐλὸς, *arabica tibia.* μισουμ. 4. μ.
Ἀράβιος ἄγγελος, *Arabicus nuncius* ἀνατ. 1. μ.
Ἀργυρώματα, *argentea vaſa.* ὑμν. 6. μ. ἰατ. 1. φ.
πρώην Ἄρης ἐπάταξε, *nuper Mars ferit*, Schol. Ariſt. in Equites. ℣. 1258. M.
Ἀριστοταλαιπωρηταὶ, *Pollux* Lib. IV. c. 11. §. 87.
Ἀρπάγη, *inſtrumentum quo cados è puteis educunt*, metaphoricè pro fraude, quâ exhauriri quis poſſit. ἡν. 7. μ. inc. fr. 718.
Ἀῤῥαβὼν τοῦ δυστυχεῖν, *arrha infelicitatis* M. inc. 676.
Ἀρτικρότητοι οἱ γάμοι, *convenit de nuptiis.* Suidas in voce. M.
Ἀρχηγὸς κακῶν, *qui initium fecit malorum.* πλοκ. 11. μ.
Ἀσκοπυτίνη, *lagena coriacea.* καρχ. 6. μ.
Ἀστεῖον φάρμακον, *urbanum remedium* ſermo. M. inc. fr. 698.
Ἀστοργία, adfectûs naturalis erga ſuos privatio. ψευδ. 5. μ.
Ἀσυλλόγιστον, *quod ratione colligi nequit.* ξενολ. 1. μ.
Ἀσυλλόγιστος, *qui ratione non agitur.* M. inc. fr. 21. 41.
Ἀσχολοῦμαι, *occupatus ſum.* Suidas in ἄσχολος. M.
Αὐθαίρετον, *quod eſt in noſtra poteſtate.* καννφ. 2. μ.
Αὐθέκαστος, *ſimplex.* P. inc. fr. 28.
Αὔλιος θύρα, *veſtibuli janua.* ἱερ. 9. μ.
Αὐτοληκυθοι vox obſcura. δακτ. 8. ἡν. 10. μ.
Ἄφανοι in choris qui. M. inc. fr. 168
Ἄχρειος ἀνὴρ, *vir contemtus.* M. inc. fr. 303.

B.

Βαθὺς, *improbus.* Suidas in voce.
Βάκηλος *remiſſus* ὑμν. 4. μ.
Βάπτεσθαι dicuntur quibus barba & crines tinguntur. ὀργ. 6. μ.
Βασίλεια ficuum genus. *Euſtath.* in *Homer.* MDCCCCLXIV, 6. *Phil.*
Βασίλιννα, *regina.* *Euſtath.* in *Homer.* MCCCCXXV, 40. Suid. in παίσωμεν & τρικορυσία. μ.
Βατιάκια, *genus poculi.* χῆρ. 1. φ.
Βίος τέθνηκε, *vita mortua eſt*, hoc eſt, non eſt vitalis πυῤῥ. 12. φ.
Βλασφημία, de *blaſphemia* ſenſu Chriſtiano. M. inc. fr. 709.
Βοΐδης, pro *miti*, aut *ſtulto.* *Euſtath.* in Iliad. DCCCCLXII, 18.
τὰ Βοώμενα, *decantata.* ἱπποκ. 5. μ.

Γ.

Γαλεώτης γέρων, *ſenex ſtellio.* εὐν. 7. μ.
Γεννικώτατος κύριος, *dominus qui genuit*, de Deo. διφ. 1. μ.
Γῆ τε κ' οὐρανῷ λέγειν, terræ & cœlo narrare. στρατ. 1. φ.
Γίγγροι, *tibiæ.* καρίν. 5. μ.
Γνώμη παιδαρίου, *pueruli animus.* M. inc. fr. 162.
Γράμματα ἐπίσταται, *ſcit ſcribere.* P. inc. fr. 340.
Γυλία ἀργυρωμάτων, corbis argenteorum vaſorum. ἰατρ. 1. φ.
Γυναικονόμοι, *mulieribus præfecti.* κεκρυφ. 5. μ.
Γῦρος, *gyrus.* μισογ. 27. μ.

Δ.

Δαιμονίζεσθαι, *à Fortuna jactari.* P. inc. fr. 11.
Δάκνει σε, *te mordet*, de anxietate. κιθαρ. 4. μ.
Δεδογμένον πρᾶγμα, *res decreta.* ἀῤῥηφ. 11. μ.
Δείλη πρωΐα, *ſub meridiem.* P. inc. fr. 353.

Δεῖπνον, miſſus qui guſtationem ſequebatur. ψευδ. 19. μ. ubi vide not.

Δεκατάλαντον, *decem talenta*. παρακ. 20. μ.

τὰ Δευτερεῖα, *ſecunda partes*. M. inc. fr. 378.

Δεύτερος πλοῦς, proverbium. θρασ. 4. μ.

Δημιουργὸς, *hyponymphis*. δημ. *in tit.* μ.

Διαγραμμίζειν, *ludere calculis*. P. inc. fr. 352.

Διαθέσθαι πράγματα, *res ordinare*. ἱμβ. 2. μ.

Διαιτητὴς & δικαστὴς, *quomodo differant*. ad ℣. 10. παρακ. μ.

Διακονικῶς προέρχεσθαι, *feſtinanter procedere*. δημ. 2. μ.

Διακορεῖσθαι *devirginari*. M. inc. fr. 610.

Διαρτῆσαι, *fallere*. μ. Suidas in voce.

Διεστατὸς *diſtans* & *diſſidens*. χήρ. 1. μ. ubi vide notas.

Διαφαίνοντα ἱμάτια, pellucidæ veſtes. συναπ. 1. φ.

Διαφανὲς χιτώνιον, *tunicula pellucida*. M. inc. fr. 750.

Διευτυχεῖν, *continenter felicem eſſe* M. inc. fr. 537.

Διεφθορὼς, *qui vitiavit*. ἀδ. 24. μ.

Δίθυρον γραμματίδιον, *diploma*. μισογ. 20. μ.

Δίκαιος, *juſtus*, pro viro longe optimo. P. inc. fr. 39. & *ſeqq.*

Δικάσιμοι ἡμέραι, *dies judiciales*. μ. Pollux Lib. VIII. c. 5. §. 26.

Δίκης ὀφθαλμὸς, *Juſtitia oculus*. P. inc. fr. 246.

Δοκιμαστὴς, *nummularius*. M. inc. fr. 251. ubi vide not.

Δρίας, nomen proprium δαρδ. 5. μ.

Δυσάνιος, *qui facile triſtitiam concipit*. μ. Harpocration in voce.

Δυσδιάθετον κτῆμα, *incommoda poſſeſſio*, de filia nondum nupta. ἁλ. 4. μ.

Δυσκολαίνειν ἀγαθὰ, M. inc. fr. 605.

Δύσκολος, qui Græcis dicatur. δυσκ. *in tit.* μ.

Δυσπαρακολούθητον πρᾶγμα, res difficilis intellectu. ὑποβολ. 24. μ.

Δωδωναῖον, *Dodonæus lebes*. ἀῤῥηφ. 20. μ.

E.

Eαυτοὶ, *Euſtath.* in *Homer.* MDXLVII, 8. ait *Menandrum* hac voce uſum pro ἀλλήλοι. Μένανδρος οὖν φασιν ἁμαρτάνει λέγων, οὐκ ἠρκέσαμεν ἑαυτοῖς, ἐχρῆν γὰρ ἀλλήλοις εἰπεῖν.

Ἔγχυτοι, *genus placentarum*. ψευδ. 13. μ.

Εἴρων, *callidus*, de vulpe. P. inc. fr. 27.

Εἰς ἀγορὰν ὑφαίνειν, *texere ut in forum vendendum feratur*. Suidas in vocibus. M.

Ἐκκορηθείης σύ γε, *funditus pereas*. Suidas in voce, & in κόρημα. id.

Ἐκτύφεσθαι, *oculis confundi*. φιλαδ. 7. μ.

Ἐκσοβεῖν ὄρνεις, *expellere gallinas*. ἐπικ. 8. μ.

Ἔκστασιν φέρειν, *alienationem animi creare*. ἐγχειρ. 2. μ.

Ἔλαιον, *locus ubi proſtabat oleum*. Menander: ἀναμενῶ σε πρὸς τοὔλαιον. *Iſ. Caſaubonus* ad Theoph. charact. περὶ ἀναισχυντίας.

Ἔλεγχος, Deus· ἐλεγχ. 1. μ.

Ἐλευθέριος, *liberator*, epithetum Jovis. μ. Harpocration in voce.

Ἐμβαθυχύθαν, lebetem vocaverat *profundiorem Philemon*. *Euſtath.* in *Homer.* MCCXCIX, 63.

Ἔμβαρος, *deſipiens*. φασ. 3. μ.

Ἐμβὰς δεξιὰ, *calceus dexter*. δεισιδ. 5. μ.

Ἔναγχος, *celeriter*. Ἔγχμε: ἔναγχος. *Menander* apud Schol. *Apollodori* ad Lib. III, 294.

"Ενδοθεν δὲ πρίεται, *intus ringitur.* Etym. in πρίεται. M.
"Ενδυο, *celeriter.* ἱφ. 6. μ.
'Ενδύεσθαι εἰς σάρκα, dicitur ignis, qui eam probè torret. P. fr. inc. 270.
'Εντελεχεῖαι, *adſidui labores.* M. inc. fr. 124.
ἀλλ' ἐῶν 'Ενπραγεῖν, *ſed ſiverunt comedere.* Schol. Ariſt. in Equites, ℣. 51. M.
'Εξακεῖσθαι τὸ δίκτυον, *reficere rete.* ἀδ. 29. μ.
'Εξακοντίζειν λόγυς, jaculari ſermones. M. inc. fr. 128.
'Εξαλλάξαι, *delectare.* Phrynichus p. 66. M.
'Εξανέψιος, *conſobrinis natus.* Pollux Lib. III. c. 2. §. 29. M.
'Εξαντλεῖν βίον, *vitam traducere.* ἀσπ. 5. μ.
'Εξάραντες ἐπικροτήσατε, *ſublatis manibus plaudite*, Ariſtoph. Sch. in Pl. ℣. 689. M.
'Επακτὸν κακὸν, *malum adſcitum.* Ph. inc. fr. 159.
'Επαμπίεσθαι χρήμασιν, *tegere divitiis.* πλοκ. 28. μ.
'Επαριστερῶς λαμβάνειν, *ſiniſtrè rem capere*, hoc eſt, non ſatis rectè rem intelligere. μισογ. 2. μ.
'Επαρκεῖν χρόνον, *ſuſtinere vim temporis.* M. inc. fr. 692.
'Επιδημία βροτῶν, *peregrinatio mortalium*, vita. ὑποβολ. 33. μ.
'Επίθετα τῇ φύσει κακά. M. inc. fr. 405.
'Επικάλυμμα κακῶν, *velamentum vitiorum*, de divitiis. βοιωτ. 4. μ.
'Επίκληρος, *orba* quæ diceretur. πλοκ. 1. μ. ubi vide notas.
'Επικόπανον, *menſa coquinaria.* μεσσην. 7. μ.
'Επιπάσσειν ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας, *inſpergere ſalſamenta ſale.* ἐπιτ. 13. μ.
'Επιπιεῖν, *poſtea bibere.* φιλοσ. 1. φ.
'Επίπονος, *moleſtus*, M. inc. fr. 156.
'Επισκοπεῖν δυσγένειαν, *ignobilitatem occultare.* ὑποβολ. 20. μ.
'Επισκοτεῖ μοι, *obtenebrat mihi mentem.* ἀνδ. 1. μ.
'Επιτήδευμα, *inſtitutum*, aut *apparatus* vitæ. τροφ. 2. μ.
'Επιτρέπειν, *eligere arbitros.* ἐπιτ. ad tit. μ.
'Επιφαρμακεύειν, *remedium poſt aliud ſumere.* ἡρ. 11. μ.
'Επιχειμάζειν, *triſtitiâ afficere.* Phrynichus p. 72. M.
'Επίχυσις, *guttum.* φιλαδ. 3. μ.
"Ερανον εἰσφέρειν, *conferre pecuniam* ad ſublevandam amici egeſtatem. P. inc. fr. 78. Vide hac de re *Iſ. Caſaubonum* ad *Theophr.* περὶ αὐθαδείας, p. 181. Ed. Lugd. 1638.
"Εργον ἐστί, *difficile eſt.* ἀδελ. 2. μ. inc. fr. 647. *id.*
'Εργῶδες κτῆμα, *poſſeſſio difficilis*, de filia innupta. ἀνεψ. 2. μ.
"Εσχατος Μυσῶν, *ultimus Myſorum.* Proverbium quod habebat *Menander.* Vatic. Append. Proverb. I, 64.
'Εσχάτως, *ſummopere. Suidas* in voce. *Photius* verò in Lexico interpretatur ἄκρως, additque: Μένανδρος· φοβῦμαί σε ἐσχάτως.
"Εσχεν, ἔπεσχε. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
'Εταίραν & ἑταιρῶν, quomodo differant. παρακ. 13, 14. μ.
Εὐάγωγος, cui facilè quiddam perſuadetur. ναυκ. 2. μ.
Εὐγνώμων τρόπος, *blandi mores.* M. inc. fr. 223.
Εὐθάνατος θάνατος, *beata mors.* ἁλ. 9. μ.
Εὐθανάτως ἀπέρχεσθαι, *beatâ morte decedere.* ὑποβολ. 40. μ.
Εὑρετικὴ ἐρημία, *ſolitudo inventrix.* ἀνδ. 7. μ.

Ευ-

Εὐψυχία, pro forti facinore. P. in fr. inc. 209.

Ἔφεδρος βίου, *ſucceſſor bonorum*. M. in. f. 329.

Ἐφέσια ἀλεξιφάρμακα, παιδ. 4. μ. Vide notas.

Ἐφήμερος βίος, *victus in diem*. παρακ. 2. μ.

Ἐφόδια, opes ad ſenectutem ſuſtentandam ſervatæ. M. inc. fr. 70.

Ἐφόδιον, *viaticum*, de virtute utili ad vitam. ὁμοπ. 2. μ.

Ἐφόδιον βίῳ, *viaticum vitæ* dicitur bonitas. M. inc. fr. 140. audacia. Ib. 79.

Ἔχειν σεαυτὸν, *ſe continere*. δελφ. 11. φ.

Ἐχῖνος, *olla*. μυρμ. 1. φ.

Εψητοὶ, *minuti piſciculi*. περ. 10. μ.

Z.

Ζάκορος, *ædituus*, aut *æditua*. λευκ. 10, 13. μ.

Ζεὺς κτήσιος, ψευδηρ. 2. μ.

Ζεὺς φίλιος, *Jupiter amicitiæ præſes*. ἀνδρογ. 4. μ.

Ζυγομαχεῖν πρὸς τὴν Τύχην, *luctari cum Fortuna*. M. inc. fr. 474.

Ζῶμα, veſtis. ῥαπιζ. 16. μ.

Ζῶμα, χιτῶνός τι ζωστοῦ γένος. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Ζωμήρυσις, *cochlear*. Ph. fr. inc. 271.

H.

Ἠγρηγορεῖν καὶ ἐγρηγορεῖν φησὶ Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Ἡδυλίζειν, *adulari*, cum ſpiritu denſo. *Euſtath.* in *Homer.* MCCCCXVII, 21.

Ἡδυλισμὸς, εἶδός τι κολακείας. καὶ Μένανδρος ἐν Ἁλιεῖ κέχρηται τῷ ἡδυλίζειν. *Photius* in Lexico.

Ἡδύσματα, *dulciaria*. δαρδ. 6. μ.

Ἡλακατῆνες, piſces cetacei generis. κολ. 13. μ.

Ἡμίγραφον καὶ ἡμιφυές, *ſemiſcriptum & ſeminatum*. Pollux Lib. VI. c. 37. §. 161. M.

Ἡμιέκτεὺς, menſura ſex chœnicum. βοιωτ. 7. μ.

ἀλλ᾽ ὦ Ἡρακλεῖδαι καὶ Θεοὶ, *ſed ô vos Heraclidæ & Dii*. Suïdas in Ἡράκλεις. *Photius* in Lexico. M.

Θ.

Θάσιος, ſupple οἶνος, *Thaſium vinum* μεθ. 5. μ.

Θᾶττον ἢ βάδην, *celeriùs quàm gradatim* M. inc. fr. 745.

Θεομαχεῖν, *pugnare cum Deo*. εὐν. 3. μ.

Θεὸς δίκαιος, comicè pro *probo Deo*. ἡν. 5. μ.

Θεοφορουμένη, *vates*. θεοφ. *in tit*. μ.

Θεραπείαν ἔχειν, *curari*. M. inc. f. 435.

Θεραπευτικὸν παιδισκάριον, *ancilla ſedulò ſerviens*. πλοκ. 15. μ.

Θέρμα, *calor*. Phrynichus p. 58.

Θερμὸν, *aqua calida*. πιττ. 8. φ. Vide & diſſertat. *Joan. Freinſhemii* de calidæ potu.

Θεωρεῖν, *theoreticè ſcire*. σικελ. 8. φ.

Θηρᾶν τινα, *quærere aliquem*: λευκ. 1. μ.

Θηρίκλειον, *vas Thericleum*. θεοφ. 5. μ. μητρ. 5. *id.*

Θρᾶκες ὅρκια οὐκ ἐπίστανται. ταύτης [παροιμίας] μέμνηται Μένανδρος ἐν τῇ πρώτῃ [Ἐπικλήρῳ] λέγει γὰρ ὅτι ἐν αὐτῇ τῇ γῇ ὁ πρεσβύτατος ἀκοντισθεὶς διὰ τοῦ στήθους ἀπώλετο, καὶ ἐνθεῦτεν Ἴωσι καὶ Αἰωλεῦσι αἴνιγμα ἐγένετο, Θρᾶκες ὅρκια οὐκ ἐπίστανται. *Photius* in Lexico.

Θρὰξ εὐγενὴς, proverbium. M. inc. fr. 45.

Θρίον, edulii genus. παρεισ. 5. φ.

Θυραῖα, τὸ ἄνοιγμα τῆς θύρης. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

I N D E X.

I.

'Ιάλεμοι, *frigentes.* θησ. 7. μ.

'Ιατρὸς ψυχῆς, *medicus mentis,* de litteris. ἀπολ. 6. φ.

ἀφ' Ἱερᾶς γραμμῆς, quid ſit in calculorum ludo. καταψ. 4. μ.

Ἱεροπρεπὴς τέχνη, *ars ſacra,* de coquinaria δυσκ. 21. μ.

Ἱερὸς γάμος, *ſacræ nuptiæ,* quid ſit. μέθ. 19. μ.

Ἰσαβαίνειν, *æquare.* M. inc. fr. 138.

Ἱππόκαμπος, *equus marinus.* M. inc. fr. 721.

Ἰσόθεοι τιμαὶ, *honores Deorum honoribus ſimiles.* M. inc. fr. 320.

Ἴσσα, μεσσην. 1. μ.

Ἴσσα, ἐπίφθεγμα ἐπὶ τῶν ἀπολαχόντων. ἔστι καὶ ἐν Μεσσηνίᾳ Μενάνδρου καὶ ἑτέρωθι. *Photius* in Lexico.

Ἰσχύειν, *vigere,* de ira. ἀνδ. 17. μ.

K.

Καθαγίζειν, *conſecrare* in ara. μέθ. 15. μ.

Καθεστηκὼς νοῦς, *mens quæ ſibi conſtat.* P. inc. fr. 33.

Καθίσταται, *eſt.* M. inc. fr. 27. 146.

Κάθου, *ſede,* apud *Menandrum. Euſtath.* in *Homer.* MDCCCXL, 3.

Κακὰ, *vitia.* M. inc. fr. 118.

Κακὴ μὲν ὄψις. παροιμία. κακὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαῖαι φρένες. Μένανδρος Σικυωνίᾳ. *Photius* in Lexico.

Καλεῖσθαι ἐπὶ δεῖπνον, μ. *vocari ad cœnam.* Pollux Lib. VI c. 1. §. 8.

Καλλιωνύμου χολὴ, *fel Kallionymi,* μεσσην. 2. μ.

Κάνδαυλος, quid ſit. τροφ. 15. μ. ubi vide *notas.*

Κάνδυλος, edulium quoddam. ψευδ. 11. μ.

Κανδύταλις, vas quoddam. ἀσπ. 12. μ.

Κάνθαρος, navis nomen. ναυκ. 7. μ.

Κανθάρου μελάντερος. παροιμία. Μένανδρος Θησαυρῷ. *Photius* in Lexico.

Κανθάρου σοφώτερος, proverbium. θησ. 8. μ.

Καπνὸς, *fumus,* de re inani. ὑποβολ. 4. μ.

Καρδίαν θύραζε ἔχειν, *cor extra habere* M. inc. f. 299.

Καρκίνου ποιήματα, obſcura. ψευδ. 27. μ.

Καρκίνου ποιήματα. Μένανδρος Ψευδηρακλέει, αἰνιγματώδη. ὁ γὰρ Καρκῖνος Ὀρέστην ἀπὸ ἡλίου ἀναγκαζόμενον ὁμολογῆσαι ὅτι ἐμητροκτόνησεν ἐποίησε διὰ αἰνιγμάτων ἀποκρινόμενον. *Photius* Lexico.

Καρυκκεύεσθαι, *condiri.* τροφ. 10. μ.

Καταμανθάνειν ἡδονὴν, *ſentire voluptatem.* στρατ. 14. φ.

Κατασείειν, *demittere caput,* de bene poto. ἀδ. 22. μ.

Κατασείειν, *decutere.* φάσμ. 2. φ.

Καταφαγεῖν γῆν, *agros ſuos comedere,* hoc eſt, venditorum pecuniam abſumere. ναυκ. 25. μ.

Καταστρέφειν, *mori.* M. inc. fr. 523.

Κατάτικον, χιτωνίσκου γένος. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Κατεγνυπωμένως, νώθρως, ἀνάνδρως. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Κατέδεσθαι λίθους, dicuntur qui venditorum pretium abſumunt. ὀργ. 9. μ.

Καυνάκες, *ſtragulæ veſtes.* μ. *Pollux* Lib. VI. c. 1. §. 11. X. c. 27. §. 123.

Καυσία, *pileus Macedonicus.* Pollux Lib. X. c. 36. §. 162. M.

Κέρας ἀμαλθείας, quid. πτέρ. 1. φ. vide not.

Κερδαίνειν κακὰ, *lucri facere mala,* pro eo quod eſt ea vitare Ph. fr. inc. 148.

Κεστρεὺς νῆστις, piſcis genus. Συναποθ. 1. φ.

Κεφαλὰς τέσσαρας ἔχειν, *quatuor ca-*

capita habere, de homine crapulâ laborante. ἀῤῥηφ. 7. μ.

Κίγκλυ πτωχότερος, *cinclo pauperior.* θαΐδ. 8. μ.

Κινεῖν πράγματα, *res mutare* dicitur Fortuna. ξενολ. 3. μ.

Κλάδος ἄκαρπος, *ramus ſine fructu*, de filio qui parentes non alit. M. inc. fr. 71.

Κνύειν, ξύειν καὶ κνήθειν. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Κοινὰ τὰ φίλων. Τιμαῖός φησιν ἐν τῷ ϛ'. ταύτην λεχθῆναι κατὰ τὴν μεγάλην Ἑλλάδα, καθ' ὃς χρόνυς Πυθαγόρας ἀνέπειθεν τὺς ταύτην κατοικῦντας ἀδιανέμητα κεκτῆσθαι. Κέχρηται τῇ παροιμίᾳ Μένανδρος Ἀδελφοῖς. *Photius* in Lexico.

Κοινωνῦσα ὕβρει ἡδονὴ, *voluptas conjuncta cum contumelia.* M. inc. fr. 352.

τὰ Κοινὰ τῦ βίυ, *res adverſa.* πλοκ. 27. μ.

Κοινῶς φέρειν, *ferre ut ferri debent res communes.* M. inc. fr. 504.

Κοίτη, *ciſta.* δυσκ. 23. μ.

Κοιτὼν, *cubiculum*, barbarum ex *Menandri* ſententia. *Pollux* Lib. I. c. 8. §. 79.

Κολλυβιστὴς, ἀργυραμοιβὸς. *Thomas Magiſtr.* apud quem ſic legendum non κολυμβηστὴς, & κόλλυβος pro κόλυμβος. M.

Κολώνη, *collis.* νόθ. 1. φ.

Κόπτειν θύραν, *pulſare januam* extrimſecus. δὶς ἀπ. 6. μ. fr. inc. 716. *id.*

Κραστὸς, nomen urbis Siciliæ, apud *Philemonem.* Stephanus in voce, ubi dicit à Philemone proditum in ea urbe fuiſſe formoſiſſimas mulieres.

τὸ Κρατῦν, *Reges.* καρίν. 3. μ.

Κριὸς τροφεῖα ἀπέτισεν, *aries alimoniam rependit.* Proverbii meminerat *Menander.* Zenob. IV, 63.

Κρίσιμος ἡμέρα, de ſeptimo die. M. inc. fr. 734.

Κτήσασθαι ὄψιν, *vultum ſumere.* πλοκ. 7. μ.

Κτήσασθαι φρένας, *habere animum.* M. inc. fr. 11.

Κυβηλὶς, *cultri genus.* ἁρπαζ. 5. φ.

Κύκλος, *circulus*, locus in quo vendebantur mancipia. ἱφ. 8. μ.

Κυμβαλίζειν, *pulſare cymbalum.* μισογ. 16. μ.

Κύμινον, ἐπὶ μικρολόγυ. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Κυνοκέφαλος, amore virginum captus. πανν. μ.

Κυρανὴ, ὄνομα Θεῦ γυναικείας Κιλικίυ. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Κωρυκαῖος ἠκροάζετο *Corycæus audivit.* ἐγχειρ. 5. μ.

Κωρυκαῖος· Θεόν τινα παρεισάγυσιν οἱ Κωμικοὶ ἐπακροώμενον ἀπὸ παροιμίας τινός. Κώρυκος γὰρ τῆς Παμφυλίας ἀκρωτήριον παρ' ὃ πόλις Ἀτταλία. ἐνταῦθα οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ἵνα μηδὲν αὐτοὶ κακῶς πάσχωσι ἀπὸ τῶν ἐφορμύντων τὴν ἄκραν λῃστῶν ὑπαλλαττόμενοι πρὸς τὺς ἐν ἄλλοις λιμέσιν ὁρμῶντας κατηκροῶντο καὶ τοῖς λῃσταῖς ἀπήγγελλον καί τινές εἰσι καὶ ποῖ πλέυσιν. ὅθεν ἡ παροιμία. ὑδ' ἄρα Κωρυκαῖος ἠκροάζετο. Οἱ δὲ Κωμικοὶ Κωρυκαῖον τὸν Θεὸν εἰσάγυσι. Μένανδρος Ἐγχειριδίῳ, Δέξιππος Θησαύρῳ, μὴ καλακύσειε δ' ἡμᾶς ὁ Κωρυκαῖος, ἀλλὰ μὲν καλακήκοα καλακολυθῶν ἔνδοθεν σῦ. *Photius* Lexico.

Λ.

Λαβρωνεῖον, εἶδος ποτηρίυ πλατὺ τῇ καλασκευῇ καὶ μεγάλα ὦτα ἔχον. ὕτως Μένανδρος. *Pho-*

Photius in Lexico.
Λαβρώνια, genus vaſis. ἀλ. 15. μ.
Λαβρώνιοι διάλιθοι, *calices gemmis ornati* φιλαδ. 3. μ.
Λαῖμα, *guttur.* δαρδ. 7. μ.
Λακωνικὴ κλεὶς, Laconica clavis. μίσουμ. 6. μ.
Λαμβάνειν ἀπ' ἀρχῆς βίον, *vitam ab initio narrare.* ἐπικ. 11. μ.
Λαμβάνειν εἰς μέμψιν ἰδίαν, *accipere in accuſationem ſui.* M. inc. fr. 158.
Λαμβάνειν εὖ καιρὸν, *bene eligere tempus*, Gallicè, *prendre bien ſon tems.* ἐπαγγ. 4. 7. μ.
Λαμία — Μένανδρος Ἀνδρογύνῳ: πλήξας γὰρ ἔφθειρεν ἐκ παραλάξεως πόθεν τὰς ἐν Λαμίᾳ πάσας. *Photius* in Lexico.
Λαμπήνη, εἶδος ἅρματος, ἁμάξης. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Λειτὸν, τὸν πένητα ὡς ἡμεῖς. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Λευκὴ ἡμέρα, *dies fauſtus.* λευκ. 14. μ.
Ληθαργος, *lethargo laborans. Thomas Magiſter.* M.
Λυγὸς, *maſtra.* Pollux Lib. VII. c. 5. §. 22. *mortarium* Ib. c. XXXIII. §. 179. M.
Λυγὸς, *maſtra.* δημ. 5. μ.
Λιβανωτὸς *tus*, λίβανος, *arbor turifera.* σαμ. 1. μ.
Λιθοκόλλητα, vaſa *lapillis* pretioſis *ornata.* παιδ. 8. ubi vide notas.
Λιμὸς δάκνειν, *fames mordere* dicitur eos qui ea laborant. ὀργ. 11. μ.
Λιτυέρσης, *nomen cantilenæ.* καρχ. 5. μ.
Λογισμῷ σκοπεῖν, *ratione conſiderare.* P. inc. fr. 207.
κατὰ Λόγον, *ſi rationem ineas.* μέθ. 6. μ.
Λυκοφίλιοι διαλλαγαὶ, *reconciliationes dubiæ.* M. inc. fr. 601.
Λυκοφιλίως, ὑπόπτως, ὑπούλως, οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Λυχνοκαΐα, *lucernarum accenſio.* θετ. 3. μ.
Λυχνοῦχος, *candelabrum.* νομοθ. 1. μ.

M.

Μάγαρον, οὐ μέγαρον, εἰς ὃ τὰ μυστικὰ ἱερὰ κατατίθεται. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Μακαρίους τοὺς τεθνηκότας· οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Μαλακὰ, veſtimenta *trita.* περ. 11. μ.
Μαρμάριον τῆς Εὐβοίας ὅρμος καὶ ἱερὸν Ἀπόλλωνος. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Μάρτυς, ὁ Μάρτυρ, καὶ τὸν μάρτυν, καὶ τὸν μάρτυρα. Μένανδρος. id.
Ματρυλλεῖον, *lupanar.* ἐπιτ. 2. μ.
Ματτύη, quid. ἀνδρ. 1. φ. ἁρπαζ. 2. *id.*
Μεγαλεῖον, *res magna.* περ. 5. μ.
Μεγιστᾶνες, *viri potentes.* Phrynichus. p. 32.
Μέθη, *convivium.* μέθ. ad tit. μ.
Μέθυσος, *ebrius.* Pollux Lib. VI. c. 3. §. 25. M.
Μέλεος, *miſer.* συνερ. 2. μ.
Μελίπηκτα, *dulciaria.* ψευδ. 21. μ.
Μενδαῖος, ſupple οἶνος, *Mendæum vinum.* μεθ. 5. μ.
Μεσάγκυλον, *amentatum telum.* στρατ. 2. μ.
Μέσατος, *medius.* καρχ. 3. μ.
ἀνὰ Μέσον, *modicè.* M. inc. fr. 552.
Μέσως μεθύων, *ſemi-ebrius.* θεοφ. 5. μ.
Μεταγενὴς, *ſequens*, ἐμπιπ. 12. μ.
Μετάκερας, *aqua tepida.* κορ. 2. φ.
Μεταπίπτειν ῥεῦμα Fortunæ dicitur *quod recidit in contrariam partem.* γεωργ. 16. μ.
Μέταυλος, *atrium Gallinarum.* θαΐδ. 7. μ.
Μέτοικοι, eorum tributum Athenis. διδ. 8. μ.

Μηλω-

Μηλωτὴ, *agnina pellis.* εὐρίπ. 1. φ.
Μητραγυρταὶ, qui. *μητρ. in tit.* μ.
Μικροῦ τάλαντον, *paullò minùs talento.* μεθ. 6. μ.
Μῖσος διπλάσιον τῆς οὐσίας, *odium duplo majus bonis.* M. inc. fr. 76.
Μοὶ abundat, in *αἰσχύνου μοι, te pudeat.* M. inc. fr. 73.
Μονιὸς, *qui ſolus eſt*, ſeu uxorem non duxit. Ph. inc. fr. 121.
Μονοπείρας, τοὺς μὴ ἀθρόους, ἀλλὰ μόνον λῃστάς. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Μοσχιᾷν, *vitulari.* ὑποβολ. 45. μ.
Μυκτηρισμός, *fraus.* Pollux Lib. II. c. 4. §. 78.
Μυὸς ὄλεθρος, *interitus muris*, proverbium. θαΐδ. 6. μ.
Μυὸς ὄλεθρος, *muris interitus.* Proverbium à *Philemone* uſurpatum. Vatic. App. II, 93.
Μυοσόβαι, flagella quibus *muſca abigebantur.* φιλαδ. 4. μ.
Μυοχόδος γέρων, *vilis ſenex.* ῥαπιζ. 11. μ.
Μυσία λογχὴ, *Myſia lancea.* μισογ. 28. μ.
Μύσσω, *gemo.* ἀσπ. 15. μ.
Μυσταγωγὸς τοῦ βίου, *dux vitæ.* M. inc. fr. 559.
Μυστήριον, *arcanum.* M. inc. fr. 671.
Μύχοι δόμων, *gynæconitis.* M. inc. fr. 290.

N.

Νάβλα, *nablium*, μοιχ. 2. φ.
Νακοτίλτης, *tonſor ovium.* ἁρπαζ. 4. φ.
Ναννίον, nomen meretricis. Tit. Comœdiæ.
Νάρδινον μύρον, *unguentum nardinum.* κεκρυφ. 13. μ.
Νάρκα, *torpedo.* φαν. 2. μ.
Νάρκα, *torpedo*, piſcis. *Euſtath.* in *Iliad.* MCLXXIII, 47.
Νεάζων τρόπος, *juveniles mores* in patre. M. inc. fr. 334.
Νεαλῆς, ἐκτείνεται. τὸ α. Ἀριστοφάνης Λημνίαις· ἕως νεαλῆς ἐστὶν αὐτὴν τὴν ἀκμήν. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Νεοκλείδα δίδυμον γένος, Themiſtocles & Epicurus. Epigr. quod eſt p. 286.
Νεοττὸς, *vitellus* &c. ἀνδ. 2. μ.
Νεοττὸς, ἡ τοῦ ᾠοῦ λήκυθος καὶ τὸ πυῤῥόν. Μένανδρος, Ἀνδρίᾳ. *Photius* in Lexico.
τὸ Νόμιμον, *lex.* M. inc. fr. 554.
Νόμος φυλαχθεὶς, *lex ſervata.* νομοθ. 1, 2. μ.
Νουθετισμὸς, *commonefactio.* Pollux Lib. IX. c. 8. §. 139.
Νοῦν ἔχειν, *ingenio & judicio pollere.* ἀνεψ. 1. μ. ἀῤῥηφ. 8. μ. ἀφροδ. 1. μ. μητρ. 1. μ.

Ξ.

Ξένος, *miles mercenarius.* σικ. 5. μ.
Ξενύδρια νησιωτικὰ, *inſulares minuti hoſpites.* τροφ. 6. μ.

O.

Ὀδὸς γήρως, *limen ſenectæ.* M. inc. fr. 447. ubi vide not.
Οἴ μοι, *hei mihi.* ἀναχ. 1. φ.
Οἰκείαν, τοιαῦτα παρασημειώσας. οὕτως Ἀριστοφάνης, πρὸς τὴν οἰκείαν· ὅτι οὐ κυρίως κέχρηται τῷ ὀνόματι, οἰκείους γὰρ ἐκτίθενται ἐκ τῶν περισυγγενῶν τοὺς κατ᾽ ἐπιγαμίαν παρεισηγμένους ἔξωθεν. ὁ δὲ Μένανδρος ἐνιοτοῦ ἐπὶ τῶν συγγενῶν λέγει, οὐχ ὡς ἡμεῖς ἐπὶ τῶν κατ᾽ ἐπιγαμίαν φίλων· ὁ γὰρ τὴν ἐπιγαμίαν λαμβάνων ἐστὶ συγγενὴς, οἰκεῖος δὲ ὁ συγγενής. *Photius* in Lexico.
Οἰκείως, pro eo quod eſt *amicè*, vel, ut neceſſarium decet. μισογ. 10. μ.
Οἰκονομεῖσθαι πράγμασιν, *res adminiſtrare.* M. inc. fr. 549.
Οἰκόσιτος, *qui domi cœnat.* δακτ. 1. μ.
Οἰκόσιτοι ἀκροάται, *auditores do-*

mi cibum ſumentes. κιθαρ. 17. μ.
Οἰστρῶν πόθος, *ardens libido.* λευκ. 2. μ.
Ὄλκιον, vas quoddam æneum. ἀῤῥηφ. 19. μ. γάμ. 1. φ.
Ὁλόκληρος, οἱ ἄρχοντες ἐδοκιμάζοντο εἰ ὁλόκληροι εἰσί. Μένανδρος Θεττάλῃ, ὁλόκληρος οὗτός σοι ξένε. *Photius* in Lexico.
Ὄλολοι, *ſtulti.* δεισ. 15. μ.
Ὄλολον, Μένανδρος τὸν γυναικώδη καὶ βάκηλον. *Photius* in Lexico.
Ὀλόλους, τοὺς δεισιδαίμονας ἐκάλουν οἰωνιζόμενοι· Μένανδρος δεισιδαίμονι. Θεόπομπος Τισαμενῷ, καὶ ἄλλοι. *Photius.*
Ὀλολύζουσιν, οὐ — Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Ὁμόσε ἰέναι, ἀντὶ τοῦ παραβάλλεσθαι. Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος φησίν· ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι, ἀντὶ τοῦ ἐγγύς. ἔστι δὲ τοῦτο πολὺ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ὡς καὶ Μένανδρος· ἤδη γὰρ τοῦ τίκτειν ὁμοῦ. *Photius* in Lexico.
Ὀνθυλεύσεις, condimenti nomen. τροφ. 10. μ.
Ὄνος εἰς ἄχυρα, proverbium. Ph. inc. fr. 234.
Ὄνου παράκυψις, proverbium. ἱερ. 13. μ.
Ὄνου σκιὰ, *umbra aſini.* ἐγχειρ. 8. μ.
Ὄνος λύρας ἤκουε, proverbium. ψοφ. 1. μ.
Ὄνος λύρας, Μένανδρος Ψοφοδέει. παροιμία. ὄνος λύρας ἤκουε καὶ σάλπιγγος ὗς. λέγεται δὲ ἐπὶ τῶν συγκαταιθεμένων μηδὲ ἐπαινούντων. *Photius* in Lexico.
Ὀξύχειρ, *manibus celer.* Pollux Lib. II. c. 4. §. 149.
Ὁρᾶν μηδενὸς, *nullius rationem habere.* θαΐδ. 4. μ.
Ὁρᾶν νόμους, *reſpicere leges.* ἑαυτ. 10. μ.
Ὄργανα βίου, *victûs quærendi inſtrumenta.* ἱερ. 5. μ.
Ὄρνιθες, *gallina.* ἐπικ. 6. μ.
Ὄρνεις & ὄρνιθες, in plurali. διδ. ,, 6. μ.
Ὀρνίθων γάλα φέρει, *gallinarum lac fert.* μ. de Samo fecundiſſima inſula. *Strabo* Lib. XIV. p. 637.
Ὅρος, tabula domui oppigneratæ adfixa. παρακ. 12. μ.
Ὅρος, οὕτως ἐκάλουν οἱ Ἀττικοὶ τὰ ἐνόντα ταῖς ὑποκειμέναις οἰκίαις, ἢ χωρίοις, ἃ ἐδήλουν ὅτι ὑπόκεινται δανειστῇ. οὕτω Δημοσθένης καὶ Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Ὀσφῦς ἄκρα, *ſummum crus* aræ impoſiium. μέθ. 17. μ.
Οὐ μηκέτι, ἀντὶ τοῦ οὐκέτι. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Οὐθὲν μέλει σοι, *nihil tibi cura eſt.* Etymol. M. in οὐδέτερον.
Ὄφεις, armillarum genus. παρακ. 16. μ.
κατ' οὐρανὸν, *potentiâ Deorum.* Ph. inc. fr. 325.
Ὄφελον, καὶ ὄφελες, καὶ ὄφελε, τοῖς προσώποις συσχηματίζουσι ὡς ῥῆμα, καὶ διὰ τοῦ ω, ὤφελον ἐγὼ, καὶ ὤφελές συ καὶ ὤφελεν οὗτος· τάττουσιν αὐτὰ ἐπὶ πραγμάτων ἤδη γεγονότων ἃ ἐβουλόμεθ' ἂν ἄλλως γεγονέναι, οἷον· ὤφελεν μὴ γεγενῆσθαι, τόδε, ὤφελον μὴ πεπραχέναι τοῦτο. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Ὀφρῦς ἀνασπᾷν, *attollere ſupercilia*, vultus graviier aliquid ferentis. M. inc. fr. 460.
Ὀφρῦς αἴροντες, *ſupercilia tollentes*, de Philoſophis. ἀνδ. 8. μ.
Ὀφρῦν μείζω τῆς τύχης ἐπαίρειν, *ſuperbire ſupra fortunam.* M. inc. fr. 99. 102.
Ὀψάρια, *piſculi.* θησαύρ. 2. φ.
Ὀψάριον, *aliquantum obſonii.* ἱφ. 2. μ. καρχ. 3. *id.*
Ὀψιπέδων, ὁ μέχρι πολλοῦ ἐν πέδαις

δαις γεγονώς· σύνηθες Μενάνδρῳ τὸ ὄνος .... *Photius* in Lexico.

Ὀψονιασμὸς, *obſonatio*. Pollux Lib. VI. c. 7. §. 38.

Π.

Παγὶς κεκρυμμένη, *laqueus occultus*. 592. M. inc. t.

Παλαιςὴ, *palmus*. ἐφεδρ. 1. φ.

Παλίμβολος, *ſæpiùs venditus*. σικ 10. μ.

Πανακτὸς, urbs in finibus Atticæ & Bœotiæ. ψοφ. 2. μ.

Πάνακτος, πόλις μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ τῆς Βοιωτίας. Θȣκυδίδης δὲ καὶ ȣ̓δετέρως καλεῖ τὸ χωρίον, Μένανδρος δὲ ἀρσενικῶς. *Photius* in Lexico.

Πανήγυρις βίος, *vita mercatus*. ὑποβολ. 32. μ.

Πανός, *fax*. ἀνεψ. 5. ubi vide notas. μ.

Πανταμέλλων, *omnia differens*, piger. θρασ. 6. μ.

Παραιτȣ̃μαί σε συγγνώμην ἔχειν, *oro te ut veniam des*. Etym. in παραιτεῖσθαι.

Παραβόλως πλέοντες, *periculoſe navigantes* M. inc. fr. 201.

Παραζῆν, miſerè vivere. Ph. in fr. inc. 131.

Παρακμάζειν ὀργὴ, *defervere ira dicitur*. M. inc. fr. 83.

Παρακυκκεύειν, *perperam miſcere*. ψευδ. 12. μ.

Παραπέτασμα βίȣ, *integumentum vitæ divitiæ*. M. inc. fr. 366.

Παραςάτης, quid propriè. not. ad M. inc. fr. 155.

Παράςασις, τ᾽ ȣ̓́νομα πολὺ παρὰ τοῖς ῥήτορσι. ἔςι δὲ δραχμὴ καταβαλλȣμένη ὑπὸ τῶν δικαζομένων τὰς ἰδίας δίκας. Μένανδρος Μισογύνῃ, ἕλκει δὲ γραμματίδιον ἐκεῖσε δίθυρον, καὶ παράςατις μία δραχμή &c. *Photius* in Lexico.

Παρατηρεῖσθαι, *obſervari*. ἀδ. 11. μ.

Παρατίλλεσθαι, dicuntur qui velli ſibi pilos curant. ὀργ. 7. μ.

Παραφύειν, *adnaſci*. πλοκ. 43. μ.

Παροινεῖν, *præ ebrietate inſanire*. M. inc. fr. 79.

Παροπτέον, *negligendum*. ἀνδρογ. 1. μ.

Παρȣσία, *divitiæ*. ὑδρ. 11. μ.

Πάρυφις; *textura*. ὑμν. 5. μ.

Παρῶμμαι, *ſuſpectus habeor*. ἡν. 11. μ.

Παρῶμμαι, ἐν ὑπεροψίᾳ εἰμὶ, Μένανδρος Ἡνιόχῳ. *Photius* in Lexico.

οἷον Πατάγημα ἥκεις; *quantus loquax veniſti?* M. Suidas in πατάγημα.

ἐπὶ Πεῖρα διδόναι, *dare ut probetur*, Gallicè, *donner à l'épreuve*. διδ. 4. μ.

Πεῖραν λαμβάνειν, *experimentum ſumere*. M. inc. fr. 447.

Πειρᾶν τὸ πειράζειν ἐπὶ φθορᾷ καὶ συνȣσίᾳ. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Πειρᾶν, *tentare*. ψευδ. 26. μ.

Πέλαγος πραγμάτων, *mare moleſtiarum*. ἀῤῥηφ. 13. μ.

Πέμπειν, *pompam ducere*. ὑποβολ. 45. μ.

Πέμπειν, τὸ πομπεύειν. Μένανδρος ὑποβολιμαίῳ. *Photius* in Lexico.

Πέμπτῃ φθίνοντος, ἐν ταύτῃ αἱ τῆς μοιχείας γραφαὶ ἐδίδοντο. Μένανδρος Χαλκίδι. *Photius* in Lexico.

Πεντεκοςολόγοι, τελῶναι. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Πεπίςευμαί σοι, *mihi crediviſti*. ἐπικ. 4. μ.

Πέπλεκται, ἥττηται. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Πέπονα ποιεῖν, *peponem facere*. ςρατ. 11. μ.

Περίδειπνον, *cœna funebris*. ὀργ. 21. μ.

Περιθέτη, *adpoſititia* coma. ὀλυνθ. 4. μ.

Περίνησα, *purpurâ prætexta* indumenta. βοιωτ. 9. μ.

Περινησα, περιβόλαια περιφερῆ καὶ νησοειδῆ, ὅμοια τοῖς ὑπὸ Ῥωμαίων καλȣμέναις χλαίναις. Μένανδρος Βοιωτίᾳ, πέντε καινα μεν και περίνησα πορφύρᾳ. *Photius* in Lexico.

Περιȣσία, *divitiæ.* παρακ. 1. μ.

Περιπατεῖν ὅλον, *conculcare univerſum.* P. inc. fr. 37.

Περισκελίστερον φέρειν, *conſtantiùs ferre*, aut *contumaciùs.* ἀδελ. 37. μ. περισκελὲς ἦθος ſunt *mores duri*, ac *contumaces* apud *M. Aurelium* Lib. IV. §. 28. ubi vide *Th. Gatakerum.*

Περισκελίδες, *tibialia.* Pollux Lib. II. c. 4. §. 194. V. c. 16. §. 100.

Περισοβεῖν, *circumagere poculum in orbem.* θεοφ. 6. μ.

Περιστέλλειν νεκρὸν, *componere mortuum.* μισογ. 10. μ.

Πέφηνας, τὸ εἴρηκας. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Πῖθι, *bibe.* ἀῤῥηφ. 22. μ.

Πίκρον θρέμμα, *moleſtum pecus*, de ſene. M. inc. fr. 496.

Πιστικὸν λόγος, *oratio vim perſuadendi habens.* M. inc. fr. 142.

Πίστιν λαμβάνειν ἐκ λόγȣ, *fidem verbis habere.* M. inc. fr. 271.

Πλάσματα, *opera piſtoria.* δημ. 2. μ.

Πλατεῖα, *platea.* πανηγ. 1. φ.

Πλεῖστον μέρος, quod multùm ad aliquid facit. ὑποβολ. 17. μ.

Πλȣταξ Ἰωνικὸς, *dives Ion.* τροφ. 14. μ.

Πλύνω, *conviciis perfluo.* M. inc. fr. 2.

Πνεῦμα ἄνω ἔχειν, *anhelum eſſe.* ἁλ. 10. μ.

Πνεῦμα ἀπαίδευτον, metaphoricè de jactatione quam imperitus patitur. P. inc. fr. 75.

Πνεῦμα μετέωρον, *reſpiratio difficilis*, qualis eſt enhalorum. ad ἁλ. 10. μ.

Ποίησον pro ποιήσεις. M. inc. fr. 731.

Πομπεῖαι, *convicia.* περ. 13. μ.

Πομπεῖαι ἢ πομπεύειν, ἀντὶ τȣ̃ λοιδορίας καὶ λοιδορεῖν. Δημοσθένης &c. Μένανδρος δὲ Περινθίᾳ, ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν εἰσὶ πομπεῖαί τινες σφόδρα λοίδοροι. *Photius* in Lexico.

Πορνοκόπος, *leno.* M. Phrynichus. p. 76. Th. Magiſt.

Πόρος, *via* conficiendi aliquid. M. inc. fr. 637.

Πράγματα, *moleſtiæ.* γεωργ. 20. μ.

Πράττειν κατὰ νȣ̃ν, *ex animi ſententia rem gerere*, ſeu felicem eſſe. M. inc. fr. 413.

Πράως ἔχει τῆς ȣ̓σίας αὐτῷ, *ſat dives eſt.* θησ. 1. μ.

Προηγέτης δίκης, *præcurſor juſtitiæ.* Ph. inc. fr. 313.

Προκαταγινώσκειν, *priùs damnare.* M. inc. fr. 172.

Προπάσχειν ἔκβασιν κακȣ̃, *malum pati ante eventum.* M. inc. fr. 674.

Προσάπτειν αἰτίαν, *cauſam facere.* M. inc. fr. 652.

Προσδεχόμενα, *quæ ſunt accepto*, ſeu grata. μισογ. 14. μ.

Προσδιδάσκειν, *præterea docere.* M. inc. fr. 685.

Προσήκειν τινί, *aliquem cognatione contingere.* ἀδ. 4. μ.

Προσιέναι Θεῷ, *Deum precibus adire.* δυσκ. 35. μ.

Προσμανθάνειν, *addiſcere.* M. inc. fr. 685.

Προσπατταλεύειν, de Prometheo Caucaſo adfixo. M. inc. fr. 506.

Προστάται, *patroni* inquilinorum. M. inc. fr. 237.

Προστάτης τέχνης, *magiſter artis.* ὑμν. 2. μ.

Πρόσωπα ἐκ τυπωμάτων, *facies ſculptæ.* ἁλ. 15. μ.

Πρόφασις σωτηρίας; *ratio*, aut *cauſa ſalutis.* ἀσπ. 11. θετ. 1. μ. inc. fr. 381. *Id.*

τὰ

τὰ Πρῶτα ἀναιδείας ἔχειν, *primas impudentiæ obtinere.* ἀδ. 32. μ.

Πταίειν, in infortunium quodpiam incidere. δυσκ. 13. μ. inc. fr. 457. 485.

Πτερνοκοπὶς, *quæ calcibus ſtrepitum edit.* κεκρυφ. 10. μ.

Πύθια καὶ Δήλια, proverbium. M. inc. fr. 726.

Πυκνόφθαλμοι κόραι, *pupillæ multorum oculorum*, de Argo. M. inc. fr. 301.

P.

Ῥινᾶν ἀνθρώπυς, *homines naribus ducere.* M. inc. fr. 643. 737.

Ῥινᾶν ἐξαπατᾶν. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Ῥοΐδια, *mala Punica.* ἑαυτ. 5. μ.

Ῥυτίσματα, αἱ ἀκεστρίαι τῶν διεῤῥυκότων ἱματίων, ἀναπληρώματα, ῥυτίσματα. ὕτως ἐκάλει Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Σ.

Σάγη, ἡ πανοπλία. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Σάγρα, ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγρᾳ. μεσσην. 6. μ.

Σαμβυκιστρία, *ſambyciſtria.* μοιχ. 5. φ.

Σανδαλοθῆκαι, *ſandaliorum thecæ.* μισογ. 29.

Σανίδιον, in quo pictus Deus. ἡν. 5. μ.

Σάννιον, *verutum.* φιλαδ. 6. μ.

Σεμνὰς Θεὰς, negabat *Philemon* eſſe Eumenidas. Schol. *Sophoclis* in Oed. Col. p. 272. Ed. Steph. *Suidas* in εὐμενίδες.

Σημαίνειν καὶ ἐπισημαίνειν. τὸ σφοδρῶς αὐλεῖν, ὥσπερ οἱ Σαλπιγκταί. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Σημεῖον, *hora*, aut *ſemi-hora.* M. Pollux Lib. I. c. VIII. §. 71.

Σῆπες, *tineæ.* M. inc. fr. 152.

Σίσυραι, *veſtes hibernæ.* M. Pollux Lib. X. c. 27. §. 123.

Σιτοβόλια, *granaria.* ἑυν. 5. μ.

Σιτόκυρος, *fruſtra comedens.* θραυτ. 6. μ. πωλ. 5. id.

Σκάφας. ἔφερον οἱ μέτοικοι ἐν τῇ πομπῇ τῶν Παναθηναίων, οἱ μὲν χαλκᾶς, οἱ δὲ ἀργυρᾶς κηρίων καὶ ποπάνων πλήρεις, ἐνδεδυκότες Φοινικίυς χιθῶνας. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Σκέψομαι, *conſiderabo*, vox hominis multa tibi de futuro pollicentis. Fr. inc. 103. μ.

Σκιὰ φίλυ, *umbra amici.* M. inc. fr. 569.

Σκολύπτειν μυῤῥίνας, *evellere myrteos* ramos. ἀνδ. 14. μ.

Σκήνη, ἡ οἰκία καὶ καταγωγή. ὡς ἀστιαγενῆ τὴν λέξιν. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Σκιὰ δωδεκαπὺς, *umbra duodecim pedum*, quid. ὀργ. μ. ad ỷ. 15.

Σοφίσματα, *callida conſilia.* M. inc. fr. 22. ubi vide notas.

Σαπαθᾶν, *ſe jactare.* μισυμ. 7. μ.

Σπαθᾶν, Μένανδρος, Μισυμένῳ, τὸ ἀλαζονεύεσθαι. *Photius* in Lexico.

Σπάθαι, *gladii.* μισυμ. 4. μ. ῥοδ. 1. φ.

Σπᾶν ἀέρα, *ducere aërem*, vivere. M. inc. fr. 541.

Σπογγίας μαλακώτερος, *ſpongia mollior.* στρατ. 12. μ.

Σπόρος παίδων, *procreatio liberorum.* M. inc. fr. 634.

Σπληνίον πρὸς ἕλκος, *ſplenium ad ulcus.* ιατρ. 5. φ.

Στασιασμὸν, τὴν στάσιν. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Στεφανῦν, *ornare.* αὐτοπ. 1. μ.

Στιγμὴν, ὡς ἡμεῖς τὸ ἐλάχιστον. ὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

ἀπὸ Στόματος ἐρεῖν, *memoriter dicere.* νεμ. 1. φ.

Στράγξ ὕδατος, *gutta aquæ.* θησ. 9. μ.

Στράγγα. Μένανδρος Θησαυρῷ· ἄσιτος ἑπτὰ μῆνας ὕδατος ςράγγα ἔχων. *Photius* in Lexico.

Στρέφεσθαι ἄνω κάτω, *per lectum jactari*. κιθαρ. 9. μ.

Στρουθεῖα, *cydonia mala* ἀγρ. 1. φ.

Συγγενὴς τῷ σώματι, *nata cum corpore*. ἀποκαρτ. 4. φ.

Σύγκλινος, *qui in eodem lecto accumbit*. M. Pollux Lib. VI. c. 1. §. 12.

Συγχέειν τὴν πίστιν, *fidem confundere*, quid. M. inc. fr. 122.

Σηκοφαντεῖν idem ac κνίζειν ἐρωτικῶς. M. Etym. M. in voce. Suidas in voce.

Συλλαμβάνεσθαι Τύχῃ, *adjuvare fortunam*. παγκρ. 8. φ.

Συμβῆναι, *caſu contingere*. πωλ. 2. μ.

Συμβόλαια, τὰ συναλλάγματα. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Συμπτώματα ἄδικα, *injuſtæ calamitates*. M. inc. fr. 451.

Συμπράττειν ἀλλήλοις, *ſe invicem adjuvare*. ἀδ. 9 μ.

τὸ Σύμφορον, *quod prodeſt*. ῥαπιζ. 1. μ.

Συναγώγιον, *convivium*. ἐμπιπ. 15. μ.

Συναγωνίζειν, *auxiliari*. ἀδ. 7. μ.

Συνέλκει ἀέρα. P. inc. fr. 38.

Συνιςορῶν αὐτῷ τι, *conſcius ſibi alicujus rei*. M. inc. fr. 120.

Σύνναυρα, *genus poculi*. χηρ. 1. φ.

τὸ Σύνολον, *prorſus*. ἀγρ. 3. φ.

Συσομώτερος σκάφης, *magis mutus quàm ſcapha*. εὐν. 6. μ.

Σφραγίσματα, *ſigilla januis adpoſita*. M inc. fr. 296.

Σῶμα τῆς Τύχης, *corpus Fortunæ*. M. inc. fr. 15.

T.

Τὰ Ταντάλου τάλαντα, proverbium. M. inc. fr. 112.

Τὸ ταπεινὸν, *modeſtia*. ἐμπιπ. 1. μ.

Ταῦτά σοι καὶ Πύθια καὶ Δήλια, *hæc tibi pro ludis Pythiis ac Deliis*. Proverbium quod habebat *Menander* Zenob. VI, 15.

Τενέδιος ἄνθρωπος, *vir Tenedius*. proverbium. ἱφ. 5. μ.

Τηλεφανὴς πέτρα, *alta rupes*. λευκ. 3. μ.

Τηλικοῦτος, ἐπὶ ἡλικίας τίθεται. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Τηναλλως, *fruſtra*. νύκτ. 1. φ.

Τίβιος, pro Phrygio, apud *Menandrum* fuit. Vatic. Append. Proverb. II, 71.

Τιμωρούμενος, cum accuſativo *puniens*, τιμωρεῖν cum dativo *auxilians*. ἑαυτ. *ad tit*. μ.

Τινὰ εἶναι, *virum eſſe non è vulgo*. ἐπαγγ. 2. μ.

Τίτιᾳ καὶ Κυλλήνῳ, dixerat *Menander* ſacra fieri à Miletiis cùm Rheæ ſacra facerent. Schol. *Apollodori* ad Lib. I, 1126.

Τόλμη, Dea præſens. M. inc. fr. 180.

Τρέχειν δρόμον, *currere curſum*. M. inc. fr. 748.

Τραγηματίζεσθαι, *bellaria comedere*. ψευδ. 18. μ.

Τραγῳδοῖς ἦν ἀγὼν Διονύσια, *erat certamen tragœdorum in Dionyſiis*, Schol. Ariſtoph. in Acharn. 201.

Τραπεζοποιὸς, *ſtructor*. παρειτ. 2 φ.

Τραπεζοποιὸς, ὁ τῶν περὶ τὸ συμπόσιον πάντων ἐπιμελούμενος, τραπεζῶν, σκευῶν, σποδῶν, ἐκπωμάτων. οὕτως Μένανδρος. *Photius* in Lexico.

Τριημιόβολια, *tria ſemiobolia*. πιττ. 8. φ.

Τριπόδια, *menſæ tripedes*. ἱππον. 9. μ.

Τριτημόριον, *oboli tertia pars*. Suidas in voce.

Τριτήμορον, *triens*. πιττ. 1. φ. σαρδ. 2.

Τριώβολον, *tres oboli*. πιττ. 3. φ. vide not. ad ℣. 1.

Τριώβολον, quod ſolvebant inquilini, præter duodecim drachmas,

mas, Athenis. ἀνατ. 3. μ.
Τῶν τριῶν κακῶν ἕν. λέγομενον τί ἐςι, καὶ Μένανδρος δύο προθεὶς ὡς παροιμιῶδες ἐπιλέγει παίζων. τὸ ἓν γάρ τι τέτων τῶν τριῶν ἔχει κακόν. *Photius* in Lexico.
Τροφὴ, ἐν ἑτέρᾳ τροφῇ εἶναι, *aliter ali.* M. inc. fr. 437.
Τρυγόνος λαλίςερος, *turture loquacior.* πλοκ. 33. μ.
Τυντλὸς, πηλὸς καὶ τάραχος. Μένανδρος. *Photius* in Lexico.
Τύφεσθαι, *oculis turbari.* ἱππ. 3. μ.
Τῦφον πάντα εἶναι, *fumum*, aut *arrogantiam eſſe omnia* dogmata dicebat *Monimus* ἱπποκ. 7. μ.
Τύχη, qu[illegible]x ſententia *Epicuri*, ad ἀπο[illegible] 1. φ.

Υ.

Υγιέςερος Κρότωνος, *Crotone ſanior.* λευκ. 14. μ.
Ὕδατος αὐτοῖς Οὐ μετὸν, *cùm aquæ participes non eſſent.* M. Suidas in ȣ μετόν.
Ὕδατος ςράγγα ἔχων, *aquæ guttam habens.* M. Etym. in ςράγξ.
Ὑπάρχειν, *incipere lædere.* ὀλυνθ. 1. μ.
Ὑπέκκαυμα, *incitamentum.* θησ. 5. μ.
Ὑπερβολαὶ δυςυχίας μὴ πιθαναὶ, *incredibiles calamitates, præ magnitudine.* ἡρ. 87. μ.
Ὑπέρȣ ἐπιτροπὴ, proverbium. ἡρω. 1. φ.
Ὑπέχειν χεῖρα χρυσῷ, *munus accipere.* λευκ. 7. μ.
Ὑπηρέται Θεοὶ, *adjutores Dii.* M. inc. fr. 362.
Ὑποβινητιῶντα βρώματα, *ad venerem excitantes cibi.* τροφ. 15. μ.
Ὑποδοχὴ, *convivium.* τροφ. 4. μ.
Ὑπόξυλος, *ligno ſubfarctus.* περ. 7. μ. vide not.
Ὑποςάσεις, *juſcula* quædam pinguia. τροφ. 15. μ.
Ὑποςάσεις, *jus craſſum.* M. Pollux Lib. VI. c. 9. §. 61.
Ὑπόθαυλοι, *ſartagines.* ἱπποκ. 8. μ.
Ὑποχεῖν, *largiùs [illegible]dere.* ἀδ. 21. μ.

Φ.

Φανάριον, *exiguum candelabrum.* φαν. 3. μ.
Φανὸς, *fax*, ἀνεψ. 3. μ.
Φαρμακεύεσθαι, *condiri*, de cibo. ςρατ. 5. φ.
Φέρειν κακὰ καὶ ἀγαθὰ, *res malas & bonas ferre.* M. inc. fr. 456. Ph. inc. fr. 220.
Φέρειν πλȣ̃τον, *ferre divitias* pro eo quod eſt non ſuperbire divitiis. μητρ. 3. μ.
Φερνὴ *dos.* Etym. in voce.
Φέρνιον, *cophinus.* ἁλ. 26. μ.
Φιλιππίδȣ λεπτότερος, *gracilior Philippide.* ὀργ. μ. ad ỹ. 12.
Φιλοσοφεῖν, *accuratiùs loqui.* θρασ. 8. μ.
Φρύαγμα, *faſtus.* πλοκ. 13. μ.
Φρυάττεσθαι, *terreri.* M. Etym. M. in φρύαγμα.
Φρυαττόμενος, *ſuperbus.* M. Suidas in φρυάττεσθαι.
Φυλακὴ τῶν ἀναγκαίων, *præſidium neceſſariorum.* πλοκ. 26. μ.
Φυόμενον ἐκ ῥίζης μιᾶς, *naſcens ex radice una.* πλοκ. 42. μ.
Φυσᾷν μέγα ἐφ' ἑαυτῷ, *magnos ſpiritus gerere.* κυβερ. 2. μ.
Φύσις, pro conſuetudine, quæ in *naturam* vertit. παρακ. 5. μ.
Φύσει τρόπος γέρων, *indoles naturâ ſenilis* M. inc. fr. 184. χρηςὸς *bona.* Ib. 221.

Χ.

Χαῖρε, dolenti fruſtra dicitur. ἀνακ. 3. φ.
Χειμάζειν, *vexare.* ἡν. 8. μ.
Χειμάζεσθαι, *hiemem tranſigere*, propriè & metaphoricè. πλοκ. 30. μ. ubi vide not.
Χειμάζεσθαι, *procellâ agitari*, de iis, quibus ſunt moleſtiæ in vita. ἐφηβ. 11. φ.

Χειμῶνες, *procellæ* pro moleſtiis εὐν. 4. μ.
Χειραγωγὸς γέροντος πλοῦτος, *divitiæ ſunt dux ſenis.* P. fr. 298.
κατὰ Χειρῶν λαμβάνειν, *abluere manus.* ὑδρ. 9. μ.
Χλαμὺς, epheborum veſtis. θυρ. 1. φ.
Χλανὶς, *tenuior tunica.* ὀργ. 5. μ.
Χλῶρον, *vigens.* M. Suidas in voce.
Χορτασθεὶς, *ſatiatus.* τροφ. 16. μ.
Χοῦς κεκραμένου οἴνου. *congius vini temperati.* ἡρ. 8. μ.
Χρᾷν, *mutuum dare.* Fortuna dicitur. M. inc. fr. 702.
διὰ Χρόνου πολλοῦ, *à longo tempore.* ἀδ. 14. μ.
Χρυσένδετος, *auro vinctus*, de capulo. ῥοδ. φ.
Χρυσόλαβες ἐγχειρίδιον, *pugio aureum manubrium habens.* ἁλ. 17. μ.

Ψ.

Ψοφεῖν τὴν θύραν, *pulſare fores intrinſecus.* M. inc. fr. 717.
Ψυκτὴρ, *calix capacior.* χαλκ. 5. μ.
Ψύλλα, nomen proprium ancillæ. μεσσην. 5. μ.
Ψύλλα καὶ ψύλλαι θηλυκῶς, παρὰ δὲ Ἡροδότῳ Ψύλλοι ἔθνος Λιβύης, καὶ τὸ ἐκ τῇ Μεσσηνίᾳ Μενάνδρου, κύριον ὄνομα. ὅτι δὲ τὸ ζῶον τὸ μικρὸν ἀρσενικῶς, Ἐπίχαρμος καὶ ἕτεροι. *Photius* in Lexico.
Ψωμοκόλαξ, paraſitus. ἀναν. 1. φ.

Ω.

Ὤνιον θανάτου [illegible]*orte venale* nomen mœchi. ὀργ. 1. μ.

FINIS.

AOl
1461568

Digitized by Google

Digitized by Google

Google